

Bundel van de Raadsvergadering van 29 september 2015

1.1 Opening

1.2 Vaststellen agenda

1.1 Agenda (meerjarenbegroting)

1.3 Vaststellen besluitenlijst van de raad d.d. 23 juni 2015

1.3 CONCEPT BESLUITENLIJST raad 23 juni 2015

1.4 Benoeming en herbenoeming leden commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne

Ontwerp raadsbesluit Benoeming leden cie bezwaarschriften_15int02610

Memo Reactie op brief Katgert inz benoeming en herbenoeming leden cie bezwaarschriften

Raadsvoorstel Benoeming en herbenoeming cie advisering bezwaarschriften 15int02619

2.1 Informatie vanuit het college van B&W

2.2 Vragen vanuit de raad

2.3 Actiepuntenlijst

2.3 Actiepuntenlijst raad 2015-09-29

2.3 Lijst van ingekomen stukken

2.3 Lijst van ingekomen stukken

3.1 Vaststellen van de ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen

Raadsvoorstel ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen

Ontwerp-raadsbesluit ontwerpvisie op parkeren

B&W besluit ontwerpvisie op parkeren

Samenvatting ontwerpvisie op parkeren

Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen

Bijlage raadsprogramma D. Borne werkt

3.2 Wijziging verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaats

raadsbesluit wijzigen vd begraafplaatsverordening

Raadsvoorstel (gewijzigd) Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaats_15int02542

3.3 Raadsvoorstel Wijzigen van de programmabegroting 2015-2018 (verzamelbesluit september 2015)

3.3 RB Wijziging van de Programmabegroting 15int02187

3.3 RV Wijzig. van de Programmabegroting 15int02186

3.4 Vaststellen vergaderschema raad 2016

Raadsvoorstel vergaderschema 2016

Ontwerp-raadsbesluit vergaderschema 2016 15int02492

Bijlage compleet vergaderschema 2016

3.5 Voorstel tot vaststellen verordening rechtspositie wethouder, raads- en commissieleden en arbeidsvoorwaardenregeling griffie en aanvullend lokaal beleid

Raadsvoorstel Verordening rechtspositie wethouders raads en commissieleden 2015 en arbeidsvoorwaardenregeling griffie 2015_15int02406

Ontwerp raadsbesluit Verordening rechtspositie wethouders raads en commissieleden 2015 en

arbeidsvoorwaardenregeling griffie 2015_15int02398

BenW Verordening rechtspositie wethouders raads en commissieleden 2015 en arbeidsvoorwaardenregeling griffie

2015_15int02407

Bijlage 1: Aanvullende regeling HR21

Bijlage 2: Invoering werkkostenregeling

Bijlage 3: Procedureregeling HR21

Bijlage 4: Regeling melding vermoeden misstanden

Bijlage 5: Taakstelling secundaire arbeidsvoorwaarden

Bijlage 6: Verordening werkgeverscommissie griffie 04102011

Bijlage 7: Werktijdenregeling

3.6 Wijziging verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

Raadsvoorstel wijziging verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 15int02439

Ontwerp-raadsbesluit wijziging verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 15int02437

3.7 Bestuursrapportage 2015

Ontwerp-raadsbesluit Bestuursrapportage BERAP 2015 15int02362

BenW Bestuursrapportage BERAP 2015 15int02360

Raadsvoorstel Bestuursrapportage 2015_15int02361

3.8 Voorstel tot hernieuwde zendtijdtoewijzing aan RTV-Borne

Raadsvoorstel zendtijdtoewijzing RTV Borne

Concept-raadbesluit RTV-Borne

B&W besluit subsidiering RTV Borne

Bijlage: Intentieverklaring BorneBoeit en RTV Borne

Bijlage: Onderzoeksmonitor week 5 - 2015 RTV Borne Radio & Televisie

Bijlage: RTV Borne PBO programma- en kwaliteitsbeoordeling nov 14_S_14bij04130_1

4.1 Geannoteerde agenda Regioraad 30 september 2015

Geannoteerde agenda regioraad 30 september 2015

5 Sluiting

5.1 Programmabegroting 2016-2019

Programmabegroting 2016-2019

persbericht begroting 2016.

Programmabegroting 2016-2019 deel 1 RV en RB OCR

Programmabegroting 2016-2019 deel 2 Beleidsbegroting OCR

Programmabegroting 2016-2019 deel 4 Financiële begroting OCR

Programmabegroting 2016-2019 deel 5 Analyse begroting 2016-2019 OCR

BenW besluit Programmabegroting 2016-2019 15int01931

Ontwerp-raadsbesluit Programmabegroting 2016-2019 15int01988

Raadsvoorstel Programmabegroting 2016-2019 15int01836

Deel 3 Programmabegroting 2016-2019 Alg dekkingsmiddelen en onvoorzien OCR

AGENDA vergadering gemeenteraad van Borne

Datum : 29 september 2015
Tijdstip : 17.00 uur
Locatie : Raadzaal gemeentehuis

1.	richttijd	OPENING, AGENDA EN BESLUITENLIJST
1.1	17.00 uur	Opening
1.2		Vaststelling agenda <i>Afscheid Stefan van Leeuwen als tijdelijk lid van de raad</i>
1.3		Vaststellen besluitenlijst van de raad d.d. 23 juni 2015
BENOEMING, ONTSLAG		
1.4		Benoeming en herbenoeming leden commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne (RV 15int02619 en RB 15int02610)
2.		INFORMATIE, VRAGEN EN INGEKOMEN STUKKEN
2.1	17.05 uur	Informatie vanuit het college van B en W
2.2		Vragen vanuit de raad (vooraf aanmelden bij de griffie)
2.3		Lijst van ingekomen stukken
2.4		Actiepuntenlijst
3..		DEBAT EN BESLUITVORMING
<u>Hamerstukken</u>		
3.1	17.10 uur	Vaststellen van de ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen (RV 15int01751 en RB 15int01755)
3.2		Wijziging verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaats (RV 15int01896 en RB 15int01894)
3.3		Wijziging van de Programmabegroting (Verzamelbesluit september 2015) (RV 15INT02186 en RB 15int02187)
3.4		Vaststellen vergaderschema raad 2016 (RV 15int02491 en RB 15int02492)
3.5		Wijziging rechtspositiebesluit wethouders, raads- en commissieleden, rechtpositie griffie (RV 15int02406 en RB 15int02398)
3.6		Wijziging verordening t.a.v. de fractieondersteuning (RV 15int02439 en RB 15int02437)
<u>Bespreekpunten</u>		
3.7	17.15 uur	Vaststellen van de Bestuursrapportage BERAP (RV 15int02361 en RB 15int02398)
3.8	17.45 uur	Hernieuwde zendtijdtoewijzing RTV Borne (RV 15int01509 en RB 15int01511)
4.		OVERIGE PUNTEN
4.1	17.55 uur	Geannoteerde agenda Regioraad 30 september 2015

5. MEERJARENBEGROTING**5. 18.00 uur Algemene beschouwingen****5.1 Vaststellen van de Meerjarenbegroting 2016-2019**
(RV 15int01988 en RB 15int01836)

18.00 uur 1e termijn algemene beschouwingen
19.00 uur Schorsing (soep en broodjes)

20.00 uur Reactie college
20.30 uur 2e termijn algemene beschouwingen
21.30 uur Schorsing;
22.00 uur Reactie college
22.30 uur Besluitvorming

Sprekersvolgorde en tijd

1 ^e ronde	tijd	2 ^e ronde	tijd
CDA	8 min	PvdA	8 min
Borne Nu	8 min	GB'90	8 min
VVD	8 min	SP	8 min
D66	8 min	D66	8 min
SP	8 min	VVD	8 min
GB'90	8 min	Borne Nu	8 min
PvdA	8 min	CDA	8 min
Reactie college	30 min	Schorsing	30 min
		Reactie college	30 min

6. 22.45 uur Sluiting vergadering

G E M E E N T E B O R N E

BESLUITENLIJST gemeenteraad van Borne

Vergadering 23 juni 2015 in de raadzaal om 19.30 uur

Aanwezig:	Raadsleden De heren H.B. van den Berg (Borne-Nu), A. Donkers (PvdA), mevrouw W. Kits (CDA), de heren J.G. Kroon (Borne-Nu), N.A.M. Lansink Rotgerink (VVD), G.W.J. Legdeur (Borne-Nu), S.J. van Leeuwen (VVD), H.H.M. Lucas (CDA), B.J.B. Oude Lansink (CDA), W.A.M. Roetgerink (GB'90), H.J.M. Schothuis (CDA), B.H. Slotman (CDA), T.H.G.M. Verreussel (SP), mevrouw N.E. Verschoor (GB'90), mevrouw M.W. Vingerling-Boersma (GB'90), de heer H.G. Vrieling (GB'90) en mevrouw E.H.W. Zomer-Scholten (D66).
Afwezig m.k.	Wethouders: de heren H.W. Mulder, M.J.R. Kottelman en M.J. Velten. mevrouw A.M. van Duuren (SP) en de heer E.W.J. Janssen (D66)
Voorzitter:	De heer mr. drs. R.G. Welten
Raadsgriffier:	Mevrouw S.F. Morsink

1. AGENDA en BESLUITENLIJST, BENOEMINGEN

- 1.1 Opening**
De **VOORZITTER** toont bij opening van deze vergadering een filmpje van de opening van Twenspiratie 2015 door Sjors Talsma (bron: YouTube).
- 1.2 Vaststelling agenda**
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
- 1.3 Vaststellen besluitenlijst van de raadsvergadering d.d. 4 juni 2015**
De besluitenlijst is ongewijzigd vastgesteld.

2. BENOEMING, ONTSLAG

--

3. INFORMATIE, INGEKOMEN STUKKEN EN ACTIEPUNTENLIJST

- 3.1 Informatie vanuit het college van B en W**
Burgemeester **Welten** licht toe dat de collegeleden de hele week een anjer in hun revers dragen i.v.m. veteranendag.
- 3.2 Vragen vanuit de raad**
Mevrouw **Zomer** stelt een vraag over het beschikbaar stellen van een vast budget voor huishoudelijke hulp aan de zorgverleners. Wethouder **Velten** antwoordt dat afspraken met de aanbieders zijn gemaakt dat een vast bedrag per huis wordt gerekend ongeacht het aantal uren. De extra uren met indicatie kunnen ingekocht worden voor € 5,-.
De heer **Kroon** vraagt naar de beantwoording van zijn vragen over het trillingsonderzoek Van Galenstraat. Wethouder **Mulder** antwoordt dat de inspanningen erop zijn gericht voor 29 juni de vragen te beantwoorden.

G E M E E N T E B O R N E

3.3 Lijst van ingekomen stukken

De lijst van ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

3.4 Actiepuntenlijst en motielijst

Er zijn geen opmerkingen gemaakt over de actiepuntenlijst en motielijst.

4. DEBAT EN BESLUITVORMING

4.1 Instemmen met de ontwikkeling uitbreiding woningbouw Hertme (RV 15int01053 en RB 15int001052)

Voorstel: In te stemmen met het stedenbouwkundig plan, de grondexploitatie uitbreiding woningbouw Hertme vast te stellen en een krediet beschikbaar te stellen van € 820.000,- voor de gehele looptijd van het project.

De raad besluit, zonder beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

4.2 Vaststellen verzamelbesluit juni 2015 (RV 15int01503 en RB 15int01504)

Voorstel: Voor de jaren 2015 en 2016 een bedrag van € 247.115 per jaar beschikbaar te stellen

1. Het subsidiebedrag voor de huishoudelijke hulp toelage naar rato van het aantal cliënten aan de gecontracteerde aanbieders van huishoudelijke ondersteuning, die op de peildatum 31/12./2014 cliënten in de gemeente Borne hadden, beschikbaar te stellen.
2. De aanbieders half jaarlijks het besteedde bedrag te laten verantwoorden.
 - Een krediet beschikbaar te stellen van € 26.215 ten behoeve van voorzieningen voor de eerste inrichting basisschool de Vonder (12e en 13e groep) en de kapitaallasten te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen
3. Het onderwijshuisvestingsprogramma voor 2015 vast te stellen.
 - Een krediet beschikbaar te stellen van € 174.000 ten behoeve van reguliere vervangingsinvesteringen ICT en de jaarlijkse kapitaallasten ter grootte van € 67.000 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.

De raad besluit, zonder beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

4.3 Beschikbaar stellen van krediet voor het inrichten Rheineplein (RV 15int01392 en RB 15int01393)

Voorstel: tot beschikbaar stellen van een krediet ter grootte van € 315.000,- ten behoeve van de inrichting van het Rheineplein en de kapitaallasten ad € 23.100,- te dekken uit de begrotingspost herinrichting centrum.

De raad besluit, zonder beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

4.4 Vaststellen van de Jaarstukken 2014 (RV 15int01271 en RB 15int01340)

Voorstel: 1. De jaarstukken 2014, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening, vast te stellen;
2. Het rekeningresultaat 2014 van € 827.214,- als volgt te bestemmen:

- a. een bedrag van € 2.693.000,-, zijnde het voorlopige resultaat uit de bestuursrapportage te onttrekken uit de reserve beleidsontwikkeling;
- b. een bedrag van € 28.989,- te verrekenen op het beschikbare budget uit de reclamebelastingopbrengsten in 2015;
- c. een bedrag van € 1.152.138,- te storten in de bestemmingsreserve budgetoverheveling;
- d. een bedrag van € 751.518,- te onttrekken uit de algemene reserve grondexploitatie;
- e. een bedrag van € 3.090.605,- te bestemmen conform de vastgestelde spelregels: € 772.651,- toe te voegen aan de algemene reserve, € 772.651,- toe te voegen aan de reserve grondexploitatie en € 1.545.303,- toe te voegen aan de reserve beleidsontwikkeling;
- f. om te voldoen aan de gestelde normen met betrekking tot het weerstandsvermogen daarnaast een bedrag van € 158.985 toe te voegen aan de algemene reserve ten laste van de algemene reserve grondexploitatie en een bedrag van € 2.151.654 toe te voegen aan de algemene reserve grondexploitatie ten laste van de reserve beleidsontwikkeling.

De raad besluit, na beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

G E M E E N T E B O R N E

4.5 **Instemmen met de jaarrekening en begroting RBT** (RV 15int01276 en RB 15int01277)

Voorstel: 1. Geen bezwaar te maken tegen het vaststellen van de jaarrekening 2014 door het Algemeen Bestuur van het Openbaar Lichaam RBT;
2. Conform artikel 20 en 21 van de gemeenschappelijke regeling blijkt te geven van goede gevoelens betreffende de begroting.
3. In de schriftelijke reactie zorg uiten over de exploitatie als gevolg van achterblijvende gronduitgifte.
4. Kennis te nemen van de intentieverklaring inzake een bestuurlijke verkenning naar overname van het belang van de gemeenten door de provincie.

De raad besluit, na beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

Toezegging wethouder Kotteman: In overleg met de directie van RBT wordt een informatieavond georganiseerd.

4.6 **Vaststellen van de evaluatie Startnotities** (RV 15int01296 en RB 15int01297)

Voorstel: Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. De evaluatie van de startnotities te bespreken en vast te stellen
2. De volgende onderdelen als af te wegen nieuw beleid te betrekken bij de begroting 2016-2019:
 - a. Duurzaamheid
 - b. Veiligheid: BOA
 - c. Mediation
 - d. Participatieadviseur

De raad besluit, zonder beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college.

Toezegging wethouder Kotteman: Een overzicht van de Bornse gegevens m.b.t. de ontwikkelingen arbeidsmarkt wordt gedeeld met de raad.

Tijdens het beantwoorden van vragen door burgemeester Welten over zijn portefeuille, neemt de heer Roetgerink het voorzitterschap over.

4.7 **Instemmen met een gezamenlijke Europees aanbesteden accountant** (RV 15int01773)

Voorstel: 1. In te stemmen met een gezamenlijke Europese aanbesteding van de accountantsdienst voor de jaarrekening van de boekjaren 2016 en 2017. Met optioneel een verlenging van twee maal een jaar;
2. In verband hiermee mevrouw W. Kits als lid van de stuurgroep te mandateren middels bijgevoegde brief te mandateren om inzake deze aanbesteding namens de regioraad in het kader van de Europese aanbesteding beslissingen te nemen:

- a) over het houden van de aanbesteding;
- b) de beoordeling van de inschrijvingen;
- c) de gunning;
- d) en het ondertekenen van de relevante aanbestedingsdocumenten.

De raad besluit, na beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van de Auditcommissie

4.8 **Vaststellen van de Structuurvisie Borne 2030**

Voorstel: 1. In te stemmen met de Reactienota met betrekking tot de Ontwerp-Structuurvisie Borne 2030. 2. Kennis te nemen van het bijgevoegde Plan-MER en het bijbehorende advies van de Commissie MER. 3. De Ontwerp-Structuurvisie Borne 2030, inclusief het bijbehorende Uitvoeringsprogramma 2015, vast te stellen.

De raad besluit, na beraadslaging, overeenkomstig het voorstel van het college. De fracties van PvdA en SP willen geacht worden te hebben tegengestemd.

G E M E E N T E B O R N E

5. OVERIGE PUNTEN

- 5.1 Wensen en bedenkingen def. rapport commissie Robben “samenwerken doen we zelf”**
De brief wordt ongewijzigd verzonden. De brief wordt vergezeld met een persbericht verzonden naar de pers.

- 5.2 Geannoteerde agenda Regioraad 1 juli 2015**
Niet besproken.

6. SLUITING VERGADERING

De voorzitter sluit de vergadering om 22.16 uur.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02610

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22-9-2015;

besluit:

- 1) De volgende personen met ingang van 1 oktober 2015 te benoemen tot lid van de commissie advisering bezwaarschriften:
 - Mevrouw N. Wilmink
 - Mevrouw S. Hiddink
- 2) De volgende commissieleden met terugwerkende kracht te herbenoemen met ingang van 1 oktober 2013:
 - Mevrouw C. Wolf
 - De heer C. van Ramshorst
- 3) Met terugwerkende kracht vanaf 15 maart 2015 te herbenoemen als voorzitter van de commissie:
 - De heer J. Liese

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

Memo

15INT02761

aan
Gemeenteraad

kopie

van
College
opgesteld door:
M. Scheffers

datum
25-9-2015

betreft

Reactie op brief Katgert inz benoeming en herbenoeming leden die bezwaarschriften

Geachte raadsleden,

Onderstaand treft u een reactie aan van het college op de brief van de advocaat van de familie Katgert d.d. 24 september 2015.

In de brief vraag mr. Kukolja uw aandacht voor twee onderwerpen:

1. Het college zou instructies negeren van de rechtbank. De gemeente zou niet ingaan op schikkingsvoorstellen van de rechtbank.
2. Herbenoeming met terugwerkende kracht van drie leden van de commissie advisering bezwaarschriften zou niet mogelijk zijn. Voorts wordt de deskundigheid van de commissie in twijfel getrokken.

Ad 1

Het is onjuist dat de rechter tijdens de zitting op 18 september 2015 heeft voorgesteld om de lopende handhavingsprocedure op te schorten tot dat er een onherroepelijke beslissing is genomen in de bestemmingsplanprocedure en de civiele procedure. Ook tijdens de zitting op 19 juni 2015 in de voorlopige voorzieningsprocedure inzake de handhavingskwestie heeft de rechter niet een dergelijk voorstel gedaan. Integendeel, de rechter heeft ter zitting verklaard dat de uitkomst van de bestemmingsplanprocedure niet van invloed is op de handhavingsprocedure. Overigens merken wij op dat het college medio 2013 de handhavingsprocedure heeft opgeschort tot de rechtbank uitspraak zou hebben gedaan in de civiele procedure. De rechtbank heeft op 30 april 2014 vonnis gewezen in de civiele procedure. Daarna is het handhavingsdossier weer ter hand genomen. Het college acht nadere opschorting van het handhavingsdossier in dit stadium niet wenselijk. Enerzijds omdat vanuit de jurisprudentie op het college de beginselplicht rust om handhavend op te treden tegen situaties die in strijd zijn met het bestemmingsplan. Anderzijds omdat de familie Katgert zelf de stelling betreft dat de handhaving moet afstuiten omdat lange tijd niet is gehandhaafd.

G E M E E N T E B O R N E

Ad 2

De advocaat van de familie Katgert heeft terecht aandacht gevraagd voor het feit dat voor een aantal leden van de commissie advisering bezwaarschriften niet tijdig een herbenoemingsbesluit is genomen. Het raadsvoorstel 15int02619 en ontwerpbesluit 15int02610 die staan geagendeerd voor de raadsvergadering van 29 september a.s. strekken om deze situatie te herstellen voor wat betreft de leden C. Wolf en C. van Ramshorst en voorzitter J. Liese. Het college stelt zich op het standpunt dat de betreffende commissieleden met terugwerkende kracht kunnen worden benoemd. Indien genoemd voorstel wordt aangenomen, is in ieder geval voor de toekomst sprake van een rechtsgeldige benoeming. Voor de leden J.M.A. Engelbertink en B.G. Aaftink, die per 1 oktober 2015 op grond van het door het college vastgestelde aftreedschema aftreden als commissielid, zal de herbenoeming met terugwerkende kracht tot aan 1 oktober 2015 worden geagendeerd voor de raadsvergadering van 10 november 2015.

Anders dan door de advocaat van de familie Katgert wordt gesteld, zijn besluiten op bezwaar die zijn gebaseerd op eerdere adviezen van de commissie advisering bezwaarschriften wel rechtsgeldig tot stand gekomen. Op basis van artikel 6:22 Awb blijven besluiten ondanks schending van een vormvoorschrift in stand indien aannemelijk is dat de belanghebbende door die schending niet is benadeeld. Voorts zijn de besluiten op bezwaar die zijn genomen op basis van het advies van de commissie advisering bezwaarschriften waaraan de betreffende leden hebben deelgenomen, inmiddels veelal onherroepelijk en daarmee onaantastbaar.

Het college neemt voorts afstand van de ongefundeerde uitingen van de advocaat van de familie Katgert dat de leden van de commissie bezwaarschriften niet capabel of niet onafhankelijk zouden zijn.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt

nummer
15int02619

onderwerp
Benoeming nieuwe leden en herbenoeming huidige leden en voorzitter van de commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Voorgesteld wordt mevrouw N. Wilmink en mevrouw S. Hiddink per 1 oktober 2015 te benoemen tot leden van de commissie advisering bezwaarschriften van de gemeente Borne, de huidige leden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst met terugwerkende kracht vanaf 1 oktober 2013 te herbenoemen als lid van de commissie advisering bezwaarschriften en de heer J. Liese met terugwerkende kracht vanaf 16 maart 2015 te herbenoemen als voorzitter van de commissie advisering bezwaarschriften van de gemeente Borne.

1 Inleiding

Per 1 oktober 2015 treden de heer J.M.A. Engelbertink en de heer B.G. Aaftink af als lid van de commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne in verband met het verstrijken van de maximale zittingstermijn. Voor de werving van twee nieuwe leden is een sollicitatieprocedure opgestart. De selectiecommissie, bestaande uit de heer mr. drs. R.G. Welten (burgemeester), mevrouw A. Jansen en mevrouw R. Plegt (beiden werkzaam als secretaris van de commissie advisering bezwaarschriften) stelt voor om de volgende personen met ingang van 1 oktober 2015 te benoemen tot lid van de commissie advisering bezwaarschriften:

- mevrouw N. Wilmink, woonachtig te Hengelo;
- mevrouw S. Hiddink, woonachtig te Hengelo.

De Cv's van beide te benoemen leden zijn in te zien bij de griffie.

In de raadsvergadering van 12 mei 2009 zijn de commissieleden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst benoemd tot lid van de commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne voor een periode van vier jaar welke kan worden verlengd met eveneens vier jaar. Voor het gefaseerd aftreden van de commissieleden is conform de Verordening advisering bezwaarschriften gemeente Borne, bij besluit van 16 augustus 2011 met kenmerk 11int00865, door het college een aftredeschema vastgesteld. Conform dit schema zullen de leden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst aftreden per 1

G E M E E N T E B O R N E

oktober 2017. Om de verlenging van hun benoeming te formaliseren wordt voorgesteld om mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst met terugwerkende kracht te herbenoemen als lid van de commissie advisering bezwaarschriften met ingang van 1 oktober 2013.

In de raadsvergadering van 15 maart 2011 is de heer J. Liese benoemd tot voorzitter van de commissie advisering bezwaarschriften gemeente Borne, eveneens voor een periode vier jaar welke verlengd kan worden met vier jaar. Om ook deze verlenging te formaliseren wordt voorgesteld om de heer J. Liese met terugwerkende kracht te herbenoemen als voorzitter van de commissie advisering bezwaarschriften met ingang van 16 maart 2015.

2 Beoogd resultaat

Benoeming van mevrouw N. Wilmink en mevrouw S. Hiddink tot leden van de commissie advisering bezwaarschriften en herbenoeming van de voorzitter de heer J. Liese en de leden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst.

3 Argumenten

Met de benoeming van de nieuwe leden bestaat de commissie weer uit genoeg leden om optimaal te kunnen rouleren bij de hoorzittingen. Met de herbenoeming van de huidige leden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst, alsook de herbenoeming van de voorzitter de heer J. Liese is de verlenging van hun lidmaatschap geformaliseerd.

4 Kanttekeningen

geen

5 Kosten, baten en dekking

N.v.t.

6 Vervolg na besluitvorming

De genoemde personen zullen schriftelijk op de hoogte worden gebracht van hun benoeming c.q. herbenoeming.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om mevrouw N. Wilmink en mevrouw S. Hiddink te benoemen tot lid van de commissie advisering bezwaarschriften per 1 oktober 2015, de commissieleden mevrouw C. Wolf en de heer C. van Ramshorst met terugwerkende kracht vanaf 1 oktober 2013 te herbenoemen als lid van de commissie advisering bezwaarschriften en de heer J. Liese met terugwerkende kracht vanaf 16 maart 2015 te herbenoemen als voorzitter van de commissie advisering bezwaarschriften.

Borne, 22-9-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

3.4 Actiepunten Raad, t.b.v. raad 23-06-2015

Nr	Actiepunt	port.houder	afd.	vergadering	streefdatum	opmerkingen	voorstel
22	Bestuursrapportage: Zodra meer bekend ontwikkeling Bauhaus dan memo naar raad over s.v.z. motie.	Kotteman	GG	Best. & Midd. 23-09-2014	1-4-2015 1-6-2015 1-7-2015 1-10-2015 1-12-2015	Hengelo wacht nog op uitspraak RvS; dit moment afwachten om raad te informeren; formeel kan bouwvergunning al verstrekt worden aan Bauhaus.	handhaven
24	Update (2014) geven m.b.t. RUD	Welten	GG	Best. & Midd. 23-09-2014	1-2-2015 6-2015 2015 1-1-2016	Besluitvorming is afhankelijk van behandeling wetsvoorstel VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) in Tweede Kamer.	handhaven
35	Aanwijzen nieuwe camperplaats voor begin nieuwe toeristische seizoen elders in het centrum van Borne	Kotteman	GG	Raad 11-11-2014	1-7-2015 1-10-2015	Raad is op 8 september 2015 d.m.v. een memo geïnformeerd over aanwijzing nieuwe camperplaats.	afvoeren
36	In memo onderscheid tussen incidentele meevallers en structurele bezuinigingen verduidelijken.	Mulder	CS	Raad 11-11-2014	1-1-2015 3-2015 2015 1-7-2015	Memo is in voorbereiding en wordt voor de begrotingsbehandeling aangeboden.	handhaven
39	Verzamelbesluit december: 2) i.v.m. uitvoeringsregels Koopkrachttegemoetkoming: navraag naar het communicatietraject richting de doelgroep. 3) Nagaan hoeveel mensen zijn bereikt en of coulanace mogelijkheid is.	Kotteman	Inw	Best. & Midd. 02-12-2014	16-12-2014 5-2015	Memo is op 22 september 2015 aan de raad toegezonden.	afvoeren
46	Begraafplaats: na het zomerreces een terugkoppeling over de gemaakte afspraken met vrijwilligers.	Kotteman	GG	Raad 14-04-2015	1-10-2015	Korte toelichting per mail stand van zaken; vervolgens afvoeren.	handhaven
50	Winkeltijdenverordening: 1) zodra beschikbaar, koopstromenonderzoek delen met de raad 2) Bevindingen monitoring gentlemen-agreement per half jaar. Bij niet nakomen rapporteren aan de raad.	Kotteman	GG	1) Politiek Beraad 19-05-2015 2) Raad 04-06-2015	1-10-2015		handhaven
51	Jaarstukken 2014:1) Uitvoering uitgesteld onderhoud Kulturhus 2) s.v.z. motielijst voor de raad 23-06 3) nagaan budgetrecht raad bij toepassen verdeelsleutel rekeningresultaat 4) Planning meting ondernemingsklimaat 5) motivatie hogere bijdragen verkeersmaatregelen aanleveren.	alle portefeuilles	Inw/ GG/ CS	Politiek Beraad 09-06-2015	23-6-2015	Afgerond.	afvoeren
52	RBT: In overleg met de directie van RBT informatieavond organiseren.	Kotteman	GG	Raad 23-06-2015	1-11-2015	Eind september wordt voorstel inzake toekomstige eigendomstructuur voorgelegd waarna terugkoppeling aan raad volgt	handhaven

53	Evaluatie startnotities: Een overzicht van de Bornse gegevens m.b.t. de ontwikkelingen arbeidsmarkt wordt gedeeld met de raad.	Kotteman	Inw	Raad 23-06-2015	1-8-2015	De nieuwsbrief van de Twentse Arbeidsmonitor (juni 2015) is op 26 juni 2015 aan de raad toegezonden.	afvoeren
54	Hondenbeleidsplan: 1) Het toegevoegde kaartje in een groter formaat aanleveren. 2) Verklaring verschil in de genoemde bedragen € 10.000 vs € 1.000,-. 3) Mogelijke herformulering van de passage inzake de optie afschaffing honden-belasting. 4) In overleg met de raad wordt, afhankelijk van het beschikbare budget, kijken waar op basis van urgentie afvalbakken kunnen worden geplaatst.	Kotteman	GG	Politiek Beraad 08-09-2015	1-1-2016		handhaven
55	Ontwerpvisie parkeren: 1_ iPad proof versie van de visie aanleveren. 2) Navraag hoe lang op een camperparkeerplaats mag worden geparkeerd. 3) De normering delen met de raad. 4) Navraag of systemen op elkaar aansluiten zodat na overlijden een invalidenparkeerkaart komt te vervallen.	Mulder	GG	Politiek Beraad 08-09-2015	voor 29-09-15	Email met beantwoording is op 21 september 2015 aan de raad toegezonden.	afvoeren
56	Zendtijdtoewijzing RTV Borne: 1) nagaan of de in juni opgerichte organisatie van invloed is op de vergunning. 2) Nagaan consequentie indien de taakstelling niet wordt gehaald.	Velten	Inw	Politiek Beraad 08-09-2015	voor 29-09-15	Memo is op 21 september 2015 aan de raad toegezonden.	afvoeren
57	Stroom Eschvijver: reden en oplossing vele onkruid	Kotteman	GG	Politiek Beraad 08-09-2015	1-10-2015		handhaven

Vergadering gemeenteraad Borne

Lijst van ingekomen stukken

Datum 29 september 2015

3.3 Ingekomen stukken

A. Correspondentie overheden, rechtbank, VNG e.d.				
Nr.	Afzender	Betreft	Gericht aan	Voorstel afdoening
A 01	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) IJsselland Twente (15ink05064 en 15bij02136)	Jaarverslag 2014 RUD Twente en RUD IJsselland	Gemeente Borne t.a.v. fracties	Ter kennisname
A 02	WMO Raad Borne (15ink05028 en 15bij02124)	Jaarverslag 2014	Via info aan gemeenteraad	Ter kennisname
A 03	Provincie Overijssel (15ink04983)	Ontwikkelingen van de bezuinigingen per 1 april 2015	Gemeenteraad van Borne	Ter kennisname
A 04	Gemeente Hengelo (15bij02161 en 15bij02162)	Raadsvergadering en Politieke Markt	Gemeenteraad	Ter kennisname
A 05	Ernst & Young (15ink05386)	Gewaarmerkt exemplaar balans en recapitulatiestaat	Raad van de gemeente Borne	Ter kennisname
A 06	Ernst & Young (15ink05333)	Uitkomsten controle en overige informatie 2014	Raad van de gemeente Borne	Ter kennisname
A 07	Trendbureau Overijssel (boekje in bezit van fractievoorzitters) (15ink05719)	Toekomstverkenning Cultuur van het Trendbureau Overijssel	Gemeenteraden gemeenten Overijssel	In handen presidium
A 08	Euregio (15ink05853 15bij02455)	Memo verslag Euregio-raadsvergadering d.d. 26 juni jl.	Leden en adviserende leden Euregio-raad en DB	Ter kennisname
A 09	Ministerie BiZa (15ink05908, 15bij02490)	Handreiking Treasury 2015	Gemeente Borne, College Ben W	Ter kennisname
A 10	Rekenkamer Oost Nederland (15ink06150)	"Van wens naar werkelijkheid, de regisseur aan zet"	Via griffier aan gemeenteraad	Ter kennisname
A11	Raadslid.nu (15ink06272 en 15bij02615)	Rol en positie van de gemeenteraad	College i.a.a. gemeenteraad	Ter kennisname
A 12	Raad voor de financiële	Toezening rapport "Grond, geld	Gemeente Borne, t.a.v.	Ter kennisname

	verhoudingen (15ink06286, 15bij026380)	en gemeenten"	gemeenteraad	
A 13	VNG (15ink06290, 15bij02640 en 15bij02641)	Woningwet	College en Raad	Ter kennisname
A 14	Rekenkamercommissie Enschede (15ink07218 , 15bij03044)	Rekenkameronderzoek Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost-Nederland	Gemeenteraad Borne	Ter kennisname
A 15	Provincie Overijssel (15ink07229)	Beleidskader ontheffing verboden handelingen	College B en W	Ter kennisname
A 16	Gemeente Hengelo(15ink07446, 15bij03165, 3166)	Programma Politieke Markt 01-09-2015 en agenda raadsvergadering 02-09-2015	Aan lezer	Ter kennisname
A 17	Regio Twente (15ink07546)	Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking	Raden van de Twentse gemeenten	Ter kennisname
A 18	Twente Board (15ink07777, 15bij03277))	Voorgenomen ontmanteling rechtbank Almelo	Via info aan gemeenteraad	Ter kennisname
A 19	Transitiecommissie Sociaal Domein (15int07614, 15bij03235)	Code verantwoordelijk marktgedrag thuisondersteuning	Via info aan gemeenteraad	Ter kennisname
A 20	Burgemeester Almelo (15ink07744, 15bij03271)	Rechtbank Overijssel met twee volwaardige rechtbanklocaties	Via info aan gemeenteraad	Ter kennisname
A 21	Ministerie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (15ink07798, 15bij03298)	Landelijk rapport gemeentelijk toezicht kinderopvang 2014	Gemeenteraad	Ter kennisname
A 22	Regio Twente (15ink05221)	Stand van zaken regionale implementatie participatiewet	Via college aan gemeenteraad	Ter kennisname
A 23	Regio Twente (15ink08087)	Benoemingen in Algemeen Bestuur Euregio en voordracht Euregio-Raad	Raden Twentse gemeenten	Ter kennisname

B Correspondentie Inwoners				
Nr.	Afzender	Betreft	Gericht aan	Voorstel afdoening
B 01	Inwoner gemeente Borne (15ink05767)	Raadsvergaderingen volgen via pc	Via info	In handen Presidium
B 02	Stichting Gemeenschapsbelangen (groot) Azelo (15ink06292)	Zienswijze Ontwerpbestem.plan Buitengebied Borne en Ontwerpplan en aanvulling MER (pro forma)	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening

B 03	Inwoner gemeente Borne (15ink06370)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 04	Inwoner gemeente Borne (15ink06719)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 05	Inwoner gemeente Borne (15ink06698)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 06	Inwoner gemeente Borne (15ink06699)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 07	Inwoner gemeente Borne (15ink06722)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 08	Inwoner gemeente Borne (15ink06749)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 09	Inwoner gemeente Borne (15ink06750)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 10	Inwoner gemeente Borne (15ink06748)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 11	Inwoner gemeente Borne (15ink06714 en 15bij02838)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 12	Inwoner gemeente Borne (15ink06690)``	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 13	Inwoner gemeente Borne (15ink06696)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 14	Inwoner gemeente Borne (15ink06785)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad	In handen benw ter afdoening
B 15	Inwoner gemeente Borne (15ink06789)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan	Gemeenteraad	In handen benw ter afdoening

		Buitengebied Borne		
B 16	Inwoner gemeente Borne (15ink06793)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	College van BenW	In handen benw ter afdoening
B 17	Inwoner gemeente Borne (15ink06628)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Raad van de gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
B 18	Inwoner gemeente Borne (15ink06840)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
B 19	IJsclub Zenderen (15ink06693)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 20	Inwoner gemeente Borne (15ink06591)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 21	Stichting Twickel (15ink06641)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 22	Inwoner gemeente Borne (15ink06787)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	College BenW en Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 23	Inwoner gemeente Borne (15ink06788)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	College BenW en gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 24	Inwoner gemeente Borne (15ink06794)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Geen aanhef	In handen benw ter afdoening
B 25	Inwoner gemeente Borne (15ink06755)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 26	Inwoner gemeente Borne (15ink06824)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 27	Inwoner gemeente Borne (15ink06790)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad van Borne	In handen benw ter afdoening
B 28	Inwoner gemeente Borne	Pro-forma bezwaar tegen het	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening

	(15ink06851)	ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne		
B 29	Inwoner gemeente Borne (15ink06727, 15bij02846)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 30	Groencentrum 't Bekkingveld	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	College BenW gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
B 31	Inwoner gemeente Borne (15ink07048)	Aanvullende zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 32	Inwoner gemeente Borne (15ink06910)	Luchtkwaliteit en Geluidhinder	Leden gemeenteraad	Ter kennisname
B 33	Inwoner gemeente Borne (15ink07123 en 15bij03008)	Nader processtuk op geding	Gemeenteraad	Ter kennisname
B 34	Inwoner gemeente Borne	WOB-verzoek+ antwoordbrief bijgevoegd	Gemeenteraad	In handen van benw ter afdoening
B 35	Stichting Gemeenschapsbelangen groot Azelo (15ink07233)	Zienswijze ontwerp.Bp Buitengebied en Ontwerpplan aanvul. MER	Gemeenteraad	In handen benw ter afdoening
B 36	Inwoner gemeente Borne (15ink07235)	Bezwaar ontwerp BP buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 37	Veldsportverenigingen Borne (15bij03138, 15ink07422)	Protest tegen verhoging OZB	Leden van de gemeenteraad	In handen benw ter afdoening
B 38	Inwoner gemeente Borne (15ink07478, 12uit06548, Bijlage 15bij03179 in bezit van de fractievoorzitters)	Hoe nu verder	Fractievoorzitters in de gemeenteraad	Ter kennisname
B 39	Inwoner gemeente Borne (15ink07925)	Zienswijze tegen veegplan kom Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 40	Inwoner gemeente Borne (15ink07944)	Totaalvisie, financiering eerste stapsteen randweg met tunnel	Via college en fractievoorzitters aan gemeenteraad	Ter kennisname
B 41	Inwoner gemeente Borne (15ink07815)	Zienswijze tegen veegplan kom Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 42	Inwoner gemeente Borne (15ink07816)	Zienswijze tegen veegplan kom Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
B 43	Inwoner gemeente Borne	Zienswijze tegen veegplan kom	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening

	(15ink07837)	Borne		
B44	Kerngroep Mortuarium Nee	Poltiek Beraad d.d. 15 september 2015	Gemeenteraad	Ter kennisname

C. Overige stukken				
Nr.	Afzender	Betreft	Gericht aan	Voorstel afdoening
C 01	Kukolja en Wullink (15ink05852 en 15bij02454)	Aangifte	Diverse raadsleden	In handen benw ter afdoening
C 02	Kukolja en Wullink (15ink5854) (Kan niet in iBabs vanwege de grootte van het bestand)	Afschrift van aangifte en bijlagen	Via Griffie aan gemeenteraad	In handen benw ter afdoening
C 03	Middelkamp Milieu Adviesbureau	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
C 04	Soppe Gundelach Witbreuk (15ink06740, 15bij02861, 15ink06759)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
C 05	Van Westreenen (15ink06778, 15ink06849, 15bij02900)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	BenW gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
C 06	Damsté Advocaten (15ink06774, 15ink06795, 15bij02876)	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Raad gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
C 07	Tennet Talking power further	Zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Raad gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
C 08	Wierenga Milieurecht (15ink06851)	Pro Forma zienswijze ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Borne	Gemeente Borne	In handen benw ter afdoening
C 09	DAS (15ink07147, 15bij03025)	Aanvullende gronden zienswijze	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
C 10	DAS (15ink07175)	Aanvullende gronden zienswijze	Gemeenteraad Borne	In handen benw ter afdoening
C 11 <i>Bestand te groot om te uploaden.</i>	University of Twente MESA plus (15ink07297) ALLEEN papierenversie bij de ingekomen stukken	Annual Report 2014	Via Griffier aan gemeenteraad	Ter kennisname
C 12	Jeugdwelzijnsberaad (15ink07824,	Aansluiting hulp 18-/+ in het	Via wethouder aan	Ter kennisname

	15bij03302)	gemeentelijk beleid	gemeenteraad	
C 13	MKB Nederland (15ink07873)	Onderzoek MKB Vriendelijkste Overijssel	Raadsleden	Ter kennisname
C 14	LTO Midden Twente (15ink07784)	Geen verhoging OZB	Via college aan gemeenteraad	Ter kennisname
C 15	Dutch Child Center (15ink07974)	Meer keuze voor ouders en gemeente	Raadsleden	Ter kennisname
C 16	Tennet (15ink08125)	Zienswijze veegplan kom Borne	Gemeenteraad	In handen benw ter afdoening
C 17	Gasunie Transport Services	Onwerpbestemmingsplan Veegplan kom Borne	Gemeenteraad	In handen benw ter afdoening

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt

nummer
15int01751

onderwerp
Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

De gemeenteraad heeft als uitwerking van de "Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020" op 12 maart 2013 het "Koersdocument parkeren Borne" vastgesteld. In het koersdocument is op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020 uiteengezet.

In het kader van het raadsprogramma 2014-2018 "Borne Werkt" heeft het college de beschreven koers verder uitgewerkt in de notitie "Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen". De gemeenteraad wordt voorgesteld de ontwerpvisie en de beleidsdoelstellingen vast te stellen. Daarmee stelt de gemeenteraad de kaders vast voor het opstellen van beleidsregels en een concreet uitvoeringsprogramma voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden in het bijzonder voor Borne Centrum.

1 Inleiding

De auto is niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Nederland telt bijna 11 miljoen motorvoertuigen. De gemiddelde verplaatsingsafstand met de auto is circa 22 km per persoon. De gemiddelde reisduur per persoon is circa 1 uur (bron: CBS). De motorvoertuigen staan voor het grootste deel van de dag (23 uur) geparkeerd. Parkeren speelt dus een prominente rol in de samenleving. Het vormt een van de pijlers van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid. Gemeenten streven daarin naar het efficiënt gebruik van de beschikbare parkeerruimte, het waarborgen van bereikbaarheid en het in stand houden van de economische vitaliteit. Zo ook in de gemeente Borne.

In het kader van het raadsprogramma 2014-2018 "Borne Werkt" heeft het college het "Koersdocument parkeren Borne" (raadsbesluit 12 maart 2013) verder uitgewerkt. In de notitie "Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen" is de koers doorvertaald naar een ontwerp-parkeervisie en beleidsdoelstellingen. Deze visie en doelstellingen gaan uit van het principe "beïnvloeden-benutten-reguleren" van parkeren en bij voorbaat niet van het structureel realiseren en bijbouwen van parkeerplaatsen. Voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden wordt hiermee de basis gelegd voor beleidsregels en een concreet uitvoeringsprogramma.

G E M E E N T E B O R N E

2 Beoogd resultaat

Een beleidskader voor het opstellen dan wel actualiseren van concrete (parkeer)beleidsregels én voor de aanpak van de parkeerproblematiek en het opstellen van een concreet (parkeer)maatregelenplan in Borne Centrum en directe omgeving.

3 Argumenten

1. De aanpak van de parkeerproblematiek en het opstellen van een (parkeer)maatregelenplan in Borne Centrum en omgeving zijn gebaat bij een duidelijke parkeervisie en concrete beleidsdoelstellingen.
2. Een helder kader is essentieel om een beleidsregel op te kunnen stellen voor:
 - het ontheffingenbeleid op de parkeerschijfzone(blauwe zone)-regeling;
 - het beleid voor vergunninghoudersparkeren in het gebied grenzend aan de blauwe zone;
 - de te hanteren parkeerkencijfers (normen);
 - de aanpak van parkeerproblemen in bestaande ("oude") woongebieden;
 - de aanvraag en toetsing van de aanvraag voor gehandicapten parkeerplaatsen;
 - het parkeren van grote voertuigen;
 - de oplaadinfrastructuur van elektrische voertuigen.

4 Kanttekeningen

Zonder een duidelijke parkeervisie en een helder beleidskader kunnen parkeerproblemen niet analytisch worden benaderd en oplossingen worden getoetst aan de gestelde doelen. Uiteindelijk leidt dit tot een verslechtering van de bereikbaarheid en in het bijzonder een afname van de aantrekkelijkheid van Borne Centrum.

5 Kosten, baten en dekking

Dit beleidsvoorstel heeft geen directe financiële gevolgen. De uitwerking van het beleidsvoorstel tot concrete (parkeer)maatregelen wordt afgestemd op lopende projecten (bijvoorbeeld het Centrumplan). De raad wordt via de Berap hierover geïnformeerd. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid over de inzet van extra financiële middelen.

6 Vervolg na besluitvorming

De parkeervisie en de beleidsdoelstellingen worden conform navolgende planning uitgewerkt en geconcretiseerd:

- het voorstellen van (parkeer)maatregelen in Borne Centrum en omgeving (3de kwartaal 2015);
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid in de parkeerschijf(blauwe)zone (3de kwartaal 2015);
- het opstellen van een nota parkeerkencijfers (3de kwartaal 2015);
- het opstellen van beleidsregels voor het parkeren in woongebieden (4de kwartaal 2015);
- het actualiseren/opstellen van beleidsregels voor het gehandicapten parkeren(4de kwartaal 2015);
- het opstellen van beleidsregels voor elektrische-laadinfrastructuur (1ste kwartaal 2016);
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid voor het parkeerverbod van grote voertuigen (1ste kwartaal 2016).

De uitwerking (met name voor Borne Centrum en omgeving) vindt samen en in overleg met belanghebbenden plaats. Bewoners en ondernemers worden uitgenodigd om te participeren in het interactieve proces en de zoektocht naar oplossingen. Omwille van de voortgang is al gestart met het participatietraject.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

- de ontwerpvisie op parkeren en de beleidsdoelstellingen (notitie gemeente Borne, 27 mei 2015) als uitwerking van het "Koersdocument parkeren Borne" vast te stellen;

Borne, 16-6-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int01755

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16-6-2015;

besluit:

- de ontwerpvisie op parkeren en de beleidsdoelstellingen (notitie gemeente Borne, 27 mei 2015) als uitwerking van het "Koersdocument parkeren Borne" vast te stellen;

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel

15 into 1729
CONCEPT

Onderwerp	: Visie op parkeren en beleidsdoelstellingen
-----------	--

Samenvatting voorstel

Het "Koersdocument parkeren Borne" is op 12 maart 2013 door de gemeenteraad vastgesteld en bevat op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020. Als eerste uitwerking is het koersdocument doorvertaald naar een visie op parkeren en beleidsdoelstellingen. De parkeervisie en doelstellingen gaan uit van het principe "beïnvloeden-benutten-reguleren" en bij voorbaat niet van het structureel realiseren en bijbouwen van parkeerplaatsen. Voor de diverse doelgroepen (bezoekers, bewoners, werknemers) en parkeergebieden (Borne Centrum, Stationsomgeving, bedrijventerreinen, woongebieden) wordt hiermee de basis gelegd voor het opstellen van concrete beleidsregels en een uitvoeringsprogramma met maatregelenpakket voor Borne Centrum en omgeving.

Ontwerpbesluit

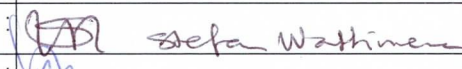
1. In te stemmen met de parkeervisie en -doelstellingen zoals die zijn weergegeven in de notitie "Visie op parkeren en beleidsdoelstellingen" (Gemeente Borne, 27 mei 2015).
2. De gemeenteraad de parkeervisie en -beleidsdoelstellingen ter kennisgeving aan te bieden.

Openbaar	: ja
----------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	:	☐ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d.	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Borne werkt
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	Stefan Wattimena (06 53655938)
Afdeling / productgroep	:	Grondgebied / Uitvoering / Planrealisatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Wethouder M. Kotte Wethouder H. Mulder Henk Richters Joachim Wissink Carolijn Vertegaal-Kerssemakers Jolanda Reinders
Medezeggenschap	:	Nee
	:	-

AR

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

De auto is niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Nederland telt bijna 11 miljoen motorvoertuigen. De gemiddelde verplaatsingsafstand met de auto is circa 22 km per persoon. De gemiddelde reisduur per persoon is circa 1 uur (bron: CBS). De motorvoertuigen staan voor het grootste deel van de dag (23 uur) geparkeerd. Parkeren speelt dus een prominente rol in de samenleving. Het vormt een van de pijlers van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid. Gemeenten streven daarin naar het efficiënt gebruik van de beschikbare parkeerruimte, het waarborgen van bereikbaarheid en het in stand houden van de economische vitaliteit.

Zo ook in de gemeente Borne. Als uitwerking van de "Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020" is voor het parkeren de lijn uitgezet in het koersdocument parkeren Borne. In het koersdocument is op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020 uiteengezet.

In de notitie "Visie op parkeren en beleidsdoelstellingen" wordt de koers voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden door vertaald naar een parkeervisie en beleidsdoelstellingen. De parkeervisie en doelstellingen gaan uit van het principe "beïnvloeden-benutten-reguleren" van parkeren en bij voorbaat niet van het structureel realiseren en bijbouwen van parkeerplaatsen.

2 Beoogd resultaat

De basis wordt gelegd voor het opstellen dan wel actualiseren van concrete beleidsregels en voor de aanpak van de parkeerproblematiek en het opstellen van een concreet (parkeer)maatregelenplan in Borne Centrum en directe omgeving.

3 Argumenten

- 1.1 De aanpak van de parkeerproblematiek en het opstellen van een (parkeer)maatregelenplan in Borne Centrum en omgeving zijn gebaat bij een duidelijke parkeervisie en concrete beleidsdoelstellingen.
- 1.2 Een helder kader is nodig om voor de gemeente Borne een beleidsregel op te kunnen stellen voor:
 - het ontheffingenbeleid op de parkeerschijfzone(blauwe zone)-regeling;
 - het beleid voor vergunninghoudersparkeren in het gebied grenzend aan de blauwe zone;
 - de te hanteren parkeerkencijfers (normen);
 - de aanpak van parkeerproblemen in bestaande ("oude") woongebieden;
 - de aanvraag en toetsing van de aanvraag voor gehandicapten parkeerplaatsen;
 - het parkeren van grote voertuigen;
 - de oplaadinfrastructuur van elektrische voertuigen.
2. Het college geeft uitvoering aan het raadsbesluit van 12 maart 2013 betreffende de uitwerking van het "Koersdocument parkeren Borne".

4 Kanttekeningen

- 1.1 en 1.2 Zonder een duidelijke parkeervisie en een helder beleidskader kunnen parkeerproblemen niet analytisch worden benaderd en oplossingen worden getoetst aan de gestelde doelen.
Uiteindelijk leidt dit tot een verslechtering van de bereikbaarheid en in het bijzonder een afname van de aantrekkelijkheid van Borne Centrum.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

De financiële gevolgen van eventuele (parkeer)maatregelen worden met een afzonderlijk beleidsvoorstel voorgelegd.

6 Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor personeel en organisatie.

7 Vervolg na besluitvorming college

- De concrete uitwerking van de aangegeven beleidsregels wordt na besluitvorming van het college opgestart:
 - o het voorstellen van (parkeer)maatregelen Borne Centrum- omgeving (3de kwartaal 2015)
 - o het opstellen van een nota parkeerkencijfers (3de kwartaal 2015)
 - o het opstellen van beleidsregels voor het parkeren in woongebieden (4de kwartaal 2015)
 - o het actualiseren/opstellen van beleidsregels gehandicapten parkeren (4de kwartaal 2015)
 - o het opstellen van beleidsregels voor elektrische-laadinfrastructuur (1ste kwartaal 2016)
 - o het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid voor het parkeerverbod van grote voertuigen (1ste kwartaal 2016)
- Na besluitvorming door het college wordt het participatietraject met belanghebbenden in gang gezet:
 - o in een overleg met de accountmanager bedrijven / dorpsmanager en de projectleider Centrumplan worden binnen de vastgestelde kaders met ondernemers (klankbordgroep centrum-ondernemers) oplossingsrichtingen besproken voor Borne Centrum;
 - o voor de inwoners van de gemeente Borne wordt een (inloop)bijeenkomst georganiseerd waar een ieder zijn/haar mening over het parkeren in de gemeente kan aangeven.

8 Communicatie

Het collegebesluit is openbaar en wordt volgens de reguliere communicatiekanalen bekend gemaakt. Het communicatiemoment met bewoners (zie "7 Vervolg na besluitvorming college") wordt via het huis-aan-huis-blad Bornse Courant breed aangekondigd.

9 Bijlage(n)

- Samenvatting notitie "Visie op parkeren en beleidsdoelstellingen", Gemeente Borne, 27 mei 2015
- Notitie "Visie op parkeren en beleidsdoelstellingen", Gemeente Borne, 27 mei 2015

SAMENVATTING

Uitwerking koersdocument parkeren Borne

- **Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen** –
Gemeente Borne, 27 mei 2015

1. Inleiding

De gemeenteraad van Borne heeft als uitwerking van de "Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020" op 12 maart 2013 de koers vastgesteld voor het parkeren in Borne ("Koersdocument parkeren Borne"). In het koersdocument is op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020 uiteengezet.

In het kader van het raadsprogramma "Borne Werkt" heeft het college de beschreven koers verder uitgewerkt in de notitie "Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen". Voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden in de gemeente Borne wordt hiermee de basis gelegd voor een concreet uitvoeringsprogramma.

2. Ontwerpvisie op parkeren

De gemeente Borne streeft naar een verkeers- en vervoerssysteem dat voor iedereen toegankelijk is en bijdraagt aan een bereikbaar, leefbaar en veilig Borne, waarbij de ruimtelijke kwaliteit leidend is. In de Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020 is de ambitie verwoord dat Borne een bereikbare en verkeersveilige gemeente wil zijn waarin een hoge kwaliteit van de leefbaarheid wordt nagestreefd met de volgende doelstellingen:

- het verbeteren van de lokale en regionale bereikbaarheid;
- het creëren van een gezonde en (verkeers)veilige omgeving;
- het verhogen van de leefbaarheid.

De ambitie van de gemeente Borne vraagt om een integraal parkeerbeleid in relatie tot:

- de thema's ruimte, economie en bereikbaarheid;
- de belangen en weerstanden van doelgroepen.

Er is een sterke wisselwerking tussen parkeren en de thema's ruimte, economie en bereikbaarheid. Soms leidt dit conflicterende belangen en problemen.

Bewoners, werknemers, ondernemers, bezoekers van bewoners en bezoekers van voorzieningen in de gemeente Borne staan centraal in het parkeerbeleid en het zoeken naar oplossingsrichtingen. Inzicht in de belangen en mogelijke weerstanden van deze doelgroepen is noodzakelijk om het parkeerbeleid specifiek te kunnen formuleren.

Het formuleren van parkeerbeleid is geen doel op zich, maar een middel om zowel verkeerskundige als andere doelstellingen te realiseren. Het parkeerbeleid is ondersteunend aan de totale visie op mobiliteit. In het parkeerbeleid wordt een doorkijk gedaan naar de korte, middellange en lange termijn. Centraal wordt hierbij als uitgangspunt het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen" gehanteerd. Dit betekent dat niet wordt uitgegaan van het direct bijbouwen van parkeerplaatsen. Eerst wordt bepaald of de parkeerproblemen van de verschillende doelgroepen en in de diverse parkeergebieden op een andere wijze zijn op te lossen: beïnvloeden, benutten en reguleren.

Beïnvloeden

Benutten

Reguleren

Bouwen

Kort samengevat moet het parkeerbeleid van de gemeente Borne bijdragen aan de leefbaarheid, de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling van Borne betreffende de woongebieden, bedrijventerreinen, recreatielocaties en in het bijzonder van Borne Centrum.

Vanuit de parkeervisie zijn voor de parkeergebieden en de doelgroepen (bewoners, werknemers, ondernemers, bezoekers) de volgende parkeerbeleidsdoelstellingen geformuleerd:

Beïnvloeden

Alle parkeergebieden

- A. De gemeente Borne stimuleert, verleidt en faciliteert bewoners, bezoekers en werknemers om alternatieve vervoerswijzen te gebruiken anders dan de auto en werkgevers om een actief mobiliteitsbeleid te voeren.

Benutten en reguleren

Woongebieden

- B. De gemeente Borne draagt nu en in de toekomst zorg voor voldoende parkeercapaciteit voor bewoners en hun bezoekers, waarbij rekening wordt gehouden met de toekomstbestendigheid van het woongebied.

Benutten

Bedrijventerreinen

- C. De gemeente Borne draagt nu en in de toekomst zorg voor voldoende parkeercapaciteit voor personeel en bezoekers van de aanwezige bedrijven.

Benutten en reguleren

Borne Centrum

- D. In het Borne Centrum draagt de gemeente zorg voor openbare parkeervoorzieningen met een hoog niveau van gebruikskwaliteit en van voldoende capaciteit voor de essentiële parkeerders: winkelbezoekers en bewoners.

Beïnvloeden en reguleren

Stationsomgeving

- E. Voor het woon-werkverkeer en als voorstadhalte gaat de gemeente Borne het gebruik van openbaar vervoer verder stimuleren.

4. Uitwerking

Binnen de kaders van de ontwerpvisie op parkeren en de beleidsdoelstellingen wordt vervolgens een concreet uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgewerkt. In de uitwerking wordt voorzien in onder andere:

- het voorstellen van (parkeer)maatregelen in Borne Centrum en omgeving (3de kwartaal 2015)
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid in de parkeerschijf(blauwe)zone (3de kwartaal 2015);
- het opstellen van een nota parkeerkencijfers (3de kwartaal 2015)
- het opstellen van beleidsregels voor het parkeren in woongebieden (4de kwartaal 2015)
- het actualiseren/opstellen van beleidsregels voor het gehandicapten parkeren (4de kwartaal 2015)
- het opstellen van beleidsregels voor elektrische-laadinfrastructuur (1ste kwartaal 2016)
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid voor het parkeerverbod van grote voertuigen (1ste kwartaal 2016)

In de uitwerking worden de bewoners en ondernemers (bijvoorbeeld BBO en klankbordgroep centrumondernemers) betrokken om samen vanuit de parkeerproblematiek en de oorzaken tot oplossingsrichtingen te komen. De lijn is hierin het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen".

Uitwerking koersdocument parkeren Borne

**- Ontwerpvisie op parkeren en
beleidsdoelstellingen -**

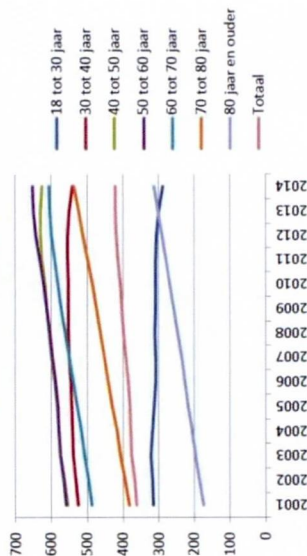
15 into 1811

Inhoudsopgave

<i>0. Inleiding</i>	<i>Pagina</i> 3
<i>1. Ambitie</i>	4
<i>2. Integraal parkeerbeleid</i>	6
2.1 Thematisch	6
2.2 Doelgroepenbenadering	9
<i>3. Parkeergebieden</i>	11
<i>4. Doelstellingen van het beleid</i>	13
4.1 Doelstellingen	13
4.2 Uitwerking	21

Aantal personenauto's per 1000 inwoners

(op naam van natuurlijke personen)

bereikbaarheid en economische vitaliteit

Koersdocument

0. Inleiding

De auto is niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Nederland telt bijna 11 miljoen motorvoertuigen. De gemiddelde verplaatsingsafstand met de auto is circa 22 km per persoon. De gemiddelde reisduur per persoon is circa 1 uur (bron: CBS). De motorvoertuigen staan voor het grootste deel van de dag (23 uur) geparkeerd. Parkeren speelt dus een prominente rol in de samenleving. Het vormt een van de pijlers van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid. Gemeenten streven daarin naar het efficiënt gebruik van de beschikbare parkeer ruimte, het waarborgen van bereikbaarheid en het in stand houden van de economische vitaliteit.

Zo ook in de gemeente Borne. De raad van de gemeente Borne heeft als uitwerking van de "Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020" op 12 maart 2013 de koers vastgesteld voor het parkeren in Borne ("Koersdocument parkeren Borne"). In het koersdocument is op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020 uiteengezet.

In het kader van het raadsprogramma "Borne Werkt" heeft het college de beschreven koers verder uitgewerkt in onderhavige notitie "Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen". Voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden in de gemeente Borne wordt hiermee de basis gelegd voor een concreet uitvoeringsprogramma.

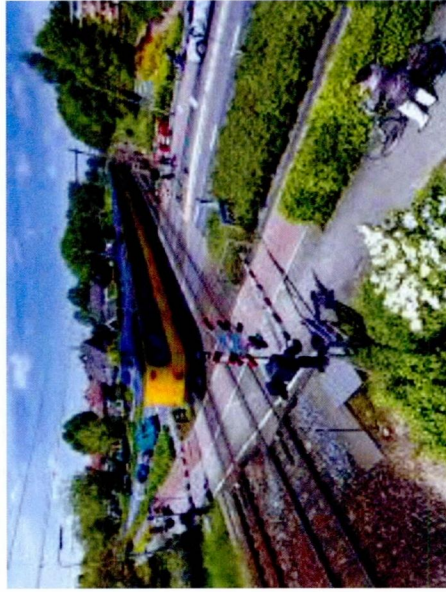
1. Ambitie

De gemeente Borne streeft naar een verkeers- en vervoerssysteem dat voor iedereen toegankelijk is en bijdraagt aan een bereikbaar, leefbaar en veilig Borne, waarbij de ruimtelijke kwaliteit leidend is.

mobilitetsvisie Borne

In de Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020 is aangegeven: "Borne een bereikbare en verkeersveilige gemeente waarin een hoge kwaliteit van de leefbaarheid wordt nagestreefd" met de volgende doelstellingen:

- Het verbeteren van de lokale en regionale bereikbaarheid;
- Het creëren van een gezonde en (verkeers)veilige omgeving;
- Het verhogen van de leefbaarheid.

*doorontwikkeling
Bornsche Maten*

centrumplan

Rekening moet worden gehouden dat het inwoneraantal van Borne in 2030 in verband met de doorontwikkeling van onder andere het woongebied Bornsche Maten van momenteel 22.000 tot 28.000 inwoners (bron: Meerjarenbegroting 2015-2018, gemeente Borne) is toegenomen. In combinatie met een toename van het aantal huishoudens en de vergrijzing (meer eenpersoonshuishoudens) en een nog steeds toenemend aantal auto's per huishouden, betekent dit een toenemende druk op de parkeerruimte in de gemeente.

Het centrum van Borne moet gelijke tred houden met de ontwikkeling in de gemeente. Het historische deel van Borne, het oude centrum, moet samen met het winkelgebied het herkenbare en aantrekkelijke centrum van Borne vormen. Oude kwaliteiten moeten bij nieuwe ontwikkelingen een kans krijgen. Zo kunnen ze bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid en kwaliteit van de openbare ruimte.

*aantrekkingskracht
wonen, winkelen, werken*

De aantrekkingskracht van Borne voor de thema's wonen, winkelen en werken-ondernemen moet behouden blijven en versterkt worden.

In de gemeente Borne staat de leefbaarheid van bewoners centraal. Verder moet het vestigingsklimaat voor ondernemers aantrekkelijk en stimulerend zijn. En in de regio wil Borne een aantrekkelijk centrum blijven:

klantvriendelijkheid voor de bezoekers. Hierbij zijn bereikbaarheid en parkeren belangrijke ingrediënten.

Parkeervraag en –aanbod dienen op elkaar afgestemd te zijn. Het parkeerbeleid van Borne staat dus niet op zichzelf, maar dient te worden afgestemd op het bovenliggend beleid.

bereikbaarheid en parkeren

bovenliggend beleid

2. Integraal parkeerbeleid

De ambitie van de gemeente Borne vraagt om een integraal parkeerbeleid in relatie tot:

- de thema's ruimte, economie en bereikbaarheid;
- de belangen en weerstanden van doelgroepen.

2.1 Thematisch

Er is een sterke wisselwerking tussen parkeren en de thema's ruimte, economie en bereikbaarheid. Soms leidt dit conflicterende belangen en problemen.

*ruimte, economie,
bereikbaarheid*

Ruimte

Parkeren vindt vaak plaats in de openbare ruimte, dat het domein is van de overheid. Dit maakt parkeren tot een van de kerntaken van de gemeente. De openbare ruimte is echter ook in Borne een schaars goed. Efficiënt gebruik van de openbare parkeer ruimte betekent dat er meer en meer geanticipeerd moet worden op de mate van aanwezigheid van een parkeerder en uitgegaan moet worden van dubbelgebruik van parkeervoorzieningen.

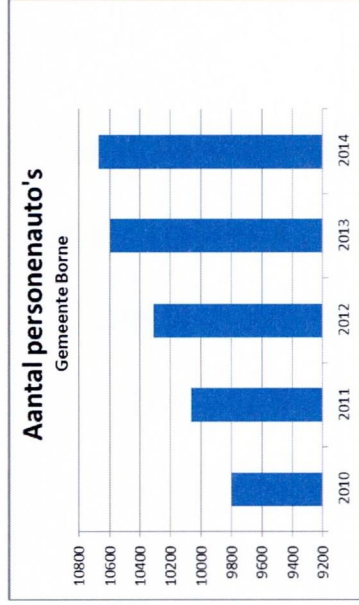
*efficiënt ruimtegebruik
dubbelgebruik*

Bewoners en bedrijven hebben slechts beperkte invloed op de kwaliteit van de openbare ruimte. De kwaliteit van de parkeervoorzieningen is van essentieel belang voor het functioneren van Borne Centrum.

hoge parkeerdruk

De weekmarkt heeft tot gevolg dat op woensdagen de parkeercapaciteit lager is en er dan sprake van een hoge parkeerdruk. In bepaalde deelgebieden van het centrum zelfs meer dan 100%. Dit geldt ook voor de koopavond op de vrijdagen door extra winkeland bezoek en bewoners die met een ontheffing in de parkeerschijfzone parkeren. Op de zaterdag wordt de hoge parkeerdruk in het centrum veroorzaakt de aanwezigheid van bewoners in het blauwe zone-gebied.

toename autobezit

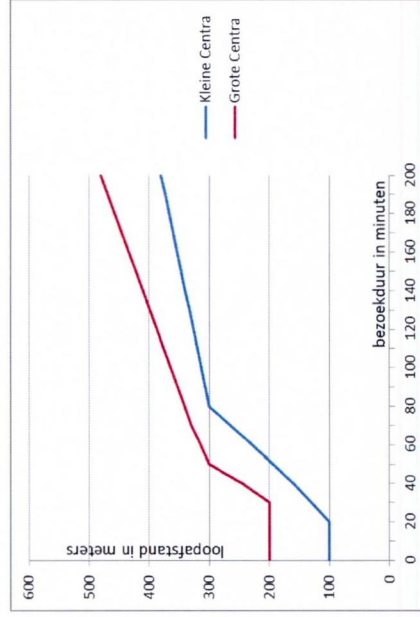
flexibiliteit, toekomstbestendig

Economie

In gebieden met een mengfunctie waar sprake is van winkelen, wonen, werken en ondernemen ontstaan parkeerproblemen door het verschil in belang van de functies. Ondernemers en werknemers komen dagelijks als eerste aan en bezetten de parkeervoorzieningen die in principe voor de bezoekers zijn. De parkeerschijfzone (blauwe zone) in Borne Centrum met een maximale parkeerduur van 2 uur dient dit te voorkomen en parkeer ruimte voor de bezoeker op acceptabele loopafstand te waarborgen. Bezoekers zijn essentieel voor het economisch functioneren van Borne Centrum. Bewoners behoren vanwege het sociale aspect ook tot de essentiële parkeerders. Zij willen zo dicht mogelijk bij de voordeur parkeren. Momenteel kunnen zij een ontheffing op de blauwe zone krijgen.

In relatie tot de verblijfsduur en de acceptabele loopafstand dient bij het aanbieden van parkeervoorzieningen aan de winkelbezoeker de prioriteit te worden gegeven.

essentiële parkeerder
loopafstand
verblijfsduur

*handhaving
sociaal - economisch
functioneren*

Aan bewoners kan niet onvoorwaardelijk worden voorzien in parkeer ruimte. Zeker op de zaterdagen wanneer de bewoners de gehele dag aanspraak maken op de parkeervoorzieningen en dit onnodig tot parkeerproblemen leidt. Regulerende parkeermaatregelen én adequate handhaving door het bevoegd gezag zijn noodzakelijk voor het sociaal – economisch functioneren van Borne Centrum.

Bereikbaarheid

Parkeren is een krachtig beleidsinstrument om de mobiliteit te sturen en de bereikbaarheid van gebieden te waarborgen.

*parkeerrouting
parkeerverwijssysteem*

Een goede parkeer routing en – verwijssysteem is noodzakelijk om verkeerstromen te kunnen sturen en rondrijdend zoekverkeer naar het centrum, sportvoorzieningen, bedrijventerreinen en woonwijken te voorkomen. De beschikbaarheid van parkeer ruimte moet in Borne Centrum vanwege de schaarse ruimte en ten behoeve van het economisch functioneren afgestemd worden op het winklend publiek. Een eenduidig en herkenbaar parkeerverwijssysteem met een route voor kort- en langparkeren bevordert de bereikbaarheid van het centrum.

P&R-voorziening

De P&R-voorziening bij het NS-station stimuleert de automobilist om voor de (middel)lange verplaatsing gebruik te maken van het openbaar vervoer. De parkeerdruk op het P&R-terrein is met name op de dinsdag en de donderdag hoog. Efficiënt gebruik van de P&R is van belang om het verschuiven van parkeerproblemen naar de aangrenzende (woon)gebieden te voorkomen. De P&R moet buiten de reguliere werkdagen worden ingezet om bij evenementen de bereikbaarheid van Borne te vergroten. Een OV-fiets-systeem is in de ketenverplaatsing van het woon-werkverkeer een goede voorziening om de werknemer en bezoeker van Borne te verleiden het OV te gebruiken.

*doelgroepen
belangen en weerstanden*

2.2 Doelgroepenbenadering

Bewoners, werknemers, ondernemers, bezoekers van bewoners en bezoekers van voorzieningen in de gemeente Borne staan centraal in het parkeerbeleid en het zoeken naar oplossingsrichtingen. Inzicht in de belangen en mogelijke weerstanden van deze doelgroepen is noodzakelijk om het parkeerbeleid specifiek te kunnen formuleren. In het hiernavolgende de belangrijkste uitgangspunten voor elke doelgroep.

Bewoners

De bewoners van de gemeente Borne willen hun auto op een veilige manier dichtbij de woning kunnen parkeren. Parkeren bij de eigen woning voelt als een burgerrecht.

dichtbij de woning

Voor verplaatsingen binnen de kernen (in Borne maximaal 1,5 kilometer) dient de bewoner te worden gestimuleerd en te worden verleid gebruik te maken van alternatieven voor de auto: lopen en fiets. Het parkeerbeleid is dus niet gericht op 'autootje-pesting'.

stimuleren en verleiden

Werknemers

De parkeer-verblijfsduur staat in relatie tot de loopafstand van de parkeerder. Werknemers hebben doorgaans een lange verblijfsduur. Deze doelgroep moet accepteren dat indien er geen parkeervoorzieningen op eigen terrein aanwezig zijn, zij in de openbare ruimte verder van de bestemming moeten parkeren. Een veilige omgeving en goede looproutes moet deze doelgroep stimuleren om van deze parkeervoorziening gebruik te maken.

lange verblijfsduur

verder van de bestemming

dichtbij parkeren

Ondernemers

Winkeliers hebben in de eerste plaats belang bij een aantrekkelijk winkelgebied. De inrichting van de openbare ruimte rondom het parkeren is dus van belang. Winkeliers hebben belang bij voldoende vrije parkeerplaatsen voor hun klanten. Toch blijkt in de praktijk dat de discussie vaak over de ondernemer gaat die dicht bij de winkel c.q. onderneming wil parkeren.

ondernemer = werknemer

Ondernemers die geen parkeervoorziening op eigen terrein hebben worden gezien als een werknemer. Zij worden alleen voor de exploitatie van het bedrijf beperkt gefaciliteerd in de openbare ruimte en de directe omgeving. Dit om ruimte te creëren voor andere doelgroepen.

Bezoekers van bewoners en bezoekers van voorzieningen

Bezoekers van woningen, winkels, bedrijven of sport-recreatie-locatie willen graag zo efficiënt mogelijk van A naar B verplaatsen. De bereidheid om op afstand te parkeren is sterk afhankelijk van het reismotief, de verblijfsduur en het type bestemming. Deze doelgroep heeft een belangrijke sociale functie en levert een bijdrage aan de economie van Borne. Deze bezoekers mogen niet worden afgeschrikt door een tekort aan parkeerplaatsen en een te lage kwaliteit van de parkeervoorzieningen.

socialeconomische functie

hoge kwaliteit aanbieden

diversiteit aan functies

*buitengebied
Zenderen, Hertme*

(oude) woongebieden

centrum

bedrijventerrein

parkeren grote voertuigen

3. Parkeergebieden

Het parkeerbeleid is van toepassing op de gehele gemeente. De beleidskeuzes die worden gemaakt, zijn toegespitst op de verschillende parkeergebieden die zich in de gemeente bevinden. Binnen de gemeente Borne worden verschillende parkeergebieden onderscheiden met een diversiteit aan functies: wonen, werken, winkelen + horeca, recreatie (sport + zwembad) en menggebieden (mix van voorgaande functies. Iedere functie kent zijn eigen parkeer-karakteristiek. In het buitengebied vinden in Zenderen en Hertme evenementen plaats (Volksfeesten, Openluchttheater, Carnavalsoptochten). Om parkeeroverlast te voorkomen bij het Openluchttheater wordt er vanaf NS-station Borne een pendeldienst ingesteld.

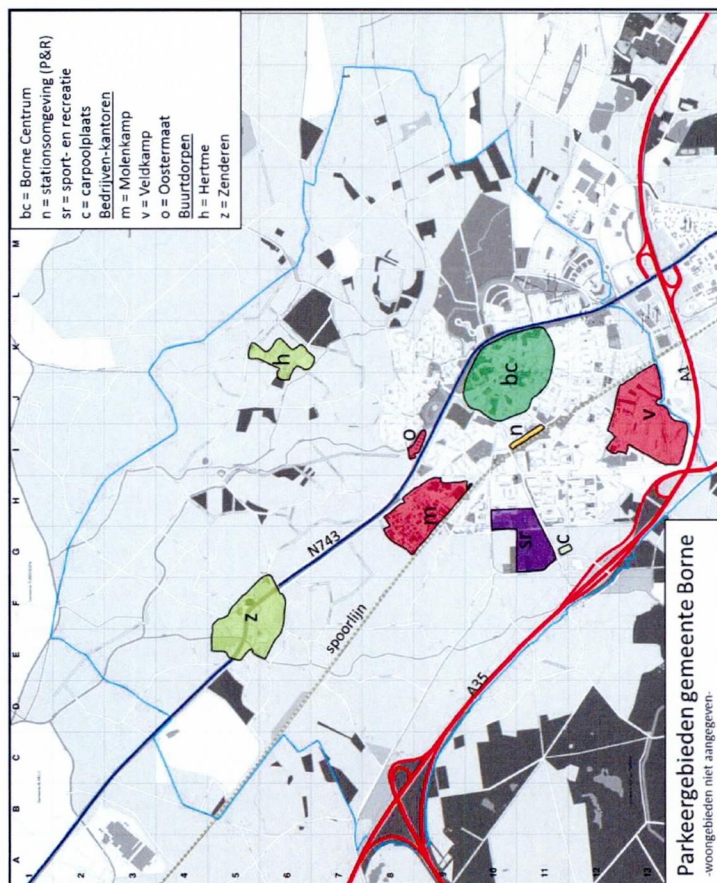
In de oudere woongebieden is een parkeernorm toegepast met de inzichten die toentertijd aanwezig waren over het autobezit en autogebruik. De parkeerdruk is in bepaalde delen van deze woonwijken hoog te noemen.

In het centrum van Borne en de schil rondom het centrum (inclusief het zorgvoorziening-complex het Dijkhuis) hebben de parkeerproblemen betrekking op de tegenstrijdige belangen van kort- en langparkeerders betreffende bezoekers, bewoners en ondernemers.

Op de bedrijventerreinen (Veldkamp, Molenkamp, Stroom-Esch) vindt het parkeren in principe op eigen terrein plaats. In de APV is bepaald dat het binnen de bebouwde kom van Borne verboden is om grote voertuigen te parkeren. Op werkdagen van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 18.00 uur geldt dit verbod niet. Op het bedrijventerrein Veldkamp is de gemeente voornemens een parkeerterrein voor grote voertuigen te realiseren. In uitzonderingsgevallen kan een tijdelijke ontheffing worden verleend van het parkeerverbod.

Voor de parkeergebieden moeten beleidsdoelstellingen worden geformuleerd en de keuze worden gemaakt of hoe in deze gebieden met het parkeren wordt omgegaan: vraagvolgend beleid of sturend beleid.

Op nevenstaande afbeelding zijn de parkeergebieden (uitgezonderd de woongebieden) in de gemeente Borne weergegeven.

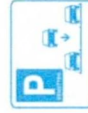
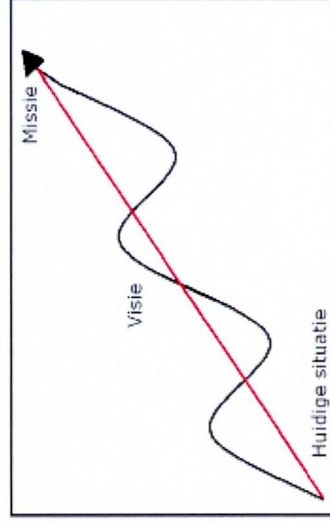
4. Doelstellingen van het parkeerbeleid

Samengevat is de doelstelling van het parkeerbeleid voor Borne:

Een parkeerbeleid dat bijdraagt aan de leefbaarheid, de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling van Borne betreffende de woongebieden, bedrijventerreinen, recreatielocaties en in het bijzonder van Borne Centrum voor bewoners, winkeliers, ondernemers en bezoekers.

4.1 Doelstellingen

Het formuleren van nieuw beleid is geen doel op zich, maar een middel om zowel verkeerskundige als andere doelstellingen te realiseren. Het parkeerbeleid is ondersteunend aan de totale visie op mobiliteit. In het parkeerbeleid wordt een doorkijk gedaan naar de korte, middellange en lange termijn. Centraal wordt hierbij als uitgangspunt het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen" gehanteerd. Dit betekent dat niet wordt uitgegaan van het direct bijbouwen van parkeerplaatsen. Eerst wordt bepaald of de parkeerproblemen van de verschillende doelgroepen en in de diverse parkeergebieden op een andere wijze zijn op te lossen: beïnvloeden, benutten en reguleren.

beïnvloeden-benutten-
reguleren-bouwen

Beïnvloeden

1. De gemeente Borne stimuleert, verleidt en faciliteert bewoners, bezoekers en werknemers om alternatieve vervoerswijzen te gebruiken anders dan de auto en werkgevers om een actief mobiliteitsbeleid te voeren.

Toelichting:

Uit onderzoek (Masterplan Centrum) blijkt dat bewoners meer dan 3 x per week met de auto naar het centrum komen voor een kort bezoekje. Aantrekkelijke fietsroutes zijn essentieel (gezien de maximale fietsafstand in de kern Borne van 1,5 km) om de bewoner van Borne te verleiden fiets te gebruiken. Van belang is om de fietsroutes voldoende kwaliteit te geven door bijvoorbeeld fietsmagneten als het NS-station, de verkeers-aantrekende voorzieningen in het centrum te voorzien van hoogwaardige stallingplaatsen. En daar horen ook oplaadpunten voor de elektrische fiets bij. De fietsroutes dienen onderdeel te zijn van een aaneengesloten fietsnetwerk inclusief de snelfietsroute F35.

forensen stimuleren gebruik van OV en fiets

hoogwaardige stallingen

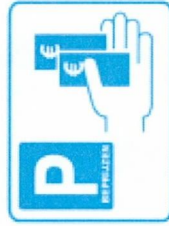
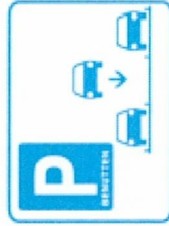
snelfietsroute F35

Daarnaast moet de concurrentiepositie van de fiets worden versterkt door bijvoorbeeld geen directe autoroutes naar het centrum te faciliteren, maar hoogwaardige fietsroutes te creëren met veilige oversteeklocaties.

In de ketenverplaatsing voor forensen speelt het NS-station een belangrijke rol. Bedrijven en ondernemers hebben hierin een voortrekkersrol. Werknemers moeten gestimuleerd worden het OV te gebruiken in de woon-werk-verplaatsing. De bedrijven moeten gestimuleerd worden om een actief mobiliteitsbeleid te formuleren en uit te voeren (Twente Mobiel).

werkgevers actief mobiliteitsbeleid

*parkeernormen per,
gebiedstype, woningtype*

*optimale benutting
bestaande parkeercapaciteit*

Benutten en regulering

Woongebieden

2. De gemeente Borne draagt nu en in de toekomst zorg voor voldoende parkeercapaciteit voor bewoners en hun bezoekers, waarbij rekening wordt gehouden met de toekomstbestendigheid van het woongebied.

Toelichting:

Voor nieuwbouwlocaties worden per gebiedstype en woningtype parkeernormen vastgesteld en wordt tevens bepaald hoeveel ruimte moet worden gereserveerd voor eventueel toekomstig parkeren. De normbepaling vindt plaats op basis van de CROW-parkeerkencijfers en dient in een beleidsnota Parkeernormering te worden vastgelegd. Vanaf 2018 kan dit namelijk niet meer via de bouwverordening. Bij nieuwe of wijziging van bestaande bestemmingsplannen is het zelfs verplicht om de parkeernormering anders dan in de bouwverordening te regelen. Het opnemen van de parkeerkencijfers in bestemmingsplannen verdient niet de voorkeur aangezien de parkeerkencijfers aan wijzigingen onderhevig zijn.

In bestaande gebieden wordt de maximaal beschikbare parkeercapaciteit vaak beperkt door de beperkte fysieke ruimte. Uitgangspunt voor het uitbreiden van de parkeercapaciteit is een optimale benutting van de bestaande parkeercapaciteit en een actieve participatie van bewoners. De gemeente voert actief beleid op het in stand houden van parkeerplaatsen en het gebruik van het parkeren op eigen terrein. Bewoners creëren een parkeerprobleem als garages, opritten, carports niet als parkeervoorziening (conform het bestemmingsplan) worden gebruikt en het parkeren in de openbare ruimte plaatsvindt.

*inbreiding
herstructurering*

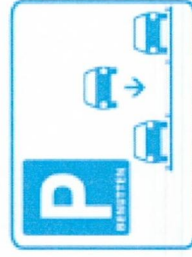
Bij initiatieven zoals inbreidingen en/of herstructurering in woongebieden dient de parkeerbalans voor het woongebied te worden opgemaakt. In overleg met de initiatiefnemer (bijvoorbeeld Woonbeheer) dienen oplossingen voor eventuele parkeerproblemen te worden aangedragen.

*procedure invoering
parkeerregulering*

In woongebieden zijn de parkeerplaatsen bedoeld voor bewoners en hun bezoekers. Parkeerverlast vanuit aangrenzende gebieden (bijvoorbeeld in de schil rondom het centrum van Borne of in de stationsomgeving) wordt door de gemeente aangepakt door middel van het invoeren van een vorm van parkeerregulering. Er wordt een procedure vastgelegd om te komen tot deze invoering.

autodelen

Een "nieuwere" vorm van parkeerregulering is autodelen: het autorijden van de toekomst. Mensen hebben niet meer allemaal een eigen auto voor de deur staan, maar delen met meerdere mensen in dezelfde straat of wijk een auto. Men wordt lid van een aanbieder van deelauto's en kunnen de deelauto gedurende een gereserveerde periode meenemen. Dit betekent dat zij niet de vaste lasten hebben van een eigen auto, maar wel de flexibiliteit van een auto voor de deur.

*Benutten
Bedrijventerreinen*

3. De gemeente Borne draagt nu en in de toekomst zorg voor voldoende parkeercapaciteit voor personeel en bezoekers van de aanwezige bedrijven.

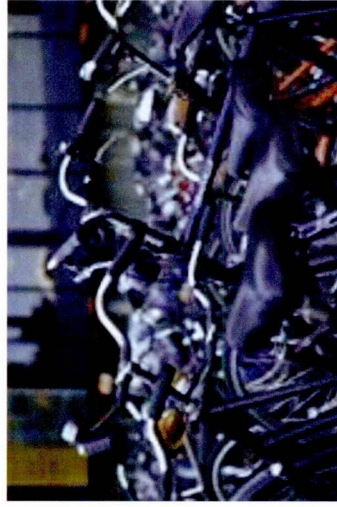
Toelichting:

Op bedrijventerreinen wordt zorggedragen voor voldoende parkeergelegenheid, door het voorschrijven van parkeerkencijfers. Uitgangspunt hierbij is dat op eigen terrein

*parkeernormen
parkeren op eigen terrein
efficiënt ruimtegebruik*

van bedrijven wordt geparkeerd en de beschikbare ruimte efficiënt wordt ingezet.

Bij bestaande bedrijventerreinen worden bouwvergunningaanvragen getoetst aan de geldende parkeernormen. Parkeerproblemen worden waar mogelijk in overleg tussen gemeente en bedrijven aangepakt.

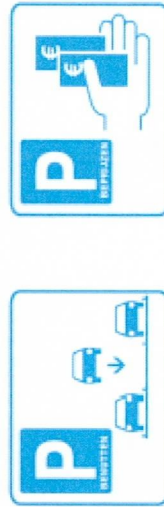

fietsparkeernorm

parkeren grote voertuigen

Bij de opzet van nieuwe bedrijventerreinen en uitgifte van terreinen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met toekomstige bedrijfsuitbreidingen en functiewijzigingen. Voor bedrijven met een publieksfunctie wordt tevens een fietsparkeernorm geformuleerd.

Het parkeren van grote voertuigen dient op het eigen terrein van het betreffende bedrijf te worden gefaciliteerd. In Borne is zonaal een parkeerverbod ingesteld voor grote voertuigen. Op initiatief van bedrijven kan bij problemen samen met de gemeente naar oplossingen worden gezocht.

Benutten en regulering

Borne Centrum

4. In het Borne Centrum draagt de gemeente zorg voor openbare parkeervoorzieningen met een hoog niveau van gebruikskwaliteit en van voldoende capaciteit voor de essentiële parkeerders: bezoekers en bewoners

Toelichting:

schaarste parkeercapaciteit

Ook Borne Centrum kenmerkt zich door schaarste aan parkeercapaciteit op piekmomenten. De parkeerplaatsen zijn primair bedoeld voor de essentiële parkeerders: bewoners en klanten van de winkels, waarbij qua parkeerlocatie onderscheid wordt gemaakt naar winkeltype.

parkeernormen per gebiedstype, woningtype

Langparkeerders dienen uit het directe centrum te worden geweerd, omdat zij nauwelijks bijdragen aan het economisch functioneren van een winkelgebied.

In de openbare ruimte is beperkt ruimte aanwezig om het aantal parkeerplaatsen fysiek uit te breiden, tenzij de groenstructuur wordt opgeofferd. Benutten betekent het efficiënt gebruiken van de beschikbare parkeerruimte.

herverdeling parkeerruimte

Uit de diverse parkeerdrukmetingen blijkt dat in Borne Centrum de bezettingsgraad in bepaalde parkeergebieden hoger is dan 85% en op de woensdagen (i.v.m. de markt), vrijdag(koop)avonden en de zaterdagen zelfs boven de 100% ligt. Op andere locaties in het centrum is de parkeerdruk structureel lager en is er restcapaciteit aanwezig. Deze restruimte dient beter te worden ingezet om de parkeerlocaties waar sprake is van een overdruk te ontlasten. Een eenduidige en herkenbare parkeerrouting moet leiden tot een betere benutting van de aanwezige parkeerruimte.

eenduidige en herkenbare parkeerrouting

De verplaatsing van de markt wordt momenteel onderzocht. Vanwege de beschikbare ruimte behoort een gedeeltelijke verplaatsing van de markt tot de oplossingsrichtingen. Op de woensdagen moet dat leiden tot een vermindering van de parkeerdruk, aangezien er geen of in ieder geval minder parkeerplaatsen voor de opstelling van de markt in gebruik zijn.

parkeerregulering

Parkeerregulering heeft als doel om gedurende (een bepaald deel van) het etmaal binnen het parkeerareaal voor bepaalde doelgroepen (bewoners, bezoekers, ondernemers, werknemers e.d.) parkeerruimte te creëren.

creëren parkeerruimte

parkeerschijf blauwe zone

Naast vrij-parkeren zijn er vormen van parkeerregulering:

- Gebruik van de parkeerschijf (blauwe zone);
- Vergunningen;
- Betaald parkeren.

In Borne Centrum en omgeving is het parkeren gereguleerd. Er is een parkeerschijfzone c.q. blauwe zone (ma t/m za 09.00-18.00 uur; vr 09.00-21.00 uur) ingesteld met een maximale parkeerduur van 2 uur.

Bewoners in de blauwe zone kunnen een ontheffing op het gebruik van de parkeerschijf verkrijgen zonder een gegarandeerde plaats. Naast deze "blauwe zone" zijn verspreid in het centrum parkeerzones voor vergunninghouders aanwezig. In deze zone heeft de vergunninghouder een gegarandeerde plaats met dien verstande dat er niet meer vergunningen worden verstrekt dan het aantal beschikbare vergunninghoudersplaatsen.

stringente handhaving

Parkeerregulering gaat gepaard met een stringente handhaving. Onvoldoende handhaving betekent dat de regulering niet gaat werken. Het bijdraaien van de parkeerschijf om langer dan 2 uur in de blauwe zone te mogen is in principe te controleren. Dit vraagt echter om een extra inspanning en tijd voor de handhaving. Als handhaving achterblijft is dit funest voor het parkeersysteem. De kortparkeerder (de winkelbezoeker) wordt benadeeld, omdat de langparkeerder oneigenlijk gebruik maakt van de blauwe zone. Op korte loopafstand van de bestemming in het centrum kan de essentiële parkeerder geen parkeerplaats vinden. Er ontstaat rondrijdend zoekverkeer dat de leefbaarheid in het centrum aantast en leidt tot weerstand om Borne Centrum te bezoeken.

rondrijdend zoekverkeer

Centrumbewoners die binnen de "blauwe zone" wonen en in het bezit zijn van een auto kunnen een ontheffing aanvragen. Op de vrijdag(koop)avond en de zaterdag leidt dit tot parkeerproblemen, omdat deze langparkeerders parkeerruimte bezet houden die voor de winkelbezoeker bestemd is. Voor deze belanghebbenden dient op acceptabele loopafstand naar oplossingen te worden gezocht.

Voor ondernemers in Borne Centrum zijn gebieden gerealiseerd c.q. aangewezen waar met een vergunning geparkeerd kan worden. In de praktijk wordt deze parkeer ruimte de gehele dag bezet door werknemers van de diverse bedrijven, de winkeliers zelf en betreffen het langparkeerders. Vanwege de schaarse (parkeer)ruimte en de aanwezige parkeerdruk dienen de gebieden voor vergunninghouders (langparkeerders) flexibeler te worden ingezet, zodat parkeer ruimte wordt gecreëerd voor de winkelbezoeker en bewoners en er sprake is van dubbelgebruik.

*flexibel gebruik
parkeer ruimte*

dubbelgebruik

De openstelling van supermarkten op de zondagen vraagt om extra aandacht. Enerzijds zal dit de parkeerdruk op met name de zaterdagen doen verlagen. Anderzijds heeft de openstelling op de zondag een aanzuigende werking en extra verkeer tot gevolg.

Beïnvloeden en regulering

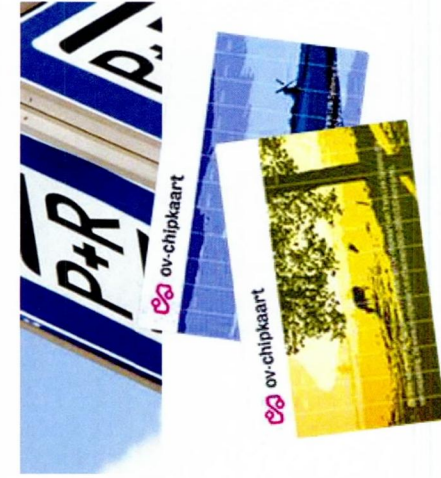
Stationsomgeving

5. Voor het woon-werkverkeer en als voorstadhalte gaat de gemeente Borne het gebruik van openbaar vervoer verder stimuleren

Toelichting:

De gemeente heeft in samenspraak met NS een P&R-voorziening bij het station gerealiseerd. De parkeerdruk is op de dinsdag en de donderdag hoog. Naast de bovengenoemde P&R-functie voor woon-werkverkeer heeft station Borne ook een functie als voorstadhalte (Intercitystations Hengelo, Almelo). Bij thuiswedstrijden van FC Twente wordt het P&R-terrein ook intensief gebruikt als voor-halte voor station Drienerlo om files richting het voetbalstadion te vermijden.

forensen
voorstadhalte

OV-chipcard, gratis parkeren

Om het gebruik van de P&R-voorziening verder te stimuleren dient op termijn een koppeling te worden ingevoerd met de OV-chipcard en gratis parkeren. Daarnaast dient het gebruik van de P&R-voorziening regelmatig te worden gemonitord en te worden afgestemd met het beleid op P&R-locaties in de regio.

4.2 Uitwerking

Binnen de kaders van de ontwerp-parkeervisie en de beleidsdoelstellingen wordt vervolgens een concreet uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgewerkt. In de uitwerking wordt voorzien in onder andere:

- het voorstellen van (parkeer)maatregelen in Borne Centrum en omgeving (3de kwartaal 2015)
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid in de parkeerschijf(blauwe)zone (3de kwartaal 2015);

Het regelen van voldoende parkeergelegenheid

Nota parkeernormen en het bestemmingsplan

- het opstellen van een nota parkeerkencijfers (3de kwartaal 2015)
- het opstellen van beleidsregels voor het parkeren in woongebieden (4de kwartaal 2015)
- het actualiseren/opstellen van beleidsregels voor het gehandicapten parkeren (4de kwartaal 2015)
- het opstellen van beleidsregels voor elektrische-laadinfrastructuur (1ste kwartaal 2016)
- het actualiseren en opstellen van beleidsregels voor het ontheffingenbeleid voor het parkeerverbod van grote voertuigen (1ste kwartaal 2016)

In de uitwerking worden met name in het centrum en omgeving de bewoners en ondernemers (bijvoorbeeld klankbordgroep centrum-ondernemers) betrokken om samen vanuit de parkeerproblematiek en de oorzaken tot oplossingsrichtingen te komen. De lijn is hierin het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen". Het functioneren van de parkeerschijfzone vraagt ook in Borne om een stringent handhavingsregime: extra tijd en geld voor de inzet van de BOA's.

G E M E E N T E B O R N E

D BORNE WERKT

Dynamische Dorpen

Infrastructuur

De nadruk van de raad ligt de komende vier jaar op het verbeteren van de verkeersafwikkeling, verbeteren van de spoorveiligheid en verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de kernen. Belangrijke middelen daarvoor zijn het opheffen van de barrièrewerking van het spoor en de realisatie van randwegen.

Duurzame vervoersvormen worden gestimuleerd. In het centrum wordt de veiligheid van fietsers en voetgangers vergroot. De fietssnelweg F35 wordt afgerond.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

De raad wil de komende vier jaar de arbeidsparticipatie bevorderen en een arbeidsmarktbeleid ontwikkelen. Extra aandacht is er voor het ondernemersklimaat, maatschappelijk verantwoord ondernemen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Veel inwoners werken buiten de gemeente zodat (eu)regionale afspraken worden gemaakt die lokaal worden ingevuld.

De raad legt expliciet de relatie met de decentralisatie van de participatiewet en wil de sociale werkplaats in stand houden.

Centrum

In het centrum ligt de nadruk de komende vier jaar op het aantrekkelijker maken van het centrum, verminderen van leegstand en het bevorderen van de leefbaarheid. Het parkeerbeleid wordt geactualiseerd.

Maatschappelijk effect

Borne is een aantrekkelijke gemeente om te ondernemen en te werken en is goed bereikbaar.

Beleidsdoelen

- 1 Opheffen van barrièrewerking spoor en provinciale weg.
- 2 Aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties.
- 3 Stimuleren van nieuwe economische dragers in het buitengebied.
- 4 Duurzame instandhouding van wegen, straten en pleinen.
- 5 Beperken autogebruik en stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer.

Parkeren	
Doel	Voldoende parkeergelegenheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Actualiseren bestaand beleid Vergunningen en blauwe zone
Agenda	Tweede helft 2014
Fietsers en voetgangers	

G E M E E N T E B O R N E

	Fietzers- en voetgangersbevordering Scootmobielen, rollators, creëren af- en opritten op stoepen Grotestraat voetgangers/bestemmingsvervoer
Doel	Bevorderen veiligheid fietsers en voetgangers
Initiatief	Gemeenteraad
Kaders	Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M
Agenda	September 2015 (toets Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M)
Strategische partners	Politie Bornse ouderenorganisaties Scholen Fietzersbond (lokale afdeling Borne Hengelo Oldenzaal) Kulturhus / Welzijn Ouderen Borne Bewonersraden woon-/zorgcomplexen Scootmobielclub?
Centrumontwikkeling	
Doel	Aantrekkelijk, dynamisch centrum
Initiatief	College van B en W
Kaders	Aantrekkelijker maken centrum;, leegstand centrum verminderen en bevorderen van de leefbaarheid Autoluwe Grotestraat Ontwikkelen horecaplein Woningen voor jongeren Strategisch project centrum voortzetten Meer informatie over winkelconcept Winkelen in mijn plaats, ofwel 'Wimpelen'
Agenda	Koppelen aan planning centrumproject
Randwegen	
Doel	Leefbare en veilige woon- en werkomgeving
Initiatief	College van B en W
Kaders	Vaststelling structuurvisie In structuurvisie relatie met spoorveiligheid Realiseren randwegen, knip rondweg, realisatie rondweg, verbreding A1/A35 Verbeteren verkeersafwikkeling Verbeteren verkeerssituatie Zenderen
Agenda	2 ^e helft 2014 (planning Structuurvisie)
Spoorveiligheid	
Doel	Verbeteren spoorveiligheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Spoorveiligheid in relatie tot randwegen

G E M E E N T E B O R N E

	Externe financiering Keuze eerste tunnellocatie Minder tot geen goederenvervoer via het spoor Inzicht in risico's vervoer gevaarlijke stoffen Communicatie spoorveiligheid met inwoners Verleggen spoor of verdiepte aanleg open houden
Agenda	Eerste helft 2014
Arbeidsmarkt en werkgelegenheid	
Doel	Groei economische ontwikkeling en arbeidsparticipatie
Initiatief	College van B en W
Kaders	Versterken ondernemersklimaat Deregulering bestemmingsplannen Regionale afspraken lokaal invullen Participatiewet benutten Sociale werkplaats in stand houden
Agenda	Continu

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int01894

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14-7-2015;

besluit:

vast te stellen de: De wijziging van de Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Borne 2011

HOOFDSTUK 6. RUIMING VAN GRAVEN EN URNENNISSEN

Artikel 24. Ruiming, bezorging van overblijfselen en as

1. Het voornemen van het college om een graf te ruimen wordt ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop het graf geruimd zal worden per brief aan de rechthebbende of, wanneer het een algemeen graf betreft, aan de belanghebbende bekend gemaakt. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is maakt het college het voornemen tot ruiming van het graf gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip van ruiming door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend.
2. De beheerder draagt er zorg voor dat met de bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten te allen tijde respectvol wordt omgegaan en dat bezoekers van de begraafplaats niet met menselijke resten worden geconfronteerd.
3. De bij de ruiming van het graf nog aanwezige menselijke resten worden begraven en de as wordt verstrooid op een van de daartoe bestemde gedeelten van de begraafplaats.
4. Nabestaanden van een overledene die begraven is in een algemeen graf kunnen gedurende de in het eerste lid bedoelde termijn bij de beheerder een aanvraag indienen om bij ruiming de menselijke resten, indien mogelijk, bijeen te doen brengen voor crematie of voor herbegraving elders. Nabestaanden van een overledene waarvan een asbus al of niet met een urn is bijgezet in een algemeen graf kunnen bij de beheerder een aanvraag indienen om deze ter beschikking te houden voor herbegraving of verstrooiing elders.
5. ***De rechthebbende op een particulier graf kan bij de beheerder een aanvraag indienen om de menselijke resten te verzamelen om deze dieper te plaatsen in dezelfde grafruimte of om deze te cremen of elders opnieuw te doen begraven.***
6. De rechthebbende op een particulier urnengraf of particuliere urnennis kan bij de beheerder een aanvraag indienen de asbus ter beschikking te houden om elders bij te zetten of om de as te doen verstrooien.

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 28. Overgangsbepaling

1. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag op grond van de oude verordening is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wijziging van de verordening niet op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 30. Inwerkingtreding

De wijziging van de verordening treedt in werking op de achtste dag na de datum van bekendmaking daarvan.

Artikel 31. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats gemeente Borne 2011.

In de toelichting wordt de volgende aanvulling opgenomen:

Artikel 24 lid 5.

Volgens het vijfde lid van artikel 24 kan de rechthebbende vragen om de overblijfselen te doen verzamelen om deze te cremen, dan wel bij te zetten in een ander graf op dezelfde begraafplaats of over te brengen naar een andere begraafplaats. Ook wordt de mogelijkheid gegeven om de overblijfselen in dezelfde grafruimte te doen plaatsen (het zogenaamde schudden). Het graf wordt dan extra diep uitgegraven, en de overblijfselen worden onderin geplaatst. De rechthebbende kan dan vervolgens het graf bestemmen voor andere overledenen. Op deze wijze kan het graf gedurende langere tijd in dezelfde familie blijven.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

15-9-2015 akkoord

	B	W	W	W	S
accord					
voor kennis- geving aann.					
bespreken					
afwijzen					
eerst rapport					

Raadsvoorstel (gewijzigd)

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt
Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats

nummer
15INT02542

onderwerp
Wijzigen van de Verordening op het gebruik en het beheer van de gemeentelijke begraafplaats

Aan de gemeenteraad.

De huidige verordening biedt niet de mogelijkheid om een overledene te begraven in een geschud graf. De voorliggende wijziging van de verordening maakt dit nu wel mogelijk en speelt in op wensen uit de samenleving.

1 Inleiding

Regelmatig ontvangen we verzoeken uit de Bornse gemeenschap om begraven te worden in een bestaand familiegraf op de begraafplaats aan de Oude Almeloseweg. Recentelijk had een inwoner uit onze gemeente als laatste wens dat hij werd begraven in het graf van zijn overleden ouders. Met een aanpassing van de huidige verordening kan aan deze wensen tegemoet worden gekomen. De huidige verordening stelt dat begraven in een graf waar twee overledenen in liggen slechts mogelijk is nadat het graf is geruimd. Bij de ruiming worden de stoffelijke resten herbegraven in een verzamelgraf. Begraven in het graf waar twee overleden familieleden in liggen is niet mogelijk. Met de introductie van het zogenaamde schudden van het graf, een vorm van ruimen waarbij de stoffelijke resten dieper in het graf worden begraven, is het begraven in het familiegraf wel mogelijk. Gemeenten in onze regio bieden deze mogelijkheid al enige jaren.

regel toegevoegd

2 Beoogd resultaat

Aanpassen van de verordening teneinde het schudden van graven mogelijk te maken om zodoende in te kunnen spelen op de wensen die uit de samenleving komen.

3 Argumenten

- 1.1 Inspelen op wensen die uit de samenleving komen.
- 1.2 Het schudden van het graven is van oudsher de meest gebruikelijke vorm van ruimen en vindt plaats op verzoek van nabestaanden om het graf in de familie te houden.
- 1.3 Het dieper begraven van de stoffelijke resten blijft beperkt tot maximaal 40 cm, hierdoor ontstaan er geen problemen met de grondwaterstand.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

- 1.1 Monumentale graven mogen zonder toestemming van de gemeenteraad niet worden geruimd.
- 1.2 Graven mogen pas worden geruimd na afloop van de wettelijke grafrusttermijn van 10 jaar.

5 Kosten, baten en dekking

Voor het schudden van het graf en voor de verlenging van het grafrecht worden leges in rekening gebracht.

6 Vervolg na besluitvorming

De introductie van het schudden van graven wordt via de gebruikelijke kanalen gecommuniceerd en gedeeld met de uitvaartondernemers en begrafenisverenigingen.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

De wijziging van de Verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats voor de gemeente Borne 2011 vast te stellen.

Borne, 15-09-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02187

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4-8-2015;

besluit:

- Voor het jaar 2015 een bedrag van € 2.500 beschikbaar te stellen en deze kosten te dekken uit de reserve kunstinvulling wijken.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 1-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

GEMEENTE BORNE

- 4 AUG. 2015

Acc. *[Handwritten signature]*

	B	W	W	W	S
ackoord	<i>[Handwritten mark]</i>		<i>[Handwritten mark]</i>	<i>[Handwritten mark]</i>	<i>[Handwritten mark]</i>
voor kennis- geving aan.					
bespreken					
afwijzen					
eerst rapport					

Raadsvoorstel

raadsvergadering
1-9-2015

agendapunt

nummer
15int02186

onderwerp
Wijzigen van de programmabegroting 2015-2018

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

In dit verzamelbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met het wijzigen van de programmabegroting 2015-2018. Uitgangspunt daarbij is dat het uitsluitend gaat om financieel-technische wijzigingen van de begroting met beperkte beleidsinhoudelijke betekenis c.q. consequenties. In dit verzamelbesluit wordt een voorstel gedaan om:

- Akkoord te gaan met het in eigendom overnemen en aanvaarden van het kunstwerk "De Baank van Knuuf" van kunstenaar Natasja Brands en in te stemmen met de voorwaarden dat:

- het kunstwerk wordt opgenomen in de verzekeringspolis van de gemeente Borne
- de onderhoudskosten ten laste wordt gebracht van de post "onderhoud kunstwerken".

De gemeenteraad bij verzamelbesluit voor te stellen ten behoeve van de financiering van het kunstwerk aan de organisatie een eenmalige subsidie te verstrekken van € 2.500,- en dit bedrag ten laste te brengen van het fonds kunstinvulling van de gemeente Borne.

1 Inleiding

Dit verzamelbesluit bevat een collegebesluit die verwerkt moet worden in de programmabegroting 2015-2018.

Dit betreft:

1. Overname kunstwerk "De Baank van Knuuf"	€ 2.500,- (kosten 2015) I
(15INT01115 d.d. 19-05-2015)	€ 2.500,- (dekking reserve kunstinvulling wijken) I

2 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming door uw raad vindt verwerking van dit verzamelbesluit in de programmabegroting 2015-2018 plaats.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

- Voor het jaar 2015 een bedrag van € 2.500 beschikbaar te stellen en deze kosten te dekken uit de reserve kunstinvoering wijken.

Borne, 1-9-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt

nummer
15int02491

onderwerp
Vaststellen vergaderschema raad 2016

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Ieder jaar stelt de raad het vergaderschema vast voor de raads- en commissievergaderingen. Het vergaderschema is gebaseerd op de Planning & Controlcyclus. De aanlevering van de P&C producten zijn in het schema opgenomen en worden hiermee vastgelegd. In het vergaderschema zijn tevens de optionele data voor de regionale radenbijeenkomsten gereserveerd.

De bijeenkomsten van de Auditcommissie met de accountant moeten nog worden vastgelegd. In gevolge van artikel 5, lid 6 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad 2013, kan het presidium in gevallen waarbij sprake is van een wijziging van huishoudelijke aard, een vergaderdag, -tijd of -plaats bepalen die afwijkt van het door de gemeenteraad vastgestelde vergaderschema van de raad.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:
Het vergaderschema Raad 2016 vast te stellen.

Borne, 4-9-2015

Het presidium van de gemeente Borne,
de secretaris, de voorzitter,

S.F. Morsink mr. W.A.M. Roetgerink

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02492

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van het presidium van 4-9-2015;

besluit:

Het vergaderschema raad 2016 vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

	Januari		Februari		Maart		April		Mei		Juni		Juli		Augustus		September		Oktober		November		December	
Zaterdag																			1					
Zondag								1											2					
Maandag			1					2	Meivakantie						1	Zomervakantie			3					
Dinsdag			2	Open Podium (optioneel)	1	Voorjaarsvakantie		3	Meivakantie						2	Zomervakantie			4	Open Podium/ Politiek Beraad	1			
Woensdag			3		2	Voorjaarsvakantie		4	Dodenherdenking	1					3	Zomervakantie			5		2			
Donderdag			4		3	Voorjaarsvakantie		5	Bevrijdingsdag Hemelvaartsdag	2					4	Zomervakantie	1		6		3		1	
Vrijdag	1	Nieuwjaar	5		4	Voorjaarsvakantie	1	Meivakantie	6	Meivakantie	3	Aanleveren Begroting	1		5	Zomervakantie	2	Aanleveren Bestuursrapportage	7		4		2	
Zaterdag	2		6		5		2		7	meireces	4		2		6		3		8		5		3	
Zondag	3		7		6		3		8		5		3		7		4		9		6		4	
Maandag	4		8		7		4	Meivakantie	9		6		4	Zomerreces	8	Zomervakantie	5		10		7		5	
Dinsdag	5	Open Podium/ Politiek Beraad	9	Open Podium/ Politiek Beraad	8	RAAD	5	Meivakantie	10	Open Podium/ Politiek Beraad	7	Open Podium/ Politiek Beraad	5	Reserve raad	9	Zomervakantie	6	Open Podium/ Politiek Beraad	11	Open Podium/ Politiek Beraad	8	RAAD 1e wijziging	6	Open Podium/ Politiek Beraad
Woensdag	6		10		9		6	Meivakantie	11		8		6	Zomerreces	10	Zomervakantie	7		12		9		7	
Donderdag	7		11		10		7	Meivakantie	12		9		7	Zomerreces	11	Zomervakantie	8		13		10		8	
Vrijdag	8		12		11		8	Meivakantie	13		10		8	Zomerreces	12	Zomervakantie	9		14	Aanleveren 1e wijz. Meerjarenbegr.	11		9	
Zaterdag	9		13		12		9		14		11		9		13		10		15		12		10	
Zondag	10		14		13		10		15	1e pinksterdag	12		10		14		11		16		13		11	
Maandag	11		15		14		11		16	2e pinksterdag	13		11	Zomerreces	15	Zomervakantie	12		17	Herfstvakantie	14		12	
Dinsdag	12	Open podium/ Politiek Beraad	16	Open podium/ Politiek Beraad	15	Open podium/ Politiek Beraad	12	RAAD (GREX)	17		14	Politiek Beraad (progr.begr)	12	Zomerreces	16	Zomervakantie	13	Open Podium/ Politiek Beraad	18	Herfstvakantie	15	Open Podium/ Politiek Beraad	13	RAAD
Woensdag	13		17	Regionale radenbijeenkomst	16		13		18		15	Regionale radenbijeenkomst	13	Zomerreces	17	Zomervakantie	14		19	Herfstvakantie	16		14	Regionale radenbijeenkomst
Donderdag	14		18		17	Regionale radenbijeenkomst	14		19	Regionale radenbijeenkomst	16		14	Zomerreces	18	Zomervakantie	15	Regionale radenbijeenkomst	20	Herfstvakantie	17		15	
Vrijdag	15		19		18	Aanlevering GREX	15	Aanlevering jaarstukken	20		17		15	Zomerreces	19	Zomervakantie	16		21	Herfstvakantie	18		16	
Zaterdag	16		20		19		16		21		18		16		20		17		22		19		17	
Zondag	17		21		20		17		22		19		17		21		18		23		20		18	
Maandag	18		22		21		18		23		20		18	Zomervakantie	22	Zomervakantie	19		24		21		19	
Dinsdag	19		23		22	res. Open Podium/ Politiek Beraad	19	Open Podium/ Politiek Beraad	24	RAAD Jaarstukken	21		19	Zomervakantie	23	Zomervakantie	20		25	Open Podium/ Politiek Beraad	22	Open Podium/ Politiek Beraad	20	Reserve RAAD
Woensdag	20		24		23		20	Regionale radenbijeenkomst	25		22		20	Zomervakantie	24	Zomervakantie	21		26	Regionale radenbijeenkomst	23		21	
Donderdag	21	Regionale radenbijeenkomst	25		24		21		26		23		21	Zomervakantie	25	Zomervakantie	22		27		24		22	
Vrijdag	22		26		25	Goede Vrijdag	22		27		24		22	Zomervakantie	26	Zomervakantie	23		28		25		23	
Zaterdag	23		27		26		23		28		25		23		27		24		29		26		24	
Zondag	24		28		27	1e paasdag	24		29		26		24		28		25		30		27		25	1e Kerstdag
Maandag	25		29	Voorjaarsvakantie	28	2e paasdag	25	Meivakantie	30		27		25	Zomervakantie	29		26		31		28		26	2e Kerstdag
Dinsdag	26	RAAD			29	Open Podium/ Politiek Beraad	26	Meivakantie	31	Open Podium (optioneel)	28	RAAD Begroting	26	Zomervakantie	30	reserve RAAD	27	RAAD Berap			29		27	Kerstvakantie
Woensdag	27				30		27	Koningsdag			29		27	Zomervakantie	31		28				30		28	Kerstvakantie
Donderdag	28				31		28	Meivakantie			30	(reserve) Raad Regulier	28	Zomervakantie			29						29	Kerstvakantie
Vrijdag	29						29	Meivakantie					29	Zomervakantie			30						30	Kerstvakantie
Zaterdag	30						30						30										31	
Zondag	31												31											

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt

nummer
15INT02406

onderwerp
voorstel tot vaststellen verordening rechtspositie wethouder, raads- en commissieleden en arbeidsvoorwaardenregeling griffie en aanvullend lokaal beleid

Aan de gemeenteraad

Samenvatting voorstel

Op 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. In verband hiermee wordt voorgesteld de verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 vast te stellen.

Op 25 maart 2003 is de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie voor het laatst vastgesteld. Sindsdien hebben er veel wijzigingen in (landelijke) arbeidvoorwaarden en in lokaal beleid plaatsgevonden. In verband hiermee wordt voorgesteld de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie 2015 vast te stellen. In verband met vaststelling van de procedureregeling HR21 dient specifiek voor de griffie een addendum te worden vastgesteld.

1 Inleiding

Op 13 september 2011 heeft u de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2011 vastgesteld. De verordening ontleent zijn bestaan aan voorschriften in zowel het rechtspositiebesluit wethouders als het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Op 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen is als bijlage bijgevoegd. Daarnaast is met ingang van 1 juli 2014 de werkkostenregeling voor wethouders, raads- en commissieleden van toepassing.

In verband met de werkkostenregeling moeten een aantal netto-vergoedingen en verstrekkingen door de gemeente aangewezen worden als eindheffingsbestanddeel. Anders worden deze door de belastingdienst als loon gezien en moet hierover belasting worden ingehouden. Ook de vergoedingen en verstrekkingen die door de belastingdienst gezien worden als gerichte vrijstelling of voor nihil waardering in aanmerking komen moeten in eerste instantie wel aangewezen worden. In een later stadium wordt dan (in de financiële administratie) aangegeven dat dit gerichte vrijstellingen of nihil waarderungen betreft. Op 30 december 2014 heeft het college vastgesteld welke vergoedingen en verstrekkingen onder de werkkosten worden gebracht (zie bijlage).

G E M E E N T E B O R N E

De verordening wethouders, raads- en commissieleden zal als gevolg van de gewijzigde rechtspositie opnieuw moeten worden vastgesteld.

Op 25 maart 2003 is de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie voor het laatst vastgesteld. Sindsdien hebben er veel wijzigingen in (landelijke) arbeidvoorwaarden en in lokaal beleid plaatsgevonden. De landelijke arbeidsvoorwaarden liggen vast in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling. Daarnaast is er lokaal beleid vastgesteld dat ook van toepassing is op de griffie.

Het lokale beleid is in overleg met de medezeggenschap vastgesteld door het college en betreft:

- De procedureregeling HR21 (collegebesluit 29-10-2013 met kenmerk 13int02385);
- De aanvullende regeling d.d. 26 maart 2015 met kenmerk 15int01328;
- Secundaire arbeidsvoorwaarden (collegebesluit 23-03-2015 met kenmerk 15int00604);
- Verandering regeling werktijden (collegebesluit 28-01-2014 met kenmerk 13int02946);
- De regeling melding vermoeden misstand (collegebesluit 15-04-2014 met kenmerk 14int00406) en
- Invoering werkkostenregeling (collegebesluit 30-12-2014 met kenmerk 14int04625)

De arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie en medewerkers van de griffie zal als gevolg van de gewijzigde arbeidsvoorwaarden en het lokaal beleid opnieuw moeten worden vastgesteld.

2 Beoogd resultaat

De verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden en de arbeidsvoorwaardenregeling griffie actualiseren, zodat deze voldoet aan de actuele wet- en regelgeving.

3 Argumenten

1.1 en 3.1 Vaststelling van de verordening wethouders, raads- en commissieleden 2015 is noodzakelijk aangezien zowel in het Rechtspositiebesluit wethouders als het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden meermalen is bepaald dat een rechtspositioneel recht lokaal in een verordening moet worden geregeld.

2.1 en 3.2 Vaststelling van de arbeidsvoorwaardenregeling griffie 2015 is noodzakelijk op grond van artikel 1:3a CAR-UWO.

4.1 Het addendum bij de procedureregeling HR21 ziet op de besluitvormingsorganen en functionarissen die ten aanzien van de griffie bevoegd zijn.

4 Kanttekeningen

1.1 Met ingang van 1 juli 2014 kan de raad niet meer besluiten om de vergoeding voor commissieleden op een lager bedrag vast te stellen of (in theorie) zelfs op nul te stellen. Fracties kregen voor deze wijziging een vergoeding voor presentiegeld aan commissieleden.

Tot nu toe werd deze vergoeding (€ 1.200,- per fractie) aan fracties verstrekt en de fracties moesten verantwoorden wat zij met de fractievergoedingen deden en aan welke commissieleden gelden werden uitbetaald. Met ingang van 1 januari 2016 blijven de budgetten voor de presentiegelden voor commissieleden (€ 1.200,- per fractie) bij de griffie. De fractievergoeding van € 120,- per fractie per jaar en de fractievergoeding van € 55,- per raadslid per fractie per jaar blijft bij de fracties.

De griffie zorgt voor periodieke betaling van presentiegelden aan commissieleden en de verantwoording hiervan. De hoogte van de presentiegelden is gebaseerd op vastgestelde besluitenlijsten en vastgestelde verslagen. Verantwoording van het uitbetalen van commissieleden richting belastingdienst gebeurt eens per jaar door de financiële administratie van de gemeente.

Met deze nieuwe maatregel blijven de budgetten gelijk aan de huidige budgetten.

De griffie wordt verzocht een verordening te maken die aansluit bij de (gedwongen) betaling van commissiegelden en rekening houdend met de fiscale aspecten.

De betaling van presentiegelden (€ 75,05 per vergadering), die met ingang van 1 juli 2014 aan commissieleden moeten worden uitbetaald, moet budgetneutraal verlopen.

De verordening en de arbeidsvoorwaardenregeling worden na vaststelling gepubliceerd via het GVOP en opgenomen in de CVDR.

1. De verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden gemeente Borne 2015 vaststellen;
2. De arbeidsvoorwaardenregeling griffie d.d. 1 juli 2015 vaststellen;
3. Het lokale beleid met betrekking wethouders, raads- en commissieleden en de griffie vast te stellen en
4. Het Addendum bij procedureregeling HR21 vaststellen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02398

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1-9-2015;

gelet op de artikelen 107e, eerste lid, van de Gemeentewet en Titel III van de Ambtenarenwet;

gelet op de raadsbesluiten d.d. 6 september 2011 tot het instellen van een werkgeverscommissie en d.d. 6 september 2011 tot het delegeren van bevoegdheden van de gemeenteraad aan de werkgeverscommissie en d.d. 6 september 2011 tot het intrekken van het delegatiebesluit bevoegdheden college.

besluit:

Artikel 1

De arbeidsvoorwaardenregeling van de gemeente Borne, d.d. 1 juli 2015, laatstelijk gewijzigd d.d. 25 maart 2003, en aanvullend lokaal beleid zoals genoemd in het raadsvoorstel over te nemen en vast te stellen te behoeve van de griffier en de medewerkers van de griffie;

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op 30 september 2015.

Artikel 3

Dit besluit wordt aangehaald als "Arbeidsvoorwaardenregeling griffie gemeente Borne 2015"

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel **15int02407**

Onderwerp	:	Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 en arbeidsvoorwaardenregeling griffie 2015
------------------	---	--

Samenvatting voorstel

Op 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. In verband hiermee wordt voorgesteld de verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 vast te stellen.

Op 25 maart 2003 is de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie voor het laatst vastgesteld. Sindsdien hebben er veel wijzigingen in (landelijke) arbeidvoorwaarden en in lokaal beleid plaatsgevonden. In verband hiermee wordt voorgesteld de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie 2015 vast te stellen. In verband met vaststelling van de procedureregeling HR21 dient specifiek voor de griffie een addendum te worden vastgesteld.

Ontwerpbesluit

De gemeenteraad voor te stellen:

1. de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 vast te stellen;
2. de Arbeidsvoorwaardenregeling griffie d.d. 1 juli 2015 vast te stellen;
3. het lokale beleid met betrekking wethouders, raads- en commissieleden en de griffie vast te stellen en
4. het Addendum bij procedureregeling HR21 vast te stellen.

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			

BESLUIT	:	☐ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d.	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
<i>Opmerkingen van college</i>	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Martien Weernink (717)
Afdeling / Team	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Esther Diepenmaat, Saskia Voortman
Medezeggenschap	:	Nee

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Op 13 september 2011 heeft u de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2011 vastgesteld. De verordening ontleend zijn bestaan aan voorschriften in zowel het rechtspositiebesluit wethouders als het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden.

Op 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen is als bijlage bijgevoegd. Daarnaast is met ingang van 1 juli 2014 de werkkostenregeling voor wethouders, raads- en commissieleden van toepassing.

In verband met de werkkostenregeling moeten een aantal netto-vergoedingen en verstrekkingen door de gemeente aangewezen worden als eindheffingsbestanddeel. Anders worden deze door de belastingdienst als loon gezien en moet hierover belasting worden ingehouden. Ook de vergoedingen en verstrekkingen die door de belastingdienst gezien worden als gerichte vrijstelling of voor nihil waardering in aanmerking komen moeten in eerste instantie wel aangewezen worden. In een later stadium wordt dan (in de financiële administratie) aangegeven dat dit gerichte vrijstellingen of nihil waarderungen betreft. Op 30 december 2014 heeft het college vastgesteld welke vergoedingen en verstrekkingen onder de werkkosten worden gebracht (zie bijlage).

De verordening wethouders, raads- en commissieleden zal als gevolg van de gewijzigde rechtspositie opnieuw moeten worden vastgesteld.

Op 25 maart 2003 is de arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie voor het laatst vastgesteld. Sindsdien hebben er veel wijzigingen in (landelijke) arbeidvoorwaarden en in lokaal beleid plaatsgevonden. De landelijke arbeidsvoorwaarden liggen vast in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling. Daarnaast is er lokaal beleid vastgesteld dat ook van toepassing is op de griffie.

Het lokale beleid is in overleg met de medezeggenschap vastgesteld door het college en betreft:

- De procedureregeling HR21 (collegebesluit 29-10-2013 met kenmerk 13int02385);
- De aanvullende regeling d.d. 26 maart 2015 met kenmerk 15int01328;
- Secundaire arbeidsvoorwaarden (collegebesluit 23-03-2015 met kenmerk 15int00604);
- Verandering regeling werktijden (collegebesluit 28-01-2014 met kenmerk 13int02946);
- De regeling melding vermoeden misstand (collegebesluit 15-04-2014 met kenmerk 14int00406) en
- Invoering werkkostenregeling (collegebesluit 30-12-2014 met kenmerk 14int04625)

De arbeidsvoorwaardenregeling voor de griffie en medewerkers van de griffie zal als gevolg van de gewijzigde arbeidsvoorwaarden en het lokaal beleid opnieuw moeten worden vastgesteld.

2 Beoogd resultaat

De verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden en de arbeidsvoorwaardenregeling griffie actualiseren, zodat deze voldoet aan de actuele wet- en regelgeving.

3 Argumenten

1.1 en 3.1 Vaststelling van de verordening wethouders, raads- en commissieleden 2015 is noodzakelijk aangezien zowel in het Rechtspositiebesluit wethouders als het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden meermalen is bepaald dat een rechtspositieel recht lokaal in een verordening moet worden geregeld.

2.1 en 3.2 Vaststelling van de arbeidsvoorwaardenregeling griffie 2015 is noodzakelijk op grond van artikel 1:3a CAR-UWO.

4.1 Het addendum bij de procedureregeling HR21 ziet op de besluitvormingsorganen en functionarissen die ten aanzien van de griffie bevoegd zijn.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

1.1 Met ingang van 1 juli 2014 kan de raad niet meer besluiten om de vergoeding voor commissieleden op een lager bedrag vast te stellen of (in theorie) zelfs op nul te stellen. Fracties kregen voor deze wijziging een vergoeding voor presentiegeld aan commissieleden.

Ook na 1 juli 2014 worden deze vergoedingen (€ 1.320,- per fractie) aan fracties verstrekt en zullen de fracties moeten verantwoorden wat zij met de fractievergoedingen hebben gedaan en aan welke commissieleden gelden zijn uitbetaald. Net als nu betalen de fracties de commissieleden.

Met deze nieuwe maatregel blijven de fractievergoedingen gelijk aan de huidige vergoedingen.

De griffie wordt verzocht een verordening te maken die aansluit bij de (gedwongen) betaling van commissiegelden en rekening houdend met de fiscale aspecten.

5 Kosten, baten en dekking

In het kader van de werkkostenregeling worden vergoedingen en verstrekkingen voor wethouders, raads- en commissieleden onder de werkkosten gebracht. Bij invoering van de WKR is rekening gehouden met een belastingvoordeel van circa 20% op de vergoedingen.

De betaling van presentiegelden (€ 75,05 per vergadering), die met ingang van 1 juli 2014 aan commissieleden moeten worden uitbetaald, moet budgetneutraal verlopen.

6 Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen personele consequenties.

7 Vervolg na besluitvorming college

De verordening en de arbeidsvoorwaardenregeling worden na vaststelling gepubliceerd via het GVOP en opgenomen in de CVDR.

Griffie verzoeken de verantwoording van de commissiegelden te regelen in een verordening.

8 Communicatie

Communicatie vindt plaats door bekendmaking van het raadsbesluit in de Bornse Courant.

9 Bijlage(n)

- Raadsbesluit met nummer 15int02400 (vaststellen verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015)
- Raadsbesluit met nummer 15int02398 (vaststellen arbeidsvoorwaardenregeling griffie)
- Addendum bij procedureregeling HR21
- E-mail d.d. 19 december 2014 met onderwerp presentiegeld commissieleden;
- Wijzigingen rechtspositie raads- en commissieleden, wethouders en burgemeesters;
- Raadsvoorstel en raadsbesluit d.d. 24 april 2003 met nummer 2003.1958 en nummer 2003.1958/4;
- Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden artikel 1, onderdeel e en artikelen 82, 83 en 84;
- Overzicht fractievergoedingen 2015;
- Bornse arbeidsvoorwaardenregeling d.d. 1 juli 2015;
- Procedureregeling HR21 (collegebesluit 29-10-2013 met kenmerk 13int02385);
- Aanvullende regeling d.d. 26 maart 2015 met kenmerk 15int01328;
- Secundaire arbeidsvoorwaarden (collegebesluit 23-03-2015 met kenmerk 15int00604);
- Verandering regeling werktijden (collegebesluit 28-01-2014 met kenmerk 13int02946);
- Regeling melding vermoeden misstand (collegebesluit 15-04-2014 met kenmerk 14int00406);
- Invoering werkkostenregeling (collegebesluit 30-12-2014 met kenmerk 14int04625);
- Raadsbesluit met nummer 11int00860 (verordening werkgeverscommissie griffie).

G E M E E N T E B O R N E

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

REGELING

TAAKOMVANG BEZWARENCOMMISSIE BIJ INVOERING HR21

GEMEENTE BORNE

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne

Met de instemming van de ondernemingsraad d.d. 2015;

Gelet op artikel 9, eerste lid, van de procedureregeling HR21 gemeente Borne;

Besluiten

ARTIKEL 1: DEFINITIES

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

Procedureregeling: de procedureregeling HR21 gemeente Borne.

2. De definities genoemd in artikel 1 van de procedureregeling zijn voor deze regeling van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL 2: WERKINGSSFEER

Deze regeling is uitsluitend van toepassing op besluiten tot indeling in een functiebeschrijving bij, en als rechtstreeks gevolg van, de invoering van HR21.

ARTIKEL 3: TAAKOMVANG BEZWARENCOMMISSIE

In het geval het bezwaar van de functiehouder is gericht tegen de indeling in de functiebeschrijving en aan het bezwaar mede ten grondslag is gelegd dat een andere normbeschrijving een betere weergave zou zijn van de opgedragen functie, adviseert de bezwarencommissie het bevoegd gezag hierover, ongeacht of deze andere normbeschrijving is vastgesteld op grond van artikel 2 van de procedureregeling.

ARTIKEL 4: SLOTBEPALINGEN

1. Deze regeling kan worden aangehaald als 'Regeling taakomvang bezwarencommissie bij invoering HR21 gemeente Borne'.
2. Deze regeling treedt terstond in werking na publicatie / bekendmaking dezes.

Onderwerp	: Invoering werkkostenregeling (WKR) met ingang van 1 januari 2015
-----------	--

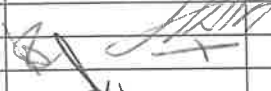
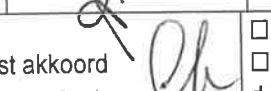
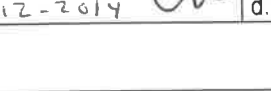
Samenvatting voorstel

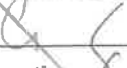
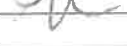
Met ingang van 1 januari 2015 is iedere organisatie in Nederland verplicht de werkkostenregeling (WKR) in te voeren. Om inzicht te krijgen in de door de gemeente Borne verstrekte vergoedingen en verstrekkingen, is in 2014 een analyse gemaakt over het jaar 2013. De conclusie die aan de hand van de analyse kan worden getrokken is dat we met een aantal gedragsveranderingen en zonder dat dit gevolgen heeft voor het huidige arbeidsvoorwaardenpakket binnen de fiscale ruimte (1,2% van de totale fiscale loonsom) blijven.

Ontwerpbesluit

1. Met ingang van 1 januari 2015 de WKR in te voeren voor de gemeente Borne;
2. Fiets en fietsaccessoires, consumpties jubilea, afscheidsrecepties buiten het gemeentehuis, personeelsfeesten/ teamuitjes en recepties buiten de eigen werkplek, bloemetjes, cadeaus voor jubilea, aanstellingen en ontslag, ambtstoelage en vergoedingen politieke ambtsdragers, onkostenvergoedingen ambtenaren burgerlijke stand, niet zakelijke onkostenvergoedingen en representatiekosten, bedrijfsfitness buiten de eigen werkplek, vakbondscontributie, lunches en vergaderingen binnen en buiten de eigen werkplek, geschenken, vergoeding internet/ vaste telefoon in de woning van de medewerker of politieke ambtsdrager, maaltijden en kilometervergoedingen hoger dan € 0,19 per km, gratificaties lik op stuk en beloningsbeleid, jubileumgratificaties aanwijzen als werkkosten;
3. De gedragsveranderingen die in dit voorstel onder punt 1 inleiding worden genoemd na te leven;
4. Op 1 januari 2015 zullen er geen wijzigingen optreden in het arbeidsvoorwaardenpakket als rechtstreeks gevolg van de invoering van de werkkostenregeling;
5. Het administratieve proces in overeenstemming te brengen met de eisen van de nieuwe fiscale wetgeving;
6. Rapporteren effecten invoering WKR door team control en kwaliteit en per kwartaal monitoren effecten invoering WKR door financiële/ personele administratie van team ondersteuning.

Openbaar	: ja
----------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 30-12-2014 		
	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			
Programma	: 1. Beter Borne		

Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Martien Weernink (717)
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	
Afstemming intern	:	Andrea Robijn (financiën), Richard Luttikholt (P&O administratie), Gerard Bijen (control)
Medezeggenschap	:	Ja – ter informatie naar OR en GO

1 Inleiding

Invoering van de WKR houdt in dat de werkgever maximaal 1,2 % van het totale fiscale loon¹, de zogenaamde vrije ruimte, mag besteden aan de onbelaste vergoedingen en verstrekkingen voor de medewerkers, de burgemeester, de wethouders en de raadsleden. Over het bedrag dat binnen de vrije ruimte valt, betaalt de werkgever geen loonbelasting. Over het bedrag boven de vrije ruimte betaalt de werkgever loonbelasting in de vorm van een eindheffing van 80%.

Dit voorstel is op 4 december 2014, mede in het kader van horizontaal toezicht, afgestemd met de belastinginspecteur.

De afgelopen maanden is er een analyse gemaakt van alle vergoedingen en verstrekkingen. De conclusie van deze analyse is dat we binnen de fiscale ruimte blijven. Hierbij is rekening gehouden met de afschaffing van parkeerkaarten voor personeelsleden en de raadsfractievergoeding.

In verband met de fiscale wijzigingen en om te bewerkstelligen dat we binnen de fiscale ruimte blijven, wordt voorgesteld de volgende **gedragsveranderingen** door te voeren:

- Met ingang van 1 januari 2015 worden recepties alleen nog binnen het gemeentehuis gehouden.
- Werkkleding wordt met ingang van 1 januari 2015 *ter beschikking gesteld*, zodat de kosten voor werkkleding vallen onder de nihilwaarderingen.
- In het geval van lunches, vergaderingen, geschenken etc zal met ingang van 1 januari 2015 aangegeven moeten worden of het een zakelijk karakter heeft.
- De bedragen voor geschenken en waardebonnen worden beperkt tot een bedrag van maximaal € 25,00.
- Er wordt op toegezien dat fietsaccessoires (gedurende 3 jaar) alleen worden opgevoerd als er daadwerkelijk een fiets is aangeschaft.

De raad beslist over wijzigingen in de uitvoering van de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden. Echter, wanneer het college besluit voor de ambtenaren over te stappen naar de WKR, dan moet dat ook voor de politieke ambtsdragers gebeuren.

Voor de invoering van de WKR moet zowel door het college als door de raad een besluit worden genomen. Omdat het huidige pakket aan arbeidsvoorwaarden past binnen de fiscale ruimte en de arbeidsvoorwaarden geen aanpassing ondergaan wordt de invoering van de WKR ter informatie aangeboden aan de OR en GO.

Over de wijzigingen in het administratieve proces wordt afzonderlijk gerapporteerd aan het MT.

De uiterste ingangsdatum van de WKR is wettelijk vastgesteld op 1 januari 2015.

2 Beoogd resultaat

Aanwijzen van werkkosten.

Het administratieve proces in overeenstemming brengen met de nieuwe fiscale wet- en regelgeving, die met ingang van 1 januari 2015 verplicht wordt gesteld voor alle organisaties.

3 Argumenten

1.1 Met ingang van 1 januari 2015 wordt de invoering van de WKR voor alle organisaties verplicht gesteld.

¹ Fiscale loon is de loonsom die de werkgever werkelijk betaalt aan de medewerkers.

2.1 Fiets en fietsaccessoires, consumpties jubilea, afscheidsrecepties buiten het gemeentehuis, personeelsfeesten/ teamuitjes en recepties buiten de eigen werkplek, bloemetjes, cadeaus voor jubilea, aanstellingen en ontslag, ambtstoelage en vergoedingen politieke ambtsdragers, onkostenvergoedingen ambtenaren burgerlijke stand, niet zakelijke onkostenvergoedingen en representatiekosten, bedrijfsfitness buiten de eigen werkplek, vakbondscontributie, lunches en vergaderingen binnen en buiten de eigen werkplek, geschenken, vergoedingen voor internet/ vaste telefoon in de woning van de medewerker of politieke ambtsdrager, maaltijden en kilometervergoedingen hoger dan € 0,19 per km, gratificaties lik op stuk en beloningsbeleid, jubileumgratificaties aanwijzen als werkkosten.

2.2 Reiskosten voor dienstreizen en woon-werkverkeer (maximaal € 0,19 per km), reiskosten openbaar vervoer, studiekosten en opleidingskosten, hulpmiddelen die noodzakelijk zijn voor een behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking, zoals computer, gereedschap, telefoon en smart Phone, tablet/ Ipads, verhuiskosten in het kader van de dienstbetrekking, ambtsjubileumgratificatie (netto), cursussen, congressen, seminars en vakliteratuur, onkostenvergoeding zakelijk (met externen), representatiekosten zakelijk (met externen), donatie aan de personeelsvereniging, teambuilding waarvan het zakelijk karakter overheerst, maaltijden als gevolg van overwerk en dienstreizen vallen onder de gerichte vrijstellingen. Wordt er meer vergoed dan toegestaan, dan moeten deze meerkosten worden toegevoegd aan de vrije ruimte.

2.3 Ter beschikken stellen van werkkleding die alleen tbv werk gedragen kan worden, consumpties die niet onder de maaltijden vallen, zoals koffie, thee en fris, vakliteratuur en Arbovoorzieningen vallen onder nihil waarderingen.

2.4 Uitgaven die de medewerker maakt op initiatief en voor rekening van de werkgever, zoals kantoorartikelen en geschenken voor externe (zaken)relaties vallen onder intermediaire kosten.

3.1 In verband met de fiscale wijzigingen en om te bewerkstelligen dat we binnen de fiscale ruimte blijven, dienen de onder punt 1 inleiding genoemde gedragsveranderingen te worden nageleefd.

4.1 Het huidige pakket aan arbeidsvoorwaarden past binnen de fiscale ruimte (1,2% van het totale fiscale loon) die de WKR op dit moment biedt, op basis van het huidige personeelsbestand. De invoering kan daarom plaatsvinden zonder aanpassing van het huidige arbeidsvoorwaardenpakket.

5.1 Voor het voeren van een eenvoudige administratie is ervoor gekozen de financiële administratie in te richten en voor te bereiden op invoering van de WKR en om het financiële systeem leidend te laten zijn.

5.2 Salarisadministratie voorziet in de toeleverantie aan het financiële systeem.

5.3 In de financiële administratie worden de werkkosten, gerichte vrijstellingen, nihilwaarderingen en intermediaire kosten zichtbaar gemaakt.

6.1 Op een aantal punten zullen gedragsveranderingen moeten plaatsvinden om binnen de fiscale ruimte te blijven. Het team control en kwaliteit rapporteert hierover in de IC memo en ziet toe op het juiste verloop van het proces.

6.2 Via kwartaal monitoring wordt door het team ondersteuning (financiële/ personele administratie) de uitvoering getoetst aan de gestelde verwachtingen en worden de effecten van de WKR gevolgd, zodat ingespeeld kan worden op onverwachte effecten.

6.3 Voor de jaarlijkse berekening van de werkkosten en het verkrijgen van inzicht in de berekening van de eindheffing dient een keuze te worden gemaakt uit drie methoden:

A. Schatting vrije ruimte op basis van de loonsom van het voorgaande kalenderjaar, gedurende het lopende jaar laten "volstromen" en met ingang van het tijdvak van overschrijding eindheffing betalen.

Vervolgens herrekenen na afloop van het jaar (eerste tijdvak);

B. Schatting vrije ruimte op basis van de loonsom van het voorgaande kalenderjaar, per aangiftetijdvak van het lopende jaar toetsen en herrekenen na afloop van het jaar (eerste tijdvak);

C. Berekenen vrije ruimte per aangiftetijdvak op basis van de loonsom van het lopende kalenderjaar en toetsen per aangiftetijdvak van het lopende jaar.

De gemeente Borne kiest voor methode A.

4 Kanttekeningen

nvt

5 Kosten, baten en dekking

Op basis van de analyse over 2013 bedroeg de vrije ruimte nog € 13.395. Zodra we over de vrije ruimte heen gaan geldt een tarief van 80%. Voorgesteld wordt deze uitgaven indien van toepassing te dekken uit onvoorzien.

6 Personeel en organisatie

Invoering van de werkkostenregeling heeft geen gevolgen voor het huidige arbeidsvoorwaardenpakket.

Medezeggenschap:

De WKR is een fiscale regeling die ingrijpt op het bruto/netto traject van vergoedingen en verstrekkingen. De werkgever bepaalt de ingangsdatum van de WKR en wijst de vergoedingen en verstrekkingen aan die onder de WKR gaan vallen.

Het GO en de OR hebben geen advies- of instemmingsrecht over invoering of toepassing van de WKR. Aangezien de gemeente de aangewezen vergoedingen en verstrekkingen ongewijzigd overneemt en er geen gevolgen zijn voor het huidige arbeidsvoorwaardenpakket hoeft het GO en de OR hierover geen advies of instemming te geven. De medezeggenschap wordt wel geïnformeerd betreffende de WKR.

7 Vervolg na besluitvorming college

Voor de invoering is zowel besluitvorming van het college als de raad nodig. De verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden wordt in het eerste kwartaal van 2015 aangepast.

8 Communicatie

Over de invoering van de WKR wordt op de gebruikelijke manier gecommuniceerd via intranet.

9 Bijlage(n)

- Analyse van de effecten invoering WKR op basis van gegevens over het jaar 2013. Dit is het vertrekpunt voor het monitoren van de ontwikkelingen in 2015.

Getoets op BTW-consequenties:

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

	Label WKR	Deel binnen WKR
4110001 Bijzonder Beloningsbeleid	14.304,15 salarisbetalingen	719,50 deel lik op stuk
4110003 Ambtsjubilea	27.455,08 gerichte vrijstelling	1.409,13 > € 25, waaronder recepties
4120000 Loonbetalingen VM personeel	51.396,95 salarisbetalingen	0,00
4120002 Wachtgelden	53.431,20 salarisbetalingen	0,00
4120003 Pensioenen	68.980,75 salarisbetalingen	0,00
4343003 Abonnementen	83.691,79 nihilwaardering	18.986,23 > € 25, waaronder recepties (grootste post afscheid Baveld € 3.800)
4343004 Representatiekosten	22.446,08 nihilwaardering	0,00
4343014 Breedbandnetwerk	28.888,16 nihilwaardering	9.450,00 met name maaltijdversprekking > € 3,15; uitgegaan van 12 personen a 250 dagen als bijtelling forfait
4343020 Kantinebeheer	37.180,94 lagere waardering	0,00
4343027 Onderhoud plantenbakken	2.230,48 nihilwaardering	0,00
4343029 Schoonmaakkosten	58.502,45 nihilwaardering	0,00
4343033 Verzekeringen	143.307,31 geen loon	0,00
4343034 Vergoeding ambtenaar Burgelijke stand	7.511,08 werkkostenregeling	0,00 ongevallenverzekering premiebetaling door werkgever (€ 42.657)
4343035 Vergoeding raadsclie/ presentiegeld	22.799,40 werkkostenregeling	594,99 onkosten wel onder werkkostenregeling; restant loopt via salaris
4343036 Vergoeding Bedrijfsbushverleners	4.305,00 werkkostenregeling	10.943,71 alleen netto deel (is circa 48%); zie ook toelichting
4343038 Reis-en verblijfkosten	46.562,19 nihilwaardering	0,00 vervallen per 2014
4343040 Kleding en Rijkswieltoelage	32.969,54 werkkostenregeling	0,00 via salaris in principe nihil indien max € 0,19; deel boven € 0,19 wordt gebruteerd
4343042 Studiekosten, congressen, opleid. en tr	37.764,36 gerichte vrijstelling	23.156,19 alleen fietsplannen; overig werkkleding is nihilwaardering bij ter beschikkingstelling
4343043 Parkeerkaarten personeel	39.022,39 gerichte vrijstelling	0,00
4343044 Lidmaatschappen en contributies	39.656,00 gerichte vrijstelling	0,00 parkeertarief naar € 0 (kosten waren € 22.800)
4343046 Kosten Wij gevoel	2.421,02 werkkostenregeling	2.421,02 teamuitjes
4343051 Medische adviezen	8.446,42 nihilwaardering	0,00 arbo (voorzieningen) en WMO keuringen
4343052 Kosten telefoon, telefax	51.212,80 nihilwaardering	0,00 werkplek
4343053 Kosten datanet	1.552,76 nihilwaardering	0,00 werkplek
4343061 Studiekosten mobiliteitstraject GGB	16.740,53 gerichte vrijstelling	0,00
4343062 Studiekosten mobiliteitstraject INW	20.793,35 gerichte vrijstelling	0,00
4343063 Studiekosten mobiliteitstraject CONCERN	24.895,63 gerichte vrijstelling	0,00
4343064 Studiekosten Grondgebied	51.497,11 gerichte vrijstelling	0,00
4343065 Studiekosten Inwoners	12.641,04 gerichte vrijstelling	0,00
4343066 Studiekosten Concernstaf	37.150,11 gerichte vrijstelling	0,00
4343067 Studiekosten Directie	384,69 gerichte vrijstelling	0,00
4425000 vergoeding raadsfracties	7.315,00 gerichte vrijstelling	0,00 kosten voor opleiding, e.d.
4425001 vergoeding leden rekenkamer	5.094,27 salarisbetalingen	0,00
4425002 Bijdrage voor ouders tav kinderopvang (	25.811,19 lagere waardering	0,00 betreft minima (geen personeel)
	1.088.361,22	67.680,77
	Loon loonheffing	6.756.380,00
	1,2% hiervan	81.076,56
	restant ruimte	13.395,79

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 13int02385

Onderwerp : Procedureregeling HR21

Samenvatting voorstel

In 2012 is op basis van het door u genomen besluit met kenmerk 12int01339 gestart met de implementatie van HR21 (functiegebouw). In dat kader is in het Georganiseerd Overleg d.d. 6 mei 2013 overeenstemming bereikt over de procedureregeling HR21, waarin het proces wordt beschreven waarlangs functies worden ingedeeld in HR21. Om de regeling te kunnen toepassen wordt uw college gevraagd de procedureregeling vast te stellen en het addendum (voor het onderbrengen van de griffiefuncties in HR21) en de procedureregeling HR21 voor besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Ontwerpbesluit

1. Vaststellen van de procedureregeling HR21 en ter besluitvorming voorleggen aan de raad
2. Aan dit voorstel zijn geen financiële gevolgen verbonden
3. Na besluitvorming OR en GO informeren

juwb het onderdeel griffie

*werkgeverszie.
van de gemeente-
raad*

Openbaar : ja

	akkoord	bespreken	afwijzen						
burgemeester Welten	<i>[handwritten mark]</i>								
wethouder Kottelman	<i>[handwritten mark]</i>								
wethouder Mulder	<i>[handwritten mark]</i>								
wethouder Albers	<i>[handwritten mark]</i>								
BESLUIT	<table border="0"><tr><td>☒ Conform</td><td>☐ Aangehouden</td></tr><tr><td>☐ Aangepast akkoord</td><td>☐ Afwijzen</td></tr><tr><td>d.d. <i>29-10-2013</i></td><td>d.d.</td></tr></table>			☒ Conform	☐ Aangehouden	☐ Aangepast akkoord	☐ Afwijzen	d.d. <i>29-10-2013</i>	d.d.
☒ Conform	☐ Aangehouden								
☐ Aangepast akkoord	☐ Afwijzen								
d.d. <i>29-10-2013</i>	d.d.								
Opmerkingen van college									

G E M E E N T E B O R N E

Programma	: 1. Beter Borne
Portefeuillehouder	: Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	: Martien Weernink (717)
Afdeling / productgroep	: Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	: <i>Hwe</i>
Paraaf manager	: <i>/</i>
Paraaf portefeuillehouder	: <i>8</i>
Paraaf secretaris	: <i>g</i>

Afstemming intern	: Gerwin Nijhof (opdrachtgever HR21)
Medezeggenschap	: Ja, met het GO is overeenstemming bereikt over de procedureregeling

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In het kader van de implementatie van HR21, waartoe op 31 juli 2012 is besloten, wordt nu de procedureregeling HR21 voor definitieve besluitvorming voorgelegd, waarmee de bestaande huidige functies formeel in HR21 kunnen worden ingedeeld.

2 Beoogd resultaat

Vaststelling van de procedureregeling HR21.

3 Argumenten

1.1 Proces van implementatie van HR21 krijgt een vervolg

Door vaststelling van de procedureregeling HR21 wordt de basis gelegd voor de formele indeling van de functies in HR21 en kan er een vervolg aan het implementatieproces worden gegeven.

4 Kanttekeningen

Geen

5 Kosten, baten en dekking

Aan de vaststelling van de procedureregeling HR21 zijn geen financiële gevolgen verbonden.

6 Personeel en organisatie

Aan de vaststelling van de procedureregeling zijn geen gevolgen voor de personele formatie verbonden.

Medezeggenschap:

In het GO is op 6 mei 2013 overeenstemming over de procedureregeling bereikt. De OR had hierin geen rol. Na besluitvorming worden de OR en het GO geïnformeerd over het genomen besluit.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na het collegebesluit ten aanzien van de procedureregeling HR21 vindt er overleg plaats met de werkgeverscommissie en wordt de regeling voor besluitvorming voorgelegd aan de raad.

8 Communicatie

De medezeggenschapsorganen worden separaat in de overlegvergadering en het formeel GO overleg geïnformeerd.

Voor medewerkers wordt een bericht op intranet geplaatst.

9 Bijlage(n)

- procedureregeling HR21 gemeente Borne (functiebeschrijven en functiewaarderen) versie 1.2
- addendum procedureregeling HR21 gemeente Borne

G E M E E N T E B O R N E

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

PROCEDUREREGELING
HR21 GEMEENTE BORNE
(FUNCTIEBESCHRIJVEN EN FUNCTIEWAARDEREN)

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne;

Overwegende:

dat bij besluit van 31 juli 2012 met kenmerk 12int01339 is vastgelegd dat de gemeente Borne met ingang van dezelfde datum voor het beschrijven en waarderen van functies aansluiting zoekt bij het sectorale functiewaarderingssysteem HR21 en ter zake een licentie-overeenkomst heeft gesloten;

dat het noodzakelijk is dat in lijn met de uitgangspunten van HR21 een nieuwe procedureregeling, afgestemd op een generieke wijze van beschrijven en waarderen, wordt vastgesteld;

Gelet op:

het bepaalde in de Bezoldigingsregeling van de gemeente Borne;

de instemming van de ondernemingsraad d.d. 2 juli 2012 met betrekking tot de aansluiting bij HR21;

de bereikte overeenstemming in de Commissie voor Georganiseerd Overleg van 6 mei 2013 ter zake de inhoud van deze regeling;

b e s l u i t e n:

vast te stellen de:

Procedureregeling HR21 gemeente Borne (functiebeschrijven en functiewaarderen)

ARTIKEL 1: DEFINITIES

Functie:

Het samenstel van taken en of werkzaamheden dat, afgeleid uit de taakstelling van de organisatie, is opgedragen aan een functiehouder

Functiebeschrijving:

De normbeschrijving dan wel de lokale functiebeschrijving die een resultaatgerichte weergave is van aard, overwegend karakter, niveau en complexiteit van taken.

Normbeschrijving:

De generieke functiebeschrijving zoals opgenomen in het normbestand van HR21. De normbeschrijving is voorzien van een vaste waardering (puntenreeks).

Lokale functiebeschrijving:

De volgens het format van HR21 lokaal gewijzigde normbeschrijving of toegevoegde (nieuwe) functiebeschrijving.

Functiehouder:

- de ambtenaar in de zin van de Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling en/of Uitwerkingsovereenkomst (CAR/UWO) van de gemeente Borne of
- de werknemer met wie een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, als bedoeld in artikel 2:5 van de CAR, is aangegaan.

Functiewaardering:

Het bepalen van de relatieve functiewaarde van een functiebeschrijving aan de hand van de in HR21 vastgelegde waarderingmethode.

Bevoegd gezag:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borne.

Bestuurder:

De bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden (WOR).

Directie:

De algemeen directeur/gemeentesecretaris.

Managementteam:

De directie, afdelingsmanagers en hoofd concernstaf.

Externe deskundige:

Een door de systeemhouder (VNG) erkend deskundige inzake de ontwikkeling, toepassing en werking van HR21.

Gecertificeerde gebruiker:

De volgens de normering van de extern deskundige opgeleide lokale gebruiker die geautoriseerd is om te werken met HR21.

Bezwarencommissie:

De adviescommissie zoals bedoeld in artikel 6 van deze regeling.

ARTIKEL 2: VASTSTELLING FUNCTIEBESCHRIJVINGEN

1. De bestuurder, of in opdracht de afdelingsmanagers/ hoofd concernstaf, selecteren in samenspraak met de gecertificeerde gebruiker per functie een normbeschrijving uit HR21. Indien de normbeschrijving voor de functie onvolledig is, dan wel een voor de functie dekkende normbeschrijving niet beschikbaar is, wordt een lokale functiebeschrijving opgesteld.
2. De geselecteerde normbeschrijving(en) en/of lokale functiebeschrijving(en), wordt/worden besproken binnen het managementteam en door of namens de bestuurder voorlopig vastgesteld. De voorlopig vastgestelde functiebeschrijving(en) wordt/worden door de bestuurder ter informatie aangeboden aan de ondernemingsraad (OR).
3. Indien sprake is van een organisatiebrede functiebeschrijvingsronde, of indien sprake is van een organisatorische verandering zoals bedoeld in artikel 25 lid 1 van de WOR, dan stelt de bestuurder de OR in de gelegenheid advies uit te brengen over de voorgenomen

vaststelling van de functiebeschrijvingen. Artikel 25 lid 2 tot en met 6 en artikel 26 WOR zijn in dat geval van overeenkomstige toepassing.

4. Met inachtneming van het bepaalde in lid 2 of 3, legt de bestuurder de functiebeschrijvingen ter vaststelling voor aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag stelt de aldus voor de gemeentelijke functies tot stand gekomen (norm- en lokale) functiebeschrijvingen bij algemeen verbindend voorschrift vast.

ARTIKEL 3: VASTSTELLING WAARDERINGEN

1. In opdracht van het bevoegd gezag worden door de gecertificeerde gebruiker, aan de hand van de in HR21 vastgelegde functiewaarderingsmethode, alle lokale functiebeschrijvingen gewaardeerd.
2. De waarderingsresultaten van de lokale functiebeschrijvingen worden ter toetsing aangeboden aan het managementteam en/of een externe deskundige.
3. De waarderingsresultaten worden opgenomen in een eindadvies functiewaardering aan het bevoegd gezag. Het waarderingsadvies bevat in ieder geval:
 - a. Een motivering, gerubriceerd per invalshoek en dimensie, van de subscores en de totaalscore per lokale functiebeschrijving;
 - b. Een overzicht van de functiewaarderingsresultaten van alle lokale functiebeschrijvingen;
 - c. Een gecombineerd overzicht van de functiewaarderingsresultaten van alle geselecteerde normbeschrijvingen en lokale functiebeschrijvingen;
 - d. Een verslag van de toetsing als bedoeld in lid 2 van dit artikel.
4. Het bevoegd gezag stelt de waarderingen vast met inachtneming van het eindadvies functiewaardering. Afwijking van het advies kan slechts plaatsvinden op basis van zwaarwegende argumenten. Het bevoegd gezag stelt de waarderingen van de lokale functiebeschrijvingen en normbeschrijvingen bij algemeen verbindend voorschrift vast.

ARTIKEL 4: VASTSTELLING CONVERSIETABEL

1. Het bevoegd gezag stelt op basis van de vastgestelde gemeentelijke salarisstructuur, na verkregen overeenstemming binnen de commissie voor Georganiseerd Overleg, een conversietabel vast. Wijziging van de gemeentelijke salarisstructuur vindt niet plaats zonder overeenstemming binnen de commissie voor Georganiseerd Overleg.
2. Door middel van toepassing van de vastgestelde conversietabel worden de waarderingen van alle geselecteerde normbeschrijvingen en lokale functiebeschrijvingen omgezet naar functionele schalen.

ARTIKEL 5: VOORBEREIDING INDELINGSADVIES, INDELINGSBESLUIT, BEZWAAR EN BEROEP

1. Het managementteam adviseert in samenspraak met de gecertificeerde gebruiker het bevoegd gezag over de indeling van de functies in norm- en/of lokale functiebeschrijvingen.
2. In geval van een organisatiebrede functiebeschrijvingsronde, of indien sprake is van een ingrijpende organisatorische verandering, wordt het indelingsadvies ter toetsing voorgelegd aan een indelingscommissie. De gecertificeerde gebruiker is als adviseur aanwezig bij de vergaderingen van de indelingscommissie. De indelingscommissie bestaat uit:
 - a. een lid aan te wijzen door het bevoegd gezag, niet zijnde een bestuurder van de gemeente of anderszins werkzaam voor of bij de gemeente;
 - b. een lid aan te wijzen door de ondernemingsraad, niet werkzaam bij of voor de gemeente of vaste adviseur van de werknemersdelegatie in de commissie voor Georganiseerd Overleg;
 - c. een voorzitter, aan te wijzen door de leden onder a en b.
3. Het bevoegd gezag maakt aan de functiehouder schriftelijk bekend welke (norm- of lokale) functiebeschrijving zij voornemens is op de functie van toepassing te verklaren

(indelingsbesluit). In het voorgenomen indelingsbesluit zijn tevens de gevolgen opgenomen voor de inschaling, het salaris en/of de bezoldiging.

4. De functiehouder wordt in de gelegenheid gesteld zijn/haar zienswijze over de indeling aan de norm- of lokale functiebeschrijving kenbaar te maken. De termijn voor het kenbaar maken van de zienswijze bedraagt twee weken. De zienswijze wordt schriftelijk en gemotiveerd kenbaar gemaakt aan het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag legt de zienswijze ter advisering voor aan het managementteam.
5. Na het verstrijken van de termijn als bedoeld in lid 4, maakt het bevoegd gezag, indien van toepassing na kennisneming van de ingediende zienswijze(n) van de functiehouder(s) en het advies van managementteam, schriftelijk en gemotiveerd aan de functiehouder bekend in welke functiebeschrijving de functie van de functiehouder is ingedeeld en welke de gevolgen zijn voor de inschaling, het salaris en/of bezoldiging. Deze mededeling is een besluit als bedoeld in artikel 1:3 van de Awb. Tegen dit besluit kan de functiehouder schriftelijk en gemotiveerd bezwaar maken bij het bevoegd gezag.

ARTIKEL 6: BEZWARENCOMMISSIE

1. Er is een onafhankelijke commissie van bezwaar en beroep inpassing ingesteld ingevolge artikel 7:13 AWB.
2. De bezwarencommissie bestaat uit:
 - a. een lid aan te wijzen door het bevoegd gezag, niet zijnde een bestuurder van de gemeente of anderszins werkzaam voor of bij de gemeente;
 - b. een lid aan te wijzen door de werknemersdelegatie vanuit de commissie voor Georganiseerd Overleg, niet werkzaam bij of voor de gemeente of vaste adviseur van de werknemersdelegatie in de commissie voor Georganiseerd Overleg;
 - d. een voorzitter, aan te wijzen door de leden onder a en b.
3. Aan de bezwarencommissie wordt een door het bevoegd gezag aan te wijzen functionaris als secretaris toegevoegd. De secretaris heeft geen stemrecht.

4. De bezwarencommissie adviseert het bevoegd gezag over de ontvankelijkheid en inhoud van bezwaren voortvloeiende uit de besluitvorming ex artikel 6 van deze regeling.
5. De bezwarencommissie hoort de bezwaarde in tegenwoordigheid van de werkgever. De bezwaarde kan zich laten bijstaan door een adviseur.
6. Het staat de bezwarencommissie vrij bij de behandeling van het bezwaarschrift informanten te raadplegen. De commissie krijgt alle informatie die zij nodig acht om haar werkzaamheden naar behoren te kunnen verrichten.
7. De bezwarencommissie dient bij elke vergadering voltallig tot besluitvorming te komen. Minderheidsstandpunten kunnen worden ingenomen. Het advies wordt schriftelijk uitgebracht en bevat tenminste een verslag van het horen.

ARTIKEL 7: NIEUWE EN GEWIJZIGDE TAKEN

1. Indien aan een functiehouder, door of namens directie, nieuwe of gewijzigde taken worden opgedragen, dan heroverweegt het bevoegd gezag, na en met inachtneming van het advies van managementteam, de indeling in de functiebeschrijving.
2. Indien de heroverweging leidt tot een nieuw indelingsbesluit, dan is het bepaalde in artikel 5 (met uitzondering van lid 2) van overeenkomstige toepassing. In het geval dat de heroverweging niet leidt tot een nieuw indelingsbesluit, dan wordt de functiehouder hiervan onverwijld in kennis gesteld.

ARTIKEL 8: WIJZIGING FUNCTIEBESCHRIJVINGEN

1. Bij wijziging van de structuur, taken of doelstellingen van de organisatie wordt, onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag, door of namens de bestuurder bezien of de vastgestelde functiebeschrijvingen volledig en/of toereikend zijn. Het selecteren, wijzigen of opstellen van nieuwe functiebeschrijvingen verloopt volgens de procedure als beschreven in artikel 2.

2. Een verzoek tot heroverweging van de bestaande functiebeschrijvingen kan ook worden ingediend door de OR.

ARTIKEL 9: OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

1. Het bevoegd gezag kan nadere regels stellen omtrent hetgeen in deze procedureregeling is neergelegd voor zover aard en strekking van deze regeling zich daartegen niet verzet. Indien en voor zover bij nadere regels van deze regeling wordt afgeweken, dient hierover voorafgaand instemming te worden gevraagd aan de ondernemingsraad. Het bepaalde in artikel 27 lid 2 t/m 7 WOR is van overeenkomstige toepassing.
2. In gevallen waarin deze regeling niet of niet in redelijkheid voorziet beslist het bevoegd gezag.
3. Deze regeling, welke kan worden aangehaald als 'Procedureregeling HR21 gemeente Borne (functiebeschrijven en functiewaarderen), treedt terstond in werking na publicatie / bekendmaking dezes en vervangt alle voorgaande regelingen.

burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,

Secretaris,

Burgemeester,

Addendum bij procedureregeling HR21 gemeente Borne

De gemeenteraad van de gemeente Borne;

Overwegende, dat met betrekking tot het beschrijven en waarderen van de functies van de op de griffie werkzame ambtenaren zoveel mogelijk dient te worden aangesloten aan de methode van beschrijven en waarderen van functies van het overige personeel in dienst van de gemeente Borne;

Gelet op artikel 1:3a CAR-UWO¹

BESLUIT:

1. De door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borne op 29 oktober 2013 vastgestelde "Procedureregeling HR21 gemeente Borne (functiebeschrijven en functiewaarderen)", verder aangeduid als procedureregeling, met inachtneming van het bepaalde onder II van toepassing te verklaren en naar analogie toe te passen voor de functies binnen de griffie van de gemeente Borne.
2. Te bepalen dat:
 - a) Daar waar in de procedureregeling gesproken wordt over "bevoegd gezag", gelezen dient te worden "de gemeenteraad".
 - b) Daar waar in de procedureregeling gesproken wordt over "directie" gelezen dient te worden "de burgemeester".
 - c) Daar waar gesproken wordt over "het Managementteam" gelezen dient te worden "de werkgeverscommissie".
 - d) De beschrijving en de waarderingen van de functies binnen de griffie dezelfde stappen van de procedureregeling doorlopen.

Vastgesteld op 12 november 2013,

De raad van de gemeente Borne,

Voorzitter,

Griffier,

¹ Artikel 1:3a CAR UWO: "Voor de toepassing van deze regeling ten aanzien van de griffier en de op de griffie werkzame ambtenaren is de raad bevoegd"

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 14INT00406

Onderwerp	:	Regeling Melding Vermoeden Misstand
------------------	---	-------------------------------------

Samenvatting voorstel

In navolging van de fusie van de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid (CKGO) en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid heeft de VNG de Voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstand aangepast. De nieuwe voorbeeldregeling gaat uit van de Onderzoeksraad als extern meldpunt. Tevens is de toegankelijkheid van de regeling vergroot en de (rechts)bescherming van de melder benadrukt. Voorgesteld wordt de nieuwe regeling conform voorbeeldregeling vast te stellen en de betreffende artikelen van de BAR te vervangen door de nieuwe regeling.

Ontwerpbesluit

1. Voor te nemen om, onder intrekking van de bestaande regeling, de nieuwe regeling Melding Vermoeden Misstand vast te stellen en deze ter instemming voor te leggen aan het GO. Indien het GO akkoord is dit besluit als definitief te beschouwen en de artikelen 15:2:1:1 t/m 15:2:1:12 van de BAR te vervangen door de nieuwe regeling.
2. De nieuwe regeling Melding Vermoeden Misstand ter informatie voor te leggen aan de OR.

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Kottelman			
wethouder Mulder			
wethouder Albers			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 15-4-2014 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In 2010 is de nieuwe voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstand door VNG en BZK opgesteld. Deze voorbeeldregeling voorzag in het bieden van een – wettelijk verplichte – klokkenluiderregeling. De nieuwe 'Regeling Melding Vermoeden Misstand' is eind 2012 (12int01847) vastgesteld als onderdeel van het integriteitbeleid.

Per 1 januari jl. zijn de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid (CKGO) en de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (de Onderzoeksraad) samengegaan. De Onderzoeksraad werkte al voor de sectoren Rijk, Politie, Defensie en Provincies. Met de aansluiting van de sector Gemeenten en Waterschappen worden kennis en krachten op het gebied van onderzoek van integriteitsmisstanden gebundeld. De aansluiting die de gemeente Borne had bij de CKGO gaat automatisch over in een aansluiting bij de Onderzoeksraad.

De fusie van de CKGO met de Onderzoeksraad is eind 2013 voor de VNG aanleiding geweest tot het aanpassen van de Voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstand 2010. De nieuwe voorbeeldregeling gaat nu uit van de Onderzoeksraad als extern meldpunt. Dit moment is door de VNG tevens gebruikt om de toegankelijkheid van de regeling te vergroten en de (rechts)bescherming van de melder te benadrukken.

2 Beoogd resultaat

Voorgesteld wordt de nieuwe Regeling Melding Vermoeden Misstand conform de voorbeeldregeling van de VNG vast te stellen en, na akkoord van het GO, de artikelen 15:2:1:1 t/m 15:2:1:12 van de BAR te vervangen door deze nieuwe regeling.

3 Argumenten

De aanpassing van de Regeling Melding Vermoeden Misstand betreft een aantal begripsmatige en procesmatige verhelderingen. De opzet van de procedure is grotendeels ongewijzigd gebleven. Het betreft de volgende aanpassingen:

- Een aantal begrippen (bijvoorbeeld de melder en bevoegd gezag) is door de gehele regeling consequent doorgevoerd. Dit maakt de regeling helderder. Hierdoor is het ook voor gemeenschappelijke samenwerkingsverbanden eenvoudiger om de regeling toe te passen.
- De volgorde van de artikelen is gewijzigd. Hiermee is de verhouding tussen de interne en de externe procedure verhelderd.
- De definitie van 'misstand' is aangepast, in harmonisatie met de Rijksregeling.
- In de regeling is het recht op juridische bijstand bij benadeling als gevolg van een melding opgenomen voor zowel de melder als de vertrouwenspersoon.
- De termijnen voor het uitbrengen van een standpunt door de organisatie zijn aangepast, de verdagingstermijn is niet meer open. Dat geldt ook voor de termijnen waarbinnen het externe meldpunt haar advies moet uitbrengen.
- Er zijn een aantal criteria opgenomen voor de manier waarop een ambtenaar zijn melding bij het externe meldpunt (die moet bijvoorbeeld een naam bevatten, een organisatie etc.) kenbaar kan maken. Dit is om ervoor te zorgen dat het externe meldpunt snel de melding kan oppakken.
- De procedure bij niet ontvankelijkheid is in de regeling opgenomen.
- De procedure omtrent het standpunt van het bevoegd gezag is aangevuld met een kennisgeving.
- Er is een bepaling toegevoegd over de geanonimiseerde openbaarmaking van het advies van het externe meldpunt.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

Geen.

5 Kosten, baten en dekking

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

6 Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen personele consequenties.

Medezeggenschap

De aangepaste regeling Melding Vermoeden Misstand betreft een landelijk vastgestelde modelregeling waarvoor geen advies of instemming vereist is van de OR – wel wordt de regeling ter informatie gedeeld met de OR.

Omdat het hier een aanpassing van de BAR betreft, wordt de nieuwe regeling ter instemming voorgelegd aan het GO.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na vaststelling van de regeling worden medezeggenschap en medewerkers over de regeling geïnformeerd.

8 Communicatie

De aangepaste regeling Melding Vermoeden Misstand wordt opgenomen in de BAR en wordt eveneens op intranet geplaatst. Communicatie hierover wordt in het kader van het uitvoeringsprogramma integriteit meegenomen. In dit uitvoeringsprogramma is tevens aandacht voor trainingen voor de ambtelijke organisatie – daarbij wordt de regeling Melding Vermoeden Misstand eveneens nader betrokken.

9 Bijlage(n)

1. Regeling Melding Vermoeden Misstand
2. VNG-brief van 30 januari 2014 (CVA/U201400113)
3. Loga-brief van 21 november 2013 (ECCVA/U201301520)

GEMEENTE BORNE

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Geloofs op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

1. Algemeen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. ambtenaar: een ieder die werkzaam is of is geweest bij Gemeente Borne op grond van een aanstelling of een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht.
 - b. bevoegd gezag: het College van Burgemeester en Wethouders, dagelijks bestuur of directie;
 - c. vermoeden van een misstand: een vermoeden van
 - schending van wettelijke voorschriften of beleidsregels;
 - een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu;
 - een onbehoorlijke wijze van functioneren die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de openbare dienst;
 - d. melder: de ambtenaar die een vermoeden van een misstand meldt overeenkomstig hoofdstuk 2 van deze regeling.
 - e. melding: de melding van een vermoeden van een misstand door de melder;
 - f. vertrouwenspersoon: de functionaris als zodanig benoemd door het bevoegd gezag;
 - g. extern meldpunt: een externe commissie of persoon die als zodanig door het bevoegd gezag is aangewezen of de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (OIO).
2. Voor de toepassing van deze regeling wordt degene die anders dan op basis van een ambtelijke aanstelling of een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam is binnen Gemeente Borne gelijkgesteld met een ambtenaar als bedoeld in het eerste lid, onder a.

Artikel 2 Bescherming van de melder

1. Een ieder die betrokken is bij de behandeling van een melding maakt de identiteit van de melder niet bekend zonder zijn instemming, dat zijn in ieder geval de leidinggevende, de vertrouwenspersoon en het externe meldpunt.
2. De ambtenaar zal als gevolg van de melding van een vermoeden van een misstand geen nadelige gevolgen ondervinden voor zijn rechtspositie. Onder nadelige gevolgen worden in ieder geval verstaan:
 - a. het verlenen van ongevraagd ontslag;
 - b. het niet verlengen van een aanstelling voor bepaalde tijd;
 - c. het niet omzetten van een aanstelling voor bepaalde tijd in een vaste aanstelling;
 - d. de opgelegde benoeming in een andere functie;
 - e. het treffen van disciplinaire maatregelen;
 - f. het onthouden van salarisverhoging, incidentele beloning of toekenning van vergoedingen;
 - g. het onthouden van promotiekansen;
 - h. het afwijzen van een verlofaanvraag,voor zover dit redelijkerwijs verband houdt met de door de melder gedane melding van een vermoeden van een misstand.
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de melder ook anderszins bij de uitoefening van zijn functie geen nadelige gevolgen van de melding ondervindt.
4. Het bepaalde in lid 2 en 3 van dit artikel geldt ook voor de ambtenaar die te goeder trouw een vermoeden van een misstand in een andere organisatie dan die van Gemeente Borne, volgens de in die organisatie geldende regels, bij die organisatie heeft gemeld. De bescherming geldt alleen als de ambtenaar:
 - uit hoofde van zijn functie met die andere organisatie samenwerkt of heeft samengewerkt;

- uit hoofde van zijn functie kennis heeft verkregen van de vermoede misstand;
 - het vermoeden van de misstand tijdig bij zijn leidinggevende heeft gemeld;
 - zich heeft gehouden aan de afspraken die ter zake van deze melding met hem of haar zijn gemaakt door het bevoegd gezag.
5. De ambtenaar heeft recht op juridische bijstand wanneer hij als gevolg van het te goede trouw melden van een vermoeden van een misstand nadelige gevolgen ondervindt in zijn rechtspositie, tijdens en/of na het volgen van deze regeling. Deze juridische bijstand wordt gefinancierd door Gemeente Borne.

Artikel 3 De vertrouwenspersoon

1. Het bevoegd gezag wijst een of meer vertrouwenspersonen aan.
2. De vertrouwenspersoon heeft tot taak de melder te adviseren.
3. De vertrouwenspersoon maakt jaarlijks een geanonimiseerd verslag van de aard en de omvang van het aantal interne meldingen. Dit verslag wordt aan het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad gestuurd en openbaar gemaakt.
4. De vertrouwenspersoon geniet bescherming overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, tweede tot en met het vijfde lid, tegen benadeling van zijn rechtspositie als gevolg van de hem bij deze regeling toebedeelde taken.

Artikel 4 Het externe meldpunt

Alternatief a:

Artikel 4 Het externe meldpunt

1. Het bevoegd gezag wijst als extern meldpunt aan de Onderzoeksraad Integriteit Overheid.
2. De Onderzoeksraad Integriteit Overheid heeft tot taak een door de melder gemeld vermoeden van een misstand te onderzoeken en het bevoegd gezag daarover te adviseren.

Alternatief b:

Artikel 4 Het externe meldpunt

1. Het bevoegd gezag wijst een of meerdere personen aan als externe meldpunt.
2. Het externe meldpunt heeft tot taak een door de melder gemeld vermoeden van een misstand te onderzoeken en het bevoegd gezag daarover te adviseren.
3. Indien het externe meldpunt uit meerdere personen bestaat, is dit altijd een oneven aantal, inclusief de voorzitter. In dat geval kunnen ook een secretaris, een plaatsvervangend voorzitter en andere plaatsvervangende leden worden benoemd. Zij beslissen bij gewone meerderheid van stemmen.

2. Interne meldingsprocedure

Artikel 5 Melding

1. De ambtenaar doet een melding bij zijn leidinggevende, bij de vertrouwenspersoon of, indien daartoe aanleiding bestaat, rechtstreeks bij het externe meldpunt.
2. Een melding laat de wettelijke verplichting tot het doen van aangifte van een strafbaar feit onverlet.

Artikel 6 Melding door een ex-ambtenaar

De ex-ambtenaar die een vermoeden van een misstand wil melden doet dit binnen een periode van twaalf maanden na zijn ontslag of beëindiging van zijn werkzaamheden voor Gemeente Borne bij een vertrouwenspersoon. Hij kan alleen een melding van een vermoeden van een misstand doen als hij in de hoedanigheid van ambtenaar kennis heeft gekregen van het vermoeden.

Artikel 7 Informeren van het bevoegd gezag

De leidinggevende of de vertrouwenspersoon bij wie een melding is gedaan draagt er zorg voor dat het bevoegd gezag onverwijld op de hoogte wordt gesteld van de melding en van de datum waarop de melding ontvangen is.

Artikel 8 Ontvangstbevestiging door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag zendt aan de melder of de vertrouwenspersoon bij wie het vermoeden van een misstand is gemeld een ontvangstbevestiging. In het laatste geval stuurt de vertrouwenspersoon de ontvangstbevestiging door aan de melder. De ontvangstbevestiging bevat het gemelde vermoeden van een misstand en de datum waarop de melder het vermoeden heeft gemeld.
2. Het bevoegd gezag informeert de persoon of personen op wie een melding betrekking heeft over de melding, tenzij daardoor het onderzoeksbelang kan worden geschaad.
3. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de identiteit van de melder die overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 of 6 een melding heeft gedaan, niet verder bekend wordt dan noodzakelijk is voor de behandeling van de melding.

Artikel 9 Onderzoek door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag stelt na ontvangst van de melding onverwijld een onderzoek in.
2. Het onderzoek wordt niet verricht door een persoon die mogelijk betrokken is of is geweest bij de vermoede misstand.
3. Het bevoegd gezag kan een deskundige raadplegen.

Artikel 10 Standpunt en kennisgeving door het bevoegd gezag

1. Het bevoegd gezag stelt de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan binnen tien weken na ontvangst van de melding schriftelijk op de hoogte van zijn standpunt omtrent het gemelde vermoeden van een misstand.
2. Indien niet binnen tien weken een standpunt kan worden gegeven worden de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan voordat deze termijn is verstreken daarvan door middel van een kennisgeving schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld. Het bevoegd gezag kan het advies met ten hoogste vier weken verdagen.

3. Externe meldingsprocedure

Artikel 11 Melding bij het externe meldpunt

1. De melder kan zijn vermoeden van een misstand binnen redelijke termijn melden bij het externe meldpunt, indien:
 - a. hij het niet eens is met het standpunt bedoeld in artikel 10;
 - b. hij geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijnen bedoeld in artikel 10.
2. Indien zwaarwegende belangen de toepassing van de interne meldingsprocedure in de weg staan, kan de melder het vermoeden van een misstand rechtstreeks melden bij het externe meldpunt.

3. De melding bij het externe meldpunt bevat ten minste:
 - a. naam en adres van de melder;
 - b. de organisatie waar de betrokkene werkzaam is of is geweest;
 - c. de organisatie waarop de melding betrekking heeft;
 - d. de omschrijving van de misstand die wordt vermoed;
 - e. de reden van melding aan het externe meldpunt.

Artikel 12 Ontvangstbevestiging

1. Het externe meldpunt bevestigt de ontvangst van een melding van een vermoeden van een misstand aan de melder.
2. Het externe meldpunt draagt er zorg voor dat het bevoegd gezag op de hoogte wordt gesteld van de melding bij het meldpunt.
3. Het externe meldpunt informeert de persoon of personen op wie een melding betrekking heeft over de melding bij het externe meldpunt, tenzij het onderzoeksbelang hierdoor kan worden geschaad.

Artikel 13 Niet ontvankelijkheid

1. Het externe meldpunt verklaart de melding niet ontvankelijk indien:
 - a. er geen sprake is van een misstand of van een misstand van voldoende gewicht;
 - b. de ambtenaar niet aantoont dat hij het vermoeden eerst intern aan de orde heeft gesteld volgens deze regeling, tenzij zwaarwegende belangen toepassing van de interne procedure in de weg staan;
 - c. de ambtenaar het vermoeden intern aan de orde heeft gesteld volgens deze regeling, maar de termijn waarbinnen het bevoegd gezag een inhoudelijk standpunt omtrent het vermoeden van een misstand dient te geven, nog niet verstreken is;
 - d. geen sprake is van een ambtenaar zoals bedoeld in deze regeling;
 - e. de melding niet binnen redelijke termijn is ontvangen nadat de ambtenaar op de hoogte is gesteld van het standpunt van het bevoegd gezag.
2. Indien de melding niet ontvankelijk is, stelt het externe meldpunt de melder of vertrouwenspersoon en het bevoegd gezag hiervan binnen vier weken op de hoogte.

Artikel 14 Onderzoek door het externe meldpunt

1. Wanneer de melding ontvankelijk is, kan het meldpunt indien dit voor de uitoefening van zijn taak noodzakelijk is een onderzoek instellen.
2. Ten behoeve van het onderzoek genoemd in het eerste lid is het externe meldpunt gerechtigd bij het bevoegd gezag alle inlichtingen in te winnen die het voor de vorming van zijn advies nodig acht. Het bevoegd gezag verschaft het externe meldpunt alle inlichtingen.
3. Het externe meldpunt kan een deskundige raadplegen.
4. Wanneer de inhoud van bepaalde door het bevoegd gezag verstrekte informatie vanwege het vertrouwelijke karakter uitsluitend ter kennisneming van het externe meldpunt dient te blijven, wordt dit aan het externe meldpunt meegedeeld. Het externe meldpunt beveiligd informatie met een vertrouwelijk karakter tegen kennisneming door onbevoegden.

Artikel 15 Advies en kennisgeving door het externe meldpunt

1. Het externe meldpunt legt binnen acht weken na ontvangst van de melding zijn bevindingen neer in een advies aan het bevoegd gezag. Het externe meldpunt zendt een afschrift van het advies aan de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan.

2. Indien niet binnen acht weken een advies kan worden gegeven worden de melder of de vertrouwenspersoon bij wie de melding is gedaan alsmede het bevoegd gezag voordat deze termijn is verstreken daarvan door middel van een kennisgeving schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte gesteld. Het externe meldpunt kan het advies met ten hoogste vier weken verdagen.
3. Het advies wordt, in geanonimiseerde vorm en met inachtneming van het eventueel vertrouwelijke karakter van de aan het externe meldpunt verstrekte informatie en de ter zake geldende wettelijke bepalingen, door het externe meldpunt openbaar gemaakt op een wijze die het externe meldpunt geëigend acht, tenzij zwaarwegende belangen zich hiertegen verzetten.
4. Het externe meldpunt maakt zijn advies niet openbaar voordat het standpunt van het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 16 van deze regeling, is ontvangen, of er twee weken zijn verstreken sinds het advies is gegeven.

Artikel 16 Standpunt bevoegd gezag naar aanleiding van het advies van het externe meldpunt

1. Het bevoegd gezag stelt binnen twee weken na ontvangst van het advies het externe meldpunt schriftelijk op de hoogte van zijn standpunt en de eventuele consequenties die het daaraan verbindt.
2. Het externe meldpunt zal het standpunt van het bevoegd gezag aan de melder doen toekomen.
3. Een van het advies afwijkend standpunt wordt gemotiveerd.

Artikel 17 Jaarverslag

1. Jaarlijks wordt door het externe meldpunt een verslag opgemaakt.
2. In dat verslag wordt in geanonimiseerde zin en met inachtneming van de ter zake wettelijke bepalingen gemeld:
 - a. het aantal en de aard van de meldingen van een vermoeden van een misstand;
 - b. het aantal meldingen dat niet heeft geleid tot een onderzoek;
 - c. het aantal onderzoeken dat het externe meldpunt heeft verricht;
 - d. het aantal adviezen en de aard van de adviezen dat het externe meldpunt heeft uitgebracht.
3. Dit jaarverslag wordt aan het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad gestuurd en openbaar gemaakt.

4. Slotbepalingen

Artikel 18 Intrekking en Inwerkingtreding

1. De regeling Melding Vermoeden Misstand van Gemeente Borne wordt ingetrokken.
2. Deze regeling treedt in werking op 1 april 2014.

Toelichting bij de gewijzigde voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstand

Ter introductie

Het is belangrijk dat ambtenaren die een vermoeden van een misstand hebben, deze op een laagdrempelige wijze kunnen aankaarten bij de organisatie. Dit kan bijdragen aan het waarborgen van de integriteit en (verdere) schade voorkomen. In media wordt op regelmatige wijze bericht over 'klokkenluiders'. (Ex-)werknemers zien zich genoodzaakt om buitenstaanders informatie te verschaffen over situaties waarbij zij van mening zijn dat sprake is van een misstand. Deze regeling kan ertoe bijdragen dergelijke situaties voor te zijn door in voortijdig stadium dergelijk signalen serieus te nemen, te onderzoeken en daar waar nodig van een oplossing te voorzien.

Doel van deze regeling is daarom

- het bevorderen van intern melden en opsporen van misstanden en
- het bieden van bescherming aan ambtenaren die volgens de geldende regels en procedures vermoedens van een misstand melden.

Achtergrond

In artikel 125quinquies, eerste lid, onder f, van de Ambtenarenwet is de verplichting voor de werkgever opgenomen om procedurevoorschriften vast te stellen voor het melden van vermoedens van misstanden door ambtenaren. In de CAR-UWO is deze verplichting verwerkt in artikel 15:2 'Klokkenluiders'.

In 2003 heeft het College voor Arbeidszaken (CvA haar eerste Voorbeeldregeling Klokkenluiders opgesteld. In 2008 zijn de klokkenluidersregelingen bij de overheid in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken geëvalueerd. Dit heeft geleid tot een nieuwe voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstanden in 2010.

In 2003 werd voor de sector Gemeenten, waaronder ook gemeentelijke samenwerkingsverbanden en andere aan de gemeente gelieerde rechtspersonen, de Commissie Klokkenluiders Gemeentelijke Overheid (CKGO) ingesteld. Deze fungeert als extern meldpunt voor die gemeenten die de CKGO als zodanig aanwijzen. In de loop der jaren zijn ook organisaties uit de sector Waterschappen bij de CKGO aangesloten. Vanwege de verbreding van het werkveld is de CKGO in 2013 omgedoopt tot de Commissie Klokkenluiders Decentrale Overheid (CKDO).

Om de (onderzoeks)krachten én kennis te bundelen fuseert de CKDO per 1 januari 2014 met de Onderzoeksraad Integriteit Overheid (hierna: Onderzoeksraad). De Onderzoeksraad kent dezelfde rol en taak als het CKDO. De werkwijze blijft ook nagenoeg hetzelfde.

Naar aanleiding van de fusie van de CKDO met de Onderzoeksraad is de voorbeeldregeling Melding Vermoeden Misstanden 2010 en de toelichting hierop opnieuw tegen het licht gehouden en geactualiseerd.

Relatie met het algemeen klachtrecht en aangifteplicht

Deze regeling doet niet af aan het wettelijk recht van een ieder om een klacht bij een overheidsinstantie in te dienen over de wijze waarop deze instantie zich in een bepaalde aangelegenheid ten aanzien van hem of een ander heeft gedragen (hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht). Die klachtenprocedure is echter van algemene aard en niet toegeschreven op de behandeling van vermoedens van misstanden.

Evenmin treedt deze voorbeeldregeling in de plaats van de wettelijke verplichting van iedere burger om aangifte bij de politie/openbaar ministerie te doen van een misstand die een misdrijf is.

Ambtenaren en politieke ambtsdragers die in de uitoefening van hun functie kennis krijgen van een misdrijf zijn op grond van artikel 162 Wetboek van Strafvordering verplicht daarvan onverwijld aangifte te doen, met afgifte van de tot de zaak betreffende stukken, aan de officier van justitie.

Artikelsgewijze toelichting

1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsbepalingen

Het **bevoegd** gezag is volgens deze regeling het hoogste orgaan binnen een organisatie. Betrokkenheid van het bevoegd gezag bij de behandeling van een meldingen is belangrijk. Het bevoegd gezag dient daarom ook te allen tijde te worden geïnformeerd over de ontvangst van een melding. Tevens draagt zij verantwoordelijkheid voor het (al dan niet) instellen van een onderzoek naar aanleiding van de melding en voor het oordeel naar aanleiding van het ingestelde onderzoek.

Voor het griffiepersoneel werkzaam bij de gemeente is de werkgeverschapstaak neergelegd bij de raad. De gemeenteraad is dus het bevoegd gezag. De uitoefening van het dagelijks werkgeverschap is vaak belegd bij een aparte werkgeverscommissie met uitsluitend raadsleden. Deze regeling kan conform de reguliere procedures worden vastgesteld door deze (werkgevers)commissie.

De definitie van het begrip misstand is aangepast. De nieuwe definiëring sluit aan bij de regelingen voor provincies en rijk.

Een **vermoeden van een misstand** valt uiteen in drie brede categorieën:

1. een schending van wettelijke voorschriften.
2. een gevaar voor de gezondheid, de veiligheid of het milieu.
3. een onbehoorlijke wijze van functioneren die een gevaar vormt voor het goed functioneren van de openbare dienst.

Voor een toelichting op het begrip 'misstand' verwijzen wij naar het 'Besluit van 15 december 2009, houdende een regeling voor het melden van een vermoeden van een misstand bij de sectoren Rijk en Politie'.

De **melder** is iedere ambtenaar of aan een ambtenaar gelijkgestelde die een melding van een vermoeden van een misstand doet. Het gaat dus niet alleen om ambtenaren, maar ook om stagiaires, vrijwilligers, oproepkrachten etc. Een melding mag worden gedaan tot 12 maanden na uitdiensttreding.

De **vertrouwenspersoon** is in veel organisaties een bestaand fenomeen. Het gaat hier ook om die bestaande vertrouwenspersoon die conform de lokale regeling is aangesteld.

Lid 2 bepaalt dat een ieder die werkzaamheden gemeente of organisatie (heeft) verricht een melding mag doen. Het gaat dus niet alleen om ambtenaren, maar ook om stagiaires, vrijwilligers, oproepkrachten, ZZP'ers, etc.

Artikel 2 Bescherming van de melder

Uitgangspunt is dat de identiteit van de melder geheim wordt gehouden. Dit is alleen anders indien de melder hier zelf toestemming voor geeft. Een ieder die betrokken is bij de behandeling van een melding moet zorgvuldig omgaan met de identiteit van de melder. Indien de melder niet heeft ingestemd met bekendmaking van zijn identiteit kan hij de melding vertrouwelijk doen bij de vertrouwenspersoon. Informatie die de melder dan toekomt wordt verzonden aan de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon moet er zorg voor dragen dat de informatie bij de melder terecht komt.

De bescherming ziet ook op de ambtenaar die een misstand heeft gemeld in een andere organisatie dan zijn eigen organisatie. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren als een medewerker tijdelijk samenwerkt met collega's van een andere gemeente, of participeert in de projectorganisatie met andere organisaties. Noodzakelijk is wel dat de ambtenaar uit hoofde van zijn functie die misstand gewaar wordt.

Aan de bescherming zijn de voorwaarden verbonden zoals opgesomd in dit artikel. Deze voorwaarden dienen om te voorkomen dat een onzorgvuldige en/of onjuiste melding bij een andere organisatie leidt tot verstoorde verhoudingen.

De melder heeft op grond van deze regeling recht op juridische bijstand wanneer hij als gevolg van het te goeder trouw melden van een vermoeden van een misstand nadelige gevolgen ondervindt in zijn rechtspositie.

Organisaties die een rechtsbijstandverzekering hebben afgesloten bij Centraal Beheer Achmea behoren voor dit risico verzekerd te zijn. Lokaal dient dit gecontroleerd te worden in de polisvoorwaarden.

Artikel 3 De vertrouwenspersoon.

De vertrouwenspersoon kan een belangrijke rol vervullen in het proces van integriteitbewustwording, advisering en bij een vertrouwelijke melding ook voor de doorgeleiding van de melding. Het ligt voor de hand om bij grotere organisaties meerdere vertrouwenspersonen te benoemen, vanwege de werklust en het waarborgen van toegankelijkheid. Ook kan (aanvullend) een externe functionaris als vertrouwenspersoon benoemd worden.

De algemene taak van de vertrouwenspersoon is de melder te adviseren over de melding. Daarbij kan ook een beroep worden gedaan op het Adviespunt Klokkenluiders.

Bij de vertrouwenspersoon is ook de verplichting neergelegd de interne meldingen te monitoren en daarvan jaarlijks een verslag op te maken. Dit verslag wordt naar het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad gestuurd en openbaar gemaakt.

De vertrouwenspersoon geniet dezelfde bescherming tegen nadelige gevolgen van zijn rechtspositie als de melder. Ook de vertrouwenspersoon heeft op grond van de regeling recht op juridische bijstand indien hij als gevolg van zijn werkzaamheden die hem op basis van deze regeling zijn toebedeeld negatieve gevolgen ondervindt in zijn rechtspositie. Ook dit risico is meeverzekerd voor organisaties die een rechtsbijstandverzekering hebben afgesloten bij Centraal Beheer Achmea. Lokaal dient dit gecontroleerd te worden in de polisvoorwaarden.

Artikel 4 Het externe meldpunt

Het bevoegd gezag kan een ander extern meldpunt aanwijzen dan de Onderzoeksraad. Indien het bevoegd gezag een ander extern meldpunt aanwijst dan kan de werkwijze worden gevolgd die wordt beschreven bij alternatief B.

2. Interne meldingsprocedure

Artikel 5 Melding

Het is aan de ambtenaar te bepalen waar hij zijn melding in eerste instantie wil doen. Het zal aan de omstandigheden liggen of dat zijn leidinggevende – de naast hogere leidinggevende als de melding de direct leidinggevende betreft – dan wel de vertrouwenspersoon is. Het is belangrijk dat hij de melding doet. De organisatie zal in de communicatie over de regeling duidelijk moeten zijn in de mogelijkheden.

Een directe melding bij het externe meldpunt is mogelijk. Dat ligt voor de hand als de melding gaat over bijvoorbeeld een handelwijze van college of directie. Artikel 11 gaat hier verder op in.

Wanneer een (vermoeden van) een misstand een strafbaar feit betreft, moet uiteraard altijd aangifte worden gedaan bij de politie. De procedure uit deze regeling kan daarvoor niet in de plaats treden. Van ambtsmisdrijven moet op grond van artikel 162 Strafvordering aangifte worden gedaan.

Artikel 6 Melding door een ex-ambtenaar

Zoals in de toelichting bij artikel 5 al opgemerkt kunnen ook ex-ambtenaren – waarbij de definitie van ambtenaar is als die genoemd in artikel 1 – een vermoeden van een misstand melden. Dat kan gedurende een periode van een jaar na de ontslagdatum. Procedurevoorschriften zijn hierbij hetzelfde als voor de ambtenaar die nog werkzaam is voor de organisatie.

Artikel 7 Informeren van het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag moet zo snel mogelijk op de hoogte wordt gesteld van een melding van een vermoede misstand. Belangrijk is dus dat (direct-)leidinggevenden binnen de organisatie goed op hoogte zijn van het bestaan van deze regeling en de bijhorende procedures. Ook als een melding wordt gedaan zonder bekendmaking van de identiteit van de melder kan een onderzoek plaatsvinden.

Artikel 8 Ontvangstbevestiging door het bevoegd gezag

Door of namens het bevoegd gezag wordt zo spoedig mogelijk een ontvangstbevestiging gezonden aan de melder met een samenvatting van de procedure die daarop volgt. Het is van belang daarbij de datum van ontvangst van de melding te noemen gezien de termijnen genoemd in artikel 10 en het gevolg van het overschrijden ervan.

Indien de identiteit van de melder niet bekend is gemaakt, wordt hem de ontvangstbevestiging toegezonden via de vertrouwenspersoon bij wie hij de melding heeft gedaan. Deze vertrouwenspersoon zorgt ervoor dat de melder de ontvangstbevestiging ontvangt. Daarnaast worden eventueel andere betrokkenen geïnformeerd. Bij een melding van een vermoeden van een misstand kan de integriteit van andere personen werkzaam bij of voor de organisatie in het geding zijn en onderwerp zijn van onderzoek. Daarom is de bepaling opgenomen dat het bevoegd gezag deze betrokkenen informeert maar daarbij geldt wel als beperking dat het onderzoeksbelang niet wordt geschaad.

Artikel 9 Onderzoek door het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag doet zo snel mogelijk onderzoek. Het is aan het bevoegd gezag om te bepalen op welk niveau en door wie onderzoek wordt gedaan. Afhankelijk van bijvoorbeeld de aard van de vermoede misstand of van de plaats in de organisatie van degenen die daarbij vermoedelijk betrokken zijn, kan het onderzoek worden opgedragen aan de direct leidinggevende van de melder, aan de directeur van een dienst, aan een veiligheidsfunctionaris of wellicht aan een extern bureau of persoon. In het tweede lid is bepaald dat het onderzoek niet mag worden verricht door een persoon die mogelijk betrokken is bij de vermoede misstand, ter voorkoming van mogelijke vooringenomenheid en ongewenste beïnvloeding.

Het bevoegd gezag kan bij het onderzoek een (externe) deskundige raadplegen. Ook deze deskundige dient zorgvuldig om te gaan met de identiteit van de melder.

Artikel 10 Standpunt en kennisgeving door het bevoegd gezag

Het bevoegd gezag krijgt tien weken de tijd om onderzoek te doen en een standpunt te bepalen. De praktijk wijst uit dat het onderzoek de nodige tijd vergt. Als een melding vertrouwelijk wordt gedaan kan dit een reden zijn voor een langere termijn omdat het bevoegd gezag hierdoor meer tijd nodig kan hebben om alle relevante feiten boven tafel te krijgen. Indien de periode van tien weken niet voldoende is, kan het bevoegd gezag de vaststelling van het standpunt met maximaal vier weken verdagen. De betrokkenen worden hiervan voor het verstrijken van deze tien weken op de hoogte gesteld. Deze termijnen zijn gelijk aan de termijnen genoemd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

3. Externe meldingsprocedure

Artikel 11 Melding bij het externe meldpunt

Er is geen harde termijn gegeven voor de melding bij het externe meldpunt. 'Redelijk' zal per geval ingevuld moeten worden; het oordeel is aan het meldpunt zelf. Als het meldpunt tot de conclusie komt dat de melding te laat wordt gedaan volgt niet ontvankelijkheid. Dat is opgenomen in artikel 13.

Vertrouwelijke melding bij de commissie is mogelijk. In dat geval zorgt het externe meldpunt ervoor dat de identiteit van de melder niet bekend wordt.

Aan de rechtstreekse gang naar het externe meldpunt is de voorwaarde verbonden dat daarvan alleen gebruik kan worden gemaakt indien daartoe aanleiding bestaat. Een rechtstreekse melding bij het externe meldpunt kan bijvoorbeeld geëigend zijn als het gaat om een vermoeden van een misstand begaan door (leden van) het college of directie. Ook andere situaties of omstandigheden waardoor de melder onvoldoende vertrouwen heeft in een interne melding zijn denkbaar. De melder moet daarbij enigszins kunnen concretiseren waarom hij niet intern wil melden. Het is vervolgens aan het externe meldpunt om te oordelen of de melder zich terecht rechtstreeks tot het externe meldpunt heeft gewend, of dat de melder de kwestie eerst intern aanhangig had moeten maken.

Tevens kan melding bij het externe meldpunt worden gedaan als de melder zich niet kan vinden in het standpunt van het bevoegd gezag en/of deze niet tijdig is ontvangen door de melder.

Artikel 12 Ontvangstbevestiging door het externe meldpunt

De melder ontvangt een ontvangstbevestiging van het externe meldpunt. Het is van belang de datum van ontvangst van de melding te noemen, gezien de termijnen genoemd in artikel 15.

Alle betrokkenen worden over de melding geïnformeerd, tenzij daardoor het onderzoeksbelang kan worden geschaad.

Artikel 13 Niet ontvankelijkheid

Een melding is niet ontvankelijk indien naar het oordeel van het externe meldpunt er geen sprake is van een misstand of een misstand van voldoende gewicht.

De melding is niet-ontvankelijk als de melder zich niet heeft gehouden aan de termijnen als genoemd artikel 10. Dit geldt ook als een melding niet binnen een redelijke termijn is geschied.

Een melding is niet ontvankelijk indien rechtstreekse melding bij het externe meldpunt is gedaan, maar er geen sprake is van zwaarwegende belangen die een interne procedure in de weg staan.

Tevens is een melding niet-ontvankelijk als geen sprake is van een melder als bedoeld in artikel 1 sub c en/of de melder al langer dan 12 maanden uit dienst is.

Indien de melding niet ontvankelijk is worden betrokken hiervan binnen vier weken op de hoogte gesteld.

Artikel 14 Onderzoek door het externe meldpunt

Het externe meldpunt stelt zo snel mogelijk na ontvangst van de melding een onderzoek in. Het externe meldpunt kan inlichtingen winnen bij het bevoegd gezag, dat verplicht is hieraan mee te werken. Indien nodig wordt een (externe) deskundige geraadpleegd. Het externe meldpunt beslist of er al dan niet een deskundige wordt geraadpleegd. Ook deze (externe) deskundige gaat zorgvuldig om met de identiteit van de melder.

Artikel 15 Advies en kennisgeving door het externe meldpunt

Het externe meldpunt krijgt acht weken de tijd om onderzoek te doen en een advies uit te brengen. Indien de periode van acht weken niet voldoende is, worden betrokkenen hiervan voor het verstrijken van deze acht weken op de hoogte gesteld. Het externe meldpunt kan het uitbrengen van het advies met maximaal vier weken verdagen.

Het externe meldpunt maakt het advies aan het bevoegd gezag in geanonimiseerde vorm openbaar, tenzij zwaarwegende belangen zich hiertegen verzetten. Het advies wordt echter niet openbaar gemaakt voordat het bevoegd gezag zijn standpunt bekend heeft gemaakt of, indien er geen standpunt bekend is gemaakt, de termijn van vier weken waarbinnen het bevoegd gezag dit moet doen is verstreken.

Artikel 16 Standpunt bevoegd gezag naar aanleiding van het advies van het externe meldpunt

Het bevoegd gezag moet binnen twee weken een besluit nemen op het advies van het meldpunt. Gekozen is voor een relatief korte termijn. Als een gemotiveerd advies van het externe meldpunt beschikbaar is, moet het bevoegd gezag snel tot een besluit kunnen komen. De belangen van de melder en de eventuele andere betrokkenen binnen de organisatie wegen hierbij zwaar: onzekerheid moet niet langer duren dan noodzakelijk.

Artikel 17 Jaarverslag

Door de Onderzoeksraad (of een ander extern meldpunt) wordt jaarlijks een jaarverslag opgemaakt met het aantal en de aard van de meldingen en de uitgebrachte adviezen. Dit is in lijn met de plicht voor de vertrouwenspersoon om de interne meldingen te monitoren en daarvan jaarlijks een verslag op te maken.

Het jaarverslag van de Onderzoeksraad gaat naar het bevoegd gezag en de Ondernemingsraad en wordt openbaar gemaakt.

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT00604

Onderwerp	: Secundaire arbeidsvoorwaarden
-----------	---------------------------------

Samenvatting voorstel

In het kader van de taakstellingen 2010 - 2013 werd voorgesteld het secundaire arbeidsvoorwaardenpakket met een bedrag van € 100.000,- te verminderen. Over deze taakstelling heeft uitvoerig overleg met de medezeggenschap plaatsgevonden (zowel met de OR als met de werknemersdelegatie van het GO). Met dit definitieve voorstel wordt de taakstelling volledig gerealiseerd.

Ontwerpbesluit

Definitief te besluiten tot:

1. Het aanpassen van het arbeidsvoorwaardenpakket met een bedrag van € 100.000,-, zoals opgenomen in de brief d.d. 23 oktober 2014 gericht aan de OR en het GO door:
 - het betrekken van het wegvallen van de kosten ter hoogte van € 18.000,- voor parkeerkaarten in de parkeergarage Bijenkorf met ingang van maart 2014 bij de versobering van de secundaire arbeidsvoorwaarden;
 - het verhogen van de kerstgratificatie van € 35,- netto naar een bedrag van € 50,- netto per medewerker met ingang van december 2014;
 - het afschaffen van het kerstpakket met ingang van december 2013 ter waarde van € 10.000,-;
 - het schrappen van de BHV vergoeding met ingang van 1 januari 2013 met een bedrag van € 4.000,-;
 - het verlagen van het opleidingsbudget met ingang van 1 januari 2013 met een bedrag van € 20.000,-;
 - het verlagen van het budget beloningsdifferentiatie met ingang van 1 januari 2014 met een bedrag van € 10.000,-;
2. Het verlagen van de personeelsbegroting c.q. formatie met een bedrag van € 41.500,- en deze als volgt te verdelen over de organisatieonderdelen: Grondgebied € 13.500, Inwoners € 10.700, Concernstaf € 15.300 en Directie € 2.000;
3. Het voorstel voor wat betreft het onderdeel griffie ter besluitvorming voorleggen aan de werkgeverscommissie van de gemeenteraad;
4. De raad voor te stellen bij verzamelbesluit de besluiten te wijzigen in de begroting.

Openbaar	: ja
----------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 23-3-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	M. Weernink (717)
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	<i>[Handwritten signature]</i>
Paraaf manager	:	<i>[Handwritten signature]</i>
Paraaf portefeuillehouder	:	<i>[Handwritten signature]</i>
Paraaf secretaris	:	<i>[Handwritten signature]</i>

Afstemming intern	:	OR en GO <i>/team BeS (RP/MIB/JRE)/MT</i>
Medezeggenschap	:	Ja – ter informatie

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Bij het vaststellen van de taakstellingen 2010 – 2013 is besloten € 100.000,- te bezuinigen op de secundaire arbeidsvoorwaarden.

In 2012 is in verband hiermee een overzichtslijst samengesteld met circa € 450.000,- aan te nemen maatregelen. Deze overzichtslijst is, in verband met de taakverdeling tussen OR en GO, voorgelegd aan beide medezeggenschapsorganen.

In de eerste helft van 2013 zijn zowel OR als GO, mede op basis van een raadpleging bij alle personeelsleden, in gezamenlijk overleg gekomen tot een bezuinigingspakket van € 101.800,-.

Op 25 juni 2013 werd een sociaal plan gesloten ten behoeve van de transitie van de buitendienst. Twee van de maatregelen die waren opgenomen in het bezuinigingspakket van OR en GO, te weten schade vrij rijden en de fietsvergoeding, hadden betrekking op de medewerkers van de buitendienst en zijn in overeenstemming met de werknemersdelegatie van het GO uit de bezuinigingen op de secundaire arbeidsvoorwaarden gehaald. Daarbij is de afspraak in het GO gemaakt dat er gekeken zou worden naar andere maatregelen om zo de bezuiniging van € 100.000,- te halen.

In oktober 2013 werd u het voorstel voorgelegd een voorgenomen besluit te nemen, waarin in lijn met de onderwerpen die door de medezeggenschap werden aangegeven, werd voorgesteld extra te bezuinigen op het opleidingsbudget en de kerstgratificatie niet te verhogen. Op 8 oktober 2013 heeft u een voorgenomen besluit genomen (zie bijlage) en is het overleg hierover met de OR en het GO voortgezet en heeft het onderwerp meerdere malen op de agenda gestaan..

In de brief aan de OR en de werknemersdelegatie GO d.d. 23 oktober 2014 met kenmerk 14uit11003 wordt het proces om tot overeenstemming te komen uiteengezet en worden op pagina 3 de maatregelen om tot de taakstelling te komen opgesomd.

2 Beoogd resultaat

Conform taakstellingen 2010 – 2013 € 100.000,- bezuinigen op secundaire arbeidsvoorwaarden.

3 Argumenten

1.1 Het bedrag van € 108.500,- wordt met de overige beslispunten naar € 100.000,- teruggebracht

Door te besluiten de kerstgratificatie met ingang van december 2014 te verhogen naar € 50,- netto (totaal bedrag € 3.500,-) en het overschot van € 5.000,- in mindering te brengen op de taakstelling ten aanzien van de module aan- en verkoop verlof, blijft het te bezuinigen bedrag van € 100.000,- over.

1.2 De taakstelling van € 100.000,- wordt hiermee gerealiseerd

Door de autonome ontwikkeling, het wegvallen van de kosten voor parkeerkaarten in de parkeergarage Bijenkorf, is sprake van besparing op het budget voor secundaire arbeidsvoorwaarden. Om de taakstelling te kunnen realiseren is afgesproken het schrappen van parkeerkaarten te betrekken bij dit voorstel.

1.3 Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het voorstel van de medezeggenschap

Initieel stond de verhoging van de kerstgratificatie in het voorstel van de medezeggenschap. Met het honoreren van deze verhoging wordt tegemoet gekomen aan het voorstel van de medezeggenschap en kan de taakstelling eveneens gerealiseerd worden.

2.1 De maatregel tot verlagen van de personeelsbegroting wordt verzacht en de taakstelling wordt gerealiseerd

De feitelijke uitwerking van de maatregelen ten aanzien van aan- en verkoop van verlof heeft onduidelijkheid opgeroepen. De consequentie is dat er een korting op formatiekosten (schrappen van formatie) toegepast moet worden aangezien deze maatregel in de praktijk altijd ten laste van de loonsom c.q. de formatie is gebracht.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

n.v.t.

5 Kosten, baten en dekking

De taakstelling van € 100.000,- op secundaire arbeidsvoorwaarden wordt met dit voorstel structureel gerealiseerd met dien verstande dat de personeelsbegroting c.q. formatie met een bedrag van € 41.500,- dient te worden verlaagd en verdeeld over de organisatieonderdelen, zoals opgenomen bij punt 2 van het ontwerpbesluit.

6 Personeel en organisatie

Dit voorstel heeft geen directe negatieve gevolgen voor aanstellingen van medewerkers. De verlaging van de personeelsformatie, met een bedrag van € 41.500,-, wordt gevonden in het schrappen van vacatureruimte.

De overige versoeringen op secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals aangegeven in de brief d.d. 23 oktober 2014, zijn door OR en GO voorgelegd aan de achterban. Uitgangspunt daarbij is dat er draagvlak bij medewerkers is voor deze maatregelen.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na definitieve besluitvorming worden de voorgestelde maatregelen geïmplementeerd door het team ondersteuning (financiën en P&O).

8 Communicatie

Het definitieve besluit via intranet aan medewerker bekend maken, waarbij onder meer wordt aangegeven dat de bezuiniging in feite draait om fictieve formatie (vacature ruimte).

Het definitieve besluit wordt ter kennisname van de OR en de werknemersdelegatie van het GO gebracht.

9 Bijlage(n)

- voorgenomen besluit secundaire arbeidsvoorwaarden d.d. 8 oktober 2013 met kenmerk 13int02200
- brief d.d. 23 oktober 2014 met kenmerk 14uit11003
- brief d.d. 18 november 2014 van de OR en de werknemersdelegatie van het GO met kenmerk 14ink09906
- memo betreffende taakstellingen d.d. 6 november 2014 met kenmerk 14int04238

GEMEENTE BORNE

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
11int00860

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van het presidium van 6-9-2011;

Gelet op artikel 83, eerste lid, de artikelen 107 tot en met 107e, artikel 156 van de Gemeentewet en afdeling 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. een werkgeverscommissie in te stellen;
2. aan de onder 1 genoemde commissie de bevoegdheden te delegeren die rechtsreeks voortvloeien uit de Ambtenarenwet, de op deze wet gebaseerde en door de raad vastgestelde rechtspositionele voorschriften en de artikelen 107 tot en met 107e Gemeentewet 150, met uitzondering van de bevoegdheden als bedoeld in artikel 107, 107a, tweede lid, 107d, eerste lid en 107e, eerste lid van de Gemeentewet 151, onder gelijktijdige intrekking van het Delegatiebesluit uitvoering Bornse Arbeidsvoorwaardenregeling van 24 april 2003;
3. de raadsleden W.A.M. Roetgerink, M.W. Vingerling-Boersma, C. Woudstra en H.B. van den Berg te benoemen tot voorzitter respectievelijk lid van de werkgeverscommissie voor de duur van de zittingsperiode van de raad;
4. vast te stellen de 'Verordening werkgeverscommissie'.

Verordening werkgeverscommissie griffie

Artikel 1 Taken en bevoegdheden werkgeverscommissie

1. De werkgeverscommissie oefent het werkgeverschap uit ten aanzien van de griffier en de overige op de griffie werkzame ambtenaren, zoals dit door de raad aan haar is gedelegeerd;
2. Tot de bevoegdheid van de werkgeverscommissie behoren ook de voorbereiding en uitvoering van de overige tot het werkgeverschap van de raad behorende besluiten en regelingen;
3. De werkgeverscommissie kan de aan haar overgedragen bevoegdheden ten aanzien van het griffiepersoneel mandateren aan de griffier.

Artikel 2 Samenstelling werkgeverscommissie

1. De werkgeverscommissie bestaat een voorzitter, bij voorkeur de plaatsvervangend voorzitter van de raad en drie andere leden uit de raad, bij voorkeur afkomstig uit de coalitie en de oppositie.
2. De leden van de werkgeverscommissie worden door de raad uit zijn midden benoemd voor de duur van de zittingsperiode van de raad.
3. Het lidmaatschap van de werkgeverscommissie eindigt:

G E M E E N T E B O R N E

- a. op eigen verzoek; het lid doet daarvan schriftelijk mededeling aan de raad; het ontslag gaat in als de opvolger door de raad is benoemd;
 - b. indien het lid aftreedt als lid van de raad;
 - c. indien de raad van oordeel is dat het lid niet langer geschikt is de functie van lid van de werkgeverscommissie te vervullen.
4. De voorzitter van de raad kan in voorkomende gevallen worden uitgenodigd om in de vergadering van de werkgeverscommissie aanwezig te zijn en optreden als informant.

Artikel 3 Taken voorzitter

De voorzitter draagt in ieder geval zorg voor:

- a. het tijdig en periodiek bijeenroepen van de werkgeverscommissie;
- b. het leiden van de vergaderingen;
- c. het doen naleven van deze verordening;
- d. het ondertekenen van de stukken en de besluiten die van deze commissie uitgaan, alsmede het zorgdragen voor de uitvoering van de besluiten van de werkgeverscommissie,
- e. het fungeren als schakel tussen de werkgeverscommissie en de griffier als eerstverantwoordelijke voor de personele en organisatorische zaken van de griffie.

Artikel 4 Ondersteuning van de commissie

De griffier of een door deze aan te wijzen functionaris staat de werkgeverscommissie terzijde, draagt zorg voor het secretariaat en maakt met het college of de secretaris afspraken over ondersteuning.

Artikel 5 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen, uitgebracht door de leden zoals bedoeld in artikel 2.
2. Besluiten worden alleen genomen indien in de vergadering meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is.

Artikel 6 Verslaglegging

De griffier draagt zorg voor het opstellen van een besluitenlijst van elke vergadering. De besluitenlijst wordt in de eerstvolgende vergadering van de werkgeverscommissie definitief vastgesteld.

Artikel 7 Beslotenheid van vergaderingen

1. De vergaderingen van de werkgeverscommissie worden in het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, onder e of f van de Wet openbaarheid van bestuur in beslotenheid gehouden.
2. De agenda, de stukken en de besluitenlijst zijn openbaar, tenzij de werkgeverscommissie beslist dat op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, hierop of een deel daarvan geheimhouding moet worden gelegd.
3. Indien een raadslid de stukken als bedoeld in het tweede lid wil inzien, kan hij daartoe een verzoek indienen bij de voorzitter van de werkgeverscommissie. De voorzitter weigert een dergelijk verzoek slechts als sprake is van strijd met het openbaar belang. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Vergaderfrequentie

De werkgeverscommissie vergadert tenminste vier maal per jaar en voorts zo vaak als door de voorzitter of één van de leden nodig wordt geacht.

Artikel 9 Verantwoording

De werkgeverscommissie brengt met inachtneming van het bepaalde in artikel 7, jaarlijks verslag uit aan de raad van haar werkzaamheden en bevindingen.

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 10 Onvoorziene omstandigheden

In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel over de toepassing ervan beslist de werkgeverscommissie op voorstel van de voorzitter.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na vaststelling.

Artikel 12 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als 'Verordening werkgeverscommissie'.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 4 oktober 2011

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

Toelichting verordening werkgeverscommissie

Algemeen

De gemeente is de werkgever van de ambtenaren die werkzaam zijn bij deze rechtspersoon. Raad en college vullen dit werkgeverschap in. De raad is daarbij het bevoegd gezag van de griffie en het college voor zijn organisatie. Gelet op de publieke taken, de grootte en de samenstelling van de raad ligt het voor de hand dat hij voor de feitelijke invulling van het werkgeverschap een commissie instelt waaraan hij deze taak delegeert. Gelet op artikel 83 en artikel 156, eerste lid van de Gemeentewet ligt de instelling van een bestuurscommissie het meest voor de hand. Daarin voorziet deze verordening. De delegatie ziet alleen op het nemen van personele besluiten. Het vaststellen van rechtspositieregelingen leent zich uit de aard van de bevoegdheid niet voor delegatie en is derhalve wettelijk niet toegestaan.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Taken en bevoegdheden werkgeverscommissie

In artikel 1 wordt verwoord dat de werkgeverscommissie alle bij het werkgeverschap horende taken en bevoegdheden vervult. Naast het nemen van personele besluiten, buigt deze commissie zich bijvoorbeeld ook over het te voeren HRM-beleid, integriteitsbeleid (o.a. gedragscode, ambtseed, vertrouwenspersoon) en bereidt zij de voorstellen aan de raad voor die voortvloeien uit het werkgeverschap. Andere voorbeelden die horen tot de werkgeverstaak zijn het voeren van overleg met de griffier over de voortgang van de werkzaamheden van de griffie, het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken met de griffier en het doen van voorstellen over de inrichting van de griffie.

Artikel 2 Samenstelling werkgeverscommissie

Uit artikel 83 van de Gemeentewet vloeit voort dat de burgemeester (en de wethouders) geen lid kunnen zijn van de werkgeverscommissie. Dit is volledig in de lijn met het feit dat de raad het bevoegde gezag is van de griffie. De burgemeester is hiervan geen lid. Overigens is de burgemeester wel lid van het college en stuurt hij dus rechtstreeks de secretaris aan, maar niet de griffier. De griffier is niet aan hem ondergeschikt. De burgemeester is echter wel technisch voorzitter van de raad en zal in die hoedanigheid vaak een beroep doen op de griffier. In dat kader kan het zinvol zijn om de burgemeester in voorkomende gevallen uit te nodigen in de vergaderingen van de werkgeverscommissie als informant.

Artikel 3 Taken voorzitter

Gelet op de taken van de voorzitter van de werkgeverscommissie is het goed om voor de invulling van dit voorzitterschap een voorzittersprofiel op te stellen, waardoor de raad kan oordelen of de beoogde voorzitter aan dit profiel voldoet. Ook is het wellicht van belang om als raad aan de voorzitter (en de leden) van de werkgeverscommissie scholing aan te bieden op het specifieke terrein waarop deze commissie zich begeeft.

Artikel 4 Ondersteuning van de commissie

De ondersteuning waarover in dit artikel wordt gesproken kan worden geregeld door middel van het aangaan van dienstverleningsovereenkomsten van de griffier met het college, de secretaris of een afdelingshoofd. Voor het kunnen aangaan van deze overeenkomsten is het wel noodzakelijk dat het college zijn bevoegdheid tot het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandeling aan de griffier mandateert. Mandaat aan een niet-ondergeschikte is door de wetgever mogelijk gemaakt in artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht.

G E M E E N T E B O R N E

Daarnaast moet de burgemeester aan de griffier de volmacht geven om overeenkomsten te kunnen ondertekenen.

Artikelen 5 en 6 Besluitvorming en Verslaglegging

De inhoud van deze artikelen spreekt voor zich.

Artikel 7 Beslotenheid van vergaderingen

Wanneer in vergaderingen van de werkgeverscommissie personele aangelegenheden aan bod komen en hetgeen hier wordt besproken niet bedoeld is om aan derden kenbaar te maken, ligt het voor de hand dat hierover in beslotenheid wordt vergaderd. De agenda, de stukken en de besluitenlijst zijn in beginsel wel openbaar, tenzij de werkgeverscommissie beslist dat op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, hierop of een deel ervan geheimhouding moet worden gelegd. De werkgeverscommissie is op grond van artikel 7, tweede lid van deze verordening en in lijn met artikel 86 van de Gemeentewet, bevoegd de geheimhouding op te heffen. Vanzelfsprekend kunnen raadsleden wel inzage krijgen in de stukken etc., aangezien de raad het oorspronkelijk bevoegde orgaan is.

Artikel 8 Vergaderfrequentie

De inhoud van dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 9 Verantwoording

De raad heeft sinds de dualisering van het gemeentebestuur een eigen secretaris gekregen, de griffier. Daarnaast heeft de raad ook vaak een griffie ingericht om hem, zijn organen en de griffier te ondersteunen. Daardoor heeft de raad er formeel een taak bij gekregen, de invulling van het werkgeverschap. Het is van belang dat de raad inzicht krijgt en houdt wat hieronder moet worden verstaan. De verantwoording door de werkgeverscommissie van haar werkzaamheden en bevindingen kan hieraan bijdragen. Ook uit het oogpunt dat het de raad is die de arbeidsvoorwaardenregelingen vaststelt, waarop de werkgeverscommissie de personele besluiten baseert, is een belangrijk argument om deze verantwoording te regelen.

Artikelen 10, 11 en 12 Onvoorziene omstandigheden, inwerkingtreding en Citeertitel

De inhoud van deze artikelen spreekt voor zich.

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 13INT02946

Onderwerp	: Verandering regeling werktijden
------------------	-----------------------------------

Samenvatting voorstel

Een wijziging in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling krijgt pas rechtskracht op het moment dat ze door het college vastgesteld is. Op grond van artikel 160 van de Gemeentewet is het college bevoegd om de nieuwe bepalingen in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling vast te stellen. Omdat in het LOGA volledige overeenstemming is bereikt over de CAR-UWO wijzigingen (bijlage 1), stellen wij voor deze wijzigingen in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling zoals opgenomen in de circulaire onverkort over te nemen.

Ontwerpbesluit

1. De CAR-UWO te wijzigen conform het bepaalde in de LOGA-ledenbrief van 4 juli 2013, kenmerk CVA/U201300476 en de wijzigingen neergelegd in de bijlage van voornoemde brief op te nemen in de Bornse Arbeidsvoorwaardenregeling per 1 januari 2014;
2. Alle medewerkers onder te brengen in de standaardregeling, zoals bedoeld in de werktijdenregeling die met ingang van 1 januari 2014 van kracht is;
3. Dit besluit heeft financiële consequenties tot gevolg in de vorm van minder meerkosten.

Openbaar	: ja
-----------------	------

	akkoord	Bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Kottelman			
wethouder Mulder			
wethouder Albers			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 28-1-2014 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Martien Weemink
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Gertjan Rozendom, GO en OR
Medezeggenschap	:	Ja — ter informatie

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Conform het cao-akkoord 2011-2012 wordt invulling gegeven aan de modernisering en flexibilisering van de werktijden per 1 januari 2014. Met de wijziging kan de gemeente de kwaliteit van de dienstverlening aan de burger bevorderen. Voor medewerkers betekent dit dat er (in overleg met de leidinggevende) van maandag tot en met vrijdag tussen 7:00 en 22:00 (de nieuwe dagspiegel) gewerkt kan worden. Hierdoor komen er voor de werkgever meer mogelijkheden om de medewerkers flexibel in te zetten bij verandering van de vraag. Voor de medewerker ontstaan meer mogelijkheden voor tijd- en plaatsonafhankelijk te werken en afstemming tussen werk en privésituatie.

Met deze wijziging van de werktijdenregeling wordt geen verruiming van de openingstijden van het gemeentehuis voorgesteld. Ook schept het geen precedent werking voor invoering van het nieuwe werken. Hoewel vaststelling van de nieuwe dagspiegel daartoe wel meer mogelijkheden biedt.

Voor de medewerkers die reeds onregelmatig en volgens rooster werken verandert er niks.

2 Beoogd resultaat

Vaststellen van de LOGA-ledenbrief van 4 juli 2013, kenmerk CVA/U201300476 en de wijzigingen conform bijlage 1 op te nemen in de Bornse Arbeidsvoorwaardenregeling met ingang van 1 januari 2014.

3 Argumenten

1.1 Borne is CAR-UWO volger

Vanwege dit gegeven is er geen andere mogelijkheid dan hetgeen landelijk is overeengekomen op lokaal niveau te implementeren.

1.2 Verandering van de regeling werktijden maakt meer flexibiliteit mogelijk

Met de verandering van de regeling werktijden wordt invulling gegeven aan modernisering en flexibilisering van werktijden en wordt tegemoet gekomen aan de afspraak die in het cao-akkoord van 2011- 2012 is gemaakt.

2.1 Medewerkers zijn al gecompenseerd in verband met deze wijziging

De salarisverhoging die met ingang van 1 april 2012 structureel in het cao-akkoord is opgenomen, is mede afgesproken ter compensatie van de wijziging van de regeling werktijden. Zie verder onder 5 "kosten, baten dekking".

4 Kanttekeningen

Geen

5 Kosten, baten en dekking

Deze aanpassingen hebben financiële gevolgen. Door het ruimere dagvenster (de nieuwe dagspiegel) komt de meerderheid van de medewerkers minder snel in aanmerking voor een overwerkvergoeding. Naar verwachting levert dit vanaf 1 januari 2014 een besparing op in de vorm van minder meerkosten.

6 Personeel en organisatie

Deze aanpassingen hebben geen directe personele gevolgen voor de gemeente Borne.

Medezeggenschap:

G E M E E N T E B O R N E

Zowel de OR (overlegvergadering 18 november 2013) als het GO (7 november 2013) zijn geïnformeerd over de verandering van de regeling werktijden. Na een jaar zal deze regeling worden geëvalueerd met de OR. Omdat er op landelijk niveau een akkoord is bereikt over de verandering van de regeling werktijden, is er verder geen formele rol voor de medezeggenschapsorganen.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na besluitvorming treedt de verandering van de regeling werktijden in op 1 januari 2014. De veranderingen van de regeling werktijden worden door een externe partij (Driessen) in de BAR verwerkt.

8 Communicatie

Publicatie van de gewijzigde Bornse arbeidsvoorwaardenregeling op www.overheid.nl (wordt door een externe partij, Driessen, verzorgd.)

Medewerkers zijn via een bericht op intranet over de wijzigingen geïnformeerd.

9 Bijlage(n)

Wijzigingen in de Bornse arbeidsvoorwaardenregeling als gevolg van de circulaire van 4 juli 2013 CVA/U201300476 per 1 januari 2014 (bijlage 1)

G E M E E N T E B O R N E

Bijlage 1 (LOGA-circulaire CVA/U201300476 van 4 juli 2013)

- A De toelichting op artikel 1:1, onderdeel g en h, en onderdeel j en k, wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

onderdeel g en h

De feitelijke arbeidsduur per week kan afwijken van de formele arbeidsduur per week.

onderdeel j en k

Een volledige betrekking heeft een arbeidsduur van ten hoogste 1836 uur per jaar. In deze berekening zijn meegenomen het aantal werkdagen verminderd met het aantal, niet jaarlijks op zaterdag of zondag vallende, feestdagen per jaar, gecorrigeerd met de kans dat zij periodiek op een zaterdag of zondag vallen. Het gaat hier gemiddeld om 5 6/7 dag per jaar. De in aanmerking genomen feestdagen zijn Nieuwjaarsdag (gemiddeld per jaar 5/7 dag), 2e paasdag (7/7), Koningsdag (5/7), Hemelvaartsdag (7/7), 2e pinksterdag (7/7) en de beide kerstdagen (10/7). De berekening is dan als volgt: $365,25 \text{ dagen} \times 5/7 - 5 \text{ 6/7} = 255 \text{ dagen}$. $255 \times 7,2 \text{ uren} (= 36 \text{ uren} : 5) = 1836 \text{ uren}$.

Indien lokaal nog andere feestdagen zijn aangewezen (zoals bijv. bevrijdingsdag, Goede Vrijdag, 1 mei, maar ook andere dagen zoals de biddag voor het gewas, carnavalsmaandag en/of -dinsdag, vrije dagen voor de plaatselijke kermis etc.) moeten deze, op overeenkomstige wijze, in mindering worden gebracht op de in dit lid genoemde maximale arbeidsduur. De vermindering bedraagt 5/7 vermenigvuldigd met 7,2 uur bij een feestdag die elk jaar op een andere dag van de week valt en 7,2 uur bij een feestdag die elk jaar op dezelfde dag van de week valt, niet zijnde een zaterdag of zondag.

Een volledige betrekking heeft een formele arbeidsduur van 36 uur per week. De feitelijke arbeidsduur per week kan daarvan afwijken.

- B In de algemene toelichting op artikel 3:1 wordt de verwijzing naar artikel 3:3:1 vervangen door: 3:3A.
- C Artikel 3:2 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

De ambtenaar als bedoeld in de artikelen 4:3 en 4:8 heeft recht op een vergoeding voor overwerk. In een nader vast te stellen regeling wordt onder meer bepaald in welke gevallen een uitzondering geldt wat betreft de mogelijkheid aanspraak te maken op een vergoeding, bedoeld in de eerste zin.

Toelichting

Vóór de bestaande toelichting op artikel 3:2 wordt de volgende passage toegevoegd:
Het recht op een overwerkvergoeding geldt alleen voor de ambtenaar voor wie de bijzondere regeling van de werktijden geldt. De bijzondere regeling van de werktijden staat in de artikelen 4:3 tot en met 4:7. Het recht op overwerkvergoeding geldt ook voor brandweerpersoneel dat in dienstroosters werkt (artikel 4:8).

- D In artikel 3:2:1, vijfde lid, onderdeel b, wordt de verwijzing naar artikel 4:2:1, derde lid, vervangen door: 4:5, derde lid.

G E M E E N T E B O R N E

In artikel 3:2:1, vijfde lid, onderdeel c, wordt tweemaal de verwijzing naar artikel 4:2:1, derde lid, vervangen door: 4:5, derde lid.

E Artikel 3:3, eerste lid, wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

De ambtenaar als bedoeld in de artikelen 4:3 en 4:8 heeft recht op een vergoeding over de werktijd vastgesteld op:

- a. maandag tot en met vrijdag tussen 0.00 en 08.00 uur en tussen 18.00 uur en 24.00 uur;
- b. zaterdag tussen 0.00 en 24.00 uur;
- c. zondag tussen 0.00 en 24.00 uur.

Toelichting

Vóór de bestaande toelichting op artikel 3:3 wordt de volgende passage toegevoegd:
Het recht op een vergoeding onregelmatige dienst geldt alleen voor de ambtenaar die valt onder de bijzondere regeling van de werktijden en voor het brandweerpersoneel dat in dienstroosters werkt. De bijzondere regeling van de werktijden staat in artikel 4:3 tot en met 4:7. Artikel 4:8 gaat over de werktijden bij de brandweer.

In de toelichting op artikel 3:3, derde lid, wordt de verwijzing naar artikel 4:2, tweede lid, onderdeel d, vervangen door: artikel 4:4, vierde lid, onderdeel b.

In de toelichting op artikel 3:3, vierde lid wordt de verwijzing naar artikel 3:3:1 vervangen door: artikel 3:3A.

F Artikel 3:3:1 wordt geschrapt en na artikel 3:3 wordt een nieuw artikel 3:3A ingevoegd.

Artikel 3:3A komt als volgt te luiden:

1. Het college stelt voor de ambtenaar aan wie de verplichting bedoeld in artikel 2:1B, tweede lid, onderdeel c, is opgelegd, regelen ter vergoeding daarvan. Geen vergoeding wordt toegekend indien uitdrukkelijk is bepaald dat bij de vaststelling van de bezoldiging met vorenbedoelde verplichting rekening is gehouden.
2. De ambtenaar die valt onder de standaardregeling en die aangewezen is voor het verrichten van beschikbaarheidsdiensten als bedoeld in artikel 2:1B, tweede lid, onderdeel c, heeft over de uren buiten het dagvenster dat hij daadwerkelijk arbeid verricht recht op een buitendagvenstervergoeding.

De toelichting op artikel 3:3A komt als volgt te luiden:

Lid 1

Met dit artikel wordt duidelijk dat voor de beschikbaarheidsdiensten een afzonderlijke vergoedingsregeling door het college wordt vastgesteld. Voor beschikbaarheidsdiensten geldt dus niet automatisch een toelage onregelmatige dienst.

G E M E E N T E B O R N E

Lid 2

De ambtenaar die valt onder de standaardregeling van de werktijden kan door de werkgever aangewezen worden voor het verrichten van beschikbaarheidsdiensten. Hiervoor geldt op grond van het eerste lid een vergoeding. Wordt de ambtenaar opgeroepen om daadwerkelijk werkzaamheden te verrichten gedurende zijn beschikbaarheidsdienst dan ontvangt hij een buitendagvenstervergoeding over de uren buiten het dagvenster. Verricht hij werkzaamheden op uren binnen het dagvenster dan kan hij die uren op een ander moment in tijd compenseren in overleg met zijn leidinggevende.

G Artikel 3:4 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

Het college kan bepalen dat bij verschuiving van de vastgestelde werktijden per week van de ambtenaar als bedoeld in artikel 4:3 en 4:8 anders dan op verzoek van de ambtenaar aanspraak op een vergoeding ontstaat. In een nader vast te stellen regeling wordt bepaald wanneer recht ontstaat op een verschuivingsvergoeding.

De toelichting op artikel 3:4 komt als volgt te luiden:

Het recht op een verschuivingsvergoeding geldt alleen voor de ambtenaar die valt onder de bijzondere regeling van de werktijden, of die behoort tot het brandweerpersoneel bedoeld in artikel 4:8. De bijzondere regeling van de werktijden staat in de artikelen 4:3 tot en met 4:7.

H Artikel 3:4:1, eerste lid, wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 3:4 heeft de ambtenaar als bedoeld in de artikelen 4:3 en 4:8 recht op een vergoeding, indien binnen 72 uur voor aanvang van de oorspronkelijk vastgestelde werktijd, de werktijden worden verschoven.

I Er wordt een nieuw artikel 3:8 toegevoegd:

Artikel 3:8 Buitendagvenstervergoeding

1. De ambtenaar die valt onder de standaardregeling voor de werktijden en die door het college aangewezen is om arbeid te verrichten buiten het dagvenster als bedoeld in artikel 4:2, tweede lid, heeft recht op een buitendagvenstervergoeding.
2. De buitendagvenstervergoeding bedraagt:
 - 50% van het uurloon van de ambtenaar over de gewerkte uren buiten het dagvenster tussen maandag 00:00 uur en vrijdag 24:00 uur;
 - 75% van het uurloon van de ambtenaar over de uren gewerkt op zaterdag;
 - 100% van het uurloon van de ambtenaar over de uren gewerkt op zondag en op de feestdagen genoemd in artikel 4:5, derde lid.
3. De ambtenaar die een functie bekleedt waaraan een functieschaal 11 of hoger verbonden is heeft geen recht op een buitendagvenstervergoeding.

De toelichting op artikel 3:8, eerste lid, komt als volgt te luiden:

Er zijn twee situaties waarin een ambtenaar recht kan hebben op de buitendagvenstervergoeding.

1. De ambtenaar die valt onder de standaardregeling kan een dienststopdracht krijgen om buiten het dagvenster werkzaamheden te verrichten (artikel 4:2 lid 8). De

G E M E E N T E B O R N E

ambtenaar heeft dan recht op een buitendagvenstervergoeding; dit is een financiële vergoeding. Deze vergoeding bedraagt per gewerkt uur een percentage van het uurloon. De gewerkte uren buiten het dagvenster worden in tijd gecompenseerd. De ambtenaar maakt hierover afspraken met zijn leidinggevende. De uren die buiten het dagvenster gewerkt worden kunnen niet omgezet worden in vakantieverlof.

2. De ambtenaar die valt onder de standaardregeling van de werktijden kan door de werkgever aangewezen worden voor het verrichten van beschikbaarheidsdiensten. Hiervoor geldt op grond van artikel 3:3A, eerste lid, een vergoeding. Wordt de ambtenaar opgeroepen om daadwerkelijk werkzaamheden te verrichten gedurende zijn beschikbaarheidsdienst dan ontvangt hij een buitendagvenstervergoeding over de uren buiten het dagvenster.
Verricht hij werkzaamheden op uren binnen het dagvenster dan kan hij die uren op een ander moment in tijd compenseren in overleg met zijn leidinggevende.

J Hoofdstuk 4 wordt gewijzigd en komt, inclusief toelichting, als volgt te luiden:

4 Arbeidsduur en werktijden

Artikel 4:1

Het college stelt lokaal een werktijdenregeling vast met inachtneming van hetgeen in dit hoofdstuk bepaald is.

Toelichting

In hoofdstuk 4 zijn regels over de werktijden vastgelegd. Dit laat onverlet dat ook op lokaal niveau een werktijdenregeling moet worden vastgesteld in overleg met de OR. In deze regeling kunnen aanvullende regels gesteld worden die recht doen aan de lokale situatie. Voorbeelden daarvan zijn bloktijden, openingstijden van het kantoorpand etc.

Paragraaf 1 Standaardregeling voor de werktijden

Toelichting op paragraaf 1

LOGA partijen hebben in de CAO 2011-2012 afspraken gemaakt over flexibilisering van de werktijden, aansluitend bij de behoefte van werkgevers en werknemers. De standaardregeling is de norm, de bijzondere regeling de uitzondering. Uitgangspunt bij de standaardregeling is dat de ambtenaar (enige) vrijheid heeft bij het bepalen van zijn werktijden. Dit betekent niet dat er sprake moet zijn van volledige zeggenschap van de ambtenaar, dit zou ook strijdig zijn met de gezagsverhouding die de relatie werkgever en werknemer typeert. De ambtenaar heeft een zekere vrijheid in het bepalen van zijn werktijden. De ene dag werkt hij meer omdat hij een deadline moet halen, dit compenseert hij door op een ander moment minder te werken. De werkgever kan wel van de ambtenaar verlangen dat hij op aangewezen momenten aanwezig of beschikbaar is omdat dit bij de uitoefening van zijn functie hoort. Dat strijdt niet met de standaardregeling. Uitgangspunt is goed werkgeverschap en goed werknemerschap. De leidinggevende geeft ruimte en vertrouwen, de medewerker draagt een grote professionele verantwoordelijkheid. De OR heeft in dit proces een belangrijke rol; zij monitort of het proces rondom het individueel vaststellen van de werktijden goed verloopt binnen de organisatie en past binnen de

G E M E E N T E B O R N E

kaders van de werktijdenregeling. Als blijkt dat dit niet het geval is kan de OR verbetervoorstellen doen. Een verbetervoorstel kan bijvoorbeeld zijn dat alle medewerkers van een afdeling, vanwege terugkerende problemen rondom de werktijden, onder de bijzondere regeling geplaatst worden, tijdelijk of voor onbepaalde tijd.

Indien de functie van dien aard is dat er niet of nauwelijks sprake is van zeggenschap van de ambtenaar, dat is bijvoorbeeld het geval wanneer in vaste roosterdienst gewerkt wordt, dan kan de standaardregeling niet meer van toepassing zijn. In dat geval worden de werktijden eenzijdig vastgesteld door het college en geldt de bijzondere regeling van artikel 4:3 en verder.

Medewerkers die naast hun reguliere werktijden uit hoofde van hun functie beschikbaarheidsdiensten verrichten, zoals ict-medewerkers en woordvoerders, vallen niet om die reden onder de bijzondere regeling van de werktijden. Als deze medewerkers (enige) vrijheid hebben bij het bepalen van hun reguliere werktijden dan vallen ook zij onder de standaardregeling. Ook het werken in roosters heeft niet per definitie tot gevolg dat medewerkers onder de bijzondere regeling van de werktijden vallen. Indien de gemeente gebruik maakt van een systeem van zelfroostering, waardoor medewerkers zeggenschap krijgen over hun werktijden, dan geldt ook voor deze medewerkers de standaardregeling. De bijzondere regeling is uitsluitend van toepassing op medewerkers die (vrijwel) geen zeggenschap hebben over hun werktijden.

Artikel 4:2

1. De ambtenaar verricht zijn werkzaamheden op tijden binnen het dagvenster.
2. Het dagvenster loopt van maandag tot en met vrijdag tussen 7:00 en 22:00 uur.
3. De ambtenaar en het college maken voorafgaand aan elk kalenderjaar afspraken over de werktijden, het verlof en de planning van de werkzaamheden van de ambtenaar, voor het komende jaar.
4. Ten aanzien van de afspraken over werktijden geldt als uitgangspunt dat
 - a hierover overeenstemming bereikt wordt tussen de ambtenaar en het college;
 - b de werktijden binnen de normen van de arbeidstijdenwet blijven;
 - c de werkdag per dag ten hoogste 11 uren bedraagt en per week 50 uren, tenzij op verzoek van de ambtenaar daarvan wordt afgeweken.
5. Als gevolg van gewijzigde omstandigheden kunnen de afspraken over de werktijden aangepast worden.
6. De ambtenaar en het college overleggen tweemaal per jaar over de werktijden in relatie tot de planning van de werkzaamheden.
7. Blijkt tijdens dit periodieke gesprek over de werktijden dat het ongewijzigd voortzetten van de planning van de werkzaamheden leidt tot overschrijding van de arbeidsduur per jaar, dan worden de afspraken in overleg aangepast. Indien de ambtenaar en het college het erover eens zijn dat overschrijding van de arbeidsduur per jaar onvermijdelijk is dan wordt in overleg de omvang van de overschrijding vastgesteld, uitgedrukt in uren. De ambtenaar ontvangt voor elk teveel gewerkt uur een vergoeding ter hoogte van het uurloon of een uur vakantieverlof.
8. de ambtenaar verricht arbeid op werktijden buiten het dagvenster wanneer dat op grond van dienstbelang noodzakelijk is. Voor de uren die de ambtenaar buiten het dagvenster werkt geldt een buitendagvenstervergoeding als bedoeld in

G E M E E N T E B O R N E

artikel 3:8.

9. Ten aanzien van het verrichten van arbeid buiten het dagvenster vanwege dienstbelang is het bepaalde in artikel 4:5 van overeenkomstige toepassing.
10. Wanneer de ambtenaar en het college er niet in slagen om de werktijden in overeenstemming vast te stellen, dan stelt het college wanneer het dienstbelang dit vergt eenzijdig de werktijden vast met afweging van alle betrokken belangen. In die situatie geldt ten aanzien van de werktijden van de ambtenaar de bijzondere regeling als bedoeld in paragraaf 2 van dit hoofdstuk.
11. Het college kan de ambtenaar om redenen van dienstbelang incidenteel verzoeken om werkzaamheden te verrichten op werktijden die afwijken van de afspraken die hierover gemaakt zijn op grond van het derde lid. Wanneer de ambtenaar en het college hierover geen overeenstemming bereiken dan heeft de ambtenaar recht op een vergoeding voor de gewerkte uren ter hoogte van de buitendagvenstervergoeding, zoals omschreven in artikel 3:8, tweede lid, eerste aandachtstreepje. Artikel 3:8, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.
12. Het college en de OR evalueren jaarlijks de regels en afspraken over de werktijden in de organisatie. De OR heeft de bevoegdheid om verbetervoorstellen in te dienen, waarvan het college alleen gemotiveerd kan afwijken.
13. Als op 31 december 2013 op grond van een lokale regeling een ruimer dagvenster geldt dan het dagvenster genoemd in het tweede lid, dan blijft vanaf 1 januari 2014 dit ruimere dagvenster gelden.

Toelichting

Algemeen

De standaardregeling heeft als uitgangspunt dat de ambtenaar met zijn leidinggevende afspraken maakt over invulling van zijn werktijden. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling van de standaardregeling dat voor iedere ambtenaar een individueel rooster wordt opgesteld in overleg met de leidinggevende. Flexibiliteit en zeggenschap van de ambtenaar zijn sleutelbegrippen. De leidinggevende laat een deel van de "control" los. Daarvoor in de plaats komt verantwoordelijkheid van de medewerker. De ruimte die de ambtenaar krijgt zal hij zoals het een goed ambtenaar betaamt moeten invullen.

Lid 3, 4, 5, 6 en 7

Kern van de standaardregeling is dat de ambtenaar met zijn leidinggevende afspraken maakt over zijn werkzaamheden, zijn verlof en de planning van zijn werkzaamheden. Voorwaarde voor toepassing van de standaardregeling is dat de ambtenaar en zijn leidinggevende samen tot overeenstemming komen. Als dat uiteindelijk niet lukt dan stelt het college eenzijdig de werktijden vast, maar dan kan de standaardregeling niet meer van toepassing zijn. In die situatie valt de medewerker onder de bijzondere regeling. Het is onwenselijk dat binnen een afdeling verschillende regimes gelden voor de werktijden. Toch kan dit voorkomen indien een leidinggevende met een individuele medewerker niet tot goede afspraken komt. Komt dit frequenter voor dan is de OR aan zet; zie hiervoor de toelichting op lid 12.

De ambtenaar en zijn leidinggevende overleggen tweemaal per jaar over de werktijden en de planning van de werkzaamheden. Het is niet gewenst dat de ambtenaar veel meer of

G E M E E N T E B O R N E

minder uren werkt dan zijn formele arbeidsduur. Op de ambtenaar rust een verantwoordelijkheid om teveel of te weinig werk tijdig aan te kaarten zodat de afspraken daarop afgestemd kunnen worden. In de situatie dat ambtenaar en leidinggevende het erover eens zijn dat de formele arbeidsduur per jaar overschreden zal worden dan wordt de omvang daarvan vastgesteld. De ambtenaar ontvangt een vergoeding ter hoogte van het uurloon of een uur vakantieverlof over de teveel gewerkte uren. De ambtenaar en zijn leidinggevende stellen vast welke vergoeding het meest passend is. Dit gebeurt in ieder geval aan het einde van elk kalenderjaar en bij het einde van een dienstverband. Indien er geen keuze wordt gemaakt dan worden de te veel gewerkte uren uitbetaald tegen de vergoeding.

Lid 8

De toepassing van de standaardregeling sluit niet uit dat het dienstbelang werken buiten het dagvenster noodzakelijk maakt. Hier staat een buitendagvenstervergoeding tegenover.

Lid 10

In het derde lid is bepaald dat de ambtenaar en zijn leidinggevende afspraken maken over de werktijden. Als dat niet lukt is dit lid van toepassing. Dit lid heeft geen betrekking op incidentele gevallen; daarvoor geldt het bepaalde in het elfde lid.

Lid 11

Ten aanzien van de werktijden zijn de afspraken zoals bedoeld in het derde lid leidend. Het kan incidenteel voorkomen dat een ambtenaar vanwege dienstbelang op andere tijden moet werken. Het gaat in dit lid dan om tijden die binnen het dagvenster vallen. Uitgangspunt is dat ook in deze situatie de ambtenaar en zijn leidinggevende tot goede afspraken komen. Als dat niet mogelijk blijkt te zijn en het is om redenen van dienstbelang noodzakelijk dat de ambtenaar werkzaamheden verricht dan heeft de ambtenaar recht op een vergoeding ter hoogte van de laagste buitendagvenstervergoeding

Lid 12

Het individuele overleg over werktijden vraagt veel van leidinggevende en medewerker. Daarom is het belangrijk dat binnen de organisatie gevolgd wordt hoe dit proces verloopt. De OR is hiervoor het aangewezen orgaan. Als de OR problemen signaleert, bijvoorbeeld binnen een specifieke afdeling, dan kan de OR verbetervoorstellen doen aan het college.

Lid 13

Er zijn gemeenten waar voor inwerkingtreding van de nieuwe regels over werktijden een dagvenster gold dat op onderdelen ruimer was dan het dagvenster zoals omschreven in artikel 4:2, tweede lid. Met dagvenster wordt in dit verband bedoeld op uren/dagen waarvoor geen onregelmatigheidstoelage verstrekt wordt. Op grond van de regels over de ort en werktijden zoals deze golden op 31 december 2013 was het bijvoorbeeld mogelijk om de ambtenaar op zaterdag voor ten hoogste drie uren in te roosteren zonder aanspraak op een ort. Als de gemeente op 31 december 2013 een werktijdenregeling met een ruimer dagvenster had en die in overeenstemming met de regels van de CAR-UWO was, dan blijft dit ruimere dagvenster ook gelden vanaf 1 januari 2014.

Paragraaf 2 Bijzondere regeling voor de werktijden

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 4:3 Werkingssfeer

Deze paragraaf is van toepassing op de ambtenaar van wie de werktijd eenzijdig wordt vastgesteld door het college.

Toelichting

De bijzondere werktijdenregeling geldt voor medewerkers die geen of heel geringe zeggenschap hebben over hun werktijden; hun werktijden worden eenzijdig vastgesteld door het college. Het gaat in deze situatie in elk geval om medewerkers die in een rooster werken en geacht worden op vaste tijden hun werk te verrichten.

Als de ambtenaar die valt onder de standaardregeling geen overeenstemming bereikt met zijn leidinggevende over zijn werktijden dan is de bijzondere regeling op hem van toepassing. Zijn werktijden worden dan eenzijdig vastgesteld.

Bijzondere regeling

Artikel 4:4 Vaststelling werktijden

1. Het college stelt de werktijden van de ambtenaar vast.
2. De arbeidsduur bedraagt ten hoogste 11 uur per dag en 50 uur per week.
3. Wanneer voor de ambtenaar wisselende werktijden gelden dan legt het college deze vast in een rooster.
4. Bij de vaststelling van de werktijden worden de volgende regels in acht genomen:
 - a. De werktijden worden ten minste één maand voor aanvang bekend gemaakt aan de ambtenaar.
 - b. De werktijd van de ambtenaar wordt niet uitsluitend vastgesteld op een wijze waardoor een aanspraak op een ORT wordt ontweken.

Artikel 4:5 Werken op zon- en feestdagen

1. De ambtenaar verricht geen werkzaamheden op zaterdag en zondag, tenzij het dienstbelang dit noodzakelijk maakt. Een afwijking hiervan is slechts mogelijk voor ten hoogste 26 zondagen per jaar.
2. Bij de vaststelling van de werktijden van de ambtenaar wordt zoveel mogelijk gezorgd, dat de ambtenaar op zondag en de voor hem geldende kerkelijke feestdagen zijn kerk kan bezoeken en dat hij in zijn zondagsrust zo weinig mogelijk wordt beperkt.
3. Hetgeen in dit artikel ten aanzien van het verrichten van arbeid op zondag is bepaald, geldt mede voor het verrichten van arbeid op de nieuwjaarsdag, de tweede Paasdag, de Hemelvaartsdag, de tweede Pinksterdag, de beide Kerstdagen en de dag waarop de verjaardag van de koning wordt gevierd.
4. Voor zover het dienstbelang niet anders vereist, geldt, hetgeen in dit artikel ten aanzien van het verrichten van arbeid op zondag is bepaald, ook voor kerkelijke of nationale, landelijke, regionale of plaatselijk erkende feest- of gedenkdagen die door het college zijn aangewezen als dagen, waarop de openbare dienst van de gemeente is gesloten.
5. Het bepaalde in dit artikel vindt voor hem die tot een kerkgenootschap behoort dat de wekelijkse rustdag op de sabbat of de zevende dag viert, overeenkomstige toepassing indien hij een daartoe strekkend verzoek heeft ingediend.

Toelichting

G E M E E N T E B O R N E

Lid 2

Als in het belang van de dienst op een zondag/feestdag arbeid moet worden verricht, moet de ambtenaar zo veel mogelijk in de gelegenheid worden gesteld de kerk te bezoeken en dient de arbeid zo beperkt mogelijk te worden gehouden. Hoe moet worden omgegaan met degene die tot een kerkgenootschap behoort dat de wekelijkse rustdag op de sabbat of de zevende dag viert, is geregeld in het vijfde lid van dit artikel.

Lid 3

Het verrichten van arbeid op de genoemde feestdagen wordt voor dit artikel gelijkgesteld aan het verrichten van arbeid op zondag.

Voor de bepaling van de hoogte van de overwerkvergoeding voor gewerkte tijd op bijvoorbeeld tweede paasdag geldt dat - op grond van artikel 3:2:1, vijfde lid, onder b, van de UWO - deze feestdag gelijk wordt gesteld aan een zondag. Voor een berekeningsvoorbeeld van de overwerkvergoeding wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 3:2:1, vijfde lid, onder a, van de UWO.

Lid 4

Voorbeelden van door het college aangewezen feestdagen zijn de carnavalsmaandag, maar ook de 5-meiviering in de jaren dat geen sprake is van de officiële lustrumviering. Dergelijke aangewezen dagen moeten in de berekening van de arbeidsduur op jaarbasis worden meegenomen. Wat het recht op overwerkvergoeding op dergelijke feestdagen betreft geldt hetzelfde als in de toelichting bij het derde lid is aangegeven. De hoogte van de overwerkvergoeding is in dit geval afhankelijk van de dag waarop de feestdag valt. Zo geldt voor de bepaling van de hoogte van de overwerkvergoeding voor gewerkte tijd op een carnavalsmaandag hetgeen in artikel 3:2:1, vijfde lid, onder a, van de UWO is geregeld ten aanzien van een "gewone" maandag.

Artikel 4:6

Indien door de ambtenaar, bedoeld in artikel 3:3, arbeid op zaterdag of zondag wordt verricht, wordt hem voor elke zaterdag of zondag waarop hij arbeid heeft verricht een werkdag ter vrije beschikking toegekend.

Artikel 4:7 Nadere regels

Het college kan ter uitvoering van de artikelen 4:1 tot en met 4:6 nadere regels stellen.

Paragraaf 3 Werktijden brandweerpersoneel in dienstroosters

Artikel 4:8

1. De artikelen 4:1 tot en met 4:7 zijn niet van toepassing op de ambtenaar die bij de brandweer werkzaam is in een dienstrooster.
2. Het college stelt voor de ambtenaren genoemd in het eerste lid van dit artikel een werktijdenregeling vast.
3. Bij het vaststellen van het dienstrooster draagt het college er zorg voor dat de arbeidsduur per jaar niet wordt overschreden.

Paragraaf 4 Opgebouwde verloftegoed uit voormalige verlofspaarmogelijkheid

G E M E E N T E B O R N E

Artikel 4:9

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. opgebouwde verloftegoed: het voor 1 april 2006 opgebouwde verlof in het kader van de voormalige verlofspaarmogelijkheid;
 - b. kapitalisatie van het opgebouwde verloftegoed: het omzetten van het opgebouwde verloftegoed in een geldbedrag. Per verlofjaar wordt een bedrag uitgekeerd ten hoogte van het op het moment van uitbetalen geldende uurloon van de ambtenaar.
2. Het opgebouwde verloftegoed wordt op verzoek van de ambtenaar door het college verleend, tenzij de belangen van de dienst zich daartegen verzetten. De ambtenaar geniet het verlof zoveel als mogelijk in een aaneengesloten periode.
3. De ambtenaar kan verzoeken om kapitalisatie van het opgebouwde verloftegoed. Het college beslist of aan dit verzoek kan worden voldaan. Het verloftegoed kan enkel worden gekapitaliseerd wanneer de ambtenaar deelneemt aan de levensloopregeling en wanneer het gekapitaliseerde verloftegoed wordt gestort op zijn levenslooptekening. Bij de kapitalisatie van het opgebouwde verloftegoed gelden de randvoorwaarden zoals opgenomen in de wettelijke bepalingen omtrent de levensloopregeling. Wanneer in een bepaald jaar het opgebouwde verloftegoed niet volledig kan worden gekapitaliseerd kan de ambtenaar in een volgend jaar opnieuw een verzoek indienen tot kapitalisatie van het resterende opgebouwde verloftegoed. Het college beslist dan of aan dit verzoek kan worden voldaan.
4. In geval van ontslag op grond van artikel 8:1 wordt het resterende opgebouwde verloftegoed zoveel mogelijk opgenomen gedurende de opzegtermijn. In overeenstemming met de ambtenaar kan hiervoor de maximale opzegtermijn zonodig worden verlengd. Indien het voor de ambtenaar, in verband met het aanvaarden van een andere betrekking, niet mogelijk is om de opzegtermijn te verlengen, wordt het niet opgenomen resterende opgebouwde verloftegoed uitbetaald ingevolge het bepaalde in het tiende lid.
5. In geval van ontslag op grond van artikel 8:3, 8:6, 8:7, 8:8, 8:10 of 8:11 wordt de ambtenaar in de gelegenheid gesteld om voorafgaand aan het ontslag het resterende opgebouwde verloftegoed op te nemen. Indien dit niet mogelijk is, wordt het niet opgenomen opgebouwde verloftegoed uitbetaald ingevolge het bepaalde in het tiende lid.
6. In geval van ontslag op grond van artikel 8:5a of 8:13 is de ambtenaar verplicht het resterende opgebouwde verloftegoed op te nemen met ingang van de dag dat het voornemen tot ontslag aan de ambtenaar is meegedeeld. Het ontslag gaat in op de eerste dag na afloop van de opname van het opgebouwde verloftegoed.
7. In geval van ontslag op grond van artikel 8:4 en 8:5 of 8:9 wordt het resterende opgebouwde verloftegoed uitbetaald op grond van het tiende lid.
8. In het geval van overlijden van de ambtenaar wordt aan de nabestaanden, met inachtneming van het bepaalde van artikel 8:16:2, het resterende opgebouwde verloftegoed uitbetaald ingevolge het bepaalde in het tiende lid.
9. In geval het ontslag als bedoeld in de voorgaande leden een gedeeltelijk ontslag betreft, worden tussen de ambtenaar en het college nadere afspraken gemaakt over de opname van het resterende opgebouwde verloftegoed.
10. Indien het opgebouwde verloftegoed wordt uitbetaald, wordt dit uitbetaald naar het

G E M E E N T E B O R N E

op het moment van uitbetalen geldende uurloon van de ambtenaar.

- K De eerste zin in de toelichting op artikel 6:2, tweede lid wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden: Een ambtenaar kan verzoeken in enig jaar maximaal 50,4 uur op jaarbasis (bij een volledige betrekking) meer te werken dan de maximale arbeidsduur van 1836 uur.
- L In artikel 6:2:2, tweede lid, wordt de verwijzing naar artikel 4:2:1, derde lid vervangen door: 4:5 lid 3.
- M In artikel 6a:6, onderdeel f wordt de verwijzing naar artikel 4:3, derde lid vervangen door: 4:9 lid 3.
- N Artikel 19b:12, eerste en tweede lid worden gewijzigd en komen als volgt te luiden:
1. In afwijking van artikel 4:4 lid 2, is op de ambtenaar artikel 5.7 van de Arbeidstijdenwet van toepassing.
 2. In aanvulling op artikel 4:4 lid 3 verstrekt het college zo snel mogelijk maar in ieder geval binnen twee maanden na ingang van een cursusjaar een rooster van de in dat cursusjaar te werken uren.

Raadsvoorstel

raadsvergadering
29-9-2015

agendapunt
wijziging verordening ambtelijke bijstand

nummer
15INT02439

onderwerp
Wijziging verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Met ingang van 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. De wijzigingen hebben consequenties voor de verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning. De wijzigingen worden in dit voorstel nader beschreven en de gewijzigde verordening wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Artikel 33, lid 2 bepaalt dat de fracties recht hebben op ondersteuning. Het recht op fractieondersteuning is door een amendement in de Gemeentewet opgenomen (TK 2001-2002, 27 751, nr. 30). De fractieondersteuning kan bestaan uit voorzieningen in natura, bijvoorbeeld een PC, of in een geldbedrag. Het artikel in de gemeentewet luidt als volgt:

Artikel 33 Gemeentewet

- 1. De raad en elk van zijn leden hebben recht op ambtelijke bijstand.*
- 2. De in de raad vertegenwoordigde groeperingen hebben recht op ondersteuning.*
- 3. De raad stelt met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van de in de raad vertegenwoordigde groeperingen een verordening vast. De verordening bevat ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording.*

Met ingang van 1 juli 2014 is de rechtspositie van wethouders, raads- en commissieleden en burgemeesters gewijzigd. In de circulaire van 27 juni 2014 heeft het ministerie daarover bericht. De wijzigingen hebben consequenties voor de verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning (hierna: verordening). In dit voorstel worden een aantal wijzigingen voorgesteld met betrekking tot de verordening. In deze wijziging is eveneens de verplichting opgenomen om de besteding te verantwoorden. Deze wettelijke verplichting gold nog niet bij de vaststelling van de verordening in 2003.

Presentiegeld voor commissieleden

Eén van de wijzigingen is dat met ingang van 1 juli 2014 de raad niet meer kan besluiten om de vergoeding voor commissieleden op een lager bedrag vast te stellen of (in theorie) zelfs op nul te stellen. Fracties kregen voor deze wijziging een vergoeding voor presentiegeld aan commissieleden en waren zelf verantwoordelijk voor doorbetaling aan de commissieleden. Deze doorbetaling is echter nu verplicht en de hoogte van het

De financiële bijdrage die de fracties ontvangen is een tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie. De bijdrage was onderverdeeld in een bedrag van € 1.200 aan presentiegeld voor commissieleden en € 120,- fractievergoeding. Daarnaast ontvangt elke fractie een bedrag van € 55,- per raadszetel. De bijdrage voor de vergoeding van de commissieleden is door de wettelijke wijziging losgekoppeld van de fractievergoeding. De commissieleden ontvangen het presentiegeld vanaf 2016 rechtstreeks via de griffie op basis van de vastgestelde besluitenlijsten/verslagen.

Voor wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning wordt de fracties grotendeels de vrijheid gelaten. Minimumvoorwaarde is wel dat de bijdrage besteed wordt aan raadswerkzaamheden. Verder is een aantal doelen genoemd waarvoor de bijdrage niet gebruikt mag worden. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat met de bijdrage verkiezingscampagnes worden gefinancierd en dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk (vastgelegd in het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet) aanvullen met de bijdrage voor fractieondersteuning. Algemene opleidingen voor raads- en commissieleden die meestal worden georganiseerd door de griffie(r) dienen bekostigd te worden uit de gemeentelijke bedrijfsvoering en dientengevolge ook niet uit de bijdrage voor fractieondersteuning. Deze cursussen worden veelal verzorgd door politiek neutrale instituten.

De verantwoording van de bijdrage is tevens uitgebreid. In lid 3 van artikel 33 van de gemeentewet is opgenomen dat de verordening regels over de besteding en de verantwoording dient te bevatten. In artikel 10 is bij lid 4 van de verordening aangegeven waaraan de verantwoording moet voldoen.

Voorstel

Paragraaf 2 van de Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2003 gewijzigd vast te stellen en in werking te laten treden met ingang van 1 januari 2016.

Het presidium van de gemeente Borne,
de secretaris, de voorzitter,

mr. W.A.M. Roetgerink

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02437

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van het presidium van 31-8-2015;

besluit:

Paragraaf 2 van de Verordening op de ambtelijke bijstand en de fractieondersteuning 2003 als volgt te wijzigen:

Paragraaf 2: Fractieondersteuning

Artikel 8

1. De fracties, zoals bedoeld in artikel 5 van het reglement van orde, ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten voor het functioneren van de fractie.
2. Deze bijdrage bestaat uit een vast deel van € 120,- voor elke fractie. Daarnaast ontvangt elke fractie een bedrag van € 55,- per raadszetel.

Artikel 9

1. Fracties besteden de bijdrage om hun volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol te versterken.
2. De bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
 - a. uitgaven die in strijd zijn met wettelijke bepalingen en overige regelingen;
 - b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van prestaties (diensten of goederen) geleverd ten behoeve van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
 - c. giften;
 - d. uitgaven welke dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen;
 - e. algemene opleidingen voor raads- en commissieleden tenzij deze inhoudelijk gerelateerd zijn aan de politieke uitgangspunten van de deelnemers

Artikel 10

1. De bijdrage voor fractieondersteuning wordt, voor 31 januari van een kalenderjaar, als voorschot op dat kalenderjaar verstrekt.
2. In een jaar waarin verkiezingen plaatsvinden wordt het voorschot verstrekt voor de maanden tot en met de maand waarin de verkiezingen plaatsvinden. In de eerste maand na de maand waarin de eerste vergadering van de nieuw gekozen raad plaatsvindt wordt het voorschot verstrekt voor de overige maanden van dat jaar.

G E M E E N T E B O R N E

3. Elke fractie legt, binnen drie maanden na het einde van een boekjaar, aan de raad verantwoording af over de besteding van de bijdrage voor fractieondersteuning onder overlegging van een verslag en betalingsbewijzen.
4. De verantwoording gebeurt op basis van het kasstelsel, waarbij de inkomsten en uitgaven binnen het betreffende kalenderjaar worden verantwoord.
5. Controle van het verslag vindt plaats door de griffier. Daarbij kan het advies van de accountant worden ingewonnen. De griffier brengt verslag uit aan de raad.

Deze wijziging treedt vanaf 1 januari 2016 in werking.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 september 2015.

De voorzitter,

De raadsgriffier,

G E M E E N T E B O R N E

Toelichting

Artikel 8

Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het budget voor fractieondersteuning zal in de gemeentebegroting moeten worden opgenomen en dus door de raad worden vastgesteld. De fractieondersteuning bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op gelijkwaardig niveau te laten ondersteunen. Omdat grote fracties meer lasten zullen hebben op facilitair gebied is het logisch dat zij voor dergelijke kosten een hogere vergoeding krijgen.

Artikel 9

De fracties wordt grotendeels de vrijheid gelaten wat betreft de inhoudelijke besteding van de fractieondersteuning. Minimumvoorwaarde is wel dat de bijdrage besteed wordt aan raadswerkzaamheden. Verder is een aantal doelen genoemd waarvoor de bijdrage niet gebruikt mag worden. Daarmee wordt onder andere voorkomen dat met de bijdrage verkiezingscampagnes worden gefinancierd en dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk (vastgelegd in het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de Gemeentewet) aanvullen met de bijdrage voor fractieondersteuning.

Omdat het bij uitstek om politieke ondersteuning gaat kan deze inhoudelijk niet te zeer gedetailleerd geregeld worden. Fractieondersteuning in de vorm van het beschikbaar stellen van gemeenteambtenaren voor de fracties wordt niet wenselijk geacht, aangezien het vaak politiek getinte ondersteuning betreft. Fracties moeten daarom vrij zijn in de keuze van de personen die de fracties eventueel ondersteunen.

Artikel 10

De bijdrage wordt als voorschot verstrekt. In een verkiezingsjaar wordt het voorschot in twee gedeelten gesplitst. Het is logisch dat het aangepast wordt aan de nieuwe verhoudingen in de raad. Indien blijkt dat het geld onrechtmatig is besteed kan dit aan het eind van het jaar verrekend worden.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15INT02362

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1-9-2015;

besluit:

- 1 De Bestuursrapportage 2015, bestaande uit de beleidsinhoudelijke voortgang van de programma's, de taakstellingen, de transitie tot regisserende gemeente, de projecten, de moties en de financiële eindejaarsverwachting, vast te stellen.
- 2 Het verwachte incidentele voordeel op de voortgang en uitvoering van de programma's van € 1.018.000 vooralsnog toe te voegen als stelpost aan het product Algemene baten en lasten.
- 3 Een bedrag van € 9.000 te dekken uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten.
- 4 Het incidentele nadeel op de voortgang van de ombuigingen voor de jaarschijf 2015, zijnde € 520.000, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling.
- 5 De transitiekosten voor 2015, zijnde € 73.000 incidenteel, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling
- 6 De effecten op de diverse projecten mee te nemen in de actualisatie van de exploitaties in het voorjaar van 2016.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT02360

Onderwerp	: Bestuursrapportage 2015
------------------	---------------------------

Samenvatting voorstel

Zoals is vastgelegd in de Bornse Planning & Controlcyclus stelt de gemeenteraad jaarlijks een bestuursrapportage (Berap) vast, waarin het college van Burgemeester en Wethouders verslag doet van de uitvoering van de begroting van het huidige dienstjaar. Met deze rapportage legt het college verantwoording af over zowel de beleidsuitvoering als de financiële stand van zaken, waarbij als peilmoment de datum van 1 juli 2015 is gehanteerd.

Per saldo wordt voor het jaar 2015 een voordelig effect van € 425.000 verwacht. Voorgesteld wordt het bedrag met betrekking tot de begrotingsprogramma's vooralsnog te reserveren als stelpost op het product Algemene baten en lasten binnen Programma 6 Borne Algemeen. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2015 is deze stelpost beschikbaar om bestemd te worden volgens de door uw raad vastgestelde beleidskaders. Voor de bedragen inzake de voortgang ombuigingen en de transitiekosten wordt voorgesteld om deze incidenteel te dekken uit de reserve beleidsontwikkeling.

Ontwerpbesluit

Aan de raad wordt voorgesteld om:

- 1 De Bestuursrapportage 2015, bestaande uit de beleidsinhoudelijke voortgang van de programma's, de taakstellingen, de transitie tot regisserende gemeente, de projecten, de moties en de financiële eindejaarsverwachting, vast te stellen.
- 2 Het verwachte incidentele voordeel op de voortgang en uitvoering van de programma's van € 1.018.000 vooralsnog toe te voegen als stelpost aan het product Algemene baten en lasten.
- 3 Een bedrag van € 9.000 te dekken uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten.
- 4 Het incidentele nadeel op de voortgang van de ombuigingen voor de jaarschijf 2015, zijnde € 520.000, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling.
- 5 De transitiekosten voor 2015, zijnde € 73.000 incidenteel, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling
- 6 De effecten op de diverse projecten mee te nemen in de actualisatie van de exploitaties in het voorjaar van 2016.

Openbaar	: ja
-----------------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	: ☒ Conform ☐ Aangehouden		

G E M E E N T E B O R N E

	☐ Aangepast akkoord d.d. 1-5-2015	 d.d.	☐ Afwijzen d.d.
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	6. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	J. Peters (680)
Afdeling / Team	:	Concernstaf / BES
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Zoals is vastgelegd in de Bornse Planning & Controlcyclus stelt de gemeenteraad jaarlijks een bestuursrapportage (Berap) vast, waarin het college van Burgemeester en Wethouders verslag doet van de uitvoering van de begroting van het huidige dienstjaar. Met deze rapportage legt het college verantwoording af over zowel de beleidsuitvoering als de financiële stand van zaken, waarbij als peilmoment de datum van 1 juli 2015 is gehanteerd.

De rapportage gaat in op de voortgang van de programma's, de voortgang van de ombuigingen 2012-2015, de voortgang van de realisatieroute Regisserende gemeente, de uitvoering van de startnotities, de voortgang van de projecten en de uitvoering van de moties.

Per saldo wordt voor het jaar 2015 een voordelig effect van € 425.000,- verwacht. Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Beleidsontwikkeling. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2015 zal deze toevoeging worden verwerkt binnen de met de raad afgesproken beleidskaders met betrekking tot de bestemming van rekeningresultaten en het gestelde in deze bestuursrapportage.

2 Beoogd resultaat

Door middel van de bestuursrapportage vindt, waar nodig, bijsturing plaats van de in de begroting opgenomen bedragen waardoor feitelijk sprake is van het actualiseren van de lopende begroting. Hierdoor ontstaat een beeld met betrekking tot de realiteitswaarde van de begroting.

3 Argumenten

Zie bijgevoegd ontwerpraadsvoorstel.

4 Kanttekeningen

Zie bijgevoegd ontwerpraadsvoorstel.

5 Kosten, baten en dekking

Samengevat betekent de financiële eindejaarsverwachting van deze bestuursrapportage het volgende:

Programma's	€ 1.018.000 V
Taakstellingen 2012-2015	€ 520.000 N
Transitiekosten	€ 73.000 N
Voortgang Projecten	geen effecten
Totaal	€ 425.000 V

6 Personeel en organisatie

Geen bijzonderheden.

7 Vervolg na besluitvorming college

De raad wordt gevraagd deze bestuursrapportage vast te stellen in de raadsvergadering van 29 september 2015.

G E M E E N T E B O R N E

8 Communicatie

De Bestuursrapportage 2015 inclusief ontwerpraadsvoorstel en -raadsbesluit.

9 Bijlage(n)

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

Raadsvoorstel

raadsvergadering

29-9-2015

agendapunt

Bestuursrapportage 2015

nummer

15INT02361

onderwerp

Bestuursrapportage 2015

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Met deze bestuursrapportage informeert het college de raad over zowel de beleidsuitvoering als de financiële stand van zaken, waarbij 1 juli 2015 als peildatum is gehanteerd.

De voortgang van de programma's geeft geen aanleiding om inhoudelijk bij te sturen. Wel ontstaat een financieel resultaat op de zes programma's van € 1.018.000.

De taakstellingen tweede tranche (12-15) laten zien dat volledige realisatie in 2015 niet mogelijk is. Voor 2015 is incidenteel € 520.000 nodig om bij te sturen.

De transitie tot regisserende gemeente krijgt organisch vorm. In 2015 verwachten we € 73.000 aan transitiekosten te maken.

Ook de strategische projecten en grondexploitaties lopen volgens planning. En tenslotte wordt de raad geïnformeerd over de openstaande moties.

Per saldo wordt voor het jaar 2015 een voordelig resultaat van € 425.000 verwacht. Voorgesteld wordt het bedrag met betrekking tot de begrotingsprogramma's vooralsnog te reserveren als stelpost op het product Algemene baten en lasten binnen Programma 6 Borne Algemeen. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2015 is deze stelpost beschikbaar om bestemd te worden volgens de door uw raad vastgestelde beleidskaders. Voor de bedragen inzake de voortgang ombuigingen en de transitiekosten wordt voorgesteld om deze incidenteel te dekken uit de reserve beleidsontwikkeling.

1 Inleiding

Zoals is vastgelegd in de Bornse planning & controlcyclus stelt de gemeenteraad jaarlijks een bestuursrapportage vast, waarin het college van Burgemeester en Wethouders verslag doet van de uitvoering van de begroting van het lopende jaar. Deze rapportage heeft betrekking op de periode van 1 januari 2015 tot en met 30 juni 2015. Met deze rapportage informeren wij u op hoofdlijnen over de voortgang van de uitvoering van de Begroting 2015-2018.

Bij het opstellen van deze rapportage is getoetst of de eindejaarsverwachting nog dezelfde is als waarvan bij de vaststelling van de begroting is uitgegaan. Er wordt uitsluitend gerapporteerd over beleidsmatige afwijkingen en financiële afwijkingen met een omvang van meer dan € 10.000. Dit betekent derhalve dat waar geen informatie wordt verstrekt, wij er op dit moment van uitgaan dat de beleidsmatige en financiële doelstellingen binnen de kaders zoals u die aan ons heeft meegegeven worden gerealiseerd.

2 Beoogd resultaat

Doel van de bestuursrapportage is de gemeenteraad te informeren over de voortgang op de bij de begroting afgesproken doelen zodat de gemeenteraad in de gelegenheid is lopende het jaar beleidsmatig of financieel bij te sturen.

3 Argumenten

1.1 De verwachting is dat de in de begroting afgesproken beleidsdoelen worden gerealiseerd.

Wij gaan er op dit moment vanuit dat de met u voor 2015 afgesproken beleidsinhoudelijke doelen bereikt zullen worden. Op een aantal producten is wel sprake van financiële wijzigingen. Hieronder lichten wij per programma de belangrijkste wijzigingen beleidsmatig toe. Een uitgebreidere toelichting met financiële wijzigingen per product is opgenomen als bijlage A.

Leve Borne

Er vindt een nabetaling plaats aan Woonbeheer Borne (Welbions) voor het realiseren van binnenstedelijk gebouwde woningen vanuit de prestatieafspraken Wonen 2010-2015.

Door een onverwachte stijging van het aantal bouw aanvragen voor woningen, bedrijven en onderwijs zijn de baten bouwvergunningen gestegen in 2015. Het is nog te vroeg om te stellen dat deze toename structureel is.

Vanwege meer verlengingen van grafrechten nemen de baten van de begraafplaats toe.

Meedoen in Borne

In 2015 is een huurprijsgeschil afgewikkeld omtrent de horecaruimte in sportcomplex Wooldrik.

Door de aantrekking van de economie is het aantal bijstandsgerechtigden minder dan verwacht.

Door de stop van nieuwe instroom van Wsw'ers blijken de kosten van Wsw-uitkeringen lager uit te vallen.

De nieuwe aanbesteding van de Huishoudelijke verzorging eind 2014 geeft lagere lasten dan eind 2014 is ingeschat. Het voordeel kan worden ingezet voor de taakstellende stelpost Korting WMO oud.

Mooi Borne

De toename van onderhoudsarealen door onder meer de aanleg van de fietssnelweg en onderdelen van de Bornse Maten, leidt in 2015 tot een nadeel.

Door Twente Milieu is (in 2014) een éénmalige meevaller geboekt.

Op basis van de actuele toestand van het Bornse bomenbestand hebben wij voor de veiligheid een aantal hoog urgente risicobomen moeten laten vellen en snoeien.

Borne Werkt

In 2014 is op het product wegen, straten en pleinen éénmalig een bedrag onttrokken van de begroting voor groot onderhoud wegen ten behoeve van een bijdrage aan de herinrichting van de Deldensestraat en Weideweg. Abusievelijk is het begrotingsbedrag voor 2015 niet meer aangepast wat leidt tot een nadeel.

De toename van onderhoudsarealen door onder meer de aanleg van de fietssnelweg en onderdelen van de Bornse Maten, leidt in 2015 tot een nadeel.

Beter Borne

Over de verstrekking van iPads heeft de belastingdienst geconcludeerd dat niet is voldaan aan het bewijs van geheel of nagenoeg geheel zakelijk gebruik van de iPads. De belastingdienst heeft ingestemd met het afwachten van het arrest van de Hoge Raad over de uitspraak dat een iPad als communicatiemiddel moet worden gezien voordat eventueel een naheffing wordt opgelegd.

Borne Algemeen

De doorverstrekte geldleningen aan Woonbeheer zijn in 2014 overgedragen aan WSW waardoor de gemeente in 2015 niet meer de administratiekosten ontvangt van Woonbeheer Borne.

De lage rente leidt in 2015 tot een voordeel.

De meicirculaire gemeentefonds geeft een nadeel dat grotendeels wordt veroorzaakt door een lager accres, door verlaging van de macrobudgetten in het sociaal domein en door de vrijgevalen stelpost "herverdeeleffecten gemeentefonds". De verlaging van de budgetten binnen het sociaal domein wordt budgettair neutraal opgenomen in de begroting.

Wijzigingen op diverse stelposten zorgt voor een voordeel binnen de Algemene baten en lasten. Het betreft de stelposten Autonome groei, WSW/Wet werken naar vermogen, Juniorcollege, Korting Wmo oud HH, Takendiscussie programma Beter Borne en stelposten Sociaal domein.

De verhoging van de budgetten door toename van onderhoudsarealen wordt deels gedekt uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten.

Programma's	Begroting	Eindejaarsverwachting	Bijsturen	Nadeel / Voordeel
1 Leve Borne	8.195.405	8.005.905	-189.500	V
2 Meedoen in Borne	23.804.829	23.167.829	-637.000	V
3 Mooi Borne	3.143.983	3.253.983	110.000	N
4 Borne Werkt	1.479.229	1.659.729	180.500	N
5 Beter Borne	3.389.967	3.381.967	-8.000	V
6 Borne Algemeen	-40.068.663	-40.542.663	-474.000	V
Totaal	-55.250	-1.073.250	-1.018.000	V

1.2 Taakstellingen worden niet volledig gerealiseerd

De ombuigingstaakstelling 2012-2015 bedraagt € 2,11 miljoen over een periode van vier jaar. Deze ombuiging had naast een financiële component ook een belangrijke organisatorische component: meer regie, minder uitvoering, meer samenwerking. Tot deze bestuursrapportage is € 1,26 miljoen bezuinigd, € 848.000 is nog niet gerealiseerd. Van de openstaande taakstellingen verwachten wij dat een bedrag van € 328.000 alsnog in 2015 wordt ingevuld. Via afzonderlijke voorstellen wordt u hierbij betrokken. Dit betekent dat een aantal taakstellingen voor totaal € 520.000 niet in 2015 gerealiseerd worden. Een nadere toelichting per openstaande taakstelling vindt u in bijlage B.

We verwachten dat we van deze € 520.000 na 2015 in ieder geval € 279.700 realiseren binnen de oorspronkelijke doelstellingen van de taakstellingen. Op vier taakstellingen (Begraafplaats, Markt en kermis, Bestuurlijke samenwerking en Dienstverlening) hebben we voor totaal € 240.300 nog geen zicht op realisatie binnen de oorspronkelijke inhoudelijke en/of financiële doelstellingen. Als bij de jaarrekening blijkt dat deze vier taakstellingen niet binnen de oorspronkelijke doelstelling zijn te realiseren, gaan wij met uw raad in gesprek over het verbreden van het zoekgebied.

Taakstellingen 2015	Taakstelling 2012-2015	Eindejaarsverwachting	Bijsturen in 2015	Nadeel / Voordeel
Begraafplaats	100.000	-57.500	42.500	N
Onderwijs	200.000	-200.000	0	
Schoolzwemmen	90.000	-90.000	0	
Markt en kermis	15.000	0	15.000	N
Bestuurlijke samenwerking	188.500	-80.000	108.500*	N
Dienstverlening	100.000	0	100.000	N
Milieu, RUD	100.000	-30.000	70.000	N
Afval, Groen, Onderhoud wegen/straten/pleinen	300.000	-216.000	34.000**	N
Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	150.000	0	150.000	N
Totaal	1.243.500	-673.500	520.000	N

* Voor een bedrag van € 25.700 staat vast dat de taakstelling in 2016 en 2017 gerealiseerd wordt. Dit betekent dat uiteindelijk voor een bedrag van € 82.800 een nieuwe taakstelling wordt opgenomen.

** Deze taakstelling is deels (€ 50.000) budgetneutraal. Het niet realiseren van dit deel heeft geen effect op de begroting.

1.3 Transitie regisserende gemeente volgens planning

In december 2013 heeft de gemeenteraad de visie op de regisserende gemeente Borne vastgesteld. Deze visie op de toekomstige gemeentelijke organisatie vindt haar basis in de toekomstvisie Dynamische Dorpen, Mijn Borne 2030 zoals die door de Bornse gemeenschap geschetst is. De Realisatieroute beschrijft de stappen die we zetten naar de regisserende gemeente. Deze route is een organisch proces en geeft medewerkers de mogelijkheid om mede vorm te geven aan de regisserende netwerkorganisatie.

In bijlage C treft u een toelichting aan van de stand van zaken. Met uw raad is afgesproken de kosten van de transitie jaarlijks te verantwoorden in de bestuursrapportage. Deze kosten betreffen met name extra ondersteuning om uitvoering te geven aan de ontwikkelprocessen naast de 'going-concern' taken.

In het kader van de afronding samenwerking IBO (Intergemeentelijke Bedrijfsvoeringsorganisatie) zijn medewerkers van het team Bestuur en Strategie en Ondersteuning ingezet. De reguliere taken zijn middels interne mobiliteit en externe inhuur opgevangen, wat tot € 9.000 transitiekosten heeft geleid. Volgens de planning besluit de gemeenteraad eind 2015 over de transitie sportbedrijf. De verwachte transitiekosten voor 2015 bedragen € 15.000.

Ten behoeve van de coördinatie van de bestaande taakstellingen (2012-2015) en in verband met de voorziene derde tranche taakstellingen is voor 2015 extra capaciteit ingehuurd. Naast de werkzaamheden in het kader van de taakstellingen is deze programmamedewerker ingezet op het proces 'interactief begroten'. Doel hiervan is te komen tot een uitgelijnd begrotingsproces dat tot stand komt in samenwerking met onze maatschappelijke partners/ burgers. De transitiekosten voor deze inhuur zijn € 49.000.

1.4 Strategische projecten verlopen conform planning

Voor de strategische projecten geldt dat zich geen ontwikkelingen hebben voorgedaan die leiden tot beleidsmatige of financiële bijstellingen.

Per 1 juli 2015 hebben zich geen grote beleidsmatige wijzigingen of financiële wijzigingen voorgedaan van het gezamenlijk resultaat van de grondexploitaties ten opzichte van de meerjarenprognose grondexploitaties 2015.

In bijlage D is de financiële voortgang van de projecten weergegeven op peildatum 1 juli 2015.

1.5 Overzicht openstaande moties is conform afspraak ter informatie

In bijlage E is een overzicht opgenomen van de door de raad aangenomen moties, die nog in uitvoering zijn of na de aanbidding van de bestuursrapportage 2014 zijn uitgevoerd. Dit is overeenkomstig de met uw raad gemaakte afspraak.

2.1 De raad kan bij de rekening definitief besluiten over de bestemming van het tussenresultaat van de bestuursrapportage.

Vorig jaar riep de tussentijdse bestemming van het resultaat bij de bestuursrapportage onduidelijkheid op bij de bestemming van het rekeningresultaat. Door het resultaat bij de bestuursrapportage te 'parkeren' op een stelpost, kan deze volledig betrokken worden bij de definitieve resultaatsbestemming.

2.2 Het budgettaire kader voor het college en daarmee de organisatie wordt wel geactualiseerd.

Door het opnemen van een stelpost worden de beschikbare middelen op productniveau wel aangepast. Daarmee blijven uitgaven binnen de budgettaire kaders van de raad en zijn rechtmatig. Bovendien hoeven de afwijkingen bij de rekening niet nog een keer te worden toegelicht.

3.1 Dekking uit egalisereserve zorgt ervoor dat tarieven niet schommelen

Omdat rioolrechten kostendekkend zijn, worden schommelingen door het jaar heen opgevangen via de egalisereserve. Hierdoor blijven baten en lasten in evenwicht.

4.1 Tekorten worden gedekt op het moment dat deze worden geconstateerd.

Tekorten door het niet realiseren van beleidskeuzes worden, conform afspraak met uw raad, in eerste instantie gedekt uit de reserve beleidsontwikkeling.

5.1 Verantwoording en dekking van transitiekosten bij de bestuursrapportage is conform afspraak met uw raad.

Met uw raad is afgesproken dat kosten die gemaakt worden om vorm te geven aan de regisserende gemeente en de taakstellingen te realiseren, achteraf verantwoord worden bij de bestuursrapportage. Hiermee wordt recht gedaan aan het organisch proces van organisatieverandering en kunnen extra inspanningen worden geleverd terwijl het reguliere werk door gaat. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid moeten deze kosten nu gedekt worden.

6.1 De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd bij de meerjarenprognose grondexploities.

Er is in deze bestuursrapportage geen aanleiding om bij te sturen op projecten. Daarmee kunnen wijzigingen in de grondexploitaties opgenomen worden in het reguliere traject van de meerjarenprognose.

4 Kanttekeningen

4.1 Taakstellingen vragen nog bestuurlijke besluiten

De eindejaarsverwachting bij de taakstellingen is gebaseerd op het uitgangspunt dat nog resterende taakstellingen tot een bedrag van € 328.000 dit jaar op een andere wijze worden geëffectueerd. Hiervoor zijn aanvullende (raads)besluiten noodzakelijk.

4.2 Reserve beleidsontwikkeling kan onder druk komen te staan bij negatief rekeningresultaat.

Als het resultaat bij de jaarrekening tegen de verwachting in negatief is, komt de reserve beleidsontwikkeling mogelijk onder druk te staan, mede gelet op het voorstel voor de verbindingsweg. Aangezien bij de jaarrekening 2014 de normen voor zowel de algemene reserve als de algemene reserve grondexploitatie zijn behaald, betekent dit dat een resultaat bij handhaving van deze normen volledig in de reserve beleidsontwikkeling zal worden gestort.

5 Kosten, baten en dekking

Samengevat betekent de financiële eindejaarsverwachting van deze bestuursrapportage het volgende:

Programma's	€ 1.018.000 V
Taakstellingen 2012-2015	€ 520.000 N
Transitiekosten	€ 73.000 N
Voortgang Projecten	geen effecten
Totaal	€ 425.000 V

6 Vervolg na besluitvorming

De besluiten over de begroting 2015 worden administratief verwerkt. Voor zover van toepassing worden de effecten met een structureel karakter betrokken bij de eerste wijziging van de begroting 2016-2019. Als sprake is van beleidsmatige structurele effecten, dan worden deze betrokken de behandeling van de begroting 2017-2020.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

- 1 De Bestuursrapportage 2015, bestaande uit de beleidsinhoudelijke voortgang van de programma's, de taakstellingen, de transitie tot regisserende gemeente, de projecten, de moties en de financiële eindejaarsverwachting, vast te stellen.
- 2 Het verwachte incidentele voordeel op de voortgang en uitvoering van de programma's van € 1.018.000 voornamelijk toe te voegen als stelpost aan het product Algemene baten en lasten.
- 3 Een bedrag van € 9.000 te dekken uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten.
- 4 Het incidentele nadeel op de voortgang van de ombuigingen voor de jaarschijf 2015, zijnde € 520.000, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling.

- 5 De transitiekosten voor 2015, zijnde € 73.000 incidenteel, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling
- 6 De effecten op de diverse projecten mee te nemen in de actualisatie van de exploitaties in het voorjaar van 2016.

Borne, 1-9-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

Raadsbesluit

nummer
15INT02362

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 1-9-2015;

besluit:

- 1 De Bestuursrapportage 2015, bestaande uit de beleidsinhoudelijke voortgang van de programma's, de taakstellingen, de transitie tot regisserende gemeente, de projecten, de moties en de financiële eindejaarsverwachting, vast te stellen.
- 2 Het verwachte incidentele voordeel op de voortgang en uitvoering van de programma's van € 1.018.000 vooralsnog toe te voegen als stelpost aan het product Algemene baten en lasten.
- 3 Een bedrag van € 9.000 te dekken uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten.
- 4 Het incidentele nadeel op de voortgang van de ombuigingen voor de jaarschijf 2015, zijnde € 520.000, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling.
- 5 De transitiekosten voor 2015, zijnde € 73.000 incidenteel, te onttrekken uit de reserve Beleidsontwikkeling
- 6 De effecten op de diverse projecten mee te nemen in de actualisatie van de exploitaties in het voorjaar van 2016.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

Bijlagen

Bijlage A Voortgang programma's per 1 juli 2015

Programma 1 Leve Borne

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E120A Brandweer en Rampenbestrijding	1.045.000	1.045.000	0	
E120B Rampenplan (icm E120)	49.154	60.154	11.000	N
E140A Openbare Orde en Veiligheid	111.517	111.517	0	
E140B APV en Bijz.Wetten en Regelgeving	225.121	225.121	0	
E140C Doodschouw	8.500	8.500	0	
E240 Water	246.443	246.443	0	
E561A Verkoop Gronden en Groen (icm 560)	45.783	45.783	0	
E721 Afvalverwijdering en -verwerking	1.790.117	1.790.117	0	
E722A Riolering en Waterzuivering	1.567.976	1.567.976	0	
E722B Riolering en Waterzuivering Uitvoering	32.250	32.250	0	
E723 Milieubeheer	568.265	568.265	0	
E724 Lijkbezorging	485.627	485.627	0	
E732 Baten begraafplaatsrechten	-46.800	-93.300	-46.500	V
E810 Ruimtelijke Ordening	914.119	914.119	0	
E820 Woningexploitatie en Woningbouw	711.092	711.092	0	
E821 Stedelijke Vernieuwing	0	0	0	
E822A Overige Volkshuisvesting	171.004	317.004	146.000	N
E822C Ov. Volksh. Ontruiming Woning	10.615	10.615	0	
E822B Ov. Volksh. Woonw.Vastg.Info Gebb.syst	182.194	182.194	0	
E823 Baten Bouwvergunningen	-410.000	-710.000	-300.000	V
E830 Bouwgrondexploitaties	239.559	239.559	0	
E930 Uitvoering Wet Woz	352.888	352.888	0	
7822 Snippergroen	-105.019	-105.019	0	
1 Leve Borne	8.195.405	8.005.905	-189.500	V

Toelichting belangrijkste mutaties

E120B Rampenplan (icm E120)

In 2015 is deze post ad. € 11.000 abusievelijk niet opgenomen in de begroting 2015. Het betreft hier structurele uitgaven op het vlak van spoorveiligheid. In de begroting 2016 is dit reeds hersteld.

E732 baten begraafplaats

Vanwege meer verlengingen van grafrechten nemen de baten van de begraafplaats toe. Voorgesteld wordt om de begroting bij te stellen met € 46.500. In de begroting 2016 is al geanticipeerd op deze ontwikkeling.

E822A Overige Volkshuisvesting

In januari 2010 is er een besluit genomen tussen de gemeente Borne en de Provincie Overijssel over "Prestatieafspraken Wonen 2010-2015". Daarin is onder meer afgesproken dat de gemeente Borne van de provincie € 5.000 ontvangt per binnenstedelijk gebouwde woning. In 2011 is vervolgens besloten deze bijdrage uit te keren aan Woonbeheer Borne, omdat deze de binnenstedelijke woningen realiseert. Woonbeheer heeft inderdaad de binnenstedelijke woningen gerealiseerd voor gemeente Borne.

In 2010 keerde de provincie een voorschot aan de gemeente uit van € 146.000. Onlangs is bij de

afwikkeling van vorderingen en ontvangsten van Woonbeheer Borne, naar aanleiding van de fusie met Welbions, gebleken dat de daadwerkelijke betaling aan Woonbeheer niet is gedaan. Omdat de prestatie wel is geleverd door Woonbeheer Borne dient er alsnog een nabetaling plaats te vinden van € 146.000.

E823 Baten Bouwvergunningen

Door een onverwachte stijging van het aantal bouw aanvragen voor woningen, bedrijven en onderwijs zijn de baten bouwvergunningen gestegen in 2015. Dit betreffen aanvragen voor o.a. Twickelcollege, nieuwbouw Nijhof Wassink en een inhaalslag van diverse verbouwingen/nieuwbouw door de uitstel in verband met de crisis. Het is nog te vroeg om te stellen dat deze baten stijging structureel is. Er is nog geen continue stroom van aanvragen te zien zoals deze er was voor de crisis. Naar verwachting worden in 2015 hierdoor € 300.000 aan extra baten bouwvergunningen ontvangen dan begroot.

Programma 2 Meedoen in Borne

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E422 Bijzonder Basisonderwijs excl.huisvest.	808.708	808.708	0	
E423 Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.088.863	1.088.863	0	
E433 Bijzonder Voortgezet Onderw.huisvest.	66.191	66.191	0	
E480 Onderwijs (gemeensch. baten en lasten	120.346	120.346	0	
E482 Volwasseneneducatie	17.345	17.345	0	
E530 Sport	1.496.133	1.606.133	110.000	N
E531 Groene Sportvelden en Terreinen	371.683	371.683	0	
E610 Bijstandsverlening	1.617.465	1.151.965	-465.500	V
E611 Werkgelegenheid	3.798.500	3.547.000	-251.500	V
E614A Minimabeleid	357.392	389.892	32.500	N
E614B Kwijtscheldingen (icm E614)	377.000	395.500	18.500	N
E620B WMO onderdeel Welzijn	153.296	153.296	0	
E620A WMO onderdeel Soza	0	0	0	
E621 Vreemdelingen	-4.640	-28.640	-24.000	V
E622 Huishoudelijke Verzorging	2.749.629	2.408.629	-341.000	V
E623 Participatiebudget	17.032	301.032	284.000	N
E650 Kinderopvang	55.469	55.469	0	
E652 Voorziening Gehandicapten	0	0	0	
E652B WMO onderdeel SoZa vanaf 2014	376.106	376.106	0	
E661 WMO Natura Materieel Maatwerkvoorz.	1.587.686	1.587.686	0	
E662 WMO Natura immaterieel Maatwerkvoorz.	1.923.270	1.923.270	0	
E663 Opvang en beschermd wonen WMO	103.000	103.000	0	
E667 Eigen bijdragen WMO maatwerkvrz. en opv.	-817.000	-817.000	0	
E670 Algemene voorz. WMO en Jeugd	1.559.317	1.559.317	0	
E671 Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	735.671	735.671	0	
E672A PGB WMO	830.500	830.500	0	
E672B PGB Jeugd	949.000	949.000	0	
E682 Individuele voorz. Natura Jeugd	2.228.000	2.228.000	0	
E683 Veiligheid, Jeugdrecl. en opvang jeugd	487.500	487.500	0	
E714A Gezondheidszorg	656.245	656.245	0	
E714B Plaagdieren en Veeziekten (icm E714)	28.103	28.103	0	
E716 Centrum voor Jeugd en Gezin	67.019	67.019	0	
2 Meedoen in Borne	23.804.829	23.167.829	-637.000	V

Toelichting belangrijkste mutaties

E530 Sport

In 2015 is een huurprijsgeschil afgewikkeld omtrent de horecaruimte in sportcomplex 'Wooldrik. De gemeente Borne, vertegenwoordigd door de Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS) is verhuurder van de horecaruimte in sportcomplex 't Wooldrik. Deze ruimte wordt gehuurd door brouwerij InBev NV. De huurder heeft in 2010 verzocht om huurprijsverlaging waarmee de gemeente niet kon instemmen. Hierop is de huurder een juridische procedure gestart om tot huurprijsvaststelling te komen. De gemeente Borne is gedagvaard bij de kantonrechter. Deze langshepende procedure heeft uiteindelijk geleid tot een schikkingsvoorstel aan de huurder. De incidentele kosten voor de afwikkeling van dit huurprijsgeschil bedragen € 100.500. Voor het 2e halfjaar van 2015 dienen de inkomsten neerwaarts te worden bijgesteld met € 9.500 en vanaf 2016 worden de huurinkomsten structureel naar beneden bijgesteld met 18.500 (15INT00592).

E610 Bijstandsverlening

Begroting is in 2015 gebaseerd op de stijging van het aantal bijstandsgerechtigden op basis van de prognoses van het CPB. Door de aantrekking van de economie is het aantal bijstandsgerechtigden minder dan verwacht. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van € 371.500. Bij het opmaken van de begroting 2016 is reeds rekening gehouden met deze ontwikkeling.

De uitvoering van de reïntegratietask van de gemeente wordt uitgevoerd door de samenwerkingsorganisatie Borne-Hengelo. Het deel van de doorbelaste kosten voor reïntegratietrajecten ad € 94.000 is administratief gewijzigd (per saldo budgetneutraal) van het product bijstandsverlening naar het product werkgelegenheid.

E611 Werkgelegenheid

Bij het samenstellen van de begroting 2015 was de wijziging van de Participatiewet per 1-1-2015 ten aanzien van de Wsw-instroom nog niet volledig bekend. Bij de begroting is conform eerdere jaren rekening gehouden met een stijging van de kosten van te betalen Wsw-uitkeringen. Door de stop van nieuwe instroom van Wsw'ers blijken deze echter lager uit te vallen met € 251.500. De aanpassing is conform de ter beschikking gestelde rijksbudgetten en de gemaakte afspraken met SWB.

E614A Minimabeleid

Bij het opmaken van de jaarrekening was niet bekend dat er een nabetaling over 2014 van € 32.500 zou komen. De nabetaling heeft betrekking op de koopkrachttegemoetkoming.

E614B Kwijtscheldingen (icm E614)

Voor het project Praktische Ondersteuning Ordening Thuisadministratie (POOT) is er een nabetaling over 2014 binnengekomen, wat éénmalig een nadeel van € 18.500 geeft.

E621 Vreemdelingen

Bij de financiële vertaling van het raadsbesluit over de heropening van het AZC te Azelo zijn de tolk- en vertaalkosten ad. € 24.000 geraamd op het product vreemdelingen. Dit budget had terecht moeten komen op het product publiekszaken. Het betreft hier een administratieve correctie, welke budgettair neutraal verloopt met het product publiekszaken.

E622 Huishoudelijke Verzorging

De nieuwe aanbesteding eind 2014 geeft uiteindelijk lagere lasten dan eind 2014 is ingeschat. Het voordeel kan worden ingezet voor de taakstellende stelpost "Korting WMO oud HH" van € 341.000. De begroting 2016 is al aangepast op de verlaging van de rijksbudgetten.

E623 Participatiebudget

De rijksbijdrage ad € 284.000 (aangepast budget uit de meicirculaire 2015) is reeds opgenomen onder de algemene uitkering en is daarom op het product verlaagd.

Programma 3 Mooi Borne

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E510 Bibliotheek	378.573	378.573	0	
E511 Vormings- en Ontwikkelingswerk	10.673	10.673	0	
E540 Kunst en Cultuur	354.478	354.478	0	
E541A Oud Archief	109.144	109.144	0	
E541B Monumenten	176.364	176.364	0	
E560 Openbaar groen en Openluchtrecreatie	1.617.858	1.727.858	110.000	N
E561B Herdenking Gevallen (icm E560)	10.500	10.500	0	
E580B Recreatie en Toerisme Welzijn	132.248	132.248	0	
E580A Recreatie en Toerisme Ontwikkeling	55.233	55.233	0	
E630 Welzijn en Educatie	298.912	298.912	0	
3 Mooi Borne	3.143.983	3.253.983	110.000	N

Toelichting belangrijkste mutaties

E560 Openbaar groen en Openluchtrecreatie

Door toename van onderhoudsarealen (w.o. aanleg fietssnelweg en Bornse Maten) is voor de jaren 2014 en 2015 een bedrag van € 174.500 aan autonome groei berekend. Over de structurele bekostiging van de voorzieningen in de Groene Poort wordt dit jaar apart besloten.

Het budget van € 174.500 wordt verdeeld over het product Openbaar groen en Openluchtrecreatie en het product Wegen, Straten, Pleinen. Deels worden de kosten gedekt uit de stelpost "Autonome groei" met € 101.000 (zie product E922) en uit de reserve Tarief egalisatie rioolrechten met € 9.000.

Met betrekking tot het product Openbaar groen en Openluchtrecreatie geven de kosten voor autonome groei een nadelig effect van € 144.000.

Er is een éénmalig extra resultaat voor 2014 ontstaan doordat Twente Milieu in 2014 naast de 5% korting op onze DVO een éénmalige meevaller heeft geboekt van € 66.000. Dit resultaat kon pas achteraf worden vastgesteld waardoor deze niet opgenomen is in de jaarrekening 2014. Dit geeft een incidenteel voordelig effect op het product van € 66.000.

In 2014 is in het kader van het plan van aanpak kapitaalgoederen een VTA nulmeting gehouden. Hiermee is de actuele toestand van het Bornse bomenbestand vastgelegd. Naar aanleiding van deze nulmeting en inspectie hebben wij als gemeente een aantal hoog urgente risicobomen in het kader van veiligheid moeten laten vellen en snoeien. De kosten voor deze noodzakelijke boomverzorging was niet voorzien. Eénmalig leidt dit tot een nadelig effect van € 32.000.

Middels de memo Verantwoording DVO Twente Milieu (15int01730) is uitleg gegeven over het voornemen een dashboard met KPI's in te voeren om de prestaties van Twente Milieu op hoofdlijnen voor het bestuur inzichtelijk te kunnen maken. De verdere ontwikkeling van dit dashboard vindt momenteel in afstemming met Twente Milieu plaats. De eerste rapportage kan tegemoet gezien worden bij de jaarrekening 2015

Programma 4 Borne Werkt

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E210 Wegen, Straten, Pleinen	1.488.735	1.669.235	180.500	N
E211B Verkeersmaatregelen groot	150.623	150.623	0	
E211A Verkeersmaatregelen	218.126	218.126	0	
E214 Parkeren	231.914	231.914	0	
E215 Baten Parkeerbelasting	-10.000	-10.000	0	
E310A Handel en Ambacht Markten	48.926	48.926	0	
E310B Handel en Ambacht bedrijfsc.& Promotie	164.404	164.404	0	
E310C Baten Markten	-32.100	-32.100	0	
E330A Nutsbedrijven	-793.014	-793.014	0	
E330B K.L.I.C. meldingen	11.615	11.615	0	
4 Borne Werkt	1.479.229	1.659.729	180.500	N

Toelichting belangrijkste mutaties

E210 Wegen, Straten, Pleinen

In 2014 is op het product wegen, straten en pleinen éénmalig een bedrag onttrokken van de begroting voor groot onderhoud wegen ten behoeve van een bijdrage aan de herinrichting van de Deldensestraat en Weideweg. Abusievelijk is het begrotingsbedrag voor 2015 niet meer aangepast.

Door het budget te verhogen met € 150.000 wordt de begroting voor onderhoud wegen weer naar het structurele niveau gebracht (exclusief autonome groei) van € 300.000.

Door de autonome groei als gevolg van areaaluitbreidingen wordt het budget verhoogd met € 30.500. Bij het product Openbaar groen en openluchtrecreatie wordt de autonome groei verder toegelicht.

Programma 5 Beter Borne

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E001B Gemeenteraad	488.904	488.904	0	
E001A Burgemeester en Wethouders	579.365	589.365	10.000	N
E001C Bezwaarschriftencommissie	90.983	90.983	0	
E001D Commissie BLOS	4.500	4.500	0	
E002B Communicatie	289.502	289.502	0	
E002A Ondersteuning B&W	497.031	497.031	0	
E002C Beleidscoördinatie	195.515	195.515	0	
E003A Publiekszaken	855.534	847.534	-8.000	V
E003B Kaartmateriaal en Huisnummering	36.048	36.048	0	
E004 Baten Secretarieleges Burgerzaken	-179.200	-179.200	0	
E005 Bestuurlijke Samenwerking	457.285	447.285	-10.000	V
7030 HR21	74.500	74.500	0	
5 Beter Borne	3.389.967	3.381.967	-8.000	V

Toelichting belangrijkste mutaties

E001A Burgemeester en Wethouders

In 2015 hebben wij voor het eerst een overlijdensrisicoverzekering moeten afsluiten voor onze (voormalige) bestuurders ad. € 10.000. Om deze reden hebben wij de begroting 2015 voor verzekeringen verhoogd met € 10.000 tot € 22.500.

E003A Publiekszaken

In de Meicirculaire gemeentefonds 2014 is voor 2015 éénmalig een bedrag van € 32.000 beschikbaar gesteld in verband met de rol van de gemeente bij de organisatie van de waterschapsverkiezingen. Vanwege een fusie zijn er in Twente geen waterschapsverkiezingen geweest waardoor dit bedrag vrijvalt.

Bij de financiële vertaling van het raadsbesluit over de heropening van AZC te Azelo zijn de tolk- en vertaalkosten ad. € 24.000 geraamd op het product vreemdelingen. Dit budget had op het product publiekszaken begroot moeten worden. Het betreft hier een administratieve correctie.

Per saldo leiden bovenstaande mutaties tot een voordelig effect van € 8.000.

E005 Bestuurlijke Samenwerking

Op 24 juni 2014 heeft de Bestuurlijke Conferentie van Netwerkstad ingestemd met het concentreren van de inhoudelijke agenda van Netwerkstad op de uitvoering van de ontwikkelagenda. Dit betekent dat de andere samenwerkingsprojecten van Netwerkstad, zoals de lobby in Brussel, de samenwerking op gebied van bedrijfsvoering, vastgoed, ingenieurstaken en bestemmingsplannen op een andere manier worden uitgevoerd, bijvoorbeeld via Shared Service Netwerk Twente. De beleidsmatige gevolgen hiervan waren reeds vertaald in de programmabegroting van de Regio Twente. De financiële gevolgen zijn in november 2014 verwerkt in de begroting van de Regio Twente en leiden in 2015 tot een lagere bijdrage van € 10.000 voor de gemeente Borne. Deze lagere bijdrage wordt in mindering gebracht op de taakstelling 'Bestuurlijke samenwerking'.

Programma 6 Borne Algemeen

Voortgang financieel

Product	Begroting na wijziging	Eindejaars-verwachting	Verschil	
E725 Baten Reinigingsrechten en Afvalstoffen	-2.269.113	-2.269.113	0	
E726 Baten Rioolheffing	-1.786.113	-1.786.113	0	
E911 Geldleningen en Uitzetting korter 1 jaar	0	0	0	
E913 Overige Fin.Middelen (incl.deelnemingen)	-195.653	-195.653	0	
E914 Geldleningen en Uitzettingen langer 1 jr	-3.425.793	-3.575.793	-150.000	V
E921 Gemeentefonds	-28.447.226	-28.106.226	341.000	N
E922 Algemene Baten en Lasten	1.809.536	1.203.536	-606.000	V
E923 Uitkering deelfonds Sociaal domein	0	0	0	
E931 OZB-gebruikers	-567.715	-567.715	0	
E932 OZB-eigenaren	-3.790.108	-3.840.108	-50.000	V
E937 Baten Hondenbelasting	-96.900	-96.900	0	
E938 Baten Reclamebelasting	-145.000	-145.000	0	
E980 Mutaties Reserves	-1.192.411	-1.201.411	-9.000	V
E990 Saldo Baten en Lasten na Bestemming	37.833	37.833	0	
7040 BGB fase 4 en 5 (lijnproject)	0	0	0	
6 Borne Algemeen	-40.068.663	-40.542.663	-474.000	V

Toelichting belangrijkste mutaties

E914 Geldleningen en Uitzettingen langer 1 jr

Er ontstaat een voordeel van € 150.000 op het product Geldleningen. De doorverstrekte geldleningen aan Woonbeheer zijn in 2014 overgedragen aan WSW waardoor de gemeente in 2015 niet meer de administratiekosten ontvangt van Woonbeheer Borne wat een nadeel veroorzaakt ad € 50.000. Daarnaast is er een voordeel ontstaan op de rentelasten van de eigen financieringsmiddelen en op het aantrekken van kortlopende geldleningen i.p.v. langlopende geldleningen in het eerste half jaar. Omdat de geld- en kapitaalmarkt onzeker is en moeilijk in te schatten is hoe het rentevoordeel zich in het tweede half jaar doorontwikkeld wordt de helft van het geprognostiseerde rentevoordeel in deze berap opgenomen ad. € 200.000.

E921 Gemeentefonds

Op 31 mei 2015 is de Meicirculaire gemeentefonds 2015 verschenen.

De uitkomst van deze circulaire geeft een nadeel van € 341.000 ten opzichte de voorgaande circulaire en wordt grotendeels veroorzaakt door een lager accres, door verlaging van de macrobudgetten in het sociaal domein en door de vrijgevallen stelpost "herverdeeleffecten gemeentefonds"

De verlaging van de budgetten binnen het sociaal domein wordt budgettair neutraal opgenomen in de begroting door middelen van stelposten op het product Algemene baten en Lasten.

E922 Algemene Baten en Lasten

Het voordeel van € 606.000 op het product Algemene Baten en Lasten wordt veroorzaakt door een aantal mutaties op diverse stelposten.

Voordelige mutaties:

- De stelpost "Autonome groei" wordt met € 101.000 ingezet. Bij het product Openbaar groen en openluchtrecreatie wordt de autonome groei verder toegelicht.
- De stelpost "WSW/Wet werken naar vermogen" van € 400.000 kan in 2015 komen te vervallen, omdat deze niet ingezet hoeft te worden voor een tekort bij de SWB.
- De stelpost "Juniorcollege" van € 315.000 behoeft voor 2015 niet ingezet te worden voor de dekking van de Kapitaallasten.
- Naar aanleiding van de Meicirculaire gemeentefonds 2015 wordt een bedrag van € 148.000 opgenomen op de stelposten mbt het sociaal domein.

Nadelige mutaties:

- De taakstellende stelpost "Korting Wmo oud HH" van € 341.000 komt te vervallen in verband met het éénmalige overschot in 2015 op het product WMO.
- De stelpost "Takendiscussie programma Beter Borne", onderdeel E2 Bestuurlijke samenwerking is voor een bedrag van € 10.000 ingevuld op het product Bestuurlijke samenwerking.
- Diverse kleinere stelposten kunnen worden afgehaald kunnen worden van een totaalbedrag van € 7.000.

E932 OZB-eigenaren

Op het product OZB-eigenaren ontstaat een incidenteel voordeel van € 50.000. In de begroting 2015 is gerekend met een lager aantal aanslagen. In de begroting 2016 is hierop geanticipeerd.

E980 Mutaties Reserves

Reserve tarief egalisatie rioolrechten

Door de autonome groei als gevolg van areaaluitbreidingen zijn de budgetten beheer openbare ruimte verhoogd. Een bedrag van € 9.000 heeft betrekking op onderhoud riolering en kan gedekt worden uit de reserve tarief egalisatie rioolrechten.

Bij het product Openbaar groen en openluchtrecreatie wordt de autonome groei verder toegelicht.

Reserve Sociaal domein

De voortgang op de budgetten vanuit de decentralisaties Wmo en jeugdzorg lopen vooralsnog conform planning.

Door de samenwerking met ketenpartners op de inloop GGZ en het nieuwe beleid ten aanzien van de Wtcg) zijn al een tweetal transformaties in gang gezet, om de kosten voor de toekomst te beperken, zonder de meest kwetsbare burgers te confronteren met hogere uitgaven. De verwachte gerealiseerde voordelen voor 2015, waarbij het rijksbudget nog was gebaseerd op de werkelijke kosten en nog niet op basis van de nieuwe objectieve verdeelmodellen vanaf 2016, zullen bij de jaarrekening worden gestort in de reserve voor het sociaal domein. Deze reserve kan vanaf 2016 omgezet worden om de transformatie verder vorm te geven en de lagere budgetten deels tijdelijk op te vangen.

Bijlage B Voortgang ombuigingen 2012-2015

Het voorliggende overzicht geeft de stand van zaken per 1 juli 2015 weer van de ombuigingstaakstelling 2012-2015.

Taakstellingen 12-15

De ombuigingstaakstelling 2012-2015 bedraagt een bedrag van € 2,1 miljoen over een periode van vier jaar. Deze ombuiging had naast een financiële component ook een belangrijke organisatorische component: meer regie, minder uitvoering, meer samenwerking. De bedoeling is dat eind 2015 de gehele ombuigingstaakstelling gerealiseerd is. Op onderdelen zien we dat soms inhoudelijk, soms financieel en soms beide niet voldaan kan worden aan de oorspronkelijke doelstellingen. In deze Berap rapporteren we over deze taakstellingen.

Taakstelling	Realisatie inhoudelijke doelstelling	Realisatie financiële doelstelling	Financieel effect Berap
A3 Milieu, RUD	Het oorspronkelijk doel was besparing door verdergaande samenwerking in het kader van de regionale uitvoeringsdiensten. Door gewijzigde regelgeving zijn andere inzichten ontstaan in de wijze waarop de taakstelling wordt behaald. Door in te spelen op komende wijzigingen in de landelijke wet en regelgeving zoals Wet VTH en private bouwtoets en door het maken van keuzes op het gebied van constructieve veiligheid wordt de taakstelling gehaald. Een mogelijke transitie hoeft hierdoor niet met een taakstelling te worden belast.	Taakstelling wordt in 2016 geheel gerealiseerd. In 2015 is er nog een deel niet ingevuld.	€ 70.000 N
A4 Afval, C2 Groen, D1 Onderhoud wegen, staten en pleinen	Deze taakstellingen hebben vergelijkbare doelstellingen. Namelijk kostenbesparing door investering, meer samenwerking en efficiëncymaatregelen. Via de afgesloten Dienstverlenings-overeenkomst (DVO) heeft Twente Milieu in 2014 de afgesproken 5% korting (ruim) gerealiseerd. Vanaf 2015 wordt gegarandeerd 7,5% korting gerealiseerd. Over de eerste 1,5 jaar blijkt dat te zijn gebeurd met behoud van de in 2012 en 2013 vastgelegde beeldkwaliteit. De samenwerking en afstemming loopt naar tevredenheid. Door de grotere schaal zijn aantoonbare voordelen gehaald, is de	De totale taakstelling op beheer openbare ruimte in de periode 2010-2015 bedroeg € 569.500, waarvan nog een deel resteert. Een deel van de reeds gerealiseerde taakstelling is te danken aan de DVO met Twente Milieu, met een structurele korting van 7,5% op de overdragen taken vanaf 2015. De resterende taakstelling in de DVO opgenomen als een gezamenlijke taakstelling voor beheer en Twente Milieu. De verwachting is dat het restant taakstelling van € 84.000 gefaseerd gerealiseerd kan worden. Deze taakstelling is deels (€ 50.000) budgetneutraal. Het niet realiseren van dit deel	€ 34.000 N

	kwetsbaarheid ten opzichte van de oude situatie afgenomen en hebben voormalige medewerkers ruimere doorgroeimogelijkheden gekregen.	heeft geen nadelig effect op de begroting. Daardoor is het nadelig effect voor de begroting € 84.000 - € 50.000 = € 34.000.	
A5 Begraafplaats	De doelstelling is om op het gebied van Lijkbezorging een kostenbesparing te realiseren, primair te bereiken door andere wijze van onderhoud in combinatie met tariefsverhogingen. Inhoudelijk is de doelstelling grotendeels behaald.	Financieel is de taakstelling nog niet geheel behaald. Het niet gerealiseerde deel van de taakstelling op de begraafplaats bedraagt € 42.500. Conform raadsbesluit zal de invulling van het restant elders binnen het programma en/of begroting gerealiseerd worden. De bedoeling is dit in 2016 te realiseren.	€ 42.500
B1 Onderwijs	De filosofie achter deze taakstelling was dat er een mogelijke besparing zou liggen in de doordecentralisatie van het onderhoud van onderwijsge-bouwen. Deze doordecentralisatie is per 1 januari 2015 van rijksweg doorgevoerd. Tegelijk werden de beschikbare budgetten uit het gemeentefonds gehaald en kwamen direct bij de schoolbesturen terecht. Er was geen draagvlak bij de schoolbesturen deze decentralisatie (met besparing) vervroegd te realiseren.	Door de gevolgen van de wetswijziging is er naar alternatieve dekking van deze taakstelling gezocht. In 2014 is structurele dekking gevonden binnen de CJG-budgetten van € 92.000. De invulling van het restant zal elders binnen het programma gerealiseerd worden.	
B2 Schoolzwemmen	De doestelling om schoolzwemmen niet langer als kerntaak te zien, is gehaald. Er is tot 2018 tot een andere (incidentele) invulling voor schoolzwemmen gekomen door een combinatie van ouderbijdrage, een bijdrage van een maatschappelijke partner en incidentele dekking door de gemeente.	Vanaf 2018 vervalt schoolzwemmen en is het budget van € 75.000 bezuinigd. Omdat de eigen bijdrage van ouders als opbrengst is meegenomen in de taakstelling, maar deze vanaf 2018 niet meer geïnd kan worden, blijft een niet te realiseren taakstelling van € 15.000 op dit product openstaan. De invulling van dit restant zal elders binnen het programma gerealiseerd worden.	
D3 Markt en kermis	Het oorspronkelijke doel was het overdragen c.q. doorbelasten van taken zoals markt en kermis. De organisatie van de kermis is voor 2014 en 2015 uitbesteed aan een externe firma. Na 2015 wordt dit geëvalueerd en bekeken of dit een structurele	De oorspronkelijk geraamde besparing bleek niet realistisch. Een kostenbesparing of opbrengstverhoging op markt en kermis is niet haalbaar. De invulling van dit restant zal elders binnen het programma en/ of begroting	€ 15.000

	vorm kan krijgen. Verzelfstandiging van de markt is niet mogelijk gebleken omdat de marktondernemers daar geen heil in zagen. Inhoudelijk is de doelstelling dus voor de kermis wel gerealiseerd en voor de markt niet.	gerealiseerd worden. De bedoeling is dit in 2016 te realiseren.	
E1 Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	Oorspronkelijk doel was dat een transitie van de rolopvatting van de lokale overheid in het maatschappelijk verkeer leidt tot een structurele besparing op bestuur en bestuur ondersteuning. De gemeenteraad en college hebben sinds 2012 wel een visie ontwikkeld op de regisserende gemeente, maar de werkwijze zelf is nog niet gewijzigd. Een structurele besparing vereist een andere werkwijze van het bestuur: meer nadruk op sturen en beslissen en hoofdlijnen, minder nadruk op controle en verantwoording op details.	Het grootste deel van de besparing vereist een besluit van de gemeenteraad om met minder wethouders capaciteit te gaan werken. Dit besluit is mogelijk bij de collegevorming na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Tot die tijd moet er incidenteel worden bijgestuurd.	€ 150.000 N
E2 Bestuurlijke samenwerking	Oorspronkelijk doel was af te nemen taken van gemeenschappelijke regelingen kritisch bezien en meer efficiency in de bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regelingen. Deze doelstelling is deels behaald. Voor een bezuiniging door gemeenschappelijke regelingen is bestuurlijke instemming nodig van een meerderheid van de deelnemers. Dit blijkt niet altijd het geval. Het afbouwen van taken die door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd veronderstelt dat Borne door deze taak te beëindigen ook minder betaalt en dat is niet altijd het geval. Hiernaast blijkt het beïnvloeden van de begrotingen van gemeenschappelijke regelingen een meerjarige inspanning te vragen.	De taakstelling is eind dit jaar deels gerealiseerd. Voor het restant staat voor een deel de dekking al vast, maar wordt pas later gerealiseerd; € 15.700 in 2016 en € 10.000 in 2017. Voor het overige restant wordt in 2016 naar alternatieve dekking gezocht in programma en/ of begroting.	€ 108.500 N
E3 Dienstverlening	De doelstelling bij deze taakstelling was een besparing	Er vindt alternatieve dekking plaats in programma en/ of	€ 100.000

	op de dienstverlening van het fysieke loket. Bij de eerste ombuigingsronde is hier ook al op bezuinigd. De formatie aan de balie en aan de telefoon is toen verminderd met 33%. De openingstijden van de publieksbalie werden teruggebracht en de bezetting op de tweede telefoonlijn werd geschrapt. Het oplopen van de wachttijden aan de telefoon en aan de balie werd hierdoor een feit. De publieksbalie ontvangt jaarlijks 10.000 klanten en 90% procent van deze klanten komt voor een wettelijke product (paspoort, rijbewijs, verklaring omtrent gedrag, etc.) dat niet digitaal kan worden aangevraagd en afgehandeld. Gelet op het voorgaande is een invulling van deze taakstelling op de fysieke balie geen haalbare kaart gebleken.	begroting. De bedoeling is dit in 2016 te realiseren.	
Totaal bijsturing 2012-2015 voor jaarschijf 2015			€ 520.000 N

Op onderdelen zien we dat soms inhoudelijk, soms financieel en soms beide niet voldaan kan worden aan de oorspronkelijke doelstellingen. Van het openstaande taakstellingen verwachten wij dat een bedrag van € 328.000 alsnog in 2015 wordt ingevuld. Via afzonderlijke voorstellen wordt u hierbij betrokken in de loop van dit jaar. Daarnaast is het voor een aantal taakstellingen niet mogelijk om deze te realiseren in 2015. In totaal bedraagt het openstaande bedrag van deze taakstellingen € 520.000.

Bijlage C Voortgang realisatieroute Regisserende Gemeente

De Realisatieroute beschrijft de stappen die we zetten naar de regisserende gemeente. Deze route is een organisch proces en geeft medewerkers de mogelijkheid om mede vorm te geven aan de regisserende netwerkorganisatie. De realisatieroute is door het college vastgesteld op 11 maart 2014.

1. Wat is er gerealiseerd?

In een programmateam onder leiding van een programmamanager een aantal projecten opgestart op weg naar de regisserende netwerkorganisatie. De transities die afgelopen jaren in gang zijn gezet zijn geëvalueerd (VRT, SoZa, Twente Milieu en GBT). Vervolgens zijn programmakaarten opgesteld met uitgangspunten waar bij een transitie van taken rekening mee wordt gehouden. Ook zijn er beoordelingscriteria (bestuurlijk toetsingskader) om te bepalen of de transities bijdragen aan het geluk van de inwoners. Ook is een communicatieplan opgesteld waarmee we willen bereiken dat iedereen weet welke waarden de gemeente Borne nastreeft in het verandertraject.

OR

Op 13 maart 2014 is er een adviesaanvraag over de Realisatieroute bij de OR neergelegd. Op 3 februari 2014 heeft de OR een negatief advies over de organisatie neergelegd. Aanleiding hiervoor was vooral de behoefte van de OR aan een eindbeeld van de regisserende netwerkorganisatie.

Schets kernorganisatie

Samen met de klankbordgroep, het MT en projectteam is gestart met een grove schets van de kernorganisatie. Ook de OR was hier als toehoorder bij aanwezig. Hieruit is een eerste schets gekomen van veertien functionele thema's waarop de kernorganisatie kan inzetten. Per thema is een inhoudelijke kartrekker uit de organisatie aanwezig die een verdiepingsslag heeft gemaakt over het thema in de kernorganisatie. Hier zijn de eerste resultaten onlangs van opgeleverd. In september wordt dit teruggekoppeld aan de organisatie. Daarnaast is er een profiel gemaakt van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de regisseur.

Transities

Het bouwen van één aparte Intergemeentelijke Bedrijfsvoeringsorganisatie is niet langer aan de orde. De transitie naar IBO is hiermee van de baan. De transities van de decentralisaties (jeugdzorg, AWBZ en participatiewet) zijn gerealiseerd. Er is een nazorgdocument opgesteld die inmiddels is vastgesteld door MT en college.

2. Waar staan we nu?

We zijn goed op weg richting de regisserende netwerkgemeente en bekijken momenteel de organisatie van de Realisatieroute opnieuw. Wat zijn komende maanden de noodzakelijke projecten die we moeten oppakken om klaar te zijn voor het werken in een regisserende netwerkorganisatie? Hoe gaan we dit organiseren? Eind 2015 volgt een apart voorstel over de organisatie van de Realisatieroute ter informatie aan de raad.

Randvoorwaardelijke projecten

In 2014 is er € 100.000 euro begroot voor de Realisatieroute. Hiervan is € 87.000 overgeheveld naar 2015. Medio 2015 is daarvan ongeveer € 1.500 uitgegeven, waardoor er nog een resterend budget van € 85.500 overblijft.

Transities

Sportbedrijf

De transitie van het sportbedrijf is in aantocht. Komende maanden worden de 5 K's (Kwaliteit, Kwetsbaarheid, Kosten, Kans, Kleur lokaal) en de roadmap besproken met de BLOS (Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport) en vervolgens ook voorgelegd aan de OR en GO. Planning is dat de raad er eind dit jaar over beslist, zodat het sportbedrijf op 1 januari 2016 in werking is. De verwachte transitiekosten voor 2015 bedragen € 15.000.

IBO/Twentebedrijf

Het bouwen van één aparte IBO niet langer aan de orde (collegebesluit 10 februari 2015). Wel zien de gemeentesecretarissen van Almelo, Borne, Enschede en Losser mogelijkheden voor een kansrijke samenwerking. Op 19 mei jl. heeft het college besloten de verdere doorontwikkeling vorm te geven vanuit samenwerking met de vier (ABEL) gemeenten en waar mogelijk in Twents verband vorm te geven (Twentebedrijf).

In het kader van de afronding samenwerking IBO (Intergemeentelijke Bedrijfsvoeringsorganisatie) zijn medewerkers van het team Bestuur en Strategie en Ondersteuning ingezet. De reguliere taken zijn middels interne mobiliteit en externe inhuur opgevangen. De totale kosten hiervan bedragen € 9.000.

Vooralsnog is er met betrekking tot ABEL geen beeld bij de eventuele extra benodigde capaciteit in 2015 en behoeft er geen extra budget worden opgenomen voor ABEL. Mocht hier aanleiding voor zijn, volgt een apart voorstel.

VTH

Het voorstel rond de transitie VTH is opiniërend besproken in het college. In dit voorstel is een keus voorgelegd met wie de transitie wordt aangegaan. In september wordt meer duidelijkheid wordt verwacht over een ingediend wetsvoorstel "Verbetering Vergunningverlening, Toezicht en handhaving". Hierin is opgenomen dat een Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD) een "openbaar lichaam" moet worden in het kader van de gemeenschappelijke regelingen. Daarna zal de koers voor VTH door het college worden bepaald.

Transitie algemeen

Ten behoeve van de coördinatie van de bestaande taakstellingen (2012-2015) en in verband met de voorziene derde tranche taakstellingen is voor 2015 extra capaciteit ingehuurd. Naast de werkzaamheden in het kader van de taakstellingen is deze programmamedewerker ingezet op het proces 'interactief begroten'. Doel hiervan is te komen tot een uitgelijnd begrotingsproces dat tot stand komt in samenwerking met onze maatschappelijke partners/ burgers. Daarnaast worden taken opgepakt die bijdragen aan de realisatie van de regisserende gemeente Borne. De kosten van inhuur bedragen € 49.000.

Bijlage D Voortgang projecten

In deze paragraaf wordt de financiële voortgang van de projecten weergegeven op peildatum 1 juli 2015. Het gaat hier met name om de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties en een viertal projecten waar iets te melden is over de voortgang.

Overzicht lopende grondexploitaties (stand per 01-07-2015)

In de onderstaande tabel zijn de financiële ontwikkelingen binnen de actieve grondexploitaties van de gemeente Borne samengevat. Let op: binnen de grondexploitatie vertegenwoordigen positieve getallen uitgaven en vertegenwoordigen negatieve getallen inkomsten. Saldi kunnen ook positief (meer uitgaven dan inkomsten) of negatief (meer inkomsten dan uitgaven) zijn.

Stand van de grondexploitaties per 1 juli 2015

complex	Begroot in MPG 2015	realisatie 31-07-2015*	restant budget 2015	prognose 1-8-2015 tot 31-12-2015	verschil budget en prognose
Buren - De Veldkamp	€ 1.181.133	€ 124.683	€ 1.056.451	€ 1.441.629	€ 385.178
Bomsche Maten	€ 34.539	€ 379.033	€ 344.494	€ 1.312.278	€ 1.656.772
Oosterveld Zenderen	€ 322.569	€ 2.273	€ 324.842	€ 50.063	€ 274.779
Kollergang	€ 1.676	€ 5.009	€ 6.685	€ 10.325	€ 3.640
Wijkerslocatie Olde Engberink	€ 463.107	€ 3.696	€ 459.411	€ 405.414	€ 53.997
Knooperf Blenke	€ 430.410	€ 4.625	€ 435.035	€ 150.359	€ 585.394
Kemrand Borne West	€ 335.001	€ 124.283	€ 459.284	€ 217.899	€ 241.385
Uitbreiding Hertme RBT**	€ -	€ 8.822	€ 143.582	€ 143.582	€ -
saldo	€ 1.190.047	€ 354.210	€ 1.696.661	€ 986.216	€ 227.674

Toelichting op de tabel

Het doel van bovenstaande tabel is om duidelijk te maken in hoeverre de prognose van de grondexploitaties per 1 januari 2015 (MPG 2015) per 1 juli nog actueel is met betrekking tot de uitgaven en inkomsten in 2015. Per grondexploitatie (complex) worden daarom de volgende bedragen weergegeven:

- "begroot in MPG 2015": gebaseerd op de jaarschijf 2015 van de grondexploitatie per 1-1-2015;
- "realisatie 31-07-2015": saldo van de boekingen tot 31 juli 2015;
- "restant budget 2015": "begroot in MPG 2015" na aftrek van "realisatie 31-07-2015";
- "prognose 1-8-2015 tot 31-12-2015": prognose van het saldo van de cashflow van 1-8-2015 tot het einde van het jaar;
- "verschil budget en prognose": het verschil tussen de prognose in de MPG 2015 en de prognose per 1 juli, berekend door "restant budget 2015" af te trekken van "prognose 1-8-2015 tot 31-12-2015". Als dit bedrag positief is, betekent dit dat er volgens de actuele prognose hogere uitgaven en/of lagere inkomsten in 2015 zullen plaatsvinden dan volgens de MPG, dat wil zeggen een nadelig effect (door tijdsinvloeden) op de grondexploitatie. Als het bedrag negatief is, wil dat zeggen dat de cashflow in 2015 volgens de nieuwe prognose juist gunstiger is dan in de MPG.

Toelichting op de verschillen per complex

De belangrijkste verschillen zoals weergegeven in de laatste kolom van de voorgaande tabel worden hierna per complex voorzien van een toelichting.

Buren – De Veldkamp

Volgens de huidige prognose zullen de kosten in De Veldkamp in 2015 gelijk zijn aan de begroting in de MPG 2015. De uitgifte zal waarschijnlijk lager uitvallen dan volgens de MPG. Weliswaar is de verwachting dat kaveluitgifte in 2015 wordt gerealiseerd maar de kavels zijn kleiner dan begroot. Op basis van wat nu voorligt is de verwachting dat tussen de 50% en de 100% van (in de MPG 2015) begrote inkomsten voor 2015 daadwerkelijk in 2015 zullen worden gerealiseerd. Daarom is een bijgestelde prognose gehanteerd van 75%. Voor de totale hoeveelheid uit te geven grond en de totale nominale opbrengstverwachting maakt dit geen verschil maar omdat een deel van de opbrengsten later zal worden gerealiseerd, moet rekening worden gehouden met een nadelig effect op de grondexploitatie van ca. € 30.000 (aandeel Borne).

Bornsche Maten

Rekeninghoudend met de gemaakte kosten is er voor de 2e helft van 2014 circa € 60.000 extra budget benodigd voor planvoorbereiding en toezicht. Daarentegen zullen de nog te maken kosten voor verwerving worden uitgesteld, aangezien er geen grond meer zal worden aangekocht in 2015. Het betreft een bedrag van € 60.000. Ten behoeve van het bouw- en woonrijp maken zullen er circa € 1.360.000 minder kosten worden gemaakt in 2015 dan was begroot. In de begroting zijn kosten opgenomen voor het woonrijp maken van diverse deelgebieden in fase 1 en 2 en het aanpassen van de kruising van de Beeklaan met de randweg. Deze kosten kunnen worden uitgesteld. Tevens zijn de geraamde kosten voor sloop en milieumaatregelen (saneringen) niet nodig gebleken. Er is hierdoor een besparing te verwachten van afgerond € 200.000. Per saldo is de verwachting dat er in 2015 circa € 1.560.000 minder aan kosten worden gemaakt dan begroot. Het betreft een besparing van € 200.000, extra kosten van € 60.000 en € 1.420.000 aan uitgestelde kosten.

Met betrekking tot de opbrengsten kan gemeld worden dat in de eerste helft van 2015 er 39 (7 projectmatig en 32 particulier) kavels zijn verkocht. In de tweede helft van 2015 is de verwachting dat er nog circa 55 kavels worden verkocht (33 projectmatig en 22 particulier). In de grondexploitatie is voor het jaar 2015 een uitgifte van 89 kavels gepland. Uiteindelijk zullen er in 2015 5 kavels meer worden verkocht dan gepland. De verwachting is wel dat de totale grondopbrengsten met circa € 230.000 zullen tegenvallen. Dit heeft te maken met het feit dat er meer woningen worden verkocht in de goedkopere segmenten (met name rijwoningen) dan vooraf was voorzien. Bij een goedkopere woningtype horen goedkopere (kleinere) gemiddelde kavels waardoor de totale opbrengsten worden verminderd. In de raming is rekening gehouden met een gemiddelde kavelgrootte van 270 m². De verwachting is echter dat de gemiddelde grootte van de verkochte kavels in 2015 uitkomt op 230 m². In de grondexploitatie zijn er in het jaar 2015 geen opbrengsten geraamd voor voorzieningen. Zoals het nu lijkt is het is echter zeer waarschijnlijk dat de verkoop van boerderij De Bongerd nog in 2015 gaat plaatsvinden. De opbrengst wordt geschat op € 325.000. Per saldo is de verwachting dat er in 2015 circa € 67.000 meer opbrengsten worden gegenereerd dan begroot.

Per saldo is de verwachting dat het resultaat van de Bornsche Maten in 2015 circa 1,66 miljoen hoger zal uitvallen dan is begroot in de MPG 2015. De verwachte lagere grondopbrengst voor woningbouw wordt ruimschoots gecompenseerd door uitgestelde werkzaamheden voor het bouw- en woonrijp maken en de opbrengst voor Boerderij de Bongerd. De aangepaste prognose voor 2015 heeft geen tot weinig effect op het totale (contante waarde) resultaat van de Bornsche Maten.

Oosterveld Zenderen

In de MPG 2015 is rekening gehouden met uitgifte van één kavel in 2015. Aangezien hier vooralsnog geen zicht op is, is de prognose naar beneden bijgesteld. Beperkte kosten bouw- en woonrijp maken die waren geraamd in 2015, zijn eveneens verschoven. Per saldo heeft de vertraging een negatief effect van ca. € 10.000 op de grondexploitatie.

Wijkerslocatie Olde Engberink

Activiteiten bouwrijp maken die begroot waren voor 2015 wordendeels doorgeschoven omdat er momenteel geen aanleiding in de vorm van uitgifte op korte termijn is om een nieuw deelgebied bouwrijp te gaan maken. Dit heeft geen substantiële gevolgen voor het resultaat van de grondexploitatie.

Knooperf Blenke (Bornsche Flieren)

Ten aanzien van de kosten zijn geen grote afwijking te verwachten met hetgeen in de grondexploitatie is geraamd. Alleen de nog uit te voeren werkzaamheden à afgerond € 45.000 voor het bouwrijp maken worden een jaar uitgesteld (van 2015 naar 2016) Door de tegenvallende verkoop is het verantwoord deze werkzaamheden uit te stellen.

In de opbrengstenprognose was opgenomen dat er in 2015 2 kavels zouden worden afgenomen. Gezien de huidige stand van zaken blijkt dit niet te gaan lukken. De verkoop van de kavels (afgerond € 637.000) zal nu naar alle waarschijnlijkheid in 2016 plaatsvinden.

Per saldo is de verwachting dat de actuele prognose voor 2015 circa € 585.000 negatiever uitvalt dan de prognose in de MPG 2015. Doordat het echter hoofdzakelijk een uitgestelde opbrengst betreft van 1 jaar beperkt het zich tot een renteverlies. Naar verwachting zal het gehele (contante waarde) resultaat van de grondexploitatie met afgerond € 25.000 verslechteren.

Kernrand Borne West

Ten aanzien van de kosten zijn geen grote afwijking te verwachten met hetgeen in de grondexploitatie is geraamd. Het enige verschil is het doorschuiven van de investering voor het bouwrijp maken van de locatie van het Crematorium. Hiervoor was voor 2015 een bedrag van € 213.000 opgenomen. De werkzaamheden zijn een jaar overgeschoven. Het bouwrijp maken en de uitgifte vind nu in hetzelfde jaar plaats (2016).

In de eerste helft van 2014 is gebruik gemaakt van een terugkoop optie op een agrarisch perceel ter plaatse van de Kluft Noord. Het betrof een perceel van afgerond 2,7 hectare. De gemeente heeft hiervoor een bedrag van € 121.000 ontvangen. Naast deze grondopbrengst heeft de gemeente een vergoeding van Crematoria Twente ontvangen van ruim € 13.000. Het betrof een bedrag welke in de intentie overeenkomst was vastgelegd voor het vergoeden van de door de gemeente gemaakte voorbereidingskosten. De verwachting is dat er in de 2^e helft nog een grondopbrengst van circa € 105.000 wordt gerealiseerd. Het betreft een overboeking van boekwaarden van enkele percelen naar het project Zuidelijke Randweg.

Per saldo valt de actuele prognose voor 2015 circa € 240.000 gunstiger uit. Doordat dit voornamelijk kosten betreft welke 1 jaar naar de toekomst zijn verschoven is de verwachting dat dit geen significante gevolgen heeft voor het gehele (contante waarde) resultaat van de grondexploitatie.

Uitbreiding Hertme

Ten behoeve van het project Uitbreiding Hertme hebben er in de eerste helft van 2015 geen ontwikkelingen plaatsgevonden die hebben geleid tot afwijkingen in de geraamde budgetten.

Conclusie

Per 1 juli 2015 heeft geen grote wijziging van het gezamenlijke resultaat van de grondexploitaties plaatsgevonden ten opzichte van de MPG 2015 (per 1 januari 2015).

Overzicht overige projecten (stand per 01-07-2015)

Verbindingsweg met spooronderdoorgang

Op 30 oktober 2014 heeft de gemeenteraad van Borne de Totaalvisie voor de aanpak van de spoorse problematiek en van de barrièrewerking van de N743 in de gemeente Borne vastgesteld. In deze Totaalvisie zijn de verschillende doelen/maatregelen ('stapstenen') voor spoor en wegen opgenomen. Tevens is bij de besluitvorming besloten de uitvoering van 'buiten naar binnen' volgens scenario 1 ter hand te nemen.

De gemeenteraad heeft de wens uitgesproken om de te bereiken 'stapstenen' die in de Totaalvisie zijn aangegeven voortvarend aan te pakken en daarbij in een vroegtijdig stadium duidelijkheid te verschaffen over de haalbaarheid, effecten/consequenties en planning van een mogelijke realisatie.

Doel van dit pakket van maatregelen ('stapstenen') is de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid in Borne in relatie tot de spoorse doorsnijding te verbeteren. De eerste stapsteen van de Totaalvisie is het realiseren van de Verbindingsweg met spooronderdoorgang aan de westkant van Borne. Door de aanleg van de spooronderdoorgang zal de bereikbaarheid, veiligheid en leefbaarheid in Borne verbeteren. Door deze spooronderdoorgang in een nieuwe Verbindingsweg aan te leggen, werken we van 'buiten naar binnen' volgens de Totaalvisie en zal het regionale verkeer om Borne worden geleid.

Op 4 juni heeft de gemeenteraad besloten de eerste stap in de Totaalvisie te realiseren, namelijk de aanleg van de Verbindingsweg met spooronderdoorgang en het opheffen van de spoorwegovergang in de Oonksweg. Hiervoor is een taakstellend budget van € 26,5 miljoen ter beschikking gesteld. Eind september 2015 wordt de financiering met de wijze van dekking in de gemeentebegroting door de gemeenteraad vastgesteld. Er ligt nu een Schetsontwerp van de Verbindingsweg met spooronderdoorgang welke door de gemeenteraad is vastgesteld.

Groene Poort

- Begin juli is van de Regio Twente bericht ontvangen dat de tweede tranche van de subsidie van in totaal € 386.000 is vastgesteld en tevens subsidie voor de derde tranche, eveneens € 386.000 is toegekend. Deze subsidie wordt aangewend voor de uitvoering van de laatste projecten van het uitvoeringsprogramma van de Groene Poort.
- In samenwerking met het project Bornsche Maten is bij de provincie een subsidieverzoek ingediend voor de inrichting van de bufferzone tussen de Bornsche Maten en bedrijventerrein Campus in Hengelo. Totaal is een subsidie aangevraagd van € 210.722 (50%). De co-financiering komt ten laste van de projecten Bornsche Maten en Groene Poort (reeds voorzien). Het verzoek is thans in behandeling bij de provincie Overijssel.
- De provincie Overijssel heeft de subsidie stadsranden Netwerkstad Twente vastgesteld. Via Regio Twente ontvangt de gemeente Borne een bijdrage van ruim € 26.000 in de kosten die gemaakt zijn voor de uitvoering van Rondje Borne.

Zuidelijke randweg

De aanbestedingsprocedure voor de aanleg van de zuidelijke randweg is nagenoeg afgerond. In het 3^e kwartaal van 2015 zal het werk worden gegund aan een van de vier geselecteerde aannemers. Daarbij geldt dat wordt gegund op basis van de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI). De geselecteerde aannemer zal vervolgens het door de gemeente opgestelde schetsontwerp moeten een uitwerken tot een definitief ontwerp.

In 2014 heeft de gemeenteraad besloten de onteigeningsprocedure te starten om zo de percelen die nodig zijn voor de aanleg van de zuidelijke randweg in eigendom te kunnen krijgen. Daarnaast wordt ook getracht om alsnog via minnelijke weg te gronden te kunnen verwerven. In de eerste helft van 2015 is met één grondeigenaar overeenstemming bereikt. Met overige eigenaren zijn nog gesprekken gaande.

Centrum Borne

In de eerste helft van 2015 is gestart met de reconstructie van de parkeerplaats Marktplaats/De Koem en het aangrenzende deel van de Grotestraat. De werkzaamheden zijn voor de bouwvakantie van 2015 afgerond. Tegelijkertijd is een ontwerp gemaakt voor de herinrichting van het Rheineplein zodat de werkzaamheden op dat plein in de 2^e helft van 2015 kunnen plaatsvinden. Voor de herinrichting van het Rheineplein is door een gemeenteraad een krediet van € 315.000 beschikbaar gesteld in mei 2015.

Conclusie

Voor de projecten geldt er dat zich per 1 juli 2015 geen ontwikkelingen hebben voorgedaan die leiden tot financiële bijstellingen via de Berap 2015.

Bijlage E Uitvoering moties

Overzicht openstaande moties per 1 juli 2015

Datum raadsvergadering	Ingediend door	Strekking motie	Portefeuillehouder	Stand van zaken
1-4-2008	PvdA, GB90	Bornse Hoven: In overleg met Woonbeheer te bezien in hoeverre er mogelijkheden zijn voor het creëren van een verbinding tussen de Von Bönninghausenstraat en De Bornse Hoven. Een daartoe op te zetten stappenplan zien wij met belangstelling tegemoet.	Wethouder Kotteman	In uitvoering; memo wordt voorbereid.
7-6-2012	Alle fracties	Sanering voormalige vuilstort Steenbakkersweg: - Een krediet van € 250.000,- (incl. BTW) beschikbaar te stellen, ter sanering van het niet-geïsoleerde deel van de voormalige vuilstort aan de Steenbakkersweg; - Dit krediet te dekken uit de Reserve Beleidsontwikkeling; - Te bewerkstelligen dat de provincie Overijssel, conform de in het tweede asbestconvenant vastgelegde afspraken, een subsidieaandeel van 63,5% in de totale saneringskosten beschikbaar stelt; - Bij de provincie Overijssel aan te dringen op een deugdelijk, meetbaar onderzoek naar de afdeklaag van het geïsoleerde deel van de voormalige vuilstort en de kwaliteit van de bentoniet wanden; - De (voorbereiding tot de) sanering van het niet-geïsoleerde deel van de voormalige vuilstort en het onderzoek naar de kwaliteit van het geïsoleerde deel uiterlijk in het eerste halfjaar van 2013 aan te pakken; - Het gebied voorlopig niet in exploitatie te nemen en indien mogelijk voor duurzaam recreatief gebruik open te stellen; - De raad uiterlijk begin oktober 2012 te informeren middels een plan van aanpak en één keer per half jaar in te lichten over de voortgang.	Wethouder Kotteman	In uitvoering; afsluitend memo in voorbereiding (augustus aan raad) Eindafrekening sanering is opgesteld.
5-2-2013	GB90	Herstructurering bedrijventerrein Molenkamp: • De uitvoering van de werkzaamheden Oonksweg en de kruising Oonksweg-Prins Bernhardlaan voorlopig op te schorten; • De Oonksweg vooralsnog niet als (lokale) gebiedsontsluitingsweg in te richten; • De voorgestelde vergoedingen met betrekking tot privaat groen en buitenopslag te laten vervallen;	Wethouder Kotteman	In uitvoering.

		• De mogelijk vervuilde locaties binnen het plan nader te onderzoeken; • Derhalve nog niet te investeren in een groene overgang naar de Zendersche Esch aan de Noord-West kant van bedrijventerrein De Molenkamp.		
26-11-2013	GB90, CDA	Onderzoek naar de vestiging van een bouwmarkt en tuincentrum op het bedrijventerrein De Veldkamp: Om via de stuurgroep De Veldkamp het college van gemeente Hengelo te verzoeken de besluitvorming ten aanzien van het intrekken van de positieve grondhouding t.a.v. een ontwikkeling van een bouw/tuincentrum op De Veldkamp aan te houden totdat de vestiging van een tuincentrum / bouwmarkt op het terrein Westermaat Plein fase 3 definitief is gerealiseerd, of dat er vanuit de stuurgroep een procesvoorstel over de verdere ontwikkeling wordt voorgelegd.	Wethouder Kotteman	In uitvoering Hengelo wacht nog op uitspraak RvS n.a.v. bezwaren Praxis tegen vestiging Bauhaus; dit moment afwachten om raad te informeren; Formeel kan bouwvergunning al verstrekt worden aan Bauhaus.
11-3-2014	Alle fracties (unaniem aanvaard)	Besteding van extra financiële middelen t.b.v. armoedebestrijding: Er voor zorg te dragen dat: » De extra financiële middelen uitsluitend worden ingezet voor jongeren, tot en met 18 jaar, die onder het armoedebeleid vallen. » De extra financiële middelen worden ingezet voor b.v. het activiteiten fonds voor jongeren, tot en met 18 jaar. » De activiteiten dienen bij voorkeur plaats te vinden in Borne.	Wethouder Kotteman	In uitvoering.
20-5-2014	SP en Borne Nu (unaniem aanvaard)	Grondwaterpeil aan de Van Bommelstraat, Woolderweg, Wensinkstraat en Bussemakerstraat: Te onderzoeken, of de ervaren wateroverlast van de bewoners aan de Woolderweg, Van Bommelstraat, Wensinkstraat en Bussemakerstraat voort zou kunnen komen uit de hoogte van het grondwater. En de betreffende instanties te bewegen tot het nemen van afdoende maatregelen.	Wethouder Kotteman	Uitgevoerd; raad is d.m.v. een memo op 29 juli 2015 geïnformeerd. Voorstel: afvoeren.
26-06-2014	CDA, SP, Borne Nu (unaniem aanvaard)	Snelheidsbeperking rondom knooppunt Azelo: - om alle hierbij betrokken gemeentes te benaderen om nogmaals een gezamenlijke inspanning te doen richting Den Haag zo dat het traject vanaf A1 afslag Hengelo-Noord tot aan afslag Deventer en op de A35 na afslag Deventer na afslag Borne tot A1 terug wordt gebracht naar 100 km per uur. - Zo mogelijk met de gezamenlijk betrokken gemeenten de minister proberen te overtuigen van deze meer dan gewenste	Wethouder Mulder	In uitvoering; memo in voorbereiding.

		verkeersmaatregel.		
30-11-2014	CDA, D66, SP, GB90, Borne-Nu, VVD	Monitoring sociaal domein: Als kader bij het vaststellen van de verordeningen voor Jeugdhulp, WMO en Participatiewet de afspraken over de monitoring en voortgang van de uitvoering ervan uitvoering te geven aan de wijze waarover en wanneer de raad adequaat wordt geïnformeerd gedurende de komende jaren van implementatie van de decentralisaties; in de bijlage bij deze motie staat een toelichting op het ontwikkeltraject van de rapportages in de komende jaren; - het college te verzoeken om daartoe de monitoringsopzet tot inzet te maken.	Wethouders Velten en Kotteman	In uitvoering.
30-10-2014	Alle partijen	Monitoren verkeersstromen bij uitvoering Totaalvisie: • een nulmeting uit te voeren van de verkeersstromen binnen onze gemeente; • na de uitvoering van elke stapsteen een nieuwe meting uit te voeren van de verkeersstromen binnen onze gemeente; • een 5 jaarlijks kentekenonderzoek uit te voeren waarbij bestemmingsverkeer (onderscheid voertuigen uit Borne en overige) en doorgaand verkeer in de gemeente Borne in beeld wordt gebracht; • te zorgen voor monitoring aan de hand van een jaarlijks vast te stellen Monitoringsprogramma en tussentijdse evaluatie tijdens de uitvoering van de maatregelen; • als uit deze monitoring/evaluatie blijkt dat aanvullende maatregelen nodig zijn hier adequaat op te reageren en indien nodig met aanvullende voorstellen aan de raad voor te leggen; • jaarlijks € 15.000 te reserveren voor de genoemde monitoring en onderzoeken; • de raad hierover periodiek op natuurlijke momenten in het proces te informeren.	Wethouder Mulder	In uitvoering.
16-12-2014	Alle partijen	Beleidsnota's Participatiewet: Te onderzoeken op welke wijze de beschikbare middelen voor arbeidsmatige dagbesteding, beschut werk nieuwe stijl, begeleid of ondersteunend werk zodanig effectief en efficiënt gecombineerd kunnen worden opdat voor elke Borne inwoner met een lage loonwaarde een passende voorziening wordt bereikt. De raad periodiek te informeren over de voortgang van dit proces.	Wethouder Kotteman	In uitvoering.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
23-6-2015

agendapunt

nummer
15int01509

onderwerp
Voorstel tot hernieuwde zendtijdtoewijzing aan RTV-Borne

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

In 2010 heeft het Commissariaat voor de Media aan de Stichting RTV Borghende (officiële naam volgens de statuten) mede op basis van het advies van de gemeenteraad voor vijf jaar zendtijd toegewezen. RTV Borghende heeft gevraagd haar opnieuw voor vijf jaar zendtijd toe te wijzen. Alvorens het Commissariaat daarop kan beslissen, is het ingevolge de Mediawet vereist dat de gemeenteraad wederom adviseert over de vraag of RTV Borghende aan de eisen van die wet voldoet.

1 Inleiding

Op grond van artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008 dient de gemeenteraad advies uit te brengen aan het commissariaat voor de media, over het afgeven van een aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode van 5 jaar vanaf 4 juli 2015. De aanwijzing van de voorgaande periode werd aangegaan van 4 juli 2010 t/m 3 juli 2015. De advisering moet vóór 1 juli 2015 aan de mediaraad worden toegezonden.

Vanwege de afgifte van het advies van de gemeenteraad en de toetsing van de ingediende subsidieaanvraag 2015 van RTV Borne, hebben wij, evenals vorig jaar, advies gevraagd aan het programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) van RTV Borne en van enkele onafhankelijke, anonieme luisteraars uit de gemeente Borne. De adviezen zijn verwoord in twee rapporten. (zie bijlagen) De toegezonden adviezen geven een tegenstrijdige conclusie over de vraag in hoeverre RTV Borne kan voldoen aan de zgn. ICE-norm. Het pbo concludeert dat deze norm ruimschoots wordt gehaald. Een conclusie die vanuit het programma, op papier, wordt gegeven.

De luisteraars zijn van mening dat deze norm bij lange na niet wordt gehaald. Zij hebben hun conclusie getrokken vanuit het beluisteren van de programma's gedurende één week.

Bij de subsidietoewijzing 2014 aan de Stichting RTV Borne is als voorwaarde gesteld dat op basis van een evaluatie bepaald wordt of de subsidie voor het jaar 2015 wordt toegewezen.

De subsidieaanvraag 2015 voldoet niet aan de subsidiecriteria omdat het programma van RTV-Borne niet voldoet aan de ICE-norm, die in de Mediawet is gesteld.

G E M E E N T E B O R N E

Dit heeft voor ons aanleiding gegeven met alle mediapartijen in Borne (Borne Boeit, Bornse Courant en RT Borne) in gesprek te gaan om een intentie tot samenwerking tussen de verschillende partijen te stimuleren.

Dit is deels gelukt. Door 2 van de 3 partijen, de Stichtingen RTV Borne en Borne Boeit is een samenwerkingsplan ontwikkeld, dat in de vorm van een subsidieaanvraag bij ons college is ingediend. Door dit samenwerkingsplan kan RTV Borne voldoen aan de ICE-normering en de subsidiecriteria arrangementsubsidie 2015 gemeente Borne.

Door deze aanvullingen op de huidige subsidieaanvraag 2015 hebben wij besloten de arrangementsubsidie 2015 toe te kennen.

Tevens hebben wij besloten een waarderingssubsidie toe te kennen i.v.m. het ingediende samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit.

Ook kan op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit, uw raad worden voorgesteld een positief advies uit te brengen aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne.

Onze rapportage van 2 juni 2015 nr: 15int01123 geeft verdere uitleg over de bovenstaande voorstellen. Alle relevante stukken zijn tevens bijgevoegd.

2 Beoogd resultaat

1. 1. Het uitbrengen van een positief advies door uw raad aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne, op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit .

3 Argumenten

Wettelijke bepalingen:

1.1. Voor de verzorging van het publieke media-aanbod in Nederlandse gemeenten wijst het Commissariaat van de Media lokale media-instellingen (omroepen) aan. Vervolgens ziet het Commissariaat erop toe dat deze instellingen blijven voldoen aan de media wettelijke voorschriften.

1.2. Wie een lokale publieke omroep wil beginnen of de aanwijzing na vijf jaar wil verlengen, kan bij het Commissariaat voor de Media een vergunning aanvragen.

1.3. Volgens de Mediawet verzorgt een lokale publieke omroep publieke mediadiensten gericht op de inwoners van de gemeente waarvoor de instelling is aangewezen. Het aanbod wordt verspreid via de kabel, de ether, de satelliet of een ander platform zoals internet.

1.4. Voor elke gemeente krijgt slechts één instelling een uitzendvergunning, die geldt voor een periode van vijf jaar. Een aanvraag voor een aansluitende periode moet zes maanden vóór het verlopen van het aanwijzingsbesluit worden ingediend. Ook andere partijen kunnen op dat moment een vergunning aanvragen. Als meerdere aanvragers aan de voorwaarden voldoen, dan is het gemeentebestuur verplicht het samengaan van die instellingen te bevorderen. Als het gemeentebestuur daarin niet slaagt, wijst het Commissariaat één van de instellingen aan. Bij zijn besluit houdt het Commissariaat rekening met de voorkeur van de gemeenteraad en let het op alle factoren die voor het functioneren van de media-instelling van belang zijn.

G E M E E N T E B O R N E

1.5. Als de aangewezen omroep vervolgens gaat uitzenden, moeten het media-aanbod en de totstandkoming ervan aan wettelijke voorschriften voldoen. Deze voorschriften zijn gericht op de verankering van de instelling in de gemeente, non-commercialiteit en financiële integriteit. Een belangrijk uitgangspunt voor de wetgever is dat de omroep in de programmering voldoende aandacht schenkt aan het eigen verzorgingsgebied. Daarvoor hanteert de wet de ICE-norm. Deze norm bepaalt dat **ten minste vijftig procent van de toetsingstijd een informatief, cultureel of educatief karakter moet hebben, gericht op de eigen gemeente.**

Voor lokale omroepen die de regionale samenwerking zoeken om de ICE-norm te halen, geldt een andere normering.

Van de 50% uitzenduren (57 uur) dient 28 uur Bornse informatie (I), Bornse Cultuur (C) en Bornse educatie (E) en 28 uur regionale ICE. Van de 28 uur Bornse ICE dient 11 uur Cultuur en 17 uur Informatie + Educatie te zijn.

Beleid:

1.6. Tijdens een evaluatie in 2014/2015 is geconcludeerd dat RTV Borne inhoudelijk slechts 15% aan de ICE-norm voldoet. Bij de subsidietoewijzing 2014 aan de Stichting RTV Borne werd de voorwaarde gesteld dat op basis van een evaluatie zou worden bepaald of de subsidie voor het jaar 2015 zou worden toegewezen.

1.7. Naast de ingediende arrangement subsidieaanvraag 2015 van RTV Borne is door RTV Borne en Borne Boeit een incidentele waarderingsubsidie aangevraagd in de vorm van een intentieverklaring en een samenwerkingsplan RTV Borne en Borne Boeit, onder de titel: Op weg naar compleet Borns media-aanbod. Dit plan heeft ons de indruk gegeven dat door de samenwerking tussen RTV Borne en Borne Boeit, RTV Borne kan doorgroeien naar een volwaardig Lokaal Toereikend Media Aanbod, zoals de Mediawet voorschrijft. Wij hebben dan ook op 1 juni 2015 besloten om deze subsidie te verlenen.

Wat gaan RTV Borne en BorneBoeit samen doen? (zie bijgaande samenwerkingsplan)

1. De verslaggeving van de grote evenementen in Borne, zoals Nieuwjaarsreceptie, carnaval, Paasvuur, Borne op z'n Best, Koningsdag en lintjesregen, vieringen 4 en 5 mei, Melbuulndagen, Wielerronde van Borne en Run Bike Run Borne, Toekomstgesprek, verkiezing beste ondernemer van Borne, Lifestyle, Sportgala, Sinterklaas, Shopping by Candlelight, de Twentse Kerststoet.
2. Het in woord en beeld vergroten van de redactionele aandacht voor kunst en cultuur, sport en recreatie, vrijwilligerswerk en het beter bij op elkaar afstemmen van lokale initiatieven op de diverse mediaplatforms.
3. Gezamenlijke acquisitie door lokale media-adviseurs.
4. Het initiëren en ondersteuning van acties voor goede doelen.
5. Gezamenlijke reportages bij calamiteiten als een spoorongeluk of grote branden.
6. Brede mediaondersteuning bij projecten in het kader van burgerparticipatie (o.a. MijnBorne 2030 en Dorpsvisie Hertme).

Door de beide stichtingen is een stappenplan ingediend waarin de bovenstaande activiteiten en andere zaken worden uitgevoerd.

De samenwerking wordt aangegaan voor de duur van drie jaren, waarbij minimaal twee keer per jaar een intensieve evaluatie plaatsvindt van de vorderingen.

G E M E E N T E B O R N E

Conclusie:

Op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit, stellen wij uw raad voor een positief advies uit te brengen aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne.

4 Kanttekeningen

Er zijn geen kanttekeningen uitgewerkt.

5 Kosten, baten en dekking

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties i.v.m. de besluitvorming van uw raad.

6 Vervolg na besluitvorming

1.1. Na besluitvorming wordt advies uitgebracht aan het commissariaat van de Media en de stichting RTV-Borne hiervan in kennis gesteld.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

Aan het Commissariaat van de media positief te adviseren omtrent het opnieuw toewijzen van zendtijd aan RTV Borghende van 5 jaar, vanaf 4 juli 2015

Borne, 1-6-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15int01511

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2-6-2015;

besluit:

Uit te spreken dat de Stichting RTV-Borghende voldoet aan de eisen van de Mediawet en derhalve een positief advies uit te brengen omtrent het verzoek van de lokale omroep tot een hernieuwde zendtijdtoewijzing van 5 jaar, vanaf 4 juli 2015.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 23-6-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15int01123

Onderwerp	: Subsiëring RTV Borne 2015
-----------	-----------------------------

Samenvatting voorstel

Op grond van artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008 dient de gemeenteraad advies uit te brengen aan het commissariaat voor de media, over het afgeven van een aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode van 5 jaar vanaf 3 juli 2015. De aanwijzing van de voorgaande periode werd aangegaan van 4 juli 2010 t/m 3 juli 2015. De advisering moet vóór 1 juli 2015 aan de mediaraad worden toegezonden.

Vanwege de afgifte van het advies van de gemeenteraad en de toetsing van de ingediende subsidieaanvraag 2015 van RTV Borne, hebben wij, evenals vorig jaar, advies gevraagd aan het programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) van RTV Borne en van enkele onafhankelijke, anonieme luisteraars uit de gemeente Borne. De adviezen zijn verwoord in twee rapporten. (zie bijlagen)

De toegezonden adviezen geven een tegenstrijdige conclusie over de vraag in hoeverre RTV Borne kan voldoen aan de zgn. ICE-norm (uitleg in deze rapportage). Het pbo concludeert dat deze norm ruimschoots wordt gehaald. Een conclusie die vanuit het programma, op papier, wordt gegeven.

De luisteraars zijn van mening dat deze norm bij lange na niet wordt gehaald. Zij hebben hun conclusie getrokken vanuit het beluisteren van de programma's gedurende één week.

Bij de subsidietoewijzing 2014 aan de Stichting RTV Borne is als voorwaarde gesteld dat op basis van een evaluatie bepaald wordt of de subsidie voor het jaar 2015 wordt toegewezen.

De subsidieaanvraag 2015 voldoet niet aan de subsidiecriteria omdat het programma van RTV-Borne niet voldoet aan de ICE-norm, die in de Mediawet is gesteld.

Dit heeft voor ons aanleiding gegeven met alle mediapartijen in Borne (Borne Boeit, Bornse Courant en RT Borne) in gesprek te gaan om een intentie tot samenwerking tussen de verschillende partijen te stimuleren.

Dit is deels gelukt. Door 2 van de 3 partijen, de Stichtingen RTV Borne en Borne Boeit is een samenwerkingsplan ontwikkeld, dat in de vorm van een subsidieaanvraag bij uw college is ingediend. Door dit samenwerkingsplan kan RTV Borne voldoen aan de ICE-normering en de subsidiecriteria arrangementsubsidie 2015. Wij stellen u voor de subsidie 2015 van RTV Borne te doen uitbetalen en het nieuwe samenwerkingsinitiatief tussen RTV Borne en Borne Boeit financieel te ondersteunen door een extra waarderingssubsidie beschikbaar te stellen.

Ontwerpbesluit

1. De gemeenteraad voor te stellen een positief advies uit te brengen aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne, op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit ;
2. De arrangementsubsidie 2015 van 9.200 wooneenheden x € 1,30 = € 11.960,- t.b.v. de stichting RTV-Borne, toe te kennen;
3. Ten behoeve van het project Samenwerking RTV Borne en Borne Boeit een waarderingssubsidie te verstrekken voor een periode van 3 jaar, waarbij het eerste jaar een bedrag van € 20.000,-, het tweede jaar: €10.000,- en het derde jaar €10.000,- beschikbaar wordt gesteld.
4. De waarderingssubsidie jaarlijks ten laste te brengen van de post waarderingssubsidies .

G E M E E N T E B O R N E

Openbaar	:	ja
----------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 1-6-2015		
	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

Programma	:	1. Mooi Borne
Portefeuillehouder	:	M.J. Velten
Opgesteld door (tel.)	:	V.J.M. Kuipers
Afdeling / productgroep	:	Inwoners / Welzijn & Educatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Wethouder M. Velten, de heer G. ten Thij, mevrouw M. Mulder.
Medezeggenschap	:	Ja
	:	-

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Op grond van artikel 2.61, derde lid van de Mediawet 2008 dient de gemeenteraad advies uit te brengen aan het commissariaat voor de media, over het afgeven van een aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode van 5 jaar vanaf 3 juli 2015. De aanwijzing van de voorgaande periode werd aangegaan van 4 juli 2010 t/m 3 juli 2015. De advisering moet vóór 1 juli 2015 aan de mediaraad worden toegezonden.

Vanwege de afgifte van het advies van de gemeenteraad en de toetsing van de ingediende subsidieaanvraag 2015 van RTV Borne, hebben wij, evenals vorig jaar, advies gevraagd aan het programmabeleidsbepalend orgaan (pbo) van RTV Borne en van enkele onafhankelijke, anonieme luisteraars uit de gemeente Borne. De adviezen zijn verwoord in twee rapporten. (zie bijlagen) De toegezonden adviezen geven een tegenstrijdige conclusie over de vraag in hoeverre RTV Borne kan voldoen aan de zgn. ICE-norm. Het pbo concludeert dat deze norm ruimschoots wordt gehaald. Een conclusie die vanuit het programma, op papier, wordt gegeven.

De luisteraars zijn van mening dat deze norm bij lange na niet wordt gehaald. Zij hebben hun conclusie getrokken vanuit het beluisteren van de programma's gedurende één week.

Bij de subsidietoewijzing 2014 aan de Stichting RTV Borne is als voorwaarde gesteld dat op basis van een evaluatie bepaald wordt of de subsidie voor het jaar 2015 wordt toegewezen.

De subsidieaanvraag 2015 voldoet in eerste instantie niet aan de subsidiecriteria omdat het programma van RTV-Borne niet voldoet aan de ICE-norm, die in de Mediawet is gesteld. Wij zijn van mening dat een samenwerkingsverband bijdraagt aan een beter op elkaar afgestemd media-aanbod zodat wel aan de ICE-normen van de mediawet kan worden voldaan.

Dit heeft voor ons aanleiding gegeven met alle Mediapartijen in Borne (Borne Boeit, Bornse Courant en RTV Borne) in gesprek te gaan om een intentie tot samenwerking tussen de verschillende partijen te stimuleren.

Diverse gesprekken hebben er toe geleid dat:

1. Een groep oude vrijwilligers zich wederom hebben aangesloten bij RTV Borne. Deze groep vrijwilligers hebben een vernieuwde taak gekregen in het programma van RTV Borne, waardoor de ICE-norm kan worden verhoogd.
2. Door 2 van de 3 partijen, de stichtingen RTV Borne en Borne Boeit is een intentieverklaring met een samenwerkingsplan ingediend dat inhoud geeft aan het gezamenlijk uitvoeren van projecten op het gebied van plaatselijke informatieve, culturele en educatieve activiteiten. Dit plan is in de vorm van een subsidieaanvraag bij uw college ingediend. Door deze samenwerkingsprojecten kan de ICE-norm worden verhoogd. In de doelstellingen van dit plan wordt dit aangegeven.

Door deze aanvullingen op de huidige subsidieaanvraag 2015 kan er een positief advies worden afgegeven ten aanzien van de subsidieaanvraag RTV-Borne 2015.

Ook kan op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit, de gemeenteraad worden voorgesteld een positief advies uit te brengen aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne. Een concept raadsvoorstel- en besluit is bijgevoegd.

2 Beoogd resultaat

1. 1. Het uitbrengen van een positief advies van de gemeenteraad aan het commissariaat van de media over de aanwijzing van RTV Borne, als lokale publieke omroep in Borne, op basis van het vernieuwde programma van RTV Borne en het samenwerkingsplan tussen RTV Borne en Borne Boeit ;
- 1.2. Het toekennen van een arrangementsubsidie 2015 van 9.200 wooneenheden x € 1,30 = € 11.960,- t.b.v. de stichting RTV-Borne;

G E M E E N T E B O R N E

1.3. Het verstrekken van een waarderingssubsidie ten behoeve van het project Samenwerking RTV Borne en Borne Boeit voor een periode van 3 jaar, waarbij het eerste jaar een bedrag van € 20.000,-, het tweede jaar: 10.000,- en het derde jaar 10.000,- beschikbaar wordt gesteld.

3 Argumenten

Wettelijke bepalingen:

1.1. Voor de verzorging van het publieke media-aanbod in Nederlandse gemeenten wijst het Commissariaat van de Media lokale media-instellingen (omroepen) aan. Vervolgens ziet het Commissariaat erop toe dat deze instellingen blijven voldoen aan de media wettelijke voorschriften.

1.2. Wie een lokale publieke omroep wil beginnen of de aanwijzing na vijf jaar wil verlengen, kan bij het Commissariaat voor de Media een vergunning aanvragen.

1.3. Volgens de Mediawet verzorgt een lokale publieke omroep publieke mediadiensten gericht op de inwoners van de gemeente waarvoor de instelling is aangewezen. Het aanbod wordt verspreid via de kabel, de ether, de satelliet of een ander platform zoals internet.

1.4. Voor elke gemeente krijgt slechts één instelling een uitzendvergunning, die geldt voor een periode van vijf jaar. Een aanvraag voor een aansluitende periode moet zes maanden vóór het verlopen van het aanwijzingsbesluit worden ingediend. Ook andere partijen kunnen op dat moment een vergunning aanvragen. Als meerdere aanvragers aan de voorwaarden voldoen, dan is het gemeentebestuur verplicht het samengaan van die instellingen te bevorderen. Als het gemeentebestuur daarin niet slaagt, wijst het Commissariaat één van de instellingen aan. Bij zijn besluit houdt het Commissariaat rekening met de voorkeur van de gemeenteraad en let het op alle factoren die voor het functioneren van de media-instelling van belang zijn.

1.5. Als de aangewezen omroep vervolgens gaat uitzenden, moeten het media-aanbod en de totstandkoming ervan aan wettelijke voorschriften voldoen. Deze voorschriften zijn gericht op de verankering van de instelling in de gemeente, non-commercialiteit en financiële integriteit. Een belangrijk uitgangspunt voor de wetgever is dat de omroep in de programmering voldoende aandacht schenkt aan het eigen verzorgingsgebied. Daarvoor hanteert de wet de ICE-norm. Deze norm bepaalt dat **ten minste vijftig procent van de toetsingstijd een informatief, cultureel of educatief karakter moet hebben, gericht op de eigen gemeente.**

Voor lokale omroepen die de regionale samenwerking zoeken om de ICE-norm te halen, geldt een andere normering.

Van de 50% uitzendingen (57 uur) dient 28 uur Bornse informatie (I), Bornse Cultuur (C) en Bornse educatie (E) en 28 uur regionale ICE. Van de 28 uur Bornse ICE dient 11 uur Cultuur en 17 uur Informatie + Educatie te zijn.

Beleid:

1.6. Tijdens een evaluatie in 2014/2015 is geconcludeerd dat RTV Borne inhoudelijk slechts 15% aan de ICE-norm voldoet. Bij de subsidietoewijzing 2014 aan de Stichting RTV Borne werd de voorwaarde gesteld dat op basis van een evaluatie zou worden bepaald of de subsidie voor het jaar 2015 zou worden toegewezen.

G E M E E N T E B O R N E

1.7. Naast de ingediende arrangement subsidieaanvraag 2015 van RTV Borne is door RTV Borne en Borne Boeit een incidentele waarderingssubsidie aangevraagd in de vorm van een intentieverklaring en een samenwerkingsplan RTV Borne en Borne Boeit, onder de titel: Op weg naar compleet Borns media-aanbod.

Dit plan heeft ons de indruk gegeven dat door de samenwerking tussen RTV Borne en Borne Boeit, RTV Borne kan doorgroeien naar een volwaardig Lokaal Toereikend Media Aanbod, zoals de Mediawet voorschrijft.

Wat gaan RTV Borne en BorneBoeit samen doen? (zie bijgaande samenwerkingsplan)

1. De verslaggeving van de grote evenementen in Borne, zoals Nieuwjaarsreceptie, carnaval, Paasvuur, Borne op z'n Best, Koningsdag en lintjesregen, vieringen 4 en 5 mei, Melbuulindagen, Wielerronde van Borne en Run Bike Run Borne, Toekomstgesprek, verkiezing beste ondernemer van Borne, Lifestyle, Sportgala, Sinterklaas, Shopping by Candlelight, de Twentse Kerststoet.
2. Het in woord en beeld vergroten van de redactionele aandacht voor kunst en cultuur, sport en recreatie, vrijwilligerswerk en het beter bij op elkaar afstemmen van lokale initiatieven op de diverse mediaplatforms.
3. Gezamenlijke acquisitie door lokale media-adviseurs.
4. Het initiëren en ondersteuning van acties voor goede doelen.
5. Gezamenlijke reportages bij calamiteiten als een spoorongeluk of grote branden.
6. Brede mediaondersteuning bij projecten in het kader van burgerparticipatie (o.a. MijnBorne 2030 en Dorpsvisie Hertme).

Door de beide stichtingen is een stappenplan ingediend waarin de bovenstaande activiteiten en andere zaken worden uitgevoerd.

De samenwerking wordt aangegaan voor de duur van drie jaren, waarbij minimaal twee keer per jaar een intensieve evaluatie plaatsvindt van de vorderingen.

1.9. Via een mail van 11 februari 2015 werden wij op de hoogte gesteld van een ander nieuw initiatief op het gebied van de mediavoorzieningen in Borne. De Stichting JW Videoproducties Borne. De doelstelling van deze stichting is het gedachtengoed van wijlen Jan Westerik en alle door hem gebruikte video apparatuur, videomontage apparatuur en randapparaten in gebruik te houden. De Stichting RTV Borne en Borne Boeit hebben initiatieven genomen om deze partij bij de samenwerkingsplannen te betrekken.

4 Kanttekeningen

1.1. In de gesprekken met de Media-instellingen in Borne hebben wij in het begin van de overleggen aan tafel gezeten met alle Media-instellingen van Borne om de samenwerking te bevorderen. De Bornse Courant heeft in het eerste gesprek aangegeven nu nog niets te zien in deze samenwerking.

5 Kosten, baten en dekking

1.1. In de gemeentebegroting 2015 is onder de nieuwe Algemene subsidieverordening / arrangementsubsidie een bedrag van € 9.876,- (incl. 5 %-bezuinigingsopdracht) opgenomen voor RTV Borne. $9.200 \text{ wooneenheden} \times € 1,13 = € 9.876,-$

Conform de nieuwe voorstellen van het Commissariaat van de Media wordt voorgesteld een subsidiebedrag van $9.200 \times € 1,30 = € 11.960,-$ - 5% bezuiniging = € 11.362,- beschikbaar te stellen.

1.2. Voor het samenwerkingsproject wordt door beide partijen een waarderingssubsidie gevraagd van

G E M E E N T E B O R N E

€ 30.000,- in 2015, €20.000,- in 2016 en €10.000,- in 2017. De kosten zijn verdeeld onder RTV Borne en Borne Boeit. Het aan RTV Borne toegekende deel van de projectsubsidie zal geheel aangewend worden voor het inzetten van camerajournalist (Camjo) en de lokale videoverslaggeving van nieuws en evenementen. Borne Boeit zal de middelen inzetten voor delen van het nieuws, extra uren redactie, acquisitie en ondersteuning.

1.3.Ten behoeve van het project samenwerking RTV Borne en Borne Boeit wordt voorgesteld aan beide partijen gezamenlijk een waarderingssubsidie te verstrekken voor een periode van 3 jaar, waarbij het eerste jaar een bedrag van € 20.000,-, het tweede jaar: €10.000,- en het derde jaar €10.000,- beschikbaar wordt gesteld. Dit voorstel wijkt af van het door de partijen ingediende subsidieverzoek. De reden hiervoor is dat ook financiële middelen moeten worden gevonden bij de ondernemers van Borne en andere financiers. Het overige financiële draagvlak moet door hen nog worden gevonden bij derde partijen.

1.3. Deze waarderingssubsidie jaarlijks ten laste te brengen van de post waarderingssubsidies. Op deze post staat jaarlijks een budget van € 49.528- geboekt voor incidentele subsidies. In de eerste periode (1^e halfjaar 2015) is een bedrag van € 26.750,- aan subsidieprojecten beschikbaar gesteld. Voor de tweede periode (2^e halfjaar 2015) is nog een budget van ± € 22.778,- beschikbaar. Er is voldoende budget aanwezig.

PS. De subsidieverordening Waarderingssubsidie stelt per project een bedrag van maximaal € 2.500,- beschikbaar. Uw college kan hiervan afwijken in bijzondere gevallen.

Motivat ie t.a.v. de besluitvorming:

1. Voor de gemeente Borne is een goed, op elkaar afgestemd, medialandschap essentieel, met aandacht voor de Bornse samenleving. Vrijwilligers moeten hierin een weg kunnen vinden en moeten zich betrokken kunnen voelen.
2. Door de samenwerkingsinitiatieven is het mogelijk de ontbrekende onderdelen Informatie Cultuur en Educatie (ICE) aan de doelstellingen van de Lokale omroep toe te voegen, waardoor de ICE-norm wordt gehaald.
3. Het nieuwe samenwerkingsplan bevordert de sociale samenhang in de gemeente Borne.
4. Het nieuwe samenwerkingsplan bevordert de culturele activiteiten. Culturele activiteiten leveren een waardevolle bijdrage aan participatie van burgers, samenhang binnen de Bornse gemeenschap en tevens aan de ontwikkeling van burgers biedt impulsen voor creatieve vernieuwing.
5. Het nieuwe samenwerkingsplan is vernieuwend en innovatief.
6. Het nieuwe samenwerkingsplan geeft invulling aan de samenwerking tussen organisaties.

6 Personeel en organisatie

- 1.1. De werkzaamheden vallen binnen de werkzaamheden van de afdeling Inwoners/WE.

7 Vervolg na besluitvorming college

- 1.1. Na besluitvorming wordt de stichting RTV- Borne hiervan in kennis gesteld.

8 Communicatie

- 1.1. Voorgesteld wordt deze rapportage in het persgesprek toe te lichten.

9 Bijlage(n)

- 1.1. Rapport PBO van RTV Borne.
- 1.2. Rapport Raadsmannen uit Borne.
- 1.3. De intentieverklaring van RTV Borne en Borne Boeit en het samenwerkingsplan: "Op weg naar compleet Borns media-aanbod".

Gemeente Borne
De heer V.J.M. Kuipers
Rheineplein 1
7622 DG Borne

15ink04258

Borne, 21 mei 2015

Intentieverklaring BorneBoeit en RTV Borne

Geachte heer Kuipers,

De besturen van BorneBoeit en RTV Borne bieden u hierbij na intensief overleg de toegezegde intentieverklaring tot samenwerking aan.

BorneBoeit en RTV Borne spreken de intentie uit te komen tot vormen van samenwerking in de komende drie jaren, waarbij de individuele kracht van de twee partners wordt vergroot en waardoor ze samen met het genereren en distribueren van nieuws en informatie in woord, geluid en beeld binnen de gemeente Borne een breder publiek denken te bereiken dan op dit moment het geval is.

De wijze waarop de twee organisaties dit verwachten te gaan realiseren, wordt beschreven in bijgaand document.

Wij hopen en verwachten dat u op grond van deze intentieverklaring een positief advies aan het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad zult voorleggen.

Met vriendelijke groet,

W.L. Geul
Voorzitter Stichting BorneBoeit

T. Verreussel
Voorzitter RTV Borne

Gemeente Borne
De heer V.J.M. Kuipers
Rheineplein 1
7622 DG Borne

Borne, 21 mei 2015

Intentieverklaring BorneBoeit en RTV Borne

Geachte heer Kuipers,

De besturen van BorneBoeit en RTV Borne bieden u hierbij na intensief overleg de toegezegde intentieverklaring tot samenwerking aan.

BorneBoeit en RTV Borne spreken de intentie uit te komen tot vormen van samenwerking in de komende drie jaren, waarbij de individuele kracht van de twee partners wordt vergroot en waardoor ze samen met het genereren en distribueren van nieuws en informatie in woord, geluid en beeld binnen de gemeente Borne een breder publiek denken te bereiken dan op dit moment het geval is.

De wijze waarop de twee organisaties dit verwachten te gaan realiseren, wordt beschreven in bijgaand document.

Wij hopen en verwachten dat u op grond van deze intentieverklaring een positief advies aan het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad zult voorleggen.

Met vriendelijke groet,

W.L. Geul
Voorzitter Stichting BorneBoeit

T. Verreussel
Voorzitter RTV Borne

Intentieverklaring Samenwerking BorneBoeit en RTV Borne

BorneBoeit en RTV Borne hebben de intentie uitgesproken te komen tot vormen van samenwerking in de komende drie jaren, waarbij de individuele kracht van de twee partners aantoonbaar wordt vergroot en ze samen een breed publiek bereiken met het genereren en distribueren van nieuws en informatie in woord en beeld binnen de gemeente Borne.

Huidige situatie

Na een aantal mindere jaren is RTV Borne voor een belangrijk deel het contact met de lokale bevolking kwijtgeraakt. Het wil dat vertrouwen herwinnen via een frisse en vernieuwde aanpak, waarbij ook meer dan voorheen de aandacht op de jeugd wordt gericht. RTV Borne mist momenteel echter nog vooral redactionele slagkracht.

RTV Borne heeft er vertrouwen in dat de komende jaren de stijgende lijn wordt voortgezet, zodat de omroep via onder meer de samenwerking met BorneBoeit en de steun van het faciliterende Regionaal Media Centrum Twente kan doorgroeien naar een volwaardig Lokaal Toereikend Media Aanbod, zoals de Mediawet en het convenant van VNG-OLON voorschrijven. Investeren in de capaciteit voor lokale audio en video producties heeft daarbij nu prioriteit. Het aan RTV Borne toegekende deel van de projectsubsidie zal daarom geheel aangewend worden voor het inzetten van een camerajournalist (Camjo) en de lokale videoverslaggeving van nieuws en evenementen, in nauwe samenspraak met BorneBoeit.

BorneBoeit heeft, ondanks een relatief nog kleine bezetting, wel de slagkracht en het draagvlak die RTV Borne nog mist. Het heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot het veruit meest geraadpleegde medium binnen de gemeente en heeft een groot draagvlak in alle leeftijdsgroepen en geleidingen binnen de lokale gemeenschap als 'digitale huiskamer van Borne' (goodwill). BorneBoeit beschikt evenwel, in tegenstelling tot RTV Borne tot op heden, niet over subsidiegelden en kampt net als de omroep met het probleem dat het nu nog onvoldoende liquide middelen heeft om op eigen kracht te overleven.

(Mogelijke) Knelpunten en problematiek

- Te weinig inkomsten bij beide media
- Te weinig eigen en vooral lokaal nieuws RTV Borne
- Individuele samenwerking met derde partijen kan een breekpunt vormen, wanneer deze niet ten goede komt aan beide samenwerkingspartners.
- Een mogelijk gebrek aan vertrouwen of aan wederzijdse mogelijkheden elkaar te versterken

Wat kan RTV bijdragen aan BorneBoeit?

- Na een inlooperperiode van zes tot twaalf maanden actueel te leveren professionele audiovisuele nieuwsitems, eventueel aangevuld met tekst en foto's
- Wellicht versterken medewerkersbestand BorneBoeit voor tekstbijdragen
- Inbreng Twentse netwerk via RMC Twente, het samenwerkingsverband tussen tal van lokale omroepen in Twente.

Wat kan BorneBoeit bijdragen aan RTV?

- Dagelijks actueel professioneel nieuws, aangevuld met foto's

- Aandragen suggesties voor te filmen onderwerpen
- Redactionele opleiding en begeleiding medewerkers (op basis bereidheid)

Wat kunnen RTV Borne en BorneBoeit samen doen?

- De verslaggeving van de grote evenementen in Borne, zoals Nieuwjaarsreceptie, carnaval, Paasvuur, Borne op z'n Best, Koningsdag en lintjesregen, vieringen 4 en 5 mei, Melbuulndagen, Wielerronde van Borne en Run Bike Run Borne, Toekomstgesprek, verkiezing beste ondernemer van Borne, Lifestyle, Sportgala, Sinterklaas, Shopping by Candlelight, de Twentse Kerststoet.
- Het in woord en beeld vergroten van de redactionele aandacht voor kunst en cultuur, sport en recreatie, vrijwilligerswerk en het beter bij op elkaar afstemmen van lokale initiatieven op de diverse mediaplatforms.
- Gezamenlijke acquisitie door lokale media-adviseurs
- Het initiëren en ondersteuning van acties voor goede doelen
- Gezamenlijke reportages bij calamiteiten als een spoorongeluk of grote branden
- Brede mediaondersteuning bij projecten in het kader van burgerparticipatie (o.a. MijnBorne 2030 en Sorpsvisie Hertme)
- Het visualiseren van officiële gemeentelijke mededelingen

De weg naar samenwerking en voorwaarden vooraf

- Open einde
Alles onderzoeken, het goede behouden en waar mogelijk krachten bundelen zonder dat dit afbreuk doet aan de kracht van een van de partners.
- Verdeelsleutels projectsubsidie (worden tijdens proces naar rato bepaald)
Aannemelijk is dat BorneBoeit in het eerste jaar een aanzienlijke groter aandeel aan de samenwerking levert dan RTV Borne en om die reden in die periode een daaraan gerelateerd bedrag van de projectsubsidie dient te ontvangen. Partijen komen overeen dat BorneBoeit in eerste jaar van de samenwerking tweederde van de projectsubsidie ontvangt.
Partijen spreken uit plannen te ontwikkelen die een gelijkwaardige verdeling van het projectbudget daarna wel rechtvaardigen.
- Fusie onwenselijk en onbespreekbaar
Beide partijen zijn het erover eens dat een fusie tussen de twee media niet wenselijk is. Ze koesteren elk hun eigen identiteit, doelgroepen, frequentie en vorm van verschijnen
Een gezamenlijke huisvesting is mede daarom niet aan de orde. Ook al omdat hiermee geen kostenbesparing zou worden bereikt, aangezien BorneBoeit tot nu toe geen huisvestingskosten vergoedt aan haar medewerkers.
- Duidelijke omschrijving condities waaronder elkaars producten gebruikt mogen worden
Het gaat hier om lengte van de berichten, duur van de videobijdragen en de bronvermeldingen over en weer.
- Organisaties blijven onafhankelijk en verantwoordelijk voor hun eigen begroting, die erop gericht dient te zijn dat ze beide over drie jaar hun eigen kosten kunnen dekken.
- Geen aannames die we niet kunnen waarmaken
- BB maakt geen aanspraak op (deel) jaarlijkse gemeentelijke subsidie aan RTV Borne
- Geen van beide media mag door samenwerking verzwakken
Afspraken samenwerking beperken zich vooralsnog tot de twee lokale partners (geen inmenging derden). De optie van toekomstige samenwerking met andere partijen is bespreekbaar, mits beide partijen daar vruchten van plukken en niet het belang van een van hen wordt geschaad.
- RTV en BB treden op als preferred partners van elkaar.
- Omschrijven doelgroepen
RTV Borne concentreert zich op beeld en geluid, BB is de website voor Borne
RTV Borne is conform de mediawet en het convenant OLON-VNG gehouden een Lokaal Toereikend Media Aanbod (LTMA) te verzorgen en onderhoudt daarom op internet ook een website met nieuws, programmering en programma's (uitzending gemist). Vanwege de samenwerking met

BorneBoeit wordt het onderdeel nieuws op de website van RTV Borne niet verder uitgebouwd.

Beoogde doelen

- Het behalen van de ICE-normering door RTV-Borne
De samenwerking met Borne Boeit zal ertoe leiden dat RTV Borne de ICE-norm royaal haalt
- Versterken beide media afzonderlijk en het geheel door dingen samen te doen
- Samenstellen project- of werkgroep met twee praktijkmensen van beide media onder leiding van een neutrale voorzitter met affiniteit met de media. De groep is bedoeld om visie en beleid voor de komende jaren te ontwikkelen. Ze initieert onderzoek naar huidige belangstelling voor en behoefte aan media in Borne door neutrale organisatie als gemeente met nulmeting en SWOT-analyse. Dit mede om de gewenste progressie in het samenwerkingsproces in kaart te kunnen brengen. In dit kader heeft BorneBoeit een kandidaat op het oog, die evenwel nog benaderd moet worden. Namen van eventuele andere kandidaten zijn welkom.
- Jaarlijks minimaal twee evaluatiegesprekken over voortgang en eventuele bijsturing

Kosten en opbrengsten

Zeker in het eerste jaar van de samenwerking zal sprake zijn van een voor beide partijen te verwachten forse toename van de werkzaamheden om deze te kunnen realiseren. RTV Borne zal investeren in audiovisuele productiecapaciteit, in het bijzonder de inzet van een camerajournalist (CamJo). De samenwerking met BorneBoeit en de positieve uitstraling die dat heeft, zal - evenals de uitstraling van het werk van de Camjo - volgens RTV Borne ook de instroom van nieuwe vrijwilligers bevorderen en daarmee de slagingskans van het project vergroten.

Ook zal ondersteuning van de huidige professionele redactie van BorneBoeit en projectgroep noodzakelijk zijn.

Om die reden wordt het college gevraagd in het eerste jaar (2015) 30.000 euro projectsubsidie te verstrekken en voor de twee jaren daarna respectievelijk 20.000 (2016) en 10.000 (2017) euro per jaar. Vanaf 2018 moet het samenwerkingsverband zoveel vaste grond onder de voeten hebben dat tenminste sprake is van een break-even begroting.

De inkomsten worden behalve uit de gemeentelijke subsidie gegenereerd uit bijdragen van Bornse ondernemers en sympathisanten, reclameacquisitie (banners, advertorials, bedrijfsreportages, specials en themapleinen) en tijdelijke projecten. Een breed bereik is de basis voor het genereren van inkomsten en daarvoor een essentiële voorwaarde.

Kosten en opbrengsten worden binnen het kader van de samenwerking naar rato door de partijen gedeeld.

Draagvlak

Het bestuur van RTV Borne staat achter dit plan en geeft al sinds de start van het overleg met BorneBoeit in het overleg de medewerkers maandelijks een overzicht van de stand van zaken. Die zijn op de hoogte en steunen het streven om door samenwerking het media-aanbod in Borne te versterken.

Mede door het op den duur aantrekkelijker maken van BorneBoeit en het kunnen putten uit een groter vrijwilligersbestand om de continuïteit qua nieuwsvoorziening te waarborgen, kan het bereik van BorneBoeit worden vergroot.

In hoeverre de lokale ondernemers zullen bijdragen aan de samenwerking is naar de mening van beide partijen afhankelijk van wat ze hen productietechnisch kunnen bieden. De realiteit gebiedt te zeggen dat in het eerste jaar nog geen wonderen verwacht mogen worden, aangezien dat vooral in het teken zal staan van het kweken van goodwill (werken aan de gunfactor) en het interesseren voor de toegevoegde waarde van de 'nieuwe' en gezamenlijke producten op beide platforms.

Stappenplan

Eerste jaar

Vormgeven aan samenwerking door sluitende afspraken te maken over de hoeveelheid uit te wisselen producties in de nieuwssfeer (berichten en films) en de in elk geval samen te vervaardigen reportages over de belangrijke evenementen binnen de gemeente Borne.

Elk van de partijen is daarbij verantwoordelijk voor het uit te voeren eigen aandeel daarin.

In dit verband wil RTV Borne een camerajournalist (CamJo) inzetten specifiek voor Borne en gaat BorneBoeit op zoek naar versterking van haar redactie en naar extra vrijwilligers om de organisatie te ondersteunen.

Tweede jaar

Het uitbreiden van de gezamenlijke producties in woord en beeld met activiteiten voor specifieke doelgroepen, ook op locatie binnen de gemeente Borne.

Verder werken aan een gelijkwaardige positie voor beide partijen binnen het Bornse medialandschap.

Derde jaar

Opleveren samenvatting resultaten samenwerking in projectperiode van drie jaar en evaluatie over mogelijke voortzetting daarvan. Tevens het opleveren van een op feiten en ervaringen gebaseerde visie over de toekomst van de Bornse media op korte, middellange en lange termijn.

Duur van de samenwerking

De samenwerking wordt aangegaan voor de duur van drie jaren, waarbij minimaal twee keer per jaar een intensieve evaluatie plaatsvindt van de vorderingen. Waar deze leidt tot verbeteringen, zijn tussentijdse aanpassingen uiteraard mogelijk en zelfs wenselijk. Beide partijen spreken uit dat samenwerking moet duren zolang daarover een goed gevoel bestaat. Indien dat niet het geval is, mag de duur van de projectperiode niet doorslaggevend zijn.

Borne, 21 mei 2015

Projectbegroting RTV Borne

	jaar 1	jaar 2	jaar 3
Inkomsten			
Projectsubsidie	€ 10.000	€ 10.000	€ 5.000
Opdrachten		€ 5.000	€ 7.500
Totale inkomsten	€ 10.000	€ 15.000	€ 12.500
Uitgaven			
Inhuur Camjo	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Vervanging camerafaciliteiten		€ 5.000	
Totale uitgaven	€ 10.000	€ 15.000	€ 10.000
Totaal resultaat	€ -	€ -	€ 2.500
Cumulatief resultaat	€ -	€ -	€ 2.500

Projectbegroting Borne Boeit

	jaar 1	jaar 2	jaar 3
Inkomsten			
Projectsubsidie	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Opdrachten		1.000	€ 2.500
Totale inkomsten	€ 20.000	€ 11.000	€ 7.500
Uitgaven			
Kosten voor delen nieuws, extra uren redactie, acquisitie en ondersteuning	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Totale uitgaven	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Totaal resultaat	€ -	€ 1.000	€ 2.500
Cumulatief resultaat	€ -	€ 1.000	€ 2.500

Toelichting RTV Borne

RTV Borne denkt bij de post Opdrachten onder inkomsten vooral aan de volgende bronnen:

- Reclame (eerste jaar verwaarloosbaar)
- Opdrachten van de gemeente, gerelateerd aan de beschikbare voorlichtingsbudgetten waarvan een deel nieuw en aanvullend is omdat een aantal grote taken van de landelijke overheid naar de gemeenten is verschoven
- opdrachten van Bornse ondernemers voor producties, eventueel uit te splitsen in producties als bedrijfsvideo's en producties (promo's en verslagen) rond evenementen.

Toelichting BorneBoeit

BorneBoeit denkt geen structurele kosten te maken, maar vraagt ondersteuning voor de extra kosten die het gaat maken in het kader van en voor de duur van het project. Daar hoeven/kunnen dus ook niet per definitie structurele extra inkomsten tegenover te staan, zoals bij RTV Borne wel het geval is.

Het eerder genoemde aantrekkelijker maken van BorneBoeit door het toevoegen van bewegende beelden en de mogelijkheid via de samenwerking uit een groter vrijwilligersbestand te kunnen putten om de continuïteit qua nieuwsvoorziening te waarborgen, biedt kansen om het bereik van BorneBoeit verder te vergroten dan wel minimaal op peil te houden.

Voor adverteerders en projecten zoals in het kader van evenementen en overheidscommunicatie kan het daardoor aantrekkelijker worden om BorneBoeit te gebruiken. BorneBoeit schat echter in dat de voordelen van de samenwerking vooralsnog vooral bij RTV Borne komen te liggen.

Dit is mede een gevolg van de situatie waarin BorneBoeit al verkeert, onder meer via het werven van partners waarmee een samenwerking voor meerdere jaren wordt afgesloten en het ontwikkelen van themapleinen. Beide moeten leiden tot een stevige verbetering van de financiële positie van BorneBoeit.

Borne, 21 mei 2015

Intentieverklaring Samenwerking BorneBoeit en RTV Borne

BorneBoeit en RTV Borne hebben de intentie uitgesproken te komen tot vormen van samenwerking in de komende drie jaren, waarbij de individuele kracht van de twee partners aantoonbaar wordt vergroot en ze samen een breed publiek bereiken met het genereren en distribueren van nieuws en informatie in woord en beeld binnen de gemeente Borne.

Huidige situatie

Na een aantal mindere jaren is RTV Borne voor een belangrijk deel het contact met de lokale bevolking kwijtgeraakt. Het wil dat vertrouwen herwinnen via een frisse en vernieuwde aanpak, waarbij ook meer dan voorheen de aandacht op de jeugd wordt gericht. RTV Borne mist momenteel echter nog vooral redactionele slagkracht.

RTV Borne heeft er vertrouwen in dat de komende jaren de stijgende lijn wordt voortgezet, zodat de omroep via onder meer de samenwerking met BorneBoeit en de steun van het faciliterende Regionaal Media Centrum Twente kan doorgroeien naar een volwaardig Lokaal Toereikend Media Aanbod, zoals de Mediawet en het convenant van VNG-OLON voorschrijven. Investeren in de capaciteit voor lokale audio en video producties heeft daarbij nu prioriteit. Het aan RTV Borne toegekende deel van de projectsubsidie zal daarom geheel aangewend worden voor het inzetten van een camerajournalist (Camjo) en de lokale videoverslaggeving van nieuws en evenementen, in nauwe samenspraak met BorneBoeit.

BorneBoeit heeft, ondanks een relatief nog kleine bezetting, wel de slagkracht en het draagvlak die RTV Borne nog mist. Het heeft zich de afgelopen jaren ontwikkeld tot het veruit meest geraadpleegde medium binnen de gemeente en heeft een groot draagvlak in alle leeftijdsgroepen en geleidingen binnen de lokale gemeenschap als 'digitale huiskamer van Borne' (goodwill). BorneBoeit beschikt evenwel, in tegenstelling tot RTV Borne tot op heden, niet over subsidiegelden en kampt net als de omroep met het probleem dat het nu nog onvoldoende liquide middelen heeft om op eigen kracht te overleven.

(Mogelijke) Knelpunten en problematiek

- Te weinig inkomsten bij beide media
- Te weinig eigen en vooral lokaal nieuws RTV Borne
- Individuele samenwerking met derde partijen kan een breekpunt vormen, wanneer deze niet ten goede komt aan beide samenwerkingspartners.
- Een mogelijk gebrek aan vertrouwen of aan wederzijdse mogelijkheden elkaar te versterken

Wat kan RTV bijdragen aan BorneBoeit?

- Na een inlooperperiode van zes tot twaalf maanden actueel te leveren professionele audiovisuele nieuwsitems, eventueel aangevuld met tekst en foto's
- Wellicht versterken medewerkersbestand BorneBoeit voor tekstbijdragen
- Inbreng Twentse netwerk via RMC Twente, het samenwerkingsverband tussen tal van lokale omroepen in Twente.

Wat kan BorneBoeit bijdragen aan RTV?

- Dagelijks actueel professioneel nieuws, aangevuld met foto's

- Aandragen suggesties voor te filmen onderwerpen
- Redactionele opleiding en begeleiding medewerkers (op basis bereidheid)

Wat kunnen RTV Borne en BorneBoeit samen doen?

- De verslaggeving van de grote evenementen in Borne, zoals Nieuwjaarsreceptie, carnaval, Paasvuur, Borne op z'n Best, Koningsdag en lintjesregen, vieringen 4 en 5 mei, Melbuulndagen, Wielerronde van Borne en Run Bike Run Borne, Toekomstgesprek, verkiezing beste ondernemer van Borne, Lifestyle, Sportgala, Sinterklaas, Shopping by Candlelight, de Twentse Kerststoet.
- Het in woord en beeld vergroten van de redactionele aandacht voor kunst en cultuur, sport en recreatie, vrijwilligerswerk en het beter bij op elkaar afstemmen van lokale initiatieven op de diverse mediaplatforms.
- Gezamenlijke acquisitie door lokale media-adviseurs
- Het initiëren en ondersteuning van acties voor goede doelen
- Gezamenlijke reportages bij calamiteiten als een spoorongeluk of grote branden
- Brede mediaondersteuning bij projecten in het kader van burgerparticipatie (o.a. MijnBorne 2030 en Sorpsvisie Hertme)
- Het visualiseren van officiële gemeentelijke mededelingen

De weg naar samenwerking en voorwaarden vooraf

- Open einde
Alles onderzoeken, het goede behouden en waar mogelijk krachten bundelen zonder dat dit afbreuk doet aan de kracht van een van de partners.
- Verdeelsleutels projectsubsidie (worden tijdens proces naar rato bepaald)
Aannemelijk is dat BorneBoeit in het eerste jaar een aanzienlijke groter aandeel aan de samenwerking levert dan RTV Borne en om die reden in die periode een daaraan gerelateerd bedrag van de projectsubsidie dient te ontvangen. Partijen komen overeen dat BorneBoeit in eerste jaar van de samenwerking tweederde van de projectsubsidie ontvangt.
Partijen spreken uit plannen te ontwikkelen die een gelijkwaardige verdeling van het projectbudget daarna wel rechtvaardigen.
- Fusie onwenselijk en onbespreekbaar
Beide partijen zijn het erover eens dat een fusie tussen de twee media niet wenselijk is. Ze koesteren elk hun eigen identiteit, doelgroepen, frequentie en vorm van verschijnen
Een gezamenlijke huisvesting is mede daarom niet aan de orde. Ook al omdat hiermee geen kostenbesparing zou worden bereikt, aangezien BorneBoeit tot nu toe geen huisvestingskosten vergoedt aan haar medewerkers.
- Duidelijke omschrijving condities waaronder elkaars producten gebruikt mogen worden
Het gaat hier om lengte van de berichten, duur van de videobijdragen en de bronvermeldingen over en weer.
- Organisaties blijven onafhankelijk en verantwoordelijk voor hun eigen begroting, die erop gericht dient te zijn dat ze beide over drie jaar hun eigen kosten kunnen dekken.
- Geen aannames die we niet kunnen waarmaken
- BB maakt geen aanspraak op (deel) jaarlijkse gemeentelijke subsidie aan RTV Borne
- Geen van beide media mag door samenwerking verzwakken
Afspraken samenwerking beperken zich vooralsnog tot de twee lokale partners (geen inmenging derden). De optie van toekomstige samenwerking met andere partijen is bespreekbaar, mits beide partijen daar vruchten van plukken en niet het belang van een van hen wordt geschaad.
- RTV en BB treden op als preferred partners van elkaar .
- Omschrijven doelgroepen
RTV Borne concentreert zich op beeld en geluid, BB is de website voor Borne
RTV Borne is conform de mediawet en het convenant OLON-VNG gehouden een Lokaal Toereikend Media Aanbod (LTMA) te verzorgen en onderhoudt daarom op internet ook een website met nieuws, programmering en programma's (uitzending gemist). Vanwege de samenwerking met

BorneBoeit wordt het onderdeel nieuws op de website van RTV Borne niet verder uitgebouwd.

Beoogde doelen

- Het behalen van de ICE-normering door RTV-Borne
De samenwerking met Borne Boeit zal ertoe leiden dat RTV Borne de ICE-norm royaal haalt
- Versterken beide media afzonderlijk en het geheel door dingen samen te doen
- Samenstellen project- of werkgroep met twee praktijkmensen van beide media onder leiding van een neutrale voorzitter met affiniteit met de media. De groep is bedoeld om visie en beleid voor de komende jaren te ontwikkelen. Ze initieert onderzoek naar huidige belangstelling voor en behoefte aan media in Borne door neutrale organisatie als gemeente met nulmeting en SWOT-analyse. Dit mede om de gewenste progressie in het samenwerkingsproces in kaart te kunnen brengen. In dit kader heeft BorneBoeit een kandidaat op het oog, die evenwel nog benaderd moet worden. Namen van eventuele andere kandidaten zijn welkom.
- Jaarlijks minimaal twee evaluatiegesprekken over voortgang en eventuele bijsturing

Kosten en opbrengsten

Zeker in het eerste jaar van de samenwerking zal sprake zijn van een voor beide partijen te verwachten forse toename van de werkzaamheden om deze te kunnen realiseren. RTV Borne zal investeren in audiovisuele productiecapaciteit, in het bijzonder de inzet van een camerajournalist (CamJo). De samenwerking met BorneBoeit en de positieve uitstraling die dat heeft, zal - evenals de uitstraling van het werk van de Camjo - volgens RTV Borne ook de instroom van nieuwe vrijwilligers bevorderen en daarmee de slagingskans van het project vergroten.

Ook zal ondersteuning van de huidige professionele redactie van BorneBoeit en projectgroep noodzakelijk zijn.

Om die reden wordt het college gevraagd in het eerste jaar (2015) 30.000 euro projectsubsidie te verstrekken en voor de twee jaren daarna respectievelijk 20.000 (2016) en 10.000 (2017) euro per jaar. Vanaf 2018 moet het samenwerkingsverband zoveel vaste grond onder de voeten hebben dat tenminste sprake is van een break-even begroting.

De inkomsten worden behalve uit de gemeentelijke subsidie gegenereerd uit bijdragen van Bornse ondernemers en sympathisanten, reclameacquisitie (banners, advertorials, bedrijfsreportages, specials en themapleinen) en tijdelijke projecten. Een breed bereik is de basis voor het genereren van inkomsten en daarvoor een essentiële voorwaarde.

Kosten en opbrengsten worden binnen het kader van de samenwerking naar rato door de partijen gedeeld.

Draagvlak

Het bestuur van RTV Borne staat achter dit plan en geeft al sinds de start van het overleg met BorneBoeit in het overleg de medewerkers maandelijks een overzicht van de stand van zaken. Die zijn op de hoogte en steunen het streven om door samenwerking het media-aanbod in Borne te versterken.

Mede door het op den duur aantrekkelijker maken van BorneBoeit en het kunnen putten uit een groter vrijwilligersbestand om de continuïteit qua nieuwsvoorziening te waarborgen, kan het bereik van BorneBoeit worden vergroot.

In hoeverre de lokale ondernemers zullen bijdragen aan de samenwerking is naar de mening van beide partijen afhankelijk van wat ze hen productietechnisch kunnen bieden. De realiteit gebiedt te zeggen dat in het eerste jaar nog geen wonderen verwacht mogen worden, aangezien dat vooral in het teken zal staan van het kweken van goodwill (werken aan de gunfactor) en het interesseren voor de toegevoegde waarde van de 'nieuwe' en gezamenlijke producten op beide platforms.

Stappenplan

Eerste jaar

Vormgeven aan samenwerking door sluitende afspraken te maken over de hoeveelheid uit te wisselen producties in de nieuwssfeer (berichten en films) en de in elk geval samen te vervaardigen reportages over de belangrijke evenementen binnen de gemeente Borne.

Elk van de partijen is daarbij verantwoordelijk voor het uit te voeren eigen aandeel daarin.

In dit verband wil RTV Borne een camerajournalist (CamJo) inzetten specifiek voor Borne en gaat BorneBoeit op zoek naar versterking van haar redactie en naar extra vrijwilligers om de organisatie te ondersteunen.

Tweede jaar

Het uitbreiden van de gezamenlijke producties in woord en beeld met activiteiten voor specifieke doelgroepen, ook op locatie binnen de gemeente Borne.

Verder werken aan een gelijkwaardige positie voor beide partijen binnen het Bornse medialandschap.

Derde jaar

Opleveren samenvatting resultaten samenwerking in projectperiode van drie jaar en evaluatie over mogelijke voortzetting daarvan. Tevens het opleveren van een op feiten en ervaringen gebaseerde visie over de toekomst van de Bornse media op korte, middellange en lange termijn.

Duur van de samenwerking

De samenwerking wordt aangegaan voor de duur van drie jaren, waarbij minimaal twee keer per jaar een intensieve evaluatie plaatsvindt van de vorderingen. Waar deze leidt tot verbeteringen, zijn tussentijdse aanpassingen uiteraard mogelijk en zelfs wenselijk. Beide partijen spreken uit dat samenwerking moet duren zolang daarover een goed gevoel bestaat. Indien dat niet het geval is, mag de duur van de projectperiode niet doorslaggevend zijn.

Borne, 21 mei 2015

Projectbegroting RTV Borne

	jaar 1	jaar 2	jaar 3
Inkomsten			
Projectsubsidie	€ 10.000	€ 10.000	€ 5.000
Opdrachten		€ 5.000	€ 7.500
Totale inkomsten	€ 10.000	€ 15.000	€ 12.500
Uitgaven			
Inhuur Camjo	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000
Vervanging camerafaciliteiten		€ 5.000	
Totale uitgaven	€ 10.000	€ 15.000	€ 10.000
Totaal resultaat	€ -	€ -	€ 2.500
Cumulatief resultaat	€ -	€ -	€ 2.500

Projectbegroting Borne Boeit

	jaar 1	jaar 2	jaar 3
Inkomsten			
Projectsubsidie	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Opdrachten		1.000	€ 2.500
Totale inkomsten	€ 20.000	€ 11.000	€ 7.500
Uitgaven			
Kosten voor delen nieuws, extra uren redactie, acquisitie en ondersteuning	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Totale uitgaven	€ 20.000	€ 10.000	€ 5.000
Totaal resultaat	€ -	€ 1.000	€ 2.500
Cumulatief resultaat	€ -	€ 1.000	€ 2.500

Toelichting RTV Borne

RTV Borne denkt bij de post Opdrachten onder inkomsten vooral aan de volgende bronnen:

- Reclame (eerste jaar verwaarloosbaar)
- Opdrachten van de gemeente, gerelateerd aan de beschikbare voorlichtingsbudgetten waarvan een deel nieuw en aanvullend is omdat een aantal grote taken van de landelijke overheid naar de gemeenten is verschoven
- opdrachten van Bornse ondernemers voor producties, eventueel uit te splitsen in producties als bedrijfsvideo's en producties (promo's en verslagen) rond evenementen.

Toelichting BorneBoeit

BorneBoeit denkt geen structurele kosten te maken, maar vraagt ondersteuning voor de extra kosten die het gaat maken in het kader van en voor de duur van het project. Daar hoeven/kunnen dus ook niet per definitie structurele extra inkomsten tegenover te staan, zoals bij RTV Borne wel het geval is.

Het eerder genoemde aantrekkelijker maken van BorneBoeit door het toevoegen van bewegende beelden en de mogelijkheid via de samenwerking uit een groter vrijwilligersbestand te kunnen putten om de continuïteit qua nieuwsvoorziening te waarborgen, biedt kansen om het bereik van BorneBoeit verder te vergroten dan wel minimaal op peil te houden.

Voor adverteerders en projecten zoals in het kader van evenementen en overheidscommunicatie kan het daardoor aantrekkelijker worden om BorneBoeit te gebruiken. BorneBoeit schat echter in dat de voordelen van de samenwerking vooralsnog vooral bij RTV Borne komen te liggen.

Dit is mede een gevolg van de situatie waarin BorneBoeit al verkeert, onder meer via het werven van partners waarmee een samenwerking voor meerdere jaren wordt afgesloten en het ontwikkelen van themapleinen. Beide moeten leiden tot een stevige verbetering van de financiële positie van BorneBoeit.

Borne, 21 mei 2015

Onderzoeksmonitor week 5 - 2015

RTV Borne Radio & Televisie

Inhoudsopgave:

- **Opdracht formulering.**
- **Website van de Omroep.**
- **Samenwerkingsverband lokale omroepen Twente.**
- **Programmeringanalyse RTV Borne Radio.**
- **Programmeringanalyse RTV Borne Televisie.**
- **Samenvatting en Conclusies.**

- **Opdracht formulering:**

Het geven van een algemene indruk en analyse van RTV Borne Radio & Televisie programma's met betrekking tot de opzet, inhoudelijkheid, missie, visie en doelstellingen van een omroep die graag de spiegel wil zijn voor de gehele Bornse samenleving. Er is geluisterd, gekeken en verder is de programmering van een hele uitzendweek samengevat en geanalyseerd, gevolgd door een eindconclusie!

- **Website van de Omroep:**

De website is in een modern jasje gestoken en ziet er verzorgd en duidelijk uit. De site is toegankelijk voor computer en/of tablet bezitters. De site is overzichtelijk en geeft de radio en televisie programmering weer. Positief is het gepubliceerde lokale nieuws van de Gemeente Borne, ook wordt aandacht geschonken aan regionale zaken. Tevens kan men live de uitzendingen en uitzending gemist via de PC volgen. Ook staat de doelstelling, missie en visie op de site. Mensen zonder computer of tablet krijgen het programmaweekoverzicht via de Bornse Courant te zien.

De basisopzet en uiterlijke kenmerken van de Bornse website is onderdeel van een collectief gebeuren, hetgeen terug te vinden is in de opzet en structuur van de andere aangesloten Twentse lokale omroepen.

- **Samenwerkingsverband lokale omroepen Twente:**

RTV Borne Radio, is één van de 6 omroepen die programma's uitzenden van het samenwerkingscollectief **1Twente** Radio. Deze programma's worden niet door RTV Borne Radio gemaakt en gepresenteerd, en komen niet uit de Bornse studio. **1Twente** verzamelt nieuwsfeiten en actualiteiten van de Bornse gemeenschap, maken daar onderwerpen van en presenteren dat in hun uitzendingen. **1Twente** verzorgt op de lijn van RTV Borne Radio van maandag t/m vrijdag muziek - actualiteiten en nieuwsfeiten.

1Twente is het merk van de samenwerkende omroepen in Twente. **1Twente** heeft als doel om iedere dag via alle beschikbare kanalen, muziek, lokaal en regionaal nieuws en informatie van gemeenten uit de regio Twente te brengen.

Aangesloten lokale omroepen:

Enschede FM

RTV Borne

Hoi FM Hellendoorn

Sternet Haaksbergen

AAFM Almelo

Radio Hengelo TV

- **Programmeringanalyse RTV Borne Radio:**

De radio programmering loopt van maandag t/m zondag, tijdstippen en inhoud staan op de website. De programmering staat wekelijks in de Bornse Courant en op tekst TV. De programmering is over de gehele week redelijk horizontaal doch de uitzend tijdstippen en herhalingen zijn wisselend.

Zeven dagen per week zendt RTV Borne Radio uit.

Overzicht programma-indeling en uitzendingen Radio:

Maandag t/m Vrijdag van 00.00 uur t/m 06.00 uur.

Totaal: 30 uur

Wordt verzorgd door:

1Twente, de gehele week de nacht van Twente, muziek en actualiteiten.

Maandag t/m Vrijdag van 06.00 uur t/m 18.00 uur.

Totaal: 60 uur

Wordt verzorgd door:

1Twente, de gehele week horizontale programmering, afwisselende programma's, verschillende DJ's met lokaal nieuws - interviews - Bornse actualiteiten en veel muziek.

Live uit studio Borne:

Totaal: 17 uur

Maandag: 18.00 uur t/m 21.00 uur, streek en buitenland muziek.

Dinsdag: 18.00 uur t/m 24.00 uur, Borne actueel en Gemeentehuis Borne actueel.

Woensdag: 18.00 uur t/m 20.00 uur, informatief en landen muziek.

Donderdag: 18.00 uur t/m 21.00 uur, informatief en jongeren programma.

Vrijdag: 18.00 uur t/m 21.00 uur, informatief allerlei.

Live uit studio Borne:

Totaal: 8 uur

Zaterdag: 10.00 uur t/m 14.00 uur, informatief, jongeren programma, uitgaan.

Zondag: 07.00 uur t/m 09.00 uur, geestelijke muziek

Zondag: 18.00 uur t/m 20.00 uur, informatief en jongeren programma.

Overige uitzendingen:

Totaal: 53 uur

7 dagen per week wordt via de studiocomputer muziek en Borne actueel uitgezonden.

Borne actueel / informatief omvat:

Eindeloze herhalingen van cultuur - maatschappelijke onderwerpen, uitgaan, activiteiten in de gemeente, welzijnswerk, VVV agenda, winkel aanbod en uitstapjes.

Het zelfde aanbod kan ook wekelijks gelezen worden in de Bornse Courant.

- **Programmeringanalyse RTV Borne Televisie:**

RTV Borne Televisie zendt programma TwenteBreed uit. TwenteBreed is het eerste gezamenlijke TV programma van de Twentse lokale omroepen. Het wordt wekelijks geproduceerd door HOI (de lokale omroep van Hellendoorn). Iedere omroep levert onderwerpen aan (Borne: nieuws en actualiteiten) die interessant zijn voor heel Twente.

De televisie programmering loopt van maandag t/m zondag.

24 uur, 7 dagen televisie:

- Tekst TV met actualiteiten, agenda, informatie en gemeente nieuws.
- NOS nieuws
- Foto- en video reportages uit de gemeente Borne van actuele gebeurtenissen.
- Regio programma's, Twente plat en TwenteBreed en muziek programma's.

De 24 uur programmering en tijden staan in detail op de website. Verdere publicaties over de programma-inhoud en bijzondere onderwerpen wordt summier gepubliceerd in de Bornse Courant. Van TwenteBreed is er geen inhoudelijk programmaoverzicht. Televisie kijken is een statisch geheel en wordt afgewisseld met een filmpje / foto serie over lokale gebeurtenissen. Er zijn geen live interviews of presentaties. Live uitzending van een Bornse gebeurtenis is er niet. In de 24 uur programmering zitten zeer veel herhalingen.

- **Overige zaken:**

De omroep is aangesloten bij de ANBI Twente (Algemeen Nut Beoogde Instelling)

De omroep is lid van het RMC Twente. (regionaal media centrum)

Een samenwerkingsverband van de Twentse lokale omroepen.

De visie die door RTV Borne uitgedragen wordt:

De lokale omroep fungeert als spiegel voor de samenleving van Borne, Hertme en Zenderen. Zij zal diens tengevolge streven naar een brede herkenbare programmering waarin de hele gemeenschap zich herkent. RTV Borne wordt daarbij gecontroleerd door het Programma Beleidbepalend Orgaan. Dit orgaan stelt uiteindelijk de programmering van de lokale omroep vast. Hierbij wordt nauwkeurig gelet of deze voldoet aan de wettelijk programmavoorschriften van de Mediawet zoals de kwaliteitseisen en de variatie qua aanbod van de programma's. De omroep geeft aan dat er 40 vrijwilligers werken.

- **Samenvatting en Conclusies:**

Radio:

Het grootste deel van de radioprogramma's tussen **06.00** uur en **18.00** uur komen niet uit de studio van RTV Borne. Deze komen centraal (Radio Hengelo) uit een studio met live presentaties en veel muziek. Het enige Bornse eraan zijn de mededelingen en actualiteiten die dagen lang herhaald worden. De presentatie is luidruchtig, geluid volumes van spotjes variëren sterk, er zijn timing hiaten tussen de programma's en de actualiteit flitsen zijn hinderlijk.

Verder onderscheiden de programma's zich niet van regionale of landelijke zenders.

Het totaal aantal uren van dit uitzendpakket is : **60 uur.**

Naast de programma invulling overdag komen nog een aantal programma's via een Studio computer of via 1 Twente op de lijn van RTV Borne.

Het aantal uren van dit pakket is **83 uur.**

Het totaal aantal uren dat door derden wordt verzorgd komt daarmee op **143 uur.**

Dat is **85 %** van de weekprogrammering.

RTV Borne Radio heeft enkele live programma's met actualiteiten, muziek, interviews en mogelijke verslaggeving van gemeenteraad- en commissie vergaderingen.

Ook zijn er voor jongeren enkele programma's opgenomen.

Het totaal aantal uren dat door eigen medewerkers wordt ingevuld is **25 uur.**

Dat is **15 %** van de weekprogrammering.

Televisie:

24 uur, 7 dagen per week wordt de kijker ingeblikte programma's aangereikt. Er zijn geen live reportages of interviews. Geen enkel programma komt live uit studio Borne, uitzendingen komen d.m.v. streaming via studio computers of via TwenteBreed de huiskamer binnen. Over het algemeen zijn de beelden statisch en de actualiteiten kunnen ook in de regionale couranten of de Bornse Courant gelezen worden. Afwisselend zijn de filmpjes of foto reportages uit de gemeente Borne. TwenteBreed / Twente plat is amusement. De programma-inhoud is summier te zien via de website of tekst TV.

Algemeen:

Het totale beeld van wat RTV Borne Radio & Televisie aan programma's brengt is inhoudelijk onvoldoende, matig van opzet, weinig bekend en onderscheidend om je aan deze zender te binden. De website geeft nog de meeste informatie. De Bornse Courant geeft een weekoverzicht.

Resumé:

Feitelijke cijfers over het aantal uitzendingen:

** Radio weekprogramma:

143 uur wordt door derden gemaakt of komt uit een studio computer = 85 %

25 uur wordt live door RTV Borne gemaakt = 15 %

** Televisie weekprogramma:

168 uur verdeeld over TwenteBreed - Twente plat, en ingeblikte programma's.
Er zijn geen live uitzending uit de studio in Borne.

- Er wordt veel muziek gedraaid. Inhoudelijk wijkt het niet af van bekende regionale of landelijke zenders. De dag uitzendingen worden gedaan door DJ's.
- Er is zeer weinig lokaal nieuws, live presentaties of interviews. Er zijn vele herhalingen op de radio en televisie met wisselende uitzendtijdstippen.
- Er is weinig of geen samenwerking met verenigingen, cultuur, sport, kranten, overige media, kerken, ondernemers en overige niet genoemde doelgroepen en instellingen in de Gemeente Borne.
- Er is te weinig breedte in de programmering om maatschappelijk breed te kunnen functioneren. De doelstellingen worden naar onze mening dan ook niet gehaald. Gemeente Borne en haar totale samenleving wordt onvoldoende op de kaart gezet. De visie die de omroep uitdraagt kan nimmer de spiegel zijn van de Bornse samenleving!

Aan het College van B & W van de gemeente Borne

Borne, november 2014

Dames en heren,

Met het hierna volgende stuk voldoen wij aan uw verzoek het programma-aanbod en de kwaliteit daarvan te vergelijken met de daarvoor geldende normen van het Commissariaat voor de Media.

Hoewel niet behorend tot onze directe taak hebben wij, als nauw betrokken partij, naast de beoordeling van het programma-aanbod en de kwaliteit daarvan, tevens kort verslag gedaan van de recente gebeurtenissen en daarop volgende ontwikkelingen.

De conclusie van de door ons verrichte vergelijking en onze bevindingen is dat RTV Borne met de programmering en de kwaliteit daarvan voldoet aan de wettelijke eisen en op weg is naar een nieuwe toekomst!

Wij vertrouwen erop u van dienst te zijn.

Met vriendelijke groeten,

PBO van RTV Borne

W.L. Geul (voorzitter)

Inleiding en politieke context

RTV Borne heeft een roerige periode achter de rug waarin de omroep, na een aantal moeilijke jaren is getransformeerd tot een lokale omroep die klaar is voor de toekomst. Dit proces heeft grote gevolgen gehad voor de organisatie en de programmering van de omroep. Van oude programma's en van enkele medewerkers is afscheid genomen, een groot aantal nieuwe programma's zien het licht. Programma's die worden gedragen door vooral nieuwe jonge medewerkers uit Borne met hulp en ondersteuning van ervaren medewerkers van andere lokale omroepen in Twente.

Dit document is opgesteld om bij te dragen aan een juist beeld van wat RTV Borne is en doet, en wat het publiek mag verwachten.

RTV Borne maakt deel uit van een landelijk aangewezen pilot van de koepelorganisatie OLON om te komen tot een levensvatbare "lokale omroep nieuwe stijl". De pilot is gebaseerd op de term "lokaal toereikend media aanbod". De OLON en de VNG hebben in een convenant vastgelegd waar het lokaal toereikende media aanbod aan moet voldoen: een lokale omroep dient zijn publiek te bedienen met lokaal nieuws en informatie van goede journalistieke kwaliteit, iedere dag en via alle belangrijke kanalen.

Er is de afgelopen periode voor gezorgd en is geborgd dat er iedere dag lokaal nieuws is, via alle kanalen. RTV Borne voldoet hier nu aan, en dat als kleinste gemeente van Twente! Om dus trots op te zijn. Men meent dan ook recht te hebben op steun en waardering van zowel de Bornse politiek als van de toezichthouders (het Commissariaat).

Relevante voorschriften van het Commissariaat voor de Media

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) geeft in haar brochure "publieke lokale media-instellingen en de mediawet" een overzicht van de belangrijkste regels en richtlijnen die gelden voor een lokale omroep instelling. De belangrijkste passages treft u aan op pagina 9 van dit memo.

De vraag is gesteld of RTV Borne voldoet aan de eisen die het Commissariaat stelt. Het antwoord is ja: via alle kanalen wordt een lokaal toereikend media-aanbod verzorgd. Daarbij voldoet RTV Borne via ieder kanaal aan de ICE-norm.

Via televisie, sociale media en internet is het aanbod vrijwel 100% ICE, verderop (pag. 7 en 8) volgt een toelichting op het radioaanbod van RTV Borne. Ook dat voldoet aan de ICE-norm.

Radio Borghende

Het is relevant om de vergelijking te maken met het voormalige Radio Borghende, de voorganger van RTV Borne.

Door de beperking in menskracht, financiële middelen en technische ondersteuning voldeed de programmering niet altijd aan de voorschriften en eisen van het lokaal toereikende media aanbod. De omroep bracht niet dagelijks lokaal nieuws, laat staan dat dit van journalistiek verantwoorde kwaliteit was. De omroep was afwezig op sociale media, twitter, facebook etc. De website van de omroep bevatte geen nieuws en werd verder ook niet bijgewerkt. Het aanbod via televisie was niet helder en bestond uit agenda-achtige berichten en reportages. De radio zond geen nieuws uit.

Gegeven de genoemde beperkingen werd deze situatie tijdelijk gedoogd.

Waar staat RTV Borne voor?

RTV Borne staat voor een lokaal toereikend media aanbod: zij verzorgt vandaag de dag iedere dag nieuws en informatie via alle belangrijke kanalen:

- Radio: ieder uur lokaal, Twents en landelijk nieuws, aangevuld met informatie.
- Televisie: ieder uur bewegende lokale en Twentse tv van journalistieke kwaliteit, aangevuld met lokaal nieuws op de tekst-tv, fotocollages en andere lokale informatieve items.
- Sociale media: dagelijks lokaal nieuws en informatie op Twitter en Facebook, aangevuld met reportages, verslagen, fotocollages en andere lokale informatieve items
- Website: continue lokaal en Twents nieuws, in samenwerking met de collega lokale omroep verenigd in het Regionaal Media Centrum (RMC) Twente.

De Twentse Waakhond

De gezamenlijke lokale omroepen van het RMC Twente hebben het project "de Twentse Waakhond" in het leven geroepen. De missie: "Iedere burger in Twente heeft recht op een goede verslaglegging van en controle op de lokale politiek, op journalistiek verantwoord niveau". In het kader van dit project is RTV Borne gestart met het live en integraal uitzenden van alle belangrijke raads- en commissievergaderingen. Het betreft audioverslagen via RTV Borne radio en videoverslagen via RTV Borne.nl.

Nieuwe jonge medewerkers: opleiding, begeleiding, coaching en ICE-norm

RTV Borne slaagt er in om nieuwe jonge medewerkers aan zich te binden. Waar voorheen de gemiddelde leeftijd van de medewerkers rond de 60 jaar lag, begint het medewerkersbestand meer en meer een afspiegeling van de Bornse bevolking te worden.

Alle nieuwe medewerkers worden opgeleid en begeleid door een aantal ervaren radio- en televisiemakers van het RMC Twente. Een groep van circa 5 tot 10 jongeren die de tijd en ruimte krijgen om zich langzaam maar zeker te bekwamen in het radiovak. Voor deze groep is voornamelijk het weekend gereserveerd.

RTV Borne kiest ervoor om de jongeren uit de "eigen kweek" de kans te bieden om langzaam in hun vak te groeien. Dat betekent dat de programma's die zij maken vooralsnog niet voldoen aan de zware eisen van het ICE als het gaat om informatie. De betreffende uren mogen echter conform de voorschriften van het Commissariaat, door het PBO van RTV Borne toegeschreven worden aan cultuur ("een lokaal cultureel karakter") en kunnen daardoor alsnog meetellen in de berekening van het percentage ICE dat RTV Borne verzorgt.

RTV Borne DJ jongste deelnemer 3FM TalentSchool *(RTVBorne nieuws 30 oktober 2014)*

Okke Mengerink, één van de talenten in een snel groeiende groep jonge Bornse DJ's die op de radio van RTV Borne programma's maken, is als jongste kandidaat geselecteerd om deel te gaan nemen aan de 3FM DJ TalentSchool. Deze opleiding is speciaal gericht op het opleiden en coachen van talenten bij de Twentse lokale omroepen. Okke Mengerink maakt bij RTV Borne ondermeer iedere zaterdag van 12 tot 14 uur het programma LOS Radio.

De 3FM DJ TalentSchool is een opleiding die een jaar lang duurt. De workshops in de 3FM DJ TalentSchool worden verzorgd door Timo Kamst, de opleidingscoördinator van 3FM. Hij is in Hilversum verantwoordelijk voor het begeleiden en coachen van zo'n 30 radio-talenten die werken bij de diverse landelijke omroepen. De deelnemers aan de 3FM DJ TalentSchool krijgen naast workshops ook een jaar lang coaching door verschillende ervaren radiomakers uit Twente.

De 3FM DJ TalentSchool is een project van het Regionaal Media Centrum Twente (RMC Twente), het samenwerkingsverband van de Twentse lokale omroepen. De opleiding is uniek in Nederland en een belangrijke leverancier van DJ's voor de gezamenlijke radioprogramma's die onder de naam 1Twente overal in Twente te ontvangen zijn.

TalentSchool Borne en samenwerking met collega omroepen

De radiopoot van RTV Borne heeft binnen het samenwerkingsverband van het RMC Twente inmiddels de status verworven van "TalentSchool", dat houdt in dat de begeleiding van jonge medewerkers zo goed is dat andere omroepen hun jonge talenten graag onder begeleiding vlieguren laten maken in Borne. In het bijzonder de naastgelegen omroep Radio Hengelo TV maakt hiervan dankbaar gebruik. Vanuit Hengelo gaan vanaf november 2014 jongeren ervaring opdoen in Borne. De opdracht daarbij is dat zij in hun programma's ook een meerwaarde voor Borne moeten creëren, dat betekent dat er lokale Bornse content (nieuws, informatie, cultuur) in moet worden gebracht. RTV Borne komt met de TalentSchool Borne op een hoger plan te staan en wordt hiermee ook steeds aantrekkelijker voor meer jeugd uit Borne zelf om hierbij aan te sluiten.

Ook voor de programma's van de TalentSchool Borne geldt: de betreffende uren mogen conform de voorschriften van het Commissariaat door het PBO van RTV Borne toegeschreven worden aan cultuur ("een lokaal cultureel karakter") en kunnen daardoor meetellen in de berekening van het percentage ICE dat RTV Borne verzorgt.

De radioprogrammering en de berekening van het aandeel ICE

Conform de laatste paragraaf moet ieder afzonderlijk kanaal van de omroep aan de ICE-norm voldoen. Aan de ICE-norm voldoen in ieder geval:

- Televisie
- Internet / website
- Sociale media

De ICE-berekening met betrekking tot radio

Met betrekking tot radio: volgens de regels en richtlijnen moet de ICE-berekening betrekking hebben op de uren tussen 07 en 23 uur. Van deze uren moet de helft voldoen aan de ICE-norm, dan wel moet het aantal minuten voor minimaal de helft ICE zijn. In totaal moet 56 uur als ICE aangemerkt worden. RTV Borne voldoet hieraan, zoals hierna toegelicht.

Specificatie van de uren die meetellen voor de ICE, per november 2014 en verder.

Uren informatief:

- Borne Actueel: iedere dag hoor je nieuws, actualiteiten en agendatips voor de komende week (nb: de agenda-items zijn ook terug te lezen op de tekst-tv). De uren Borne Actueel tellen voor 100% mee als informatief. Totaal per week 40 uur.
- 1Twente: op werkdagen tussen 07 en 18 uur zendt RTV Borne 1Twente uit: een programma met lokaal en Twents nieuws en informatie. Dagelijks is dit 11 uur, wekelijks is dit 55 uur. Dit programma is in opbouw en zal uiteindelijk voor ongeveer 25% informatief zijn, wat neerkomt op $55/4 = 13,75$ uur. Op dit moment zit het op ongeveer de helft, wat neerkomt op ongeveer 7 uur per week. NB: in de berekening voor de ICE vanaf november 2014 tellen we 1Twente per werkdag als 1 uur mee, totaal 5 uur per week.
- "Ronny": vier maal per week zendt RTV Borne "Ronny" uit, dit is een 100% informatief programma met een portret van een markante persoonlijkheid uit de gemeente Borne. Het streven is er naar om het aantal uitzendingen van het programma de komende maanden uit te breiden tot een dagelijkse uitzending. Dit doen we dan met herhalingen van eerdere afleveringen. Door het tijdloze karakter van het programma is dit zeer goed mogelijk. Vanaf november telt dit programma wekelijks voor 4 uur informatief mee.
- De Hort Op Goan: iedere zaterdag van 10-11 uur bespreken Martin Meijer en Sandra Thijssen de agenda en uitgaanstips in De Hort Op Goan. Wekelijks 1 uur.
- Rechtdoor: een informatief programma over juridische zaken. Wekelijks 1 uur.

Totaal uren informatief: 51 uur

Uren Cultuur:

- Eigen jongeren programma's: RTV Borne slaagt er steeds meer in jonge Bornse vrijwilligers aan zich te binden. Voorbeelden hiervan zijn: Imco & Rick uit je speakers; Los Radio; Born(e) To Chill; Danny at the Music. Het gaat om programma's met lokale informatie en cultuur. De makers van deze programma's zijn nog in opleiding en daarom zullen ze vaak nog geen 50% informatie per uur halen. Deze uren mogen echter conform de voorschriften van het Commissariaat door het PBO van RTV Borne worden toegeschreven aan cultuur ("een lokaal cultureel karakter"), ze tellen dan 100% mee voor de ICE-norm: totaal 5 uur per week

- TalentSchool Borne: vanaf november wordt een begin gemaakt met de TalentSchool Borne. Programma's met lokale informatie en cultuur, gemaakt door jonge talenten. Deze uren mogen conform de voorschriften van het Commissariaat door het PBO van RTV Borne voor 100% toegeschreven worden aan cultuur ("een lokaal cultureel karakter"). Voor de berekening van de ICE per november tellen we deze uren nog niet mee. Totaal per week : pm
- Borne Cultuur: wekelijks brengt RTV Borne diverse wisselende culturele programma's, zoals Schlager-Parade; de Regio Show; Ik proat plat; Bluestown; Black & Blues; Geestelijke Muziek op zondagochtend. Totaal 6 uur per week

Totaal uren cultuur: 11 uur

(volgens de richtlijnen van het Commissariaat mag het PBO maximaal 23 uur als Cultuur meetellen bij de ICE-berekening)

Totaal uren: 51 uur Informatie + 11 uur Cultuur = 62 uur ICE

Volgens het Commissariaat is 56 uur de norm. Hier zit RTV Borne dus boven.

Programmaschema radio vanaf november 2014

Maandag	Programma	ICE-berekening
00-07	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-18	1twente	12,5% info = ruim 1 uur
18-19	Borne Actueel	informatie: 1 uur
19-20	Regio Show	cultuur: 1 uur
20-21	Ik proat plat	cultuur: 1 uur
21-23	Borne Actueel	informatie: 2 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 6

Dinsdag	Programma	ICE-berekening
00-07	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-18	1twente	12,5% = ruim 1 uur
18-23	Borne Actueel	informatie: 5 uur
Regelmatig 19.30-22	Live raads/ commissie verg	informatie: 2,5 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 6

Woensdag	Programma	ICE-berekening
00-07	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-18	1twente	12,5% = ruim 1 uur
18-19	Ronny	informatie: 1 uur
19-20	Schlager Parade	cultuur: 1 uur
20-23	Borne Actueel	informatie: 3 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 6

Donderdag	Programma	ICE-berekening
00-07: nonstop	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-18	1twente	12,5% = ruim 1 uur
18-19	Danny at the Music	cultuur: 1 uur
19-20	Ronny	Informatie: 1 uur
20-21	Black and blues	cultuur: 1 uur
21-23	Borne Actueel	informatie: 2 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 6

Vrijdag	Programma	ICE-berekening
00-07: nonstop	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-18	1twente	12,5% = ruim 1 uur
18-19	Borne Actueel	Informatie: 1 uur
19-20	Rechtdoor	Informatie: 1 uur
20-21	Ronny	Informatie: 1 uur
21-23	Borne Actueel	Informatie: 2 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 6

Zaterdag	Programma	ICE-berekening
00-07	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-10	Borne Actueel	Informatie: 3 uur
10-11	De Hort Op Goan	Informatie: 1 uur
11-12	Imco & Rick uit je speakers	Cultuur: 1 uur
12-14	LOS Radio	Cultuur: 2 uur
14-23	Borne Actueel	Informatie: 9 uur
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 16 uur

Zondag	Programma	ICE-berekening
00-07	nonstop	telt niet mee voor ICE
07-09	Geestelijke Muziek	Cultuur: 2 uur
09-18	Borne Actueel	Informatie: 9 uur
18-19	Born(e) to Chill	Cultuur: 1 uur
19-20	Ronny	Informatie: 1 uur
20-23	Borne Actueel	Informatie: 3
23	nonstop	telt niet mee voor ICE
		Totaal uren ICE: 16

Totaal uren ICE per week

Dag		ICE-berekening
maandag		6
dinsdag		6
woensdag		6
donderdag		6
vrijdag		6
zaterdag		16
zondag		16
	Totaal uren ICE per week	62 uur

Totaal uren: 51 uur Informatie + 11 uur Cultuur = 62 uur ICE
Volgens het Commissariaat is 56 uur de norm. Hier zit RTV Borne dus boven.

Relevante teksten Commissariaat voor de Media

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) geeft in haar brochure "publieke lokale media-instellingen en de mediawet" een overzicht van de belangrijkste regels en richtlijnen die gelden voor een lokale omroep instelling. De belangrijkste passages treft u hieronder aan:

Waar moet het media-aanbod aan voldoen?

Het verzorgen van media-aanbod is voor een belangrijk deel een creatief proces. In de Mediawet staan echter wel enkele voorschriften voor de productie en de aard van programma's. Zo moet een lokale publieke omroep een bepaald percentage programma's zelf produceren, of dat in zijn opdracht laten doen (productienorm). Kant-en-klare programma's aankopen mag dus maar beperkt. Ook moet de omroep een voorgeschreven percentage programma's van informatieve, culturele en educatieve aard op het eigen verzorgingsgebied richten (ICE-norm). Voor de vaststelling daarvan rekent het Commissariaat de nachtelijke uren niet mee: er wordt alleen gekeken naar de uitzendingen tussen 7.00 uur en 23.00 uur. De zogeheten toetsingstijd beslaat dus zestien uur per dag (en 112 uur per week)

ICE: informatie, cultuur, educatie

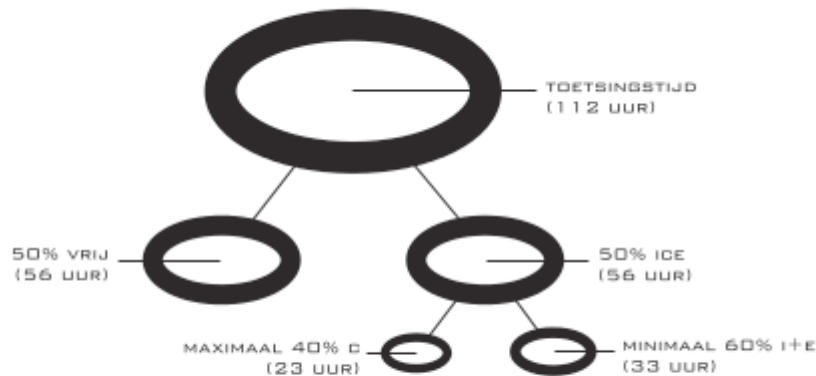
De wetgever wil de omroep zo veel mogelijk vrijlaten bij de invulling van zendtijd en het samenstellen van programma's. Maar deze wil óók voldoende aandacht van de omroep voor het eigen verzorgingsgebied in de programmering garanderen. Daarvoor hanteert de wet de ICE-norm. Deze norm bepaalt dat tenminste vijftig procent van de toetsingstijd een informatief, cultureel of educatief karakter moet hebben, gericht op de eigen gemeente. Van deze vijftig procent moet vervolgens ten minste zestig procent een lokaal informatief of educatief karakter bezitten. Daaronder vallen:

- Programma's met tenminste dertig minuten aan lokale informatie of educatie per uur. Zoals nieuwsprogramma's, sportprogramma's, informatievoorziening over kunstactiviteiten of over de gezondheidszorg, raadsvergaderingen en interviews met kunstenaars.
- Verslaglegging van belangrijke gebeurtenissen of festiviteiten in de gemeente. Zoals de avondvierdaagse, de carnavalsoptocht, de intocht van Sinterklaas en de benoeming van de burgemeester.

De overige veertig procent van de ICE-tijd mag bestaan uit programma's met een lokaal cultureel karakter. Denk aan:

- Registratie van culturele voorstellingen (cabaret, concerten en toneelvoorstellingen) en kerkdiensten in de gemeente.
- Verstrooiende programma's zoals verzoekplatenprogramma's en spelprogramma's met lokale kandidaten. Het PBO geeft het lokale karakter van deze programma's aan. Let op: dit soort programma's is geen cultuur in de zin van het sponsorregime en mag dus niet worden gesponsord.

TOETSINGSTIJD EN ICE-TIJD IN PROCENTEN
(EN IN UREN PER WEEK)

Criteria voor ICE-tijd

Het Commissariaat hanteert vastgestelde criteria voor het berekenen van de ICE-percentages. Omroepen kunnen hiermee nagaan of zij hun kijkers en luisteraars voldoende informatie, cultuur en educatie aanbieden. Hieronder volgt de berekening die het Commissariaat hanteert:

- Alle losse minuten die de omroep in programma's besteedt aan informatie en educatie, tellen mee als ICE-tijd. De omroep dient echter duidelijk aan te geven hoeveel minuten dit zijn, in welk programma deze zich bevinden, en waaruit zij bestaan.
- Wanneer een programma van een uur voor minimaal dertig minuten uit informatie en educatie bestaat, telt het Commissariaat dit als een volledig uur. De minuten uit dat uur tellen dan uiteraard niet ook nog eens los mee.
- Culturele programma's die de lokale cultuur behandelen, tellen in hun geheel mee.
- Het Commissariaat telt losse culturele minuten niet mee. Informatie over culturele onderwerpen telt wel als losse minuten mee, maar wordt tot informatie gerekend.
- Herhalingen van ICE-programma's tellen mee.
- Reclameboodschappen tellen niet mee als lokale ICE-tijd.
- De ICE-norm geldt voor elk kanaal afzonderlijk. Voor omroepen die meerdere kanalen exploiteren, is het dus niet mogelijk om onderling te compenseren.

G E M E E N T E B O R N E

Memo

aan
Gemeenteraad

kopie

van
Vertegenwoordigers
regioraad

datum
15-09-2015

betreft
Regioraadsvergadering 30 september 2015

Geachte raad,

Ten behoeve van de voorbereiding van de regioraadsvergadering op 30 september as treft u in dit memo per agendapunt een kort advies aan dat kan worden gebruikt bij de standpuntbepaling in de raadsvergadering van 29 september 2015.

1. Opening en mededelingen

-

2. Besluitenlijst vergadering d.d. 1 juli 2015

Voorstel:

1. besluitenlijst van 1 juli 2015 vaststellen.

Toelichting:

-

Advies:

1. Verslag vaststellen.

3. Aanwijzing voorzitter

Voorstel:

1. De heer dr. G.J. van Veldhuizen met ingang van 2 oktober 2015 aan te wijzen tot voorzitter.

Toelichting:

1. In artikel 19, lid 1 van de vigerende Regeling Regio Twente is bepaald dat het algemeen bestuur uit zijn midden de burgemeester van Enschede aanwijst als voorzitter.

Advies:

1. instemmen

4. Vaststelling geactualiseerde:

G E M E E N T E B O R N E

- 1 Controle- en financiële protocol**
- 2 Controleprotocol voor de accountantscontrole**
- 3 Overzicht van toepassing zijnde- wet en regelgeving voor de accountantscontrole 2015**

Voorstel:

1. In te stemmen met de geactualiseerde controle verordening en financiële verordening (bijlage 1 en 2).
2. In te stemmen met het geactualiseerde controleprotocol voor de accountantscontrole (bijlage 3) en het op 16 november 2011 vastgestelde protocol rechtmatigheidscontrole in te trekken.
3. In te stemmen met het geactualiseerd overzicht van toepassing zijnde wet- en regelgeving voor de accountantscontrole 2015 (bijlage 4).

Toelichting:

1. De controle verordening en de financiële verordening dateren uit 2011 en zijn inmiddels achterhaald. Beide verordeningen bevatten verwijzingen en citaten uit wetgeving die inmiddels aangepast of zelfs helemaal vervangen is. Dit is geactualiseerd. Beide verordeningen bevatten ook toelichtingen en gehanteerde termijnen die achterhaald zijn door veranderingen binnen de organisatie van Regio Twente en door wijzigingen in wetgeving. Dit is eveneens geactualiseerd.
2. De Gemeentewet verplicht Regio Twente om in het kader van de controle op de jaarrekening naast een toets op de getrouwheid een toets op de financiële rechtmatigheid uit te laten voeren. De kaders waarbinnen de accountant de toets moet uitvoeren, dienen te worden gesteld door de regiораad door vaststelling van het controleprotocol accountantscontrole. Ten opzichte van het huidige controleprotocol zijn er inhoudelijk geen wijzigingen aangebracht. Wel zijn verwijzingen en citaten uit inmiddels gedateerde wetgeving aangepast.
3. Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet wordt rechtmatigheidsonderzoek verricht. De accountant moet na afloop van het begrotingsjaar haar oordeel geven. Het normenkader voor een rechtmatigheidscontrole betreft de inventarisatie van relevante regelgeving van hogere overheden en van Regio Twente zelf. Het normenkader moet actueel worden gehouden en ieder jaar worden aangepast op basis van nieuwe wet- en regelgeving.

Advies:

1. Instemmen met voorstel 1 t/m 3

5. Wijziging begroting 2016 Regio Twente wat betreft het programma Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente

Voorstel:

1. In te stemmen met de bijgevoegde begrotingswijziging 2016 nr. 3 met betrekking tot het programma Ontwikkelagenda Netwerkstad Twente, waarmee de omvang van het programma terug wordt gebracht van € 395.051 naar € 300.000.

Toelichting:

1. Sinds het vaststellen van de Ontwikkelagenda eind 2013 richt de samenwerking in Netwerkstad zich op de uitvoering van deze agenda. Samenwerkingsdossiers die geen raakvlak hadden met de ontwikkelagenda zijn elders ondergebracht. Er wordt getracht zo veel mogelijk gebruik te maken van menskracht en faciliteiten binnen de gemeentelijke organisaties en de begroting van de samenwerking zo beperkt als mogelijk te houden. Dit heeft tot gevolg

G E M E E N T E B O R N E

dat de bestuurscommissie verwacht minder geld nodig te hebben dan eerder werd begroot, om de programmadoelstellingen van Netwerkstad te behalen.

Advies:

1. instemmen

6. Rondvraag

-

Programmabegroting 2016 - 2019

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief / Raadsvoorstel	
Raadsbesluit	
Beleidsbegroting	
Visie en prioriteiten	
Programma's	
Leve Borne	
Meedoen in Borne	
Mooi Borne	
Borne Werkt	
Beter Borne	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
Paragrafen	
Paragraaf Financieel Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	
Paragraaf Financiering	
Paragraaf Lokale Heffingen	
Paragraaf Grondbeleid	
Paragraaf Bedrijfsvoering	
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	
Paragraaf Verbonden Partijen	
Financiële begroting	
Begrotingsoverzicht baten en lasten	
Analyse begroting 2016-2019	
Bijlagen	
A. Samenvatting begrotingsrichtlijnen	
B. Investerings- en financieringsstaat	
C. Incidentele baten en lasten	
D. Staat van reserves en voorzieningen	
E. EMU saldo	

Aanbiedingsbrief / Raadsvoorstel

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering

agendapunt

nummer

15INT01836

onderwerp

Programmabegroting 2016-2019

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

De programmabegroting 2016-2019 geeft een minder slecht perspectief dan vorig jaar. Reden hiervoor is onder andere een voordeel op de bijstandsverlening en een rentevoordeel op kapitaallasten door een verlaging van de rekenrente. De programmabegroting sluit aan bij het raadsprogramma 2014-2018 en voldoet aan de eisen van de toezichthouder.

Voor de realisatie van de verbindingsweg en de tunnel wordt voorgesteld de OZB vier jaar te verhogen met 2%. We stellen voor om De Groene Poort als strategisch project te beëindigen en beheer en onderhoud structureel te borgen. Voor een aantal beleidsdoelen stellen we voor drie jaar € 580.000,- beschikbaar om de ontwikkeling naar een regisserende gemeente te bevorderen. Deze beleidsdoelen sluiten aan bij het raadsprogramma 2014-2018.

Met deze voorstellen voor nieuw beleid voldoet de weerstandspositie aan de met u afgesproken norm van 1,0 en is de vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling gedaald tot ruim € 24.000,-. Ten slotte stellen we u voor om de ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van de bezuiniging. Dit kan omdat de jaarschijf 2016 materieel sluitend is.

1 Inleiding

Hierbij bieden wij u, overeenkomstig artikel 190 van de Gemeentewet, de ontwerpbegroting 2016-2019 ter vaststelling aan. Ondanks dat het financieel perspectief in deze begroting is verbeterd, is er nog steeds sprake van een niet sluitend meerjarenperspectief. Om deze reden, leggen wij u dan ook een begroting voor waarin het raadsprogramma 2014-2018 zoveel mogelijk inhoudelijk is verwerkt en nieuw structureel beleid tot een minimum beperkt is. Wij hebben het vertrouwen dat deze begroting u een goed en reëel inzicht geeft in de financiële toekomst van onze gemeente.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsprogramma

Op 6 mei 2014 heeft u het Raadsprogramma 2014-2018 vastgesteld, uw dynamische agenda voor de komende vier jaar. Per thema heeft u weergegeven wat de raad wil bereiken (doel), wie het initiatief neemt (college of raad), welke randvoorwaarden de raad het college meegeeft (kaders) en wanneer het thema wordt geagendeerd in de raad (agenda). In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2015 hebben wij aangegeven hoe wij de thema's uit het raadsprogramma willen oppakken. In deze begroting geven wij hier een vervolg aan.

Interactief proces bezuiniging

Deze meerjarenbegroting geeft ons inzicht in de resterende bezuinigingsopgave. De bedoeling is om samen met de maatschappelijke partners keuzes te maken welke taken, op welke manier en met welke uitgaven nog passen binnen de visie MijnBorne2030. In deze aanbiedingsbrief stellen wij u, gelet op het sluitend zijn van de jaarschijf 2016, voor om het interactief begrotingsproces los te koppelen van bezuinigingen.

2 Beoogd resultaat

Doel van de ontwerpbegroting is om de gemeenteraad en de Bornse samenleving zodanig inzicht te geven in de verwachte inkomsten en uitgaven dat zij zich een verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie en de keuzes van de gemeente. De ontwerpbegroting geeft de gemeenteraad inzicht in de mogelijkheden en consequenties van het maken van andere (beleids)keuzes. De begroting is voor het college het inhoudelijke en financiële kader voor de eerste jaarschijf. Met het vaststellen van de begroting voldoet de gemeente aan art. 190 van de Gemeentewet.

3 Argumenten

1.1 De begroting sluit aan bij het Raadsprogramma 2014-2018

In het raadsprogramma is het initiatief voor de verschillende onderwerpen neergelegd bij de gemeenteraad of bij het college van B en W. De onderwerpen waarvoor het initiatief bij het college ligt zijn opgenomen in de programmateksten. Voor de onderwerpen waar de raad het initiatief heeft geven wij hieronder aan hoe dit volgens ons vorm kan krijgen.

Buurtontwikkeling

De evaluatie van de startnotities 'Leefbaarheid en veiligheid' en 'Burgerparticipatie/Overheidsparticipatie' bieden aanknopingspunten voor kaderstelling door de gemeenteraad. De bedoeling is om eind 2015 wijkcoördinatie, leefbaarheid en veiligheid te evalueren. Wij stellen voor dat de raad dan het initiatief neemt om op basis van deze evaluatie en de maatschappelijke veiligheidsagenda 2013-2016 in het eerste kwartaal van 2016 in gesprek gaat met dorps- en wijkorganisaties en andere partners om de stand van zaken te bespreken.

Decentralisaties

De decentralisaties in het sociaal domein worden vormgegeven in een strategisch project. Het eerste deelproject (de transitie) is vrijwel afgerond. Voor dit deel zal de raadswerkgroep decentralisaties nog in 2015 een eindverslag aan de raad aanbieden. Voor het tweede deelproject (de transformatie) is de vraag hoe de gemeenteraad hiervoor kaders stelt. Wij stellen voor dat de raad hierover bij het bespreken van het eindverslag afspraken maakt.

G E M E E N T E B O R N E

Sport, welzijn en cultuur

Begin 2016 bieden wij de evaluatie van het subsidiebeleid aan. Inmiddels hebben wij ook in samenwerking met de BLOS het sportbeleid geëvalueerd en is een nieuwe sportnota vrijwel afgerond. Wij kunnen ons voorstellen dat de raad niet een beleidsnota wil vaststellen voordat de raad gesproken heeft over de mogelijkheden waarop sport, welzijn en cultuur elkaar kunnen versterken. Ons voorstel is daarom dat de gemeenteraad nog in 2015 een werkgroep samenstelt, zodat voor 2016 een proces kan worden uitgelijnd dat tot kaderstelling voor toegankelijke, bereikbare en betaalbare sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen leidt.

Fietsers en voetgangers

Om de veiligheid van fietsers en voetgangers te bevorderen wil de raad met partners in gesprek. Wij zijn voornemens om uw raad in 2016 een informatienotitie aan te bieden over fietsveiligheid in relatie tot de aanleg van de F35 en het Model aanpak veilig fietsen. Deze notitie kunt u betrekken bij de uitwerking van dit thema en het gesprek met maatschappelijke partners over de vraag hoe de veiligheid voor fietsers en voetgangers verder verbeterd kan worden.

Bestuurlijke vernieuwing raad

De werkgroep Bestuurlijke vernieuwing 2 heeft zijn werkzaamheden afgerond. De werkgroep Decentralisaties is bezig met het afronden van een eindverslag. Wij stellen voor om de werkwijze van de raad verder te ontwikkelen aan de hand van de andere vijf onderwerpen uit het raadsprogramma waar de raad het initiatief heeft.

Regisserende gemeente Borne

Dit thema hangt sterk samen met de bestuurlijke vernieuwing van de raad. Het college van B en W werkt aan de realisatieroute om te komen tot een regisserende netwerkorganisatie. Het doel van dit onderwerp is het sturing houden op de Bornse visie, doelen en agenda. Actueel onderwerp binnen dit doel is grip op verbonden partijen, bijvoorbeeld de heroriëntatie op de Twentse samenwerking. Wij zijn voornemens om in 2016 de nota verbonden partijen te actualiseren. Wij stellen u voor om als raad in gesprek te gaan over de kaders voordat wij deze nota aan u voorleggen.

1.2 Strategische projecten geven invulling aan raadsprogramma

De inhoudelijke ambities uit het raadsprogramma en de toekomstvisie geven we invulling met strategische projecten. In deze aanbiedingsbrief geven wij een korte doorkijk in de ontwikkelingen van deze strategische projecten. Op basis van deze informatie kan de gemeenteraad bijsturen door inhoudelijke, procesmatige of financiële kaders te wijzigen. Elk project heeft hiervoor ook zijn eigen momenten, bijvoorbeeld bij het vaststellen van het meerjarenprogramma grondexploitaties.

Bornsche Maten

Het strategisch project Bornsche Maten wordt voortgezet. Bijsturing van de gemeenteraad vindt plaats via de afgesproken momenten, zoals de jaarlijkse vaststelling van de grondexploitaties.

De Veste

Het voorzieningencluster De Veste, met de onderdelen onderwijs, kinderopvang en sport, is inmiddels opgeleverd. Wij verwachten eind 2015 de nazorgfase te hebben afgerond zodat De Veste dan als strategisch project kan worden beëindigd.

G E M E E N T E B O R N E

De Groene Poort

De evaluatie van het strategisch project de Groene Poort is ter kennisname aan de raad aangeboden. In deze begroting stellen wij voor om beheer en onderhoud structureel te maken binnen de lijnorganisatie en incidentele middelen beschikbaar te stellen voor deelname aan programma's. Hiermee kan De Groene Poort als strategisch project beëindigd worden.

Zuidelijke randweg

In 2016 willen we starten met de aanleg van de Zuidelijke randweg.

Westelijke randweg

De voorkeursvariant voor de westelijke randweg (5b, gekoppeld aan het tracé van de rijksweg en ten noordwesten van Zenderen aansluitend op de N743) is opgenomen in de structuurvisie.

Spoorse doorsnijding

Door de raad is de Totaalvisie vastgesteld. Besluitvorming over de eerste stap (verbindingsweg met tunnel) heeft plaatsgevonden. In deze begroting doen wij een voorstel voor dekking van het resterende investeringsbedrag dat met deze eerste stap gemoeid is. De realisatie van de Totaalvisie willen wij programmatisch gaan organiseren.

De Veldkamp

Het terrein Westermaat/De Veldkamp kan de komende jaren de vraag vanuit Borne en Hengelo voldoende accommoderen. Voor de terreinen De Kluft en Oldhof is het project 'Kernrand Borne-West' opgestart.

Centrumplan

Voor de uitvoering van het masterplan centrum wordt in 2016 het deelproject herinrichting Bolkshoek afgerond.

Decentralisaties sociaal domein

In 2015 ronden wij het eerste deelproject (transitie) af en ontwikkelen wij een voorstel voor het tweede deelproject (transformatie) dat waarschijnlijk enkele jaren zal beslaan. Startpunt hiervoor is de kaderstelling door de raad, zoals aangegeven bij het raadsprogramma. Wij gaan, conform de motie van uw raad, uit van een budgetneutrale transformatie, ook met afnemende inkomsten van het rijk. Bij de behandeling van het eindrapport van de werkgroep 3 d's verwachten wij dat de raad een uitspraak doet over de verdere betrokkenheid.

Regisserende Netwerkorganisatie

Bij de ontwikkeling van de organisatie tot een regisserende netwerkorganisatie gaan we uit van een organische verandering zoals opgenomen in de realisatieroute. In 2016 verwachten we meer duidelijkheid te kunnen geven over de samenwerkingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (Regionale uitvoeringsdienst), sport (sportbedrijf), bedrijfsvoering (Twentebedrijf) en de regisserende kernorganisatie.

1.3 De begroting is voor de jaarschijf 2016 materieel sluitend

De jaarschijf 2016 sluit met een positief resultaat van € 13.500,-, waar wij vorig jaar nog een tekort van € 321.000,- verwachtten. In de memo van 14 april 2015 hebben wij u geïnformeerd over onze verwachting dat de mogelijke bijstelling van de rekenrente tot een neutraal saldo zou leiden.

Inmiddels is duidelijk dat het rekenrentepercentage bijgesteld kan worden naar 3,0% (was 4,0%). Deze aanpassing heeft gevolgen voor zowel de exploitatiebegroting als de grondexploitaties.

G E M E E N T E B O R N E

Omdat de rentelasten over verschillende producten in onze begroting zijn verdeeld, is het voordeel op productniveau vrijwel onzichtbaar. Het lagere rentepercentage van 3% levert een nadeel op ten aanzien van de bespaarde rente. De totale bespaarde rente daalt van € 2,1 miljoen naar € 1,6 miljoen. Omdat de bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves wordt dit budgettair neutraal verwerkt. Dit betekent wel een lagere toevoeging aan de reserve beleidsontwikkeling.

Ten aanzien van de kapitaallasten levert het lagere percentage voordeel op van € 479.000,- omdat dit percentage wordt doorberekend aan de boekwaarde van de investeringen. Een deel van dit voordeel (€ 200.000,-) wordt minder doorberekend aan kostendekkende taken (o.a. riolering en reiniging) en bij activa die worden gedekt door een reserve. Hier hebben deze mutaties geen effect voor de exploitatie. Daarnaast zijn er investeringen met een vast rentepercentage waar de nieuwe rekenrente geen invloed op heeft. In de begroting 2016-2019 is voor de grondexploitaties nog gerekend met een percentage van 4%, zoals vastgesteld in het MPG. In de begroting 2017-2020 zal het rentepercentage ook voor de grondexploitaties worden aangepast, zodat dan minder rentekosten worden toegerekend aan de verschillende grondexploitaties.

Voor de begroting 2016 zijn er nieuwe investeringen opgevoerd die voor extra rentekosten zorgen. Per saldo betekent de verlaging van de rekenrente een structureel voordeel van € 187.000,-.

1.4 Meerjarig financieel perspectief is minder negatief dan vorig jaar

Gelet op het begrotingsuitgangspunt 'handhaving bestaand beleid' in combinatie met een aantal autonome ontwikkelingen verwachten wij een lichte verbetering van onze financiële positie. Dat betekent dat de eerste jaarschijf van de begroting (2016) tot een neutraal saldo leidt. Meerjarig is er sprake van een verminderd negatief saldo, maar ombuigingen zullen nog steeds nodig zijn, maar wel op een later moment. In de tabel zijn de belangrijkste mutaties opgenomen die daaronder zijn toegelicht.

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019				
	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018 (11-11-2014)	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelkosten	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	59 N	26 N	106 N	103 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid	13 V	33 V	351 N	687 N

Ook de omvang van bezuinigingsopdracht is veranderd. Bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2015-2018 (juli 2014) gingen we nog uit van een omvang van ongeveer € 1.600.000,-.

G E M E E N T E B O R N E

Uit de eerste wijziging meerjarenbegroting 2015 - 2018 (november 2014) bleek dat de omvang nog € 936.000,- is. In de voorliggende begroting 2016-2019 gaan wij uit van een tekort van € 687.000,- in 2019. Daarnaast is er over de laatste jaren een positief rekeningresultaat. Dit positieve resultaat komt elk jaar door incidentele meevallers.

Bijstand

Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage aan de gemeente Borne verhoogd en de prognose van het aantal cliënten is naar beneden bijgesteld. Hierdoor ontstaat een minder negatief saldo in de komende vier jaar.

Rentevoordeel kapitaallasten

Door verlaging van de rekenrente ontstaat een rentevoordeel van € 288.000,-. Het opvoeren van nieuwe investeringen verlaagt dit voordeel jaarlijks tot de hierboven genoemde bedragen.

Actualisatie Stelposten

Actualisatie van diverse stelposten die zijn opgenomen voor bijvoorbeeld onvoorziene uitgaven, autonome groei, het vervangingsinvesteringsplan en loon- en prijscompensaties.

Onroerende zaakbelasting

Actualisatie van het aantal aanslagen op basis van de gegevens van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Vergoeding samenwerkingsverbanden

Het betreft hierbij de vergoeding die we niet meer van Woonbeheer ontvangen als gevolg van het overdragen van de geldleningen en de garanties naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Daarnaast is er sprake van een administratieve correctie met betrekking tot de trekkingsrechten SMS.

Salarissen

Actualisatie van salarissen volgens de actuele cao.

Actualisatie Planon (onderhoudsplan)

Het onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen is geactualiseerd. Op met name het gemeentehuis, sportaccommodaties en het kulturhus is het budget voor onderhoud verhoogd. Het groot onderhoud is ook bijgesteld maar deze wordt gedekt uit de reserve groot onderhoud en verloopt budgettair neutraal in de begroting.

Gemeentefonds

De ramingen zijn geactualiseerd op basis van de laatste circulaire (december 2014). Op basis van de begrotingsrichtlijnen zijn de aantallen m.b.t. de verdelingsmaatstaven aangepast.

1.5 Begroting voldoet aan eisen toezichthouder

In de begrotingsbrief 2016 geeft de provincie Overijssel aan zich zorgen te maken over de financiële positie van gemeenten. Dit is voor de provincie aanleiding om de toetsingscriteria op drie onderdelen nader te duiden:

- het toegenomen belang van gemeenschappelijke regelingen;
- de onzekerheden binnen het sociale domein;
- de toenemende druk op het onderhoud kapitaalgoederen.

G E M E E N T E B O R N E

Wij herkennen de zorgen van de toezichthouder en pakken deze in 2016 verder op. De voorliggende begroting komt op dit moment voldoende tegemoet aan deze toetsingscriteria. Met het materieel in evenwicht zijn van de jaarschijven 2016 en 2017 voldoet deze begroting aan de belangrijkste voorwaarde van de toezichthouder.

2.1 Nieuw beleid is gericht op ontwikkeling naar regisserende gemeente

De begroting 2016 en het financieel meerjarenperspectief bieden geen ruimte voor (structureel) nieuw beleid, anders dan de ruimte binnen de reserve beleidsontwikkeling. Wel kan (extra) ruimte voor nieuw beleid gemaakt worden door 1) de onroerende zaakbelasting te verhogen en 2) bestaand beleid te schrappen.

Zoals in de inleiding al aangekondigd, leggen wij u een beleidsarme begroting voor, behoudens de financiële vertaling van het raadsbesluit om de Verbindingsweg en tunnel aan te leggen, en de structurele gevolgen van de afronding van het strategisch project De Groene Poort. Nieuw beleid voortkomend uit de startnotities willen wij incidenteel financieren, om hiermee de omslag naar de regisserende gemeente te maken. Ditzelfde geldt voor het vervolg op De Groene Poort en voor de wens van de raad om de ondersteuning van de griffie uit te breiden.

Ten slotte vragen wij aandacht voor drie onderwerpen die mogelijk in de toekomst om een (nieuwe) afweging vragen: hondenbeleid, integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

A Verbindingsweg en eerste spooronderdoorgang

Wij stellen u voor om het ontbrekende deel van de investering voor de Verbindingsweg en de tunnel van (maximaal) € 9,2 miljoen te dekken door een onttrekking uit de reserve beleidsontwikkeling van € 4.000.000,-- in combinatie met een jaarlijkse verhoging van de OZB-tarieven met 2,0 % gedurende de periode 2017 tot en met 2020.

Op 4 juni 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van de eerste stapsteen van de Totaalvisie, zijnde de aanleg van de Verbindingsweg en de spooronderdoorgang, in combinatie met het opheffen van de bestaande spoorwegovergang in de Oonksweg. Van de totale investering van € 26,5 miljoen is € 17,3 miljoen gedekt. Onze inspanning blijft er op gericht om aanvullende gelden van derden te verwerven. Wij zullen de raad ruimschoots voor de start van de uitvoering en uiterlijk medio 2016 bij de begrotingsbehandeling, informeren wat deze inspanning heeft opgeleverd.

B Groene Poort

Wij stellen u voor om voor het beheer en onderhoud structureel € 10.000,- beschikbaar te stellen en voor het vervolg drie jaar incidenteel € 50.000,- per jaar.

De nadruk voor de komende periode ligt meer op instandhouding van de kwaliteiten van het gebied Groene Poort en het genereren van economische spin-off. De bijdrage van de gemeente is deels structureel voor beheer en onderhoud. Incidentele middelen zijn nodig voor organisatiekosten en deelname aan programma's en middelen voor cofinanciering.

C Duurzaamheid

Wij stellen u voor om voor de doorontwikkeling van duurzaamheid drie jaar incidenteel € 58.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Het onderwerp duurzaamheid heeft in de visie Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen een prominente plaats gekregen. Duurzaamheid wordt in de visie gekoppeld aan de thema's bouwen, energie, mobiliteit, (openbare) verlichting, biodiversiteit en duurzaam inkopen en aanbesteden.

G E M E E N T E B O R N E

Het grote aantal afgeronde projecten uit de Duurzaamheidsagenda (een participatieproject met ideeën/projecten uit de gemeenschap), de initiatieven van de stichtingen Borne Duurzaam! en Borne Energie tonen aan dat duurzaamheid leeft binnen de Bornse gemeenschap. De komende drie jaar zetten we deze aanpak door en geven we invulling aan de ambitie uit het raadsprogramma 2014-2018.

D Mediation

Wij stellen u voor om voor mediationtrajecten drie jaar incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen. Mediation wordt heel concreet ingezet in situaties die vast zitten en mogelijk los te trekken zijn door met elkaar in gesprek te gaan. Is er geen geld voor mediation, dan wordt er eerder een vlucht gezocht in lange juridische procedures die ook veel geld kosten. De afgelopen jaren hebben, in het kader van de startnotities, enkele mediationtrajecten gelopen met positieve ervaringen voor alle betrokkenen.

E Participatie

Wij stellen u voor om voor het participatiever maken van bestuur en organisatie drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

In het kader van de ontwikkelingen om te komen tot een regisserende gemeente is één van de belangrijke pijlers het inbedden van overheidsparticipatie. Dit gaat niet vanzelf. Om de medewerkers, het college en de raad te ondersteunen bij dit proces, is inzet nodig van een participatieadviseur. De taak van de participatieadviseur is om de organisatie te ondersteunen om in maximaal drie jaar overheidsparticipatie binnen alle geledingen te verankeren. Wij willen de voortgang tussentijds evalueren en zullen u informeren over de voortgang.

F Bijzondere opsporingsambtenaar

Wij stellen u voor om voor de uitvoering van leefbaarheid en veiligheid openbare ruimte drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Door de inzet van een 2e BOA wordt toezicht en handhaving openbare ruimte breder opgepakt. Veel werkzaamheden moeten uitgevoerd worden door 2 personen i.v.m. eigen veiligheid. Hiernaast zijn er verschillende ontwikkelingen waardoor uitbreiding noodzakelijk is: ontwikkeling AZC, drank- en horecabeleid, marktmeester, parkeerbeleid en klachten openbare ruimte.

G Ondersteuning griffie

Wij stellen u voor om voor de ondersteuning van de raad drie jaar incidenteel € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen.

De wens van de werkgeverscommissie is om te komen tot een meer inhoudelijke ondersteuning van de raad. Met de huidige personele capaciteit kunnen de ambities van de raad onvoldoende worden waar gemaakt.

H Hondenbeleid

Het is een wens vanuit de raad om de hondenoverlast terug te dringen. Zowel honden- als niet-hondenbezitters hebben baat bij een deugdelijk hondenbeleid met bijbehorende maatregelen. Een deugdelijk hondenbeleidsplan is van invloed op de gehele openbare ruimte. Wij stellen u voor om de invoering van het hondenbeleidsplan en de financiële gevolgen hiervan te betrekken bij de integrale afweging in de begroting 2017-2020.

I Integraal huisvestingsplan

Uw raad heeft op verzoek van de schoolbesturen besloten om het integraal huisvestingsplan niet te agenderen in afwachting van een nadere afweging door de schoolbesturen. De financiële gevolgen van het integraal huisvestingsplan kunt u pas afwegen als duidelijk is welke scenario's de voorkeur hebben.

G E M E E N T E B O R N E

Wij stellen u daarom voor om de financiering van het integraal huisvestingsplan te betrekken bij de integrale afweging bij de begroting 2017-2020.

J Onkruidbestrijding

Per 1 januari 2016 wordt een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht. Zodra bekend is wat de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het beheer zijn, doen wij u hierover een voorstel.

3.1 Interactief begroten niet belasten met bezuinigingen

Uw gemeenteraad heeft in september 2014 een interactief proces voor een derde tranche bezuinigingen vastgesteld. Tegelijk heeft u besloten om een bredere dialoog met de Bornse samenleving aan te gaan over de prioriteiten voor de bezuiniging, maar ook over de raadsagenda en de nadere uitvoering van de toekomstvisie MijnBorne2030.

De directe noodzaak om te bezuinigen is niet meer zo groot als in 2014. De omvang van de bezuinigingen is kleiner en de jaarschijven 2016 en 2017 hebben een neutraal saldo. Daarom is ons voorstel om de focus van het interactieve proces te verleggen van de bezuinigingen naar de bredere dialoog over wat de gemeente Borne doet, op welke manier ze dat doet en wat dat kost. En hierdoor te borgen dat wat de gemeente doet beter aansluit bij de behoeften van de Bornse samenleving. Het gaat dan niet alleen om bezuinigingen en de goede dingen doen, maar juist om het ter discussie stellen van bestaande activiteiten en het creëren van ruimte om nieuwe ambities waar te kunnen maken ('nieuw voor oud'). De bedoeling is om deze dialoog structureel plaats te laten vinden. Het resultaat hiervan is een interactieve begroting.

Met de Bornse convenantpartners is een eerste gespreksronde geweest over de vraag hoe we dit proces het beste vorm kunnen geven. Een van de punten die hier uit kwam is transparantie van de gemeentelijke begroting. Daar gaan we mee aan de slag en sluit ook aan bij het voornemen om de begroting beter leesbaar te maken. Verder gaan we met de input van de convenantpartners verder uitwerken op welke manier we deze dialoog gaan vormgeven. Begin 2016 ontvangt u hierover een raadsvoorstel met daarin een procesvoorstel.

4 Kanttekeningen

1.1 Begroting laat relatief grote schommelingen zien

Het meerjarig perspectief laat de afgelopen jaren grote schommelingen zien die terug te voeren zijn op economische ontwikkelingen, de effecten hiervan binnen het sociaal domein en wijzigingen in het gemeentefonds. Door maatschappelijke ontwikkelingen verwachten we ook de komende jaren nog wijzigingen in het meerjarig perspectief. Hoe verder we vooruitkijken hoe onzekerder het perspectief. Hier zullen we zoveel mogelijk op anticiperen door flexibiliteit in acht te nemen bij meerjarige keuzes zoals bezuinigingen en investeringen en behoedzaam te blijven begroten.

De begroting 2016-2019 is gebaseerd op een peildatum (1 maart 2015). In de cyclus heeft de raad meerdere mogelijkheden om de begroting bij te stellen (1^e wijziging, bestuursrapportage, maar ook alle andere raadsvergaderingen gedurende het jaar 2016).

2.1 Lastendruk wordt hoger

De lastendruk blijft binnen bestaand beleid beperkt tot de inflatiecorrectie van 1,25% op de onroerende zaakbelasting en de reeds besloten (laatste jaar) verhoging in verband met de realisering van De Veste.

G E M E E N T E B O R N E

Met uw raad is afgesproken dat verhoging van de onroerende zaakbelasting alleen gebruikt wordt voor nieuwe initiatieven die ten goede komen aan de Bornse gemeenschap.

Voor de realisatie van de verbindingsweg in combinatie met de eerste spooronderdoorgang wordt in lijn hiermee voorgesteld om deze deels te financieren door vier jaar de onroerende zaakbelasting jaarlijks extra te verhogen met 2%.

Op basis van een gemiddelde woningwaarde in 2013 van € 219.000,- bedraagt de lastenstijging bijna € 4,- voor de inflatiecorrectie en vanaf 2017 4 jaar lang ongeveer € 6,- voor de meerkosten verbindingsweg (totaal ongeveer € 24,-). Als gevolg van de daling van de rekenrente naar 3% dalen de lasten voor de rioolheffing in 2016 met ongeveer € 10,-. Op de afvalstoffenheffing heeft de rentedaling maar beperkte invloed omdat op dit product nagenoeg geen kapitaallasten worden verantwoord.

De definitieve tarieven worden overigens vastgesteld bij de aanbieding van de verordeningen in de raad van december 2015. Met de informatie die we nu hebben gaat het, exclusief inflatiecorrectie, om een nettoverhoging van ongeveer € 23,- in 2020, waarvan een bedrag van € 9,- het gevolg is van een reeds eerder genomen besluit over De Veste, waardoor het feitelijke effect van de nu voorliggende begroting afgerond € 14,- bedraagt.

+

Wijzigingen lastendruk voor woning met gemiddelde woningwaarde 2013 in €.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Effecten voorliggende begroting					
Inflatiecorrectie OZB (1,25%)	+4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rioolheffing	-10	-10	-10	-10	-10
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
Verhoging OZB Verb weg (2%)	0	+6	+12	+18	+24
Sub-totaal effecten voorliggende begroting	-6	-4	+2	+8	+14
Reeds genomen besluit					
Verhoging OZB Veste (3% t/m 2016)	+9	+9	+9	+9	+9
Totaal	+3	+5	+11	+17	+23

2.2 Weerstandspositie voldoet aan afgesproken norm

De ratio weerstandsvermogen is bij de verdeling van het rekeningresultaat 2014 gestegen tot 1,78 ruim boven de norm van 1,0. Met het vaststellen van de voorliggende begroting is de verwachte ratio, exclusief de nieuwe beleidswensen, zelfs 1,88. Met de voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling daalt de ratio weerstandsvermogen tot ongeveer 1,50 hetgeen als ruim voldoende kan worden gekwantificeerd.

De voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling betekent echter wel dat de reserve beleidsontwikkeling nagenoeg uitgeput is.

G E M E E N T E B O R N E

Er is slechts beperkte ruimte voor toekomstige ambities en het opvangen van ontwikkelingen waarvoor een beroep op de reserve beleidsontwikkeling moet worden gedaan. Hierbij kunt u denken aan hondenbeleid, het integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

Op basis van de vastgestelde jaarrekening 2014 is de stand van de reserve beleidsontwikkeling op 1 januari 2015 € 6.792.772,-. Op basis van eerdere besluitvorming heeft u raad besloten om tot en met 2018 voor een bedrag van € 1.885.000,- te onttrekken uit de reserve beleidsontwikkeling zodat een bedrag van € 4.604.772,- aan vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling resteert.

Op basis van het nu voorliggende voorstel wordt een bedrag van € 4.580.500,- onttrokken aan de reserve waardoor nog een bedrag van € 24.772,- resteert. Hierbij kan aangetekend worden dat aan de reserve wel jaarlijks rente wordt toegevoegd, maar dit is afhankelijk van de feitelijke stand van alle reserves. Hierdoor zal de komende 4 jaar de reserve nog wel kunnen groeien.

5 Kosten, baten en dekking

Begrotingssaldo (x € 1.000,--)	2016	2017	2018	2019
Lasten	64.850	60.976	62.214	61.191
Baten	64.863	61.009	61.863	60.504
Saldo	14 V	33 V	351 N	687 N

Nieuw beleid	Kosten		Dekking		
	Incidenteel	Structureel	Begrotingssaldo	Reserve beleidsontwikkeling	OZB
Verbindingsweg	9.200.000			4.000.000	5.200.000
Groene Poort	150.000	10.000	10.000	150.000	
Duurzaamheid	175.500			175.500	
Mediation	30.000			30.000	
Participatie	97.500			97.500	
BOA	97.500			97.500	
Griffie	30.000			30.000	
Totaal	9.780.500	10.000	10.000	4.580.500	5.200.000

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming door de raad wordt de meerjarenbegroting aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder. Deze zal in november worden aangevuld met de 1^e wijziging van de begroting.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Borne, 3-7-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

Raadsbesluit

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int01988

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3-7-2015;

besluit:

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

Beleidsbegroting

Visie en prioriteiten

Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen

WELZIJN EN SAMENLEVING in 2030

Gewilde locatie om te wonen. Dorpsidentiteit, groene gemeente, stedelijke voorzieningen dichtbij. Zelfstandigheid behouden. Noaberschap en gastvrijheid. Inwoneraantal is gegroeid. Aansprekende voorzieningen voor de jeugd. Centrum ontmoetingsplek voor bewoners. Goede verbindingen van de wijken naar het centrum. Uitnodigende uitstraling van het centrum. Aantrekkelijk voor de jeugd door vele uitgaansgelegenheden en terrasjes.

Het Kulturhus is een bindende factor in de gemeenschap. Door culturele activiteiten leren bewoners elkaar beter kennen en integreren nieuwe inwoners makkelijk.

RUIMTE EN WONEN in 2030

De structuur en aanblik van Borne, Hertme en Zenderen is zoveel mogelijk gelijk gebleven. Nieuwe woningen gebouwd door effectief van de open ruimte in de dorpskernen gebruik te maken. Oude woningen en bedrijfsruimtes zijn indien nodig vervangen door nieuwbouw. Borne en Zenderen in alle leeftijdsfasen wonen gelukkig in Borne. Zorgwoningen voor bewoners die extra zorg behoeven. Levensloop geschikte woningen in de nieuwbouw. Veel senioren uit de omgeving gevestigd in diverse woonservice-zones.

ECONOMIE EN ONDERNEMEN in 2030

De aantrekkingskracht van Borne uit zich in nieuwe bedrijvigheid. Er zijn diverse kennisintensieve zelfstandige bedrijfjes gevestigd. Ook komen door het groene karakter van de gemeente en de vele culturele activiteiten ieder jaar meer toeristen naar Borne en de kerkdorpen. Er is hierdoor meer werkgelegenheid in de horeca ontstaan.

DUURZAAMHEID in 2030

Alle nieuwbouw van de afgelopen jaren is gebouwd op basis van duurzame principes. Projectontwikkelaars gebruiken 100% herbruikbaar materiaal voor hun nieuwbouw. De nieuwe woningen zijn energieneutraal. Borne heeft zijn duurzaamheid in een convenant met alle Bornse bedrijven en organisaties vastgelegd. Daarin hebben alle partijen zich verbonden groene energie en minimaal 50% fairtrade producten te gebruiken.

Programma's

Leve Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Inwoners van Borne wonen en leven in een duurzame en veilige leefomgeving

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over woon-omgeving	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,6	Geen meting	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
Oordeel over leefbaarheid in de buurt	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,5	Geen meting	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Oordeel over veiligheid in de buurt	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,4	Geen meting	7,0	Geen meting	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Veiligheidsbeleving: % inwoners dat zich wel eens onveilig voelt	Integrale veiligheidsmonitor (vierjaarlijks)	20% (landelijk 25%)	-	-	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Aantal incidenten waarvoor de brandweer in Borne is uitgerukt	Repressief jaarverslag repressie brandweer 2012	172	164	114	96	150	150	150	150	150
Ongevallen-cijfers verkeer, incidenten per jaar (totaal ongevallen / ziekenhuis-opname / dodelijke afloop	ViaStat 2009	Niet beschikbaar*	145 / 4 / 0	140 / 3 / 2	N.n.b. / N.n.b. / 3	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1
Verouderingsgraad (60+) : (0-20)	GBA informatie	99%	103%	101%	113% (5.924 : 5.220)	114%	114%	115%	115%	115%

Raadsprogramma 2014-2018

Wonen

De raad wil het profiel van Borne als gewilde woongemeente verder versterken door wonen voor

alle groepen mogelijk te maken en een duurzame en veilige woonomgeving te stimuleren. Bij wonen ligt de nadruk op woningen voor starters en singles, levensloopbestendige woningen en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad.

Leefbaarheid en veiligheid

Bij veiligheid richt de raad zich de komende vier jaar op een veilige woon- en leefomgeving door participatie van inwoners en het tegengaan van overlast door verkeer. Hierbij vormt de Maatschappelijke veiligheidsagenda de leidraad.

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid wil de raad weten waar Borne staat, het ambitieniveau bepalen en hiervoor structureel beleid ontwikkelen. Onderdeel hiervan is het afvalbeleid.

De duurzaamheidsagenda die samen met de samenleving is opgesteld wordt uitgevoerd.

Beleidsdoelen

1. **Voldoen aan kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte**
2. **Groei van het aantal inwoners naar uiteindelijk 28.000**
3. **Duurzaam inrichten en beheren van de leefomgeving**
4. **Veiligheid bewaken en borgen**

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1 en 2A Gereed gemelde woonruimten (= toevoeging woningvoorraad uitleg+bestaand gebied)	Woningbouw-programma	176	179	62	60	121	112	112	117	114
2B Aantal inwoners per 1 januari	GBA	21.567	21.764	21.884	21.980	22.120	22.240	22.360	22.480	22.600
3A Percentage bronscheiding afval (landelijke streefnorm SenterNovem = 56%)	Interne rapportage	52,4 %	51,4 %	54%	Nog niet bekend	56%	56%	57%	57%	58%
3B Percentage afkoppeling hemelwater-afvoer verhard oppervlak	Gemeentelijk Rioleringsplan / Waterplan Borne	9,8%	10,2 %	11,3 %	11,9%	12%	12,5 %	13 %	13,5 %	14%
4A Aantal diefstallen /woninginbraken	Signaleringslijst politie	54	49	87	62	50	50	50	50	50
4B Aantal geweldsdelicten	Signaleringslijst politie	70	57	65	69	55	55	55	55	55
4C Opkomsttijden incidentbestrijding	Cijfers incident-bestrijding	76%	84%	76%	90%	80%	80%	80%	80%	80%

ding (Landelijke zorgnorm = 80%)	brandweer								
-------------------------------------	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Wonen

Beleidsdoel 1: voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte.

Beleidsdoel 2: groei van het aantal inwoners naar 28.000.

Raadsprogramma 2014-2018

Woonvisie	
Doel	Kwalitatief goede en betaalbare woningen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Actualiseren woonvisie Balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt Gebaseerd op inventarisatie van vraag en aanbod Stimuleren ontwikkeling Bornsche Maten Commerciële voorzieningen Bornsche Maten Betaalbare huurwoningen voor starters en singles Revitalisatie bestaande woningen Levensloopbestendige woningen
Agenda	In 2014
Bornsche Maten	
Doel	Realiseren van 2700 woningen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Flexibiliteit in woningontwikkeling Faciliteiten en voorzieningen op wijkniveau
Agenda	P&C-cyclus en planning projecten

Woonvisie

Het raadsprogramma 2014-2018 stelt zich onder meer ten doel het profiel van Borne als gewilde woongemeente verder te versterken door wonen voor alle groepen mogelijk te maken en een duurzame en veilige woonomgeving te stimuleren.

In 2015 wordt de regionale Woonvisie vastgesteld door Gedeputeerde Staten, alle Twentse gemeenten en alle Twentse woningcorporaties. Op basis daarvan wordt de vertaalslag gemaakt naar woningbouwaantallen voor de Twentse gemeenten. De provincie wil afspraken maken over over deze aantallen die in een actieprogramma worden opgenomen. Pas daarna kan de Bornse Woonvisie worden vastgesteld. Daarbij staat een goede balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt, gebaseerd op een gedegen inventarisatie, centraal. Bij het opstellen van de lokale woonvisie worden ook de gemeente Hengelo en de inmiddels gefuseerde corporatie Welbions betrokken. In dit proces moet ook meer duidelijkheid ontstaan over het groeiperspectief en inwoneraantal van Borne.

Bornsche Maten

Naast de door de raad gewenste specifieke doelgroepen, zal de Bornsche Maten vooral doorgaan met het voorzien in de regionale vraag naar woonruimte voor de doelgroep jonge gezinnen met kinderen die graag dicht bij de stad wonen en toch in een kleinschalige omgeving willen wonen. De Bornsche Maten is hiervoor binnen de Netwerkstad Twente de aangewezen prioritaire locatie.

De eerste en tweede fase zijn in afronding zodat in 2016 gestart kan worden met het in ontwikkeling nemen van de derde fase (Boswonen en Beekdalwonen).

Ruimtelijke ordening

Naar verwachting zal het bestemmingsplan Buitengebied nog in 2015 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. De ervaring leert dat tegen een dergelijk omvangrijk plan beroep wordt ingesteld bij de Raad van State. Behandeling daarvan zal plaatsvinden in 2016.

Het proces om op een vernieuwende manier tot ruimtelijke en functionele herinvulling van de vrijkomende schoollocaties te komen, krijgt voor een groot deel in 2016 zijn beslag.

2016 wordt een belangrijk jaar om te komen tot implementatie van de Omgevingswet. Daarvoor zullen middelen moeten worden vrijgemaakt.

Vanwege de RO-samenwerking in Netwerkstadverband is de aanschaf van nieuwe software noodzakelijk.

Duurzaamheid

Beleidsdoel 3: duurzaam inrichten en beheren van de leefomgeving.

Raadsprogramma 2014-2018

Duurzaamheid	
Doel	Streven op termijn naar energieneutrale gemeenschap
Initiatief	College van B en W
Kaders	Evaluatie startnotitie Duurzaamheid door gemeenteraad Verkrijgen van inzicht in stand van zaken duurzaamheid Ambitieniveau voor structureel beleid bepalen Afval inzamelen, verwerken en vermarkten is deel van uitvoering duurzaamheid
Agenda	2015

Duurzame samenleving

Met het opstellen van de Startnotitie Duurzaam & Veilig en de verdere uitwerking hiervan in de Duurzaamheidagenda is een eerste stap gezet om duurzaam denken en handelen te verweven in de organisatie en gemeenschap. De uitdaging voor de komende jaren is om samen concrete doelstellingen op het gebied van duurzaamheid vast te stellen, en duurzaamheid te verankeren in alle beleidsvelden waarop de gemeente actief is. Het nadenken over betere of duurzame alternatieven zou een gemeente- én gemeenschapsbreed automatisme moeten zijn. Het uitgangspunt hierbij is het streven naar een energieneutrale gemeenschap.

In 2016 werken we samen met de Bornse gemeenschap uit hoe we op termijn een energieneutrale samenleving kunnen worden. Zaken die hierbij meespelen zijn bijvoorbeeld het terugdringen van de CO₂-uitstoot door schoner vervoer te stimuleren en slimmere oplossingen te bieden voor woon-werkverkeer. Maar ook door samenwerking met partners, zoals de 6.600 ton CO₂ vermijding die jaarlijks door Twence wordt gerealiseerd door duurzame (Bornse) afvalverwerking en energie opwekking. Ook energiebesparing bij bestaande woningen en gebruik van alternatieve energie (wind- of zonne-energie) zullen zorgen voor vermindering van CO₂-uitstoot en dus een schoner milieu. Het bestaande energieloket kan hierbij een rol spelen. In de openbare ruimte liggen kansen in het duurzaam materiaalgebruik en een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Op het gebied van economische duurzaamheid (bedrijven) liggen mogelijkheden om o.a. duurzaam ondernemen en energiebesparing binnen het bedrijfsleven te stimuleren. Als gemeente willen we daarnaast zo snel mogelijk voor 100% duurzaam inkopen. Niet alleen om zelf het goede voorbeeld te geven, maar ook om onze leveranciers te stimuleren duurzaam te ondernemen.

Door de hoge participatiegraad biedt het aspect sociale duurzaamheid (mensen) binnen Borne kansen voor een duurzame, toekomstbestendige samenleving waarin mensen naar vermogen mee kunnen doen. De Duurzaamheidsagenda is hier een mooi voorbeeld van; een opsomming van projecten en ideeën uit de samenleving, die gezamenlijk worden opgepakt en uitgevoerd. Hierbij wordt samen gewerkt met Borne Duurzaam! en het Kulturhus. Bij het integraal oppakken van duurzaamheid is specifieke kennis/begeleiding nodig om integrale duurzaamheid in de praktijk te brengen.

De resultaten die we in 2016 en de jaren hierna willen behalen, om op termijn een energieneutrale samenleving te worden, moeten nog concreet worden uitgewerkt. Dit betekent dat ook de effect- en prestatie-indicatoren op het gebied van duurzaamheid nog nader bepaald moeten worden.

Afvalverwijdering en -verwerking

In 2015 wordt een voorstel gedaan voor het stapsgewijs bereiken van de regionale afvalambitie "Afvalloos Twente", waarbij het uitgangspunt is dat er in 2030 per inwoner nog slechts 30 kilogram restafval wordt aangeboden. De mogelijkheden voor verhoging van de scheidingsprestaties, omgekeerd inzamelen en de inzet van stimulerende maatregelen als Diftar worden in het voorstel afgewogen en toegelicht.

Water en riolering

Minder hemelwater naar de zuivering, schonere oppervlaktewateren en beperking van de wateroverlast. Het anders omgaan met de inzameling en transport van hemelwater is een uitdaging. Voornemen is om circa een vijfde deel van het totaal aan aangesloten verhard oppervlak lozend op het gemengde rioleringssysteem te ontkoppelen en duurzaam in te richten. Het hemelwater opvangen, bergen-vasthouden in de omgeving en dan pas afvoeren –eventueel vertraagd- is een centraal uitgangspunt in de wateropgaven.

In de afgelopen decennia is de gemeente Borne meerdere malen getroffen door extreme regenval in de zomerperiode. Samen met betrokkenen instanties worden afkoppelplannen en verbeteringsmaatregelen ontwikkeld en uitgevoerd om de overlast te beperken. Regionaal werken de 14 Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen al enige tijd samen.

Met het Nationaal Bestuursakkoord Water ligt er landelijk een aanzienlijke bezuinigingsopgave in de waterketen van 380 miljoen voor 2020. Dit heeft geresulteerd in een bestuurlijk vastgesteld werkdocument om de gestelde doelstellingen voor de regio Twente te bereiken. De landelijke opgave van € 380 miljoen besparing per jaar in 2020 betekent voor de regio Twente een besparingsopgave van structureel € 14,3 miljoen in 2020. De nadruk van de regionale samenwerking wordt in de komende jaren gelegd op de onderwerpen: rioolvervanging, financiering van investeringen, beheer en onderhoud gemalen en communicatie afkoppelen. Met name de onderwerpen rioolvervanging en de financiële aspecten scoren hoog in de prioritering voor de winstkansen. In 2016 worden de thema's nader uitgewerkt door de Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen in diverse werkplaatsen. Het eindrapport van een werkplaats biedt voor alle partijen inzicht en kansen om eventueel nieuw beleid in de afvalwaterketen -op lokaal niveau- in de komende jaren toe te passen.

Waterschap Vechtstromen heeft een nieuw beleidsdocument (werken aan water in de stad) opgesteld om de samenwerking in de komende jaren voor stedelijk waterbeheer met de gemeente te versterken. Niet alleen de wettelijke rol- en taakopvatting wordt in het document aangegeven, maar het accent ligt ook op het stimuleren en faciliteren van bepaalde ambities en ontwikkelingen op watergebied.

Bodem

In Borne willen we voorkomen dat de milieuhygiënische bodemkwaliteit van locaties waarop grond wordt toegepast, verslechtert. Toepassingen van grond moeten bij een landelijk meldpunt worden gemeld. Gemeenten toetsen vervolgens of de melding kan worden geaccepteerd. In Borne wordt voor die toetsing gebruik gemaakt van de bodembeheernota met de bodemkwaliteitskaart die in 2011 door de raad is vastgesteld. Eéns per vijf jaar moet de bodembeheernota met kwaliteitskaart herzien worden. In het licht van de samenwerking (gezamenlijke kaart) en om in hetzelfde ritme te komen met de andere Twentse gemeenten, wordt deze actualisatie pas in 2018 uitgevoerd. Dit kan door de huidige bodembeheernota in 2016 met kwaliteitskaart nog met twee jaren te verlengen.

Lijkbezorging

In 2015 wordt op basis van het vastgestelde beheerplan voor de begraafplaats achterstallig onderhoud weggewerkt en groen omgevormd, waardoor vanaf 2016 onderhoud op beheerniveau basisplus plaats kan vinden op een sobere, maar respectvolle begraafplaats. Met de inzet van vrijwilligers kan zo mogelijk nog een extra kwaliteit worden bereikt.

Leefbaarheid en veiligheid

Beleidsdoel 4: veiligheid bewaken en borgen.

Buurtontwikkeling	
	Veiligheid (in de buurt)/tegengaan overlast Hondenbeleid Participatie/wijkgericht werken Mobiliteit en verkeersveiligheid
Doel	Vergroten leefbaarheid en veiligheid door participatie buurtbewoners 'Nabijheid, als mens, naast mens.'
Initiatief	Gemeenteraad
Kaders	Maatschappelijke veiligheidsagenda gemeente Borne 2013-2016 In gesprek gaan met strategische partners vanuit de vraagstelling op welke wijze de leefbaarheid en veiligheid kan worden vergroot en welke bijdrage de partners kunnen leveren. Aanpak: gezamenlijke bijeenkomst, gevolgd door themasessies. Werkvorm nader te bepalen.
Agenda	Tweede helft 2014 (kaders bepalen); in september werkgroep samen stellen.
Strategische partners	Dorps- en wijkorganisaties Stuurgroep Leefbaarheid en veiligheid: - Politie - Brandweer - Woonbeheer - Welzijn Borne - Gemeente Kulturhus (dorps- en wijkcoördinatie) Werkgroep Neie Noaberschap Bornse huisartsen Scholen Lokale media

Buurtontwikkeling

Samenwerking met buurten en wijken is een middel om met burgerparticipatie vraaggericht buurtontwikkeling in gang te zetten. Ook in 2016 zal de werkgroep Neie Noaberschap een rol hierbij spelen in de stimulering van leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie in buurten en wijken. Afhankelijk van de evaluatie van de startnotitie 'Leefbaarheid en veiligheid' in 2015, willen we in 2016 de samenwerking met het Kulturhus voortzetten door een nieuwe dienstverleningsovereenkomst te sluiten en de buurtbon doorontwikkelen.

Het jaarlijkse wijkgesprek is voor de dorps- en wijkraden een terugkerend moment om best practices met elkaar te delen en kennis en informatie te vergaren om buurtontwikkeling in de eigen wijk, buurt of dorp te stimuleren. Buurtontwikkeling zullen we in 2016 opnemen in de herziening van het integraal veiligheidbeleid.

Hondenbeleid

Om invulling te geven aan de breed gevoelde wens om de overlast van honden terug te dringen, is een hondenbeleidsplan voorbereid. De uitvoering van de dit plan opgenomen maatregelen, is afhankelijk van

het moment waarop de hieraan verbonden financiële middelen door de raad beschikbaar worden gesteld.

Openbare orde en veiligheid

Thema's als radicalisering, mensenhandel, georganiseerde criminaliteit zijn niet meer alleen grotenstedenproblematiek, ook de gemeente Borne heeft hiermee te maken. Een goede informatiepositie op het gebied van veiligheid en het sociaal domein is hierbij onontbeerlijk. Deze informatiepositie moet goed worden ontsloten, de gemeente moet intern, maar ook met partners "weten wat ze kunnen weten" en daar handelingsperspectieven op ontwikkelen. In 2016 willen we een bestuurlijk 'dashboard' klaar hebben voor multiprobleemgezinnen. Daarnaast maken we in 2016 afspraken met onze partners over handhavingsarrangementen voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit

De decentralisaties bij zorg en jeugd, hebben er toe geleid dat de complexere cases (waaronder zorgmijders) minder aandacht krijgen, waardoor er meer incidenten voorkomen zoals woonoverlast in woonwijken, gewelddadige incidenten etc. Dit zal naar verwachting in 2016 een groter beslag leggen op de crisisorganisatie.

Veiligheid wordt meer in wisselwerking met burgers georganiseerd. Het doel is het vergroten van de betrokkenheid. Dit vraagt om een veiligheidsnetwerk om de burger heen, waarbij het zwaartepunt ligt bij het zelforganiserend vermogen van de burgers. De rol van de overheid wordt meer faciliterend en stimulerend, gericht op effectieve samenwerkingsrelaties tussen overheden onderling of met inwoners in buurten, wijken en straten. Hierbij maken we nog niet optimaal gebruik van social media. Hulpkracht van burgers via sociaal media kan snel worden georganiseerd. In 2016 willen we social media als kanaal opgenomen hebben in onze dienstverlening.

Externe veiligheid

In 2012 is de beleidsvisie externe veiligheid geactualiseerd. Doel is het borgen van een adequaat veiligheidsniveau en duidelijkheid bieden voor toekomstige (nieuwbouw)ontwikkelingen, maar vooral deze ontwikkelingen mogelijk maken. De visie heeft betrekking op twee LPG tankstations, vuurwerkbedrijven en de transportassen met vervoer van gevaarlijke stoffen (spoor/weg/buisleidingen). De bedrijven worden jaarlijks gecontroleerd op naleving van de voorschriften. Voor de transportassen geldt dat bij ontwikkelingen in de directe omgeving wordt getoetst hoe deze zich verhouden tot het beleid en wet- en regelgeving.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Totale lasten	25.381	22.351	23.148	19.942	21.082	19.844
Totale baten	16.354	14.433	16.027	13.073	14.230	13.027
Saldo	9.027	7.918	7.121	6.869	6.852	6.817

Meedoen in Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Alle inwoners zijn in staat om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over aanbod aan welzijnsvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,3	Geen meting	6,4	Geen meting	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Oordeel over aanbod aan gezondheidsvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,8	Geen meting	7,7	Geen meting	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
Oordeel over aanbod onderwijsinstellingen in het algemeen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,6	Geen meting	7,6	Geen meting	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
Oordeel over aanbod sportvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,9	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Aantal huishoudens met inkomen tot 120% van het sociaal minimum	Armoedemonitor absoluut aantal (en percentage totaal aantal huishoudens)	943	Geen meting	1036	Geen meting	1000	1000	1000	1000	1000
Percentage huishoudens met inkomen tot 120% van het sociaal minimum	Armoedemonitor absoluut aantal (en percentage totaal aantal huishoudens)	10,7 %	11%	11,4 %	Geen meting	11%	11%	11%	11%	11%
Aantal werklozen	UWV	347	573	459	648	550	550	550	550	550
Gemiddelde levensverwachting bij geboorte	Twentse Gezondheids Verkenning 2013 (TGV)	80,8	80,9	81,0	81,1	81,2	81,2	81,3	81,3	81,3

Raadsprogramma 2014-2018

Decentralisaties

De decentralisaties binnen het sociale domein zijn de komende vier jaar voor de raad cruciaal. Bij de inhoudelijke uitwerking van de afzonderlijke transities krijgen noaberschap, mantelzorg,

vrijwilligers, zelfredzaamheid en verbinding tussen generaties een plek.

Onderwijs

De realisatie van brede scholen waarin passend onderwijs een plek krijgt wordt voortgezet.

Armoede

Het armoedebeleid wordt voortgezet. De komende periode gaat extra aandacht uit naar het vergroten van het bereik en voorkomen van sociaal isolement.

Beleidsdoelen

- 1. Een kwalitatief onderwijsaanbod, uitgaande van de brede school-gedachte, met een accent op het vroegtijdig voorkomen van onderwijsachterstanden.**
- 2. Bevorderen van een integrale aanpak van de maatschappelijke participatie, arbeidsreintegratie (betaald en vrijwillig) en armoedebestrijding.**
- 3. Bevorderen van sport, bewegen en een gezonde leefstijl.**

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1A Aantal brede scholen	Interne registratie	1	1	1	2	2	3	4	5	5
1B Aantal deelnemers vroegtijdige en voorschoolse educatie	Interne registratie	100	50-75	130	50	50	50	50	50	50
2B Gebruik Activiteitenfonds (percentage van de doelgroep)	Armoede-monitor	32%	33%	37,8 %	Nog niet bekend	42%	44 %	46%	48%	50%
2E Percentage uitkeringen categoriale bijstand voor ouderen van doelgroep	Interne registratie	33%	28%	51,4 %	N.n.b.	50%	50%	50%	50%	50%
2F Aantal naar werk uitgestroomde uitkeringsgerechtigden (5 gemeentelijke regelingen)	Interne registratie	43	29	53	52	40	Nader te bepalen	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.
3A Aantal volwassenen dat voldoet aan de bewoegnorm van de NNGB	Volwassenen-monitor Borne (vierjaarlijks)	Geen meting	39%	Geen meting	39%	40%	40%	40%	40%	40%
3B Aantal jeugdleden Sport-	Interne registratie / Jeugdsport-	Geen meting	3245 = 84%	Geen meting	84%	3100	3050	3000	3000	3000

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Onderwijs

Beleidsdoel 1: een kwalitatief onderwijsaanbod, uitgaande van de brede school-gedachte, met een accent op het vroegtijdig voorkomen van onderwijsachterstanden.

Strategisch project: De Veste

Raadsprogramma

Onderwijs / Brede school	
Doel	Vijf brede scholen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Voortzetten bestaand beleid n.a.v. onderwijsdebat Inclusief passend onderwijs Na realisatie De Veste keuze eerstvolgende locatie Streefbeeld onderwijshuisvesting basisscholen Borne 2011-2025
Agenda	2016

Onderwijshuisvesting

Er wordt uitvoering gegeven aan het in samenspraak met de schoolbesturen opgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP), dat op het moment van opstellen van deze begroting in concept beschikbaar is en nog door de raad moet worden vastgesteld.

Vroeg- en voorschoolse educatie

Met ingang van 2016 start het rijk een nieuwe planperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid. Voor Borne betekent dit een verdere intensivering van de verbinding tussen voor- en voerschool, zodat in een zo vroeg mogelijk stadium kan worden ingespeeld op mogelijk zorgelijke ontwikkelingen bij jonge kinderen. Beleid hierop wordt in 2015 ontwikkeld. De doorgaande leerlijn is een andere belangrijke pijler onder het onderwijsachterstandenbeleid. Ook hierbij is het contact met de scholen van groot belang, mede in het kader van de verplichtingen die de scholen hebben in het kader van Passend Onderwijs. De voor- en voerschoolse educatie-budgetten (VVE-gelden) van het rijk worden beschikbaar gesteld voor VVE-doelgroepkinderen (o.a. VVE-training). Verder wordt voorzien in reguliere peuterplaatsen (meer kinderen op de voerschool betekent meer kinderen eerder in beeld). Contacten tussen instellingen voor kinderopvang, scholen en zorgpartners worden onderling versterkt.

Decentralisaties

Beleidsdoel 2: bevorderen van een integrale aanpak van de maatschappelijke participatie, arbeidsreintegratie (betaald en vrijwillig) en armoedebestrijding.

Strategisch project: Decentralisaties

Raadsprogramma

3 Decentralisaties	
	Decentralisaties 3 d's Bijdrage zorg vanuit gemeente: meenemen in de discussie over de pilot Gratis Busvervoer 65+

Doel	Integrale procesaanpak
Initiatief	Gemeenteraad; werkgroep Decentralisaties
Kaders	Proces bij elkaar houden (integraal); inhoudelijk (uitwerking, instrumenten) los van elkaar zien
Agenda	Continu

Armoedebestrijding	
Doel	In Borne is geen armoede
Initiatief	College van B en W
Kaders	Armoedebeleid financieel continueren (niet bezuinigen) Extra rijksmiddelen voor armoede gebruiken voor armoedebeleid Werkwijze armoedebeleid aanpassen: signalering verbeteren en werken vanuit het perspectief en de leefwereld van de inwoners ('outreaching'). Financiën aanpassen aan werkwijze 1 x per 2 jaar evalueren
Agenda	2015 (gepland evaluatiemoment)

Decentralisaties

In 2016 wordt de transformatie van het sociale domein verder vormgegeven. De nadruk komt te liggen op de doorontwikkeling van voorliggende voorzieningen, waarbij vanuit diverse beleidsterreinen integraal en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld wordt gekeken naar oplossingen. De gedachte hierbij is dat inwoners van Borne meer en meer zelf in hun maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid voorzien en hoeven ze minder gebruik te maken van door de gemeente betaalde maatwerkvoorzieningen. Wij hanteren daarbij uitgangspunten die we benoemen als:

- eigen kracht als speerpunt;
- preventie waar mogelijk;
- voorzieningen en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger.

Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2016 wordt de kanteling verder vorm gegeven, waarbij de vraag van de inwoner voorop staat, vraaggericht wordt gewerkt en wordt uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner en zijn directe omgeving. De Wmo2015 biedt mogelijkheden om meer en meer samen met inwoners oplossingen te vinden, passend bij een maatschappij waarin zoveel mogelijk mensen kunnen deelnemen. De nadruk ligt daarbij op de ontwikkeling van voorzieningen in wijken en buurten en het ondersteunen van burgerinitiatieven. In regionaal verband wordt gekeken hoe praktische en werkbare contracten (opnieuw) kunnen worden afgesloten met aanbieders voor maatwerkvoorzieningen, zodat voor hen die het echt nodig hebben ondersteuning beschikbaar blijft.

Jeugdhulp

Met het onderwijsveld en de huisartsen zijn in 2014 en 2015 in een pilot afspraken gemaakt over de werkwijze hoe om te gaan met ondersteuning van ouders en jongeren bij vragen en zorgen over opgroeien en opvoeden. Daarbij geldt als uitgangspunt een positief opgroei- en opvoedklimaat en de kantelingsgedachte in de zorg. In 2016 wordt de integrale aanpak bij opgroei- en opvoedondersteuning verder vorm gegeven. De bedoeling hiervan is dat meer wordt ingezet op zelfredzaamheid en gebruik van voorliggende voorzieningen. Daarbij staat het belang van kinderen voorop. Daar waar nodig, blijft specifieke jeugdhulp-ondersteuning ten alle tijden beschikbaar blijft.

In regionaal verband wordt gekeken hoe praktische en werkbare contracten (opnieuw) kunnen worden afgesloten met aanbieders voor jeugdhulp zodat voor hen die het echt nodig hebben ondersteuning beschikbaar blijft.

Participatiewet

Zie met betrekking tot de uitvoering van de Participatiewet de toelichting in het programma Borne Werkt.

Armoedebestrijding

Omdat we steeds beter inzicht krijgen in de doelgroep van het armoedebeleid, wijzen we de doelgroep op de mogelijkheden van het armoedebeleid. In het bijzonder willen we het percentage mensen dat gebruik maakt van de collectieve zorgverzekering bij Menzis laten stijgen. Op dit moment maakt 42% van de inwoners van Borne met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm gebruik van deze voorziening. We willen dat dit percentage in 2016 stijgt naar tenminste 60%. Daarnaast maken 27% van de inwoners van Borne met een inkomen tot 120% tot nu toe gebruik van deze voorziening. Wij willen dit ophogen naar tenminste 50%. We willen onze voornemens realiseren door de inwoners van Borne die hier recht op hebben intensief te benaderen door middel van gerichte communicatie.

Sport

Beleidsdoel 3: bevorderen van sport, bewegen en een gezonde leefstijl

Sport

Sinds schooljaar 2013/2014 maakt Borne gebruik van de Brede Impuls Combinatiefuncties, geïnitieerd door het ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS). Door deze impuls wordt het mogelijk gemaakt sport en bewegen dicht bij de mensen te brengen, zodat meer mensen een actieve en gezonde leefstijl aannemen. Met het basisonderwijs, kinderopvang, sportverenigingen en Woonbeheer Borne heeft de gemeente in dit kader convenanten afgesloten tot en met schooljaar 2016/2017. Ook in 2016 wordt hiermee doorgegaan. Waarschijnlijk vindt er een vervolg plaats door het ministerie. We zullen dit in 2016 nauwlettend volgen en hierop inzetten.

Overige activiteiten

Opvang vreemdelingen

De grote toestroom van vluchtelingen vanaf 2014 leidt tot een forse toename van het bieden van huisvesting voor statushouders. Dit vraagt ook in 2016 alternatieve vormen / creatieve oplossingen om aan onze huisvestingsverplichting te voldoen. Samen met (maatschappelijke) partners zullen oplossingen gevonden moeten worden.

Het AZC Azelo heeft eind 2014 de deuren heropend. Tussen de gemeenten en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers is een convenant gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd met betrekking tot de veiligheid, leefbaarheid en communicatie met de omgeving. Mede doordat afspraken goed worden nagekomen, kan het AZC rekenen op draagvlak van inwoners in de nabije omgeving en in de Bornse gemeenschap. De gemeente ziet dan ook toe dat deze relaties goed worden onderhouden en afspraken blijvend worden nagekomen.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	22.056	30.381	28.863	28.585	28.220	27.924
Totale baten	9.674	6.692	6.233	6.197	6.174	6.174
Saldo	12.382	23.689	22.630	22.388	22.046	21.750

Mooi Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Mensen beleven Borne als een aantrekkelijke gemeente om te verblijven en te recreëren.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over aanbod culturele voorzieningen	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,3	Geen meting	7,2	Geen meting	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2
Oordeel over onderhoud openbaar groen	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,7	Geen meting	6,4	Geen meting	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Oordeel over schoonhouden buurt	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,9	Geen meting	6,7	Geen meting	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Oordeel over het winkelaanbod	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,9	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Oordeel over parkeermogelijkheden in gemeente	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,4	Geen meting	7,4	Geen meting	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4

Raadsprogramma 2014-2018

Recreatie en toerisme

Het strategisch project De Groene Poort krijgt een vervolg waarbij meer nadruk komt te liggen op recreatie en toerisme: nieuwe toeristische producten, recreatieve routes, centrumontwikkeling, streekproducten en een ruimhartig vestigingsbeleid in buitengebied voor dienstverlening.

Sport, welzijn en cultuur

Vanuit het oogpunt van betaalbaarheid, toegankelijkheid en participatie kijkt de gemeenteraad de komende vier jaar naar de samenhang tussen sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen. Samen met het netwerk van aanbiedende organisaties wordt gekeken welke maatschappelijke investering nodig is en wat deze oplevert.

Beleidsdoelen

1. Versterken en uitbreiden van het toeristisch-recreatieve aanbod.

2. Behouden en versterken van openbaar groen, landschappelijke waarden en cultureel erfgoed.
3. Stimuleren van een brede deelname aan cultuur en bevorderen van kunst- en cultuuruitingen.
4. Het Kulturhus is het ontmoetingspunt voor het gebruik van welzijnsvoorzieningen.

[illegible]

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Recreatie en toerisme

Beleidsdoel 1: versterking en uitbreiding van het toeristisch/recreatieve aanbod.

Beleidsdoel 2: behoud van landschappelijke waarden en cultureel erfgoed.

Raadsprogramma 2014-2018

Groene Poort / recreatie en toerisme	
Doel	Leefbaar en beleefbaar buitengebied
Initiatief	College van B en W
Kaders	Voortzetten Groene Poort Gebruik maken van secundaire geldstromen Aansluiten bij Europese programma's Stimuleren recreatie en toerisme Continueren beleid Groene Poort en recreatie en toerisme Stimuleren innovatie door verbinding met Groene Kennispoort
Agenda	Tweede helft 2014

Recreatie en toerisme

Borne onderscheidt zich - op de as van rood en groen - als aantrekkelijk dorp waar het prettig wonen, verblijven en recreëren is. In de afgelopen jaren is het Bornse buitengebied nog aantrekkelijker gemaakt voor recreatie en toerisme, met name door de projecten die onder de vlag van De Groene Poort gerealiseerd zijn. In 2015 en de eerste helft van 2016 ronden wij nog een aantal projecten af zoals de bezinningsroute, lanenproject/grensweg, watersportvoorzieningen en het infopunt nationaal landschap Noordoost Twente.

Bij de promotie van Borne op toeristisch gebied, sluiten wij primair aan bij de promotie van Twente, zoals dit als taakonderdeel bij de Regio Twente is neergelegd. De samenwerking tussen (cultuur)verenigingen, instellingen (waaronder de VVV en het evenementenbureau) en ondernemers wordt gestimuleerd. In 2016 is een klankbordgroep van toeristische ondernemers opgericht en hebben we websites van toeristische partners beter met elkaar verbonden zodat toeristen makkelijker de weg vinden in het toeristisch-recreatieve aanbod.

De Groene Poort

Sinds 2007 hebben we met De Groene Poort geïnvesteerd in de groene kwaliteit. Om deze investeringen niet verloren te laten gaan is betrokkenheid van de gemeente, maar vooral ook een sterke betrokkenheid van bedrijven en burgers nodig. In 2016 en verder werken we samen met de andere gemeenten in Twente en met partners als het waterschap en Landschap Overijssel. Dat gebeurt in het kader van de visie 'Twentse Kracht, Groene Metropool Twente'. Onderdelen hiervan zijn een nieuwe tranche Groene Diensten, gebruik maken van bestaande provinciale programma, van Europese middelen etc. LEADER-projecten richten zich met name op het thema 'Samen Sterk'. De Twentse Kracht-projecten zijn gericht op de thema's 'Duurzame Economie', 'Landschap' en 'Water'. Afhankelijk van besluitvorming over de toekomst van het programma de Groene Poort en de beschikbaarheid van (cofinancierings)middelen, maken we in 2016 een concreet programma om de aantrekkelijkheid van het buitengebied te vergroten.

Voor de Groene Poort zal in de komende periode gewerkt worden met een gebiedsgroep waarin alle stakeholders in de Groene Poort vertegenwoordigd zijn, inclusief vertegenwoordigers van het centrum van Borne. De gebiedsgroep, waar de gemeente deel van uitmaakt, is verantwoordelijk voor het verder ontwikkelen en uitvoeren van het programma. Ook vindt uitwisseling van kennis en ervaring tussen de partners plaats en wordt samenwerking gezocht op thema's die in meer gemeenten spelen.

Sport, welzijn en cultuur

Raadsprogramma 2014-2018

Sport, welzijn en cultuur	
	Samenwerking tav sport, welzijn, cultuur Sportstimulering Selectief sportsubsidiebeleid Subsidie welzijn en cultuur in stand houden Bijdrage schoolzwemmen Ouderenbeleid
Doel	Toegankelijke, bereikbare en betaalbare sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen.
Initiatief	Gemeenteraad, sport- welzijns- en cultuurdebat
Kaders	Betaalbaarheid, toegankelijkheid, participatie De wijze waarop dit thema wordt opgepakt is nog open, maar de vraagstelling moet zijn hoe de verschillende onderdelen elkaar kunnen versterken. Hierbij dient ook wel een relatie te worden gelegd met de decentralisaties.
Agenda	Begin 2016; februari 2015 de werkgroep samen stellen en voorbereiding vanaf medio 2015
Strategische partners	Kulturhus Bornse Sportverenigingen en Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS) Bornse cultuur- en welzijnsorganisaties Buurt-sportcoaches Bornse ouderen- en jongerenorganisaties

Beleidsdoel 3: Stimuleren van een brede deelname aan cultuur en bevorderen van kunst- en cultuuruitingen.

Beleidsdoel 4: Het Kulturhus is het ontmoetingspunt voor het gebruik van welzijnsvoorzieningen.

Cultuur en welzijn

De culturele voorzieningen en instellingen blijven op het bestaande niveau gehandhaafd. Hiervoor zijn arrangementsubsidies en waarderingssubsidies ingesteld.

Het cultuureducatiebeleid wordt, in gezamenlijkheid met het sporteducatiebeleid, voor de basisscholen gecontinueerd. Op verzoek van de basisscholen rouleren bepaalde activiteiten over twee jaar in plaats van dat alle activiteiten in één jaar plaatsvinden. Het cultuureducatieprogramma wordt in cofinanciering met de Provincie Overijssel en de basisscholen uitgevoerd.

Samen met het Kulturhus geven we vorm aan de doorontwikkeling van voorliggende voorzieningen in het kader van de transformatie van het sociale domein. Dit leidt in 2016 tot nieuwe afspraken over voorliggende voorzieningen.

Overige taken en activiteiten

Groenvoorzieningen en speelvoorzieningen

Uitvoering van de Bomenverordening en het bijhouden en versterken van de vitaliteit van het bomenbestand door middel van Visual Tree Assessment (VTA inspecties). In 2016 zal opnieuw worden geïnvesteerd in omvorming van het groen met als doel het terugbrengen van onderhoudskosten /

realiseren van taakstellingen in samenwerking met Twente Milieu, waar mogelijk met inzet van burgerparticipatie.

Per 1 januari 2016 wordt een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht. Twente Milieu houdt in 2015 een drietal proeven en zal de aangesloten gemeenten op grond van dit onderzoek adviseren over de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het dagelijkse beheer. Een alternatieve bestrijdingsmethode vanaf begin 2016 is noodzakelijk om achterstallig onderhoud te voorkomen en de beeldkwaliteit van de leefomgeving op de huidige kwaliteit te handhaven.

In 2015 wordt de vervangingsbehoefte voor de speelvoorzieningen voor de komende jaren in beeld gebracht. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden kan vanaf 2016 weer geïnvesteerd worden in de vervanging van speeltoestellen.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Totale lasten</i>	4.368	3.168	3.086	2.967	2.935	2.948
<i>Totale baten</i>	113	29	26	26	26	26
<i>Saldo</i>	4.255	3.139	3.060	2.941	2.909	2.922

Borne Werkt

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Borne is een aantrekkelijke gemeente om te ondernemen en te werken en is goed bereikbaar.

Effectindicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal arbeidsplaatsen	BIRO/LI SA	5.922	5.871	5.817	5.971	5.875	5.925	5.950	5.975	5.975
Aantal bedrijfs-vestigingen	BIRO/LI SA	1.190	1.164	1.126	1242	1.160	1.170	1.180	1.190	1.190
Oordeel over het ondernemings-klimaat in de gemeente	Deze meting wordt eind 2015 ontwikkeld in samenwerking met de BBO.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aantal motorrijtuigen N743 Almelo-Zenderen, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	10.700	10.500	10.200	10.200	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Aantal motorrijtuigen N743 Zenderen-Prins Bernhardlaan, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	14.400	14.400	13.600	13.800	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Aantal motorrijtuigen N743 Grotestraat-Hengelo, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	25.100	23.800	23.400	23.200	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Bus	Syntus	184 (2007)	Niet gemeten	Niet gemeten	274	270	280	290	300	310
Aantal in- en uitstappers station Borne per werkdag	NS	Niet bekend	Niet bekend	2.350	Nog niet beschikbaar	2.450	2.500	2.505	2.600	2.600
Gemiddelde	Meting	12,52	15,40	15,8	Nog	16,50	17	17,50	18	18

dichtligtijden spoorovergangen in minuten per uur	gemeente Borne / Pro Rail				niet beschikbaar					
---	------------------------------	--	--	--	---------------------	--	--	--	--	--

Raadsprogramma 2014-2018

Infrastructuur

De nadruk van de raad ligt de komende vier jaar op het verbeteren van de verkeersafwikkeling, verbeteren van de spoorveiligheid en verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de kernen. Belangrijke middelen daarvoor zijn het opheffen van de barrièrewerking van het spoor en de realisatie van randwegen.

Duurzame vervoersvormen worden gestimuleerd. In het centrum wordt de veiligheid van fietsers en voetgangers vergroot. De fietssnelweg F35 wordt afgerond.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

De raad wil de komende vier jaar de arbeidsparticipatie bevorderen en een arbeidsmarktbeleid ontwikkelen. Extra aandacht is er voor het ondernemersklimaat, maatschappelijk verantwoord ondernemen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Veel inwoners werken buiten de gemeente zodat (eu)regionale afspraken worden gemaakt die lokaal worden ingevuld.

De raad legt expliciet de relatie met de decentralisatie van de participatiewet en wil de sociale werkplaats in stand houden.

Centrum

In het centrum ligt de nadruk de komende vier jaar op het aantrekkelijker maken van het centrum, verminderen van leegstand en het bevorderen van de leefbaarheid. Het parkeerbeleid wordt geactualiseerd.

Beleidsdoelen

1. Opheffen van barrièrewerking spoor en provinciale weg.
2. Aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties.
3. Stimuleren van nieuwe economische dragers in het buitengebied.
4. Duurzame instandhouding van wegen, straten en pleinen.
5. Beperken autogebruik en stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer.

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2A Aantal ha uitgegeven bedrijventerrein	Interne monitor	0	1,2	0	2,6	1,25	1,75	2	2,35	
4A Percentage achterstallig onderhoud verharding wegen	Tweejaarlijkse inspectie gemeente Borne	11%	11%	11,6%	11,6	11%	11%	11%	11%	11%
5A Aantal motorrijtuigen 8	Tellingen gemeente	61.000	55.850	Niet ge-	54.000	55.500	56.000	56.500	57.000	57.500

invalswegen per dag	Borne (tweejaarlijks)			me-ten						
5B Aantal fietsers Borne-Hengelo per etmaal	Regionaal Verkeers-model (vierjaarlijkse meting)	Geen me-ting	Geen me-ting	3.355	Niet geme-ten	3.550	3.600	3.650	3.700	3.750

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Infrastructuur

Beleidsdoel 1: opheffen barrièrewerking spoor en provinciale weg.

Beleidsdoel 4: duurzame instandhouding van wegen straten en pleinen.

Beleidsdoel 5: beperken autogebruik en stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer.

Strategisch project: Zuidelijke randweg

Strategisch project: Westelijke randweg.

Parkeren	
Doel	Voldoende parkeergelegenheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Actualiseren bestaand beleid Vergunningen en blauwe zone
Agenda	Tweede helft 2014
Fietzers en voetgangers	
	Fietzers- en voetgangersbevordering Scootmobielen, rollators, creëren af- en opritten op stoepen Grotestraat voetgangers/bestemmingsvervoer
Doel	Bevorderen veiligheid fietsers en voetgangers
Initiatief	Gemeenteraad
Kaders	Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M
Agenda	September 2015 (toets Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M)
Strategische partners	Politie Bornse ouderenorganisaties Scholen Fietzersbond (lokale afdeling Borne Hengelo Oldenzaal) Kulturhus / Welzijn Ouderen Borne Bewonersraden woon-/zorgcomplexen Scootmobielclub?
Randwegen	
Doel	Leefbare en veilige woon- en werkomgeving
Initiatief	College van B en W
Kaders	Vaststelling structuurvisie In structuurvisie relatie met spoorveiligheid Realiseren randwegen, knip rondweg, realisatie rondweg, verbreding A1/A35 Verbeteren verkeersafwikkeling Verbeteren verkeerssituatie Zenderen
Agenda	2e helft 2014 (planning Structuurvisie)
Spoorveiligheid	

Doel	Verbeteren spoorveiligheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Spoorveiligheid in relatie tot randwegen Externe financiering Keuze eerste tunnellocatie Minder tot geen goederenvervoer via het spoor Inzicht in risico's vervoer gevaarlijke stoffen Communicatie spoorveiligheid met inwoners Verleggen spoor of verdiepte aanleg open houden
Agenda	Eerste helft 2014

Parkeren

Het door de raad vastgestelde koersdocument Parkeren wordt in 2015 en 2016 verder uitgewerkt. Doelstelling is een parkeerbeleid dat bijdraagt aan de leefbaarheid, de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling van Borne betreffende de woongebieden, bedrijventerreinen, recreatielocaties en in het bijzonder van Borne Centrum voor bewoners, winkeliers, ondernemers en bezoekers. Centraal wordt hierbij als uitgangspunt het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen" gehanteerd. Het parkeerbeleid is ondersteunend aan de Mobiliteitsvisie 2012-2020.

Fietsers en voetgangers

De F35 wordt naar verwachting eind 2015 begin 2016 aangelegd en wordt de drager van het fietsnetwerk in Borne. Dit fietsnetwerk moet aansluiten bij het nu aanwezig netwerk. In 2016 hebben wij de knelpunten in kaart gebracht. Op basis hiervan zullen maatregelen voorgesteld worden om de veiligheid te verbeteren. De concurrentiepositie van de fiets wordt versterkt en extra fietsenstallingen worden in 2015 en 2016 in het centrum gerealiseerd. Door ook de ketenverplaatsing -Openbaar Vervoer van en naar fiets te stimuleren- wordt de OV fiets bij het station aangelegd en breiden we het fietsparkeren bij het station uit met 120 fietsenstallingen. In 2016 zijn er dan 1000 fietsparkeerplaatsen bij het station.

Randwegen en Spoorveiligheid

In 2016 wordt gestart met de aanleg van de Zuidelijke randweg. Naar verwachting vindt de besluitvorming over de aanleg van de Verbindingsweg met spooronderdoorgang in juni 2015 plaats.

Bij positieve besluitvorming wordt in 2016 de schets van de verbindingsweg en onderdoorgang verder uitgewerkt worden tot een referentie-ontwerp. Met dit referentieontwerp zal de bestemmingsplanprocedure opgestart worden. Op het moment dat de bestemmingsplanprocedure en de grondverwerving gereed is wordt door ProRail door middel van een zogenaamde 'tunnelalliantie' de onderdoorgang op de markt gezet. Realisatie kan dan uiterlijk 2020 van start gaan.

Op basis van de nu voorliggende inzichten (gegevens/prognoses) en varianten die zijn onderzocht voor de Totaalvisie wegenstructuur Borne is de gezamenlijk conclusie van gemeente Borne en provincie Overijssel, dat een 'knip' respectievelijk afsluiting van de N743 volgens de huidige verkeersinzichten niet aan de orde is vanwege toenemende overlast en onveiligheid. Met de provincie wordt overlegd hoe we de aansluiting van de Bornsche Maten met Borne centrum beter kunnen maken en de barrièrewerking kunnen verkleinen. We blijven aandacht vragen voor een zo snel mogelijke aanleg van variant 5b.

Kwaliteit openbare wegen

Er zijn in de gemeente Borne nog enkele wegen die niet duurzaam zijn ingericht. Alle wijken zijn 30 km zones geworden en het hele buitengebied van Borne is de afgelopen jaren 60 km zone geworden. Enkele wegen hebben een slechte openbare kwaliteit, enerzijds door wortelopdruk van grote bomen (de Oude Deldensestraat) en anderzijds door bouwactiviteiten

en achterstallig onderhoud (de Veldovenweg/Leemweg). Ook zijn enkele wegen in het centrum nog als 50 km weg ingericht terwijl ze onderdeel zouden moeten vormen van een 30 km zone. Het centrumplan dekt deze wegen in het centrum niet.

In het Plan van aanpak voor de Kapitaalgoederen zijn voorstellen gedaan op basis van risicobeheersing. Vanuit de risico- analyse is voor het wegenonderhoud gekozen voor een versoberd onderhoud op de rijbanen, waarbij er prioriteit geldt voor asfaltwegen boven klinkerwegen. De focus bij het asfaltonderhoud verschuift daarbij van renoveren naar conserveren (bijvoorbeeld scheurvulling in plaats van een nieuwe deklaag). Binnen het beschikbare budget zal in 2016 daarnaast vooral voorrang moeten worden gegeven aan veiligheid van het langzame verkeer: het klein onderhoud aan fiets- en voetpaden. Met de in 2015 te houden tweejaarlijkse inspectie wordt de onderhoudsbehoefte voor de komende jaren bepaald. Tevens wordt in deze inspectie onderscheid gemaakt in groot en klein onderhoud, waardoor deze inspectie voor Twente Milieu een richtlijn is voor de uit te voeren klein onderhoudsmaatregelen in 2015 en 2016.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

Beleidsdoel 2: aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties.

Beleidsdoel 3: stimuleren van nieuwe economische dragers in het buitengebied.

Strategisch project: De Veldkamp.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid	
Doel	Groei economische ontwikkeling en arbeidsparticipatie
Initiatief	College van B en W
Kaders	Versterken ondernemersklimaat Deregulering bestemmingsplannen Regionale afspraken lokaal invullen Participatiewet benutten Sociale werkplaats in stand houden
Agenda	Continu

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

In het Uitvoeringsprogramma Participatiewet Borne hebben wij onze visie neergelegd en omschreven als 'werken aan werk waar het kan, zorg waar het moet', maar altijd gericht op participatie. Daarvoor staan wij voor de eigen verantwoordelijkheid van de klant en ondersteunen dat waar nodig is. Wij kennen onze werkgevers en onderwijsinstellingen en zij kennen ons. Wij doen dit met een zakelijke instelling, gedreven en met passie en gaan uit van de kracht van werkzoekende en werkgever. Voor mensen met een arbeidsbeperking realiseren zowel de gemeente Borne als de Bornse werkgevers garantiebannen. De accountmanager bedrijven geeft, in goed overleg met de BBO, uitvoering aan het actieplan EZ.

Bedrijventerreinen

In 2015 is de herstructurering van de eerste fase van het bedrijventerrein Molenkamp afgerond. Afhankelijk van de aanleg van de gemeentelijke verbindingsweg en de sanering van het voormalig Jonge Poerinkterrein wordt in 2016/2017 een begin gemaakt met de tweede fase van deze herstructurering.

Centrum

Strategisch project: Centrum.

Centrumontwikkeling	
Doel	Aantrekkelijk, dynamisch centrum
Initiatief	College van B en W
Kaders	Aantrekkelijker maken centrum;, leegstand centrum verminderen en bevorderen van de leefbaarheid Autoluwe Grotestraat Ontwikkelen horecaplein Woningen voor jongeren Strategisch project centrum voortzetten Meer informatie over winkelconcept Winkelen in mijn plaats, ofwel 'Wimpelen'
Agenda	Koppelen aan planning centrumproject

Centrumontwikkeling

In 2010 is het Masterplan Centrum vastgesteld. Als onderdeel daarvan is een uitvoeringsprogramma inclusief fasering opgesteld voor de herinrichting van de openbare ruimte. De herinrichting van het eerste deelproject heeft in 2011 plaatsgevonden. Op basis van het uitvoeringsprogramma wordt elk jaar een deel van de openbare ruimte opnieuw ingericht. In 2016 wordt de herinrichting van de Bolkshoek afgerond. Daarbij wordt samengewerkt met eigenaren van aangrenzend vastgoed. In 2016 is een deel van de warenmarkt verplaatst naar het Rheineplein.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Totale lasten	2.820	2.486	2.088	2.079	2.089	2.087
Totale baten	1.048	1.035	955	950	945	945
Saldo	1.772	1.451	1.133	1.129	1.144	1.142

Beter Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

De gemeente Borne is een open, kostenbewuste, regisserende en betrouwbare overheid met een transparante en klantgerichte dienstverlening.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Algemeen oordeel over wat de gemeente voor haar inwoners doet (burger als onderdaan)	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,5	Geen meting	6,3	Geen meting	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Oordeel over totale dienstverlening gemeente (burger als klant)	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Oordeel over mate waarin inwoners invloed hebben op wat de gemeente doet	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	5,8	Geen meting	5,6	Geen meting	5,6	5,6	5,6	5,6	7,8
Mening burgers over goed gemeentebestuur Oordeel over manier waarop wordt bestuurd	Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,8	Geen meting	6,6	Geen meting	6,6	6,6	6,6	6,6	7,8
Positie belastingdruk t.o.v. gemeenten in Overijssel	Belastinguitgave provincie Overijssel	8	6	5	4	4	3	3	3	3
Ratio reserve / boekwaarde grond-exploitatie	Programma-rekening	4,4%	6,3%	8,0%	10%	10%	10%	10%	10%	10%

Bestuurlijke vernieuwing: relatie burger en overheid

De raad wil door middel van bestuurlijke vernieuwing investeren in de relatie burger en overheid. In de dynamische verbinding met burgers en ondernemers -als individu en als groep- en maatschappelijke partners gaat het om goede communicatie, gezamenlijke verantwoordelijkheid en gedeelde zeggenschap. Borne is een 'civil society' met veel sociale samenhang, kracht en kennis. De raad wil de markt en samenleving uitdagen om zelf oplossingen te verzinnen en te exploiteren.

Dienstverlening en identiteit

De gemeente Borne ontwikkelt zich in de komende vier jaar tot een regisserende netwerkorganisatie. Kwaliteit is in dat proces belangrijker dan snelheid. De drie decentralisaties vormen een pilot om de nieuwe werkwijze en regierol van de gemeente in te vullen.

Nabijheid van de lokale overheid is en blijft van belang. Bornse burgers en ondernemers moeten in Borne fysiek terecht kunnen voor gemeentelijke zaken.

Vanuit de gedachte 'minder uitvoering, meer regie en meer samenwerking' staat de raad open voor verdere (regionale) samenwerking, mits de eigen identiteit van Borne behouden blijft.

Beleidsdoelen

- 1. De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de servicenormen van het kwaliteitshandvest en is persoonlijk, op maat en duidelijk.**
- 2. Vergroten van de betrokkenheid van burgers bij politiek-bestuurlijke besluitvorming.**
- 3. Het versterken van de financiële positie van Borne, terughoudend bij verhoging lastendruk.**

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1A Oordeel bezoeker publieksbalie over deskundigheid	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	8,2	Geen meting	8,6	Geen meting	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1B Aantal geregistreerde klachten	Klachten-registratie en Burgerjaar-verslag	19	14	12	12	15	15	15	15	15
1D Bezwaarschriften afgehandeld binnen wettelijke termijn	Jaarverslag cie. Bezwaarschriften	57%	81%	33%	86%	80%	80%	80%	80%	80%
1E Brieven beantwoord binnen 6 weken	Corsa	61%	57%	54%	51%	70%	70%	70%	70%	70%
2A Aantal insprekers bijpraten	Registratie griffie	24	50	52	38	50	50	50	50	50
2B Aantal bezoekers commissie- en raadsvergaderin	Registratie griffie	303	408	519	525	450	450	450	450	450

gen										
2C Aantal convenanten met dorps- en wijkorganisaties	Registratie gemeente	3	3	3	4	6	6	6	6	6
2D Aantal beheer- en onderhouds- contracten met straten/buurtten	Registratie gemeente	0	0	7	8	10	10	10	10	10
3A Vorm van toezicht provincie (repressief / preventief) op domein financiën	Provincie Overijssel	-	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief
3B Belastingdruk gemiddelde woningwaarde in Borne	Belasting- uitgave provincie Overijssel	€ 714	€ 744	€ 745	€ 762	€ 782	€ 802	€ 809	€ 817	€ 825

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Dienstverlening en identiteit

Beleidsdoel 1: De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de servicenormen van het kwaliteitshandvest en is persoonlijk, op maat en duidelijk.

Loketfunctie	
Doel	Bornse burger kan in Borne (fysiek) terecht voor overheidszaken
Initiatief	College van B en W
Kaders	Raadswerkgroep 3 D's College faciliteert raadsdiscussie Digitale dienstverlening Communicatie en bereikbaarheid Werkwijze dienstverlening sluit aan op bestuurlijke vernieuwing raad
Agenda	Tweede helft 2014 (eerste stappen, als onderdeel van 3 D's)

Loketfunctie en publieksdienstverlening

Het kwaliteitshandvest, inclusief een dashboard dienstverlening, passen we in 2016 aan op basis van de regisserende netwerkorganisatie. Als duidelijk is hoe de kernorganisatie er uit ziet, actualiseren we ook de visie op dienstverlening. Servicenormen willen we ontwikkelen in samenwerking met onze partners, zoals Twente Milieu, GBT en sociale zaken Borne Hengelo. Uitgangspunt blijft dat de Bornse burger in Borne terecht kan voor overheidszaken, ook als dit betrekking heeft op dienstverlening door een van onze samenwerkingspartners.

Digitale dienstverlening

Om onze dienstverlening te ontwikkelen willen we toe naar volledige digitalisering van de informatievoorziening. Het informatiebeleid hiervoor is begin 2016 gereed. De doelen vanuit het Rijk (iNup) worden hierin mee genomen. Op basis van het informatiebeleid wordt in 2016 het informatieplan opgesteld met daarin de concrete uitwerking van de noodzakelijke maatregelen. De bestaande telefooncentrale wordt in 2016 vervangen. Bij de vervanging van de centrale wordt ook gekeken naar de functionele eisen vanuit de regisserende organisatie.

Bestuurlijke vernieuwing: relatie burger en overheid

Beleidsdoel 2: vergroten van de betrokkenheid van burgers bij politiek-bestuurlijke besluitvorming.

Bestuurlijke vernieuwing raad	
Doel	Bestuurlijke vernieuwing
Initiatief	Nader vormgeven bestuurlijke vernieuwing door instelling werkgroep
Kaders	Gemeenteraad; pilot 3 decentralisaties
Agenda	Overdrachtsdocument, passen ontwikkelingen binnen de uitgangspunten van dit document? Alertheid en proactieve houding van alle betrokkenen in dit proces. De werkgroep bestuurlijke vernieuwing 2 heeft een toetsende rol en moet zorgen dat alle raads- en commissieleden aangehaakt blijven in het proces.
Doel	Continu proces (horizon 2030) De voorzitter van de werkgroep is primair verantwoordelijk voor de voeding van de agenda.

Regisserende gemeente Borne	
Doel	Regisserende gemeente
Initiatief	Sturing houden op de Bornse visie, doelen en agenda.
Kaders	Gemeenteraad; pilot 3 decentralisaties
Agenda	Visie Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen, Visie regisserende gemeente, Nota Verbonden partijen; behoud van eigen identiteit en 'couleur locale'
Doel	Conform planning Realisatieroute

Bestuurlijke vernieuwing raad

Vanaf de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 werkt de raad nadrukkelijk aan het verkleinen van de afstand tussen burger en overheid. Dit heeft geleid tot een nieuwe werkwijze (met ingang van 1 januari 2015) waarbij de bestaande commissiestructuur is verlaten en door middel van open podia en politieke beraden wordt geprobeerd om informatie uit de samenleving op te halen en voldoende ruimte te hebben om voorafgaand aan de besluitvorming tot meningsvorming te komen. Informatie-uitwisseling en interactie staan hierbij centraal. Deze werkwijze moet in 2016 helemaal zijn ingebed en vertrouwd zijn.

Regisserende gemeente Borne

In 2016 geven we verder vorm aan de regisserende netwerkorganisatie door een begin te maken met het inrichten van de kernorganisatie en de uitvoering van taken in toenemende mate in de thuisbasis (samenwerkingspartners en maatschappelijke organisaties) te plaatsen.

In 2016 ronden we een plan van aanpak af om meer grip te krijgen op verbonden partijen. Dit heeft betrekking op zowel de rol van het bestuur (raad en college) als op de rol en werkwijze van de ambtelijke organisatie. 2016 is ook het eerste jaar van de vernieuwde regionale samenwerking in Twente. We zullen dit eerste jaar benutten om de regionale agenda mede vorm te geven. Op het ambtelijk domein zullen we de mogelijkheden en beperkingen van het Twentebedrijf voor Borne in kaart brengen en deelnemen aan samenwerkingsinitiatieven als dit bijdraagt aan onze ontwikkeling tot een regisserende netwerkorganisatie.

Op IT-vlak is een van de meest concrete samenwerkingsinitiatieven Shared Services Netwerk Twente. Er wordt momenteel gewerkt aan een gezamenlijke ICT Infrastructuur op Twentse schaal. In 2016 zal de eerste fase opgeleverd worden de T-cloud, een gezamenlijke netwerkinfrastructuur op regionale schaal zodat de ict-infrastructuur geen belemmering meer is voor samenwerking.

Overheidsparticipatie

Overheidsparticipatie gaat om het aanboren van kracht in wijken en buurten, maar ook om het openstaan voor ideeën en initiatieven die uit de samenleving komen en waar de overheid nauwelijks bemoeienis mee hoeft te hebben, anders dan vanuit een faciliterende rol. De komende jaren staan daarom steeds meer in het teken van overheidsparticipatie, het deelnemen aan de maatschappij en het samenwerken aan doelen van de toekomstvisie. Hoe dit in 2016 concreet vorm krijgt hangt samen met de evaluatie van de startnotitie 'Burgerparticipatie'.

Steeds meer moeten er verbindingen worden gelegd en moet de gemeente de rol oppakken als regisseur en netwerkpartner. Dit vraagt ook om een andere rol van ambtenaren, bestuur en raad. We bouwen verder aan die nieuwe rol. Hiervoor stellen we in 2016 een trainings- en ontwikkelingsprogramma op. De veranderende rol heeft ook gevolgen voor onze manier van communiceren. We willen als organisatie minder reactief en meer proactief optreden, minder zenden en meer luisteren. In 2016 is de monitoring van social media verankerd in de organisatie. Dit betekent ook dat onze dienstverlening is aangepast op vragen die via social media binnenkomen. Niet alleen informeren, maar ook het gesprek aangaan.

De convenantpartners van MijnBorne2030 (gemeente, Woonbeheer, Kulturhus, Stichting Borne Duurzaam en BBO) hebben het digitale platform overgedragen aan BorneBoeit die het zal integreren in de Bornse gemeenschap en in 2016 doorontwikkelt.

Ruimtelijke projecten zoals de eerste spooronderdoorgang, verbindingsweg, vrijkomende schoollocaties en de Bornsche Maten, vragen naast communicatie steeds meer om participatie. Afhankelijk van de evaluatie van de startnotitie 'Burgerparticipatie' zal dit in 2016 vorm gegeven worden. Een kans ligt er om Borne op toeristisch gebied beter te profileren. In 2015 zijn er initiatieven uit de samenleving die veelbelovend zijn. Deze initiatieven willen we in 2016 faciliteren.

Beleidsdoel 3: het versterken van de financiële positie van Borne, terughoudendheid bij verhoging lastendruk.

Vanaf 2005 voert onze gemeente een actief beleid op het hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Hiermee is onze financiële positie de afgelopen jaren sterk verbeterd. Door aanscherping van deze spelregels, een sterke discipline om deze spelregels te hanteren alsmede een forse inspanning om ons risicoprofiel te beheersen en te sturen op reductie van onze risico's is onze doelstelling om een minimale norm van 1,0 (voldoende) van onze weerstandscapaciteit te realiseren op dit moment gehaald. Daarnaast is het beleid er ook op gericht om binnen deze doelstelling een algemene reserve (AR) en een algemene reserve grondexploitatie (ARG) op niveau te hebben. Een uitwerking hiervan is opgenomen in de paragraaf Financieel weerstandsvermogen. Ook in 2016 streven we naar het voldoen aan de norm van 1,0.

Daarnaast is het beleid er op gericht om de lastendruk voor de burger in principe te beperken tot een inflatoire aanpassing van de tarieven, tenzij er sprake is van een volledige kostendekkendheid. Alleen indien er sprake is van nieuwe beleidsontwikkelingen met een meerwaarde van de voorzieningen/activiteiten voor een belangrijk deel van de Bornse samenleving, past een matige verhoging van tarieven in de beleidsuitgangspunten van de gemeente.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Totale lasten	3.779	3.730	3.647	3.625	3.600	3.586
Totale baten	353	340	343	343	343	343
Saldo	3.426	3.390	3.304	3.282	3.257	3.243

Borne Algemeen

Met ingang van de begroting 2012 worden de lasten en baten die een algemeen karakter hebben dan wel een relatie hebben met egalisatiereserves (rioolrecht en afvalstoffenheffing) afzonderlijk gepresenteerd binnen het programma Beter Borne. De lasten en baten hiervan zijn als volgt:

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Totale lasten</i>	16.818	4.591	4.019	3.779	4.288	4.803
<i>Totale baten</i>	48.506	44.168	41.280	40.420	40.145	39.990
<i>Saldo</i>	-31.688	-39.577	-37.261	-36.641	-35.857	-35.187

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het grootste gedeelte van de algemene dekkingsmiddelen en de post voor onvoorziene uitgaven is in de begroting verweven in het programma Borne Algemeen. Bij algemene dekkingsmiddelen gaat het om vrij besteedbare middelen zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Dit betekent dat de reinigingsrechten, de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de reclamebelasting hierbij buiten beschouwing worden gelaten.

Hieronder wordt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen gepresenteerd. Vervolgens worden de betreffende onderdelen kort toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	2016	2017	2018	2019
Lokale heffingen	4.615	4.615	4.615	4.615
Gemeentefonds	28.456	27.811	27.601	27.626
Dividenden	1.054	1.069	1.069	1.069
Saldo financieringsfunctie	397	387	392	367
Onvoorzien	61	61	62	62
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.610	1.624	1.586	1.608
Totaal algemene dekkingsmiddelen	36.193	35.567	35.325	35.347

Lokale heffingen

In onze gemeente zijn de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en de hondenbelasting de twee lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is. Vooral nog wordt op basis van het Centraal Economisch Plan 2015 rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 1,25%. Een definitief voorstel hierover zal worden voorgelegd bij de belastingvoorstellen in december 2015.

Voor een verdere toelichting van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Gemeentefonds

Op basis van de laatste circulaire, de decembercirculaire 2014, de meest recente specificatieformulieren, de begrotingsrichtlijnen en actuele gegevens uit de organisatie is een raming gemaakt over de verschillende jaren. Onderdelen van de raming zijn de aantallen van de verdeelmaatstaven, de uitkeringsfactor en de diverse integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

Dividenden

Jaarlijkse dividenden c.q. winstuitkeringen ontvangen we van de Cogas, Enexis, Vitens, Bank Nederlandse Gemeenten, Crematoria Twente, Attero, Publiek Belang en Twence.

Saldo financieringsfunctie

Dit is het saldo betaalde rente over de aangegane leningen en aangetrokken middelen in rekening courant minus de ontvangen rente over de uitzettingen. Kortom het verschil in rente(-omslag).

Onvoorzien

De algemene post voor incidenteel onvoorzien wordt elk jaar geraamd. Voor de basisberekening van de algemene post onvoorzien wordt een bedrag van € 2,75 per inwoner gehanteerd.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Het betreft de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Reserves en voorzieningen leiden tot beschikbaarheid van vermogen waarover geen rentevergoeding aan derden wordt betaald. Gesteld kan worden dat hierdoor rente wordt bespaard die anders betaald had moeten worden voor het aantrekken van een geldlening.

Paragrafen

Paragraaf Financieel Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente en maakt onderdeel uit van het risicomanagement. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (middelen waarover de gemeente kan beschikken, zonder ingrijpende beleidswijzigingen, om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als *“de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen”*.

In de Nota's Weerstandsvermogen (raadsbesluit 2 maart 2010) en Risicomanagementbeleid (raadsbesluit 3 februari 2009) zijn beide onderwerpen dieper uitgewerkt met de bijbehorende spelregels. In de Nota Reserves en voorzieningen (raadsbesluit 31 maart 2011) is er een aanvulling op deze spelregels gekomen. Daarnaast is bij de vaststelling van de Kaderbegroting 2013-2016 een aanvullend besluit genomen om de Algemene reserve grondexploitatie versneld te laten groeien naar de beoogde IFLO-norm.

2. Weerstandsvermogen gemeente Borne

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen die de gemeente beschikbaar heeft om de risico's financieel af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit). De benodigde weerstandscapaciteit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen dient minimaal 1,0 (voldoende) te zijn.

2.1 De lijnorganisatie

Voor de lijnorganisatie is besloten dat de minimale omvang van de Algemene reserve 10% bedraagt van de begrotingsomzet, exclusief de begrotingsramingen voor de grondexploitaties. Daarbij wordt het begrotingsjaar als vertrekpunt gehanteerd.

Wanneer bij de Algemene reserve 10% van de begrotingsomzet exclusief de grondexploitaties is behaald, dan wordt het meerdere boven de 10% afgeroomd ten gunste van de Algemene reserve grondexploitatie tot deze de gestelde norm heeft behaald, vervolgens wordt het meerdere van de Algemene reserve grondexploitatie gestort in de Reserve beleidsontwikkeling.

De Algemene reserve is per 1 januari 2016 geraamd op € 4,3 miljoen.

Momenteel bedraagt voor 2016 de begrotingsomzet (primitieve begroting) exclusief grondexploitaties € 49,9 miljoen. De minimale omvang van de Algemene reserve moet € 5,0 miljoen bedragen. Dit betekent dat de Algemene reserve op dit moment (exclusief resultaatbestemming jaarrekening 2014) niet op niveau is.

2.2 De projectorganisatie

De ratio weerstandsvermogen voor de grondexploitatieprojecten (projectorganisatie) dient minimaal 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties te zijn (IFLO-norm). Om hier naar toe te groeien is bij de Kaderbegroting 2013-2016 besloten dat de Algemene reserve grondexploitatie voor de jaren 2013, 2014, 2015 respectievelijk 6%, 8% en 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties moet zijn om vanaf 2016 de norm van 10% te handhaven.

Wanneer bij de Algemene reserve grondexploitatie 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties is behaald, dan wordt het meerdere boven de 10% afgeroomd ten gunste van de Algemene reserve tot deze de gestelde norm heeft behaald. Vervolgens wordt het meerdere van de Algemene reserve gestort in de Reserve beleidsontwikkeling.

De Algemene reserve grondexploitatie is per 1 januari 2016 geraamd op € 5,3 miljoen. Het bedrag aan boekwaarde waarvoor de gemeente Borne risico draagt (verminderd met het aandeel van derden en getroffen voorzieningen) is per 1 januari 2016 geraamd op € 67,2 miljoen. De minimumomvang van Algemene reserve grondexploitatie zou op basis van de IFLO norm van 10% € 6,7 miljoen moeten bedragen. Dit betekent dat de Algemene reserve grondexploitatie op dit moment (exclusief resultaatbestemming jaarrekening 2014) niet op niveau is.

2.3 Resultaatbestemming

Om het voorgaande te realiseren wordt jaarlijks 25% van het jaarresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve, 50% van het jaarresultaat aan de Reserve beleidsontwikkeling en 25% aan de Algemene reserve grondexploitatie. Indien het jaarresultaat negatief is zal eerst de Reserve beleidsontwikkeling worden aangesproken. Mocht de Reserve beleidsontwikkeling hiertoe niet toereikend zijn dan zal de Algemene reserve als sluitpost worden aangesproken.

3. De beschikbare weerstandscapaciteit

Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan de volgende cijferopstelling worden gepresenteerd:

	Stand per 01/01/2016 (excl. resultaatbestemming jaarrekening 2014)	
Structurele weerstandscapaciteit (weerstandscapaciteit exploitatie):		
* Onbenutte belastingcapaciteit	€	0
* Begrotingsoverschot komende jaren	€	0
Incidentele weerstandscapaciteit (weerstandscapaciteit vermogen, excl. grondexploitatie):		
* Post onvoorzien in de begroting	€	61.000
* Algemene reserve	€	4.343.259
* Reserve beleidsontwikkeling	€	10.197.873
* Stille reserves	€	4.209.518
Totale beschikbare weerstandscapaciteit excl. grondexploitatie	€	18.811.650
Incidentele weerstandscapaciteit grondexploitatie:		
* Algemene reserve grondexploitatie	€	5.292.008
Totale beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie	€	5.292.008

3.1 Toelichting

Structurele weerstandscapaciteit

Middelen die permanent (structureel) kunnen worden ingezet om tegenvallers in de begroting (exploitatie) op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

- Onbenutte belastingcapaciteit

In de gemeente Borne is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

- Begrotingsoverschot komende jaren

Indien er sprake is van een begrotingsoverschot voor de komende jaren dan kan dit structureel worden ingezet ter verbetering van de structurele weerstandscapaciteit. Op dit moment is deze ruimte er niet.

Incidentele weerstandscapaciteit

Het vermogen om calamiteiten en andere éénmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van taken op het te gelden niveau.

- Post onvoorzien in de begroting

De algemene post onvoorzien is in de primitieve begroting geraamd op € 61.000.

- Algemene reserve

De Algemene reserve kan volledig worden gezien als buffer om financiële tegenvallers op te vangen.

Wel zijn door de raad minimale spelregels afgesproken.

- Reserve beleidsontwikkeling

De reserve Beleidsontwikkeling kan, uitgezuiverd van verplichtingen (op basis van door de raad genomen besluiten), volledig worden meegenomen als weerstandscapaciteit.

- Stille reserves

Indien de marktwaarde van de bezittingen hoger is dan de boekwaarde op de balans is sprake van een stille reserve. Stille reserves moeten zo nodig tijdig liquide kunnen worden gemaakt.

Gemeenten kennen twee soorten stille/geheime reserves. Dit zijn stille/geheime reserves in financiële vaste activa en stille/geheime reserves in de materiële vaste activa.

Niet alle gemeentelijke gebouwen zijn direct verkoopbaar omdat ze een belangrijke maatschappelijke functie (onderwijs, sport) of een belangrijke taak in de gemeentelijke bedrijfsvoering (gemeentehuis, de Bieffel) vervullen. Deze worden niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Niet direct verkoopbaar zijn bezittingen Voor de gemeentelijke gebouwen betreft dit het verschil tussen de boekwaarden en de WOZ-taxatiewaarden. Het gemeentehuis, gemeentewerf de Bieffel, de brandweergarage en de gebouwen die binnen de bouwgrondexploitaties vallen, worden hierbij niet meegerekend.

Met betrekking tot aandelenpakketten is de verkrijgingsprijs van de aandelen nihil, echter bij vervreemding zullen deze aandelen een bepaalde waarde vertegenwoordigen.

- Algemene reserve grondexploitatie

Op grond van gewijzigde regelgeving (notitie grondexploitatie van de commissie BBV) wordt het winst nemen op meerjarige grondexploitaties beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel. Voorziene verliezen worden al in de jaarrekening opgenomen zodra zij bekend zijn. Positieve resultaten, ofwel winsten, worden pas in de jaarrekening verwerkt als zij met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Door dit uitgangspunt worden niet meer de reële opbrengsten grondexploitatie gehanteerd in de berekening van de weerstandscapaciteit, maar de stand van de Algemene reserve Grondexploitatie.

4. Risico's

Op basis van de begin 2009 door de raad vastgestelde Nota Goed voorbereid op groei is het risicomanagement verder geïmplementeerd. Naast het intensiveren en opschonen van de risicoanalyses en ons risicomanagement systeem Naris verschuift de aandacht naar het formuleren en implementeren van risicobeperkende maatregelen. Management en bestuur worden via kwartaalrapportages risicomanagement over de voortgang gerapporteerd. De top 10 van risico's voor respectievelijk lijnorganisatie en projectorganisatie (grondexploitaties) zien er als volgt uit:

Top 10 risico's lijn- en projectorganisatie	Top 10 risico's grondexploitatie
Beschrijving risico	Beschrijving risico
1. Strategisch project Zuidelijke randweg: Het mogelijk niet (kunnen) voldoen aan gestelde subsidievoorwaarden, zowel qua uitvoerings- als verantwoordingsvereisten. Dit kan leiden tot	1. Bornsche Maten: Het risico dat het plangebied buiten de rode contour op langere termijn mogelijk niet in een bestemmingsplan kan worden vastgelegd. Gevolg is

gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de beschikte subsidie.	het niet realiseren van fase 4.
2. Strategisch project Zuidelijke randweg: De mogelijkheid is aanwezig dat het beschikbaar gestelde krediet niet toereikend is.	2. Grondexploitaties: Een situatie waar sprake is van een (geringe) verslechtering van de economische situatie of stagnatie op de vastgoedmarkt. Gevolgen hiervan zijn: - de uitgifte van bouwgronden start later of stagneert tijdelijk; - de fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor extra renteverliezen optreden; - de gronden worden niet tegen de geraamde prijzen afgezet, of de toekomstige opbrengstenstijging is te optimistisch ingeschat; - aan de kostenkant voltrekt zich een prijsstijging welke niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop; - er is sprake van een rentestijging gedurende de resterende looptijd van het plan.
3. Strategisch project Dentralsaties Sociaal domein Jeugdzorg en WMO: Autonome groei van de vraag naar jeugdzorg en WMO.	3. Kluft/Olthof: Het niet kunnen realiseren van een alternatieve invulling ter plaatse van De Kluft en 't Oldhof (ontwikkeling kernrand Borne West). Dit kan leiden tot verdere afboeking van de grondwaarden naar agrarische waarde.
4. Strategisch project De Groene Poort: De kosten ter ondersteuning van het project- en programmamanagement (PAB en interne doorbelastingen) zijn niet volledig subsidiabel en kunnen niet worden gedekt uit het beschikbare krediet.	4. Bornsche Maten: Het mogelijk niet kunnen voldoen aan de contractuele verplichtingen richting diverse samenwerkingspartijen. Dit kan leiden tot schadeclaims.
5. Strategisch project Zuidelijke randweg: Extra projectkosten en rentelasten als gevolg van vertraging in het project.	5. De Veldkamp: Langdurige stagnatie van de verkoop in combinatie met het uitblijven van opbrengstindexering.
6. Team Bestuur en strategie: Sinds 1 januari 2013 is de brandweer geregionaliseerd en is deze overgegaan naar de Veiligheidsregio Twente. Er ontstaat voor de deelnemende een nieuwe omslag c.q. verdeelsystematiek van de kosten.	6. Bornsche Maten: Een mogelijke scopewijziging in het project.
7. Programma regisserende netwerkorganisatie: Er kan niet worden voldaan aan de gestelde norm voor kwaliteit van externe dienstverlening.	7. Bornsche Maten: Extra archeologisch onderzoek.
8. Afdeling Grondgebied: Tegenover een structurele dekking vanuit de grondexploitaties worden onvoldoende projecturen van medewerkers uit de lijnorganisatie gerealiseerd/toegerekend.	8. RBT: Gronden worden afgezet tegen een lagere grondprijs dan waarmee in de grondexploitatie rekening is gehouden.
9. Strategisch project De Veste: Faillissement KOB in bouwfase.	9. Kluft/Olthof: Het maken van juridische fouten inzake het dossier Corridor en hieruit voortvloeiend schadeclaims, bezwaar- en beroepszaken met mogelijke financiële

	gevolgen voor de gemeente (onderdeel risico aankoop gronden welke voor 2001 zijn verworven).
10. Strategisch project De Groene Poort: Het mogelijk niet kunnen voldoen aan gestelde subsidievoorwaarden, zowel qua uitvoerings- als verantwoordingsvereisten. Dit kan leiden tot gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de beschikte subsidie.	10. RBT: In de grondexploitatie wordt uitgegaan van uitgifte van 6 ha per jaar. Onzeker is of dit gerealiseerd kan worden.

Voor verdere inhoudelijke toelichting en (financiële) uitwerking van de risico's wordt verwezen naar de kwartaalrapportages risicomanagement.

Ter verbetering van de integrale afweging van risico's en de verplichting om te beschikken over voldoende financiële buffers is aan de kwartaalrapportages risicomanagement een integrale berekening van de ratio van het weerstandsvermogen toegevoegd, waarbij de "knip" tussen de lijn- en projectrisico's niet wordt toegepast. Hieronder volgt de berekening van het ratio weerstandsvermogen.

5. Ratio Weerstandsvermogen

De ratio is berekend door de benodigde weerstandscapaciteit te delen op de beschikbare weerstandscapaciteit (zoals deze eerder in deze paragraaf is beschreven). De capaciteit die nodig is wordt berekend via de methode Naris in drie stappen:

1. Eerst wordt voor de geïdentificeerde risico's het maximale risico berekend.
2. Omdat niet elk risico zich tegelijkertijd voordoet, wordt op basis van een zo realistisch mogelijke inschatting de kans (een percentage) bepaald waarop het risico zich mogelijk zal voordoen. Het maximale risico wordt vervolgens verrekend met dit percentage (een gewogen gemiddelde per risico). Deze stap noemen we de stap van risicowaardering.
3. De derde stap is de stap van risicosimulatie. Op basis van de uitkomsten van stap 2 en op basis van een na te streven mate van zekerheid wordt 'statistisch' gesimuleerd wat de benodigde weerstandscapaciteit dient te zijn. Concreet betekent dit op basis van de risicowaardering per 1 april 2013 dat bij een mate van zekerheid van 90% de gemeente het berekende bedrag onder stap 2 dient te reserveren voor het opvangen van de risico's van de gemeentelijke organisatie.

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit (geraamde stand per 1/1/2016) en de benodigde weerstandscapaciteit ziet de ratio er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 24.103.658}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 12.816.004}} = 1,88$$

De ratio weerstandsvermogen is voldoende, waarbij de kanttekening wordt gemaakt dat de beschikbare weerstandscapaciteit uit de lijnorganisatie op dit moment de beschikbare weerstandscapaciteit uit de projectorganisatie compenseert.

Paragraaf Financiering

Statuut

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) sluit aan bij de ontwikkelingen op de financiële markten en de financieringsbehoefte van decentrale overheden. In deze wet worden de kaders aangegeven waarbinnen decentrale overheden de treasuryactiviteiten moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering en handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.

Op grond van deze wet worden de gemeenten verplicht een treasurystatuut vast te stellen alsmede in de begroting en de jaarrekening een treasuryparagraaf op te nemen.

Met de introductie van het treasurystatuut en de treasuryparagraaf wordt beoogd:

- de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen;
- de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren;
- het democratische verantwoordingsproces te versterken;
- de kredietwaardigheid in stand te houden en te bevorderen.

De treasuryfunctie ondersteunt in deze de uitvoering van de programma's.

Renteberekening

In de begroting 2016 is becijferd dat over de per 1-1-2016 opgenomen langlopende geldleningen gemiddeld 3,00% rente is verschuldigd. Daarnaast wordt over reserves en voorzieningen 3,0 % rente berekend. Aan de reserve beleidsontwikkeling wordt een rentepercentage van 3,0 % toegerekend.

Voor het aantrekken van geld wordt rekening gehouden met een rente van 3,0 %.

Kortlopende geldleningen

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een overeenkomst afgesloten waarin de kredietlimiet onder de Overeenkomst Bancaire Dienstverlening met ingang van 1 januari 2011 is vastgesteld op € 6.405.000,--. Deze kredietlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal. Deze kredietlimiet dient jaarlijks te worden geactualiseerd. Indien geen verzoek tot wijziging wordt ingediend, wordt het krediet ongewijzigd gecontinueerd.

Vaste schuld

De som van de aangegane langlopende geldleningen bedraagt € 75.645.721,-- per 1 januari 2016. Daarnaast is sprake van een bedrag van € 308.570,-- aan onderhandse leningen en een bedrag van € 1.101.129,-- aan door derden belegde gelden.

Verstrekte vaste geldleningen

Per 1 januari 2016 zijn de volgende leningen versterkt:

• Hypothecaire geldleningen aan ambtenaren	€.	2.323.374,--
• St. Groene en Blauwe Diensten Overijssel	€.	450.000,--
• SvN Startersregeling	€.	857.994,--
	€.	3.631.368,--

Voor deze leningen wordt rente ontvangen volgens een overeengekomen percentage

Renterisiconorm

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd vanaf één jaar). Dit kan door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor de gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

Voor 2016 blijven wij binnen de norm. Het renterisico over 2016 bedraagt ongeveer € 4 miljoen, terwijl de norm voor 2016 ongeveer € 12,9 miljoen bedraagt op basis van het begrotingstotaal van € 64,8 miljoen. Op basis van liquiditeitsplanningen is de verwachting dat ook de komende jaren binnen de renterisiconorm wordt gebleven.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar¹) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (voor gemeenten 8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Hierbij geldt een minimumbedrag van € 300.000,--. In de Wet fido wordt de gemiddelde korte financiering (de netto vlottende schuld) per drie maanden getoetst aan de kasgeldlimiet.

Hiertoe wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

Voor 2016 bedraagt deze op begrotingsbasis ongeveer € 5,5 miljoen.

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	4.057.779	4.068.662	4.080.075	3.770.923
3 Renterisico (1 + 2)	4.057.779	4.068.662	4.080.075	3.770.923
4 Renterisiconorm	12.969.947	12.195.097	12.442.802	12.238.296
5a Ruimte onder renterisiconorm	8.912.168	8.126.435	8.362.727	8.467.373
5b Overschrijding renterisiconorm				
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	64.849.733	60.975.485	62.214.010	61.191.481
4b Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (van alleen jaar t)	12.969.947	12.195.097	12.442.802	12.238.296
Berekening kasgeldlimiet				
	5.512.227	5.182.916	5.288.191	5.201.276

Paragraaf Lokale Heffingen

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vindt plaats in december 2015.

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, welke vooral door de burgers dienen te worden opgebracht. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB en hondenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardiger te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient de paragraaf betreffende de lokale heffingen tenminste te bevatten:

- a. de geraamde inkomsten
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de consequenties daarvan voor de inwoners van Borne.

a. Overzicht opbrengsten gemeentelijke heffingen

Omschrijving lokale lasten (bedragen in euro's)	Realisatie 2014	Raming 2015	Raming 2016
Legitimatie- en reisdocumenten	134.330	228.500	228.500
Rijbewijzen	55.000	55.500	56.500
Leges persoonregistratie	21.800	26.000	26.000
Leges Burgelijke Stand	34.100	25.000	22.000
Leges APV-vergunningen	11.700	11.900	12.000
Leges overige diensten	8.000	10.000	10.000
Omgevingsvergunningen	742.800	400.000	410.000
Kapvergunningen	1.000	1.000	1.000
Herziening bestemmingsplan	3.000	3.000	3.000
Volkhuisvestingsbeleid	16.800	17.100	17.500
Begraafplaatsrechten	125.000	100.000	125.000
Marktgelden	31.000	31.500	32.000
Afvalstoffenheffing	2.244.000	2.272.000	2.206.953
Rioolheffing woningen	1.614.100	1.630.197	1.594.500
Rioolheffing niet-woningen			
inclusief grootverbruik	135.000	93.500	125.000
Hondenbelasting	90.000	95.000	97.000
OZB eigenaren woning	2.750.000	2.875.000	3.020.500
OZB eigenaren niet-woning	793.000	850.000	893.000

OZB gebruikers niet-woning	538.000	575.000	604.000
Reclamebelasting	140.000	145.000	145.000

b. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Hieronder worden in hoofdlijnen de belangrijkste ontwikkelingen benoemd voor de belastingdruk voor 2016 en volgende jaren.

1. Macronorm OZB

Hiermee wordt de grens bedoeld van de jaarlijkse stijging van de totale opbrengst OZB voor alle gemeenten bij elkaar. Ter voorkoming van een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk is een macronorm ingesteld. Het schrappen van de limitering van de OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. Op basis van de macronorm moet een onevenredige stijging van de collectievelastendruk worden voorkomen en zo nodig gecorrigeerd. De macronorm is een landelijke norm en niet een norm voor individuele gemeenten. Met de areaalontwikkeling wordt dan ook niet op individuele basis rekening gehouden. Deze wordt landelijk benaderd en wel doordat de economische groei wordt meegenomen in de macronorm.

De lokale lastendruk hangt echter niet alleen af van de stijging van de OZB-opbrengst. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) van 22 mei 2014 heeft de VNG daarom met minister Plasterk afgesproken samen op zoek te gaan naar een nieuwe indicator voor het vervangen van de huidige macronorm OZB. De evaluatie van de systematiek van de macronorm en een eventuele nieuwe norm voor 2016 zal in het voorjaars-Bofv 2015 aan de orde komen. De uitkomst van dit overleg is nog niet bekend.

2. Rekentarieven Gemeentefonds

Als gevolg van verschillen in waarde van de onroerende zaken loopt de belastingcapaciteit tussen gemeenten uiteen. De belastingcapaciteit waar in het gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de rekentarieven genoemd en zijn in het verleden vastgesteld op het gemiddelde tarief op dat moment van alle gemeenten. Verschillen in feitelijke tarieven tussen gemeenten spelen in de verdeling van het gemeentefonds geen rol. De rekentarieven worden jaarlijks aangepast. De aanpassing van de rekentarieven ten opzichte van 2015 is noodzakelijk omdat op 1 januari 2016 een nieuw WOZ-tijdvak begint met waardepeildatum 1-1-2015. Voor 2016 zijn deze nog niet vastgesteld.

3. Ontwikkeling tarieven

De tarieven voor de beg raafrechten, hondenbelasting, leges, marktgelden, OZB, reclamebelasting en

rioolaanleg- en aansluitrecht stijgen met een inflatiecorrectie. Op basis van het Centraal Economisch

Plan wordt vooralsnog uitgegaan van 1,25%.

De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffingen worden geraamd op basis van het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt gestreefd naar 100% kostendekking. In de voorstellen waarbij de belastingverordeningen worden aangepast, zal dit nader worden toegelicht.

4. ontwikkelingen

a. Experimentenwet Bedrijfsinvesteringszones

De Experimentenwet BI-zones (hierna BIZ) is per 1 januari 2009 in werking getreden en is een instrument op het stimuleren van het ondernemingsklimaat op bedrijventerreinen en in winkelgebieden. De wet bepaalt dat de bijdrage mag worden geheven voor activiteiten op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang bij de openbare ruimte.

De BIZ kon tot 1 januari 2012 worden ingevoerd en had een tijdelijk karakter. Inmiddels is de experimentenwet BIZ omgezet in definitieve wetgeving, die op 1 januari 2015 in werking is getreden. De BIZ maakt het mogelijk dat ondernemers gezamenlijk kunnen investeren in een veilige en aantrekkelijke bedrijfsomgeving, waarbij alle ondernemers meebetalen. Het instrument dat hiervoor wordt ingezet, is een gebiedsgerichte heffing die door de gemeente

op verzoek van de ondernemers kan worden ingesteld, indien bij hen aantoonbaar voldoende draagvlak aanwezig is.

In Borne heffen we een reclamebelasting waarmee bepaalde initiatieven van de BBO worden bekostigd. Dit neemt echter niet weg dat ondernemers in een bepaald gebied aan de gemeente Borne kunnen vragen om een BIZ voor dat gebied in te stellen.

b. WOZ-waarde woningen openbaar

De WOZ-waarde is nu in beginsel niet openbaar. Tot is het nu slechts in beperkte mate mogelijk om de WOZ-waarde van andere woningen of panden op te vragen. Dit kan wanneer de aanvrager een gerechtvaardigd belang heeft. Eind maart 2014 heeft het parlement een wet aangenomen betreffende de verruiming van de openbaarheid van de WOZ-waarde van woningen, de regeling van de landelijke voorziening WOZ bij het Kadaster en het schrappen van de zogenoemde Fierensmarge. Het tijdstip waarop de WOZ-waarden van woningen voor iedereen te zien zou zijn, is telkens uitgesteld vanwege technische oorzaken. Maar vermoedelijk is de WOZ-waarde van alle woningen in de 2e helft van 2015 openbaar.

Al deze onderwerpen hangen met elkaar samen en dragen door die onderlinge samenhang bij aan een verbetering van het WOZ-stelsel als geheel. Zo wordt het door openbaarheid van de WOZ-waarde mogelijk om de WOZ-waarde van een woning op te vragen. Een transparantere WOZ-waarde draagt bij aan de acceptatie van de WOZ-waarde door burgers en verbetert de kwaliteit van die WOZ-waarde. Met de realisatie van een landelijke voorziening WOZ kunnen burgers eenvoudig en laagdrempelig de WOZ-waarde opvragen bij een centraal punt. Zij kunnen dan de WOZ-waarde van hun woning vergelijken met de WOZ-waarde van zelf

gekozen woningen, zonder dat dit leidt tot een grotere uitvraag en daarmee tot hogere kosten voor gemeenten.

c. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Een gemeente kan verschillende gemeentelijke belastingen heffen. In artikel 219 van de Gemeentewet is limitatief aangegeven welke belastingen dat kunnen zijn. Dat zijn:

Onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 e.v. Gemeentewet)

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten (artikel 221 Gemeentewet)

Baatbelasting (artikel 222 Gemeentewet)

Forensenbelasting (artikel 223 Gemeentewet)

Toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet)

Parkeerbelastingen (artikel 225 Gemeentewet)

Hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet)

Reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet)

Precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet)

Rioolbelasting (artikel 228a Gemeentewet)

Retributies (artikel 229 Gemeentewet): Begraafrechten, Brandweerrechten, Haven- en Kadegeld,

Marktgelden, Reinigingsrecht)

Afvalstoffenheffing (artikel 15.33 Wet Milieubeheer)

De opbrengsten voor de onroerende-zaakbelastingen en hondenbelasting worden als algemeen dekkingsmiddel aangemerkt. De opbrengsten van de overige belastingen en retributies dienen om bepaalde aangewezen lasten te dekken. De gemeente Borne heft de volgende belastingen niet:

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, Baatbelasting, Forensenbelasting, Toeristenbelasting, Parkeerbelastingen, Precariobelasting.

Beschrijving niet geheven belastingen:

Met ingang van 1 januari 1995 kent de Gemeentewet belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten

(**roerende-ruimtebelastingen**: hierna RRB. De RRB zijn sterk verwant aan de OZB en de heffingsmaatstaf 'waarde in het economische verkeer' van die belastingen. De Gemeentewet verklaart voor de RRB een belangrijk aantal artikelen voor de OZB en de Wet WOZ van overeenkomstige toepassing. De Gemeentewet bepaalt tevens dat het tarief voor de RRB gelijk is aan dat van de OZB. Een gemeente is niet verplicht tot de invoering van RRB. In de

Gemeentewet wordt immers gesproken van 'kunnen worden geheven'. De RRB kunnen niet worden geheven als de gemeente geen OZB heft.

De **baatbelasting** kan na een aantal arresten van de Hoge Raad alleen nog worden toegepast om geheel of gedeeltelijk de kosten te verhalen van rioolaanleg in het buitengebied of de verharding van zandwegen. Baatbelasting kan alleen worden geheven van eigenaren van gebate objecten.

De **woonforensenbelasting** wordt vooral in toeristengemeenten geheven. Men heft de woonforensenbelasting van die mensen, die niet in de gemeente wonen, maar er 'voor zich of voor hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden'. Het gaat om meer dan 90 dagen verblijf kunnen houden.

Gemeenten mogen een **toeristenbelasting** heffen. Het gaat om een heffing over:

- het houden van verblijf;
- door personen die niet in het BRP staan ingeschreven
- Voor zover de belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is deze bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene ter zake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.

De toeristenbelasting kan worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de huishouding van de gemeente voor zover deze voortvloeien uit voorzieningen die mede in het belang van het toerisme worden getroffen. Er is sprake van een algemene heffing. In de wettekst staat immers niet dat de opbrengst moet dienen om de kosten van het toerisme te dekken. De opbrengst komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente, waaruit desgewenst mede voorzieningen in het belang van het toerisme kunnen worden gefinancierd. De toeristenbelasting heeft niet het karakter van een bestemmingsbelasting en ook niet van een profijtbelasting.

Heffing van **parkeerbelastingen** is mogelijk in het kader van de parkeerregulering. Hiermee kunnen gemeenten op efficiënte en financieel verantwoorde wijze hun parkeerbeleid realiseren. Er is dus een link naar de financiering van het parkeerbeleid. Maar de opbrengst van het parkeren vloeit in de algemene middelen. De gemeentewet maakt het mogelijk om twee parkeerbelastingen te heffen:

een belasting voor het parkeren zelf op daarvoor aangewezen plaatsen;

een belasting voor een vergunning om te parkeren op daarvoor aangewezen plaatsen.

Een **precariobelasting** tenslotte kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Uit deze omschrijving volgt een aantal vereisten, te weten:

- de voorwerpen moeten zich onder, op of boven gemeentegrond bevinden;
- die bovendien voor de openbare dienst bestemd moet zijn;
- de grond moet eigendom zijn van de gemeente;
- de gemeente moet niet rechtens verplicht zijn het hebben van de voorwerpen te gedogen.

Bouwmaterialen en terrassen zijn voorbeelden van voorwerpen, die in een precariobelasting betrokken kunnen worden.

d. Woonlastenontwikkeling

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder woonlasten verstaan we: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven

waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks

de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een

voor die gemeente gemiddelde waarde. In onderstaand overzicht zijn de woonlasten van de Twentse

gemeenten met elkaar vergeleken. Borne komt hiermee uit op plaats 254 (nummer 1 laagste woonlasten, nummer 407 de hoogste) van de landelijke woonlastenladder.

	2014	2015
Almelo	200	208
Borne	296	254
Dinkelland	290	344
Enschede	289	265
Haaksbergen	302	329
Hellendoorn	287	258
Hengelo	169	172
Hof van Twente	330	322
Losser	263	183
Oldenzaal	130	124
Rijssen-Holten	87	87
Tubbergen	204	202
Twenterand	143	133
Wierden	241	244

e. Kwijtscheldingsmogelijkheden

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen Binnen deze mogelijkheden zijn de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de ozb, riool- en voor de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 500m3
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privebelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit en;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOWers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt het vermogen en het inkomen getoetst. In toenemende mate is sprake van een negatief vermogen als het gaat om eigen woningbezit. In de 2e helft van 2008 kwam een einde aan de voortdurende stijging van de woningwaardes. De gemiddelde woningwaarde is daarna gedaald. Het gevolg is dat in toenemende mate de hypotheekschuld hoger is dan de waarde van de woning. Anders dan in het verleden zal bij het ontbreken van betalingscapaciteit dan ook in steeds vaker kwijtschelding verleend moeten gaan worden, omdat ook geen overwaarde meer aanwezig is. Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minimabeleid is voor 2016 uitgegaan van een totaalbedrag van € 190.000,-.

Hierbij gaat het om:

Afvalstoffenheffing € 123.500.-

OZB € 0,-

Rioolheffing € 66.500,-

Paragraaf Grondbeleid

Doelstellingen

De gemeente Borne wil actief sturing geven aan (de kwaliteit van) de ruimtelijke ontwikkeling. Dit vanuit een regisserende rol. Per situatie wordt gezien welke vorm van grondbeleid en welke in te zetten instrumenten het beste past bij de te realiseren doelen van het ruimtelijk beleid.

Grondbeleid is een instrument dat wordt ingezet om doelstellingen op andere beleidsvelden te kunnen realiseren. Vanuit de beleidsvelden volkshuisvesting, economie & werkgelegenheid, maatschappelijke ontwikkeling en verkeer & vervoer worden de zogenaamde w-vragen (wat? waar? wanneer?) ingevuld en vastgelegd in de Structuurvisie. Deze zal naar verwachting in mei 2015 door de gemeenteraad worden vastgesteld.

De exploitatie van bouwgrond wordt jaarlijks gerapporteerd in de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG). De MPG 2015 is door de gemeenteraad vastgesteld op 14 april (15int00734).

De gemeente Borne beschikt momenteel over substantiële voorraad aan bouwgrond voor woningbouw en bedrijven. De voornaamste doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is om maximale grip en regie te (blijven) houden op de ruimtelijke ontwikkeling tegen zo laag mogelijke kosten en risico's.

Relaties met overig beleid

Bovenlokaal beleid

Naast een actief grondbeleid biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) gemeenten de mogelijkheid om in geval van particuliere initiatieven zowel de regie te voeren op de inhoud als de kosten te verhalen.

Provinciale doelstellingen van het grondbeleid vertonen slechts een gedeeltelijke overlap met het gemeentelijk grondbeleid. Provinciaal beleid is gericht op de aanleg van nieuwe natuur, wegen, recreatie- en bedrijventerreinen. Provinciaal grondbeleid speelt ook een belangrijke rol in de reconstructiewetgeving.

Een speciale plaats in de regio is weggelegd voor Netwerkstad Twente. De gemeenten Almelo, Hengelo, Enschede, Borne en Oldenzaal hebben binnen dit samenwerkingsverband afgesproken een gezamenlijk grondbeleid te gaan ontwikkelen op een aantal thema's. Deze thema's zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid Netwerkstad die op 21 september 2006 is vastgesteld. Als uitwerking van dit gezamenlijke grondbeleid heeft afstemming plaatsgevonden ten aanzien van de grondprijzen voor sociale huurwoningen en is een grondprijssystematiek vastgesteld voor bedrijfstreinen.

Op 12 juli 2012 heeft de bestuurlijke conferentie van de Netwerkstad opdracht geven om te komen tot een verdergaande samenwerking op het gebied van grondzaken. Besloten is dat in een samenwerkingsovereenkomst op hoofdlijnen het samenwerkingsprogramma wordt vastgesteld voor de komende jaren. Op basis van deze overeenkomst worden jaarlijks afspraken gemaakt welke onderdelen worden uitgevoerd. De thema's die worden uitgewerkt zullen aansluiten bij de samenwerkingsdossiers op het gebied van ruimte en economie. Het gaat dan om de Ontwikkelagenda Netwerkstad, gezamenlijk acquisitiebeleid en de kantoren- en bedrijventerreinvisie.

Lokaal beleid

De hoofdlijnen van het lokale grondbeleid zijn vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2011-2015 die op 31 mei 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Voor verdere toelichting op het grondbeleid wordt verwezen naar deze nota.

Grondprijzen

Op 18 december 2014 is de Nota Grondprijzen 2015 vastgesteld. In december 2015 zal het college grondprijzen voor 2016 vaststellen.

Beheer

Tijdelijk beheer

Aangekocht onroerend goed wordt zo mogelijk verhuurd of verpacht tot het nodig is voor de ontwikkelingen ter plaatse. Hierbij worden zoveel als mogelijk is marktconforme prijzen gerekend. Indien verhuren of verpachten niet tot de mogelijkheden behoren wordt het onroerend goed onderhouden tot het nodig is voor de ontwikkelingen ter plaatse. Opbrengsten komen ten gunste van het betreffende project en de kosten worden ten laste van het betreffende project gebracht. De opbrengsten en uitgaven worden verantwoord in de betreffende grondexploitatie.

Permanent beheer

In voorkomende gevallen wordt onroerend goed permanent beheerd. Hierbij moet met name gedacht worden aan erfpacht, opstalrecht en permanente verhuur.

Overzicht te verwachten planresultaten

Op 14 april 2015 heeft de gemeenteraad de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2015 vastgesteld. Dit is een bundeling van de actieve grondexploitaties, de niet in exploitatie genomen gronden en de exploitaties derden. De MPG bevat bovendien een analyse van de financiële positie van 'het grondbedrijf'.

In de onderstaande tabellen zijn de boekwaarden per 31-12-2014 en de planresultaten per peildatum 1-1-2015 van de vastgestelde exploitaties weergegeven. Let op: een negatieve boekwaarde correspondeert met een positief saldo in het betreffende complex en omgekeerd! Hetzelfde geldt voor de vermelde planresultaten op startwaarde en op eindwaarde. Voor nadere toelichtingen per exploitatie wordt verwezen naar de MPG 2015.

complex	herziening grondexploitatie per 1-1- 2014		toevoeging / onttrekking ARG resultaatbe- stemming 2013	boekwaarde 31- 12-2014	herziening grondexploitatie per 1-1- 2015		verhoging voorziening	voorziening per 31-12-2014	
	eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2014			eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2015			
<u>Bedrijventerreinen</u>									
Bedrijventerrein Veldkamp	2028	€ 20.782.913	€ 397.481-	€ 49.814.278	2028	€ 21.613.227	€ 252.704	€ 6.577.938	
<u>Woningbouw</u>									
Bornsche Maten	2031	€ 59.815-	nvt	€ 36.217.506	2031	€ 3.534.765-	nvt	nvt	
Oosterveld	2018	€ 2.354.767-	nvt	€ 1.367.574-	2020	€ 2.385.034-	nvt	nvt	
Zenderen	2018	€ 1.503.118-	nvt	€ 282.943-	2020	€ 1.529.412-	nvt	nvt	
Kollergang	2018	€ 1.503.118-	nvt	€ 282.943-	2020	€ 1.529.412-	nvt	nvt	
Wijkerslocatie Olde Engberink	2025	€ 126.238	€ 15.454	€ 4.119.061	2025	€ 478.903-	€ 63.119-	€ -	
Knooperf Blenke (Bornsche Flieren)	2017	€ 1.425.128	€ 479.656-	€ 3.616.619	2018	€ 1.579.225	€ 154.097	€ 1.579.225	
<u>Overig</u>									
Kenrand Borne West				€ 2.322.143	2014	€ 663	€ 663	€ 663	
saldo			€ 861.683-	€ 94.439.091			€ 344.346	€ 8.157.827	
Tabel complexen in exploitatie									

Tabel complexen in exploitatie

complex	boekwaarde 31-12-2013	boekwaarde 31-12-2014	toevoeging/onttrekking ARG resultaatbestemming 2013	verhoging voorziening	voorziening 31-12-2014
Complex Verspreide Gronden	€ 2.026.518	€ 2.076.936	€ 100.590	€ 50.417	€ 1.072.433

Tabel niet in exploitatie

complex	herziening grondexploitatie per 1-1-2014		toevoeging / onttrekking ARG resultaatbestemming 2013	boekwaarde 31-12-2014	herziening grondexploitatie per 1-1-2015		verhoging voorziening	voorziening per 31-12-2014
	eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2014			eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2015		
RBT*	2031	€ 14.976.531	€ 294.288	€ -	2031	€ 19.444.259	€ 357.418	€ 1.555.541

Tabel openstaande exploitaties van derden

* op basis van input grondexploitatie 2015, zoals op 19-2-2015 vastgesteld door het DB van het RBT

De grondexploitatie RBT is niet opgenomen in de MPG omdat vaststelling van deze grondexploitatie een bevoegdheid is van het Algemeen Bestuur van het RBT. De gemeente Borne neemt voor 8% deel en treft zodoende een voorziening voor 8% van het begijferde tekort. De grondexploitatie per 1 januari 2015 wordt door het Algemeen Bestuur van het RBT ter vaststelling behandeld in juni; bovenstaand resultaat is gebaseerd op het meest actuele concept. Dit is tevens de basis voor de getroffen verliesvoorziening per 31 december 2014.

Algemene Reserve Grondexploitaties

De algemene reserve grondexploitaties is de reserve waarmee winsten uit grondexploitaties worden De Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) is de reserve waarmee winsten uit grondexploitaties worden verrekend, verliezen uit grondexploitaties worden gedekt en waarmee het risico op alle grondexploitaties tezamen wordt gedekt. Voor een goed begrip van de werking van de ARG is het van belang om te weten op welk moment winsten kunnen worden genomen, verliezen moeten worden gedekt en welk risico moet worden gedekt.

Als uitgangspunt geldt dat winsten uit grondexploitaties worden genomen bij de afsluiting van de exploitatie aan het einde van de looptijd van een project. 'Zekere winsten' kunnen vóór het einde van de looptijd worden genomen. Er is sprake van een 'zekere winst' indien aan onderstaande voorwaarden is voldaan:

- 90% van de kosten en opbrengsten moeten zijn gerealiseerd;
- er moet een negatieve boekwaarde ($=x$) zijn;
- op deze boekwaarde moeten de nog te maken kosten ($=y$) en het bedrag aan risico's ($=z$) in mindering worden gebracht;
- het risicobedrag moet op objectieve wijze, dat wil zeggen conform de in de MPG gebruikelijke berekening, worden bepaald.. Indien er daarnaast nog aanvullende risico's voorzien zijn, of de grondexploitatieberekening op onderdelen (kostenkant) niet betrouwbaar zou zijn, zal (na een collegebesluit hiertoe) dit eveneens onderdeel uitmaken van de risico kwantificering;
- Indien de uitkomst van de som $x - y - z > € 50.000$, de winst ter grootte van de som $(x-y-z)$ te nemen;
- Jaarlijks wordt in de MPG een overzicht opgenomen waarin de effecten van deze methodiek op de resultaatverantwoording van grondexploitaties (naar de Algemene Reserve Grondexploitaties) zichtbaar worden. In de jaarrekening en in de MPG wordt hierover verantwoording afgelegd.

Ten aanzien van verliezen geldt als uitgangspunt dat deze worden gedekt / voorzien in het jaar waarin het verlies tot uitdrukking komt (onafwendbaar is). Dit is meestal het jaar waarin de exploitatie wordt vastgesteld of het jaar waarin een boekwaarde is ontstaan die nog niet is verantwoord middels een grondexploitatie.

Verliezen worden dus – doorgaans – voorzien aan het begin van een project, terwijl winsten – doorgaans – worden genomen aan het einde van een project.

Naast de verrekening van winsten en verliezen speelt de ARG een belangrijke rol in de dekking van risico. Sinds 2004 dient op grond van de gewijzigde voorschriften BBV 2004 een voorziening te worden gevormd ter dekking van te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De ARG dient te worden beschouwd als de buffer voor de risico's waarvan de omvang niet redelijkerwijs is in te schatten. Zodoende is het van belang de hoogte van de ARG uit de drukken als percentage van de boekwaarde voor zover de gemeente Borne het risico draagt en voor zover deze niet wordt gedekt door getroffen voorzieningen. Dit betekent dat boekwaarden van de projecten De Veldkamp (35/115) en Wijkerslocatie Olde Engberink (50/50) alleen moeten worden meegewogen voor het Bornse aandeel, al staan deze projecten in hun geheel in de boeken. Anderzijds betekent dit dat de boekwaarde RBT, niet in de gemeentelijke rekening terug te vinden, voor de 8% die Borne daaraan deelneemt, moet worden meegewogen.

Wanneer vervolgens het aandeel van de gemeente Borne in de boekwaarde RBT (8%) erbij wordt opgeteld, resteert een boekwaarde waarvoor risico wordt gedragen van circa € 67,2

miljoen. Naar verwachting zal de boekwaarde waarover risico wordt gedragen per 31 december 2015 zijn teruggelopen naar circa € 67 miljoen.

De stand van de reserve grondexploitatie – nadat de verhoging van de voorzieningen naar aanleiding van de MPG 2015 ten laste is gebracht van de reserve grondexploitatie – bedraagt per 1 januari 2015 € 6.687.444,--, zijnde 10.% van de totale boekwaarde waarover risico wordt gelopen. De aldus weergegeven stand per 1 januari 2015 is inclusief de aan de gemeenteraad voorgestelde resultaatbestemming van de jaarrekening 2014. Dit is conform de in de kaderbegroting 2013 vastgelegde richtlijn volgens welke de reserve per 1 januari 2015 minimaal 10% van de boekwaarde zou zijn.

Voor verdere analyse van de weerstandscapaciteit van de grondexploitaties wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de MPG 2015.

Relatie reserves grondexploitatie en risico's 'grondbedrijf'

Voor de risico's van 'het grondbedrijf' wordt, behalve naar de MPG 2015, verwezen naar de paragraaf waar het weerstandsvermogen van de gemeente wordt beschreven. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Omdat de gemeente Borne geen formeel grondbedrijf heeft, werken de risico's via de algemene reserve grondexploitatie rechtstreeks door in de algemene dienst.

Ontwikkeling boekwaarde

Onder de boekwaarde wordt verstaan het saldo van de op de peildatum gerealiseerde uitgaven (zoals verwerving, plankosten en bouw- en woonrijp maken) en de gerealiseerde bijdragen en opbrengsten. De risico's die samenhangen met een hoge boekwaarde zijn hierboven behandeld.

Jaar (31-12)	raming boekwaarde excl.	raming boekwaarde excl. aandeel derden, incl.
2014	€ 59.803.067 *	€ 67.237.574 *
2015	€ 59.000.000	€ 66.000.000
2016	€ 57.000.000	€ 65.000.000
2017	€ 56.000.000	€ 64.000.000
2018	€ 54.000.000	€ 61.000.000
2019	€ 51.000.000	€ 59.000.000

Tabel ontwikkeling boekwaarde

* werkelijke boekwaarde per 31-12

De ontwikkeling vanaf 2015 is gebaseerd op de MPG 2015

Toelichting

Uit de ramingen blijkt dat de totale boekwaarde volgens de begroting de komende jaren verder zal gaan dalen. Deze trend kan worden verstoord door het optreden van risico's zoals omschreven in de MPG 2015, per complex en samengevat in hoofdstuk 7. Deze risico's hebben aldus hun weerslag in de 10% als norm voor de ARG.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel

	2013	2013	2014	2015	2016
	Formatie	Bezetting	Formatie	Formatie	Formatie
Afdeling grondgebied	67,22	59,93	42,21	39,51	38,61
Afdeling inwoners	38,20	33,28	25,85	27,76	31,41
Afdeling concernstaf	43,19	37,04	43,57	43,06	43,05
Brandweer	0	1	1	0	0
Projectatelier	1,51	1,11	1,51	1,51	1,51
Directie	2,42	2,42	2,97	2,42	2,42
Griffie	1,45	1,45	1,89	1,45	1,44
Totaal	153,99	136,23	119	116,27	118,44
Raadsleden	19	19	19	19	19
College van B&W	4	4	4	4	4
Voormalige wethouders (pensioen)		9	9	10	11
Voormalige wethouders (wachtgeld)		1	1	1	1

Postafhandeling

Post gaat vanaf 2012 niet meer fysiek de organisatie in, maar wordt via zgn. taakverdelers in het postregistratiesysteem Corsa digitaal verdeeld. De algemene afhandelingstermijn is bij de gemeente Borne gezet op 6 weken; een aantal processen hebben daarnaast afwijkende (wettelijke) termijnen. Van te bewaren documenten worden tot aan de substitutie-mogelijkheid (digitale vervanging), waar naar toe wordt gewerkt, nog wel fysieke dossiers gemaakt. De te vernietigen documenten worden nog 10 jaar bewaard.

Ontvangstbevestigingen worden centraal verstuurd. Medewerkers worden bij dreigende termijnoverschrijdingen per e-mail geïnformeerd en worden er periodiek rappellijsten gedraaid. Zo beperken we mogelijke risico's in kader van de Wet Dwangsom.

Belangrijke mail die geregistreerd dient te worden en niet via het centrale mailadres "info@borne.nl" maar via een persoonlijk mailadres binnenkomt worden doorgestuurd naar dit centrale mailadres. Op deze manier wordt belangrijk mailverkeer onderdeel van het centrale document management systeem (D.M.S).

Er is een duidelijke tendens waarneembaar dat de poststromen veranderen. Het mailverkeer neemt een steeds belangrijker rol in. Bedrijven, verenigingen en (overheids)instanties, maar ook burgers, gaan steeds meer digitaal.

Kwaliteit en dienstverlening

In de transitie naar regisserende netwerkgemeente gaat de dienstverlening mee naar de partners. In de dienstverleningsovereenkomsten wordt de kwaliteit van de dienstverlening vastgelegd aan de hand van prestatie-indicatoren/servicenormen. Samen met de partners gaan we de komende jaren werken aan het verbeteren van de bewaking van de kwaliteit van onze dienstverlening. Met de partners worden afspraken gemaakt over het systematisch verzamelen van gegevens over de afhandeling van klantcontacten. De regisseur monitort vervolgens deze gegevens en toetst aan de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst. De gegevens worden gebundeld door de regisseur en gebruikt rapportages richting College en Raad en in het burgerjaarsverslag.

Inkoop:

Voor 2016 wordt gefocust op dat er nog nadrukkelijker aan de voorkant moet worden gestuurd op een rechtmatige inkoop/aanbesteding. In dat kader zullen ook eerder en periodiek crediteurenanalyses worden uitgevoerd, die er voor moeten zorgen dat met name de inkoopdossiers op orde zijn.

Voor 2016 zal er nog meer en nog intensiever worden samengewerkt. Dat wordt vergemakkelijkt doordat alle 14 gemeenten eenzelfde inkoopbeleid, dezelfde inkoopvoorwaarden en dezelfde (Twentse) klachtenregeling hebben. Dat maakt afstemming makkelijker en geeft duidelijkheid naar het MKB.

Tenslotte zijn er specifieke inspanningen met betrekking tot inkoop in het kader van de IBO. Enschede, Almelo en Borne zijn voornemens om de inkoopprocessen en dergelijke samen te voegen tot een uniform proces.

Administratieve organisatie, interne controle en rechtmatigheid

De activiteiten op de gebieden administratieve organisatie, interne controle en financiële rechtmatigheid worden gecoördineerd vanuit het cluster Kwaliteit en Control. Jaarlijks wordt er een intern controle plan opgesteld. In dit plan wordt ingegaan op de wijze waarop we de interne controle en alle activiteiten die daaraan verbonden vorm willen geven. Over de resultaten wordt het managementteam en het college wordt hierover 3 keer per jaar gerapporteerd

Bepalend voor de inrichting van de administratieve organisatie, de interne beheersing en de uitvoering van de interne controlewerkzaamheden is de ontwikkeling van de nieuwe hoofdstructuur van onze organisatie. Een netwerkorganisatie gericht op meer regie, minder uitvoering en meer samenwerking. De gemeente Borne heeft inmiddels verschillende samenwerkingsovereenkomsten met verschillende juridische vormen die onder verantwoordelijkheid van de gemeente taken uitvoeren.

Bij het aangaan van een samenwerking is het van belang dat de opdrachtgever kan vertrouwen op de administratieve organisatie, de interne beheersing (AO/IB) en de uitgevoerde werkzaamheden van de uitvoerende partij.

Om het managen tussen gemeente en externe partijen te waarborgen is een traject opgezet die de controlemechanismen sturen/beheersen en verantwoorden moet optimaliseren.

Risicomanagement

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft gemeenten voor een risicoprofiel op te stellen, expliciet risicomanagementbeleid te voeren en op basis van hun risicoprofiel het (financiële) weerstandsvermogen in beeld te brengen.

Risicomanagement is een hulpmiddel om op een gestructureerde en expliciete manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en beheersen. Dit wordt gecoördineerd door het cluster Kwaliteit en Control. Voor het managen van risico's wordt gebruikt gemaakt van het risicomanagement systeem NARIS. Er wordt per kwartaal aan het management en het college gerapporteerd en ter inzage gelegd voor de raad.

In deze rapportage wordt door middel van een risicosimulatie de verhouding (ratio) weergegeven in welke mate de organisatie in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen en het benodigde weerstandsvermogen om alle onderkende risico's in financiële zin op te kunnen vangen.

In de nota weerstandsvermogen is deze norm gesteld op 1.0 bij een zekerheidspercentage van 90%.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de gemeentelijke begroting gemoeid. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is een instrument voor de raad om de kaderstellende en controlerende taak uit te kunnen voeren. De paragraaf geeft inzicht in het kwaliteitsniveau van de diverse kapitaalgoederen, het geplande onderhoud, het achterstallige onderhoud en de benodigde middelen.

Borne heeft ± 2.700 hectare aan openbare ruimte in beheer en dit areaal stijgt met het groeien van de Bornsche Maten. De openbare ruimte moet inspelen op de wensen en behoeften vanuit de samenleving, want deze zijn bepalend voor het woon-, leef- en werkklimaat in de gemeente. In de openbare ruimte hebben we te maken met verschillende kapitaalgoederen:

- Wegen: wegen, civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair.
- Water: riolering, waterbodems en oeverbeschoeiingen.
- Groen: openbaar groen, begraafplaatsen, sportvelden en speelvoorzieningen.
- Gemeentelijke gebouwen.

Nota kapitaalgoederen

In juni 2011 is de Nota Kapitaalgoederen vastgesteld. De nota geeft een overzichtelijk beeld van de omvang, de actuele staat, het onderhoudsniveau, het achterstallig onderhoud en de risico's van de kapitaalgoederen. Uit de nota bleek dat een flink aantal kapitaalgoederen in slechte staat van onderhoud verkeert. Dit kan leiden tot kapitaalvernietiging, aansprakelijkstellingen en andere ongewenste risico's. Om deze redenen is er een Plan van aanpak Kapitaalgoederen 2013-2017 vastgesteld (raad van 11 september 2012) waarin de noodzakelijk uit te voeren maatregelen voor deze periode zijn afgestemd op de beperkt beschikbare middelen.

Met behulp van risicomanagement zijn de meest risicovolle zaken uit de Nota kapitaalgoederen geselecteerd. Deze zaken moeten worden aangemerkt als onontkoombaar en onuitstelbaar. Er is een incidenteel bedrag van € 642.000 beschikbaar gesteld voor groen, wegen, kunstwerken, verlichting en oevers.

Autonome groei

Bij nieuwbouw breidt het areaal kapitaalgoederen uit. Eerder werd in de budgetten een deel autonome groei meegerekend op basis van een prognose. Na een periode van bevriezing van autonome groei (2009-2011) wordt de autonome groei weer gekoppeld aan de daadwerkelijke gerealiseerde hoeveelheden groen, wegen, speelvoorzieningen e.d. In tegenstelling tot de oude systematiek vindt de toekenning met ingang van de begroting 2012 achteraf plaats.

Vervangingsinvesteringen

Bij besluit van de programmabegroting 2010-2013 zijn alle vervangingsinvesteringen uitgesteld en is er een stelpost opgenomen voor vervangingsinvesteringen die niet kunnen wachten. Middels een B en W besluit wordt de raad voorgesteld om de onuitstelbare en onontkoombare vervangingen te realiseren.

Wegen, straten en pleinen

Beleidskader

Er is voor wegen geen door de raad vastgesteld beleidskader beschikbaar. In de Nota evaluatie onderhoud wegen (1999) is hier wel een voorstel voor gedaan, maar in verband met de toenmalige bezuinigingen niet geëffectueerd. Wel wordt planmatig onderhoud gevoerd met behulp van het Wegenbeheersplan (2011) en de Beheerkosten weginfrastructuur CROW (2003). Voor openbare verlichting is er een Beleidsplan openbare verlichting vastgesteld in 2009.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Wegen

In het Plan van aanpak is aan de inkomstenkant verwezen naar gezamenlijke aanbesteding. In 2012 heeft een gezamenlijke aanbesteding plaatsgevonden voor het asfaltonderhoud met de gemeenten Tubbergen en Dinkelland voor de periode 2012 - 2014. In 2014 en 2015 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid voor verlenging. In 2016 ligt het in de bedoeling om met "Noaberkracht" een nieuwe aanbesteding te houden voor een meerjarig raamcontract.

In het Plan van aanpak zijn voorstellen gedaan op basis van risicobeheersing. Vanuit de risico-analyse is voor het wegenonderhoud gekozen voor een versoberd onderhoud op de rijbanen, waarbij er prioriteit geldt voor asfaltwegen boven klinkerwegen. De focus bij het asfaltonderhoud verschuift daarbij van renoveren naar conserveren (bijvoorbeeld scheurvulling in plaats van een nieuwe deklaag). Binnen het beschikbare budget zal in 2016 daarnaast vooral voorrang moeten worden gegeven aan veiligheid van het langzame verkeer: het kleine onderhoud aan fiets- en voetpaden.

In 2015 wordt een tweejaarlijkse inspectie uitgevoerd, op basis waarvan de onderhoudsbehoefte voor de komende jaren wordt bepaald. Tevens wordt in deze inspectie onderscheid gemaakt in groot en klein onderhoud, waardoor deze inspectie voor Twente Milieu een richtlijn is voor de uit te voeren klein onderhoudsmaatregelen in 2015 en 2016.

Openbare verlichting

In het beleidsplan voor de openbare verlichting worden algemene beleidslijnen uitgezet, waarbij ook nadrukkelijk gekeken is naar de milieu aspecten. Ander belangrijk onderwerp is de noodzakelijke vervanging van masten en armaturen. Het achterstallige onderhoud is gecijferd op € 1.500.000. Naar aanleiding van het Plan van aanpak is door steekproefsgewijze drukproeven een inschatting is gemaakt van de reststabiliteit. Het voorstel tot het maken van een beperkte start met de vervanging van de openbare verlichting is overgenomen door de gemeenteraad, die voor de periode 2013-2016 jaarlijks € 41.500 ter beschikking heeft gesteld. In 2015 zal het budget van 2013- 2015 worden benut voor een buurtgewijze aanpak. Voor 2016 moet op basis van urgentie nog worden bepaald waar het budget zal worden ingezet.

Kunstwerken

De gemeenteraad heeft middelen beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de staat van betonbruggen in Borne. In 2014 heeft een inspectie van bruggen en duikers plaatsgevonden, waarvan de resultaten zijn vastgelegd in een onderhoudsprogramma. Vanaf 2015 kan voor de uitvoering van reparaties en groot onderhoud aanspraak worden gemaakt op vervangingsgelden.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De mutaties van de wegen worden jaarlijks bijgehouden in het beheersysteem zodat er blijvend zicht is op het aantal te onderhouden vierkante meters weg.

Exploitatie:

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E210	Wegen, straten, pleinen	1.259.500 N	1.252.500 N	1.268.500 N	1.269.500 N

In de jaren 2015 en 2016 zijn de budgetten incidenteel verhoogd met de toegekende middelen uit het vastgestelde Plan van aanpak.

Riolering en water

Beleidskader

Het beleid, beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2016 (GRP). Jaarlijks zijn structureel gelden gereserveerd voor beheer en onderhoud van de rioleringsobjecten. De reserveringen zijn vastgesteld in het GRP.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Gemeente Borne draagt de verantwoordelijkheid voor de aanleg en het beheer van de riolering in de openbare voorzieningen. In het (riool)beheerprogramma worden de rioleringsgegevens beheerd. Naast

het up to date houden van het dataverkeer verstrekt het programma informatie over de restlevensduur van de riolering en daaraan gekoppelde investering voor de vervanging.

Het jaarlijks onderhoud aan de riolering is met ingang van 2014 ondergebracht bij Twente Milieu. In overleg met Twente Milieu is de afspraak gemaakt om meer fasering en structuur in de onderhoudswerkzaamheden aan te brengen. Op basis van het GRP is vastgelegd welke onderhoudsactiviteiten worden verricht en op welke frequentie jaarlijks.

Gemeente Borne inspecteert jaarlijks een bepaalde hoeveelheid van de riolering. Voor 2014 is de inspectie uitgesteld met een jaar door een samenloop van omstandigheden met Twente Milieu. Naar aanleiding van de voorgaande inspecties beschikt gemeente Borne over een redelijk tot goed rioleringsnetwerk. Structurele inspectie en onderhoud voorkomen achterstallige werkzaamheden en extra uitgaven. Jaarlijks wordt circa 8 tot 10 km aan riolering geïnspecteerd en gelijktijdig gereinigd. Tot 2014 is circa 85% van de totale riolering geïnspecteerd. De overige nog te inspecteren riolering zal in de lopende planperiode van het GRP worden uitgevoerd. Uit de reeds jaarlijks uitgevoerde inspectie blijkt dat de riolering in gemeente Borne in een goede conditie verkeert. Vanaf 2024 vindt de grote vervangingspiek plaats. Jaarlijks is een ruimer budget gereserveerd voor eventuele acute vervanging(en) en waar nodig meegelift kan worden bij herinrichtings- en renovatieplannen. Grote vervangingsinvesteringen (op termijn) worden daarmee afgevlakt.

De primaire wateren in het stedelijk gebied zijn overgedragen naar waterschap Vechtstromen. Voor de Weideplas en vijvers Bekenhorst is het achterstallig onderhoud uitgevoerd. Daarmee komt het beheer en het onderhoud van de vijvers voor het natte oppervlak definitief in handen van het waterschap. Op het programma staan nog onderhoudswerkzaamheden gepland voor de vijvers bij de Gaspeldoorn en 't Olthof.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Exploitatie:

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E722A	Riolering en waterzuivering	1.378.000 N	1.378.000 N	1.378.000 N	1.378.000 N
E722B	Riolering en waterzuivering uitvoering	27.000 N	27.000 N	27.000 N	27.000 N

Reserves en voorzieningen:

De stand van de reserve Tarief egalisatie rioolrechten (RV30133) is per 1 januari 2016 € 4.684.000

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
4600001	Beschikking over reserves	169.000 N	223.500 N	237.500 N	282.000 N

Groenvoorzieningen

Beleidskader

Het beleid ten aanzien van groene kapitaalgoederen is vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2008-2020 (vastgesteld in 2009). Het beleidsplan is voor de uitvoerende taken vertaald naar de productbladen in de DVO met Twente Milieu.

Het bomenbeleid is vastgelegd in de Bomenverordening (vastgesteld in 2010).

Voor begraafplaatsen is geen overkoepelend beleidsplan beschikbaar. In 2015 is wel een beheerplan vastgesteld door de raad. Op basis van dit beheerplan kan de ruimtelijke kwaliteit van de begraafplaats in stand worden gehouden. In dit beheerplan is ook een beknopte, nader uit te werken visie op de toekomst van de begraafplaats opgenomen.

Voor de speelvoorzieningen is geen beleidsplan opgesteld. In de notitie "Spelen in Borne" (2006) zijn wel enkele beleidslijnen uitgezet. Ook is in het beheerrapport "Ruimte voor Spelen" (augustus 2008) de inrichting en het beheer van de speelvoorzieningen uitgewerkt. Landelijk zijn in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid opgenomen.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Openbaar groen

In het groenbeleidsplan zijn de kapitaalgoederen van de groenvoorzieningen vastgelegd, zowel voor de inrichting als het beheer. In het beleidsplan is aandacht gevraagd voor het oplossen van knelpunten die als gevolg van eerdere bezuinigingen en het verbod op het gebruik van gifstoffen in de plantsoenen (2009) zijn ontstaan. Door over te stappen op onderhoudsvriendelijker groen kunnen de gevolgen van het bestrijdingsverbod op termijn worden opgevangen. Bij vaststelling van het Plan van aanpak voor de kapitaalgoederen is besloten om voor de periode 2013-2016 jaarlijks een bedrag van € 95.000 beschikbaar te stellen voor omvorming.

De verwachting is dat per 1 januari 2016 een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht zal worden. Twente Milieu houdt dit jaar een drietal proeven en zal de aangesloten gemeenten op grond van dit onderzoek adviseren over de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het dagelijkse beheer.

Aan de participatie van burgers in het groenonderhoud zal ook in 2016 aandacht worden besteed. Deze worden zo mogelijk gekoppeld aan omvormingsprojecten.

Op grond van het Plan van aanpak kapitaalgoederen is in 2014 een eerste bomeninspectie (VTA) gehouden. De veiligheid en de vitaliteit van het gemeentelijke bomenbestand wordt door middel van periodieke inspecties vanaf 2015 in de gaten gehouden. Voor attentiebomen geldt een hogere frequentie, het gezonde bomenbestand wordt minder vaak geïnspecteerd.

Begraafplaats

In 2015 wordt op basis van het vastgestelde beheerplan voor de begraafplaats achterstallig onderhoud weggewerkt, waardoor een nieuwe uitgangspunt wordt gerealiseerd voor een sobere, maar respectvolle begraafplaats op beheerniveau basisplus. Vrijwilligers kunnen voor de extra kwaliteit zorgen.

Speelvoorzieningen

In verband met de ontwikkeling van de Bornse Maten is het van belang dat zowel het onderhoud als het beheer van meet af aan goed worden opgestart. Sinds 2008 is er een beheersysteem voor de speelvoorzieningen beschikbaar. De productgroep uitvoering voert regie op de inspectie, het bijhouden van het systeem, de logboeken en het uit te voeren groot en klein onderhoud.

De noodzakelijke renovatie van het speeltoestellenbestand is op basis van een in 2008 opgesteld beheerrapport vastgesteld op € 61.000 per jaar. Dit is niet structureel toegekend. Wel is in 2008 een éénmalig bedrag van € 300.000 door de gemeenteraad ter beschikking gesteld, welke gestort is in de reserve Speelvoorzieningen. Deze reserve is volledig besteed en per 31 december 2012 komen te vervallen. In 2015 wordt de vervangingsbehoefte voor de komende jaren in beeld gebracht. Bij deze inventarisatie worden ook het Convenant schoolpleinen meegenomen. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden kan vanaf 2016 weer geïnvesteerd worden in de vervanging van speeltoestellen. Een voorstel hiervoor volgt uit het genoemde onderzoek.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Exploitatie:

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.573.000 N	1.468.000 N	1.459.00 N	1.431.000 N

Onderdeel van dit product is speelplaatsen. In hoofdstuk 6 staat de toelichting over speelvoorzieningen. In de jaren 2015 en 2016 zijn de budgetten incidenteel verhoogd met ruim € 100.000 door de toegekende middelen uit het Plan van aanpak kapitaalgoederen.

Gebouwen

Beleidskader

In 2013 heeft uw raad kaders voor gemeentelijk vastgoedbeleid vastgesteld. Aan de implementatie van dit beleid wordt momenteel gewerkt.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

De gemeente Borne is verantwoordelijk voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen en een aantal schoolgebouwen (en noodlokalen). Om deze goed te laten functioneren is planmatig onderhoud noodzakelijk. Al deze gebouwen zijn opgenomen in een gebouwenbeheersysteem, waarbij de gegevens periodiek (elke 3-5 jaar) worden geactualiseerd door Planon en de meerjarenplanning jaarlijks op basis van een eigen visuele inspectie wordt bijgesteld. De planperiode strekt zich in dit systeem uit over 10 jaar.

Conform de in 2015 geactualiseerde MOP (Planon) wordt het klein en groot onderhoud uitgevoerd. Preventieve onderhoud zoals schilderwerk wordt conform de staat van onderhoud en cyclus van onderhoud per object uitgevoerd. Reguliere onderhoud zoals onderhoud CV ketels, boilers, koel installaties etc. worden door middel van onderhoudscontracten conform regelgeving onderhouden. De staat van onderhoud van het gemeentelijk vastgoed is overwegend goed. Het hieronder genoemde onderhoud richt zich vooral op het eerste jaar.

Begraafplaats

Bij de begraafplaats zal een renovatie plaatsvinden van het Dodenhuisje en Kruisbeeld.

Gymlokalen

Bij Gymlokaal de Esch zal de sportvloer worden gerestaureerd/vervangen.

Sportcomplex 't Wooldrik

Mogelijk in verband met het Sportbedrijf zullen er aanpassingen in Sportcomplex 't Wooldrik plaatsvinden

Linoleum vloerbedekking zal op verschillende delen van het complex worden vervangen.

Kulturhus

Het renoveren/vervangen van het tribune in de theaterzaal zal worden onderzocht en worden uitgevoerd. Hierbij wordt mogelijk ook de aanwezige vloer vervangen.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Per jaar wordt kritisch gekeken of vervangingen uitgesteld kunnen worden en zo laat mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Dit zonder verlies van kwaliteitsniveau van de objecten.

Het onderhoud van kapitaalgoederen is te splitsen in het dagelijks onderhoud en het groot onderhoud, waarbij de eerste rechtstreeks ten laste van de exploitatie komt en het groot onderhoud gedekt wordt uit de reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Exploitatie:

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Div.producten/4343025	Regulier onderhoud gebouwen	119.500 N	119.500 N	119.500 N	119.500 N
Div.producten/4343023	Groot onderhoud*	143.500 N	212.000 N	222.500 N	156.000 N

Reserves en voorzieningen:

De stand van de reserve Egalisatie onderhoud (RV30132) is per 1 januari 2016 € 794.000.

		2016	2017	2018	2019
4600001	Beschikking over reserves	193.000 N	209.500 N	189.500 N	179.500 N
8600001	Toevoeging aan reserves	51.500 V	51.500 V	51.500 V	51.500 V

Paragraaf Verbonden Partijen

In 2012 is de Nota verbonden partijen vastgesteld. De nota geeft inzicht in het beleid en de structuur van de verbonden partijen en de sturing hierop vanuit het college, de raad en hun afgevaardigde bestuursleden.

De paragraaf verbonden partijen informeert over doelstellingen, behaalde resultaten en de wijze waarop deze resultaten bijdragen aan het beleid en belang van Borne.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) artikel 15 moet ten minste de volgende informatie verstrekt worden over verbonden partijen in de begroting:

- a. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- b. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- c. de lijst van verbonden partijen, waarin ten minste de volgende informatie moet worden opgenomen:
 - de naam en de vestigingsplaats;
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
 - het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar.

Definitie verbonden partij

In artikel 1 lid b BBV wordt het begrip verbonden partij als volgt gedefinieerd:

Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Heeft de gemeente enkel een financieel óf een bestuurlijk belang, dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Financieel belang wordt gedefinieerd als:

Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij. Immers de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij. Het gaat dan om subsidiëring.

Bestuurlijk belang wordt gedefinieerd als

Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Zeggenschap is de mogelijkheid om op grond van feitelijke of juridische omstandigheden een beslissende invloed uit te oefenen op de activiteiten van een onderneming of een gemeenschappelijke regeling. In het kader van verbonden partijen is die zeggenschap beperkt tot een vertegenwoordiging in het bestuur of tot stemrecht. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht is er geen sprake van een verbonden partij.

Een verbonden partij is een breed begrip. Onderstaand kader creëert duidelijkheid over wat de gemeente Borne niet onder een verbonden partij verstaat:

- Geen verbonden partijen zijn de gesubsidieerde instellingen, waarbij de bestuurlijke participatie ontbreekt. Gesubsidieerde instellingen waar wel sprake is van een financieel of bestuurlijk belang behoren wel tot de verbonden partijen.
- Geen verbonden partijen zijn de aan- of uitbestedingen. Net zoals bij subsidies heeft deze relatie het karakter van opdrachtgever/opdrachtnemer.
- In geval van aankoop door de gemeente van appartementen van individuele eigenaren participeert de gemeente verplicht in de vereniging van eigenaren. Dit zijn geen verbonden partijen.

- Geen verbonden partijen zijn contracten met projectontwikkelaars met betrekking tot de ontwikkeling van grondexploitatiecomplexen of andere grote projecten. Deze contracten vallen niet onder de definitie verbonden partijen volgens de BBV, omdat er geen sprake is van een bestuurlijk belang.
- Tenslotte werken gemeenten op diverse terreinen en met uiteenlopende motieven met elkaar en met private partijen samen. Samenwerkingsverbanden zijn op verschillende manieren vorm te geven en met verschillende juridische structuren in zowel het privaatrecht als het publiekrecht. Indien er geen een bestuurlijk en financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij.

Overzicht verbonden partijen

In onderstaand overzicht zijn de verbonden partijen opgenomen, opgesplitst in deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Naar aanleiding van wijzigingen in de BBV artikel 15 is de gevraagde informatie uitgebreid in het overzicht van de verbonden partijen, waaronder de financiële cijfers. Wanneer deze niet beschikbaar zijn wordt de informatie uit de meest recente jaarrekening opgenomen.

A. Deelnemingen:

- Cogas NV
- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- Enexis NV
- Vitens NV
- Wadinko NV
- Twence Holding BV
- Twente Milieu NV

Cogas NV Rohofstraat 83, 7605 AT Almelo Postbus 71, 7600 AB Almelo	
Doelstelling en openbaar belang	Cogas) is de regionale netbeheerder in grote delen van Twente en verzorgt de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en beheer van energienetwerken (gas en electriciteit). Een stabiele energievoorziening is van groot belang. Het doel is een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam en publieksgericht energienetwerk.
Partijen	De gemeente Almelo, Dinkelland, Hardenberg, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen, Twenterand en Wierden.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	In het bestuur en de Raad van Commissarissen zit geen vertegenwoordiging van de gemeenten. De gemeenten hebben invloed via het aandeelhouderschap. De aandeelhoudersrol is geregeld in de statuten van de Cogas en het Deelnemingsstatuut (per 1 maart 2014 van kracht). Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Ter voorbereiding van de AvA wordt er een ambtelijk vooroverleg gehouden.
Financieel belang	381 aandelen à € 500 nominaal (7,49% van het totale aandelenpakket). In 2014 is het dividend 2013 uitgekeerd van € 647.700 uitgekeerd.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedraagt € 185 miljoen, vreemd vermogen € 42 miljoen. Resultaat over 2014 bedroeg € 16,1 miljoen.

Ontwikkelingen	Cogas Infra en Beheer B.V. verzorgt zowel het (net)beheer als de daaraan verbonden werkzaamheden aan de energie-infrastructuur. Cogas Infra en Beheer B.V. is aangewezen als netbeheerder binnen de Cogasgroep. Zij is verantwoordelijk voor het bewaken van een optimale balans tussen kosten en baten van het netwerk en voor een optimaal ontwerp van dat netwerk. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het verzamelen en analyseren van alle informatie over de netten. Een andere belangrijke activiteit is het voeren van de administratie die noodzakelijk is voor het faciliteren van de vrije markt. Verder vallen alle gas- en elektriciteitsmeters voor kleinverbruik in het Cogasgebied onder de zorg van Infra en Beheer.
Risico's	Borne ontvangt een relatief hoog dividend. In de markt waar COGAS opereert is COGAS een relatief kleinere speler, waardoor verwachte resultaten op termijn sneller onder druk kunnen komen te staan.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Koninginnegracht 2, 2514 AA Den Haag

Postbus 30305, 2500 GH Den Haag

Doelstelling en openbaar belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Door gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Partijen	De aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Ava. Wethouder Mulder vertegenwoordigt Borne in de AvA.
Financieel belang	50% van de aandelen is in bezit van de Staat der Nederlanden en 50% in bezit van de overige partijen. 107.172 aandelen à 2,50 (0,19% van het totale aandelenpakket). In 2014 is het dividend 2013 uitgekeerd van € 136.108 uitgekeerd. In 2012 hebben de aandeelhouders besloten het dividend te maximeren op 25% van de netto om te voldoen aan de strengere Basel 3-normen.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen € 3.582 miljoen, vreemd vermogen € 149.891 miljoen. Het resultaat bedroeg in 2014 € 126 miljoen.
Ontwikkelingen	Als gevolg van aanscherping van kapitaalvereisten zal de BNG de komende jaren mogelijk minder dividend uitkeren. Daarnaast hebben het schatkistbankieren en de huidige rentestand invloed op de operationele activiteiten van de bank.
Risico's	Beperkt risico (nominale waarde aandelenkapitaal)

Enexis NV

Burgemeester Burgerslaan 40, 5245 NH Rosmalen

Doelstelling en openbaar belang	Goede en veilige energievoorziening van gas en electriciteit. Met de deelneming in de stichting Essent Sustainability (sinds 2011) wordt het publieke belang van het borgen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid van energie voor de burger gediend. RWE/Essent streven met hun investeringen naar een goede balans tussen deze drie aspecten.
Partijen	6 provincies en 121 gemeenten
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de AvA.
Financieel belang	32.331 aandelen à € 1 (0,0216% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd.

Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedroeg ultimo 2014 € 3,5 miljard, vreemd vermogen € 2,9 miljard. Het resultaat bedroeg in 2014 € 265,5 miljoen.
Ontwikkelingen	Door de verkoop van het leveringsbedrijf aan RWE zijn er bij deze transactie nog een aantal rechtspersonen ontstaan die aflopen in een periode van circa 5 jaar.
Risico's	Het risico is vrij gering gelet op de waarde van het bedrijf.

Vitens NV

Postbus 10005, 8000 GA Zwolle

Doelstelling en openbaar belang	Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf
Partijen	4 provincies en 109 gemeenten in het verzorgingsgebied Overijssel, Gelderland, Friesland, Utrecht, FlevolaInd.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de AvA.
Financieel belang	25.480 aandelen à € 1 (0,441% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen ultimo 2014 € 421,2 miljoen, vreemd vermogen € 1.292,5 miljoen. Het resultaat over 2014 bedroeg € 77,6 miljoen.
Ontwikkelingen	Vitens kent een hoog investeringsniveau met als doel de processen verder te optimaliseren en een klantgerichte en efficiënte inrichting met als doel de drinkwatertarieven zo laag mogelijk te houden.
Risico's	Gelet op de grootte van het verzorgingsgebied zijn de risico's niet al te groot.

Wadinko NV

Postbus 10005, 8000 GA Zwolle

Doelstelling en openbaar belang	Bevordering van bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in Overijssel, de Noord-Oostpolder en Zuidwest Drenthe.
Partijen	Provincie Overijssel en gemeentes uit de provincies Drente, Flevoland en Overijssel.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt de Gemeente Borne in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	55 aandelen à € 100 (2,302% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd. Op 26/11/10 hebben de aandeelhouders vastgesteld dat alleen dividend wordt uitgekeerd bij een eigen vermogen van tenminste € 60 miljoen en tenminste € 15 miljoen aan liquiditeiten.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedraagt € 60 miljoen, er is geen vreemd vermogen.
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden
Risico's	Geen bijzonderheden

Twence Holding BV

Postbus 870, 7550 AW Hengelo

Doelstelling en openbaar belang	Beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen. Het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen
Partijen	De 14 Twentse gemeenten en Berkelland zijn aandeelhouder van Twence. Daarnaast heeft Noord Groningen nog een klein aandeel en had Attero nog een aandeel dat verkocht is aan een private partij.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt de Gemeente Borne in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	27.897 aandelen à € 1 (2,79% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd. De gemeente Borne is sinds 2011 individueel aandeelhouder en is rechtstreeks verantwoordelijk voor de aansturing van Twence.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedraagt € 122,6 miljoen, vreemd vermogen € 198,9 miljoen. Resultaat bedroeg in 2014 € 9,8 miljoen.
Ontwikkelingen	In het kader van het streven naar een afvalloze samenleving zal het aanbod van afval steeds meer van andere partijen moeten komen. Daarnaast zien we een ontwikkeling dat het omzetten van afval naar energie een steeds belangrijkere rol krijgt.
Risico's	Risico blijft dat de omzet niet meer als aandeelhouder kan worden gegarandeerd en dat daarmee ook toekomstige dividendverwachtingen onder druk komen te staan.

Twente Milieu NV Marssteden 37, 7547 TE Enschede Postbus 221, 7500 AE Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Een bijdrage leveren aan een duurzame, schone en fraaie fysieke leefomgeving. Milieuhygiënisch inzamelen en distribueren van afval. Constructief bijdragen aan gemeentelijk milieubeleid op het gebied van afvalscheiding.
Partijen	Naast de gemeente Borne zijn de gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal aandeelhouder.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Ter voorbereiding van de AvA wordt er een ambtelijk vooroverleg gehouden.
Financieel belang	500 aandelen à € 81 (6,25% van het totale aandelenpakket). In 2014 is er geen sprake van dividend-inkomsten. Borne bezit B-aandelen. Hierdoor profiteert de gemeente niet van de in het verleden opgebouwde reservepositie van Twente Milieu, maar wel van toekomstige resultaten. Het bezit van A-aandelen wordt door de overige aandeelhouders bepleit.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Per 31/12/2013: € 7.966.930 € 14.590.934 € 110.436
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2014 is de buitendienst door Twente Milieu overgenomen en is de gemeente Borne toegetreden als aandeelhouder.
Risico's	Ten aanzien van de aansprakelijkheid als gevolg van ongevallen en schade in de openbare ruimte moeten nadere afspraken worden gemaakt.

B. Gemeenschappelijke regelingen:

- Regio Twente
- Stadsbank Oost Nederland

- Sociaal Werkleerbedrijf Midden Twente
- Openbaar Lichaam Crematoria Twente
- Openbaar Lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente
- Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
- Veiligheidsregio Twente
- Samenwerken Maakt Sterker

Regio Twente Nijverheidstraat 30, 7511 JM Enschede Postbus 1400, 7500 BK Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Behartiging van de volgende belangen: Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid, milieu en afvalverwerking, ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, sociaal- economische ontwikkeling, recreatie en toerisme, grensoverschrijdende samenwerking, arbeidsvoorziening, volkshuisvesting en grondbeleid.
Partijen	14 Twentse gemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	GR: Twee leden Algemeen Bestuur (raadslid en collegelid). 2014: 1 Lid Dagelijks Bestuur en 1 lid Algemeen Bestuur. Sturing door geannoteerde agenda regiораad te bespreken in gemeenteraad. Stemverhoudingen in regiораad op basis van inwoneraantal.
Financieel belang	De gemeente draagt bij via een bedrag per inwoner. De totale begrote bijdrage (obv begroting 2015) aan de regio Twente is: € 816.500. Verdeling over de diverse producten: * E005 Bestuurlijke samenwerking: € 145.500 * E580 Recreatie en Toerisme: € 67.000 * E714A Gezondheidszorg en GGD: € 610.000 * E716 Centrum voor Jeugd en gezin: € 75.500
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Per 31/12/2013: € 8.446.273 € 108.276.757 € 970.790
Ontwikkelingen	Heroriëntatie Twentse samenwerking. Bezuinigingen 2014-2017 van 1,6 miljoen.
Risico's	Bepaalde formele zeggenschap in bestuur. Daardoor weinig invloed op besluiten met voor Borne bindende financiële gevolgen.

Stadsbank Oost Nederland Spelbergsweg 35-37, 7512 DX Enschede Postbus 1393, 7500 BJ Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Schuldhelpverlening aan burgers.
Partijen	22 gemeenten uit Twente en Oost-Achterhoek.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Borne (i.c. de wethouder met sociale zaken in de portefeuille) heeft zitting in het Algemeen Bestuur van de GR Stadsbank Oost Nederland. Het bestuur komt twee tot vier maal per jaar bij elkaar. Sturing vindt vooral plaats op het gebied van begroting en jaarrekening, maar ook bij het vaststellen van besluiten, verordeningen, het productenboek en andere bank brede aangelegenheden.
Financieel belang	De aangesloten gemeenten zijn, overeenkomstig de wet gemeenschappelijke regeling, gezamenlijk verantwoordelijk voor de overschotten en de tekorten van de Stadsbank Oost Nederland. De bijdrage aan de Stadsbank bedraagt € 175.000 en wordt verantwoord op het product Bijstandsverlening (E610).

Eigen vermogen	31-12-2013 € 3.009.000
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 16.097.100
Jaarresultaat	31-12-2013 € 113.300
Ontwikkelingen	In vervolg op het rapport Spekrijse over een nieuwe organisatiestructuur wordt een voorstel geschreven dat naar verwachting in de eerste helft van 2015 wordt voorgelegd aan het AB.
Risico's	Schuldhelpverlening kent een open einde regeling. Als er veel meer mensen gebruik van moeten maken dan verwacht werd, dan zal er een uitzetting op dit product zijn.

Sociaal Werkleerbedrijf Midden Twente

(handelend onder de naam SWB en Fitis)

Wegtersweg 14, 7556 BR Hengelo

Postbus 122, 7550 AC Hengelo

Doelstelling en openbaar belang	Het ontwikkelen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt via werken & leren naar een duurzame en zo regulier mogelijke baan, passend bij hun talenten; waar nodig binnen de eigen organisatie. Tevens het uitvoeren van de WSW-regeling.
Partijen	Gemeenten Borne, Hengelo en Hof van Twente
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam). Wethouder sociale zaken: bestuurslid van het Dagelijks Bestuur. Wethouders sociale zaken en financiën: bestuurslid van Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van het aantal WSW SE (aantal arbeidsplaatsen) en bedraagt € 60.418. De bijdrage wordt verantwoord op het product Werkgelegenheid (E611).
Eigen vermogen	Per 31/12/2013:
Vreemd vermogen	€ 5.381.000
Jaarresultaat	€ 4.544.000 -/- € 59.000
Ontwikkelingen	Samenwerking op het gebied van groen tussen SWB, gemeenten Hengelo en Hof van Twente.
Risico's	-

Openbaar Lichaam Crematoria Twente

Postbus 20, 7500 AA Enschede

Doelstelling en openbaar belang	Het stichten en exploiteren van één of meer crematoria en ervoor zorgdragen dat de kwaliteit gehandhaafd blijft op minimaal het huidige niveau.
Partijen	In de gemeenschappelijke regeling OLCT nemen 13 gemeenten in Twente en de Achterhoek deel; Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Tubbergen, Wierden en Winterswijk.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Wethouder Velten zit in het Algemeen Bestuur. In deze besturen worden de belangrijke besluiten genomen, na een ambtelijke voorbereiding.
Financieel belang	De gemeente draagt niet bij, maar ontvangt jaarlijks een winstuitkering op basis van het resultaat van de BV en het aantal crematies. Deze wordt verantwoord op het product Overige financiële middelen, incl. deelnemingen (E913).
Eigen vermogen	Ultimo 2014 bedraagt het eigen vermogen € 1,6 miljoen euro, er is geen
Vreemd vermogen	vreemd vermogen.
Jaarresultaat	Het resultaat bedroeg in 2014 € 0,9 miljoen euro.

Ontwikkelingen	De strategie van het OLC T is om een betere spreiding in het verzorgingsgebied te hebben. Hiertoe is men bezig met de realisatie van een vestiging in Oldenzaal, alsmede met een haalbaarheidsonderzoek/ontwikkelovereenkomst voor een vestiging in Borne.
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor het resultaat van de OLC T. Jaarlijks wordt er op basis van het aantal crematies dividend uitgekeerd op basis van positieve resultaten. Met het oog op de verwachte uitbreidingen is het dividend voor twee jaar op nul gezet om het resultaat te kunnen inzetten voor de uitbreiding.

Openbaar Lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT)

Wierdensestraat 25/B, 7607 GE Almelo

Postbus 1400, 7500 BK Enschede

Doelstelling en openbaar belang	Ontwikkeling grootschalig bedrijventerrein ten behoeve van de (boven)regionale vraag naar kavels voor bedrijven die veel ruimte vragen om op deze wijze de Twentse economische structuur te versterken.
Partijen	Provincie Overijssel, gemeente Almelo, gemeente Enschede, gemeente Hengelo (allen 23%) en gemeente Borne (8%).
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Wethouder Kottelman zit in het Dagelijks Bestuur (vicevoorzitter) en het Algemeen Bestuur. In deze besturen worden de belangrijke besluiten genomen, na een ambtelijke voorbereiding.
Financieel belang	Aandeel in de deelname van de grondexploitatie is 8%. Voor meer informatie over het RBT wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
Eigen vermogen	31-12-2014 € - 31-12-2013 € -
Vreemd vermogen	31-12-2014 € 88.391.951 31-12-2013 € 86.568.110
Jaarresultaat	Alle lasten en baten met betrekking tot het onderhanden werk worden ten gunste ten laste gebracht van de post voorraad onderhanden werk. 31-12-2014 Per saldo wordt € 19.3 miljoen ten laste van het onderhanden werk geboekt. Voor het Bornse aandeel (€ 1.544.000) in dit tekort is een voorziening getroffen. 31-12-2013 Per saldo wordt € 3,9 miljoen ten laste van het onderhanden werk geboekt. Voor het Bornse aandeel (€ 312.000) in dit tekort is een voorziening getroffen.
Ontwikkelingen	De uitgifte van het bedrijventerrein loopt de laatste jaren, geheel in lijn met de regio, moeizaam. Momenteel zien de voorspellingen er positiever uit, met een aantal concrete partijen die zich willen vestigen. De grondexploitatie is echter zeer afhankelijk van de grondverkoop, die blijft grillig. Planologisch en fysiek gezien wordt het plan steeds verder uitgewerkt, de laad- en loskade wordt aangelegd en de ontsluiting over de weg geoptimaliseerd. Er loopt een verkenningstraject waarbij onderzocht wordt of de provincie Overijssel alle aandelen van het RBT kan overnemen. Eind 2015 verwachten we hier uitsluitsel over, incl. de bijbehorende voorwaarden.
Risico's	Grootste risico is tegenvallende grondverkoop, we hebben een ambitieuze verkoopprognose waardoor de nodige hectares verkocht moeten worden. Daarnaast lopen er nog een aantal bestemmingsplanprocedures en moet er nog grondverwerving (onteigening) plaats vinden.

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	
Hazenweg 121, 7556 BM Hengelo	
Doelstelling en openbaar belang	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.
Partijen	Het GBT wordt gevormd door de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser en Oldenzaal.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Burgemeester Welten is voorzitter van het dagelijks bestuur, wethouder Mulder vertegenwoordigt Borne in het algemeen bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van het aantal aanslagen van de verschillende belastingen die voor de gemeente Borne worden uitgevoerd. De begrote bijdrage aan het belastingkantoor is € 344.000 en wordt verantwoord op product Uitvoering Wet Woz (E930).
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2014 € 1,0 miljoen, het vreemd vermogen € 3,6 miljoen. Het jaarresultaat 2014 bedroeg € 0,5 voordelig.
Ontwikkelingen	Het GBT heeft de ambitie om de werkzaamheden op het gebied van belastingen voor geheel Twente uit te voeren. Daarnaast willen zij op basis van dienstverleningsovereenkomsten ook diensten aanbieden aan andere partijen. Op dit moment zijn er vergaande onderhandelingen met het gemeentelijk Havenbedrijf Twente en de gemeenten Berkelland en Bronckhorst.
Risico's	Bij verdergaande groei bestaat het risico dat groei niet meer vertaald wordt in kwaliteitsverbetering of efficiency voor de huidige partners.

Veiligheidsregio Twente	
Nijverheidstraat 30, 7511 JM Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	De veiligheidsregio heeft tot doel de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
Partijen	14 Twentse gemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	1 Lid Algemeen Bestuur. Sturing door geannoteerde agenda VRT te bespreken met portefeuillehouder en/of gemeenteraad. Elk lid van het Algemeen Bestuur beschikt in de vergadering over één stem. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, beschikt een lid van het algemeen bestuur over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio is begroot op € 1.045.000 en wordt verantwoord op het product Brandweer en rampenbestrijding (E120A).
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	31-12-2013 € 4.932.276 31-12-2013 € 54.744.433 31-12-2013 € 4.257.000

Ontwikkelingen	Herverdeling financieringssysteem. De nieuwe systematiek wordt ingevoerd met ingang van begrotingsjaar 2016. Gemeente Borne is een nadeelgemeente. Verhoogde bijdrage van (€ 164.972) Teneinde het herverdeelde effect tijdelijk te dempen is een ingroeiregeling voor de periode van 3 jaar (2016-2018) voorgesteld. Deze regeling is gebaseerd op het uitgangspunt van onderlinge solidariteit. In bijlage 3 is de ingroeiregeling op grond van de cijfers uit het rapport uitgewerkt. Sinds 2011, het jaar waarin de vorming van één Twentse brandweer is gestart, is aan de organisatie een reeks van bezuinigingen opgelegd. De som van de taakstellende bezuinigingen bedraagt € 4,8 mln. Een deel daarvan is reeds in achterliggende jaren geëffectueerd. De restantopgave bedroeg per 1 januari 2013 c.a. € 3,3 mln. De bezuinigingen worden fasegewijs in de begroting doorgevoerd. Tot en met 2015 loopt de bezuinigingstaakstelling op naar € 2,5 mln. Voor de periode daarna wacht een additionele opgave van € 0,8 mln.
Risico's	Bepaalde formele zeggenschap in bestuur. Daardoor weinig invloed op besluiten met voor Borne bindende financiële gevolgen.

Samenwerken Maakt Sterker

Hazenweg 121, 7556 BM Hengelo
Postbus 18, 7550 AA Hengelo

Doelstelling en openbaar belang	Samenwerking tussen de gemeente Borne en gemeente Hengelo op het domein van sociale zaken.
Partijen	Gemeenten Borne en Hengelo.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeenschappelijke Regeling (lichte variant centrumgemeente constructie). Periodiek bestuurlijk overleg wethouders sociale zaken van beide gemeenten.
Financieel belang	Om voor beide gemeenten tot dezelfde terugverdientijd te komen moet door Borne een éénmalige vereveningsbijdrage aan Hengelo betaald worden van € 51.000, verdeeld over drie jaar (per 1 juli 2013). De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage bedraagt € 3.785 per cliënt.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Door de centrumgemeente constructie niet van toepassing.
Ontwikkelingen	- De gemeente Haaksbergen is per 1-1-2015 aangesloten bij de samenwerking op het werkplein Twente Locatie de Gieterij. - De gemeente Haaksbergen is voornemens om per 1-1-2016 aan te sluiten bij de uitvoeringsorganisatie Borne-Hengelo. - Invullen van de trekkingsrechten.
Risico's	-

C. Stichtingen:

- Stichting Het Beste van Borne
- Stichting Dierenpark Borne
- Stichting Stimuleringsfonds Bornse evenementen

Stichting Het Beste van Borne

Grotestraat 162, 7622 GR Borne

Doelstelling en openbaar belang	Facilitaire diensten en mogelijkheden verlenen aan verenigingen en instellingen uit Borne die initiatieven voor evenementen, manifestaties en activiteiten ontwikkelen.
Partijen	Gemeente Borne, BBO, VVV-Borne.

Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	De gemeente Borne is vanwege het inzetten van nieuw beleid (regie-functie) niet meer actief betrokken in het bestuur van de stichting. Wel is er betrokkenheid in de uitvoering van de activiteiten van de stichting.
Financieel belang	De subsidie aan de stichting is begroot op € 2.689 en wordt verantwoord op het product Instellingen cultuur (E540).
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Jaarrekening 2014, totale uitgaven: € 26.865,65 - - -
Ontwikkelingen	Activiteiten op het gebied van Living Statues, koren, en duo's, kunst op straat enz.
Risico's	Exploitatietekort c.q. afrekeningstekort over een bepaald jaar.

Stichting Dierenpark Borne

Rheineplein 1, 7622 DG Borne

Postbus 200, 7620 AE Borne

Doelstelling en openbaar belang	Bevorderen leefbaarheid en educatie, met inzet van buurtparticipatie.
Partijen	Bons en Evers, Woonbeheer Borne, gemeente Borne, werkgroep Vogelbuurt en wijkraad 't Oldhof
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Borne heeft zitting in het stichtingsbestuur. Wethouder Kottelman is secretaris namens de gemeente Borne. De voorzittersfunctie wordt bekleed vanuit Bons en Evers en de penningmeester is werkzaam bij Woonbeheer Borne. De stichting vergadert enkele keren per jaar om de dagelijkse praktijk en ontwikkelingen te bespreken. De vertegenwoordigers van de Vogelbuurt en 't Oldhof nemen deel aan deze vergaderingen. Er is een apart overleg van het bestuur met de beheerder.
Financieel belang	De bijdrage aan de stichting voor beheer van het dierenpark is voor 2016 vastgesteld op € 8.200. Deze wordt verantwoord op het product Openbaar groen en openluchtrecreatie.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	31-12-2014 € 22.957 31-12-2013 € 17.756 31-12-2014 € 25.142 31-12-2013 € 25.142 31-12-2014 € 5.201 31-12-2013 -/- € 1.174
Ontwikkelingen	In 2014 is voorzichtig begonnen om de stichting meer op afstand te plaatsen. De verzorging van de dieren wordt nu rechtstreeks geregeld door het stichtingsbestuur. Twente Milieu verricht sinds 2014 hand- en spandiensten.
Risico's	Financiële risico's zijn beperkt. Een risico in de dagelijkse praktijk betreft dierziekten, zoals de Vogelgriep. Het mobiliseren van vrijwilligers (werkgroep Vogelbuurt) verloopt moeizaam.

Stichting Stimuleringsfonds Borse evenementen

Rheineplein 1, 7622 DG Borne

Postbus 200, 7620 AE Borne

Doelstelling en openbaar belang	Extra impuls geven aan activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, toerisme en recreatie.
Partijen	Gemeente Borne, BBO en VVV-Borne.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeente is actief betrokken in het bestuur van de stichting. Voorzitter en ambtelijk secretaris. Jaarlijks worden er subsidies verstrekt.

Financieel belang	De jaarlijkse subsidie aan het stimuleringsfonds bedraagt € 5.000 en wordt verantwoord op het product Recreatie en toerisme (E580).
Eigen vermogen	31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 25.000
Jaarresultaat	31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent 31-12-2013 – 31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent 31-12-2013 Jaarlijkse uitgaven bedragen ongeveer € 10.000
Ontwikkelingen	Fonds verstrekt subsidies aan vernieuwende initiatieven op het gebied van kunst & cultuur en R&T, activiteiten die Borne op de kaart zetten.
Risico's	Inzet subsidiebedrag.

D. Verenigingen:

- Coöperatieve Vereniging Dimpact
- Euregio

Coöperatieve Vereniging Dimpact Zuiderval 96, 7543 EZ Enschede Postbus 40038, 7504 RA Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Het ontwikkelen en leveren van oplossingen voor de gemeentelijke digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen.
Partijen	Dimpact, Hellendoorn, Enschede, Zwolle, Oldenzaal, Emmen, Borne, Coevorden, Oost Gelre, Hardenberg, Borger-Odoorn, Helmond, Gemert-Bakel, Assen, Oldambt, Bellingwedde, Menterwolde, Pekela, Veendam, Velsen, Waterland, Landsmeer, Blaricum, Eemnes, Laren, Kampen, Gilze en Rijen, Landerd, Roermond, Laarbeek, Ommen, Schijndel, Deventer, Olst-Wijhe en Raalte.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Bestuurder: Rob Welten. Sturing in de volgende overleggroepen: • ALV – 2 x per jaar (juni en december) • Gemeentesecretarisoverleg – 1x per jaar • RVC – 5x per jaar • Stuurgroepen – 6 x per jaar • Kerngroep: – Tweedaagse in maart tbv input bedrijfsplan volgend jaar – Dagsessie in mei tbv voorbereiding ALV in juni. – Dagsessie in september – Dagsessie in november tbv werkplan • Regionaaloverleg: 4x per jaar in de verschillende regio's • Expertgroepen: afhankelijk van thematiek
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage voor het lidmaatschap bedraagt € 6.000. De bijdrage voor het gebruik van de producten van Dimpact is 3,97 per inwoner per jaar. Daarnaast wordt er jaarlijks € 12.000 betaald voor het gebruik van hun software.
Eigen vermogen	31-12-2013 € 526.459
Vreemd vermogen	31-12-2012 € 407.846
Jaarresultaat	31-12-2013 € 634.320 31-12-2012 € 733.277 2013 € 118.612 2012 € 280.665
Ontwikkelingen	Onafhankelijkheid van leveranciers vergroten en implementatie van het zogenaamde 'Breed Zaakgericht werken' bij gemeenten. Dit is van essentieel belang bij de realisatie van efficiënte bedrijfsvoering en het bereiken van klantgerichte dienstverlening voor elke gemeente.

Risico's	Een te lage of geen bijdrage in natura leveren aan de ontwikkeling van producten en/of diensten van Dimpact kan leiden tot het in rekening brengen van de kosten van ontwikkeling. Voor Borne gaat dit om een maximaal bedrag van € 15.000.
----------	---

EUREGIO Enscheder Straße 362, 48599 Gronau Postbus 6008, 7503 GA Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Om te komen tot "één" verzorgingsgebied, zet de EUREGIO zich in voor het wegnemen van grensgerelateerde barrières en ondersteunt "grensburgers", bedrijven, organisaties en gemeenten om te profiteren van de kansen die de grenssituatie biedt. Prioritaire gebieden van samenwerking in de EUREGIO zijn (1) Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling, (2) Economie en (3) Maatschappelijke Ontwikkeling. De EUREGIO is draaischijf, platform en spreekbuis.
Partijen	129 Euregio-gemeenten, -steden en -(Land)Kreise.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeente Borne is lid van de EUREGIO organisatie en heeft een stem in de EUREGIO raad. Bestuurlijke afstemming van de veertien Twentse gemeenten vindt plaats via de Regio Twente / Commissie Grens. De gemeente Borne wordt vertegenwoordigd door burgemeester Welten.
Financieel belang	De gemeente Borne betaalt een contributiebijdrage die is gebaseerd op een bedrag per inwoner. De financiële bijdrage wordt via de Regio Twente in rekening gebracht en afgerekend. Voor 2016 wordt een bijdrage van € 7.500 verwacht.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	31-12-2013 € 1.203.157,23 31-12-2013 € 2.495.022,73 2013 € 40.744
Ontwikkelingen	Burgemeester Welten is op 21 november 2014 gekozen tot voorzitter van de EUREGIO-raad. De rechtsvorm van de EUREGIO wordt in 2015 gewijzigd met als doel de aanpassing en harmonisering van de lidmaatschapsbijdragen. Dit leidt naar verwachting voor Borne tot een iets lagere bijdrage. Ook ontstaat de mogelijkheid voor waterschappen om deelnemer te worden.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's.

Financiële begroting

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Baten begraafplaatsrechte	31.372	-145.087	-113.715	V	31.500	-101.300	-69.800	V	31.500	-125.000	-93.500	V
** Snippergroen	15.301	-34.227	-18.926	V	249.374	-354.393	-105.019	V	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestri	1.056.737	0	1.056.737	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm E120)	41.254	0	41.254	N	49.154	0	49.154	N	49.111	0	49.111	N
** Openbare Orde en Veilighe	124.867	-6.815	118.052	N	111.517	0	111.517	N	94.227	0	94.227	N
** APV en Bijz. Wetten en Reg	175.143	-4.813	170.330	N	237.221	-12.100	225.121	N	198.704	-12.000	186.704	N
** Doodschouw	5.634	0	5.634	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	64.645	0	64.645	N	246.443	0	246.443	N	58.863	0	58.863	N
** Verkoop Gronden en Groen	105.740	-435.850	-330.110	V	61.783	-16.000	45.783	N	59.397	-16.000	43.397	N
** Afvalverwijdering en -ver	1.792.368	-205.523	1.586.845	N	1.802.617	-12.500	1.790.117	N	2.067.722	-112.500	1.955.222	N
** Riolering en Waterzuivering	1.424.233	0	1.424.233	N	1.576.476	-8.500	1.567.976	N	1.546.788	-169.225	1.377.563	N
** Riolering en Waterzuivering in uitvoering	42.554	-15.652	26.902	N	32.250	0	32.250	N	39.749	-12.500	27.249	N
** Milieubeheer	543.753	-37.083	506.670	N	568.265	0	568.265	N	516.654	0	516.654	N
** Lijkbezorging	244.798	-7.650	237.148	N	239.127	-7.500	231.627	N	182.873	-7.500	175.373	N
** Ruimtelijke Ordening	856.321	-77.015	779.306	N	942.119	-28.000	914.119	N	916.903	-28.000	888.903	N
** Woningexploitatie en Woni	640.802	0	640.802	N	711.092	0	711.092	N	654.076	0	654.076	N
** Stedelijke Vernieuwing	2.468	0	2.468	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Overige Volkshuisvesting	816.605	-644.268	172.337	N	1.701.904	-1.530.900	171.004	N	234.324	-83.000	151.324	N
** Ov. Volksh. Woonw.Vastg.l	134.833	0	134.833	N	184.194	-2.000	182.194	N	145.427	-2.000	143.427	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	8.800	-37.471	-28.671	V	10.615	0	10.615	N	9.583	0	9.583	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-423.322	-423.322	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitaties	16.865.288	-14.247.480	2.617.807	N	12.189.180	-11.949.621	239.558	N	14.951.623	-15.049.539	-97.916	V
** Uitvoering Wet Woz	387.119	-32.118	355.001	N	352.888	0	352.888	N	336.608	0	336.608	N
Totaal	25.380.635	-16.354.376	9.026.259	N	22.351.220	-14.432.814	7.918.406	N	23.147.633	-16.027.264	7.120.369	N
Programma 2 Meedoen in Borne												
** Opvang en beschermd wonen	0	0	0	N	103.000	0	103.000	N	101.000	0	101.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	0	0	N	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdreci. en	0	0	0	N	487.500	0	487.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	0	0	0	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	0	0	0	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	0	0	0	N	735.671	0	735.671	N	638.500	0	638.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	0	0	0	N	1.631.817	-72.500	1.559.317	N	1.469.384	-72.500	1.396.884	N
** WMO Natura immaterieel Ma	0	0	0	N	1.923.270	0	1.923.270	N	1.922.500	0	1.922.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	0	0	0	N	1.587.686	0	1.587.686	N	1.589.000	0	1.589.000	N
** Individuele voorz. Natura	0	0	0	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	766.386	-59.034	707.352	N	848.708	-40.000	808.708	N	851.284	-40.000	811.284	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.353.651	-71.739	1.281.912	N	1.301.333	-97.970	1.203.363	N	1.509.533	-147.940	1.361.593	N
** Bijzonder Voortgezet Onde	66.490	0	66.490	N	66.191	0	66.191	N	66.050	0	66.050	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	156.636	-54.090	102.546	N	174.346	-54.000	120.346	N	174.367	-54.000	120.367	N
** Volwasseneneducatie	106.103	-9.252	96.851	N	108.722	-91.377	17.345	N	17.367	0	17.367	N
** Sport	1.780.157	-753.667	1.026.489	N	2.004.883	-508.750	1.496.133	N	2.092.586	-553.000	1.539.586	N
** Groene Sportvelden en Ter	552.042	-46.567	505.475	N	427.183	-55.500	371.683	N	357.004	-48.500	308.504	N
** Bijstandverlening	5.827.426	-3.897.584	1.929.842	N	6.241.365	-4.623.900	1.617.465	N	5.459.902	-4.409.517	1.050.385	N
** Werkgelegenheid	3.695.706	-3.572.110	123.596	N	3.798.500	0	3.798.500	N	3.298.000	0	3.298.000	N

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Minimabeleid	642.845	-18.687	624.158	N	363.392	-6.000	357.392	N	501.805	-17.000	484.805	N
** Kwisgeldingen (icm E61	223.507	0	223.507	N	377.000	0	377.000	N	375.000	0	375.000	N
** WMO onderdeel Soza	278.593	0	278.593	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Welzijn	503.470	-12.467	491.003	N	153.296	0	153.296	N	159.150	0	159.150	N
** Vreemdelingen	56.625	-8.000	48.625	N	12.360	0	12.360	N	25.225	-18.000	7.225	N
** Huishoudelijke Verzorging	2.718.736	-579.514	2.139.223	N	2.502.129	0	2.502.129	N	2.202.233	0	2.202.233	N
** Participatiebudget	727.716	-380.676	347.040	N	288.032	-271.000	17.032	N	333.000	-1.000	332.000	N
** Kinderopvang	117.009	-60.556	56.453	N	109.969	-54.500	55.469	N	108.644	-54.500	54.144	N
** Voorziening Gehandicapten	11.270	0	11.270	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Soza vanaf	1.257.475	-92.949	1.164.526	N	376.106	0	376.106	N	322.367	0	322.367	N
** Gezondheidszorg	592.393	0	592.393	N	656.245	0	656.245	N	662.141	0	662.141	N
** Plaagdieren en Veeziekten	35.445	0	35.445	N	28.103	0	28.103	N	28.097	0	28.097	N
** Centrum voor Jeugd en Gez	586.486	-56.970	529.516	N	67.019	0	67.019	N	34.734	0	34.734	N
Totaal	22.056.167	-9.673.861	12.382.305	N	30.381.329	-6.692.497	23.688.832	N	28.862.870	-6.232.957	22.629.913	N
Programma 3 Mooi Borne												
** Vormings- en Ontwikkeling	16.406	0	16.406	N	10.673	0	10.673	N	13.683	0	13.683	N
** Bibliotheek	344.880	0	344.880	N	378.573	0	378.573	N	361.183	0	361.183	N
** Kunst en Cultuur	368.524	-15.339	353.186	N	371.978	-17.500	354.478	N	367.341	-14.000	353.341	N
** Oud Archief	98.171	-746	97.425	N	109.644	-500	109.144	N	106.289	-500	105.789	N
** Monumenten	70.454	-7.636	62.819	N	176.364	0	176.364	N	130.507	0	130.507	N
** Openbaar groen en Openluc	1.660.442	-10.552	1.649.890	N	1.618.858	-1.000	1.617.858	N	1.574.153	-1.000	1.573.153	N
** Herdenking Gevallenen (ic	6.529	0	6.529	N	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N
** Recreatie en Toerisme Ont	109.668	-2.622	107.046	N	55.233	0	55.233	N	108.867	0	108.867	N
** Recreatie en Toerisme Wel	82.597	-7.050	75.547	N	142.148	-9.900	132.248	N	121.581	-10.000	111.581	N
** Welzijn en Educatie	1.609.894	-68.977	1.540.918	N	298.912	0	298.912	N	297.127	0	297.127	N
Totaal	4.367.566	-112.921	4.254.646	N	3.167.881	-28.900	3.138.981	N	3.086.231	-25.500	3.060.731	N
Programma 4 Borne Werkt												
** Nutsbedrijven	96.740	-946.463	-849.723	V	98.986	-892.000	-793.014	V	77.096	-887.000	-809.904	V
** K.L.I.C. meldingen	9.166	0	9.166	N	11.615	0	11.615	N	10.083	0	10.083	N
** Verkeersmaatregelen	375.725	0	375.725	N	218.126	0	218.126	N	207.511	0	207.511	N
** Verkeersmaatregelen groot	132.178	0	132.178	N	219.009	-68.386	150.623	N	137.205	0	137.205	N
** Wegen, Straten, Pleinen	1.861.765	-39.146	1.822.620	N	1.521.735	-33.000	1.488.735	N	1.285.409	-26.000	1.259.409	N
** Parkeren	166.798	0	166.798	N	231.914	0	231.914	N	192.815	0	192.815	N
** Baten Parkeerbelasting	0	-32.389	-32.389	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V
** Handel en Ambacht Markten	41.083	0	41.083	N	48.926	0	48.926	N	42.327	0	42.327	N
** Handel en Ambacht bedrijf	136.073	0	136.073	N	135.415	0	135.415	N	135.061	0	135.061	N
** Baten Markten	0	-30.111	-30.111	V	0	-32.100	-32.100	V	0	-32.000	-32.000	V
Totaal	2.819.527	-1.048.108	1.771.419	N	2.485.726	-1.035.486	1.450.240	N	2.087.508	-955.000	1.132.508	N
Programma 5 Beter Borne												
** Burgemeester en Wethouder	602.093	0	602.093	N	579.365	0	579.365	N	550.172	0	550.172	N
** Gemeenteraad	549.521	0	549.521	N	488.904	0	488.904	N	528.171	0	528.171	N
** Bezwaarschriftencommissie	81.454	0	81.454	N	90.983	0	90.983	N	88.466	0	88.466	N
** Commissie BLOS	6.359	0	6.359	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N
** Ondersteuning B&W	542.902	0	542.902	N	497.031	0	497.031	N	572.414	0	572.414	N

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Communicatie	261.119	0	261.119	N	289.502	0	289.502	N	280.885	0	280.885	N
** Beleidscoördinatie	188.341	0	188.341	N	195.515	0	195.515	N	189.362	0	189.362	N
** Publiekszaken	843.372	0	843.372	N	855.534	0	855.534	N	803.336	0	803.336	N
** Kaartmateriaal en Huisnum	31.788	0	31.788	N	36.048	0	36.048	N	34.930	0	34.930	N
** Baten Secretarieleges Bur	146.705	-352.582	-205.877	V	157.500	-336.700	-179.200	V	157.500	-343.000	-185.500	V
** Bestuurlijke Samenwerking	510.379	0	510.379	N	460.285	-3.000	457.285	N	436.832	0	436.832	N
** HR21	14.622	0	14.622	N	74.500	0	74.500	N	0	0	0	N
Totaal	3.778.654	-352.582	3.426.073	N	3.729.666	-339.700	3.389.966	N	3.646.568	-343.000	3.303.568	N
Algemene dekkingsmiddelen												
** BGB fase 4 en 5 (lijnproje	26.509	0	26.509	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Baten Reinigingsrechten e	7.947	-2.284.130	-2.276.183	V	8.887	-2.278.000	-2.269.113	V	8.607	-2.206.953	-2.198.346	V
** Baten Rioolheffing	7.947	-1.826.511	-1.818.564	V	8.887	-1.795.000	-1.786.113	V	8.607	-1.719.500	-1.710.893	V
** Overige Fin.Middelen (inc	12.562	-277.942	-265.380	V	11.347	-207.000	-195.653	V	8.510	-207.000	-198.490	V
** Geldleningen en Uitzettin	26.148	-3.877.257	-3.851.109	V	17.774	-3.443.567	-3.425.793	V	17.215	-2.007.000	-1.989.785	V
** Gemeentefonds	15.894	-18.664.064	-18.648.170	V	17.774	-28.169.500	-28.151.726	V	17.215	-16.742.500	-16.725.285	V
** Algemene Baten en Lasten	440.356	-200.840	239.516	N	1.791.436	-92.400	1.699.036	N	1.668.236	-163.500	1.504.736	N
** Uitkering deelfonds Socia	0	0	0	N	0	0	0	N	0	-11.713.500	-11.713.500	V
** OZB-gebruikers	18.414	-568.332	-549.919	V	18.785	-586.500	-567.715	V	18.449	-604.000	-585.551	V
** OZB-eigenaren	9.207	-3.721.464	-3.712.257	V	9.392	-3.799.500	-3.790.108	V	9.225	-3.913.500	-3.904.275	V
** Baten Hondenbelasting	0	-99.029	-99.029	V	0	-96.900	-96.900	V	0	-97.000	-97.000	V
** Baten Reclamebelasting	0	-156.478	-156.478	V	0	-145.000	-145.000	V	0	-145.000	-145.000	V
** Mutaties Reserves	9.953.249	-10.474.082	-520.833	V	2.639.843	-3.554.254	-914.411	V	2.262.859	-1.760.171	502.688	N
** Saldo Baten en Lasten na	6.300.238	-6.356.257	-56.019	V	66.822	0	66.822	N	0	0	0	N
Totaal	16.818.470	-48.506.385	-31.687.915	V	4.590.945	-44.167.621	-39.576.676	V	4.018.923	-41.279.624	-37.260.702	V
Totaal programma's en alg.dekk.midd.	75.221.019	-76.048.232	-827.214	V	66.706.768	-66.697.018	9.749	N	64.849.733	-64.863.345	-13.612	V

Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma														
Programma's	Begroting 2016			Begroting 2017			Begroting 2018			Begroting 2019				
	Lasten	Baten	N/V	Lasten	Baten	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne														
** Baten begrotingsplaatsrechten	31.500	-125.000	V	31.500	-125.000	V	31.500	-125.000	-93.500	V	31.500	-125.000	-93.500	V
** Snippergroen	0	0	N	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestrijding	1.045.000	0	N	1.045.000	0	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm E120)	49.111	0	N	48.817	0	N	48.649	0	48.649	N	48.649	0	48.294	N
** Openbare Orde en Veiligheid	94.227	0	N	93.859	0	N	93.582	0	93.582	N	93.183	0	93.183	N
** APV en Bijz. Wetten en Reg.	198.704	-12.000	N	197.764	-12.000	N	197.053	-12.000	185.053	N	196.036	-12.000	184.036	N
** Doodschouw	8.500	0	N	8.500	0	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	58.863	0	N	59.018	0	N	58.772	0	58.772	N	59.128	0	59.128	N
** Verkoop Gronden en Groen	59.397	-16.000	N	58.988	-16.000	N	58.657	-16.000	42.657	N	58.077	-16.000	42.077	N
** Afvalverwijdering en -ver	2.067.722	-112.500	N	1.838.496	-112.500	N	1.832.387	-112.500	1.719.887	N	1.838.679	-112.500	1.726.179	N
** Riolering en Waterzuivering	1.546.788	-169.225	N	1.601.422	-223.626	N	1.615.712	-237.659	1.378.053	N	1.660.383	-282.105	1.378.278	N
** Riolering en Waterzuivering in uitvoering	39.749	-12.500	N	39.545	-12.500	N	39.389	-12.500	26.889	N	39.170	-12.500	26.670	N
** Milieubeheer	516.654	0	N	513.245	0	N	510.652	0	510.652	N	506.996	0	506.996	N
** Lijkbezorging	182.873	-7.500	N	156.730	-7.500	N	156.099	-7.500	148.599	N	158.398	-7.500	150.898	N
** Ruimtelijke Ordening	916.903	-28.000	N	910.993	-28.000	N	906.088	-28.000	878.088	N	897.724	-28.000	869.724	N
** Woningexploitatie en Woni	654.076	0	N	649.958	0	N	646.798	0	646.798	N	642.184	0	642.184	N
** Overige Volkshuisvesting	234.324	-83.000	N	232.702	-83.000	N	231.401	-83.000	148.401	N	229.333	-83.000	146.333	N
** Ov. Volksh. Woonw. Vastg.	145.427	-2.000	N	144.732	-2.000	N	144.199	-2.000	142.199	N	143.425	-2.000	141.425	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	9.583	0	N	9.515	0	N	9.463	0	9.463	N	9.390	0	9.390	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-410.000	V	0	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitaties	14.951.623	-15.049.539	V	11.976.270	-12.040.723	V	13.123.441	-13.184.099	-60.657	V	11.854.301	-11.936.270	-81.969	V
** Uitvoering Wet Woz	336.608	0	N	324.557	0	N	324.520	0	324.520	N	324.466	0	324.466	N
Totaal	23.147.633	-16.027.264	N	19.941.609	-13.072.849	N	21.081.863	-14.230.258	6.851.605	N	19.844.168	-13.026.875	6.817.293	N
Programma 2 Meedoen in Borne														
** Opvang en beschermd wonen	101.000	0	N	101.000	0	N	101.000	0	101.000	N	101.000	0	101.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	-817.000	V	0	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdrecl. en	556.500	0	N	556.500	0	N	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	830.500	0	N	830.500	0	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	949.000	0	N	949.000	0	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	638.500	0	N	627.500	0	N	627.500	0	627.500	N	627.500	0	627.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	1.469.384	-72.500	N	1.464.885	-72.500	N	1.492.115	-72.500	1.419.615	N	1.454.478	-72.500	1.381.978	N
** WMO Natura immaterieel Ma	1.922.500	0	N	1.922.500	0	N	1.922.500	0	1.922.500	N	1.922.500	0	1.922.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	1.589.000	0	N	1.589.000	0	N	1.589.000	0	1.589.000	N	1.589.000	0	1.589.000	N
** Individuele voorz. Natura	2.228.000	0	N	2.228.000	0	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	851.284	-40.000	N	850.777	-40.000	N	760.532	-10.000	750.532	N	760.131	-10.000	750.131	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.509.533	-147.940	N	1.731.893	-154.940	N	1.707.192	-161.940	1.545.252	N	1.686.201	-161.940	1.524.261	N
** Bijzonder Voortgezet Onde	66.050	0	N	65.833	0	N	65.728	0	65.728	N	65.556	0	65.556	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	174.367	-54.000	N	174.222	-54.000	N	174.152	-54.000	120.152	N	174.037	-54.000	120.037	N
** Volwasseneneducatie	17.367	0	N	17.222	0	N	17.152	0	17.152	N	17.037	0	17.037	N
** Sport	2.092.586	-553.000	N	2.023.971	-510.000	N	1.873.997	-510.000	1.363.997	N	1.823.919	-510.000	1.313.919	N
** Groene Sportvelden en Ter	357.004	-48.500	N	348.389	-48.500	N	347.330	-48.500	298.830	N	319.253	-48.500	270.753	N
** Bijstandsverlening	5.459.902	-4.409.517	N	5.400.970	-4.409.517	N	5.391.886	-4.409.517	982.369	N	5.384.094	-4.409.517	974.577	N
** Werkgelegenheid	3.298.000	0	N	3.085.500	0	N	2.914.500	0	2.914.500	N	2.801.000	0	2.801.000	N
** Minimabeleid	501.805	-17.000	N	501.773	-17.000	N	501.674	-17.000	484.674	N	501.578	-17.000	484.578	N
** Kwijtscheldingen (icm E61	375.000	0	N	375.000	0	N	375.000	0	375.000	N	375.000	0	375.000	N
** WMO onderdeel Welzijn	159.150	0	N	163.999	0	N	169.184	0	169.184	N	168.668	0	168.668	N

Programma's	Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma											
	Begroting 2016				Begroting 2017				Begroting 2018			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
** Vreemdelingen	25.225	-18.000	7.225	N	25.193	-18.000	7.193	N	25.094	-18.000	7.094	N
** Huishoudelijke Verzorging	2.202.233	0	2.202.233	N	2.055.662	0	2.055.662	N	2.055.219	0	2.055.219	N
** Participatiebudget	333.000	-1.000	332.000	N	333.000	-1.000	332.000	N	333.000	-1.000	332.000	N
** Kinderopvang	108.644	-54.500	54.144	N	107.769	-54.500	53.269	N	153.553	-54.500	99.053	N
** Voorziening Gehandicapten	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Soza vanaf	322.367	0	322.367	N	319.770	0	319.770	N	318.348	0	318.348	N
** Gezondheidszorg	662.141	0	662.141	N	671.948	0	671.948	N	677.831	0	677.669	N
** Plaagdielen en Veeziekten	28.097	0	28.097	N	28.316	0	28.316	N	28.168	0	28.509	N
** Centrum voor Jeugd en Gez	34.734	0	34.734	N	34.444	0	34.444	N	34.304	0	34.074	N
Totaal	28.862.870	-6.232.957	22.629.913	N	28.584.535	-6.196.957	22.387.578	N	28.219.960	-6.173.957	22.046.003	N
Programma 3 Mooi Borne												
** Vormings- en Ontwikkeling	13.683	0	13.683	N	13.611	0	13.611	N	13.576	0	13.576	N
** Bibliotheek	361.183	0	361.183	N	361.111	0	361.111	N	361.076	0	361.019	N
** Kunst en Cultuur	367.341	-14.000	353.341	N	367.001	-14.000	353.001	N	366.824	-14.000	352.824	N
** Oud Archief	106.289	-500	105.789	N	105.689	-500	105.189	N	105.237	-500	104.737	N
** Monumenten	130.507	0	130.507	N	119.976	0	119.976	N	99.543	0	99.543	N
** Openbaar groen en Openluc	1.574.153	-1.000	1.573.153	N	1.469.072	-1.000	1.468.072	N	1.459.856	-1.000	1.458.856	N
** Herdenking Gevallenen (ic	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N
** Recreatie en Toerisme Ont	108.867	0	108.867	N	108.722	0	108.722	N	108.652	0	108.537	N
** Recreatie en Toerisme Wel	121.581	-10.000	111.581	N	121.337	-10.000	111.337	N	121.192	-10.000	111.192	N
** Welzijn en Educatie	297.127	0	297.127	N	294.536	0	294.536	N	293.336	0	293.336	N
Totaal	3.086.231	-25.500	3.060.731	N	2.966.556	-25.500	2.941.056	N	2.934.792	-25.500	2.909.292	N
Programma 4 Borne Werkt												
** Nutsbedrijven	77.096	-887.000	-809.904	V	76.910	-882.000	-805.090	V	76.769	-877.000	-800.231	V
** K.L.I.C. meldingen	10.083	0	10.083	N	10.015	0	10.015	N	9.963	0	9.963	N
** Verkeersmaatregelen	207.511	0	207.511	N	206.862	0	206.862	N	205.733	0	205.733	N
** Verkeersmaatregelen groot	137.205	0	137.205	N	136.319	0	136.319	N	135.645	0	135.645	N
** Wegen, Straten, Pleinen	1.285.409	-26.000	1.259.409	N	1.278.630	-26.000	1.252.630	N	1.294.359	-26.000	1.268.359	N
** Parkeren	192.815	0	192.815	N	193.002	0	193.002	N	189.100	0	189.100	N
** Baten Parkeerbelasting	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V
** Handel en Ambacht Markten	42.327	0	42.327	N	42.225	0	42.225	N	42.119	0	42.086	N
** Handel en Ambacht bedrijf	135.061	0	135.061	N	135.061	0	135.061	N	135.061	0	135.061	N
** Baten Markten	0	-32.000	-32.000	V	0	-32.000	-32.000	V	0	-32.000	-32.000	V
Totaal	2.087.508	-955.000	1.132.508	N	2.079.024	-950.000	1.129.024	N	2.088.749	-945.000	1.143.749	N
Programma 5 Beter Borne												
** Burgemeester en Wethouder	550.172	0	550.172	N	533.616	0	533.616	N	532.312	0	530.034	N
** Gemeenteraad	528.171	0	528.171	N	526.755	0	526.755	N	526.141	0	524.295	N
** Bezwaarschriftencommissie	88.466	0	88.466	N	88.017	0	88.017	N	87.678	0	87.190	N
** Commissie BLOS	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N
** Ondersteuning B&W	572.414	0	572.414	N	569.256	0	569.256	N	567.625	0	563.524	N
** Communicatie	280.885	0	280.885	N	279.639	0	279.639	N	275.455	0	274.208	N
** Beleidscoördinatie	189.362	0	189.362	N	194.763	0	194.763	N	187.435	0	192.743	N
** Publiekszaken	803.336	0	803.336	N	800.718	0	800.718	N	792.740	0	785.030	N
** Kaartmateriaal en Huisnum	34.930	0	34.930	N	34.730	0	34.730	N	34.579	0	34.362	N
** Baten Secretariëleges Bur	157.500	-343.000	-185.500	V	157.500	-343.000	-185.500	V	157.500	-343.000	-185.500	V
** Bestuurlijke Samenwerking	436.832	0	436.832	N	435.527	0	435.527	N	434.508	0	432.876	N
** HR21	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N

Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma												
Programma's	Begroting 2016			Begroting 2017			Begroting 2018			Begroting 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Totaal	3.646.568	-343.000	3.303.568	N	3.625.020	-343.000	3.282.020	N	3.600.472	-343.000	3.257.472	N
Algemene dekkingsmiddelen												
** Baten Reinigingsrechten e	8.607	-2.206.953	-2.198.346	V	8.557	-2.209.908	-2.201.351	V	8.520	-2.203.762	-2.195.242	V
** Baten Riioolheffing	8.607	-1.719.500	-1.710.893	V	8.557	-1.719.500	-1.710.943	V	8.520	-1.719.500	-1.710.980	V
** Overige Fin.Middelen (inc	8.510	-207.000	-198.490	V	8.510	-222.000	-213.490	V	8.510	-222.000	-213.490	V
** Geldleningen en Uitzettin	17.215	-2.007.000	-1.989.785	V	17.115	-2.011.000	-1.993.885	V	17.040	-1.977.500	-1.960.460	V
** Gemeentefonds	17.215	-16.742.500	-16.725.285	V	17.115	-16.544.000	-16.526.885	V	17.040	-16.517.500	-16.500.460	V
** Algemene Baten en Lasten	1.668.236	-163.500	1.504.736	N	1.445.322	-234.500	1.210.822	N	1.996.302	-305.500	1.690.802	N
** Uitkering deelfonds Socia	0	-11.713.500	-11.713.500	V	0	-11.266.500	-11.266.500	V	0	-11.083.500	-11.083.500	V
** OZB-gebruikers	18.449	-604.000	-585.551	V	18.385	-604.000	-585.615	V	18.187	-604.000	-585.813	V
** OZB-eigenaren	9.225	-3.913.500	-3.904.275	V	9.193	-3.913.500	-3.904.307	V	9.094	-3.913.500	-3.904.406	V
** Baten Hondenbelasting	0	-97.000	-97.000	V	0	-97.000	-97.000	V	0	-97.000	-97.000	V
** Baten Reclamebelasting	0	-145.000	-145.000	V	0	-145.000	-145.000	V	0	-145.000	-145.000	V
** Mutaties Reserves	2.262.859	-1.760.171	502.688	N	2.245.987	-1.453.298	792.689	N	2.204.962	-1.356.201	848.761	N
** Saldo Baten en Lasten na	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
Totaal	4.018.923	-41.279.624	-37.260.702	V	3.778.741	-40.420.206	-36.641.465	V	4.288.173	-40.144.963	-35.856.790	V
Totaal Programma's en Alg.dekk.midd.	64.849.733	-64.863.345	-13.612	V	60.975.485	-61.008.512	-33.027	V	62.214.010	-61.862.678	351.332	N
											687.159	N

Analyse begroting 2016-2019

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018, vastgesteld 11-11-2014	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelposten	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	59 N	26 N	106 N	103 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid.	13 V	33 V	351 N	687 N

Algemeen: uitgangspunten

In dit overzicht zijn alle mutaties van € 25.000 of meer toegelicht.

Begrotingsramingen zijn bijgewerkt t/m de raadsvergadering van maart 2015.

Effecten die zich nadien voordoen worden verwerkt in de 1e wijziging.

Alle mutaties welke budgetair neutraal zijn verwerkt in de begroting zijn in dit overzicht niet toegelicht. Door de invoer van de 3D's is de begroting aangepast.

Hierdoor kunnen zich verschuivingen per product voordoen en deze technische mutaties zijn verder niet toegelicht omdat deze geen effect hebben.

Toelichting per actualisatie***Bijstand***

Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage aan de gemeente Borne verhoogd en de prognose van het aantal cliënten is naar beneden bijgesteld.

Hierdoor ontstaat een minder negatief saldo in de komende 4 jaar.

Rentevoordeel kapitaallasten

Door verlaging van de rekenrente ontstaat een rentevoordeel van € 288.000. Het opvoeren van nieuwe investeringen verlaagd dit voordeel jaarlijks tot de hierboven genoemde bedragen.

Actualisatie Stelposten

Actualisatie van diverse stelposten die zijn opgenomen voor bijvoorbeeld onvoorziene uitgaven, autonome groei, het vervangingsinvesteringsplan en loon- en prijscompensaties.

OZB

Actualisatie van het aantal aanslagen op basis van de gegevens van het G.B.T.

Vergoeding samenwerkingsverbanden

Het betreft hierbij de vergoeding die we niet meer van Woonbeheer ontvangen als gevolg van het overdragen van de geldleningen en garanties naar het waarborgfonds Sociale Woningbouw. Woningbouw.

Daarnaast is er sprake van een administratieve correctie met betrekking tot de trekkingsrechten SMS.

Salarissen

Actualisatie van salarissen volgens de laatste CAO

Actualisatie Planon (onderhoudsplan)

Het onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen is geactualiseerd. Op met name het gemeentehuis, sportaccommodaties en het kulthuis is het budget voor onderhoud verhoogd. Het groot onderhoud is ook bijgesteld maar deze wordt gedekt uit de reserve groot onderhoud en verloopt BN in de begroting.

Gemeentefonds

De ramingen zijn geactualiseerd op basis van de laatste circulaire (december 2014)
Op basis van de begrotingsrichtlijnen zijn de aantallen m.b.t. de verdelingsmaatstaven aangepast.

Bijlagen

Bijlage A

A. Samenvatting begrotingsrichtlijnen

Begrotingsrichtlijnen

Hieronder is een samenvatting opgenomen van de richtlijnen zoals deze zijn gehanteerd bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting 2016-2019.

Algemeen

De ontwerpbegroting is het kader dat door de raad is gesteld. Hieraan heeft het door de raad vastgestelde visiedocument P&C-cyclus ten grondslag gelegen. De indeling van de ontwerpbegroting valt uiteen in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. De begroting moet voldoen aan de BBV-voorschriften. Daarnaast is rekening gehouden met de begrotingsbrief van de Provincie Overijssel met daarin een nadere uitwerking van het landelijk beleidskader, toetsingsaspecten en aandachtspunten voor de op te stellen programmabegroting 2016. De Provincie Overijssel zal dit betrekken bij de bepaling van de toezichtvorm voor het jaar 2016.

In de ontwerpmeerjarenbegroting 2016-2019 maakt het college een concrete vertaling van het voorgenomen beleid, gebaseerd op basis van bestaand beleid. Daarnaast kan middels besluitvorming door de raad het beleid op onderdelen worden aangepast. Dit kan enerzijds door middels de integrale afweging nieuw beleid te honoreren en anderzijds middels de integrale afweging beleidskeuzes te maken om te komen tot een materieel sluitende (meerjaren-)begroting.

Doordat de jaarschijf 2016 sluit worden het interactieve begrotingsproces met onze maatschappelijke partners om te komen tot maatschappelijk gedragen beleidskeuzes voor de toekomst gefaseerd. Hierdoor zal de integrale afweging van deze keuzes bij de behandeling van de ontwerpmeerjarenbegroting 2017-2020 plaatsvinden.

De behandeling van de ontwerpmeerjarenbegroting 2016-2019 staat geagendeerd voor de raad van 29 september 2015. De algemene beschouwingen en beleidsmatige afwegingen vinden plaats in deze vergadering.

Op 10 november 2015 vindt de behandeling van de 1e wijziging op de begroting plaats. Hierbij gaat het met name om de actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen, zoals de mei-circulaire. Deze behandeling heeft vooral een technisch karakter.

Hieronder staan de uitgangspunten die gelden bij het samenstellen van de ramingen.

BBV

De actualisering van de BBV-voorschriften zal, voor zover van toepassing, worden meegenomen bij de 1e wijziging van de begroting.

Voorcalculaties

Er wordt gewerkt volgens het uitgangspunt "voorcalculaties 2016 zijn voorcalculaties 2015", waarbij voorcalculaties aangepast zijn als gevolg van autonome ontwikkelingen en raadsbesluiten tot en met de raadsvergadering van maart 2015. Nadien genomen besluiten zullen worden meegenomen in de 1^e wijziging op de begroting.

Er wordt zo veel mogelijk met afgeronde bedragen gewerkt. Het gaat in principe om kaders en ramingen. Hiermee proberen we een vorm van schijnnaauwkeurigheid te vermijden.

Staat van salarissen en sociale lasten

De staat van salarissen en sociale lasten is opgesteld op basis van de vastgestelde formatie per 1-1-2015. Voor zover van toepassing is hierbij rekening gehouden met reeds genomen besluiten die personele consequenties hebben voortvloeiende uit de ombuigingsmaatregelen uit de begrotingen 2010-2013 en 2012-2015.

Capaciteitsplanning/uurtarieven

Vanaf 2012 is de kostentoerekeningssystematiek vereenvoudigd. De capaciteitsplanning is gebaseerd op de hierboven genoemde staat van salarissen en sociale lasten en op een normatieve verdeling van de formatie over de producten.

Vervangingsinvesteringsplan

Voor vervangingen is op het product "Algemene Baten en Lasten" een stelpost opgenomen voor vervangingsinvesteringen.

Aantallen woonruimten en inwoners

De volgende aantallen bouwprognoses en inwoneraantallen zijn gehanteerd voor de begroting:

Jaar	Aantal woonruimten per 1 januari	Aantal inwoners per 1 januari	Gemiddelde woonruimtebezetting
2013 (werkelijk)	9.307	21.764	2,33
2014 (werkelijk)	9.361	21.884	2,33
2015*(werkelijk)	9.159	21.980	2,40
2016	9.250	22.100	2,39
2017	9.350	22.200	2,37
2018	9.450	22.300	2,36
2019	9.550	22.400	2.35

*(prognose, gevolg van definitiewijziging BAG)

Rentepercentages

De gehanteerde rekenrente is conform renteomslag percentage (basis berekening: aflossing van bestaande geldleningen en de nieuwe rentepercentages die gelden bij de financiering van nieuwe geldleningen). Voor de bespaarde rente bij reserves en voorzieningen wordt de rente gehanteerd welke vastgesteld is in de nota reserves en voorzieningen.

Bijlage B

B. Investerings- en financieringsstaat

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT 2016 - 2019 (in € 1.000)

Activa klasse	Omschrijving	1-1-2016		2016		1-1-2017		2017		1-1-2018		2018		1-1-2019		2019		1-1-2020	
		Boekwaarde	31-12-2015	Vermeerdering/ vermindering	Afschrijving	Boekwaarde	31-12-2016	Vermeerdering/ vermindering	Vervangings- investeringen	Afschrijving	Boekwaarde	31-12-2017	Vermeerdering/ vermindering	Vervangings- investeringen	Afschrijving	Boekwaarde	31-12-2018	Vermeerdering/ vermindering	Afschrijving
101	Kosten onderzoek en ontwikkeling	0		0		0					0			0		0		0	
102	Bijdrage activa derden	0		0		0					0			0		0		0	
110	Gronden en terreinen	2.542	0	0	92	2.450				92	2.358			92		2.266		92	
112	Bedrijfsgebouwen	29.686	2.700		983	31.404				1.149	30.255			1.160		29.095		1.175	
113	Grond, weg en waterbouwkundige	612			41	572				41	531			39		492		21	
114	Vervoermiddelen	22			4	18				4	14			4		11		4	
115	Machines, apparaten en installaties	2.792	0		348	2.444				290	2.154			205		1.949		139	
116	Overige materiële vaste activa	2.408	0		181	2.227				179	2.047			178		1.870		157	
120	Overige materiële vaste activa	0	0			0				0	0			0		0		0	
121	Leningen woningbouwcorporaties	3.631	-73			3.558					3.483					3.405		3.324	
122	Overige langlopende leningen	1.797				1.797					1.797					1.797		1.797	
123	Deelnemingen	80				80					80					80		80	
124	Deelnemingen in gemeensch. regelingen	3.625	-1.747			1.878					1.697					1.390		1.179	
140	Niet in exploitatie genomen bouwgrond	84.356	-1.084			83.272					80.770					76.751		72.527	
141	Onderhanden werk grondexploitatie	9.227	993		444	9.775					10.271					10.743		973	
113H	Grond, weg en waterb. Heffing	4.464			327	4.136					4.034					3.921		3.808	
113M	Grond, weg en waterb. maatsch. nut	0				0					0					0		0	
115M	Mach., app. en inst. maatsch. nut	0				0					0					0		0	
116M	Ov. mat. activa maatsch. nut	0				0					0					0		0	
Totaal		145.241	789	0	2.419	143.610	-1.783	0	2.336	2.274	133.769	-3.448	0	2.274	0	133.769	-3.544	2.210	128.015
b. Financiering:																			
		Begin 2016	Rente	Overige	Overige	Begin 2017	Rente	Overige	Overige	Begin 2018	Rente	Overige	Overige	Begin 2019	Rente	Overige	Overige	Begin 2020	
			vermeerdering	vermeerdering	vermindering		vermeerdering	vermeerdering	vermindering		vermeerdering	vermeerdering	vermindering		vermeerdering	vermeerdering	vermindering		
1. Eigen vermogen																			
Algemene reserves		20.633	1.591	0	336	21.889	1.604	0	274	23.219	1.620	0	226	24.614	1.589	0	13	26.189	
Bestemmingsreserves		13.528	19	653	1.424	12.775	20	622	1.310	12.106	20	619	1.130	11.615	21	641	1.089	11.188	
2. Voorzieningen																			
		19.510	0	129	177	19.462	0	130	231	19.361	0	131	2.079	17.412	0	132	290	17.253	
Totaal		53.671	1.610	781	1.937	54.126	1.624	752	1.815	54.686	1.641	750	3.436	53.641	1.609	772	1.392	54.630	
3. Opgenomen langlopende geldleningen																			
		77.055		4.058		72.998			4.069	68.929			4.080	64.849		3.771		61.078	
Totaal financiering		130.728	1.610	781	5.995	127.124	1.624	752	5.884	123.615	1.641	750	3.436	118.490	1.609	772	1.392	115.708	
Financieringsstekort		-14.513				-16.487				-15.876				-15.279				-12.306	

Bijlage C

C. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1000	2016	2017	2018	2019
Programma:				
Lasten:				
Beter Borne				
Uitbreiding griffie	14			
Onderzoeken waarstaatjegemeente		7		7
Borne Werkt				
Bijdrage uitvoeringsorganisatie sociale zaken	51			
Meedoen in Borne				
Groot onderhoud	472	336	974	643
Huishoudelijke Hulp Toeslag	247			
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitatie		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Algemene dekkingsmiddelen				
Stelposten				
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	1.675	1.689	1.706	1.676
Baten:				
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitatie		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	774	483	2.249	193
Totaal incidentele baten en lasten	1.685	1.548	431	2.131

Bijlage D

D. Staat van reserves en voorzieningen

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Begroting 2016

Begroting 2016	saldo per 1-1-2015	vermeerderinge overige wagens rente	vermeerderingen overige wagens rente	verminderingen overige wagens rente	verminderingen beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2016	verminderingen beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	vermeerderingen overige wagens rente	vermeerderingen overige wagens rente	verminderingen overige wagens rente	verminderingen beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2020
1. ALGEMENE RESERVES												
Algemene reserve	4.343.259		4.343.259			4.343.259		4.343.259				4.343.259
Reserve beleidsontwikkeling	10.052.124	1.068.666	10.971.873	1.106.498	273.890	11.503.637	1.106.777	12.684.611	225.803	1.113.399	13.000	13.785.010
Reserve res./laanbestemming	0		800.000		800.000	800.000		800.000				800.000
Algemene reserve grondexploitatie	4.673.841	616.367	5.292.008	487.714	5.772.106	5.772.106	513.714	6.785.922		475.138		7.260.960
Totaal algemene reserves	4.673.841	1.685.023	20.633.140	1.604.272	273.890	22.319.004	1.670.491	24.613.492	325.603	1.588.537	13.000	26.189.228

2. BESTIMMINGSPRESERVES

[illegible]

Totaal algemene- en bestemmingsreserves

3. VOORZIENINGEN

Reserve tarief exploitatie rioolrechten	4.751.918	68.126	14.881	3.950	169.225	4.514.567	223.526	4.053.282	282.105	3.771.941
Reserve tarief exploitatie rioolrechten	1.829.766	68.126	14.881	3.950	169.225	1.844.627	223.526	1.851.727	3.550	1.858.827
Reserve tarief exploitatie rioolrechten	6.891.683	68.126	14.881	3.950	169.225	6.862.743	223.526	6.908.558	3.550	6.930.003
Voorzieningen kwn heffing										
Voorziening orderhoud anderszels	80.932	61.000	110.444	61.000	171.444	232.444	293.444	354.444	61.000	354.444
Voorziening wai APPA	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614	1.151.614
Voorziening tekorten grondexploitatie	10.785.530	32.597	10.818.127	33.575	10.851.702	1834.179	9.052.105	35.620	805	9.086.920
Voorziening bijstandsubsidieuren	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447	605.447
Voorziening dubbeleze debiteuren	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000	53.000
Voorziening deefraining verkoop Vennootschap B.V.	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470	95.470
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's										
Voorziening uitgifte eigen graven	156.382	31.500	180.382	31.500	200.382	228.382	252.382	276.382	31.500	276.382
Voorzieningen voor middelen van derden	156.382	31.500	180.382	31.500	200.382	228.382	252.382	276.382	31.500	276.382
Totaal voorzieningen	19.510.058	107.114	19.510.305	126.647	19.636.952	20.073.338	17.412.030	17.203.260	131.070	17.203.260

TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN

Bijlage E

E. EMU saldo

Berekening Emu-Saldo (x € 1 000)

Vraag		2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Wat is uw exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)?	229	51	-516	-825	-498	-459
2	Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	2.331	2.331	2.419	2.336	2.274	2.210
3	Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	375	432	129	130	131	132
4	Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	8.789	11.097	3.693	975	955	972
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4						
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	462					
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woning, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)						
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord						
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorover deze transacties met derden betreffen	31					
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserve (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten						
11	Verkoop van effecten:						
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee	nee
b	Zo ja, wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst op de exploitatie?						
Berekend EMU-Saldo		-5.425	-8.284	-1.661	666	951	911

Datum: vrijdag 3 juli 2015

Bornse begroting 2016 sluitend

De gemeente Borne presenteert voor 2016 een sluitende begroting zonder extra bezuinigingen. Het college van B en W stelt aan de gemeenteraad voor om € 9,2 miljoen te investeren in de aanleg van de verbindingsweg. Hiervan wordt € 4 miljoen gedekt uit de reserve. Voor de overige € 5,2 miljoen wil het college de OZB vier jaar met 2% verhogen. De lastendruk voor de Bornse inwoners blijft beperkt omdat de rioolrechten lager worden. Voor de uitvoering van het raadsprogramma 2014-2018 en de toekomstvisie wil het college tijdelijk extra inzetten op duurzaamheid, mediation, participatie en handhaving.

Wethouder Mulder geeft aan dat het gaat om een beleidsarme begroting waarbij het accent vooral ligt op de dekking van het infrastructurele project "de verbindingsweg". Om deze verbindingsweg te kunnen realiseren stelt het college voor om naast een onttrekking van € 4 miljoen uit de reserve beleidsontwikkeling, de OZB vanaf 2017 jaarlijks met 2% extra per jaar te verhogen. Tegenover deze verhoging staat een lastenverlichting van ongeveer € 10,- voor rioolrechten. Deze lastenverlichting gaat al in 2016 in.

Als gemeente zijn we volop bezig om samen met onze maatschappelijke partners in te zetten op een interactief proces waarbij we Borne klaar willen maken voor de toekomst, de gemeente die we willen zijn volgens de toekomstvisie van MijnBorne2030. Naast het voorstel om de verbindingsweg definitief aan te leggen, stelt het college daarom voor om een aantal ingezette beleidsactiviteiten voorlopig gedurende drie jaar te continueren. Dit zijn duurzaamheid, mediation, participatieadviseur, BOA (bijzondere opsporingsambtenaar) en De Groene Poort. Deze activiteiten komen voort uit de in 2014 vastgesteld startnotities en passen binnen de toekomstvisie en het raadsprogramma 2014-2018. De voortzetting hiervan zal jaarlijks worden geëvalueerd.

Vorig jaar was de verwachting nog dat de gemeente Borne in 2016 een begrotingstekort zou hebben. De nu voorliggende sluitende begroting valt dan ook erg mee. Wethouder Mulder licht toe dat er een aantal ontwikkelingen van buitenaf een gunstig effect hebben gehad op de begroting van Borne. Hiermee doelt hij onder andere op het effect van de lage rentestand. Hoewel de rente al een tijd erg laag is, werken de effecten nu pas door in onze gemeentelijke huishouding, stelt wethouder Mulder. Rentelasten uit vroegere, duurdere, leningen dragen we nog steeds mee in onze begroting. Hiertegenover staat dat leningen die we nu afsluiten goedkoper zijn voor de komende jaren. Naast deze externe ontwikkelingen is ook nog eens scherp naar alle uitgaven gekeken waardoor het verwachte tekort zich nu nog niet voordoet.

Wethouder Mulder geeft overigens nog wel aan dat het herstel van de economie nog wel verder moet doorzetten om ook de komende jaren de begroting sluitend te krijgen. Hoewel de financiële positie van Borne op dit moment als goed kan worden benoemd, blijven we wel alert op allerlei ontwikkelingen die van buitenaf op ons af kunnen komen. De vertaling van rijksbeleid naar de gemeenten, het voorzichtige herstel van de woningmarkt en de onzekerheden over de uitwerking van het sociale domein, dat sinds dit jaar is belegd bij de gemeenten, nopen tot extra waakzaamheid.

De bespreking van de begroting vindt plaats op 29 september 2015 in de gemeenteraad. De begroting zal worden voorbesproken in het politiek beraad van 15 september 2015.

De vergaderingen zijn openbaar en belangstellenden zijn van harte welkom om hierbij aanwezig te zijn.

===== EINDE BERICHT =====

Noot:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Miranda Mulder,
Beleidsadviseur communicatie gemeente Borne, telefoon 074 – 2658792.

Programmabegroting 2016 - 2019

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief / Raadsvoorstel	
Raadsbesluit	
Beleidsbegroting	
Visie en prioriteiten	
Programma's	
Leve Borne	
Meedoen in Borne	
Mooi Borne	
Borne Werkt	
Beter Borne	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
Paragrafen	
Paragraaf Financieel Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	
Paragraaf Financiering	
Paragraaf Lokale Heffingen	
Paragraaf Grondbeleid	
Paragraaf Bedrijfsvoering	
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	
Paragraaf Verbonden Partijen	
Financiële begroting	
Begrotingsoverzicht baten en lasten	
Analyse begroting 2016-2019	
Bijlagen	
A. Samenvatting begrotingsrichtlijnen	
B. Investerings- en financieringsstaat	
C. Incidentele baten en lasten	
D. Staat van reserves en voorzieningen	
E. EMU saldo	

Aanbiedingsbrief / Raadsvoorstel

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering

agendapunt

nummer

15INT01836

onderwerp

Programmabegroting 2016-2019

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

De programmabegroting 2016-2019 geeft een minder slecht perspectief dan vorig jaar. Reden hiervoor is onder andere een voordeel op de bijstandsverlening en een rentevoordeel op kapitaallasten door een verlaging van de rekenrente. De programmabegroting sluit aan bij het raadsprogramma 2014-2018 en voldoet aan de eisen van de toezichthouder.

Voor de realisatie van de verbindingsweg en de tunnel wordt voorgesteld de OZB vier jaar te verhogen met 2%. We stellen voor om De Groene Poort als strategisch project te beëindigen en beheer en onderhoud structureel te borgen. Voor een aantal beleidsdoelen stellen we voor drie jaar € 580.000,- beschikbaar om de ontwikkeling naar een regisserende gemeente te bevorderen. Deze beleidsdoelen sluiten aan bij het raadsprogramma 2014-2018.

Met deze voorstellen voor nieuw beleid voldoet de weerstandspositie aan de met u afgesproken norm van 1,0 en is de vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling gedaald tot ruim € 24.000,-. Ten slotte stellen we u voor om de ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van de bezuiniging. Dit kan omdat de jaarschijf 2016 materieel sluitend is.

1 Inleiding

Hierbij bieden wij u, overeenkomstig artikel 190 van de Gemeentewet, de ontwerpbegroting 2016-2019 ter vaststelling aan. Ondanks dat het financieel perspectief in deze begroting is verbeterd, is er nog steeds sprake van een niet sluitend meerjarenperspectief. Om deze reden, leggen wij u dan ook een begroting voor waarin het raadsprogramma 2014-2018 zoveel mogelijk inhoudelijk is verwerkt en nieuw structureel beleid tot een minimum beperkt is. Wij hebben het vertrouwen dat deze begroting u een goed en reëel inzicht geeft in de financiële toekomst van onze gemeente.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsprogramma

Op 6 mei 2014 heeft u het Raadsprogramma 2014-2018 vastgesteld, uw dynamische agenda voor de komende vier jaar. Per thema heeft u weergegeven wat de raad wil bereiken (doel), wie het initiatief neemt (college of raad), welke randvoorwaarden de raad het college meegeeft (kaders) en wanneer het thema wordt geagendeerd in de raad (agenda). In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2015 hebben wij aangegeven hoe wij de thema's uit het raadsprogramma willen oppakken. In deze begroting geven wij hier een vervolg aan.

Interactief proces bezuiniging

Deze meerjarenbegroting geeft ons inzicht in de resterende bezuinigingsopgave. De bedoeling is om samen met de maatschappelijke partners keuzes te maken welke taken, op welke manier en met welke uitgaven nog passen binnen de visie MijnBorne2030. In deze aanbiedingsbrief stellen wij u, gelet op het sluitend zijn van de jaarschijf 2016, voor om het interactief begrotingsproces los te koppelen van bezuinigingen.

2 Beoogd resultaat

Doel van de ontwerpbegroting is om de gemeenteraad en de Bornse samenleving zodanig inzicht te geven in de verwachte inkomsten en uitgaven dat zij zich een verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie en de keuzes van de gemeente. De ontwerpbegroting geeft de gemeenteraad inzicht in de mogelijkheden en consequenties van het maken van andere (beleids)keuzes. De begroting is voor het college het inhoudelijke en financiële kader voor de eerste jaarschijf. Met het vaststellen van de begroting voldoet de gemeente aan art. 190 van de Gemeentewet.

3 Argumenten

1.1 De begroting sluit aan bij het Raadsprogramma 2014-2018

In het raadsprogramma is het initiatief voor de verschillende onderwerpen neergelegd bij de gemeenteraad of bij het college van B en W. De onderwerpen waarvoor het initiatief bij het college ligt zijn opgenomen in de programmateksten. Voor de onderwerpen waar de raad het initiatief heeft geven wij hieronder aan hoe dit volgens ons vorm kan krijgen.

Buurtontwikkeling

De evaluatie van de startnotities 'Leefbaarheid en veiligheid' en 'Burgerparticipatie/Overheidsparticipatie' bieden aanknopingspunten voor kaderstelling door de gemeenteraad. De bedoeling is om eind 2015 wijkcoördinatie, leefbaarheid en veiligheid te evalueren. Wij stellen voor dat de raad dan het initiatief neemt om op basis van deze evaluatie en de maatschappelijke veiligheidsagenda 2013-2016 in het eerste kwartaal van 2016 in gesprek gaat met dorps- en wijkorganisaties en andere partners om de stand van zaken te bespreken.

Decentralisaties

De decentralisaties in het sociaal domein worden vormgegeven in een strategisch project. Het eerste deelproject (de transitie) is vrijwel afgerond. Voor dit deel zal de raadswerkgroep decentralisaties nog in 2015 een eindverslag aan de raad aanbieden. Voor het tweede deelproject (de transformatie) is de vraag hoe de gemeenteraad hiervoor kaders stelt. Wij stellen voor dat de raad hierover bij het bespreken van het eindverslag afspraken maakt.

G E M E E N T E B O R N E

Sport, welzijn en cultuur

Begin 2016 bieden wij de evaluatie van het subsidiebeleid aan. Inmiddels hebben wij ook in samenwerking met de BLOS het sportbeleid geëvalueerd en is een nieuwe sportnota vrijwel afgerond. Wij kunnen ons voorstellen dat de raad niet een beleidsnota wil vaststellen voordat de raad gesproken heeft over de mogelijkheden waarop sport, welzijn en cultuur elkaar kunnen versterken. Ons voorstel is daarom dat de gemeenteraad nog in 2015 een werkgroep samenstelt, zodat voor 2016 een proces kan worden uitgelijnd dat tot kaderstelling voor toegankelijke, bereikbare en betaalbare sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen leidt.

Fietsers en voetgangers

Om de veiligheid van fietsers en voetgangers te bevorderen wil de raad met partners in gesprek. Wij zijn voornemens om uw raad in 2016 een informatienotitie aan te bieden over fietsveiligheid in relatie tot de aanleg van de F35 en het Model aanpak veilig fietsen. Deze notitie kunt u betrekken bij de uitwerking van dit thema en het gesprek met maatschappelijke partners over de vraag hoe de veiligheid voor fietsers en voetgangers verder verbeterd kan worden.

Bestuurlijke vernieuwing raad

De werkgroep Bestuurlijke vernieuwing 2 heeft zijn werkzaamheden afgerond. De werkgroep Decentralisaties is bezig met het afronden van een eindverslag. Wij stellen voor om de werkwijze van de raad verder te ontwikkelen aan de hand van de andere vijf onderwerpen uit het raadsprogramma waar de raad het initiatief heeft.

Regisserende gemeente Borne

Dit thema hangt sterk samen met de bestuurlijke vernieuwing van de raad. Het college van B en W werkt aan de realisatieroute om te komen tot een regisserende netwerkorganisatie. Het doel van dit onderwerp is het sturing houden op de Bornse visie, doelen en agenda. Actueel onderwerp binnen dit doel is grip op verbonden partijen, bijvoorbeeld de heroriëntatie op de Twentse samenwerking. Wij zijn voornemens om in 2016 de nota verbonden partijen te actualiseren. Wij stellen u voor om als raad in gesprek te gaan over de kaders voordat wij deze nota aan u voorleggen.

1.2 Strategische projecten geven invulling aan raadsprogramma

De inhoudelijke ambities uit het raadsprogramma en de toekomstvisie geven we invulling met strategische projecten. In deze aanbiedingsbrief geven wij een korte doorkijk in de ontwikkelingen van deze strategische projecten. Op basis van deze informatie kan de gemeenteraad bijsturen door inhoudelijke, procesmatige of financiële kaders te wijzigen. Elk project heeft hiervoor ook zijn eigen momenten, bijvoorbeeld bij het vaststellen van het meerjarenprogramma grondexploitaties.

Bornsche Maten

Het strategisch project Bornsche Maten wordt voortgezet. Bijsturing van de gemeenteraad vindt plaats via de afgesproken momenten, zoals de jaarlijkse vaststelling van de grondexploitaties.

De Veste

Het voorzieningencollege De Veste, met de onderdelen onderwijs, kinderopvang en sport, is inmiddels opgeleverd. Wij verwachten eind 2015 de nazorgfase te hebben afgerond zodat De Veste dan als strategisch project kan worden beëindigd.

G E M E E N T E B O R N E

De Groene Poort

De evaluatie van het strategisch project de Groene Poort is ter kennisname aan de raad aangeboden. In deze begroting stellen wij voor om beheer en onderhoud structureel te maken binnen de lijnorganisatie en incidentele middelen beschikbaar te stellen voor deelname aan programma's. Hiermee kan De Groene Poort als strategisch project beëindigd worden.

Zuidelijke randweg

In 2016 willen we starten met de aanleg van de Zuidelijke randweg.

Westelijke randweg

De voorkeursvariant voor de westelijke randweg (5b, gekoppeld aan het tracé van de rijksweg en ten noordwesten van Zenderen aansluitend op de N743) is opgenomen in de structuurvisie.

Spoorse doorsnijding

Door de raad is de Totaalvisie vastgesteld. Besluitvorming over de eerste stap (verbindingsweg met tunnel) heeft plaatsgevonden. In deze begroting doen wij een voorstel voor dekking van het resterende investeringsbedrag dat met deze eerste stap gemoeid is. De realisatie van de Totaalvisie willen wij programmatisch gaan organiseren.

De Veldkamp

Het terrein Westermaat/De Veldkamp kan de komende jaren de vraag vanuit Borne en Hengelo voldoende accommoderen. Voor de terreinen De Kluft en Oldhof is het project 'Kernrand Borne-West' opgestart.

Centrumplan

Voor de uitvoering van het masterplan centrum wordt in 2016 het deelproject herinrichting Bolkshoek afgerond.

Decentralisaties sociaal domein

In 2015 ronden wij het eerste deelproject (transitie) af en ontwikkelen wij een voorstel voor het tweede deelproject (transformatie) dat waarschijnlijk enkele jaren zal beslaan. Startpunt hiervoor is de kaderstelling door de raad, zoals aangegeven bij het raadsprogramma. Wij gaan, conform de motie van uw raad, uit van een budgetneutrale transformatie, ook met afnemende inkomsten van het rijk. Bij de behandeling van het eindrapport van de werkgroep 3 d's verwachten wij dat de raad een uitspraak doet over de verdere betrokkenheid.

Regisserende Netwerkorganisatie

Bij de ontwikkeling van de organisatie tot een regisserende netwerkorganisatie gaan we uit van een organische verandering zoals opgenomen in de realisatieroute. In 2016 verwachten we meer duidelijkheid te kunnen geven over de samenwerkingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (Regionale uitvoeringsdienst), sport (sportbedrijf), bedrijfsvoering (Twentebedrijf) en de regisserende kernorganisatie.

1.3 De begroting is voor de jaarschijf 2016 materieel sluitend

De jaarschijf 2016 sluit met een positief resultaat van € 13.500,-, waar wij vorig jaar nog een tekort van € 321.000,- verwachtten. In de memo van 14 april 2015 hebben wij u geïnformeerd over onze verwachting dat de mogelijke bijstelling van de rekenrente tot een neutraal saldo zou leiden.

Inmiddels is duidelijk dat het rekenrentepercentage bijgesteld kan worden naar 3,0% (was 4,0%). Deze aanpassing heeft gevolgen voor zowel de exploitatiebegroting als de grondexploitaties.

GEMEENTE BORNE

Omdat de rentelasten over verschillende producten in onze begroting zijn verdeeld, is het voordeel op productniveau vrijwel onzichtbaar. Het lagere rentepercentage van 3% levert een nadeel op ten aanzien van de bespaarde rente. De totale bespaarde rente daalt van € 2,1 miljoen naar € 1,6 miljoen. Omdat de bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves wordt dit budgettair neutraal verwerkt. Dit betekent wel een lagere toevoeging aan de reserve beleidsontwikkeling.

Ten aanzien van de kapitaallasten levert het lagere percentage voordeel op van € 479.000,- omdat dit percentage wordt doorberekend aan de boekwaarde van de investeringen. Een deel van dit voordeel (€ 200.000,-) wordt minder doorberekend aan kostendekkende taken (o.a. riolering en reiniging) en bij activa die worden gedekt door een reserve. Hier hebben deze mutaties geen effect voor de exploitatie. Daarnaast zijn er investeringen met een vast rentepercentage waar de nieuwe rekenrente geen invloed op heeft. In de begroting 2016-2019 is voor de grondexploitatie nog gerekend met een percentage van 4%, zoals vastgesteld in het MPG. In de begroting 2017-2020 zal het rentepercentage ook voor de grondexploitatie worden aangepast, zodat dan minder rentekosten worden toegerekend aan de verschillende grondexploitatie.

Voor de begroting 2016 zijn er nieuwe investeringen opgevoerd die voor extra rentekosten zorgen. Per saldo betekent de verlaging van de rekenrente een structureel voordeel van € 187.000,-.

1.4 Meerjarig financieel perspectief is minder negatief dan vorig jaar

Gelet op het begrotingsuitgangspunt 'handhaving bestaand beleid' in combinatie met een aantal autonome ontwikkelingen verwachten wij een lichte verbetering van onze financiële positie. Dat betekent dat de eerste jaarschijf van de begroting (2016) tot een neutraal saldo leidt. Meerjarig is er sprake van een verminderd negatief saldo, maar ombuigingen zullen nog steeds nodig zijn, maar wel op een later moment. In de tabel zijn de belangrijkste mutaties opgenomen die daaronder zijn toegelicht.

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019				
	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018 (11-11-2014)	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelposten	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	59 N	26 N	106 N	103 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid	13 V	33 V	351 N	687 N

Ook de omvang van bezuinigingsopdracht is veranderd. Bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2015-2018 (juli 2014) gingen we nog uit van een omvang van ongeveer € 1.600.000,-.

G E M E E N T E B O R N E

Uit de eerste wijziging meerjarenbegroting 2015 - 2018 (november 2014) bleek dat de omvang nog € 936.000,- is. In de voorliggende begroting 2016-2019 gaan wij uit van een tekort van € 687.000,- in 2019. Daarnaast is er over de laatste jaren een positief rekeningresultaat. Dit positieve resultaat komt elk jaar door incidentele meevallers.

Bijstand

Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage aan de gemeente Borne verhoogd en de prognose van het aantal cliënten is naar beneden bijgesteld. Hierdoor ontstaat een minder negatief saldo in de komende vier jaar.

Rentevoordeel kapitaallasten

Door verlaging van de rekenrente ontstaat een rentevoordeel van € 288.000,-. Het opvoeren van nieuwe investeringen verlaagt dit voordeel jaarlijks tot de hierboven genoemde bedragen.

Actualisatie Stelposten

Actualisatie van diverse stelposten die zijn opgenomen voor bijvoorbeeld onvoorziene uitgaven, autonome groei, het vervangingsinvesteringsplan en loon- en prijscompensaties.

Onroerende zaakbelasting

Actualisatie van het aantal aanslagen op basis van de gegevens van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Vergoeding samenwerkingsverbanden

Het betreft hierbij de vergoeding die we niet meer van Woonbeheer ontvangen als gevolg van het overdragen van de geldleningen en de garanties naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Daarnaast is er sprake van een administratieve correctie met betrekking tot de trekkingsrechten SMS.

Salarissen

Actualisatie van salarissen volgens de actuele cao.

Actualisatie Planon (onderhoudsplan)

Het onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen is geactualiseerd. Op met name het gemeentehuis, sportaccommodaties en het kulturhus is het budget voor onderhoud verhoogd. Het groot onderhoud is ook bijgesteld maar deze wordt gedekt uit de reserve groot onderhoud en verloopt budgettair neutraal in de begroting.

Gemeentefonds

De ramingen zijn geactualiseerd op basis van de laatste circulaire (december 2014). Op basis van de begrotingsrichtlijnen zijn de aantallen m.b.t. de verdelingsmaatstaven aangepast.

1.5 Begroting voldoet aan eisen toezichthouder

In de begrotingsbrief 2016 geeft de provincie Overijssel aan zich zorgen te maken over de financiële positie van gemeenten. Dit is voor de provincie aanleiding om de toetsingscriteria op drie onderdelen nader te duiden:

- het toegenomen belang van gemeenschappelijke regelingen;
- de onzekerheden binnen het sociale domein;
- de toenemende druk op het onderhoud kapitaalgoederen.

G E M E E N T E B O R N E

Wij herkennen de zorgen van de toezichhouder en pakken deze in 2016 verder op. De voorliggende begroting komt op dit moment voldoende tegemoet aan deze toetsingscriteria. Met het materieel in evenwicht zijn van de jaarschijven 2016 en 2017 voldoet deze begroting aan de belangrijkste voorwaarde van de toezichhouder.

2.1 Nieuw beleid is gericht op ontwikkeling naar regisserende gemeente

De begroting 2016 en het financieel meerjarenperspectief bieden geen ruimte voor (structureel) nieuw beleid, anders dan de ruimte binnen de reserve beleidsontwikkeling. Wel kan (extra) ruimte voor nieuw beleid gemaakt worden door 1) de onroerende zaakbelasting te verhogen en 2) bestaand beleid te schrappen.

Zoals in de inleiding al aangekondigd, leggen wij u een beleidsarme begroting voor, behoudens de financiële vertaling van het raadsbesluit om de Verbindingsweg en tunnel aan te leggen, en de structurele gevolgen van de afronding van het strategisch project De Groene Poort. Nieuw beleid voortkomend uit de startnotities willen wij incidenteel financieren, om hiermee de omslag naar de regisserende gemeente te maken. Ditzelfde geldt voor het vervolg op De Groene Poort en voor de wens van de raad om de ondersteuning van de griffie uit te breiden.

Ten slotte vragen wij aandacht voor drie onderwerpen die mogelijk in de toekomst om een (nieuwe) afweging vragen: hondenbeleid, integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

A Verbindingsweg en eerste spooronderdoorgang

Wij stellen u voor om het ontbrekende deel van de investering voor de Verbindingsweg en de tunnel van (maximaal) € 9,2 miljoen te dekken door een onttrekking uit de reserve beleidsontwikkeling van € 4.000.000,-- in combinatie met een jaarlijkse verhoging van de OZB-tarieven met 2,0 % gedurende de periode 2017 tot en met 2020.

Op 4 juni 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van de eerste stapsteen van de Totaalvisie, zijnde de aanleg van de Verbindingsweg en de spooronderdoorgang, in combinatie met het opheffen van de bestaande spoorwegovergang in de Oonksweg. Van de totale investering van € 26,5 miljoen is € 17,3 miljoen gedekt. Onze inspanning blijft er op gericht om aanvullende gelden van derden te verwerven. Wij zullen de raad ruimschoots voor de start van de uitvoering en uiterlijk medio 2016 bij de begrotingsbehandeling, informeren wat deze inspanning heeft opgeleverd.

B Groene Poort

Wij stellen u voor om voor het beheer en onderhoud structureel € 10.000,- beschikbaar te stellen en voor het vervolg drie jaar incidenteel € 50.000,- per jaar.

De nadruk voor de komende periode ligt meer op instandhouding van de kwaliteiten van het gebied Groene Poort en het genereren van economische spin-off. De bijdrage van de gemeente is deels structureel voor beheer en onderhoud. Incidentele middelen zijn nodig voor organisatiekosten en deelname aan programma's en middelen voor cofinanciering.

C Duurzaamheid

Wij stellen u voor om voor de doorontwikkeling van duurzaamheid drie jaar incidenteel € 58.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Het onderwerp duurzaamheid heeft in de visie Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen een prominente plaats gekregen. Duurzaamheid wordt in de visie gekoppeld aan de thema's bouwen, energie, mobiliteit, (openbare) verlichting, biodiversiteit en duurzaam inkopen en aanbesteden.

G E M E E N T E B O R N E

Het grote aantal afgeronde projecten uit de Duurzaamheidsagenda (een participatieproject met ideeën/projecten uit de gemeenschap), de initiatieven van de stichtingen Borne Duurzaam! en Borne Energie tonen aan dat duurzaamheid leeft binnen de Bornse gemeenschap. De komende drie jaar zetten we deze aanpak door en geven we invulling aan de ambitie uit het raadsprogramma 2014-2018.

D Mediation

Wij stellen u voor om voor mediationtrajecten drie jaar incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen.

Mediation wordt heel concreet ingezet in situaties die vast zitten en mogelijk los te trekken zijn door met elkaar in gesprek te gaan. Is er geen geld voor mediation, dan wordt er eerder een vlucht gezocht in lange juridische procedures die ook veel geld kosten. De afgelopen jaren hebben, in het kader van de startnotities, enkele mediationtrajecten gelopen met positieve ervaringen voor alle betrokkenen.

E Participatie

Wij stellen u voor om voor het participatiever maken van bestuur en organisatie drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

In het kader van de ontwikkelingen om te komen tot een regisserende gemeente is één van de belangrijke pijlers het inbedden van overheidsparticipatie. Dit gaat niet vanzelf. Om de medewerkers, het college en de raad te ondersteunen bij dit proces, is inzet nodig van een participatieadviseur. De taak van de participatieadviseur is om de organisatie te ondersteunen om in maximaal drie jaar overheidsparticipatie binnen alle geledingen te verankeren. Wij willen de voortgang tussentijds evalueren en zullen u informeren over de voortgang.

F Bijzondere opsporingsambtenaar

Wij stellen u voor om voor de uitvoering van leefbaarheid en veiligheid openbare ruimte drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Door de inzet van een 2e BOA wordt toezicht en handhaving openbare ruimte breder opgepakt. Veel werkzaamheden moeten uitgevoerd worden door 2 personen i.v.m. eigen veiligheid. Hiernaast zijn er verschillende ontwikkelingen waardoor uitbreiding noodzakelijk is: ontwikkeling AZC, drank- en horecabeleid, marktmeester, parkeerbeleid en klachten openbare ruimte.

G Ondersteuning griffie

Wij stellen u voor om voor de ondersteuning van de raad drie jaar incidenteel € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen.

De wens van de werkgeverscommissie is om te komen tot een meer inhoudelijke ondersteuning van de raad. Met de huidige personele capaciteit kunnen de ambities van de raad onvoldoende worden waar gemaakt.

H Hondenbeleid

Het is een wens vanuit de raad om de hondenoverlast terug te dringen. Zowel honden- als niet-hondenbezitters hebben baat bij een deugdelijk hondenbeleid met bijbehorende maatregelen. Een deugdelijk hondenbeleidsplan is van invloed op de gehele openbare ruimte. Wij stellen u voor om de invoering van het hondenbeleidsplan en de financiële gevolgen hiervan te betrekken bij de integrale afweging in de begroting 2017-2020.

I Integraal huisvestingsplan

Uw raad heeft op verzoek van de schoolbesturen besloten om het integraal huisvestingsplan niet te agenderen in afwachting van een nadere afweging door de schoolbesturen. De financiële gevolgen van het integraal huisvestingsplan kunt u pas afwegen als duidelijk is welke scenario's de voorkeur hebben.

G E M E E N T E B O R N E

Wij stellen u daarom voor om de financiering van het integraal huisvestingsplan te betrekken bij de integrale afweging bij de begroting 2017-2020.

J Onkruidbestrijding

Per 1 januari 2016 wordt een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht. Zodra bekend is wat de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het beheer zijn, doen wij u hierover een voorstel.

3.1 Interactief begroten niet belasten met bezuinigingen

Uw gemeenteraad heeft in september 2014 een interactief proces voor een derde tranche bezuinigingen vastgesteld. Tegelijk heeft u besloten om een bredere dialoog met de Bornse samenleving aan te gaan over de prioriteiten voor de bezuiniging, maar ook over de raadsagenda en de nadere uitvoering van de toekomstvisie MijnBorne2030.

De directe noodzaak om te bezuinigen is niet meer zo groot als in 2014. De omvang van de bezuinigingen is kleiner en de jaarschijven 2016 en 2017 hebben een neutraal saldo. Daarom is ons voorstel om de focus van het interactieve proces te verleggen van de bezuinigingen naar de bredere dialoog over wat de gemeente Borne doet, op welke manier ze dat doet en wat dat kost. En hierdoor te borgen dat wat de gemeente doet beter aansluit bij de behoeften van de Bornse samenleving. Het gaat dan niet alleen om bezuinigingen en de goede dingen doen, maar juist om het ter discussie stellen van bestaande activiteiten en het creëren van ruimte om nieuwe ambities waar te kunnen maken ('nieuw voor oud'). De bedoeling is om deze dialoog structureel plaats te laten vinden. Het resultaat hiervan is een interactieve begroting.

Met de Bornse convenantpartners is een eerste gespreksronde geweest over de vraag hoe we dit proces het beste vorm kunnen geven. Een van de punten die hier uit kwam is transparantie van de gemeentelijke begroting. Daar gaan we mee aan de slag en sluit ook aan bij het voornemen om de begroting beter leesbaar te maken. Verder gaan we met de input van de convenantpartners verder uitwerken op welke manier we deze dialoog gaan vormgeven. Begin 2016 ontvangt u hierover een raadsvoorstel met daarin een procesvoorstel.

4 Kanttekeningen

1.1 Begroting laat relatief grote schommelingen zien

Het meerjarig perspectief laat de afgelopen jaren grote schommelingen zien die terug te voeren zijn op economische ontwikkelingen, de effecten hiervan binnen het sociaal domein en wijzigingen in het gemeentefonds. Door maatschappelijke ontwikkelingen verwachten we ook de komende jaren nog wijzigingen in het meerjarig perspectief. Hoe verder we vooruitkijken hoe onzekerder het perspectief. Hier zullen we zoveel mogelijk op anticiperen door flexibiliteit in acht te nemen bij meerjarige keuzes zoals bezuinigingen en investeringen en behoedzaam te blijven begroten.

De begroting 2016-2019 is gebaseerd op een peildatum (1 maart 2015). In de cyclus heeft de raad meerdere mogelijkheden om de begroting bij te stellen (1^e wijziging, bestuursrapportage, maar ook alle andere raadsvergaderingen gedurende het jaar 2016).

2.1 Lastendruk wordt hoger

De lastendruk blijft binnen bestaand beleid beperkt tot de inflatiecorrectie van 1,25% op de onroerende zaakbelasting en de reeds besloten (laatste jaar) verhoging in verband met de realisering van De Veste.

G E M E E N T E B O R N E

Met uw raad is afgesproken dat verhoging van de onroerende zaakbelasting alleen gebruikt wordt voor nieuwe initiatieven die ten goede komen aan de Bornse gemeenschap.

Voor de realisatie van de verbindingsweg in combinatie met de eerste spooronderdoorgang wordt in lijn hiermee voorgesteld om deze deels te financieren door vier jaar de onroerende zaakbelasting jaarlijks extra te verhogen met 2%.

Op basis van een gemiddelde woningwaarde in 2013 van € 219.000,- bedraagt de lastenstijging bijna € 4,- voor de inflatiecorrectie en vanaf 2017 4 jaar lang ongeveer € 6,- voor de meerkosten verbindingsweg (totaal ongeveer € 24,-). Als gevolg van de daling van de rekenrente naar 3% dalen de lasten voor de rioolheffing in 2016 met ongeveer € 10,-. Op de afvalstoffenheffing heeft de rentedaling maar beperkte invloed omdat op dit product nagenoeg geen kapitaallasten worden verantwoord.

De definitieve tarieven worden overigens vastgesteld bij de aanbieding van de verordeningen in de raad van december 2015. Met de informatie die we nu hebben gaat het, exclusief inflatiecorrectie, om een nettoverhoging van ongeveer € 23,- in 2020, waarvan een bedrag van € 9,- het gevolg is van een reeds eerder genomen besluit over De Veste, waardoor het feitelijke effect van de nu voorliggende begroting afgerond € 14,- bedraagt.

+

Wijzigingen lastendruk voor woning met gemiddelde woningwaarde 2013 in €					
	2016	2017	2018	2019	2020
Effecten voorliggende begroting					
Inflatiecorrectie OZB (1,25%)	+4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rioolheffing	-10	-10	-10	-10	-10
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
Verhoging OZB Verb weg (2%)	0	+6	+12	+18	+24
Sub-totaal effecten voorliggende begroting	-6	-4	+2	+8	+14
Reeds genomen besluit					
Verhoging OZB Veste (3% t/m 2016)	+9	+9	+9	+9	+9
Totaal	+3	+5	+11	+17	+23

2.2 Weerstandspositie voldoet aan afgesproken norm

De ratio weerstandsvermogen is bij de verdeling van het rekeningresultaat 2014 gestegen tot 1,78 ruim boven de norm van 1,0. Met het vaststellen van de voorliggende begroting is de verwachte ratio, exclusief de nieuwe beleidswensen, zelfs 1,88. Met de voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling daalt de ratio weerstandsvermogen tot ongeveer 1,50 hetgeen als ruim voldoende kan worden gekwantificeerd.

De voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling betekent echter wel dat de reserve beleidsontwikkeling nagenoeg uitgeput is.

G E M E E N T E B O R N E

Er is slechts beperkte ruimte voor toekomstige ambities en het opvangen van ontwikkelingen waarvoor een beroep op de reserve beleidsontwikkeling moet worden gedaan. Hierbij kunt u denken aan hondenbeleid, het integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

Op basis van de vastgestelde jaarrekening 2014 is de stand van de reserve beleidsontwikkeling op 1 januari 2015 € 6.792.772,-. Op basis van eerdere besluitvorming heeft u raad besloten om tot en met 2018 voor een bedrag van € 1.885.000,- te onttrekken uit de reserve beleidsontwikkeling zodat een bedrag van € 4.604.772,- aan vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling resteert.

Op basis van het nu voorliggende voorstel wordt een bedrag van € 4.580.500,- onttrokken aan de reserve waardoor nog een bedrag van € 24.772,- resteert. Hierbij kan aangetekend worden dat aan de reserve wel jaarlijks rente wordt toegevoegd, maar dit is afhankelijk van de feitelijke stand van alle reserves. Hierdoor zal de komende 4 jaar de reserve nog wel kunnen groeien.

5 Kosten, baten en dekking

Begrotingssaldo (x € 1.000,-)	2016	2017	2018	2019
Lasten	64.850	60.976	62.214	61.191
Baten	64.863	61.009	61.863	60.504
Saldo	14 V	33 V	351 N	687 N

Nieuw beleid	Kosten		Dekking		
	Incidenteel	Structureel	Begrotingssaldo	Reserve beleidsontwikkeling	OZB
Verbindingsweg	9.200.000			4.000.000	5.200.000
Groene Poort	150.000	10.000	10.000	150.000	
Duurzaamheid	175.500			175.500	
Mediation	30.000			30.000	
Participatie	97.500			97.500	
BOA	97.500			97.500	
Griffie	30.000			30.000	
Totaal	9.780.500	10.000	10.000	4.580.500	5.200.000

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming door de raad wordt de meerjarenbegroting aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder. Deze zal in november worden aangevuld met de 1^e wijziging van de begroting.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Borne, 3 - 7 - 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G. J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

Raadsbesluit

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int01988

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3-7-2015;

besluit:

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

Beleidsbegroting

Visie en prioriteiten

Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen

WELZIJN EN SAMENLEVING in 2030

Gewilde locatie om te wonen. Dorpse identiteit, groene gemeente, stedelijke voorzieningen dichtbij. Zelfstandigheid behouden. Noaberschap en gastvrijheid. Inwoneraantal is gegroeid. Aansprekende voorzieningen voor de jeugd. Centrum ontmoetingsplek voor bewoners. Goede verbindingen van de wijken naar het centrum. Uitnodigende uitstraling van het centrum. Aantrekkelijk voor de jeugd door vele uitgaansgelegenheden en terrasjes. Het Kulturhus is een bindende factor in de gemeenschap. Door culturele activiteiten leren bewoners elkaar beter kennen en integreren nieuwe inwoners makkelijk.

RUIMTE EN WONEN in 2030

De structuur en aanblik van Borne, Hertme en Zenderen is zoveel mogelijk gelijk gebleven. Nieuwe woningen gebouwd door effectief van de open ruimte in de dorpskernen gebruik te maken. Oude woningen en bedrijfsruimtes zijn indien nodig vervangen door nieuwbouw. Bornearen in alle leeftijdsfasen wonen gelukkig in Borne. Zorgwoningen voor bewoners die extra zorg behoeven. Levensloop geschikte woningen in de nieuwbouw. Veel senioren uit de omgeving gevestigd in diverse woonservice-zones.

ECONOMIE EN ONDERNEMEN in 2030

De aantrekkingskracht van Borne uit zich in nieuwe bedrijvigheid. Er zijn diverse kennisintensieve zelfstandige bedrijfjes gevestigd. Ook komen door het groene karakter van de gemeente en de vele culturele activiteiten ieder jaar meer toeristen naar Borne en de kerkdorpen. Er is hierdoor meer werkgelegenheid in de horeca ontstaan.

DUURZAAMHEID in 2030

Alle nieuwbouw van de afgelopen jaren is gebouwd op basis van duurzame principes. Projectontwikkelaars gebruiken 100% herbruikbaar materiaal voor hun nieuwbouw. De nieuwe woningen zijn energieneutraal. Borne heeft zijn duurzaamheid in een convenant met alle Bornse bedrijven en organisaties vastgelegd. Daarin hebben alle partijen zich verbonden groene energie en minimaal 50% fairtrade producten te gebruiken.

Programma's

Leve Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Inwoners van Borne wonen en leven in een duurzame en veilige leefomgeving

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over woon-omgeving	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,6	Geen meting	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
Oordeel over leefbaarheid in de buurt	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,5	Geen meting	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Oordeel over veiligheid in de buurt	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,4	Geen meting	7,0	Geen meting	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Veiligheidsbeleving: % inwoners dat zich wel eens onveilig voelt	Integrale veiligheidsmonitor (vierjaarlijks)	20% (landelijk 25%)	-	-	20%	20%	20%	20%	20%	20%
Aantal incidenten waarvoor de brandweer in Borne is uitgerukt	Repressief jaarverslag repressie brandweer 2012	172	164	114	96	150	150	150	150	150
Ongevallen-cijfers verkeer, incidenten per jaar (totaal ongevallen / ziekenhuis-opname / dodelijke afloop	ViaStat 2009	Niet beschikbaar*	145 / 4 / 0	140 / 3 / 2	N.n.b. / N.n.b. / 3	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1	135 / 2 / 1
Verouderingsgraad (60+) : (0-20)	GBA informatie	99%	103%	101%	113% (5.924 : 5.220)	114%	114%	115%	115%	115%

Raadsprogramma 2014-2018

Wonen

De raad wil het profiel van Borne als gewilde woongemeente verder versterken door wonen voor

alle groepen mogelijk te maken en een duurzame en veilige woonomgeving te stimuleren. Bij wonen ligt de nadruk op woningen voor starters en singles, levensloopbestendige woningen en verduurzaming van de bestaande woningvoorraad.

Leefbaarheid en veiligheid

Bij veiligheid richt de raad zich de komende vier jaar op een veilige woon- en leefomgeving door participatie van inwoners en het tegengaan van overlast door verkeer. Hierbij vormt de Maatschappelijke veiligheidsagenda de leidraad

Duurzaamheid

Op het gebied van duurzaamheid wil de raad weten waar Borne staat, het ambitieniveau bepalen en hiervoor structureel beleid ontwikkelen. Onderdeel hiervan is het afvalbeleid.

De duurzaamheidsagenda die samen met de samenleving is opgesteld wordt uitgevoerd.

Beleidsdoelen

1. **Voldoen aan kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte**
2. **Groei van het aantal inwoners naar uiteindelijk 28.000**
3. **Duurzaam inrichten en beheren van de leefomgeving**
4. **Veiligheid bewaken en borgen**

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1 en 2A Gereed gemelde woonruimten (= toevoeging woningvoorraad uitleg+bestaand gebied)	Woningbouw-programma	176	179	62	60	121	112	112	117	114
2B Aantal inwoners per 1 januari	GBA	21.567	21.764	21.884	21.980	22.120	22.240	22.360	22.480	22.600
3A Percentage bronscheiding afval (landelijke streefnorm SenterNovem = 56%)	Interne rapportage	52,4 %	51,4 %	54%	Nog niet bekend	56%	56%	57%	57%	58%
3B Percentage afkoppeling hemelwater-afvoer verhard oppervlak	Gemeentelijk Rioleringsplan / Waterplan Borne	9,8%	10,2 %	11,3 %	11,9%	12%	12,5 %	13 %	13,5 %	14%
4A Aantal diefstallen /woninginbraken	Signaleringslijst politie	54	49	87	62	50	50	50	50	50
4B Aantal geweldsdelicten	Signaleringslijst politie	70	57	65	69	55	55	55	55	55
4C Opkomsttijden incidentbestrijding	Cijfers incident-bestrijding	76%	84%	76%	90%	80%	80%	80%	80%	80%

ding (Landelijke zorgnorm = 80%)	brandweer								
-------------------------------------	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Wonen

Beleidsdoel 1: voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte.

Beleidsdoel 2: groei van het aantal inwoners naar 28.000.

Raadsprogramma 2014-2018

Woonvisie

Doel	Kwalitatief goede en betaalbare woningen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Actualiseren woonvisie Balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt Gebaseerd op inventarisatie van vraag en aanbod Stimuleren ontwikkeling Bornsche Maten Commerciële voorzieningen Bornsche Maten Betaalbare huurwoningen voor starters en singles Revitalisatie bestaande woningen Levensloopbestendige woningen
Agenda	In 2014

Bornsche Maten

Doel	Realiseren van 2700 woningen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Flexibiliteit in woningontwikkeling Faciliteiten en voorzieningen op wijkniveau
Agenda	P&C-cyclus en planning projecten

Woonvisie

Het raadsprogramma 2014-2018 stelt zich onder meer ten doel het profiel van Borne als gewilde woongemeente verder te versterken door wonen voor alle groepen mogelijk te maken en een duurzame en veilige woonomgeving te stimuleren.

In 2015 wordt de regionale Woonvisie vastgesteld door Gedeputeerde Staten, alle Twentse gemeenten en alle Twentse woningcorporaties. Op basis daarvan wordt de vertaalslag gemaakt naar woningbouwaantallen voor de Twentse gemeenten. De provincie wil afspraken maken over over deze aantallen die in een actieprogramma worden opgenomen. Pas daarna kan de Bornse Woonvisie worden vastgesteld. Daarbij staat een goede balans tussen vraag en aanbod op de woningmarkt, gebaseerd op een gedegen inventarisatie, centraal. Bij het opstellen van de lokale woonvisie worden ook de gemeente Hengelo en de inmiddels gefuseerde corporatie Welbions betrokken. In dit proces moet ook meer duidelijkheid ontstaan over het groeiperspectief en inwoneraantal van Borne.

Bornsche Maten

Naast de door de raad gewenste specifieke doelgroepen, zal de Bornsche Maten vooral doorgaan met het voorzien in de regionale vraag naar woonruimte voor de doelgroep jonge gezinnen met kinderen die graag dicht bij de stad wonen en toch in een kleinschalige omgeving willen wonen. De Bornsche Maten is hiervoor binnen de Netwerkstad Twente de aangewezen prioritaire locatie.

De eerste en tweede fase zijn in afronding zodat in 2016 gestart kan worden met het in ontwikkeling nemen van de derde fase (Boswonen en Beekdalwonen).

Ruimtelijke ordening

Naar verwachting zal het bestemmingsplan Buitengebied nog in 2015 ter vaststelling aan de gemeenteraad worden aangeboden. De ervaring leert dat tegen een dergelijk omvangrijk plan beroep wordt ingesteld bij de Raad van State. Behandeling daarvan zal plaatsvinden in 2016.

Het proces om op een vernieuwende manier tot ruimtelijke en functionele herinvulling van de vrijkomende schoollocaties te komen, krijgt voor een groot deel in 2016 zijn beslag.

2016 wordt een belangrijk jaar om te komen tot implementatie van de Omgevingswet. Daarvoor zullen middelen moeten worden vrijgemaakt.

Vanwege de RO-samenwerking in Netwerkstadverband is de aanschaf van nieuwe software noodzakelijk.

Duurzaamheid

Beleidsdoel 3: duurzaam inrichten en beheren van de leefomgeving.

Raadsprogramma 2014-2018

Duurzaamheid

Doel	Streven op termijn naar energieneutrale gemeenschap
Initiatief	College van B en W
Kaders	Evaluatie startnotitie Duurzaamheid door gemeenteraad Verkrijgen van inzicht in stand van zaken duurzaamheid Ambitieniveau voor structureel beleid bepalen Afval inzamelen, verwerken en vermarkten is deel van uitvoering duurzaamheid
Agenda	2015

Duurzame samenleving

Met het opstellen van de Startnotitie Duurzaam & Veilig en de verdere uitwerking hiervan in de Duurzaamheidsagenda is een eerste stap gezet om duurzaam denken en handelen te verweven in de organisatie en gemeenschap. De uitdaging voor de komende jaren is om samen concrete doelstellingen op het gebied van duurzaamheid vast te stellen, en duurzaamheid te verankeren in alle beleidsvelden waarop de gemeente actief is. Het nadenken over betere of duurzame alternatieven zou een gemeente- én gemeenschapsbreed automatisme moeten zijn. Het uitgangspunt hierbij is het streven naar een energieneutrale gemeenschap.

In 2016 werken we samen met de Bornse gemeenschap uit hoe we op termijn een energieneutrale samenleving kunnen worden. Zaken die hierbij meespelen zijn bijvoorbeeld het terugdringen van de CO₂-uitstoot door schoner vervoer te stimuleren en slimmere oplossingen te bieden voor woon-werkverkeer. Maar ook door samenwerking met partners, zoals de 6.600 ton CO₂ vermijding die jaarlijks door Twence wordt gerealiseerd door duurzame (Bornse) afvalverwerking en energie opwekking. Ook energiebesparing bij bestaande woningen en gebruik van alternatieve energie (wind- of zonne-energie) zullen zorgen voor vermindering van CO₂-uitstoot en dus een schoner milieu. Het bestaande energieloket kan hierbij een rol spelen. In de openbare ruimte liggen kansen in het duurzaam materiaalgebruik en een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Op het gebied van economische duurzaamheid (bedrijven) liggen mogelijkheden om o.a. duurzaam ondernemen en energiebesparing binnen het bedrijfsleven te stimuleren. Als gemeente willen we daarnaast zo snel mogelijk voor 100% duurzaam inkopen. Niet alleen om zelf het goede voorbeeld te geven, maar ook om onze leveranciers te stimuleren duurzaam te ondernemen.

Door de hoge participatiegraad biedt het aspect sociale duurzaamheid (mensen) binnen Borne kansen voor een duurzame, toekomstbestendige samenleving waarin mensen naar vermogen mee kunnen doen. De Duurzaamheidsagenda is hier een mooi voorbeeld van; een opsomming van projecten en ideeën uit de samenleving, die gezamenlijk worden opgepakt en uitgevoerd. Hierbij wordt samen gewerkt met Borne Duurzaam! en het Kulturhus. Bij het integraal oppakken van duurzaamheid is specifieke kennis/begeleiding nodig om integrale duurzaamheid in de praktijk te brengen.

De resultaten die we in 2016 en de jaren hierna willen behalen, om op termijn een energieneutrale samenleving te worden, moeten nog concreet worden uitgewerkt. Dit betekent dat ook de effect- en prestatie-indicatoren op het gebied van duurzaamheid nog nader bepaald moeten worden.

Afvalverwijdering en -verwerking

In 2015 wordt een voorstel gedaan voor het stapsgewijs bereiken van de regionale afvalambitie "Afvalloos Twente", waarbij het uitgangspunt is dat er in 2030 per inwoner nog slechts 30 kilogram restafval wordt aangeboden. De mogelijkheden voor verhoging van de scheidingsprestaties, omgekeerd inzamelen en de inzet van stimulerende maatregelen als Diftar worden in het voorstel afgewogen en toegelicht.

Water en riolering

Minder hemelwater naar de zuivering, schonere oppervlaktewateren en beperking van de wateroverlast. Het anders omgaan met de inzameling en transport van hemelwater is een uitdaging. Voornemen is om circa een vijfde deel van het totaal aan aangesloten verhard oppervlak lozend op het gemengde rioleringssysteem te ontkoppelen en duurzaam in te richten. Het hemelwater opvangen, bergen-vasthouden in de omgeving en dan pas afvoeren –eventueel vertraagd- is een centraal uitgangspunt in de wateropgaven.

In de afgelopen decennia is de gemeente Borne meerdere malen getroffen door extreme regenval in de zomerperiode. Samen met betrokken instanties worden afkoppelplannen en verbeteringsmaatregelen ontwikkeld en uitgevoerd om de overlast te beperken. Regionaal werken de 14 Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen al enige tijd samen.

Met het Nationaal Bestuursakkoord Water ligt er landelijk een aanzienlijke bezuinigingsopgave in de waterketen van 380 miljoen voor 2020. Dit heeft geresulteerd in een bestuurlijk vastgesteld werkdocument om de gestelde doelstellingen voor de regio Twente te bereiken. De landelijke opgave van € 380 miljoen besparing per jaar in 2020 betekent voor de regio Twente een besparingsopgave van structureel € 14,3 miljoen in 2020. De nadruk van de regionale samenwerking wordt in de komende jaren gelegd op de onderwerpen: rioolvervangings, financiering van investeringen, beheer en onderhoud gemalen en communicatie afkoppelen. Met name de onderwerpen rioolvervangings en de financiële aspecten scoren hoog in de prioritering voor de winstkansen. In 2016 worden de thema's nader uitgewerkt door de Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen in diverse werkplaatsen. Het eindrapport van een werkplaats biedt voor alle partijen inzicht en kansen om eventueel nieuw beleid in de afvalwaterketen -op lokaal niveau- in de komende jaren toe te passen.

Waterschap Vechtstromen heeft een nieuw beleidsdocument (werken aan water in de stad) opgesteld om de samenwerking in de komende jaren voor stedelijk waterbeheer met de gemeente te versterken. Niet alleen de wettelijke rol- en taakopvatting wordt in het document aangegeven, maar het accent ligt ook op het stimuleren en faciliteren van bepaalde ambities en ontwikkelingen op watergebied.

Bodem

In Borne willen we voorkomen dat de milieuhygiënische bodemkwaliteit van locaties waarop grond wordt toegepast, verslechtert. Toepassingen van grond moeten bij een landelijk meldpunt worden gemeld. Gemeenten toetsen vervolgens of de melding kan worden geaccepteerd. In Borne wordt voor die toetsing gebruik gemaakt van de bodembeheernota met de bodemkwaliteitskaart die in 2011 door de raad is vastgesteld. Eéns per vijf jaar moet de bodembeheernota met kwaliteitskaart herzien worden. In het licht van de samenwerking (gezamenlijke kaart) en om in hetzelfde ritme te komen met de andere Twentse gemeenten, wordt deze actualisatie pas in 2018 uitgevoerd. Dit kan door de huidige bodembeheernota in 2016 met kwaliteitskaart nog met twee jaren te verlengen.

Lijkbezorging

In 2015 wordt op basis van het vastgestelde beheerplan voor de begraafplaats achterstallig onderhoud weggewerkt en groen omgevormd, waardoor vanaf 2016 onderhoud op beheerniveau basisplus plaats kan vinden op een sobere, maar respectvolle begraafplaats. Met de inzet van vrijwilligers kan zo mogelijk nog een extra kwaliteit worden bereikt.

Leefbaarheid en veiligheid

Beleidsdoel 4: veiligheid bewaken en borgen

Buurtontwikkeling

	Veiligheid (in de buurt)/tegengaan overlast
	Hondenbeleid
	Participatie/wijkgericht werken
	Mobiliteit en verkeersveiligheid
Doel	Vergroten leefbaarheid en veiligheid door participatie buurtbewoners 'Nabijheid, als mens, naast mens.'
Initiatief	Gemeenteraad
Kaders	Maatschappelijke veiligheidsagenda gemeente Borne 2013-2016 In gesprek gaan met strategische partners vanuit de vraagstelling op welke wijze de leefbaarheid en veiligheid kan worden vergroot en welke bijdrage de partners kunnen leveren. Aanpak: gezamenlijke bijeenkomst, gevolgd door themasessies. Werkvorm nader te bepalen.
Agenda	Tweede helft 2014 (kaders bepalen); in september werkgroep samen stellen.
Strategische partners	Dorps- en wijkorganisaties Stuurgroep Leefbaarheid en veiligheid: - Politie - Brandweer - Woonbeheer - Welzijn Borne - Gemeente Kulturhus (dorps- en wijkcoördinatie) Werkgroep Neie Noaberschap Bornse huisartsen Scholen Lokale media

Buurtontwikkeling

Samenwerking met buurten en wijken is een middel om met burgerparticipatie vraaggericht buurtontwikkeling in gang te zetten. Ook in 2016 zal de werkgroep Neje Noaberschap een rol hierbij spelen in de stimulering van leefbaarheid, veiligheid en sociale cohesie in buurten en wijken. Afhankelijk van de evaluatie van de startnotitie 'Leefbaarheid en veiligheid' in 2015, willen we in 2016 de samenwerking met het Kulturhus voortzetten door een nieuwe dienstverleningsovereenkomst te sluiten en de buurtbon doorontwikkelen.

Het jaarlijkse wijkgesprek is voor de dorps- en wijkraden een terugkerend moment om best practices met elkaar te delen en kennis en informatie te vergaren om buurtontwikkeling in de eigen wijk, buurt of dorp te stimuleren. Buurtontwikkeling zullen we in 2016 opnemen in de herziening van het integraal veiligheidsbeleid.

Hondenbeleid

Om invulling te geven aan de breed gevoelde wens om de overlast van honden terug te dringen, is een hondenbeleidsplan voorbereid. De uitvoering van de dit plan opgenomen maatregelen, is afhankelijk van

het moment waarop de hieraan verbonden financiële middelen door de raad beschikbaar worden gesteld.

Openbare orde en veiligheid

Thema's als radicalisering, mensenhandel, georganiseerde criminaliteit zijn niet meer alleen grotenstedenproblematiek, ook de gemeente Borne heeft hiermee te maken. Een goede informatiepositie op het gebied van veiligheid en het sociaal domein is hierbij onontbeerlijk. Deze informatiepositie moet goed worden ontsloten, de gemeente moet intern, maar ook met partners "weten wat ze kunnen weten" en daar handelingsperspectieven op ontwikkelen. In 2016 willen we een bestuurlijk 'dashboard' klaar hebben voor multiprobleemgezinnen. Daarnaast maken we in 2016 afspraken met onze partners over handhavingsarrangementen voor de aanpak van georganiseerde criminaliteit

De decentralisaties bij zorg en jeugd, hebben er toe geleid dat de complexere cases (waaronder zorgmijders) minder aandacht krijgen, waardoor er meer incidenten voorkomen zoals woonoverlast in woonwijken, gewelddadige incidenten etc. Dit zal naar verwachting in 2016 een groter beslag leggen op de crisisorganisatie.

Veiligheid wordt meer in wisselwerking met burgers georganiseerd. Het doel is het vergroten van de betrokkenheid. Dit vraagt om een veiligheidsnetwerk om de burger heen, waarbij het zwaartepunt ligt bij het zelforganiserend vermogen van de burgers. De rol van de overheid wordt meer faciliterend en stimulerend, gericht op effectieve samenwerkingsrelaties tussen overheden onderling of met inwoners in buurten, wijken en straten. Hierbij maken we nog niet optimaal gebruik van social media. Hulpkracht van burgers via sociaal media kan snel worden georganiseerd. In 2016 willen we social media als kanaal opgenomen hebben in onze dienstverlening.

Externe veiligheid

In 2012 is de beleidsvisie externe veiligheid geactualiseerd. Doel is het borgen van een adequaat veiligheidsniveau en duidelijkheid bieden voor toekomstige (nieuwbouw)ontwikkelingen, maar vooral deze ontwikkelingen mogelijk maken. De visie heeft betrekking op twee LPG tankstations, vuurwerkbedrijven en de transportassen met vervoer van gevaarlijke stoffen (spoor/weg/buisleidingen). De bedrijven worden jaarlijks gecontroleerd op naleving van de voorschriften. Voor de transportassen geldt dat bij ontwikkelingen in de directe omgeving wordt getoetst hoe deze zich verhouden tot het beleid en wet- en regelgeving.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	Meerjarenraming					
	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	2017	2018	2019
Totale lasten	25.381	22.351	23.148	19.942	21.082	19.844
Totale baten	16.354	14.433	16.027	13.073	14.230	13.027
Saldo	9.027	7.918	7.121	6.869	6.852	6.817

Meedoen in Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Alle inwoners zijn in staat om volwaardig deel te nemen aan onze samenleving.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over aanbod aan welzijnsvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,3	Geen meting	6,4	Geen meting	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Oordeel over aanbod aan gezondheidsvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,8	Geen meting	7,7	Geen meting	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
Oordeel over aanbod onderwijsinstellingen in het algemeen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,6	Geen meting	7,6	Geen meting	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
Oordeel over aanbod sportvoorzieningen	Burgerpeiling Waar staat je gemeente (tweejaarlijks)	7,9	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Aantal huishoudens met inkomen tot 120% van het sociaal minimum	Armoedemonitor absoluut aantal (en percentage totaal aantal huishoudens)	943	Geen meting	1036	Geen meting	1000	1000	1000	1000	1000
Percentage huishoudens met inkomen tot 120% van het sociaal minimum	Armoedemonitor absoluut aantal (en percentage totaal aantal huishoudens)	10,7 %	11%	11,4 %	Geen meting	11%	11%	11%	11%	11%
Aantal werklozen	UWV	347	573	459	648	550	550	550	550	550
Gemiddelde levensverwachting bij geboorte	Twentse Gezondheids Verkenning 2013 (TGV)	80,8	80,9	81,0	81,1	81,2	81,2	81,3	81,3	81,3

Raadsprogramma 2014-2018

Decentralisaties

De decentralisaties binnen het sociale domein zijn de komende vier jaar voor de raad cruciaal. Bij de inhoudelijke uitwerking van de afzonderlijke transities krijgen noaberschap, mantelzorg,

vrijwilligers, zelfredzaamheid en verbinding tussen generaties een plek

Onderwijs

De realisatie van brede scholen waarin passend onderwijs een plek krijgt wordt voortgezet.

Armoede

Het armoedebeleid wordt voortgezet. De komende periode gaat extra aandacht uit naar het vergroten van het bereik en voorkomen van sociaal isolement.

Beleidsdoelen

1. Een kwalitatief onderwijsaanbod, uitgaande van de brede school-gedachte, met een accent op het vroegtijdig voorkomen van onderwijsachterstanden.
2. Bevorderen van een integrale aanpak van de maatschappelijke participatie, arbeidsreintegratie (betaald en vrijwillig) en armoedebestrijding.
3. Bevorderen van sport, bewegen en een gezonde leefstijl.

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1A Aantal brede scholen	Interne registratie	1	1	1	2	2	3	4	5	5
1B Aantal deelnemers vroegtijdige en voorschoolse educatie	Interne registratie	100	50-75	130	50	50	50	50	50	50
2B Gebruik Activiteitenfonds (percentage van de doelgroep)	Armoede-monitor	32%	33%	37,8 %	Nog niet bekend	42%	44 %	46%	48%	50%
2E Percentage uitkeringen categoriale bijstand voor ouderen van doelgroep	Interne registratie	33%	28%	51,4 %	N.n.b.	50%	50%	50%	50%	50%
2F Aantal naar werk uitgestroomde uitkeringsgerechtigden (5 gemeentelijke regelingen)	Interne registratie	43	29	53	52	40	Nader te bepalen	N.t.b.	N.t.b.	N.t.b.
3A Aantal volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm van de NNGB	Volwassenen-monitor Borne (vierjaarlijks)	Geen meting	39%	Geen meting	39%	40%	40%	40%	40%	40%
3B Aantal jeugdleden Sport-	Interne registratie / Jeugdsport-	Geen meting	3245 = 84%	Geen meting	84%	3100	3050	3000	3000	3000

verenigingen	monitor								
--------------	---------	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Onderwijs

Beleidsdoel 1: een kwalitatief onderwijsaanbod, uitgaande van de brede school-gedachte, met een accent op het vroegtijdig voorkomen van onderwijsachterstanden.

Strategisch project: De Veste

Raadsprogramma

Onderwijs / Brede school

Doel	Vijf brede scholen
Initiatief	College van B en W
Kaders	Voortzetten bestaand beleid n.a.v. onderwijsdebat Inclusief passend onderwijs Na realisatie De Veste keuze eerstvolgende locatie Streefbeeld onderwijshuisvesting basisscholen Borne 2011-2025
Agenda	2016

Onderwijshuisvesting

Er wordt uitvoering gegeven aan het in samenspraak met de schoolbesturen opgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP), dat op het moment van opstellen van deze begroting in concept beschikbaar is en nog door de raad moet worden vastgesteld.

Vroeg- en voorschoolse educatie

Met ingang van 2016 start het rijk een nieuwe planperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid. Voor Borne betekent dit een verdere intensivering van de verbinding tussen voor- en voerschool, zodat in een zo vroeg mogelijk stadium kan worden ingespeeld op mogelijk zorgelijke ontwikkelingen bij jonge kinderen. Beleid hierop wordt in 2015 ontwikkeld. De doorgaande leerlijn is een andere belangrijke pijler onder het onderwijsachterstandenbeleid. Ook hierbij is het contact met de scholen van groot belang, mede in het kader van de verplichtingen die de scholen hebben in het kader van Passend Onderwijs. De voor- en voerschoolse educatie-budgetten (VVE-gelden) van het rijk worden beschikbaar gesteld voor VVE-doelgroepkinderen (o.a. VVE-training). Verder wordt voorzien in reguliere peuterplaatsen (meer kinderen op de voerschool betekent meer kinderen eerder in beeld). Contacten tussen instellingen voor kinderopvang, scholen en zorgpartners worden onderling versterkt.

Decentralisaties

Beleidsdoel 2: bevorderen van een integrale aanpak van de maatschappelijke participatie, arbeidsreïntegratie (betaald en vrijwillig) en armoedebestrijding.

Strategisch project: Decentralisaties

Raadsprogramma

3 Decentralisaties

Decentralisaties 3 d's
Bijdrage zorg vanuit gemeente: meenemen in de discussie over de pilot
Gratis Busvervoer 65+

Doel	Integrale procesaanpak
Initiatief	Gemeenteraad; werkgroep Decentralisaties
Kaders	Proces bij elkaar houden (integraal); inhoudelijk (uitwerking, instrumenten) los van elkaar zien
Agenda	Continu

Armoedebestrijding

Doel	In Borne is geen armoede
Initiatief	College van B en W
Kaders	Armoedebeleid financieel continueren (niet bezuinigen) Extra rijksmiddelen voor armoede gebruiken voor armoedebeleid Werkwijze armoedebeleid aanpassen: signalering verbeteren en werken vanuit het perspectief en de leefwereld van de inwoners ('outreaching'). Financiën aanpassen aan werkwijze 1 x per 2 jaar evalueren
Agenda	2015 (gepland evaluatiemoment)

Decentralisaties

In 2016 wordt de transformatie van het sociale domein verder vormgegeven. De nadruk komt te liggen op de doorontwikkeling van voorliggende voorzieningen, waarbij vanuit diverse beleidsterreinen integraal en in samenwerking met het maatschappelijk middenveld wordt gekeken naar oplossingen. De gedachte hierbij is dat inwoners van Borne meer en meer zelf in hun maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid voorzien en hoeven ze minder gebruik te maken van door de gemeente betaalde maatwerkvoorzieningen. Wij hanteren daarbij uitgangspunten die we benoemen als:

- eigen kracht als speerpunt;
- preventie waar mogelijk;
- voorzieningen en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger.

Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2016 wordt de kanteling verder vorm gegeven, waarbij de vraag van de inwoner voorop staat, vraaggericht wordt gewerkt en wordt uitgegaan van de eigen kracht van de inwoner en zijn directe omgeving. De Wmo2015 biedt mogelijkheden om meer en meer samen met inwoners oplossingen te vinden, passend bij een maatschappij waarin zoveel mogelijk mensen kunnen deelnemen. De nadruk ligt daarbij op de ontwikkeling van voorzieningen in wijken en buurten en het ondersteunen van burgerinitiatieven. In regionaal verband wordt gekeken hoe praktische en werkbare contracten (opnieuw) kunnen worden afgesloten met aanbieders voor maatwerkvoorzieningen, zodat voor hen die het echt nodig hebben ondersteuning beschikbaar blijft.

Jeugdhulp

Met het onderwijsveld en de huisartsen zijn in 2014 en 2015 in een pilot afspraken gemaakt over de werkwijze hoe om te gaan met ondersteuning van ouders en jongeren bij vragen en zorgen over opgroeien en opvoeden. Daarbij geldt als uitgangspunt een positief opgroei- en opvoedklimaat en de kantelingsgedachte in de zorg. In 2016 wordt de integrale aanpak bij opgroei- en opvoedondersteuning verder vorm gegeven. De bedoeling hiervan is dat meer wordt ingezet op zelfredzaamheid en gebruik van voorliggende voorzieningen. Daarbij staat het belang van kinderen voorop. Daar waar nodig, blijft specifieke jeugdhulp-ondersteuning ten alle tijden beschikbaar blijft.

In regionaal verband wordt gekeken hoe praktische en werkbare contracten (opnieuw) kunnen worden afgesloten met aanbieders voor jeugdhulp zodat voor hen die het echt nodig hebben ondersteuning beschikbaar blijft.

Participatiewet

Zie met betrekking tot de uitvoering van de Participatiewet de toelichting in het programma Borne Werkt.

Armoedebestrijding

Omdat we steeds beter inzicht krijgen in de doelgroep van het armoedebeleid, wijzen we de doelgroep op de mogelijkheden van het armoedebeleid. In het bijzonder willen we het percentage mensen dat gebruik maakt van de collectieve zorgverzekering bij Menzis laten stijgen. Op dit moment maakt 42% van de inwoners van Borne met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm gebruik van deze voorziening. We willen dat dit percentage in 2016 stijgt naar tenminste 60%. Daarnaast maken 27% van de inwoners van Borne met een inkomen tot 120% tot nu toe gebruik van deze voorziening. Wij willen dit ophogen naar tenminste 50%. We willen onze voornemens realiseren door de inwoners van Borne die hier recht op hebben intensief te benaderen door middel van gerichte communicatie.

Sport

Beleidsdoel 3: bevorderen van sport, bewegen en een gezonde leefstijl

Sport

Sinds schooljaar 2013/2014 maakt Borne gebruik van de Brede Impuls Combinatiefuncties, geïnitieerd door het ministerie van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS). Door deze impuls wordt het mogelijk gemaakt sport en bewegen dicht bij de mensen te brengen, zodat meer mensen een actieve en gezonde leefstijl aannemen. Met het basisonderwijs, kinderopvang, sportverenigingen en Woonbeheer Borne heeft de gemeente in dit kader convenanten afgesloten tot en met schooljaar 2016/2017. Ook in 2016 wordt hiermee doorgegaan. Waarschijnlijk vindt er een vervolg plaats door het ministerie. We zullen dit in 2016 nauwlettend volgen en hierop inzetten.

Overige activiteiten

Opvang vreemdelingen

De grote toestroom van vluchtelingen vanaf 2014 leidt tot een forse toename van het bieden van huisvesting voor statushouders. Dit vraagt ook in 2016 alternatieve vormen / creatieve oplossingen om aan onze huisvestingsverplichting te voldoen. Samen met (maatschappelijke) partners zullen oplossingen gevonden moeten worden.

Het AZC Azelo heeft eind 2014 de deuren heropend. Tussen de gemeenten en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers is een convenant gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd met betrekking tot de veiligheid, leefbaarheid en communicatie met de omgeving. Mede doordat afspraken goed worden nagekomen, kan het AZC rekenen op draagvlak van inwoners in de nabije omgeving en in de Bornse gemeenschap. De gemeente ziet dan ook toe dat deze relaties goed worden onderhouden en afspraken blijvend worden nagekomen.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	Meerjarenraming					
	Rekening	Begroting	Begroting			
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Totale lasten	22.056	30.381	28.863	28.585	28.220	27.924
Totale baten	9.674	6.692	6.233	6.197	6.174	6.174
Saldo	12.382	23.689	22.630	22.388	22.046	21.750

Mooi Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Mensen beleven Borne als een aantrekkelijke gemeente om te verblijven en te recreëren.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oordeel over aanbod culturele voorzieningen	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,3	Geen meting	7,2	Geen meting	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2
Oordeel over onderhoud openbaar groen	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,7	Geen meting	6,4	Geen meting	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Oordeel over schoonhouden buurt	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,9	Geen meting	6,7	Geen meting	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Oordeel over het winkelaanbod	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,9	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Oordeel over parkeermogelijkheden in gemeente	Vragenlijst burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,4	Geen meting	7,4	Geen meting	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4

Raadsprogramma 2014-2018

Recreatie en toerisme

Het strategisch project De Groene Poort krijgt een vervolg waarbij meer nadruk komt te liggen op recreatie en toerisme: nieuwe toeristische producten, recreatieve routes, centrumontwikkeling, streekproducten en een ruimhartig vestigingsbeleid in buitengebied voor dienstverlening.

Sport, welzijn en cultuur

Vanuit het oogpunt van betaalbaarheid, toegankelijkheid en participatie kijkt de gemeenteraad de komende vier jaar naar de samenhang tussen sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen.

Samen met het netwerk van aanbiedende organisaties wordt gekeken welke maatschappelijke investering nodig is en wat deze oplevert.

Beleidsdoelen

1. Versterken en uitbreiden van het toeristisch-recreatieve aanbod.

4. Het Kulturhus is het ontmoetingspunt voor het gebruik van welzijnsvoorzieningen.

[illegible]

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Recreatie en toerisme

Beleidsdoel 1: versterking en uitbreiding van het toeristisch/recreatieve aanbod.

Beleidsdoel 2: behoud van landschappelijke waarden en cultureel erfgoed.

Raadsprogramma 2014-2018

Groene Poort / recreatie en toerisme

Doel	Leefbaar en beleefbaar buitengebied
Initiatief	College van B en W
Kaders	Voortzetten Groene Poort Gebruik maken van secundaire geldstromen Aansluiten bij Europese programma's Stimuleren recreatie en toerisme Continueren beleid Groene Poort en recreatie en toerisme Stimuleren innovatie door verbinding met Groene Kennispoort
Agenda	Tweede helft 2014

Recreatie en toerisme

Borne onderscheidt zich - op de as van rood en groen - als aantrekkelijk dorp waar het prettig wonen, verblijven en recreëren is. In de afgelopen jaren is het Bornse buitengebied nog aantrekkelijker gemaakt voor recreatie en toerisme, met name door de projecten die onder de vlag van De Groene Poort gerealiseerd zijn. In 2015 en de eerste helft van 2016 ronden wij nog een aantal projecten af zoals de bezinningsroute, lanenproject/grensweg, watersportvoorzieningen en het infopunt nationaal landschap Noordoost Twente.

Bij de promotie van Borne op toeristisch gebied, sluiten wij primair aan bij de promotie van Twente, zoals dit als taakonderdeel bij de Regio Twente is neergelegd. De samenwerking tussen (cultuur)verenigingen, instellingen (waaronder de VVV en het evenementenbureau) en ondernemers wordt gestimuleerd. In 2016 is een klankbordgroep van toeristische ondernemers opgericht en hebben we websites van toeristische partners beter met elkaar verbonden zodat toeristen makkelijker de weg vinden in het toeristisch-recreatieve aanbod.

De Groene Poort

Sinds 2007 hebben we met De Groene Poort geïnvesteerd in de groene kwaliteit. Om deze investeringen niet verloren te laten gaan is betrokkenheid van de gemeente, maar vooral ook een sterke betrokkenheid van bedrijven en burgers nodig. In 2016 en verder werken we samen met de andere gemeenten in Twente en met partners als het waterschap en Landschap Overijssel. Dat gebeurt in het kader van de visie 'Twentse Kracht, Groene Metropool Twente'. Onderdelen hiervan zijn een nieuwe tranche Groene Diensten, gebruik maken van bestaande provinciale programma, van Europese middelen etc. LEADER-projecten richten zich met name op het thema 'Samen Sterk'. De Twentse Kracht-projecten zijn gericht op de thema's 'Duurzame Economie', 'Landschap' en 'Water'. Afhankelijk van besluitvorming over de toekomst van het programma de Groene Poort en de beschikbaarheid van (cofinancierings)middelen, maken we in 2016 een concreet programma om de aantrekkelijkheid van het buitengebied te vergroten.

Voor de Groene Poort zal in de komende periode gewerkt worden met een gebiedsgroep waarin alle stakeholders in de Groene Poort vertegenwoordigd zijn, inclusief vertegenwoordigers van het centrum van Borne. De gebiedsgroep, waar de gemeente deel van uitmaakt, is verantwoordelijk voor het verder ontwikkelen en uitvoeren van het programma. Ook vindt uitwisseling van kennis en ervaring tussen de partners plaats en wordt samenwerking gezocht op thema's die in meer gemeenten spelen.

Sport, welzijn en cultuur

Raadsprogramma 2014-2018

Sport, welzijn en cultuur

	Samenwerking tav sport, welzijn, cultuur
	Sportstimulering
	Selectief sportsubsidiebeleid
	Subsidie welzijn en cultuur in stand houden
	Bijdrage schoolzwemmen
	Ouderenbeleid
Doel	Toegankelijke, bereikbare en betaalbare sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen.
Initiatief	Gemeenteraad, sport- welzijns- en cultuurdebat
Kaders	Betaalbaarheid, toegankelijkheid, participatie De wijze waarop dit thema wordt opgepakt is nog open, maar de vraagstelling moet zijn hoe de verschillende onderdelen elkaar kunnen versterken. Hierbij dient ook wel een relatie te worden gelegd met de decentralisaties.
Agenda	Begin 2016; februari 2015 de werkgroep samen stellen en voorbereiding vanaf medio 2015
Strategische partners	Kulturhus Bornse Sportverenigingen en Bestuurscommissie Lichamelijke Opvoeding en Sport (BLOS) Bornse cultuur- en welzijnsorganisaties Buurt-sportcoaches Bornse ouderen- en jongerenorganisaties

Beleidsdoel 3: Stimuleren van een brede deelname aan cultuur en bevorderen van kunst- en cultuuruitingen.

Beleidsdoel 4: Het Kulturhus is het ontmoetingspunt voor het gebruik van welzijnsvoorzieningen.

Cultuur en welzijn

De culturele voorzieningen en instellingen blijven op het bestaande niveau gehandhaafd. Hiervoor zijn arrangementsubsidies en waarderingssubsidies ingesteld.

Het cultuureducatiebeleid wordt, in gezamenlijkheid met het sporteducatiebeleid, voor de basisscholen gecontinueerd. Op verzoek van de basisscholen rouleren bepaalde activiteiten over twee jaar in plaats van dat alle activiteiten in één jaar plaatsvinden. Het cultuureducatieprogramma wordt in cofinanciering met de Provincie Overijssel en de basisscholen uitgevoerd.

Samen met het Kulturhus geven we vorm aan de doorontwikkeling van voorliggende voorzieningen in het kader van de transformatie van het sociale domein. Dit leidt in 2016 tot nieuwe afspraken over voorliggende voorzieningen.

Overige taken en activiteiten

Groenvoorzieningen en speelvoorzieningen

Uitvoering van de Bomenverordening en het bijhouden en versterken van de vitaliteit van het bomenbestand door middel van Visual Tree Assessment (VTA inspecties). In 2016 zal opnieuw worden geïnvesteerd in omvorming van het groen met als doel het terugbrengen van onderhoudskosten /

realiseren van taakstellingen in samenwerking met Twente Milieu, waar mogelijk met inzet van burgerparticipatie.

Per 1 januari 2016 wordt een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht. Twente Milieu houdt in 2015 een drietal proeven en zal de aangesloten gemeenten op grond van dit onderzoek adviseren over de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het dagelijkse beheer. Een alternatieve bestrijdingsmethode vanaf begin 2016 is noodzakelijk om achterstallig onderhoud te voorkomen en de beeldkwaliteit van de leefomgeving op de huidige kwaliteit te handhaven.

In 2015 wordt de vervangingsbehoefte voor de speelvoorzieningen voor de komende jaren in beeld gebracht. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden kan vanaf 2016 weer geïnvesteerd worden in de vervanging van speeltoestellen.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Totale lasten</i>	4.368	3.168	3.086	2.967	2.935	2.948
<i>Totale baten</i>	113	29	26	26	26	26
<i>Saldo</i>	4.255	3.139	3.060	2.941	2.909	2.922

Borne Werkt

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

Borne is een aantrekkelijke gemeente om te ondernemen en te werken en is goed bereikbaar.

Effectindicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal arbeidsplaatsen	BIRO/LISA	5.922	5.871	5.817	5.971	5.875	5.925	5.950	5.975	5.975
Aantal bedrijfsvestigingen	BIRO/LISA	1.190	1.164	1.126	1242	1.160	1.170	1.180	1.190	1.190
Oordeel over het ondernemingsklimaat in de gemeente	Deze meting wordt eind 2015 ontwikkeld in samenwerking met de BBO.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aantal motorrijtuigen N743 Almelo-Zenderen, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	10.700	10.500	10.200	10.200	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Aantal motorrijtuigen N743 Zenderen-Prins Bernhardlaan, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	14.400	14.400	13.600	13.800	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Aantal motorrijtuigen N743 Grotestraat-Hengelo, gemiddeld per (werk)dag	Telling provincie Overijssel	25.100	23.800	23.400	23.200	23.000	23.000	23.000	23.000	23.000
Bus	Syntus	184 (2007)	Niet gemeten	Niet gemeten	274	270	280	290	300	310
Aantal in- en uitstappers station Borne per werkdag	NS	Niet bekend	Niet bekend	2.350	Nog niet beschikbaar	2.450	2.500	2.505	2.600	2.600
Gemiddelde	Meting	12,52	15,40	15,8	Nog	16,50	17	17,50	18	18

dichtlijtiden spoorover-gangen in minuten per uur	gemeent e Borne / Pro Rail				niet besch ikbaar					
---	----------------------------------	--	--	--	-------------------------	--	--	--	--	--

Raadsprogramma 2014-2018

Infrastructuur

De nadruk van de raad ligt de komende vier jaar op het verbeteren van de verkeersafwikkeling, verbeteren van de spoorveiligheid en verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de kernen. Belangrijke middelen daarvoor zijn het opheffen van de barrièrewerking van het spoor en de realisatie van randwegen.

Duurzame vervoersvormen worden gestimuleerd. In het centrum wordt de veiligheid van fietsers en voetgangers vergroot. De fietssnelweg F35 wordt afgerond.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

De raad wil de komende vier jaar de arbeidsparticipatie bevorderen en een arbeidsmarktbeleid ontwikkelen. Extra aandacht is er voor het ondernemersklimaat, maatschappelijk verantwoord ondernemen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Veel inwoners werken buiten de gemeente zodat (eu)regionale afspraken worden gemaakt die lokaal worden ingevuld.

De raad legt expliciet de relatie met de decentralisatie van de participatiewet en wil de sociale werkplaats in stand houden.

Centrum

In het centrum ligt de nadruk de komende vier jaar op het aantrekkelijker maken van het centrum, verminderen van leegstand en het bevorderen van de leefbaarheid. Het parkeerbeleid wordt geactualiseerd.

Beleidsdoelen

1. Opheffen van barrièrewerking spoor en provinciale weg.
2. Aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties.
3. Stimuleren van nieuwe economische dragers in het buitengebied.
4. Duurzame instandhouding van wegen, straten en pleinen.
5. Beperken autogebruik en stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer.

Prestatie- indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
2A Aantal ha uitgegeven bedrijventerrein	Interne monitor	0	1,2	0	2,6	1,25	1,75	2	2,35	
4A Percentage achterstallig onderhoud verharding wegen	Tweejaarlijkse inspectie gemeente Borne	11%	11%	11,6%	11,6	11%	11%	11%	11%	11%
5A Aantal motorrijtuigen 8	Tellingen gemeente	61.000	55.850	Niet ge-	54.000	55.500	56.000	56.500	57.000	57.500

invalswegen per dag	Borne (tweejaarlijks)			me-ten						
5B Aantal fietsers Borne-Hengelo per etmaal	Regionaal Verkeers-model (vierjaarlijkse meting)	Geen me-ting	Geen me-ting	3.355	Niet geme-ten	3.550	3.600	3.650	3.700	3.750

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Infrastructuur

Beleidsdoel 1: opheffen barrièrewerking spoor en provinciale weg.

Beleidsdoel 4: duurzame instandhouding van wegen straten en pleinen.

Beleidsdoel 5: beperken autogebruik en stimuleren fietsgebruik en openbaar vervoer.

Strategisch project: Zuidelijke randweg

Strategisch project: Westelijke randweg.

Parkeren

Doel	Voldoende parkeergelegenheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Actualiseren bestaand beleid Vergunningen en blauwe zone
Agenda	Tweede helft 2014

Fietsers en voetgangers

	Fietsers- en voetgangersbevordering Scootmobielen, rollators, creëren af- en opritten op stoepen Grotestraat voetgangers/bestemmingsvervoer
Doel	Bevorderen veiligheid fietsers en voetgangers
Initiatief	Gemeenteraad
Kaders	Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M
Agenda	September 2015 (toets Model aanpak veilig fietsen van VVN en ministerie I&M)
Strategische partners	Politie Bornse ouderenorganisaties Scholen Fietsersbond (lokale afdeling Borne Hengelo Oldenzaal) Kulturhus / Welzijn Ouderen Borne Bewonersraden woon-/zorgcomplexen Scootmobielclub?

Randwegen

Doel	Leefbare en veilige woon- en werkomgeving
Initiatief	College van B en W
Kaders	Vaststelling structuurvisie In structuurvisie relatie met spoorveiligheid Realiseren randwegen, knip rondweg, realisatie rondweg, verbreding A1/A35 Verbeteren verkeersafwikkeling Verbeteren verkeerssituatie Zenderen
Agenda	2e helft 2014 (planning Structuurvisie)

Spoorveiligheid

Doel	Verbeteren spoorveiligheid
Initiatief	College van B en W
Kaders	Spoorveiligheid in relatie tot randwegen Externe financiering Keuze eerste tunnellocatie Minder tot geen goederenvervoer via het spoor Inzicht in risico's vervoer gevaarlijke stoffen Communicatie spoorveiligheid met inwoners Verleggen spoor of verdiepte aanleg open houden
Agenda	Eerste helft 2014

Parkeren

Het door de raad vastgestelde koersdocument *Parkeren* wordt in 2015 en 2016 verder uitgewerkt. Doelstelling is een parkeerbeleid dat bijdraagt aan de leefbaarheid, de bereikbaarheid en de economische ontwikkeling van Borne betreffende de woongebieden, bedrijventerreinen, recreatielocaties en in het bijzonder van Borne Centrum voor bewoners, winkeliers, ondernemers en bezoekers. Centraal wordt hierbij als uitgangspunt het principe van "beïnvloeden-benutten-reguleren-bouwen" gehanteerd. Het parkeerbeleid is ondersteunend aan de Mobiliteitsvisie 2012-2020.

Fietsers en voetgangers

De F35 wordt naar verwachting eind 2015 begin 2016 aangelegd en wordt de drager van het fietsnetwerk in Borne. Dit fietsnetwerk moet aansluiten bij het nu aanwezig netwerk. In 2016 hebben wij de knelpunten in kaart gebracht. Op basis hiervan zullen maatregelen voorgesteld worden om de veiligheid te verbeteren. De concurrentiepositie van de fiets wordt versterkt en extra fietsenstallingen worden in 2015 en 2016 in het centrum gerealiseerd. Door ook de ketenverplaatsing -Openbaar Vervoer van en naar fiets te stimuleren- wordt de OV fiets bij het station aangelegd en breiden we het fietsparkeren bij het station uit met 120 fietsenstallingen. In 2016 zijn er dan 1000 fietsparkeerplaatsen bij het station.

Randwegen en Spoorveiligheid

In 2016 wordt gestart met de aanleg van de Zuidelijke randweg. Naar verwachting vindt de besluitvorming over de aanleg van de Verbindingsweg met spooronderdoorgang in juni 2015 plaats.

Bij positieve besluitvorming wordt in 2016 de schets van de verbindingsweg en onderdoorgang verder uitgewerkt worden tot een referentie-ontwerp. Met dit referentieontwerp zal de bestemmingsplanprocedure opgestart worden. Op het moment dat de bestemmingsplanprocedure en de grondverwerving gereed is wordt door ProRail door middel van een zogenaamde 'tunnelalliantie' de onderdoorgang op de markt gezet. Realisatie kan dan uiterlijk 2020 van start gaan.

Op basis van de nu voorliggende inzichten (gegevens/prognoses) en varianten die zijn onderzocht voor de Totaalvisie wegenstructuur Borne is de gezamenlijk conclusie van gemeente Borne en provincie Overijssel, dat een 'knip' respectievelijk afsluiting van de N743 volgens de huidige verkeersinzichten niet aan de orde is vanwege toenemende overlast en onveiligheid. Met de provincie wordt overlegd hoe we de aansluiting van de Borne-Maten met Borne centrum beter kunnen maken en de barrièrewerking kunnen verkleinen. We blijven aandacht vragen voor een zo snel mogelijke aanleg van variant 5b.

Kwaliteit openbare wegen

Er zijn in de gemeente Borne nog enkele wegen die niet duurzaam zijn ingericht. Alle wijken zijn 30 km zones geworden en het hele buitengebied van Borne is de afgelopen jaren 60 km zone geworden. Enkele wegen hebben een slechte openbare kwaliteit, enerzijds door wortelopdruk van grote bomen (de Oude Deldensestraat) en anderzijds door bouwactiviteiten

en achterstallig onderhoud (de Veldovenweg/Leemweg). Ook zijn enkele wegen in het centrum nog als 50 km weg ingericht terwijl ze onderdeel zouden moeten vormen van een 30 km zone. Het centrumplan dekt deze wegen in het centrum niet.

In het Plan van aanpak voor de Kapitaalgoederen zijn voorstellen gedaan op basis van risicobeheersing. Vanuit de risico- analyse is voor het wegenonderhoud gekozen voor een versoberd onderhoud op de rijbanen, waarbij er prioriteit geldt voor asfaltwegen boven klinkerwegen. De focus bij het asfaltonderhoud verschuift daarbij van renoveren naar conserveren (bijvoorbeeld scheurvulling in plaats van een nieuwe deklaag). Binnen het beschikbare budget zal in 2016 daarnaast vooral voorrang moeten worden gegeven aan veiligheid van het langzame verkeer: het klein onderhoud aan fiets- en voetpaden. Met de in 2015 te houden tweejaarlijkse inspectie wordt de onderhoudsbehoefte voor de komende jaren bepaald. Tevens wordt in deze inspectie onderscheid gemaakt in groot en klein onderhoud, waardoor deze inspectie voor Twente Milieu een richtlijn is voor de uit te voeren klein onderhoudsmaatregelen in 2015 en 2016.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

Beleidsdoel 2: aanbieden van voldoende kwalitatief hoogwaardige werklocaties.

Beleidsdoel 3: stimuleren van nieuwe economische dragers in het buitengebied.

Strategisch project: De Veldkamp.

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

Doel	Groei economische ontwikkeling en arbeidsparticipatie
Initiatief	College van B en W
Kaders	Versterken ondernemersklimaat Deregulering bestemmingsplannen Regionale afspraken lokaal invullen Participatiewet benutten
Agenda	Sociale werkplaats in stand houden Continu

Arbeidsmarkt en werkgelegenheid

In het Uitvoeringsprogramma Participatiewet Borne hebben wij onze visie neergelegd en omschreven als 'werken aan werk waar het kan, zorg waar het moet', maar altijd gericht op participatie. Daarvoor staan wij voor de eigen verantwoordelijkheid van de klant en ondersteunen dat waar nodig is. Wij kennen onze werkgevers en onderwijsinstellingen en zij kennen ons. Wij doen dit met een zakelijke instelling, gedreven en met passie en gaan uit van de kracht van werkzoekende en werkgever. Voor mensen met een arbeidsbeperking realiseren zowel de gemeente Borne als de Bornse werkgevers garantiebanen. De accountmanager bedrijven geeft, in goed overleg met de BBO, uitvoering aan het actieplan EZ.

Bedrijventerreinen

In 2015 is de herstructurering van de eerste fase van het bedrijventerrein Molenkamp afgerond. Afhankelijk van de aanleg van de gemeentelijke verbindingsweg en de sanering van het voormalig Jonge Poerinkterrein wordt in 2016/2017 een begin gemaakt met de tweede fase van deze herstructurering.

Centrum

Strategisch project: Centrum

Centrumontwikkeling

Doel	Aantrekkelijk, dynamisch centrum
Initiatief	College van B en W
Kaders	Aantrekkelijker maken centrum; leegstand centrum verminderen en bevorderen van de leefbaarheid Autoluwe Grotestraat Ontwikkelen horecaplein Woningen voor jongeren Strategisch project centrum voortzetten
Agenda	Meer informatie over winkelconcept <u>Winkelen in mijn plaats, ofwel 'Wimpelen'</u> Koppelen aan planning centrumproject

Centrumontwikkeling

In 2010 is het Masterplan Centrum vastgesteld. Als onderdeel daarvan is een uitvoeringsprogramma inclusief fasering opgesteld voor de herinrichting van de openbare ruimte. De herinrichting van het eerste deelproject heeft in 2011 plaatsgevonden. Op basis van het uitvoeringsprogramma wordt elk jaar een deel van de openbare ruimte opnieuw ingericht. In 2016 wordt de herinrichting van de Bolkshoek afgerond. Daarbij wordt samengewerkt met eigenaren van aangrenzend vastgoed. In 2016 is een deel van de warenmarkt verplaatst naar het Rheineplein.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	Meerjarenraming					
	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	2017	2018	2019
Totale lasten	2.820	2.486	2.088	2.079	2.089	2.087
Totale baten	1.048	1.035	955	950	945	945
Saldo	1.772	1.451	1.133	1.129	1.144	1.142

Beter Borne

1. Wat willen we bereiken?

Maatschappelijk effect

De gemeente Borne is een open, kostenbewuste, regisserende en betrouwbare overheid met een transparante en klantgerichte dienstverlening.

Effect-indicator	Bron	Gemeten ontwikkeling				Verwachte ontwikkeling				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Algemeen oordeel over wat de gemeente voor haar inwoners doet (burger als onderdaan)	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,5	Geen meting	6,3	Geen meting	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3
Oordeel over totale dienstverlening gemeente (burger als klant)	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	7,7	Geen meting	7,8	Geen meting	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
Oordeel over mate waarin inwoners invloed hebben op wat de gemeente doet	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	5,8	Geen meting	5,8	Geen meting	5,8	5,8	5,8	5,8	7,8
Mening burgers over goed gemeente-bestuur Oordeel over manier waarop wordt bestuurd	Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	6,8	Geen meting	6,6	Geen meting	6,6	6,6	6,6	6,6	7,8
Positie belastingdruk t.o.v. gemeenten in Overijssel	Belastinguitgave provincie Overijssel	8	6	5	4	4	3	3	3	3
Ratio reserve / boekwaarde grond-exploitatie	Programma-rekening	4,4%	6,3%	8,0%	10%	10%	10%	10%	10%	10%

Bestuurlijke vernieuwing: relatie burger en overheid

De raad wil door middel van bestuurlijke vernieuwing investeren in de relatie burger en overheid. In de dynamische verbinding met burgers en ondernemers -als individu en als groep- en maatschappelijke partners gaat het om goede communicatie, gezamenlijke verantwoordelijkheid en gedeelde zeggenschap. Borne is een 'civil society' met veel sociale samenhang, kracht en kennis. De raad wil de markt en samenleving uitdagen om zelf oplossingen te verzinnen en te exploiteren.

Dienstverlening en identiteit

De gemeente Borne ontwikkelt zich in de komende vier jaar tot een regisserende netwerkorganisatie. Kwaliteit is in dat proces belangrijker dan snelheid. De drie decentralisaties vormen een pilot om de nieuwe werkwijze en regierol van de gemeente in te vullen.

Nabijheid van de lokale overheid is en blijft van belang. Bornse burgers en ondernemers moeten in Borne fysiek terecht kunnen voor gemeentelijke zaken.

Vanuit de gedachte 'minder uitvoering, meer regie en meer samenwerking' staat de raad open voor verdere (regionale) samenwerking, mits de eigen identiteit van Borne behouden blijft.

Beleidsdoelen

1. De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de servicenormen van het kwaliteitshandvest en is persoonlijk, op maat en duidelijk.
2. Vergroten van de betrokkenheid van burgers bij politiek-bestuurlijke besluitvorming.
3. Het versterken van de financiële positie van Borne, terughoudend bij verhoging lastendruk.

Prestatie-indicator	Bron	Gerealiseerd				Streefwaarden				
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1A Oordeel bezoeker publieksbalie over deskundigheid	Burgerpeiling Waar staat je gemeente? (tweejaarlijks)	8,2	Geen meting	8,6	Geen meting	8,3	8,3	8,3	8,3	8,3
1B Aantal geregistreerde klachten	Klachtenregistratie en Burgerjaarverslag	19	14	12	12	15	15	15	15	15
1D Bezwaarschriften afgehandeld binnen wettelijke termijn	Jaarverslag cie. Bezwaarschriften	57%	81%	33%	86%	80%	80%	80%	80%	80%
1E Brieven beantwoord binnen 6 weken	Corsa	61%	57%	54%	51%	70%	70%	70%	70%	70%
2A Aantal insprekers bijpraten	Registratie griffie	24	50	52	38	50	50	50	50	50
2B Aantal bezoekers commissie- en raadsvergaderin	Registratie griffie	303	408	519	525	450	450	450	450	450

gen										
2C Aantal convenanten met dorps- en wijkorganisaties	Registratie gemeente	3	3	3	4	6	6	6	6	6
2D Aantal beheer- en onderhouds- contracten met straten/buurtten	Registratie gemeente	0	0	7	8	10	10	10	10	10
3A Vorm van toezicht provincie (repressief / preventief) op domein financiën	Provincie Overijssel	-	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief	Re- pres- sief
3B Belastingdruk gemiddelde woningwaarde in Borne	Belasting- uitgave provincie Overijssel	€ 714	€ 744	€ 745	€ 762	€ 782	€ 802	€ 809	€ 817	€ 825

2. Wat gaan wij daar voor doen?

Dienstverlening en identiteit

Beleidsdoel 1: De kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening voldoet aan de servicenormen van het kwaliteitshandvest en is persoonlijk, op maat en duidelijk.

Loketfunctie

Doel	Bornse burger kan in Borne (fysiek) terecht voor overheidszaken
Initiatief	College van B en W
Kaders	Raadswerkgroep 3 D's College faciliteert raadsdiscussie Digitale dienstverlening Communicatie en bereikbaarheid Werkwijze dienstverlening sluit aan op bestuurlijke vernieuwing raad
Agenda	Tweede helft 2014 (eerste stappen, als onderdeel van 3 D's)

Loketfunctie en publieksdienstverlening

Het kwaliteitshandvest, inclusief een dashboard dienstverlening, passen we in 2016 aan op basis van de regisserende netwerkorganisatie. Als duidelijk is hoe de kernorganisatie er uit ziet, actualiseren we ook de visie op dienstverlening. Servicenormen willen we ontwikkelen in samenwerking met onze partners, zoals Twente Milieu, GBT en sociale zaken Borne Hengelo. Uitgangspunt blijft dat de Bornse burger in Borne terecht kan voor overheidszaken, ook als dit betrekking heeft op dienstverlening door een van onze samenwerkingspartners.

Digitale dienstverlening

Om onze dienstverlening te ontwikkelen willen we toe naar volledige digitalisering van de informatievoorziening. Het informatiebeleid hiervoor is begin 2016 gereed. De doelen vanuit het Rijk (iNup) worden hierin mee genomen. Op basis van het informatiebeleid wordt in 2016 het informatieplan opgesteld met daarin de concrete uitwerking van de noodzakelijke maatregelen. De bestaande telefooncentrale wordt in 2016 vervangen. Bij de vervanging van de centrale wordt ook gekeken naar de functionele eisen vanuit de regisserende organisatie.

Bestuurlijke vernieuwing: relatie burger en overheid

Beleidsdoel 2: vergroten van de betrokkenheid van burgers bij politiek-bestuurlijke besluitvorming

Bestuurlijke vernieuwing raad

Doel	Bestuurlijke vernieuwing
Initiatief	Nader vormgeven bestuurlijke vernieuwing door instelling werkgroep
Kaders	Gemeenteraad; pilot 3 decentralisaties
Agenda	Overdrachtsdocument, passen ontwikkelingen binnen de uitgangspunten van dit document? Alertheid en proactieve houding van alle betrokkenen in dit proces. De werkgroep bestuurlijke vernieuwing 2 heeft een toetsende rol en moet zorgen dat alle raads- en commissieleden aangehaakt blijven in het proces.
Doel	Continu proces (horizon 2030) De voorzitter van de werkgroep is primair verantwoordelijk voor de voeding van de agenda.

Regisserende gemeente Borne

Doel	Regisserende gemeente
Initiatief	Sturing houden op de Bornse visie, doelen en agenda.
Kaders	Gemeenteraad; pilot 3 decentralisaties
Agenda	Visie Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen, Visie regisserende gemeente, Nota Verbonden partijen; behoud van eigen identiteit en 'couleur locale'
Doel	Conform planning Realisatieroute

Bestuurlijke vernieuwing raad

Vanaf de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014 werkt de raad nadrukkelijk aan het verkleinen van de afstand tussen burger en overheid. Dit heeft geleid tot een nieuwe werkwijze (met ingang van 1 januari 2015) waarbij de bestaande commissiestructuur is verlaten en door middel van open podia en politieke beraden wordt geprobeerd om informatie uit de samenleving op te halen en voldoende ruimte te hebben om voorafgaand aan de besluitvorming tot meningsvorming te komen. Informatie-uitwisseling en interactie staan hierbij centraal. Deze werkwijze moet in 2016 helemaal zijn ingebed en vertrouwd zijn.

Regisserende gemeente Borne

In 2016 geven we verder vorm aan de regisserende netwerkorganisatie door een begin te maken met het inrichten van de kernorganisatie en de uitvoering van taken in toenemende mate in de thuisbasis (samenwerkingspartners en maatschappelijke organisaties) te plaatsen.

In 2016 ronden we een plan van aanpak af om meer grip te krijgen op verbonden partijen. Dit heeft betrekking op zowel de rol van het bestuur (raad en college) als op de rol en werkwijze van de ambtelijke organisatie. 2016 is ook het eerste jaar van de vernieuwde regionale samenwerking in Twente. We zullen dit eerste jaar benutten om de regionale agenda mede vorm te geven. Op het ambtelijk domein zullen we de mogelijkheden en beperkingen van het Twentebedrijf voor Borne in kaart brengen en deelnemen aan samenwerkingsinitiatieven als dit bijdraagt aan onze ontwikkeling tot een regisserende netwerkorganisatie.

Op IT-vlak is een van de meest concrete samenwerkingsinitiatieven Shared Services Netwerk Twente. Er wordt momenteel gewerkt aan een gezamenlijke ICT Infrastructuur op Twentse schaal. In 2016 zal de eerste fase opgeleverd worden de T-cloud, een gezamenlijke netwerkinfrastructuur op regionale schaal zodat de ict-infrastructuur geen belemmering meer is voor samenwerking.

Overheidsparticipatie

Overheidsparticipatie gaat om het aanboren van kracht in wijken en buurten, maar ook om het ontstaan voor ideeën en initiatieven die uit de samenleving komen en waar de overheid nauwelijks bemoeienis mee hoeft te hebben, anders dan vanuit een faciliterende rol. De komende jaren staan daarom steeds meer in het teken van overheidsparticipatie, het deelnemen aan de maatschappij en het samenwerken aan doelen van de toekomstvisie. Hoe dit in 2016 concreet vorm krijgt hangt samen met de evaluatie van de startnotitie 'Burgerparticipatie'.

Steeds meer moeten er verbindingen worden gelegd en moet de gemeente de rol oppakken als regisseur en netwerkpartner. Dit vraagt ook om een andere rol van ambtenaren, bestuur en raad. We bouwen verder aan die nieuwe rol. Hiervoor stellen we in 2016 een trainings- en ontwikkelingsprogramma op. De veranderende rol heeft ook gevolgen voor onze manier van communiceren. We willen als organisatie minder reactief en meer proactief optreden, minder zenden en meer luisteren. In 2016 is de monitoring van social media verankerd in de organisatie. Dit betekent ook dat onze dienstverlening is aangepast op vragen die via social media binnenkomen. Niet alleen informierend, maar ook het gesprek aangaan.

De convenantpartners van MijnBorne2030 (gemeente, Woonbeheer, Kulturhus, Stichting Borne Duurzaam en BBO) hebben het digitale platform overgedragen aan BorneBoeit die het zal integreren in de Bornse gemeenschap en in 2016 doorontwikkelt.

Ruimtelijke projecten zoals de eerste spooronderdoorgang, verbindingsweg, vrijkomende schoollocaties en de Bornsche Maten, vragen naast communicatie steeds meer om participatie. Afhankelijk van de evaluatie van de startnotitie 'Burgerparticipatie' zal dit in 2016 vorm gegeven worden. Een kans ligt er om Borne op toeristisch gebied beter te profileren. In 2015 zijn er initiatieven uit de samenleving die veelbelovend zijn. Deze initiatieven willen we in 2016 faciliteren.

Beleidsdoel 3: het versterken van de financiële positie van Borne, terughoudendheid bij verhoging lastendruk.

Vanaf 2005 voert onze gemeente een actief beleid op het hebben van voldoende weerstandscapaciteit. Hiermee is onze financiële positie de afgelopen jaren sterk verbeterd. Door aanscherping van deze spelregels, een sterke discipline om deze spelregels te hanteren alsmede een forse inspanning om ons risicoprofiel te beheersen en te sturen op reductie van onze risico's is onze doelstelling om een minimale norm van 1,0 (voldoende) van onze weerstandscapaciteit te realiseren op dit moment gehaald. Daarnaast is het beleid er ook op gericht om binnen deze doelstelling een algemene reserve (AR) en een algemene reserve grondexploitatie (ARG) op niveau te hebben. Een uitwerking hiervan is opgenomen in de paragraaf Financieel weerstandsvermogen. Ook in 2016 streven we naar het voldoen aan de norm van 1,0.

Daarnaast is het beleid er op gericht om de lastendruk voor de burger in principe te beperken tot een inflatoire aanpassing van de tarieven, tenzij er sprake is van een volledige kostendeckendheid. Alleen indien er sprake is van nieuwe beleidsontwikkelingen met een meerwaarde van de voorzieningen/activiteiten voor een belangrijk deel van de Bornse samenleving, past een matige verhoging van tarieven in de beleidsuitgangspunten van de gemeente.

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00	<i>Meerjarenraming</i>					
	<i>Rekening</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>			
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Totale lasten</i>	3.779	3.730	3.647	3.625	3.600	3.586
<i>Totale baten</i>	353	340	343	343	343	343
<i>Saldo</i>	3.426	3.390	3.304	3.282	3.257	3.243

Borne Algemeen

Met ingang van de begroting 2012 worden de lasten en baten die een algemeen karakter hebben dan wel een relatie hebben met egalisatiereserves (rioolrecht en afvalstoffenheffing) afzonderlijk gepresenteerd binnen het programma Beter Borne. De lasten en baten hiervan zijn als volgt:

3. Wat gaat het kosten?

x € 1.000,00

	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Begroting</i>	<i>Meerjarenraming</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
<i>Totale lasten</i>	16.818	4.591	4.019	3.779	4.288	4.803
<i>Totale baten</i>	48.506	44.168	41.280	40.420	40.145	39.990
<i>Saldo</i>	-31.688	-39.577	-37.261	-36.641	-35.857	-35.187

Financiële begroting

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Baten begraafplaatsrechte	31.372	-145.087	-113.715	V	31.500	-101.300	-69.800	V	31.500	-125.000	-93.500	V
** Snippergroen	15.301	-34.227	-18.926	V	249.374	-354.393	-105.019	V	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestr	1.056.737	0	1.056.737	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm E120)	41.254	0	41.254	N	49.154	0	49.154	N	49.111	0	49.111	N
** Openbare Orde en Veilighe	124.867	-6.815	118.052	N	111.517	0	111.517	N	94.227	0	94.227	N
** APV en Bijz.Wetten en Reg	175.143	-4.813	170.330	N	237.221	-12.100	225.121	N	198.704	-12.000	186.704	N
** Doodschouw	5.634	0	5.634	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	64.645	0	64.645	N	246.443	0	246.443	N	58.863	0	58.863	N
** Verkoop Gronden en Groen	105.740	-435.850	-330.110	V	61.783	-16.000	45.783	N	59.397	-16.000	43.397	N
** Afvalverwijdering en -ver	1.792.368	-205.523	1.586.845	N	1.802.617	-12.500	1.790.117	N	2.067.722	-112.500	1.955.222	N
** Riolering en Waterzuivering	1.424.233	0	1.424.233	N	1.576.476	-8.500	1.567.976	N	1.546.788	-169.225	1.377.563	N
** Riolering en Waterzuivering in uitvoering	42.554	-15.652	26.902	N	32.250	0	32.250	N	39.749	-12.500	27.249	N
** Milieubeheer	543.753	-37.083	506.670	N	568.265	0	568.265	N	516.654	0	516.654	N
** Lijkbezorging	244.798	-7.650	237.148	N	239.127	-7.500	231.627	N	182.873	-7.500	175.373	N
** Ruimtelijke Ordening	856.321	-77.015	779.306	N	942.119	-28.000	914.119	N	916.903	-28.000	888.903	N
** Woningexploitatie en Woni	640.802	0	640.802	N	711.092	0	711.092	N	654.076	0	654.076	N
** Stedelijke Vernieuwing	2.468	0	2.468	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Overige Volkshuisvesting	816.605	-644.268	172.337	N	1.701.904	-1.530.900	171.004	N	234.324	-83.000	151.324	N
** Ov. Volksh. Woonw.Vastg.l	134.833	0	134.833	N	184.194	-2.000	182.194	N	145.427	-2.000	143.427	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	8.800	-37.471	-28.671	V	10.615	0	10.615	N	9.583	0	9.583	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-423.322	-423.322	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitaties	16.865.288	-14.247.480	2.617.807	N	12.189.180	-11.949.621	239.558	N	14.951.623	-15.049.539	-97.916	V
** Uitvoering Wet Woz	387.119	-32.118	355.001	N	352.888	0	352.888	N	336.608	0	336.608	N
Totaal	25.380.635	-16.354.376	9.026.259	N	22.351.220	-14.432.814	7.918.406	N	23.147.633	-16.027.264	7.120.369	N
Programma 2 Meedoen in Borne												
** Opvang en beschermd wonen	0	0	0	N	103.000	0	103.000	N	101.000	0	101.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	0	0	N	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdrecl. en	0	0	0	N	487.500	0	487.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	0	0	0	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	0	0	0	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	0	0	0	N	735.671	0	735.671	N	638.500	0	638.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	0	0	0	N	1.631.817	-72.500	1.559.317	N	1.469.384	-72.500	1.396.884	N
** WMO Natura immaterieel Ma	0	0	0	N	1.923.270	0	1.923.270	N	1.922.500	0	1.922.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	0	0	0	N	1.587.686	0	1.587.686	N	1.589.000	0	1.589.000	N
** Individuele voorz. Natura	0	0	0	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	766.386	-59.034	707.352	N	848.708	-40.000	808.708	N	851.284	-40.000	811.284	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.353.651	-71.739	1.281.912	N	1.301.333	-97.970	1.203.363	N	1.509.533	-147.940	1.361.593	N
** Bijzonder Voortgezet Onde	66.490	0	66.490	N	66.191	0	66.191	N	66.050	0	66.050	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	156.636	-54.090	102.546	N	174.346	-54.000	120.346	N	174.367	-54.000	120.367	N
** Volwasseneneducatie	106.103	-9.252	96.851	N	108.722	-91.377	17.345	N	17.367	0	17.367	N
** Sport	1.780.157	-753.667	1.026.489	N	2.004.883	-508.750	1.496.133	N	2.092.586	-553.000	1.539.586	N
** Groene Sportvelden en Ter	552.042	46.567	505.475	N	427.183	-55.500	371.683	N	357.004	-48.500	308.504	N
** Bijstandsverlening	5.827.426	-3.897.584	1.929.842	N	6.241.365	-4.623.900	1.617.465	N	5.459.902	-4.409.517	1.050.385	N
** Werkgelegenheid	3.695.706	-3.572.110	123.596	N	3.798.500	0	3.798.500	N	3.298.000	0	3.298.000	N

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Minimabeleid	642.845	-18.687	624.158	N	363.392	-6.000	357.392	N	501.805	-17.000	484.805	N
** Kwijtscheldingen (icm E61	223.507	0	223.507	N	377.000	0	377.000	N	375.000	0	375.000	N
** WMO onderdeel Soza	278.593	0	278.593	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Welzijn	503.470	-12.467	491.003	N	153.296	0	153.296	N	159.150	0	159.150	N
** Vreemdelingen	56.625	-8.000	48.625	N	12.360	0	12.360	N	25.225	-18.000	7.225	N
** Huishoudelijke Verzorging	2.718.736	579.514	2.139.223	N	2.502.129	0	2.502.129	N	2.202.233	0	2.202.233	N
** Participatiebudget	727.716	-380.676	347.040	N	288.032	-271.000	17.032	N	333.000	-1.000	332.000	N
** Kinderopvang	117.009	-60.556	56.453	N	109.969	-54.500	55.469	N	108.644	-54.500	54.144	N
** Voorziening Gehandicapten	11.270	0	11.270	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel SoZa vanaf	1.257.475	-92.949	1.164.526	N	376.106	0	376.106	N	322.367	0	322.367	N
** Gezondheidszorg	592.393	0	592.393	N	656.245	0	656.245	N	662.141	0	662.141	N
** Plaagdieren en Veeziekten	35.445	0	35.445	N	28.103	0	28.103	N	28.097	0	28.097	N
** Centrum voor Jeugd en Gez	586.486	-56.970	529.516	N	67.019	0	67.019	N	34.734	0	34.734	N
Totaal	22.056.167	-9.673.861	12.382.305	N	30.381.329	-6.692.497	23.688.832	N	28.862.870	-6.232.957	22.629.913	N
Programma 3 Mooi Borne												
** Vormings- en Ontwikkeling	16.406	0	16.406	N	10.673	0	10.673	N	13.683	0	13.683	N
** Bibliotheek	344.880	0	344.880	N	378.573	0	378.573	N	361.183	0	361.183	N
** Kunst en Cultuur	368.524	-15.339	353.185	N	371.978	-17.500	354.478	N	367.341	-14.000	353.341	N
** Oud Archief	98.171	-746	97.425	N	109.644	-500	109.144	N	106.289	-500	105.789	N
** Monumenten	70.454	-7.636	62.819	N	176.364	0	176.364	N	130.507	0	130.507	N
** Openbaar groen en Openluc	1.660.442	-10.552	1.649.890	N	1.618.858	-1.000	1.617.858	N	1.574.153	-1.000	1.573.153	N
** Herdenking Gevallenen (ic	6.529	0	6.529	N	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N
** Recreatie en Toerisme Ont	109.668	-2.622	107.046	N	55.233	0	55.233	N	108.867	0	108.867	N
** Recreatie en Toerisme Wel	82.597	-7.050	75.547	N	142.148	-9.900	132.248	N	121.581	-10.000	111.581	N
** Welzijn en Educatie	1.609.894	-68.977	1.540.918	N	298.912	0	298.912	N	297.127	0	297.127	N
Totaal	4.367.566	-112.921	4.254.646	N	3.167.881	-28.900	3.138.981	N	3.086.231	-25.500	3.060.731	N
Programma 4 Borne Werkt												
** Nutsbedrijven	96.740	-946.463	-849.723	V	98.986	-892.000	-793.014	V	77.096	-887.000	-809.904	V
** K.L.I.C. meldingen	9.166	0	9.166	N	11.615	0	11.615	N	10.083	0	10.083	N
** Verkeersmaatregelen	375.725	0	375.725	N	218.126	0	218.126	N	207.511	0	207.511	N
** Verkeersmaatregelen groot	132.178	0	132.178	N	219.009	-68.386	150.623	N	137.205	0	137.205	N
** Wegen, Straten, Pleinen	1.861.765	-39.146	1.822.620	N	1.521.735	-33.000	1.488.735	N	1.285.409	-26.000	1.259.409	N
** Parkeren	166.798	0	166.798	N	231.914	0	231.914	N	192.815	0	192.815	N
** Baten Parkeerbelasting	0	-32.389	-32.389	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V
** Handel en Ambacht Markten	41.083	0	41.083	N	48.926	0	48.926	N	42.327	0	42.327	N
** Handel en Ambacht bedrijf	136.073	0	136.073	N	135.415	0	135.415	N	135.061	0	135.061	N
** Baten Markten	0	-30.111	-30.111	V	0	-32.100	-32.100	V	0	-32.000	-32.000	V
Totaal	2.819.527	-1.048.108	1.771.419	N	2.485.726	-1.035.486	1.450.240	N	2.087.508	-955.000	1.132.508	N
Programma 5 Beter Borne												
** Burgemeester en Wethouder	602.093	0	602.093	N	579.365	0	579.365	N	550.172	0	550.172	N
** Gemeenteraad	549.521	0	549.521	N	488.904	0	488.904	N	528.171	0	528.171	N
** Bezwaarschriftencommissie	81.454	0	81.454	N	90.983	0	90.983	N	88.466	0	88.466	N
** Commissie BLOS	6.359	0	6.359	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N
** Ondersteuning B&W	542.902	0	542.902	N	497.031	0	497.031	N	572.414	0	572.414	N

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne												
** Communicatie	261.119	0	261.119	N	289.502	0	289.502	N	280.885	0	280.885	N
** Beleidscoördinatie	188.341	0	188.341	N	195.515	0	195.515	N	189.362	0	189.362	N
** Publiekszaken	843.372	0	843.372	N	855.534	0	855.534	N	803.336	0	803.336	N
** Kaartmateriaal en Huisnum	31.788	0	31.788	N	36.048	0	36.048	N	34.930	0	34.930	N
** Baten Secretarieleges Bur	146.705	-352.582	-205.877	V	157.500	-336.700	-179.200	V	157.500	-343.000	-185.500	V
** Bestuurlijke Samenwerking	510.379	0	510.379	N	460.285	-3.000	457.285	N	436.832	0	436.832	N
** HR21	14.622	0	14.622	N	74.500	0	74.500	N	0	0	0	N
Totaal	3.778.654	-352.582	3.426.073	N	3.729.666	-339.700	3.389.966	N	3.646.568	-343.000	3.303.568	N
Algemene dekkingsmiddelen												
** BGB fase 4 en 5 (lijnproje	26.509	0	26.509	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Baten Reinigingsrechten e	7.947	-2.284.130	-2.276.183	V	8.887	-2.278.000	-2.269.113	V	8.607	-2.206.953	-2.198.346	V
** Baten Rioolheffing	7.947	-1.826.511	-1.818.564	V	8.887	-1.795.000	-1.786.113	V	8.607	-1.719.500	-1.710.893	V
** Overige Fin.Middelen (inc	12.562	-277.942	-265.380	V	11.347	-207.000	-195.653	V	8.510	-207.000	-198.490	V
** Geldleningen en Uitzettin	26.148	-3.877.257	-3.851.109	V	17.774	-3.443.567	-3.425.793	V	17.215	-2.007.000	-1.989.785	V
** Gemeentefonds	15.894	-18.664.064	-18.648.170	V	17.774	-28.169.500	-28.151.726	V	17.215	-16.742.500	-16.725.285	V
** Algemene Baten en Lasten	440.356	-200.840	239.516	N	1.791.436	-92.400	1.699.036	N	1.668.236	-163.500	1.504.736	N
** Uitkering deelfonds Socia	0	0	0	N	0	0	0	N	0	-11.713.500	-11.713.500	V
** OZB-gebruikers	18.414	-568.332	-549.919	V	18.785	-586.500	-567.715	V	18.449	-604.000	-585.551	V
** OZB-eigenaren	9.207	-3.721.464	-3.712.257	V	9.392	-3.799.500	-3.790.108	V	9.225	-3.913.500	-3.904.275	V
** Baten Hondenbelasting	0	-99.029	-99.029	V	0	-96.900	-96.900	V	0	-97.000	-97.000	V
** Baten Reclamebelasting	0	-156.478	-156.478	V	0	-145.000	-145.000	V	0	-145.000	-145.000	V
** Mutaties Reserves	9.953.249	-10.474.082	-520.833	V	2.639.843	-3.554.254	-914.411	V	2.262.859	-1.760.171	502.688	N
** Saldo Baten en Lasten na	6.300.238	-6.356.257	-56.019	V	66.822	0	66.822	N	0	0	0	N
Totaal	16.818.470	-48.506.385	-31.687.915	V	4.590.945	-44.167.621	-39.576.676	V	4.018.923	-41.279.624	-37.260.702	V
Totaal programma's en alg.dekk.midd.	75.221.019	-76.048.232	-827.214	V	66.706.768	-66.697.018	9.749	N	64.849.733	-64.863.345	-13.612	V

Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma																
Programma's	Begroting 2016				Begroting 2017				Begroting 2018				Begroting 2019			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne																
** Baten begraafplaatsrechten	31.500	-125.000	-93.500	V	31.500	-125.000	-93.500	V	31.500	-125.000	-93.500	V	31.500	-125.000	-93.500	V
** Snippergroen	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestrijding	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm L120)	49.111	0	49.111	N	48.817	0	48.817	N	48.649	0	48.649	N	48.294	0	48.294	N
** Openbare Orde en Veiligheid	94.227	0	94.227	N	93.859	0	93.859	N	93.582	0	93.582	N	93.183	0	93.183	N
** APV en Bijz. Wetten en Reg.	198.704	-12.000	186.704	N	197.764	-12.000	185.764	N	197.053	-12.000	185.053	N	196.036	-12.000	184.036	N
** Doodschouw	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	58.863	0	58.863	N	59.018	0	59.018	N	58.772	0	58.772	N	59.128	0	59.128	N
** Verkoop Gronden en Groen	59.397	-16.000	43.397	N	58.988	-16.000	42.988	N	58.657	-16.000	42.657	N	58.077	-16.000	42.077	N
** Afvalverwijdering en -ver	2.067.722	-112.500	1.955.222	N	1.838.496	-112.500	1.725.996	N	1.832.387	-112.500	1.719.887	N	1.838.679	-112.500	1.726.179	N
** Riolerings- en Waterzuivering	1.546.788	-169.225	1.377.563	N	1.601.422	-223.626	1.377.796	N	1.615.712	-237.659	1.378.053	N	1.660.383	-282.105	1.378.278	N
** Riolerings- en Waterzuivering in uitvoering	39.749	-12.500	27.249	N	39.545	-12.500	27.045	N	39.389	-12.500	26.889	N	39.170	-12.500	26.670	N
** Milieubeheer	516.654	0	516.654	N	513.245	0	513.245	N	510.652	0	510.652	N	506.996	0	506.996	N
** Lijkbezorging	182.873	-7.500	175.373	N	156.730	-7.500	149.230	N	156.099	-7.500	148.599	N	158.398	-7.500	150.898	N
** Ruimtelijke Ordening	916.903	-28.000	888.903	N	910.993	-28.000	882.993	N	906.088	-28.000	878.088	N	897.724	-28.000	869.724	N
** Woningexploitatie en Woni	654.076	0	654.076	N	649.958	0	649.958	N	646.798	0	646.798	N	642.184	0	642.184	N
** Overige Volkshuisvesting	234.324	-83.000	151.324	N	232.702	-83.000	149.702	N	231.401	-83.000	148.401	N	229.333	-83.000	146.333	N
** Ov. Volksh. Woonw. Vastg. I	145.427	-2.000	143.427	N	144.732	-2.000	142.732	N	144.199	-2.000	142.199	N	143.425	-2.000	141.425	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	9.583	0	9.583	N	9.515	0	9.515	N	9.463	0	9.463	N	9.390	0	9.390	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitatie	14.951.623	-15.049.539	-97.916	V	11.976.270	-12.040.723	-64.453	V	13.123.441	-13.184.099	-60.657	V	11.854.301	-11.936.270	-81.969	V
** Uitvoering Wet Woz	336.608	0	336.608	N	324.557	0	324.557	N	324.520	0	324.520	N	324.466	0	324.466	N
Totaal	23.147.633	-16.027.264	7.120.369	N	19.941.609	-13.072.849	6.868.760	N	21.081.863	-14.230.258	6.851.605	N	19.844.168	-13.026.875	6.817.293	N
Programma 2 Meedoen in Borne																
** Opvang en beschermd wonen	101.000	0	101.000	N	101.000	0	101.000	N	101.000	0	101.000	N	101.000	0	101.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdrecl. en	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	638.500	0	638.500	N	627.500	0	627.500	N	627.500	0	627.500	N	627.500	0	627.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	1.469.384	-72.500	1.396.884	N	1.464.885	-72.500	1.392.385	N	1.492.115	-72.500	1.419.615	N	1.454.478	-72.500	1.381.978	N
** WMO Natura Immaterieel Ma	1.922.500	0	1.922.500	N	1.922.500	0	1.922.500	N	1.922.500	0	1.922.500	N	1.922.500	0	1.922.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	1.589.000	0	1.589.000	N	1.589.000	0	1.589.000	N	1.589.000	0	1.589.000	N	1.589.000	0	1.589.000	N
** Individuele voorz. Natura	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.228.000	0	2.228.000	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	851.284	-40.000	811.284	N	850.777	-40.000	810.777	N	760.532	-10.000	750.532	N	760.131	-10.000	750.131	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.509.533	-147.940	1.361.593	N	1.731.893	-154.940	1.576.953	N	1.707.192	-161.940	1.545.252	N	1.686.201	-161.940	1.524.261	N
** Bijzonder Voortgezet Onder	66.050	0	66.050	N	65.833	0	65.833	N	65.728	0	65.728	N	65.556	0	65.556	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	174.367	-54.000	120.367	N	174.222	-54.000	120.222	N	174.152	-54.000	120.152	N	174.037	-54.000	120.037	N
** Volwasseneneducatie	17.367	0	17.367	N	17.222	0	17.222	N	17.152	0	17.152	N	17.037	0	17.037	N
** Sport	2.092.586	-553.000	1.539.586	N	2.023.971	-510.000	1.513.971	N	1.873.997	-510.000	1.363.997	N	1.823.919	-510.000	1.313.919	N
** Groene Sportvelden en Ter	357.004	-48.500	308.504	N	348.389	-48.500	299.889	N	347.330	-48.500	298.830	N	319.253	-48.500	270.753	N
** Bijstandsverlening	5.459.902	-4.409.517	1.050.385	N	5.400.970	-4.409.517	991.453	N	5.391.886	-4.409.517	982.369	N	5.384.094	-4.409.517	974.577	N
** Werkgelegenheid	3.298.000	0	3.298.000	N	3.085.500	0	3.085.500	N	2.914.500	0	2.914.500	N	2.801.000	0	2.801.000	N
** Minimabeleid	501.805	-17.000	484.805	N	501.773	-17.000	484.773	N	501.674	-17.000	484.674	N	501.578	-17.000	484.578	N
** Kwijtscheldingen (icm E61	375.000	0	375.000	N	375.000	0	375.000	N	375.000	0	375.000	N	375.000	0	375.000	N
** WMO onderdeel Welzijn	159.150	0	159.150	N	163.999	0	163.999	N	169.184	0	169.184	N	168.668	0	168.668	N

Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma																
Programma's	Begroting 2016				Begroting 2017				Begroting 2018				Begroting 2019			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
** Vreemdelingen	25.225	-18.000	7.225	N	25.193	-18.000	7.193	N	25.094	-18.000	7.094	N	24.998	-18.000	6.998	N
** Huishoudelijke Verzorging	2.202.233	0	2.202.233	N	2.055.662	0	2.055.662	N	2.055.219	0	2.055.219	N	2.054.627	0	2.054.627	N
** Participatiebudget	333.000	-1.000	332.000	N	333.000	-1.000	332.000	N	333.000	-1.000	332.000	N	333.000	-1.000	332.000	N
** Kinderopvang	108.644	-54.500	54.144	N	107.769	-54.500	53.269	N	153.553	-54.500	99.053	N	119.960	-54.500	65.460	N
** Voorziening Gehandicapten	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel SoZa vanaf	322.367	0	322.367	N	319.770	0	319.770	N	318.348	0	318.348	N	316.149	0	316.149	N
** Gezondheidszorg	662.141	0	662.141	N	671.948	0	671.948	N	677.831	0	677.831	N	677.669	0	677.669	N
** Plagdieren en Veeziekten	28.097	0	28.097	N	28.316	0	28.316	N	28.168	0	28.168	N	28.509	0	28.509	N
** Centrum voor Jeugd en Gez	34.734	0	34.734	N	34.444	0	34.444	N	34.304	0	34.304	N	34.074	0	34.074	N
Totaal	28.862.870	-6.232.957	22.629.913	N	28.584.535	-6.196.957	22.387.578	N	28.219.960	-6.173.957	22.046.003	N	27.923.937	-6.173.957	21.749.980	N
Programma 3 Mooi Borne																
** Vormings- en Ontwikkeling	13.683	0	13.683	N	13.611	0	13.611	N	13.576	0	13.576	N	13.519	0	13.519	N
** Bibliotheek	361.183	0	361.183	N	361.111	0	361.111	N	361.076	0	361.076	N	361.019	0	361.019	N
** Kunst en Cultuur	367.341	-14.000	353.341	N	367.001	-14.000	353.001	N	366.824	-14.000	352.824	N	366.540	-14.000	352.540	N
** Oud Archief	106.289	500	105.789	N	105.689	500	105.189	N	105.237	500	104.737	N	104.587	500	104.087	N
** Monumenten	130.507	0	130.507	N	119.976	0	119.976	N	99.543	0	99.543	N	98.982	0	98.982	N
** Openbaar groen en Openluc	1.574.153	-1.000	1.573.153	N	1.469.072	-1.000	1.468.072	N	1.459.856	1.000	1.458.856	N	1.477.025	-1.000	1.476.025	N
** Herdenking Gevallenen (ic	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N	5.500	0	5.500	N
** Recreatie en Toerisme Ont	108.867	0	108.867	N	108.722	0	108.722	N	108.652	0	108.652	N	108.537	0	108.537	N
** Recreatie en Toerisme Wel	121.581	-10.000	111.581	N	121.337	-10.000	111.337	N	121.192	-10.000	111.192	N	120.969	-10.000	110.969	N
** Welzijn en Educatie	297.127	0	297.127	N	294.536	0	294.536	N	293.336	0	293.336	N	291.256	0	291.256	N
Totaal	3.086.231	-25.500	3.060.731	N	2.966.556	-25.500	2.941.056	N	2.934.792	-25.500	2.909.292	N	2.947.933	-25.500	2.922.433	N
Programma 4 Borne Werk																
** Nutsbedrijven	77.096	-887.000	-809.904	V	76.910	-882.000	-805.090	V	76.769	-877.000	-800.231	V	76.568	-877.000	-800.432	V
** K.L.I.C. meldingen	10.083	0	10.083	N	10.015	0	10.015	N	9.963	0	9.963	N	9.890	0	9.890	N
** Verkeersmaatregelen	207.511	0	207.511	N	206.862	0	206.862	N	205.733	0	205.733	N	205.251	0	205.251	N
** Verkeersmaatregelen groot	137.205	0	137.205	N	136.319	0	136.319	N	135.645	0	135.645	N	134.694	0	134.694	N
** Wegen, Straten, Pleinen	1.285.409	-26.000	1.259.409	N	1.278.630	-26.000	1.252.630	N	1.294.359	-26.000	1.268.359	N	1.295.686	-26.000	1.269.686	N
** Parkeren	192.815	0	192.815	N	193.002	0	193.002	N	189.100	0	189.100	N	187.323	0	187.323	N
** Baten Parkeerbelasting	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V
** Handel en Ambacht Markten	42.327	0	42.327	N	42.225	0	42.225	N	42.119	0	42.119	N	42.086	0	42.086	N
** Handel en Ambacht bedrijf	135.061	0	135.061	N	135.061	0	135.061	N	135.061	0	135.061	N	135.061	0	135.061	N
** Baten Markten	0	-32.000	-32.000	V	0	-32.000	-32.000	V	0	-32.000	-32.000	V	0	-32.000	-32.000	V
Totaal	2.087.508	-955.000	1.132.508	N	2.079.024	-950.000	1.129.024	N	2.088.749	-945.000	1.143.749	N	2.086.559	-945.000	1.141.559	N
Programma 5 Beter Borne																
** Burgemeester en Wethouder	550.172	0	550.172	N	533.616	0	533.616	N	532.312	0	532.312	N	530.034	0	530.034	N
** Gemeenteraad	528.171	0	528.171	N	526.755	0	526.755	N	526.141	0	526.141	N	524.295	0	524.295	N
** Bezwaarschriftencommissie	88.466	0	88.466	N	88.017	0	88.017	N	87.678	0	87.678	N	87.190	0	87.190	N
** Commissie BLOS	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N
** Ondersteuning B&W	572.414	0	572.414	N	569.256	0	569.256	N	567.625	0	567.625	N	563.524	0	563.524	N
** Communicatie	280.885	0	280.885	N	279.639	0	279.639	N	275.455	0	275.455	N	274.208	0	274.208	N
** Beleidscoördinatie	189.362	0	189.362	N	194.763	0	194.763	N	187.435	0	187.435	N	192.743	0	192.743	N
** Publiekszaken	803.336	0	803.336	N	800.718	0	800.718	N	792.740	0	792.740	N	785.030	0	785.030	N
** Kaartmateriaal en Huisnum	34.930	0	34.930	N	34.730	0	34.730	N	34.579	0	34.579	N	34.362	0	34.362	N
** Baten Secretarieleges Bur	157.500	-343.000	-185.500	V	157.500	-343.000	-185.500	V	157.500	-343.000	-185.500	V	157.500	-343.000	-185.500	V
** Bestuurlijke Samenwerking	436.832	0	436.832	N	435.527	0	435.527	N	434.508	0	434.508	N	432.876	0	432.876	N
** HR21	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N

Analyse begroting 2016-2019

.

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019				
	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018, vastgesteld 11-11-2014	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelposten	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	59 N	26 N	106 N	103 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid.	13 V	33 V	351 N	687 N

Algemeen: uitgangspunten

In dit overzicht zijn alle mutaties van € 25.000 of meer toegelicht.

Begrotingsramingen zijn bijgewerkt t/m de raadsvergadering van maart 2015.

Effecten die zich nadien voordoen worden verwerkt in de 1e wijziging.

Alle mutaties welke budgetair neutraal zijn verwerkt in de begroting zijn in dit overzicht niet toegelicht. Door de invoer van de 3D's is de begroting aangepast.

Hierdoor kunnen zich verschuivingen per product voordoen en deze technische mutaties zijn verder niet toegelicht omdat deze geen effect hebben.

Toelichting per actualisatie

Bijstand

Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage aan de gemeente Borne verhoogd en de prognose van het aantal cliënten is naar beneden bijgesteld.

Hierdoor ontstaat een minder negatief saldo in de komende 4 jaar.

Rentevoordeel kapitaallasten

Door verlaging van de rekenrente ontstaat een rentevoordeel van € 288.000. Het opvoeren van nieuwe investeringen verlaagd dit voordeel jaarlijks tot de hierboven genoemde bedragen.

Actualisatie Stelposten

Actualisatie van diverse stelposten die zijn opgenomen voor bijvoorbeeld onvoorziene uitgaven, autonome groei, het vervangingsinvesteringsplan en loon- en prijscompensaties.

OZB

Actualisatie van het aantal aanslagen op basis van de gegevens van het G.B.T.

Vergoeding samenwerkingsverbanden

Het betreft hierbij de vergoeding die we niet meer van Woonbeheer ontvangen als gevolg van het overdragen van de geldleningen en garanties naar het waarborgfonds Sociale Woningbouw. Woningbouw.

Daarnaast is er sprake van een administratieve correctie met betrekking tot de trekkingsrechten SMS.

Salarissen

Actualisatie van salarissen volgens de laatste CAO

Actualisatie Planon (onderhoudsplan)

Het onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen is geactualiseerd. Op met name het gemeentehuis, sportaccommodaties en het kulthuis is het budget voor onderhoud verhoogd. Het groot onderhoud is ook bijgesteld maar deze wordt gedekt uit de reserve groot onderhoud en verloopt BN in de begroting.

Gemeentefonds

De ramingen zijn geactualiseerd op basis van de laatste circulaire (december 2014)
Op basis van de begrotingsrichtlijnen zijn de aantallen m.b.t. de verdelingsmaatstaven aangepast.

Bijlagen

Bijlage A

A. Samenvatting begrotingsrichtlijnen

Begrotingsrichtlijnen

Hieronder is een samenvatting opgenomen van de richtlijnen zoals deze zijn gehanteerd bij de totstandkoming van de ontwerpbegroting 2016-2019.

Algemeen

De ontwerpbegroting is het kader dat door de raad is gesteld. Hieraan heeft het door de raad vastgestelde visiedocument P&C-cyclus ten grondslag gelegen. De indeling van de ontwerpbegroting valt uiteen in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. De begroting moet voldoen aan de BBV-voorschriften. Daarnaast is rekening gehouden met de begrotingsbrief van de Provincie Overijssel met daarin een nadere uitwerking van het landelijk beleidskader, toetsingsaspecten en aandachtspunten voor de op te stellen programmabegroting 2016. De Provincie Overijssel zal dit betrekken bij de bepaling van de toezichtvorm voor het jaar 2016.

In de ontwerpmeerjarenbegroting 2016-2019 maakt het college een concrete vertaling van het voorgenomen beleid, gebaseerd op basis van bestaand beleid. Daarnaast kan middels besluitvorming door de raad het beleid op onderdelen worden aangepast. Dit kan enerzijds door middels de integrale afweging nieuw beleid te honoreren en anderzijds middels de integrale afweging beleidskeuzes te maken om te komen tot een materieel sluitende (meerjaren-)begroting.

Doordat de jaarschijf 2016 sluit worden het interactieve begrotingsproces met onze maatschappelijke partners om te komen tot maatschappelijk gedragen beleidskeuzes voor de toekomst gefaseerd. Hierdoor zal de integrale afweging van deze keuzes bij de behandeling van de ontwerpmeerjarenbegroting 2017-2020 plaatsvinden.

De behandeling van de ontwerpmeerjarenbegroting 2016-2019 staat geagendeerd voor de raad van 29 september 2015. De algemene beschouwingen en beleidsmatige afwegingen vinden plaats in deze vergadering.

Op 10 november 2015 vindt de behandeling van de 1e wijziging op de begroting plaats. Hierbij gaat het met name om de actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen, zoals de mei-circulaire. Deze behandeling heeft vooral een technisch karakter.

Hieronder staan de uitgangspunten die gelden bij het samenstellen van de ramingen.

BBV

De actualisering van de BBV-voorschriften zal, voor zover van toepassing, worden meegenomen bij de 1e wijziging van de begroting.

Voorcalculaties

Er wordt gewerkt volgens het uitgangspunt "voorcalculaties 2016 zijn voorcalculaties 2015", waarbij voorcalculaties aangepast zijn als gevolg van autonome ontwikkelingen en raadsbesluiten tot en met de raadsvergadering van maart 2015. Nadien genomen besluiten zullen worden meegenomen in de 1^e wijziging op de begroting.

Er wordt zo veel mogelijk met afgeronde bedragen gewerkt. Het gaat in principe om kaders en ramingen. Hiermee proberen we een vorm van schijnnaauwkeurigheid te vermijden.

Staat van salarissen en sociale lasten

De staat van salarissen en sociale lasten is opgesteld op basis van de vastgestelde formatie per 1-1-2015. Voor zover van toepassing is hierbij rekening gehouden met reeds genomen besluiten die personele consequenties hebben voortvloeiende uit de ombuigingsmaatregelen uit de begrotingen 2010-2013 en 2012-2015.

Capaciteitsplanning/uurtarieven

Vanaf 2012 is de kostentoe rekeningssystematiek vereenvoudigd. De capaciteitsplanning is gebaseerd op de hierboven genoemde staat van salarissen en sociale lasten en op een normatieve verdeling van de formatie over de producten.

Vervangingsinvesteringsplan

Voor vervangingen is op het product "Algemene Baten en Lasten" een stelpost opgenomen voor vervangingsinvesteringsplan.

Aantallen woonruimten en inwoners

De volgende aantallen bouwprognoses en inwoneraantallen zijn gehanteerd voor de begroting:

Jaar	Aantal woonruimten per 1 januari	Aantal inwoners per 1 januari	Gemiddelde woonruimtebezetting
2013 (werkelijk)	9.307	21.764	2,33
2014 (werkelijk)	9.361	21.884	2,33
2015*(werkelijk)	9.159	21.980	2,40
2016	9.250	22.100	2,39
2017	9.350	22.200	2,37
2018	9.450	22.300	2,36
2019	9.550	22.400	2,35

*(prognose, gevolg van definitiewijziging BAG)

Rentepercentages

De gehanteerde rekenrente is conform renteomslag percentage (basis berekening: aflossing van bestaande geldleningen en de nieuwe rentepercentages die gelden bij de financiering van nieuwe geldleningen). Voor de bespaarde rente bij reserves en voorzieningen wordt de rente gehanteerd welke vastgesteld is in de nota reserves en voorzieningen.

Bijlage B

B. Investerings- en financieringsstaat

INVESTERINGS- EN FINANCIERINGSSTAAT 2016 - 2019 (in € 1.000)

Activa klasse	Omschrijving	1-1-2016	2016			1-1-2017	2017			1-1-2018	2018			1-1-2019	2019			1-1-2020
		Boekwaarde	Vermeerdering	Vervangings	Afschrijving	Boekwaarde	Vermeerdering	Vervangings	Afschrijving	Boekwaarde	Vermeerdering	Vervangings	Afschrijving	Boekwaarde	Vermeerdering	Vervangings	Afschrijving	Boekwaarde
		31-12-2015	vermindering	investeringen		31-12-2016	vermindering	investeringen		31-12-2017	vermindering	investeringen		31-12-2018	vermindering	investeringen		31-12-2019
101	Kosten onderzoek en ontwikkeling	0				0				0				0				0
102	Bijdrage activa derden	0				0				0				0				0
110	Gronden en terreinen	2.542	0		92	2.450			92	2.358			92	2.266			92	2.174
112	Bedrijfsgebouwen	29.686	2.700		983	31.404			1.149	30.255			1.180	29.095			1.175	27.919
113	Grond, weg en waterbouwkundige	612			41	572			41	531			39	492			21	471
114	Vervoermiddelen	22			4	18			4	14			4	11			4	7
115	Machines, apparaten en installaties	2.792	0		348	2.444			290	2.154			205	1.949			139	1.810
116	Overige materiële vaste activa	2.408	0		181	2.227			179	2.047			178	1.870			157	1.713
120	Leningen woningbouwcorporaties	0	0			0	0		0	0	0		0	0	0		0	0
121	Overige langlopende leningen	3.631	-73			3.558	-75			3.483	-78			3.405	-81			3.324
122	Deelnemingen	1.797				1.797				1.797				1.797				1.797
123	Deelnemingen in gemeenschappelijke regelingen	80				80				80				80				80
140	Niet in exploitatie genomen bouwgrond	3.625	-1.747			1.878	-182			1.697	-307			1.390	-211			1.179
141	Onderhanden werk grondexploitatie	84.356	-1.084			83.272	-2.502			80.770	-4.019			76.751	-4.224			72.527
113H	Grond, weg en waterb. Heffing	9.227		993	444	9.775		975	480	10.271		955	483	10.743		973	510	11.206
113M	Grond, weg en waterb. maatsch. nut	4.464			327	4.136			102	4.034			113	3.921			113	3.808
115M	Mach. app. en inst. maatsch. nut	0				0				0				0				0
116M	Overige materiële vaste activa maatsch. nut	0				0				0				0				0
Totaal		145.241	789	0	2.419	143.610	-1.783	0	2.336	139.491	-3.448	0	2.274	133.769	-3.544	0	2.210	128.015

b. Financiering:	Begin 2016	Rente	Overige	Overige	Begin 2017	Rente	Overige	Overige	Begin 2018	Rente	Overige	Overige	Begin 2019	Rente	Overige	Overige	Begin 2020
	vermeerdering	vermeerdering	vermindering	vermindering	vermeerdering	vermeerdering	vermindering	vermindering	vermeerdering	vermeerdering	vermindering	vermindering	vermeerdering	vermeerdering	vermindering	vermindering	vermindering
1. Eigen vermogen																	
Algemene reserves	20.633	1.591	0	336	21.889	1.604	0	274	23.219	1.620	0	226	24.614	1.589	0	13	26.189
Bestemmingsreserves	13.528	19	653	1.424	12.775	20	622	1.310	12.106	20	619	1.130	11.615	21	641	1.089	11.188
2. Voorzieningen	19.510	0	129	177	19.462	0	130	231	19.361	0	131	2.079	17.412	0	132	290	17.253
Totaal	53.671	1.610	781	1.937	54.126	1.624	752	1.815	54.686	1.641	750	3.436	53.641	1.609	772	1.392	54.630
3. Opgenomen langlopende geldleningen	77.055			4.058	72.998			4.069	68.929			4.080	64.849			3.771	61.078
Totaal financiering	130.728	1.610	781	5.995	127.124	1.624	752	5.884	123.615				118.490				115.708
Financieringstekort	-14.513				-16.487				-15.876				-15.279				-12.306

Bijlage C

C. Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1000	2016	2017	2018	2019
Programma:				
Lasten:				
Beter Borne				
Uitbreiding griffie	14			
Onderzoeken waarstaatjegemeente		7		7
Borne Werkt				
Bijdrage uitvoeringsorganisatie sociale zaken	51			
Meedoen in Borne				
Groot onderhoud	472	336	974	643
Huishoudelijke Hulp Toeslag	247			
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitaties		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Algemene dekkingsmiddelen				
Stelposten				
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	1.675	1.689	1.706	1.676
Baten:				
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitaties		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	774	483	2.249	193
Totaal incidentele baten en lasten	1.685	1.548	431	2.131

Bijlage D

D. Staat van reserves en voorzieningen

STAAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Begroting 2016		2015		2014		2013		2012		2011		2010		2009		2008		2007		2006		2005		2004		2003		2002		2001		2000		1999		1998		1997		1996		1995		1994		1993		1992		1991		1990		1989		1988		1987		1986		1985		1984		1983		1982		1981		1980		1979		1978		1977		1976		1975		1974		1973		1972		1971		1970		1969		1968		1967		1966		1965		1964		1963		1962		1961		1960		1959		1958		1957		1956		1955		1954		1953		1952		1951		1950		1949		1948		1947		1946		1945		1944		1943		1942		1941		1940		1939		1938		1937		1936		1935		1934		1933		1932		1931		1930		1929		1928		1927		1926		1925		1924		1923		1922		1921		1920		1919		1918		1917		1916		1915		1914		1913		1912		1911		1910		1909		1908		1907		1906		1905		1904		1903		1902		1901		1900		1899		1898		1897		1896		1895		1894		1893		1892		1891		1890		1889		1888		1887		1886		1885		1884		1883		1882		1881		1880		1879		1878		1877		1876		1875		1874		1873		1872		1871		1870		1869		1868		1867		1866		1865		1864		1863		1862		1861		1860		1859		1858		1857		1856		1855		1854		1853		1852		1851		1850		1849		1848		1847		1846		1845		1844		1843		1842		1841		1840		1839		1838		1837		1836		1835		1834		1833		1832		1831		1830		1829		1828		1827		1826		1825		1824		1823		1822		1821		1820		1819		1818		1817		1816		1815		1814		1813		1812		1811		1810		1809		1808		1807		1806		1805		1804		1803		1802		1801		1800		1799		1798		1797		1796		1795		1794		1793		1792		1791		1790		1789		1788		1787		1786		1785		1784		1783		1782		1781		1780		1779		1778		1777		1776		1775		1774		1773		1772		1771		1770		1769		1768		1767		1766		1765		1764		1763		1762		1761		1760		1759		1758		1757		1756		1755		1754		1753		1752		1751		1750		1749		1748		1747		1746		1745		1744		1743		1742		1741		1740		1739		1738		1737		1736		1735		1734		1733		1732		1731		1730		1729		1728		1727		1726		1725		1724		1723		1722		1721		1720		1719		1718		1717		1716		1715		1714		1713		1712		1711		1710		1709		1708		1707		1706		1705		1704		1703		1702		1701		1700		1699		1698		1697		1696		1695		1694		1693		1692		1691		1690		1689		1688		1687		1686		1685		1684		1683		1682		1681		1680		1679		1678		1677		1676		1675		1674		1673		1672		1671		1670		1669		1668		1667		1666		1665		1664		1663		1662		1661		1660		1659		1658		1657		1656		1655		1654		1653		1652		1651		1650		1649		1648		1647		1646		1645		1644		1643		1642		1641		1640		1639		1638		1637		1636		1635		1634		1633		1632		1631		1630		1629		1628		1627		1626		1625		1624		1623		1622		1621		1620		1619		1618		1617		1616		1615		1614		1613		1612		1611		1610		1609		1608		1607		1606		1605		1604		1603		1602		1601		1600		1599		1598		1597		1596		1595		1594		1593		1592		1591		1590		1589		1588		1587		1586		1585		1584		1583		1582		1581		1580		1579		1578		1577		1576		1575		1574		1573		1572		1571		1570		1569		1568		1567		1566		1565		1564		1563		1562		1561		1560		1559		1558		1557		1556		1555		1554		1553		1552		1551		1550		1549		1548		1547		1546		1545		1544		1543		1542		1541		1540		1539		1538		1537		1536		1535		1534		1533		1532		1531		1530		1529		1528		1527		1526		1525		1524		1523		1522		1521		1520		1519		1518		1517		1516		1515		1514		1513		1512		1511		1510		1509		1508		1507		1506		1505		1504		1503		1502		1501		1500		1499		1498		1497		1496		1495		1494		1493		1492		1491		1490		1489		1488		1487		1486		1485		1484		1483		1482		1481		1480		1479		1478		1477		1476		1475		1474		1473		1472		1471		1470		1469		1468		1467		1466		1465		1464		1463		1462		1461		1460		1459		1458		1457		1456		1455		1454		1453		1452		1451		1450		1449		1448		1447		1446		1445		1444		1443		1442		1441		1440		1439		1438		1437		1436		1435		1434		1433		1432		1431		1430		1429		1428		1427		1426		1425		1424		1423		1422		1421		1420		1419		1418		1417		1416		1415		1414		1413		1412		1411		1410		1409		1408		1407		1406		1405		1404		1403		1402		1401		1400		1399		1398		1397		1396		1395		1394		1393		1392		1391		1390		1389		1388		1387		1386		1385		1384		1383		1382		1381		1380		1379		1378		1377		1376		1375		1374		1373		1372		1371		1370		1369		1368		1367		1366		1365		1364		1363		1362		1361		1360		1359		1358		1357		1356		1355		1354		1353		1352		1351		1350		1349		1348		1347		1346		1345		1344		1343		1342		1341		1340		1339		1338		1337		1336		1335		1334		1333		1332		1331		1330		1329		1328		1327		1326		1325		1324		1323		1322		1321		1320		1319		1318		1317		1316		1315		1314		1313		1312		1311		1310		1309		1308		1307		1306		1305		1304		1303		1302		1301		1300		1299		1298		1297		1296		1295		1294		1293		1292		1291		1290		1289		1288		1287		1286		1285		1284		1283		1282		1281		1280		1279		1278		1277		1276		1275		1274		1273		1272		1271		1270		1269		1268		1267		1266		1265		1264		1263		1262		1261		1260		1259		1258		1257		1256		1255		1254		1253		1252		1251		1250		1249		1248		1247		1246		1245		1244		1243		1242		1241		1240		1239		1238		1237		1236		1235		1234		1233		1232		1231		1230		1229		1228		1227		1226		1225		1224		1223		1222		1221		1220		1219		1218		1217		1216		1215		1214		1213		1212		1211		1210		1209		1208		1207		1206		1205		1204		1203		1202		1201		1200		1199		1198		1197		1196		1195		1194		1193		1192		1191		1190		1189		1188		1187		1186		1185		1184		1183		1182		1181		1180		1179		1178		1177		1176		1175		1174		1173		1172		1171		1170		1169		1168		1167		1166		1165		1164		1163		1162		1161		1160		1159		1158		1157		1156		1155		1154		1153		1152		1151		1150		1149		1148		1147		1146		1145		1144		1143		1142		1141		1140		1139		1138		1137		1136		1135		1134		1133		1132		1131		1130		1129		1128		1127		1126		1125		1124		1123		1122		1121		1120		1119		1118		1117		1116		1115		1114		1113		1112		1111		1110		1109		1108		1107		1106		1105		1104		1103		1102		1101		1100		1099		1098		1097		1096		1095		1094		1093		1092		1091		1090		1089		1088		1087		1086		1085		1084		1083		1082		1081		1080		1079		1078		1077		1076		1075		1074		1073		1072		1071		1070		1069		1068		1067		1066		1065		1064		1063		1062		1061		1060		1059		1058		1057		1056		1055		1054		1053		1052		1051		1050		1049		1048		1047		1046		1045		1044		1043		1042		1041		1040		1039		1038		1037		1036		1035		1034		1033		1032		1031		1030		1029		1028		1027		1026		1025		1024		1023		1022		1021		1020		1019		1018		1017		1016		1015		1014		1013		1012		1011		1010		1009		1008		1007		1006		1005		1004		1003		1002		1001		1000		999		998		997		996		995		994		993		992		991		990		989		988		987		986		985		98	
----------------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	------	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	-----	--	----	--

Bijlage E

E. EMU saldo

Berekening Emu-Saldo (x € 1.000)

Vraag	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1 Wat is uw exploitatiesaldo vóór toevoeging aan o.a. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)?	229	51	-516	-825	-498	-459
2 Wat zijn uw afschrijvingen ten laste van de exploitatie?	2.331	2.331	2.419	2.336	2.274	2.210
3 Wat zijn uw bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie?	375	432	129	130	131	132
4 Wat zijn uw uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd?	8.789	11.097	3.693	975	955	972
5 Balen uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4						
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Balen uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	462					
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woning-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)						
8 Balen bouwgrondexploitatie: Balen voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord						
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorover deze transacties met derden betreffen	31					
10 Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserve (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten						
11 Verkoop van effecten: a Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b Zo ja, wat is bij verkoop de te verwachten zoekwinst op de exploitatie?	nee	nee	nee	nee	nee	nee
Berekend EMU-Saldo	-5.425	-8.284	-1.661	666	951	911

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15int01931

Onderwerp	: Programmabegroting 2016-2019
------------------	--------------------------------

Samenvatting voorstel

De programmabegroting 2016-2019 geeft een minder slecht perspectief dan vorig jaar. Reden hiervoor is onder andere een voordeel op de bijstandsverlening en een rentevoordeel op kapitaallasten door een verlaging van de rekenrente. De programmabegroting sluit aan bij het raadsprogramma 2014-2018 en voldoet aan de eisen van de toezichthouder.

Voor de realisatie van de verbindingsweg en de tunnel wordt voorgesteld de OZB vier jaar te verhogen met 2%. We stellen voor om De Groene Poort als strategisch project te beëindigen en beheer en onderhoud structureel te borgen. Voor een aantal beleidsdoelen stellen we voor drie jaar € 580.000,-- beschikbaar om de ontwikkeling naar een regisserende gemeente te bevorderen. Deze beleidsdoelen sluiten aan bij het raadsprogramma 2014-2018.

Met deze voorstellen voor nieuw beleid voldoet de weerstandpositie aan de met uw raad afgesproken norm van 1,0 en is de vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling gedaald tot ruim € 24.000,-. Ten slotte stellen we u voor om de ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van de bezuiniging. Dit kan omdat de jaarschijf 2016 materieel sluitend is.

Ontwerpbesluit

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

G E M E E N T E B O R N E

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kotte ma n			
wethouder Velten			
BESLUIT	:	☐ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d.	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	J. van 't Ende (682)
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / Bestuur en strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	MT
Medezeggenschap	:	Nee —

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Het college biedt de gemeenteraad, overeenkomstig artikel 190 van de Gemeentewet, de ontwerpbegroting 2016-2019 ter besluitvorming aan. Ondanks dat het financieel perspectief in deze begroting is verbeterd, is er nog steeds sprake van een niet sluitend meerjarenperspectief. Om deze reden, leggen wij u dan ook een begroting voor waarin het raadsprogramma 2014-2018 zoveel mogelijk inhoudelijk is verwerkt en nieuw structureel beleid tot een minimum beperkt is.

2 Beoogd resultaat

Doel van de ontwerpbegroting is om de gemeenteraad en de Bornse samenleving zodanig inzicht te geven in de verwachte inkomsten en uitgaven dat zij zich een verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie en de keuzes van de gemeente. De ontwerpbegroting geeft de gemeenteraad inzicht in de mogelijkheden en consequenties van het maken van andere (beleids)keuzes. De begroting is voor het college het inhoudelijke en financiële kader voor de eerste jaarschijf. Met het vaststellen van de begroting voldoet de gemeente aan art. 190 van de Gemeentewet.

3 Argumenten

1.1 De begroting sluit aan bij het Raadsprogramma 2014-2018

In het raadsprogramma is het initiatief voor de verschillende onderwerpen neergelegd bij de gemeenteraad of bij het college van B en W. De onderwerpen waarvoor het initiatief bij het college ligt zijn opgenomen in de programmateksten. Voor de onderwerpen waar de raad het initiatief heeft geven wij hieronder aan hoe dit volgens ons vorm kan krijgen.

1.2 Strategische projecten geven invulling aan raadsprogramma

De inhoudelijke ambities uit het raadsprogramma en de toekomstvisie geven we invulling met strategische projecten. In deze aanbiedingsbrief geven wij een korte doorkijk in de ontwikkelingen van deze strategische projecten. Op basis van deze informatie kan de gemeenteraad bijsturen door inhoudelijke, procesmatige of financiële kaders te wijzigen. Elk project heeft hiervoor ook zijn eigen momenten, bijvoorbeeld bij het vaststellen van het meerjarenprogramma grondexploitaties.

1.3 De begroting is voor de jaarschijven 2016 en 2017 materieel sluitend

De jaarschijf 2016 sluit met een positief resultaat van € 13.500,-, waar wij vorig jaar nog een tekort van € 321.000,-- verwachtten.

Het rekenrentepercentage is bijgesteld naar 3,0% (was 4,0%). Deze aanpassing heeft gevolgen voor zowel de exploitatiebegroting als de grondexploitaties. Omdat de rentelasten over verschillende producten in onze begroting zijn verdeeld, is het voordeel op productniveau vrijwel onzichtbaar. Per saldo betekent de verlaging van de rekenrente een structureel voordeel van € 187.000,--.

1.4 Meerjarig financieel perspectief is minder negatief dan vorig jaar

De eerste twee jaarschijven van de begroting (2016 en 2017) leiden tot een neutraal saldo. Meerjarig is er sprake van een verminderd negatief saldo. Ombuigingen zullen nog steeds nodig zijn, maar de omvang van de bezuinigingsopdracht is kleiner en later.

G E M E E N T E B O R N E

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019 (bedragen x € 1000,-)				
	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018, vastgesteld 11-11-2014	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Leges begraafplaats	25 V	28 V	28 V	28 V
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelposten / Vervangingsinvesteringen	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	84 N	54 N	134 N	131 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid	13 V	33 V	351 N	687 N

1.5 Begroting voldoet aan eisen toezichthouder

In de begrotingsbrief 2016 geeft de provincie Overijssel aan zich zorgen te maken over de financiële positie van gemeenten. Dit is voor de provincie aanleiding om de toetsingscriteria op drie onderdelen nader te duiden:

- Het toegenomen belang van gemeenschappelijke regelingen;
- De onzekerheden binnen het sociale domein en
- De toenemende druk op het onderhoud kapitaalgoederen.

Wij herkennen de zorgen van de toezichthouder en pakken deze in 2016 verder op. De voorliggende begroting komt op dit moment voldoende tegemoet aan deze toetsingscriteria. Met het materieel in evenwicht zijn van de jaarschijven 2016 en 2017 voldoet deze begroting aan de belangrijkste voorwaarde van de toezichthouder.

2.1 Nieuw beleid is gericht op omslag naar regisserende gemeente

De begroting 2016 en het financieel meerjarenperspectief bieden geen ruimte voor (structureel) nieuw beleid, anders dan de ruimte binnen de reserve beleidsontwikkeling. Wel kan (extra) ruimte voor nieuw beleid gemaakt worden door 1) de onroerende zaakbelasting te verhogen en 2) bestaand beleid te schrappen.

Zoals in de inleiding al aangekondigd leggen wij u een beleidsarme begroting voor, behoudens de financiële vertaling van het raadsbesluit om de Verbindingsweg en tunnel aan te leggen, en de structurele gevolgen van de afronding van het strategisch project De Groene Poort. Nieuw beleid voortkomend uit de startnotities willen wij incidenteel financieren, om hiermee de omslag naar de regisserende gemeente te maken. Ditzelfde geldt voor het vervolg op De Groene Poort en voor wens van de raad om de ondersteuning van de griffie uit te breiden.

G E M E E N T E B O R N E

Ten slotte vragen wij in het raadsvoorstel aandacht voor drie onderwerpen die mogelijk in de toekomst om een (nieuwe) afweging vragen: hondenbeleid, integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

A Verbindingsweg en eerste spooronderdoorgang

Wij stellen u voor om het ontbrekende deel van de investering voor de Verbindingsweg en de tunnel van (maximaal) € 9,2 miljoen te dekken door een onttrekking uit de reserve beleidsontwikkeling van € 4.000.000,-- in combinatie met een jaarlijkse verhoging van de OZB-tarieven met 2,00% gedurende de periode 2017 tot en met 2020.

B Groene Poort

Wij stellen u voor om beheer en onderhoud structureel € 10.000,- beschikbaar te stellen en voor het vervolg drie jaar incidenteel € 50.000,- per jaar.

C Duurzaamheid

Wij stellen u voor om voor de doorontwikkeling van duurzaamheid drie jaar incidenteel € 58.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

D Mediation

Wij stellen u voor om voor mediationtrajecten drie jaar incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen.

E Participatie

Wij stellen u voor om voor het participatiever maken van bestuur en organisatie drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

F Bijzondere opsporingsambtenaar

Wij stellen u voor om voor de uitvoering van leefbaarheid en veiligheid openbare ruimte drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

G Ondersteuning griffie

Wij stellen u voor om voor de ondersteuning van de raad drie jaar incidenteel € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen.

3.1 Interactief begroten niet belasten met bezuinigingen

Uw gemeenteraad heeft in september 2014 een interactief proces voor een derde tranche bezuinigingen vastgesteld. De omvang van de bezuinigingen is nu kleiner en de jaarschijven 2016 en 2017 hebben een neutraal saldo. Daarom is ons voorstel om de focus van het interactieve proces te verleggen van de bezuinigingen naar de bredere dialoog over wat de gemeente Borne doet, op welke manier ze dat doet en wat dat kost. De bedoeling is om deze dialoog structureel plaats te laten vinden. Het resultaat hiervan is een interactieve begroting. Begin 2016 ligt er een (raads)voorstel.

4 Kanttekeningen

1.1 Begroting laat relatief grote schommelingen zien

Hier zullen we zoveel mogelijk op anticiperen door flexibiliteit in acht te nemen bij meerjarige keuzes zoals bezuinigingen en investeringen en behoedzaam te blijven begroten.

GEMEENTE BORNE

2.1 Lastendruk wordt hoger

De lastendruk blijft binnen bestaand beleid beperkt tot de inflatiecorrectie van 1,25% op de onroerende zaakbelasting. Met de informatie die we nu hebben gaat het, exclusief inflatiecorrectie, om een nettoverhoging van ongeveer € 14,- in 2020 op basis van een gemiddelde woningwaarde in 2013.

2.2 Weerstandspositie voldoet aan afgesproken norm

Met het vaststellen van de voorliggende begroting is de verwachte ratio, exclusief de nieuwe beleidswensen, zelfs 1,88. Met de voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling daalt de ratio weerstandsvermogen tot ongeveer 1,50 (norm is 1,0). De voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling betekent echter wel dat de reserve beleidsontwikkeling nagenoeg uitgeput is. Op basis van het nu voorliggende voorstel wordt een bedrag van € 4.580.500,- onttrokken aan de reserve waardoor nog een bedrag van € 24.772,- resteert. Hierbij kan aangetekend worden dat aan de reserve wel jaarlijks rente wordt toegevoegd, maar dit is afhankelijk van de feitelijke stand van alle reserves. Hierdoor zal de komende 4 jaar de reserve nog wel kunnen groeien.

5 Kosten, baten en dekking

	Kosten/Baten		Dekking		
	Incidenteel	Structureel	Begrotingssaldo	Reserve beleidsontwikkeling	OZB
Verbindingsweg	9.200.000			4.000.000	5.200.000
Groene Poort	150.000	10.000	10.000	150.000	
Duurzaamheid	175.500			175.500	
Mediation	30.000			30.000	
Participatie	97.500			97.500	
BOA	97.500			97.500	
Griffie	30.000			30.000	
Totaal	9.780.500	10.000	10.000	4.580.500	5.200.000

Begrotingssaldo (x € 1.000,-)	2016	2017	2018	2019
Lasten	64.850	60.976	62.214	61.191
Baten	64.863	61.009	61.863	60.504
Saldo	14 V	33 V	351 N	687 N

6 Personeel en organisatie

In de voorstellen nieuw beleid zijn incidentele middelen opgenomen voor de uren op het gebied van duurzaamheid, participatie, BOA en griffie.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na besluitvorming wordt de meerjarenbegroting aangeboden aan de gemeenteraad. Na besluitvorming door de raad wordt de meerjarenbegroting aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder. Deze zal in november worden aangevuld met de 1e wijziging van de begroting.

GEMEENTE BORNE

8 Communicatie

In het persgesprek de begroting toelichten aan de hand van drie punten:

- Het financieel perspectief ziet er minder slecht uit dan vorig jaar
- We stellen de raad voor om voor de verbindingsweg en de tunnel de OZB vier jaar te verhogen met 2%. Voor de gemiddelde woning betekent dit een netto verhoging van 14 euro in 2020.
- We gaan door met de omslag naar een regisserende gemeente door voor een aantal onderwerpen die aansluiten bij het raadsprogramma tijdelijk middelen beschikbaar te stellen.

9 Bijlage(n)

- raadsvoorstel
- programmabegroting 2016-2019

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int01988

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3-7-2015;

besluit:

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1. Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2. Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3. Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1. De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2. Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3. Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4. Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5. Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1. Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2. Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1. Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1. Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1. Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2. Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29-9-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

3-7-2015 akkoord

Raadsvoorstel

raadsvergadering

agendapunt

nummer

15INT01836

onderwerp

Programmabegroting 2016-2019

	B	W	W	W	S
ackoord					
voor kennis- geving aann.					
bespreken					
afwijzen					
eerst rapport					

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

De programmabegroting 2016-2019 geeft een minder slecht perspectief dan vorig jaar. Reden hiervoor is onder andere een voordeel op de bijstandsverlening en een rentevoordeel op kapitaallasten door een verlaging van de rekenrente. De programmabegroting sluit aan bij het raadsprogramma 2014-2018 en voldoet aan de eisen van de toezichthouder.

Voor de realisatie van de verbindingsweg en de tunnel wordt voorgesteld de OZB vier jaar te verhogen met 2%. We stellen voor om De Groene Poort als strategisch project te beëindigen en beheer en onderhoud structureel te borgen. Voor een aantal beleidsdoelen stellen we voor drie jaar € 580.000,- beschikbaar om de ontwikkeling naar een regisserende gemeente te bevorderen. Deze beleidsdoelen sluiten aan bij het raadsprogramma 2014-2018.

Met deze voorstellen voor nieuw beleid voldoet de weerstandspositie aan de met u afgesproken norm van 1,0 en is de vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling gedaald tot ruim € 24.000,-. Ten slotte stellen we u voor om de ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van de bezuiniging. Dit kan omdat de jaarschijf 2016 materieel sluitend is.

1 Inleiding

Hierbij bieden wij u, overeenkomstig artikel 190 van de Gemeentewet, de ontwerpbegroting 2016-2019 ter vaststelling aan. Ondanks dat het financieel perspectief in deze begroting is verbeterd, is er nog steeds sprake van een niet sluitend meerjarenperspectief. Om deze reden, leggen wij u dan ook een begroting voor waarin het raadsprogramma 2014-2018 zoveel mogelijk inhoudelijk is verwerkt en nieuw structureel beleid tot een minimum beperkt is. Wij hebben het vertrouwen dat deze begroting u een goed en reëel inzicht geeft in de financiële toekomst van onze gemeente.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsprogramma

Op 6 mei 2014 heeft u het Raadsprogramma 2014-2018 vastgesteld, uw dynamische agenda voor de komende vier jaar. Per thema heeft u weergegeven wat de raad wil bereiken (doel), wie het initiatief neemt (college of raad), welke randvoorwaarden de raad het college meegeeft (kaders) en wanneer het thema wordt geagendeerd in de raad (agenda). In de aanbiedingsbrief bij de begroting 2015 hebben wij aangegeven hoe wij de thema's uit het raadsprogramma willen oppakken. In deze begroting geven wij hier een vervolg aan.

Interactief proces bezuiniging

Deze meerjarenbegroting geeft ons inzicht in de resterende bezuinigingsopgave. De bedoeling is om samen met de maatschappelijke partners keuzes te maken welke taken, op welke manier en met welke uitgaven nog passen binnen de visie MijnBorne2030. In deze aanbiedingsbrief stellen wij u, gelet op het sluitend zijn van de jaarschijf 2016, voor om het interactief begrotingsproces los te koppelen van bezuinigingen.

2 Beoogd resultaat

Doel van de ontwerpbegroting is om de gemeenteraad en de Bornse samenleving zodanig inzicht te geven in de verwachte inkomsten en uitgaven dat zij zich een verantwoord oordeel kunnen vormen over de financiële positie en de keuzes van de gemeente. De ontwerpbegroting geeft de gemeenteraad inzicht in de mogelijkheden en consequenties van het maken van andere (beleids)keuzes. De begroting is voor het college het inhoudelijke en financiële kader voor de eerste jaarschijf. Met het vaststellen van de begroting voldoet de gemeente aan art. 190 van de Gemeentewet.

3 Argumenten

1.1 De begroting sluit aan bij het Raadsprogramma 2014-2018

In het raadsprogramma is het initiatief voor de verschillende onderwerpen neergelegd bij de gemeenteraad of bij het college van B en W. De onderwerpen waarvoor het initiatief bij het college ligt zijn opgenomen in de programmateksten. Voor de onderwerpen waar de raad het initiatief heeft geven wij hieronder aan hoe dit volgens ons vorm kan krijgen.

Buurtontwikkeling

De evaluatie van de startnotities 'Leefbaarheid en veiligheid' en 'Burgerparticipatie/Overheidsparticipatie' bieden aanknopingspunten voor kaderstelling door de gemeenteraad. De bedoeling is om eind 2015 wijkcoördinatie, leefbaarheid en veiligheid te evalueren. Wij stellen voor dat de raad dan het initiatief neemt om op basis van deze evaluatie en de maatschappelijke veiligheidsagenda 2013-2016 in het eerste kwartaal van 2016 in gesprek gaat met dorps- en wijkorganisaties en andere partners om de stand van zaken te bespreken.

Decentralisaties

De decentralisaties in het sociaal domein worden vormgegeven in een strategisch project. Het eerste deelproject (de transitie) is vrijwel afgerond. Voor dit deel zal de raadswerkgroep decentralisaties nog in 2015 een eindverslag aan de raad aanbieden. Voor het tweede deelproject (de transformatie) is de vraag hoe de gemeenteraad hiervoor kaders stelt. Wij stellen voor dat de raad hierover bij het bespreken van het eindverslag afspraken maakt.

G E M E E N T E B O R N E

Sport, welzijn en cultuur

Begin 2016 bieden wij de evaluatie van het subsidiebeleid aan. Inmiddels hebben wij ook in samenwerking met de BLOS het sportbeleid geëvalueerd en is een nieuwe sportnota vrijwel afgerond. Wij kunnen ons voorstellen dat de raad niet een beleidsnota wil vaststellen voordat de raad gesproken heeft over de mogelijkheden waarop sport, welzijn en cultuur elkaar kunnen versterken. Ons voorstel is daarom dat de gemeenteraad nog in 2015 een werkgroep samenstelt, zodat voor 2016 een proces kan worden uitgelijnd dat tot kaderstelling voor toegankelijke, bereikbare en betaalbare sport-, welzijns- en cultuurvoorzieningen leidt.

Fietsers en voetgangers

Om de veiligheid van fietsers en voetgangers te bevorderen wil de raad met partners in gesprek. Wij zijn voornemens om uw raad in 2016 een informatienotitie aan te bieden over fietsveiligheid in relatie tot de aanleg van de F35 en het Model aanpak veilig fietsen. Deze notitie kunt u betrekken bij de uitwerking van dit thema en het gesprek met maatschappelijke partners over de vraag hoe de veiligheid voor fietsers en voetgangers verder verbeterd kan worden.

Bestuurlijke vernieuwing raad

De werkgroep Bestuurlijke vernieuwing 2 heeft zijn werkzaamheden afgerond. De werkgroep Decentralisaties is bezig met het afronden van een eindverslag. Wij stellen voor om de werkwijze van de raad verder te ontwikkelen aan de hand van de andere vijf onderwerpen uit het raadsprogramma waar de raad het initiatief heeft.

Regisserende gemeente Borne

Dit thema hangt sterk samen met de bestuurlijke vernieuwing van de raad. Het college van B en W werkt aan de realisatieroute om te komen tot een regisserende netwerkorganisatie. Het doel van dit onderwerp is het sturing houden op de Bornse visie, doelen en agenda. Actueel onderwerp binnen dit doel is grip op verbonden partijen, bijvoorbeeld de heroriëntatie op de Twentse samenwerking. Wij zijn voornemens om in 2016 de nota verbonden partijen te actualiseren. Wij stellen u voor om als raad in gesprek te gaan over de kaders voordat wij deze nota aan u voorleggen.

1.2 Strategische projecten geven invulling aan raadsprogramma

De inhoudelijke ambities uit het raadsprogramma en de toekomstvisie geven we invulling met strategische projecten. In deze aanbiedingsbrief geven wij een korte doorkijk in de ontwikkelingen van deze strategische projecten. Op basis van deze informatie kan de gemeenteraad bijsturen door inhoudelijke, procesmatige of financiële kaders te wijzigen. Elk project heeft hiervoor ook zijn eigen momenten, bijvoorbeeld bij het vaststellen van het meerjarenprogramma grondexploitaties.

Bornsche Maten

Het strategisch project Bornsche Maten wordt voortgezet. Bijsturing van de gemeenteraad vindt plaats via de afgesproken momenten, zoals de jaarlijkse vaststelling van de grondexploitaties.

De Veste

Het voorzieningencluster De Veste, met de onderdelen onderwijs, kinderopvang en sport, is inmiddels opgeleverd. Wij verwachten eind 2015 de nazorgfase te hebben afgerond zodat De Veste dan als strategisch project kan worden beëindigd.

G E M E E N T E B O R N E

De Groene Poort

De evaluatie van het strategisch project de Groene Poort is ter kennisname aan de raad aangeboden. In deze begroting stellen wij voor om beheer en onderhoud structureel te maken binnen de lijnorganisatie en incidentele middelen beschikbaar te stellen voor deelname aan programma's. Hiermee kan De Groene Poort als strategisch project beëindigd worden.

Zuidelijke randweg

In 2016 willen we starten met de aanleg van de Zuidelijke randweg.

Westelijke randweg

De voorkeursvariant voor de westelijke randweg (5b, gekoppeld aan het tracé van de rijksweg en ten noordwesten van Zenderen aansluitend op de N743) is opgenomen in de structuurvisie.

Spoorse doorsnijding

Door de raad is de Totaalvisie vastgesteld. Besluitvorming over de eerste stap (verbindingsweg met tunnel) heeft plaatsgevonden. In deze begroting doen wij een voorstel voor dekking van het resterende investeringsbedrag dat met deze eerste stap gemoeid is. De realisatie van de Totaalvisie willen wij programmatisch gaan organiseren.

De Veldkamp

Het terrein Westermaat/De Veldkamp kan de komende jaren de vraag vanuit Borne en Hengelo voldoende accommoderen. Voor de terreinen De Kluft en Oldhof is het project 'Kernrand Borne-West' opgestart.

Centrumplan

Voor de uitvoering van het masterplan centrum wordt in 2016 het deelproject herinrichting Bolkshoek afgerond.

Decentralisaties sociaal domein

In 2015 ronden wij het eerste deelproject (transitie) af en ontwikkelen wij een voorstel voor het tweede deelproject (transformatie) dat waarschijnlijk enkele jaren zal beslaan. Startpunt hiervoor is de kaderstelling door de raad, zoals aangegeven bij het raadsprogramma. Wij gaan, conform de motie van uw raad, uit van een budgetneutrale transformatie, ook met afnemende inkomsten van het rijk. Bij de behandeling van het eindrapport van de werkgroep 3 d's verwachten wij dat de raad een uitspraak doet over de verdere betrokkenheid.

Regisserende Netwerkorganisatie

Bij de ontwikkeling van de organisatie tot een regisserende netwerkorganisatie gaan we uit van een organische verandering zoals opgenomen in de realisatieroute. In 2016 verwachten we meer duidelijkheid te kunnen geven over de samenwerkingen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (Regionale uitvoeringsdienst), sport (sportbedrijf), bedrijfsvoering (Twentebedrijf) en de regisserende kernorganisatie.

1.3 De begroting is voor de jaarschijf 2016 materieel sluitend

De jaarschijf 2016 sluit met een positief resultaat van € 13.500,-, waar wij vorig jaar nog een tekort van € 321.000,- verwachtten. In de memo van 14 april 2015 hebben wij u geïnformeerd over onze verwachting dat de mogelijke bijstelling van de rekenrente tot een neutraal saldo zou leiden.

Inmiddels is duidelijk dat het rekenrentepercentage bijgesteld kan worden naar 3,0% (was 4,0%). Deze aanpassing heeft gevolgen voor zowel de exploitatiebegroting als de grondexploitaties.

G E M E E N T E B O R N E

Omdat de rentelasten over verschillende producten in onze begroting zijn verdeeld, is het voordeel op productniveau vrijwel onzichtbaar. Het lagere rentepercentage van 3% levert een nadeel op ten aanzien van de bespaarde rente. De totale bespaarde rente daalt van € 2,1 miljoen naar € 1,6 miljoen. Omdat de bespaarde rente wordt toegevoegd aan de reserves wordt dit budgettair neutraal verwerkt. Dit betekent wel een lagere toevoeging aan de reserve beleidsontwikkeling.

Ten aanzien van de kapitaallasten levert het lagere percentage voordeel op van € 479.000,- omdat dit percentage wordt doorberekend aan de boekwaarde van de investeringen. Een deel van dit voordeel (€ 200.000,-) wordt minder doorberekend aan kostendekkende taken (o.a. riolering en reiniging) en bij activa die worden gedekt door een reserve. Hier hebben deze mutaties geen effect voor de exploitatie. Daarnaast zijn er investeringen met een vast rentepercentage waar de nieuwe rekenrente geen invloed op heeft. In de begroting 2016-2019 is voor de grondexploitaties nog gerekend met een percentage van 4%, zoals vastgesteld in het MPG. In de begroting 2017-2020 zal het rentepercentage ook voor de grondexploitaties worden aangepast, zodat dan minder rentekosten worden toegerekend aan de verschillende grondexploitaties.

Voor de begroting 2016 zijn er nieuwe investeringen opgevoerd die voor extra rentekosten zorgen. Per saldo betekent de verlaging van de rekenrente een structureel voordeel van € 187.000,-.

1.4 Meerjarig financieel perspectief is minder negatief dan vorig jaar

Gelet op het begrotingsuitgangspunt 'handhaving bestaand beleid' in combinatie met een aantal autonome ontwikkelingen verwachten wij een lichte verbetering van onze financiële positie. Dat betekent dat de eerste jaarschijf van de begroting (2016) tot een neutraal saldo leidt. Meerjarig is er sprake van een verminderd negatief saldo, maar ombuigingen zullen nog steeds nodig zijn, maar wel op een later moment. In de tabel zijn de belangrijkste mutaties opgenomen die daaronder zijn toegelicht.

Prognose Financieel Perspectief 2016-2019				
	2016	2017	2018	2019
Totaal begroting 2015-2018 (11-11-2014)	321 N	721 N	921 N	921 N
Actualisaties				
Bijstand	400 V	550 V	500 V	500 V
Rentevoordeel kapitaallasten	180 V	110 V	50 V	10 V
Actualisatie Stelposten	50 V	350 V	400 V	32 V
OZB	90 V	90 V	90 V	90 V
Vergoeding samenwerkingsverbanden	150 N	110 N	110 N	65 N
Salarissen	80 N	80 N	80 N	80 N
Actualisatie Planon (onderhoudsplan)	50 N	50 N	50 N	50 N
Gemeentefonds	47 N	80 N	124 N	100 N
Overige actualisaties	59 N	26 N	106 N	103 N
Begroting 2016-2019 op basis van bestaand beleid	13 V	33 V	351 N	687 N

Ook de omvang van bezuinigingsopdracht is veranderd. Bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2015-2018 (juli 2014) gingen we nog uit van een omvang van ongeveer € 1.600.000,-.

G E M E E N T E B O R N E

Uit de eerste wijziging meerjarenbegroting 2015 - 2018 (november 2014) bleek dat de omvang nog € 936.000,- is. In de voorliggende begroting 2016-2019 gaan wij uit van een tekort van € 687.000,- in 2019. Daarnaast is er over de laatste jaren een positief rekeningresultaat. Dit positieve resultaat komt elk jaar door incidentele meevallers.

Bijstand

Door het nieuwe verdeelmodel wordt de rijksbijdrage aan de gemeente Borne verhoogd en de prognose van het aantal cliënten is naar beneden bijgesteld. Hierdoor ontstaat een minder negatief saldo in de komende vier jaar.

Rentevoordeel kapitaallasten

Door verlaging van de rekenrente ontstaat een rentevoordeel van € 288.000,-. Het opvoeren van nieuwe investeringen verlaagt dit voordeel jaarlijks tot de hierboven genoemde bedragen.

Actualisatie Stelposten

Actualisatie van diverse stelposten die zijn opgenomen voor bijvoorbeeld onvoorziene uitgaven, autonome groei, het vervangingsinvesteringsplan en loon- en prijscompensaties.

Onroerende zaakbelasting

Actualisatie van het aantal aanslagen op basis van de gegevens van het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente.

Vergoeding samenwerkingsverbanden

Het betreft hierbij de vergoeding die we niet meer van Woonbeheer ontvangen als gevolg van het overdragen van de geldleningen en de garanties naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Daarnaast is er sprake van een administratieve correctie met betrekking tot de trekkingsrechten SMS.

Salarissen

Actualisatie van salarissen volgens de actuele cao.

Actualisatie Planon (onderhoudsplan)

Het onderhoudsplan voor gemeentelijke gebouwen is geactualiseerd. Op met name het gemeentehuis, sportaccommodaties en het kulturhus is het budget voor onderhoud verhoogd. Het groot onderhoud is ook bijgesteld maar deze wordt gedekt uit de reserve groot onderhoud en verloopt budgettair neutraal in de begroting.

Gemeentefonds

De ramingen zijn geactualiseerd op basis van de laatste circulaire (december 2014). Op basis van de begrotingsrichtlijnen zijn de aantallen m.b.t. de verdelingsmaatstaven aangepast.

1.5 Begroting voldoet aan eisen toezichthouder

In de begrotingsbrief 2016 geeft de provincie Overijssel aan zich zorgen te maken over de financiële positie van gemeenten. Dit is voor de provincie aanleiding om de toetsingscriteria op drie onderdelen nader te duiden:

- het toegenomen belang van gemeenschappelijke regelingen;
- de onzekerheden binnen het sociale domein;
- de toenemende druk op het onderhoud kapitaalgoederen.

G E M E E N T E B O R N E

Wij herkennen de zorgen van de toezichthouder en pakken deze in 2016 verder op. De voorliggende begroting komt op dit moment voldoende tegemoet aan deze toetsingscriteria. Met het materieel in evenwicht zijn van de jaarschijven 2016 en 2017 voldoet deze begroting aan de belangrijkste voorwaarde van de toezichthouder.

2.1 Nieuw beleid is gericht op ontwikkeling naar regisserende gemeente

De begroting 2016 en het financieel meerjarenperspectief bieden geen ruimte voor (structureel) nieuw beleid, anders dan de ruimte binnen de reserve beleidsontwikkeling. Wel kan (extra) ruimte voor nieuw beleid gemaakt worden door 1) de onroerende zaakbelasting te verhogen en 2) bestaand beleid te schrappen.

Zoals in de inleiding al aangekondigd, leggen wij u een beleidsarme begroting voor, behoudens de financiële vertaling van het raadsbesluit om de Verbindingsweg en tunnel aan te leggen, en de structurele gevolgen van de afronding van het strategisch project De Groene Poort. Nieuw beleid voortkomend uit de startnotities willen wij incidenteel financieren, om hiermee de omslag naar de regisserende gemeente te maken. Ditzelfde geldt voor het vervolg op De Groene Poort en voor de wens van de raad om de ondersteuning van de griffie uit te breiden.

Ten slotte vragen wij aandacht voor drie onderwerpen die mogelijk in de toekomst om een (nieuwe) afweging vragen: hondenbeleid, integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

A Verbindingsweg en eerste spooronderdoorgang

Wij stellen u voor om het ontbrekende deel van de investering voor de Verbindingsweg en de tunnel van (maximaal) € 9,2 miljoen te dekken door een onttrekking uit de reserve beleidsontwikkeling van € 4.000.000,-- in combinatie met een jaarlijkse verhoging van de OZB-tarieven met 2,0 % gedurende de periode 2017 tot en met 2020.

Op 4 juni 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van de eerste stapsteen van de Totaalvisie, zijnde de aanleg van de Verbindingsweg en de spooronderdoorgang, in combinatie met het opheffen van de bestaande spoorwegovergang in de Oonksweg. Van de totale investering van € 26,5 miljoen is € 17,3 miljoen gedekt. Onze inspanning blijft er op gericht om aanvullende gelden van derden te verwerven. Wij zullen de raad ruimschoots voor de start van de uitvoering en uiterlijk medio 2016 bij de begrotingsbehandeling, informeren wat deze inspanning heeft opgeleverd.

B Groene Poort

Wij stellen u voor om voor het beheer en onderhoud structureel € 10.000,- beschikbaar te stellen en voor het vervolg drie jaar incidenteel € 50.000,- per jaar.

De nadruk voor de komende periode ligt meer op instandhouding van de kwaliteiten van het gebied Groene Poort en het genereren van economische spin-off. De bijdrage van de gemeente is deels structureel voor beheer en onderhoud. Incidentele middelen zijn nodig voor organisatiekosten en deelname aan programma's en middelen voor cofinanciering.

C Duurzaamheid

Wij stellen u voor om voor de doorontwikkeling van duurzaamheid drie jaar incidenteel € 58.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Het onderwerp duurzaamheid heeft in de visie Mijn Borne 2030 Dynamische Dorpen een prominente plaats gekregen. Duurzaamheid wordt in de visie gekoppeld aan de thema's bouwen, energie, mobiliteit, (openbare) verlichting, biodiversiteit en duurzaam inkopen en aanbesteden.

G E M E E N T E B O R N E

Het grote aantal afgeronde projecten uit de Duurzaamheidsagenda (een participatieproject met ideeën/projecten uit de gemeenschap), de initiatieven van de stichtingen Borne Duurzaam! en Borne Energie tonen aan dat duurzaamheid leeft binnen de Bornse gemeenschap. De komende drie jaar zetten we deze aanpak door en geven we invulling aan de ambitie uit het raadsprogramma 2014-2018.

D Mediation

Wij stellen u voor om voor mediationtrajecten drie jaar incidenteel € 10.000,- beschikbaar te stellen.

Mediation wordt heel concreet ingezet in situaties die vast zitten en mogelijk los te trekken zijn door met elkaar in gesprek te gaan. Is er geen geld voor mediation, dan wordt er eerder een vlucht gezocht in lange juridische procedures die ook veel geld kosten. De afgelopen jaren hebben, in het kader van de startnotities, enkele mediationtrajecten gelopen met positieve ervaringen voor alle betrokkenen.

E Participatie

Wij stellen u voor om voor het participatiever maken van bestuur en organisatie drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

In het kader van de ontwikkelingen om te komen tot een regisserende gemeente is één van de belangrijke pijlers het inbedden van overheidsparticipatie. Dit gaat niet vanzelf. Om de medewerkers, het college en de raad te ondersteunen bij dit proces, is inzet nodig van een participatieadviseur. De taak van de participatieadviseur is om de organisatie te ondersteunen om in maximaal drie jaar overheidsparticipatie binnen alle geledingen te verankeren. Wij willen de voortgang tussentijds evalueren en zullen u informeren over de voortgang.

F Bijzondere opsporingsambtenaar

Wij stellen u voor om voor de uitvoering van leefbaarheid en veiligheid openbare ruimte drie jaar incidenteel € 32.500,- per jaar beschikbaar te stellen.

Door de inzet van een 2e BOA wordt toezicht en handhaving openbare ruimte breder opgepakt. Veel werkzaamheden moeten uitgevoerd worden door 2 personen i.v.m. eigen veiligheid. Hiernaast zijn er verschillende ontwikkelingen waardoor uitbreiding noodzakelijk is: ontwikkeling AZC, drank- en horecabeleid, marktmeester, parkeerbeleid en klachten openbare ruimte.

G Ondersteuning griffie

Wij stellen u voor om voor de ondersteuning van de raad drie jaar incidenteel € 10.000,- per jaar beschikbaar te stellen.

De wens van de werkgeverscommissie is om te komen tot een meer inhoudelijke ondersteuning van de raad. Met de huidige personele capaciteit kunnen de ambities van de raad onvoldoende worden waar gemaakt.

H Hondenbeleid

Het is een wens vanuit de raad om de hondenoverlast terug te dringen. Zowel honden- als niet-hondenbezitters hebben baat bij een deugdelijk hondenbeleid met bijbehorende maatregelen. Een deugdelijk hondenbeleidsplan is van invloed op de gehele openbare ruimte. Wij stellen u voor om de invoering van het hondenbeleidsplan en de financiële gevolgen hiervan te betrekken bij de integrale afweging in de begroting 2017-2020.

I Integraal huisvestingsplan

Uw raad heeft op verzoek van de schoolbesturen besloten om het integraal huisvestingsplan niet te agenderen in afwachting van een nadere afweging door de schoolbesturen. De financiële gevolgen van het integraal huisvestingsplan kunt u pas afwegen als duidelijk is welke scenario's de voorkeur hebben.

G E M E E N T E B O R N E

Wij stellen u daarom voor om de financiering van het integraal huisvestingsplan te betrekken bij de integrale afweging bij de begroting 2017-2020.

J Onkruidbestrijding

Per 1 januari 2016 wordt een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht. Zodra bekend is wat de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het beheer zijn, doen wij u hierover een voorstel.

3.1 Interactief begroten niet belasten met bezuinigingen

Uw gemeenteraad heeft in september 2014 een interactief proces voor een derde tranche bezuinigingen vastgesteld. Tegelijk heeft u besloten om een bredere dialoog met de Bornse samenleving aan te gaan over de prioriteiten voor de bezuiniging, maar ook over de raadsagenda en de nadere uitvoering van de toekomstvisie MijnBorne2030.

De directe noodzaak om te bezuinigen is niet meer zo groot als in 2014. De omvang van de bezuinigingen is kleiner en de jaarschijven 2016 en 2017 hebben een neutraal saldo. Daarom is ons voorstel om de focus van het interactieve proces te verleggen van de bezuinigingen naar de bredere dialoog over wat de gemeente Borne doet, op welke manier ze dat doet en wat dat kost. En hierdoor te borgen dat wat de gemeente doet beter aansluit bij de behoeften van de Bornse samenleving. Het gaat dan niet alleen om bezuinigingen en de goede dingen doen, maar juist om het ter discussie stellen van bestaande activiteiten en het creëren van ruimte om nieuwe ambities waar te kunnen maken ('nieuw voor oud'). De bedoeling is om deze dialoog structureel plaats te laten vinden. Het resultaat hiervan is een interactieve begroting.

Met de Bornse convenantpartners is een eerste gespreksronde geweest over de vraag hoe we dit proces het beste vorm kunnen geven. Een van de punten die hier uit kwam is transparantie van de gemeentelijke begroting. Daar gaan we mee aan de slag en sluit ook aan bij het voornemen om de begroting beter leesbaar te maken. Verder gaan we met de input van de convenantpartners verder uitwerken op welke manier we deze dialoog gaan vormgeven. Begin 2016 ontvangt u hierover een raadsvoorstel met daarin een procesvoorstel.

4 Kanttekeningen

1.1 Begroting laat relatief grote schommelingen zien

Het meerjarig perspectief laat de afgelopen jaren grote schommelingen zien die terug te voeren zijn op economische ontwikkelingen, de effecten hiervan binnen het sociaal domein en wijzigingen in het gemeentefonds. Door maatschappelijke ontwikkelingen verwachten we ook de komende jaren nog wijzigingen in het meerjarig perspectief. Hoe verder we vooruitkijken hoe onzekerder het perspectief. Hier zullen we zoveel mogelijk op anticiperen door flexibiliteit in acht te nemen bij meerjarige keuzes zoals bezuinigingen en investeringen en behoedzaam te blijven begroten.

De begroting 2016-2019 is gebaseerd op een peildatum (1 maart 2015). In de cyclus heeft de raad meerdere mogelijkheden om de begroting bij te stellen (1^e wijziging, bestuursrapportage, maar ook alle andere raadsvergaderingen gedurende het jaar 2016).

2.1 Lastendruk wordt hoger

De lastendruk blijft binnen bestaand beleid beperkt tot de inflatiecorrectie van 1,25% op de onroerende zaakbelasting en de reeds besloten (laatste jaar) verhoging in verband met de realisering van De Veste.

G E M E E N T E B O R N E

Met uw raad is afgesproken dat verhoging van de onroerende zaakbelasting alleen gebruikt wordt voor nieuwe initiatieven die ten goede komen aan de Bornse gemeenschap.

Voor de realisatie van de verbindingsweg in combinatie met de eerste spooronderdoorgang wordt in lijn hiermee voorgesteld om deze deels te financieren door vier jaar de onroerende zaakbelasting jaarlijks extra te verhogen met 2%.

Op basis van een gemiddelde woningwaarde in 2013 van € 219.000,- bedraagt de lastenstijging bijna € 4,- voor de inflatiecorrectie en vanaf 2017 4 jaar lang ongeveer € 6,- voor de meerkosten verbindingsweg (totaal ongeveer € 24,-). Als gevolg van de daling van de rekenrente naar 3% dalen de lasten voor de rioolheffing in 2016 met ongeveer € 10,-. Op de afvalstoffenheffing heeft de rentedaling maar beperkte invloed omdat op dit product nagenoeg geen kapitaallasten worden verantwoord.

De definitieve tarieven worden overigens vastgesteld bij de aanbieding van de verordeningen in de raad van december 2015. Met de informatie die we nu hebben gaat het, exclusief inflatiecorrectie, om een nettoverhoging van ongeveer € 23,- in 2020, waarvan een bedrag van € 9,- het gevolg is van een reeds eerder genomen besluit over De Veste, waardoor het feitelijke effect van de nu voorliggende begroting afgerond € 14,- bedraagt.

+

Wijzigingen lastendruk voor woning met gemiddelde woningwaarde 2013 in €.					
	2016	2017	2018	2019	2020
Effecten voorliggende begroting					
Inflatiecorrectie OZB (1,25%)	+4	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Rioolheffing	-10	-10	-10	-10	-10
Afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
Verhoging OZB Verb weg (2%)	0	+6	+12	+18	+24
Sub-totaal effecten voorliggende begroting	-6	-4	+2	+8	+14
Reeds genomen besluit					
Verhoging OZB Veste (3% t/m 2016)	+9	+9	+9	+9	+9
Totaal	+3	+5	+11	+17	+23

2.2 Weerstandspositie voldoet aan afgesproken norm

De ratio weerstandsvermogen is bij de verdeling van het rekeningresultaat 2014 gestegen tot 1,78 ruim boven de norm van 1,0. Met het vaststellen van de voorliggende begroting is de verwachte ratio, exclusief de nieuwe beleidswensen, zelfs 1,88. Met de voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling daalt de ratio weerstandsvermogen tot ongeveer 1,50 hetgeen als ruim voldoende kan worden gekwantificeerd.

De voorgestelde uitname uit de reserve beleidsontwikkeling betekent echter wel dat de reserve beleidsontwikkeling nagenoeg uitgeput is.

G E M E E N T E B O R N E

Er is slechts beperkte ruimte voor toekomstige ambities en het opvangen van ontwikkelingen waarvoor een beroep op de reserve beleidsontwikkeling moet worden gedaan. Hierbij kunt u denken aan hondenbeleid, het integraal huisvestingsplan en onkruidbestrijding.

Op basis van de vastgestelde jaarrekening 2014 is de stand van de reserve beleidsontwikkeling op 1 januari 2015 € 6.792.772,-. Op basis van eerdere besluitvorming heeft u raad besloten om tot en met 2018 voor een bedrag van € 1.885.000,- te onttrekken uit de reserve beleidsontwikkeling zodat een bedrag van € 4.604.772,- aan vrij beschikbare ruimte in de reserve beleidsontwikkeling resteert.

Op basis van het nu voorliggende voorstel wordt een bedrag van € 4.580.500,- onttrokken aan de reserve waardoor nog een bedrag van € 24.772,- resteert. Hierbij kan aangetekend worden dat aan de reserve wel jaarlijks rente wordt toegevoegd, maar dit is afhankelijk van de feitelijke stand van alle reserves. Hierdoor zal de komende 4 jaar de reserve nog wel kunnen groeien.

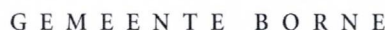
5 Kosten, baten en dekking

Begrotingssaldo (x € 1.000,-)	2016	2017	2018	2019
Lasten	64.850	60.976	62.214	61.191
Baten	64.863	61.009	61.863	60.504
Saldo	14 V	33 V	351 N	687 N

Nieuw beleid	Kosten		Dekking		
	Incidenteel	Structureel	Begrotingssaldo	Reserve beleidsontwikkeling	OZB
Verbindingsweg	9.200.000			4.000.000	5.200.000
Groene Poort	150.000	10.000	10.000	150.000	
Duurzaamheid	175.500			175.500	
Mediation	30.000			30.000	
Participatie	97.500			97.500	
BOA	97.500			97.500	
Griffie	30.000			30.000	
Totaal	9.780.500	10.000	10.000	4.580.500	5.200.000

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming door de raad wordt de meerjarenbegroting aangeboden aan het college van gedeputeerde staten van Overijssel als toezichthouder. Deze zal in november worden aangevuld met de 1^e wijziging van de begroting.

1. De begroting 2016-2019 vast te stellen;
2. Voor de volgende onderwerpen nieuw beleid vast te stellen:
 - A1.Voor de realisatie van de gemeentelijke verbindingsweg € 9.200.000,-- beschikbaar te stellen;
 - A2.Hiervoor € 4.000.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - A3.Het resterende bedrag van € 5.200.000,-- te dekken door de Onroerende zaakbelasting van 2017 tot en met 2020 per jaar te verhogen met 2% structureel;
 - B1.De Groene Poort als strategisch project te beëindigen;
 - B2.Voor het daarvoor benodigde beheer en onderhoud structureel € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B3.Deze kosten te dekken uit het begrotingssaldo;
 - B4.Voor ondersteuning aan de gebiedsgroep en deelname aan programma's in 2016, 2017 en 2018 € 50.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - B5.Hiervoor € 150.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - C1.Voor Duurzaamheid in 2016, 2017 en 2018 € 58.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - C2.Hiervoor € 175.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - D1.Voor Mediation in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - D2.Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - E1.Voor Participatieadviseur in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - E2.Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - F1.Voor BOA in 2016, 2017 en 2018 € 32.500,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - F2.Hiervoor € 97.500,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
 - G1. Voor uitbreiding Griffie in 2016, 2017 en 2018 € 10.000,-- per jaar beschikbaar te stellen;
 - G2. Hiervoor € 30.000,-- te onttrekken aan de reserve beleidsontwikkeling;
3. De ontwikkeling van een interactief begrotingsproces los te koppelen van een derde tranche bezuinigingen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

H.L. Muldon (Loco)

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Het grootste gedeelte van de algemene dekkingsmiddelen en de post voor onvoorziene uitgaven is in de begroting verweven in het programma Borne Algemeen. Bij algemene dekkingsmiddelen gaat het om vrij besteedbare middelen zonder vooraf bepaald bestedingsdoel. Dit betekent dat de reinigingsrechten, de afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de reclamebelasting hierbij buiten beschouwing worden gelaten.

Hieronder wordt een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen gepresenteerd. Vervolgens worden de betreffende onderdelen kort toegelicht.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen (x € 1.000)

Algemene dekkingsmiddelen	2016	2017	2018	2019
Lokale heffingen	4.615	4.615	4.615	4.615
Gemeentefonds	28.456	27.811	27.601	27.626
Dividenden	1.054	1.069	1.069	1.069
Saldo financieringsfunctie	397	387	392	367
Onvoorzien	61	61	62	62
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.610	1.624	1.586	1.608
Totaal algemene dekkingsmiddelen	36.193	35.567	35.325	35.347

Lokale heffingen

In onze gemeente zijn de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en de hondenbelasting de twee lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is. Vooralsnog wordt op basis van het Centraal Economisch Plan 2015 rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 1,25%. Een definitief voorstel hierover zal worden voorgelegd bij de belastingvoorstellen in december 2015.

Voor een verdere toelichting van de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Gemeentefonds

Op basis van de laatste circulaire, de decembercirculaire 2014, de meest recente specificatieformulieren, de begrotingsrichtlijnen en actuele gegevens uit de organisatie is een raming gemaakt over de verschillende jaren. Onderdelen van de raming zijn de aantallen van de verdeelmaatstaven, de uitkeringsfactor en de diverse integratie- en decentralisatie-uitkeringen.

Dividenden

Jaarlijkse dividenden c.q. winstuitkeringen ontvangen we van de Cogas, Enexis, Vitens, Bank Nederlandse Gemeenten, Crematoria Twente, Attero, Publiek Belang en Twence.

Saldo financieringsfunctie

Dit is het saldo betaalde rente over de aangegane leningen en aangetrokken middelen in rekening courant minus de ontvangen rente over de uitzettingen. Kortom het verschil in rente(-omslag).

Onvoorzien

De algemene post voor incidenteel onvoorzien wordt elk jaar geraamd. Voor de basisberekening van de algemene post onvoorzien wordt een bedrag van € 2,75 per inwoner gehanteerd.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Het betreft de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Reserves en voorzieningen leiden tot beschikbaarheid van vermogen waarover geen rentevergoeding aan derden wordt betaald. Gesteld kan worden dat hierdoor rente wordt bespaard die anders betaald had moeten worden voor het aantrekken van een geldlening.

Paragraaf Financieel Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

1. Weerstandsvermogen en risicomanagement

Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente en maakt onderdeel uit van het risicomanagement. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (middelen waarover de gemeente kan beschikken, zonder ingrijpende beleidswijzigingen, om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als *"de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen"*

In de Nota's Weerstandsvermogen (raadsbesluit 2 maart 2010) en Risicomanagementbeleid (raadsbesluit 3 februari 2009) zijn beide onderwerpen dieper uitgewerkt met de bijbehorende spelregels. In de Nota Reserves en voorzieningen (raadsbesluit 31 maart 2011) is er een aanvulling op deze spelregels gekomen. Daarnaast is bij de vaststelling van de Kaderbegroting 2013-2016 een aanvullend besluit genomen om de Algemene reserve grondexploitatie versneld te laten groeien naar de beoogde IFLO-norm.

2. Weerstandsvermogen gemeente Borne

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen. Als het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (de benodigde weerstandscapaciteit) en de middelen die de gemeente beschikbaar heeft om de risico's financieel af te kunnen dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit). De benodigde weerstandscapaciteit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio weerstandsvermogen dient minimaal 1,0 (voldoende) te zijn

2.1 De lijnorganisatie

Voor de lijnorganisatie is besloten dat de minimale omvang van de Algemene reserve 10% bedraagt van de begrotingsomzet, exclusief de begrotingsramingen voor de grondexploitaties. Daarbij wordt het begrotingsjaar als vertrekpunt gehanteerd.

Wanneer bij de Algemene reserve 10% van de begrotingsomzet exclusief de grondexploitaties is behaald, dan wordt het meerdere boven de 10% afgeroomd ten gunste van de Algemene reserve grondexploitatie tot deze de gestelde norm heeft behaald, vervolgens wordt het meerdere van de Algemene reserve grondexploitatie gestort in de Reserve beleidsontwikkeling.

De Algemene reserve is per 1 januari 2016 geraamd op € 4,3 miljoen.

Momenteel bedraagt voor 2016 de begrotingsomzet (primitieve begroting) exclusief grondexploitaties € 49,9 miljoen. De minimale omvang van de Algemene reserve moet € 5,0 miljoen bedragen. Dit betekent dat de Algemene reserve op dit moment (exclusief resultaatbestemming jaarrekening 2014) niet op niveau is.

2.2 De projectorganisatie

De ratio weerstandsvermogen voor de grondexploitatieprojecten (projectorganisatie) dient minimaal 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties te zijn (IFLO-norm). Om hier naar toe te groeien is bij de Kaderbegroting 2013-2016 besloten dat de Algemene reserve grondexploitatie voor de jaren 2013, 2014, 2015 respectievelijk 6%, 8% en 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties moet zijn om vanaf 2016 de norm van 10% te handhaven.

Wanneer bij de Algemene reserve grondexploitatie 10% van de totale boekwaarde van de grondexploitaties is behaald, dan wordt het meerdere boven de 10% afgeroomd ten gunste van de Algemene reserve tot deze de gestelde norm heeft behaald. Vervolgens wordt het meerdere van de Algemene reserve gestort in de Reserve beleidsontwikkeling.

De Algemene reserve grondexploitatie is per 1 januari 2016 geraamd op € 5,3 miljoen.

Het bedrag aan boekwaarde waarvoor de gemeente Borne risico draagt (verminderd met het aandeel van derden en getroffen voorzieningen) is per 1 januari 2016 geraamd op € 67,2 miljoen. De minimumomvang van Algemene reserve grondexploitatie zou op basis van de IFLO norm van 10% € 6,7 miljoen moeten bedragen. Dit betekent dat de Algemene reserve grondexploitatie op dit moment (exclusief resultaatbestemming jaarrekening 2014) niet op niveau is.

2.3 Resultaatbestemming

Om het voorgaande te realiseren wordt jaarlijks 25% van het jaarresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve, 50% van het jaarresultaat aan de Reserve beleidsontwikkeling en 25% aan de Algemene reserve grondexploitatie. Indien het jaarresultaat negatief is zal eerst de Reserve beleidsontwikkeling worden aangesproken. Mocht de Reserve beleidsontwikkeling hiertoe niet toereikend zijn dan zal de Algemene reserve als sluitpost worden aangesproken

3. De beschikbare weerstandscapaciteit

Voor de beschikbare weerstandscapaciteit kan de volgende cijferopstelling worden gepresenteerd

	Stand per 01/01/2016 (excl. resultaatbestemming jaarrekening 2014)	
Structurele weerstandscapaciteit (weerstandscapaciteit exploitatie)		
* Onbenutte belastingcapaciteit	€	0
* Begrotingsoverschot komende jaren	€	0
Incidentele weerstandscapaciteit (weerstandscapaciteit vermogen, excl. grondexploitatie):		
* Post onvoorzien in de begroting	€	61.000
* Algemene reserve	€	4.343.259
* Reserve beleidsontwikkeling	€	10.197.873
* Stille reserves	€	4.209.518
Totale beschikbare weerstandscapaciteit excl. grondexploitatie	€	18.811.650
Incidentele weerstandscapaciteit grondexploitatie:		
* Algemene reserve grondexploitatie	€	5.292.008
Totale beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie	€	5.292.008

3.1 Toelichting

Structurele weerstandscapaciteit

Middelen die permanent (structureel) kunnen worden ingezet om tegenvallers in de begroting (exploitatie) op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

- Onbenutte belastingcapaciteit

In de gemeente Borne is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

- Begrotingsoverschot komende jaren

Indien er sprake is van een begrotingsoverschot voor de komende jaren dan kan dit structureel worden ingezet ter verbetering van de structurele weerstandscapaciteit. Op dit moment is deze ruimte er niet.

Incidentele weerstandscapaciteit

Het vermogen om calamiteiten en andere éénmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van taken op het te gelden niveau.

- Post onvoorzien in de begroting

De algemene post onvoorzien is in de primitieve begroting geraamd op € 61.000

- Algemene reserve

De Algemene reserve kan volledig worden gezien als buffer om financiële tegenvallers op te vangen. Wel zijn door de raad minimale spelregels afgesproken.

- Reserve beleidsontwikkeling

De reserve Beleidsontwikkeling kan, uitgezuiverd van verplichtingen (op basis van door de raad genomen besluiten), volledig worden meegenomen als weerstandscapaciteit.

- Stille reserves

Indien de marktwaarde van de bezittingen hoger is dan de boekwaarde op de balans is sprake van een stille reserve. Stille reserves moeten zo nodig tijdig liquide kunnen worden gemaakt.

Gemeenten kennen twee soorten stille/geheime reserves. Dit zijn stille/geheime reserves in financiële vaste activa en stille/geheime reserves in de materiële vaste activa.

Niet alle gemeentelijke gebouwen zijn direct verkoopbaar omdat ze een belangrijke maatschappelijke functie (onderwijs, sport) of een belangrijke taak in de gemeentelijke bedrijfsvoering (gemeentehuis, de Bieffel) vervullen. Deze worden niet meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Niet direct verkoopbaar zijn bezittingen Voor de gemeentelijke gebouwen betreft dit het verschil tussen de boekwaarden en de WOZ-taxatiewaarden. Het gemeentehuis, gemeentewerf de Bieffel, de brandweergarage en de gebouwen die binnen de bouwgrondexploitaties vallen, worden hierbij niet meegerekend.

Met betrekking tot aandelenpakketten is de verkrijgingsprijs van de aandelen nihil, echter bij vervreemding zullen deze aandelen een bepaalde waarde vertegenwoordigen

- Algemene reserve grondexploitatie

Op grond van gewijzigde regelgeving (notitie grondexploitatie van de commissie BBV) wordt het winst nemen op meerjarige grondexploitaties beheerst door het voorzichtigheidsbeginsel. Voorziene verliezen worden al in de jaarrekening opgenomen zodra zij bekend zijn. Positieve resultaten, ofwel winsten, worden pas in de jaarrekening verwerkt als zij met voldoende zekerheid vaststaan en dus zijn gerealiseerd. Door dit uitgangspunt worden niet meer de reële opbrengsten grondexploitatie gehanteerd in de berekening van de weerstandscapaciteit, maar de stand van de Algemene reserve Grondexploitatie.

4. Risico's

Op basis van de begin 2009 door de raad vastgestelde Nota Goed voorbereid op groei is het risicomanagement verder geïmplementeerd. Naast het intensiveren en opschonen van de risicoanalyses en ons risicomanagement systeem Naris verschuift de aandacht naar het formuleren en implementeren van risicobeperkende maatregelen. Management en bestuur worden via kwartaalrapportages risicomanagement over de voortgang gerapporteerd. De top 10 van risico's voor respectievelijk lijnorganisatie en projectorganisatie (grondexploitaties) zien er als volgt uit:

Top 10 risico's lijn- en projectorganisatie	Top 10 risico's grondexploitatie
Beschrijving risico	Beschrijving risico
1. Strategisch project Zuidelijke randweg. Het mogelijk niet (kunnen) voldoen aan gestelde subsidievoorwaarden, zowel qua uitvoerings- als verantwoordingsvereisten. Dit kan leiden tot	1. Bornsche Maten: Het risico dat het plangebied buiten de rode contour op langere termijn mogelijk niet in een bestemmingsplan kan worden vastgelegd. Gevolg is

gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de beschikte subsidie.	het niet realiseren van fase 4
2. Strategisch project Zuidelijke randweg: De mogelijkheid is aanwezig dat het beschikbaar gestelde krediet niet toereikend is.	2. Grondexploitaties: Een situatie waar sprake is van een (geringe) verslechtering van de economische situatie of stagnatie op de vastgoedmarkt. Gevolgen hiervan zijn: - de uitgifte van bouwgronden start later of stagneert tijdelijk; - de fasering van de investeringen en opbrengsten in de tijd verlopen niet volgens oorspronkelijke inschatting/planning waardoor extra renteverliezen optreden; - de gronden worden niet tegen de geraamde prijzen afgezet, of de toekomstige opbrengstenstijging is te optimistisch ingeschat; - aan de kostenkant voltrekt zich een prijsstijging welke niet kan worden gecompenseerd door een verhoging van de opbrengsten uit grondverkoop; - er is sprake van een rentestijging gedurende de resterende looptijd van het plan.
3. Strategisch project Dentralsaties Sociaal domein Jeugdzorg en WMO: Autonome groei van de vraag naar jeugdzorg en WMO.	3. Kluit/Olthof: Het niet kunnen realiseren van een alternatieve invulling ter plaatse van De Kluit en 't Oldhof (ontwikkeling kernrand Borne West) Dit kan leiden tot verdere afboeking van de grondwaarden naar agrarische waarde.
4. Strategisch project De Groene Poort: De kosten ter ondersteuning van het project- en programmamanagement (PAB en interne doorbelastingen) zijn niet volledig subsidiabel en kunnen niet worden gedekt uit het beschikbare krediet.	4. Borsche Maten: Het mogelijk niet kunnen voldoen aan de contractuele verplichtingen richting diverse samenwerkingspartijen. Dit kan leiden tot schadeclaims.
5. Strategisch project Zuidelijke randweg Extra projectkosten en rentelasten als gevolg van vertraging in het project.	5. De Veldkamp: Langdurige stagnatie van de verkoop in combinatie met het uitblijven van opbrengstindexering
6. Team Bestuur en strategie: Sinds 1 januari 2013 is de brandweer geregionaliseerd en is deze overgegaan naar de Veiligheidsregio Twente. Er ontstaat voor de deelnemende een nieuwe omslag c.q. verdeelsystematiek van de kosten.	6. Borsche Maten: Een mogelijke scopewijziging in het project.
7. Programma regisserende netwerkorganisatie: Er kan niet worden voldaan aan de gestelde norm voor kwaliteit van externe dienstverlening.	7. Borsche Maten: Extra archeologisch onderzoek.
8. Afdeling Grondgebied: Tegenover een structurele dekking vanuit de grondexploitaties worden onvoldoende projecturen van medewerkers uit de lijnorganisatie gerealiseerd/toegerekend.	8. RBT: Gronden worden afgezet tegen een lagere grondprijs dan waarmee in de grondexploitatie rekening is gehouden.
9. Strategisch project De Veste: Faillissement KOB in bouwfase	9. Kluit/Olthof: Het maken van juridische fouten inzake het dossier Corridor en hieruit voortvloeiend schadeclaims, bezwaar- en beroepszaken met mogelijke financiële

	gevolgen voor de gemeente (onderdeel risico aankoop gronden welke voor 2001 zijn verworven)
10. Strategisch project De Groene Poort: Het mogelijk niet kunnen voldoen aan gestelde subsidievoorwaarden, zowel qua uitvoerings- als verantwoordingsvereisten. Dit kan leiden tot gedeeltelijke of volledige terugbetaling van de beschikte subsidie.	10. RBT: In de grondexploitatie wordt uitgegaan van uitgifte van 6 ha per jaar. Onzeker is of dit gerealiseerd kan worden.

Voor verdere inhoudelijke toelichting en (financiële) uitwerking van de risico's wordt verwezen naar de kwartaalrapportages risicomanagement

Ter verbetering van de integrale afweging van risico's en de verplichting om te beschikken over voldoende financiële buffers is aan de kwartaalrapportages risicomanagement een integrale berekening van de ratio van het weerstandsvermogen toegevoegd, waarbij de "knip" tussen de lijn- en projectrisico's niet wordt toegepast. Hieronder volgt de berekening van het ratio weerstandsvermogen

5. Ratio Weerstandsvermogen

De ratio is berekend door de benodigde weerstandscapaciteit te delen op de beschikbare weerstandscapaciteit (zoals deze eerder in deze paragraaf is beschreven). De capaciteit die nodig is wordt berekend via de methode Naris in drie stappen:

1. Eerst wordt voor de geïdentificeerde risico's het maximale risico berekend.
2. Omdat niet elk risico zich tegelijkertijd voordoet, wordt op basis van een zo realistisch mogelijke inschatting de kans (een percentage) bepaald waarop het risico zich mogelijk zal voordoen. Het maximale risico wordt vervolgens verrekend met dit percentage (een gewogen gemiddelde per risico). Deze stap noemen we de stap van risicowaardering.
3. De derde stap is de stap van risicosimulatie. Op basis van de uitkomsten van stap 2 en op basis van een na te streven mate van zekerheid wordt 'statistisch' gesimuleerd wat de benodigde weerstandscapaciteit dient te zijn. Concreet betekent dit op basis van de risicowaardering per 1 april 2013 dat bij een mate van zekerheid van 90% de gemeente het berekende bedrag onder stap 2 dient te reserveren voor het opvangen van de risico's van de gemeentelijke organisatie.

Op basis van de beschikbare weerstandscapaciteit (geraamde stand per 1/1/2016) en de benodigde weerstandscapaciteit ziet de ratio er als volgt uit:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 24.103.658}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit} \quad \text{€ 12.816.004}} = 1,88$$

De ratio weerstandsvermogen is voldoende, waarbij de kanttekening wordt gemaakt dat de beschikbare weerstandscapaciteit uit de lijnorganisatie op dit moment de beschikbare weerstandscapaciteit uit de projectorganisatie compenseert.

Paragraaf Financiering

Statuut

De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet fido) sluit aan bij de ontwikkelingen op de financiële markten en de financieringsbehoefte van decentrale overheden. In deze wet worden de kaders aangegeven waarbinnen decentrale overheden de treasuryactiviteiten moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering en handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.

Op grond van deze wet worden de gemeenten verplicht een treasurystatuut vast te stellen alsmede in de begroting en de jaarrekening een treasuryparagraaf op te nemen.

Met de introductie van het treasurystatuut en de treasuryparagraaf wordt beoogd:

- de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen;
- de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren;
- het democratische verantwoordingsproces te versterken;
- de kredietwaardigheid in stand te houden en te bevorderen.

De treasuryfunctie ondersteunt in deze de uitvoering van de programma's.

Renteberekening

In de begroting 2016 is becijferd dat over de per 1-1-2016 opgenomen langlopende geldleningen gemiddeld 3,00% rente is verschuldigd. Daarnaast wordt over reserves en voorzieningen 3,0 % rente berekend. Aan de reserve beleidsontwikkeling wordt een rentepercentage van 3,0 % toegerekend.

Voor het aantrekken van geld wordt rekening gehouden met een rente van 3,0 %.

Kortlopende geldleningen

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is een overeenkomst afgesloten waarin de kredietlimiet onder de Overeenkomst Bancaire Dienstverlening met ingang van 1 januari 2011 is vastgesteld op € 6.405.000,--. Deze kredietlimiet is gekoppeld aan het begrotingstotaal. Deze kredietlimiet dient jaarlijks te worden geactualiseerd. Indien geen verzoek tot wijziging wordt ingediend, wordt het krediet ongewijzigd gecontinueerd.

Vaste schuld

De som van de aangegane langlopende geldleningen bedraagt € 75.645.721,-- per 1 januari 2016. Daarnaast is sprake van een bedrag van € 308.570,-- aan onderhandse leningen en een bedrag van € 1.101.129,-- aan door derden belegde gelden.

Verstrekte vaste geldleningen

Per 1 januari 2016 zijn de volgende leningen versterkt.

• Hypothecaire geldleningen aan ambtenaren	€.	2.323.374,--
• St. Groene en Blauwe Diensten Overijssel	€.	450.000,--
• SvN Startersregeling	€.	857.994,--
	€.	3.631.368,--

Voor deze leningen wordt rente ontvangen volgens een overeengekomen percentage

Renterisiconorm

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe-) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd vanaf één jaar). Dit kan door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor de gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

Voor 2016 blijven wij binnen de norm. Het renterisico over 2016 bedraagt ongeveer € 4 miljoen, terwijl de norm voor 2016 ongeveer € 12,9 miljoen bedraagt op basis van het begrotingstotaal van € 64,8 miljoen. Op basis van liquiditeitsplanningen is de verwachting dat ook de komende jaren binnen de renterisiconorm wordt gebleven.

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Teneinde een grens te stellen aan korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar¹) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (voor gemeenten 8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.

Hierbij geldt een minimumbedrag van € 300.000,-. In de Wet fido wordt de gemiddelde korte financiering (de netto vlottende schuld) per drie maanden getoetst aan de kasgeldlimiet.

Hiertoe wordt het gemiddelde genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

Voor 2016 bedraagt deze op begrotingsbasis ongeveer € 5,5 miljoen.

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	4.057.779	4.068.662	4.080.075	3.770.923
3 Renterisico (1 + 2)	4.057.779	4.068.662	4.080.075	3.770.923
4 Renterisiconorm	12.969.947	12.195.097	12.442.802	12.238.296
5a Ruimte onder renterisiconorm	8.912.168	8.126.435	8.362.727	8.467.373
5b Overschrijding renterisiconorm				
Berekening renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	64.849.733	60.975.485	62.214.010	61.191.481
4b Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm (van alleen jaar t)	12.969.947	12.195.097	12.442.802	12.238.296
Berekening kasgeldlimiet				
	5.512.227	5.182.916	5.288.191	5.201.276

Paragraaf Lokale Heffingen

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vindt plaats in december 2015.

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, welke vooral door de burgers dienen te worden opgebracht. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB en hondenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardiger te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient de paragraaf betreffende de lokale heffingen tenminste te bevatten:

- a. de geraamde inkomsten
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de consequenties daarvan voor de inwoners van Borne.

a. Overzicht opbrengsten gemeentelijke heffingen

Omschrijving lokale lasten (bedragen in euro's)	Realisatie 2014	Raming 2015	Raming 2016
Legitimatie- en reisdocumenten	134.330	228.500	228.500
Rijbewijzen	55.000	55.500	56.500
Leges persoonregistratie	21.800	26.000	26.000
Leges Burgelijke Stand	34.100	25.000	22.000
Leges APV-vergunningen	11.700	11.900	12.000
Leges overige diensten	8.000	10.000	10.000
Omgevingsvergunningen	742.800	400.000	410.000
Kapvergunningen	1.000	1.000	1.000
Herziening bestemmingsplan	3.000	3.000	3.000
Volkhuisvestingsbeleid	16.800	17.100	17.500
Begraafplaatsrechten	125.000	100.000	125.000
Marktgelden	31.000	31.500	32.000
Afvalstoffenheffing	2.244.000	2.272.000	2.206.953
Rioolheffing woningen	1.614.100	1.630.197	1.594.500
Rioolheffing niet-woningen			
inclusief grootverbruik	135.000	93.500	125.000
Hondenbelasting	90.000	95.000	97.000
OZB eigenaren woning	2.750.000	2.875.000	3.020.500
OZB eigenaren niet-woning	793.000	850.000	893.000

OZB gebruikers niet-woning	538.000	575.000	604.000
Reclamebelasting	140.000	145.000	145.000

b. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

Hieronder worden in hoofdlijnen de belangrijkste ontwikkelingen benoemd voor de belastingdruk voor 2016 en volgende jaren.

1. Macronorm OZB

Hiermee wordt de grens bedoeld van de jaarlijkse stijging van de totale opbrengst OZB voor alle gemeenten bij elkaar. Ter voorkoming van een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk is een macronorm ingesteld. Het schrappen van de limitering van de OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. Op basis van de macronorm moet een onevenredige stijging van de collectievelastendruk worden voorkomen en zo nodig gecorrigeerd. De macronorm is een landelijke norm en niet een norm voor individuele gemeenten. Met de areaalontwikkeling wordt dan ook niet op individuele basis rekening gehouden. Deze wordt landelijk benaderd en wel doordat de economische groei wordt meegenomen in de macronorm.

De lokale lastendruk hangt echter niet alleen af van de stijging van de OZB-opbrengst. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) van 22 mei 2014 heeft de VNG daarom met minister Plasterk afgesproken samen op zoek te gaan naar een nieuwe indicator voor het vervangen van de huidige macronorm OZB. De evaluatie van de systematiek van de macronorm en een eventuele nieuwe norm voor 2016 zal in het voorjaars-Bofv 2015 aan de orde komen. De uitkomst van dit overleg is nog niet bekend.

2. Rekentarieven Gemeentefonds

Als gevolg van verschillen in waarde van de onroerende zaken loopt de belastingcapaciteit tussen gemeenten uiteen. De belastingcapaciteit waar in het gemeentefonds rekening mee wordt gehouden, wordt voor iedere gemeente met dezelfde tarieven berekend. Deze tarieven worden de rekentarieven genoemd en zijn in het verleden vastgesteld op het gemiddelde tarief op dat moment van alle gemeenten. Verschillen in feitelijke tarieven tussen gemeenten spelen in de verdeling van het gemeentefonds geen rol. De rekentarieven worden jaarlijks aangepast. De aanpassing van de rekentarieven ten opzichte van 2015 is noodzakelijk omdat op 1 januari 2016 een nieuw WOZ-tijdvak begint met waardepeildatum 1-1-2015. Voor 2016 zijn deze nog niet vastgesteld.

3. Ontwikkeling tarieven

De tarieven voor de beg raafrechten, hondenbelasting, leges, marktgelden, OZB, reclamebelasting en rioolaanleg- en aansluitrecht stijgen met een inflatiecorrectie. Op basis van het Centraal Economisch

Plan wordt voorsnog uitgegaan van 1,25%.

De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffingen worden geraamd op basis van het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt gestreefd naar 100% kostendekking. In de voorstellen waarbij de belastingverordeningen worden aangepast, zal dit nader worden toegelicht.

4. ontwikkelingen

a. Experimentenwet Bedrijfsinvesteringszones

De Experimentenwet BI-zones (hierna BIZ) is per 1 januari 2009 in werking getreden en is een instrument op het stimuleren van het ondernemingsklimaat op bedrijventerreinen en in winkelgebieden. De wet bepaalt dat de bijdrage mag worden geheven voor activiteiten op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of een ander mede publiek belang bij de openbare ruimte.

De BIZ kon tot 1 januari 2012 worden ingevoerd en had een tijdelijk karakter. Inmiddels is de experimentenwet BIZ omgezet in definitieve wetgeving, die op 1 januari 2015 in werking is getreden. De BIZ maakt het mogelijk dat ondernemers gezamenlijk kunnen investeren in een veilige en aantrekkelijke bedrijfsomgeving, waarbij alle ondernemers meebetalen. Het instrument dat hiervoor wordt ingezet, is een gebiedsgerichte heffing die door de gemeente

op verzoek van de ondernemers kan worden ingesteld, indien bij hen aantoonbaar voldoende draagvlak aanwezig is.

In Borne heffen we een reclamebelasting waarmee bepaalde initiatieven van de BBO worden bekostigd. Dit neemt echter niet weg dat ondernemers in een bepaald gebied aan de gemeente Borne kunnen vragen om een BIZ voor dat gebied in te stellen.

b. WOZ-waarde woningen openbaar

De WOZ-waarde is nu in beginsel niet openbaar. Tot is het nu slechts in beperkte mate mogelijk om de WOZ-waarde van andere woningen of panden op te vragen. Dit kan wanneer de aanvrager een gerechtvaardigd belang heeft. Eind maart 2014 heeft het parlement een wet aangenomen betreffende de verruiming van de openbaarheid van de WOZ-waarde van woningen, de regeling van de landelijke voorziening WOZ bij het Kadaster en het schrappen van de zogenoemde Fierensmarge. Het tijdstip waarop de WOZ-waarden van woningen voor iedereen te zien zou zijn, is telkens uitgesteld vanwege technische oorzaken. Maar vermoedelijk is de WOZ-waarde van alle woningen in de 2e helft van 2015 openbaar.

Al deze onderwerpen hangen met elkaar samen en dragen door die onderlinge samenhang bij aan een verbetering van het WOZ-systeem als geheel. Zo wordt het door openbaarheid van de WOZ-waarde mogelijk om de WOZ-waarde van een woning op te vragen. Een transparantere WOZ-waarde draagt bij aan de acceptatie van de WOZ-waarde door burgers en verbetert de kwaliteit van die WOZ-waarde. Met de realisatie van een landelijke voorziening WOZ kunnen burgers eenvoudig en laagdrempelig de WOZ-waarde opvragen bij een centraal punt. Zij kunnen dan de WOZ-waarde van hun woning vergelijken met de WOZ-waarde van zelf

gekozen woningen, zonder dat dit leidt tot een grotere uitvaart en daarmee tot hogere kosten voor gemeenten.

c. Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Een gemeente kan verschillende gemeentelijke belastingen heffen. In artikel 219 van de Gemeentewet is limitatief aangegeven welke belastingen dat kunnen zijn. Dat zijn:

Onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 e.v. Gemeentewet)

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten (artikel 221 Gemeentewet)

Baatbelasting (artikel 222 Gemeentewet)

Forensenbelasting (artikel 223 Gemeentewet)

Toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet)

Parkeerbelastingen (artikel 225 Gemeentewet)

Hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet)

Reclamebelasting (artikel 227 Gemeentewet)

Precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet)

Rioolbelasting (artikel 228a Gemeentewet)

Retributies (artikel 229 Gemeentewet): Begraafrechten, Brandweerrechten, Haven- en Kadegeld,

Marktgelden, Reinigingsrecht)

Afvalstoffenheffing (artikel 15.33 Wet Milieubeheer)

De opbrengsten voor de onroerende-zaakbelastingen en hondenbelasting worden als algemeen dekkingsmiddel aangemerkt. De opbrengsten van de overige belastingen en retributies dienen om bepaalde aangewezen lasten te dekken. De gemeente Borne heft de volgende belastingen niet:

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten, Baatbelasting, Forensenbelasting, Toeristenbelasting, Parkeerbelastingen, Precariobelasting.

Beschrijving niet geheven belastingen:

Met ingang van 1 januari 1995 kent de Gemeentewet belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten

(**roerende-ruimtebelastingen**): hierna RRB. De RRB zijn sterk verwant aan de OZB en de heffingsmaatstaf 'waarde in het economische verkeer' van die belastingen. De Gemeentewet verklaart voor de RRB een belangrijk aantal artikelen voor de OZB en de Wet WOZ van overeenkomstige toepassing. De Gemeentewet bepaalt tevens dat het tarief voor de RRB gelijk is aan dat van de OZB. Een gemeente is niet verplicht tot de invoering van RRB. In de

Gemeentewet wordt immers gesproken van 'kunnen worden geheven'. De RRB kunnen niet worden geheven als de gemeente geen OZB heft.

De **baatbelasting** kan na een aantal arresten van de Hoge Raad alleen nog worden toegepast om geheel of gedeeltelijk de kosten te verhalen van rioolaanleg in het buitengebied of de verharding van zandwegen. Baatbelasting kan alleen worden geheven van eigenaren van gebate objecten.

De **woonforensenbelasting** wordt vooral in toeristengemeenten geheven. Men heft de woonforensenbelasting van die mensen, die niet in de gemeente wonen, maar er 'voor zich of voor hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden'. Het gaat om meer dan 90 dagen verblijf kunnen houden.

Gemeenten mogen een **toeristenbelasting** heffen. Het gaat om een heffing over:

- het houden van verblijf;
- door personen die niet in het BRP staan ingeschreven
- Voor zover de belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is deze bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene ter zake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.

De toeristenbelasting kan worden gezien als een tegemoetkoming in de kosten van de huishouding van de gemeente voor zover deze voortvloeden uit voorzieningen die mede in het belang van het toerisme worden getroffen. Er is sprake van een algemene heffing. In de wettekst staat immers niet dat de opbrengst moet dienen om de kosten van het toerisme te dekken. De opbrengst komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente, waaruit desgewenst mede voorzieningen in het belang van het toerisme kunnen worden gefinancierd. De toeristenbelasting heeft niet het karakter van een bestemmingsbelasting en ook niet van een profijtbelasting.

Heffing van **parkeerbelastingen** is mogelijk in het kader van de parkeerregulering. Hiermee kunnen gemeenten op efficiënte en financieel verantwoorde wijze hun parkeerbeleid realiseren. Er is dus een link naar de financiering van het parkeerbeleid. Maar de opbrengst van het parkeren vloeit in de algemene middelen. De gemeentewet maakt het mogelijk om twee parkeerbelastingen te heffen:
een belasting voor het parkeren zelf op daarvoor aangewezen plaatsen;
een belasting voor een vergunning om te parkeren op daarvoor aangewezen plaatsen.

Een **precariobelasting** tenslotte kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Uit deze omschrijving volgt een aantal vereisten, te weten:

- de voorwerpen moeten zich onder, op of boven gemeentegrond bevinden;
- die bovendien voor de openbare dienst bestemd moet zijn;
- de grond moet eigendom zijn van de gemeente;
- de gemeente moet niet rechtens verplicht zijn het hebben van de voorwerpen te gedogen.

Bouwmaterialen en terrassen zijn voorbeelden van voorwerpen, die in een precariobelasting betrokken kunnen worden.

d. Woonlastenontwikkeling

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder woonlasten verstaan we: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven

waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks

de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een

voor die gemeente gemiddelde waarde. In onderstaand overzicht zijn de woonlasten van de Twentse

gemeenten met elkaar vergeleken. Borne komt hiermee uit op plaats 254 (nummer 1 laagste woonlasten, nummer 407 de hoogste) van de landelijke woonlastenladder.

	2014	2015
Almelo	200	208
Borne	296	254
Dinkelland	290	344
Enschede	289	265
Haaksbergen	302	329
Hellendoorn	287	258
Hengelo	169	172
Hof van Twente	330	322
Losser	263	183
Oldenzaal	130	124
Rijssen-Holten	87	87
Tubbergen	204	202
Twenterand	143	133
Wierden	241	244

e. Kwijtscheldingsmogelijkheden

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen Binnen deze mogelijkheden zijn de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de ozb, riool- en voor de afvalstoffenheffing is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing bij een grondslag > 500m³
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privebelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit en;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

Bij de beoordeling van een kwijtscheldingsverzoek wordt het vermogen en het inkomen getoetst. In toenemende mate is sprake van een negatief vermogen als het gaat om eigen woningbezit. In de 2e helft van 2008 kwam een einde aan de voortdurende stijging van de woningwaardes. De gemiddelde woningwaarde is daarna gedaald. Het gevolg is dat in toenemende mate de hypotheekschuld hoger is dan de waarde van de woning. Anders dan in het verleden zal bij het ontbreken van betalingscapaciteit dan ook in steeds vaker kwijtschelding verleend moeten gaan worden, omdat ook geen overwaarde meer aanwezig is. Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minimabeleid is voor 2016 uitgegaan van een totaalbedrag van € 190.000,-.

Hierbij gaat het om:

Afvalstoffenheffing € 123.500,-
 OZB € 0,-
 Rioolheffing € 66.500,-

Paragraaf Grondbeleid

Doelstellingen

De gemeente Borne wil actief sturing geven aan (de kwaliteit van) de ruimtelijke ontwikkeling. Dit vanuit een regisserende rol. Per situatie wordt gezien welke vorm van grondbeleid en welke in te zetten instrumenten het beste past bij de te realiseren doelen van het ruimtelijk beleid.

Grondbeleid is een instrument dat wordt ingezet om doelstellingen op andere beleidsvelden te kunnen realiseren. Vanuit de beleidsvelden volkshuisvesting, economie & werkgelegenheid, maatschappelijke ontwikkeling en verkeer & vervoer worden de zogenaamde w-vragen (wat? waar? wanneer?) ingevuld en vastgelegd in de Structuurvisie. Deze zal naar verwachting in mei 2015 door de gemeenteraad worden vastgesteld.

De exploitatie van bouwgrond wordt jaarlijks gerapporteerd in de Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG). De MPG 2015 is door de gemeenteraad vastgesteld op 14 april (15int00734).

De gemeente Borne beschikt momenteel over substantiële voorraad aan bouwgrond voor woningbouw en bedrijven. De voornaamste doelstelling van het gemeentelijk grondbeleid is om maximale grip en regie te (blijven) houden op de ruimtelijke ontwikkeling tegen zo laag mogelijke kosten en risico's.

Relaties met overig beleid

Bovenlokaal beleid

Naast een actief grondbeleid biedt de Wet ruimtelijke ordening (Wro) gemeenten de mogelijkheid om in geval van particuliere initiatieven zowel de regie te voeren op de inhoud als de kosten te verhalen.

Provinciale doelstellingen van het grondbeleid vertonen slechts een gedeeltelijke overlap met het gemeentelijk grondbeleid. Provinciaal beleid is gericht op de aanleg van nieuwe natuur, wegen, recreatie- en bedrijventerreinen. Provinciaal grondbeleid speelt ook een belangrijke rol in de reconstructiewetgeving.

Een speciale plaats in de regio is weggelegd voor Netwerkstad Twente. De gemeenten Almelo, Hengelo, Enschede, Borne en Oldenzaal hebben binnen dit samenwerkingsverband afgesproken een gezamenlijk grondbeleid te gaan ontwikkelen op een aantal thema's. Deze thema's zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid Netwerkstad die op 21 september 2006 is vastgesteld. Als uitwerking van dit gezamenlijke grondbeleid heeft afstemming plaatsgevonden ten aanzien van de grondprijzen voor sociale huurwoningen en is een grondprijsystematiek vastgesteld voor bedrijfsterreinen.

Op 12 juli 2012 heeft de bestuurlijke conferentie van de Netwerkstad opdracht geven om te komen tot een verdergaande samenwerking op het gebied van grondzaken. Besloten is dat in een samenwerkingsovereenkomst op hoofdlijnen het samenwerkingsprogramma wordt vastgesteld voor de komende jaren. Op basis van deze overeenkomst worden jaarlijks afspraken gemaakt welke onderdelen worden uitgevoerd. De thema's die worden uitgewerkt zullen aansluiten bij de samenwerkingsdossiers op het gebied van ruimte en economie. Het gaat dan om de Ontwikkelagenda Netwerkstad, gezamenlijk acquisitiebeleid en de kantoren- en bedrijventerreinvisie.

Lokaal beleid

De hoofdlijnen van het lokale grondbeleid zijn vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2011-2015 die op 31 mei 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Voor verdere toelichting op het grondbeleid wordt verwezen naar deze nota.

Grondprijzen

Op 18 december 2014 is de Nota Grondprijzen 2015 vastgesteld. In december 2015 zal het college grondprijzen voor 2016 vaststellen.

Beheer

Tijdelijk beheer

Aangekocht onroerend goed wordt zo mogelijk verhuurd of verpacht tot het nodig is voor de ontwikkelingen ter plaatse. Hierbij worden zoveel als mogelijk is marktconforme prijzen gerekend. Indien verhuren of verpachten niet tot de mogelijkheden behoren wordt het onroerend goed onderhouden tot het nodig is voor de ontwikkelingen ter plaatse. Opbrengsten komen ten gunste van het betreffende project en de kosten worden ten laste van het betreffende project gebracht. De opbrengsten en uitgaven worden verantwoord in de betreffende grondexploitatie.

Permanente beheer

In voorkomende gevallen wordt onroerend goed permanent beheerd. Hierbij moet met name gedacht worden aan erfpacht, opstalrecht en permanente verhuur.

Overzicht te verwachten planresultaten

Op 14 april 2015 heeft de gemeenteraad de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2015 vastgesteld. Dit is een bundeling van de actieve grondexploitaties, de niet in exploitatie genomen gronden en de exploitaties derden. De MPG bevat bovendien een analyse van de financiële positie van 'het grondbedrijf'.

In de onderstaande tabellen zijn de boekwaarden per 31-12-2014 en de planresultaten per peildatum 1-1-2015 van de vastgestelde exploitaties weergegeven. Let op: een negatieve boekwaarde correspondeert met een positief saldo in het betreffende complex en omgekeerd! Hetzelfde geldt voor de vermelde planresultaten op startwaarde en op eindwaarde. Voor nadere toelichtingen per exploitatie wordt verwezen naar de MPG 2015.

complex	herziening grondexploitatie per 1-1- 2014		toevoeging / onttrekking ARG resultaatbe- stemming 2013	boekwaarde 31- 12-2014	herziening grondexploitatie per 1-1- 2015		verhoging voorziening	voorziening per 31-12-2014
	eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2014			eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2015		
<u>Bedrijventerreinen</u>								
Bedrijventerrein Veldkamp	2028	€ 20.782.913	€ 397.481-	€ 49.814.278	2028	€ 21.613.227	€ 252.704	€ 6.577.938
<u>Woningbouw</u>								
Bornsche Maten	2031	€ 59.815-	nvt	€ 36.217.506	2031	€ 3.534.765-	nvt	nvt
Oosterveld	2013	€ 2.354.767-	nvt	€ 1.367.574-	2020	€ 2.385.034-	nvt	nvt
Zenderen	2018	€ 1.503.118-	nvt	€ 282.943-	2020	€ 1.529.412-	nvt	nvt
Kollergang	2018	€ 1.503.118-	nvt	€ 282.943-	2020	€ 1.529.412-	nvt	nvt
Wijkerslocatie Olde Engberink	2025	€ 126.238	€ 15.154	€ 4.119.061	2025	€ 478.903-	€ 63.119-	€ -
Knooperf Blenke (Bornsche Flieren)	2017	€ 1.425.128	€ 479.656-	€ 3.616.519	2018	€ 1.579.225	€ 154.097	€ 1.579.225
<u>Overig</u>								
Kenrand Borne West				€ 2.322.143	2014	€ 863	€ 663	€ 663
saldo			€ 861.683-	€ 94.439.091			€ 341.346	€ 8.157.827
Tabel complexen in exploitatie								

Tabel complexen in exploitatie

complex	boekwaarde 31-12-2013	boekwaarde 31-12-2014	toevoeging/onttrekking ARG resultaatbestemming 2013	verhoging voorziening	voorziening 31-12-2014
Complex Verspreide Gronden	€ 2.026.518	€ 2.076.936	€ 100.590	€ 50.417	€ 1.072.433

Tabel niet in exploitatie

complex	herziening grondexploitatie per 1-1-2014		toevoeging / onttrekking ARG resultaatbestemming 2013	boekwaarde 31-12-2014	herziening grondexploitatie per 1-1-2015		verhoging voorziening	voorziening per 31-12-2014
	eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2014			eind per 31-12	startwaarde per 1-1-2015		
RBT*	2031	€ 14.976.531	€ 294.288	€ -	2031	€ 19.444.259	€ 357.418	€ 1.555.541

Tabel openstaande exploitaties van derden

* op basis van input grondexploitatie 2015, zoals op 19-2-2015 vastgesteld door het DB van het RBT

De grondexploitatie RBT is niet opgenomen in de MPG omdat vaststelling van deze grondexploitatie een bevoegdheid is van het Algemeen Bestuur van het RBT. De gemeente Borne neemt voor 8% deel en treft zodoende een voorziening voor 8% van het begijferde tekort. De grondexploitatie per 1 januari 2015 wordt door het Algemeen Bestuur van het RBT ter vaststelling behandeld in juni; bovenstaand resultaat is gebaseerd op het meest actuele concept. Dit is tevens de basis voor de getroffen verliesvoorziening per 31 december 2014.

Algemene Reserve Grondexploitaties

De algemene reserve grondexploitaties is de reserve waarmee winsten uit grondexploitaties worden De Algemene Reserve Grondexploitatie (ARG) is de reserve waarmee winsten uit grondexploitaties worden verrekend, verliezen uit grondexploitaties worden gedekt en waarmee het risico op alle grondexploitaties tezamen wordt gedekt. Voor een goed begrip van de werking van de ARG is het van belang om te weten op welk moment winsten kunnen worden genomen, verliezen moeten worden gedekt en welk risico moet worden gedekt.

Als uitgangspunt geldt dat winsten uit grondexploitaties worden genomen bij de afsluiting van de exploitatie aan het einde van de looptijd van een project. 'Zekere winsten' kunnen vóór het einde van de looptijd worden genomen. Er is sprake van een 'zekere winst' indien aan onderstaande voorwaarden is voldaan:

- 90% van de kosten en opbrengsten moeten zijn gerealiseerd;
- er moet een negatieve boekwaarde (=x) zijn;
- op deze boekwaarde moeten de nog te maken kosten (=y) en het bedrag aan risico's (=z) in mindering worden gebracht;
- het risicobedrag moet op objectieve wijze, dat wil zeggen conform de in de MPG gebruikelijke berekening, worden bepaald. Indien er daarnaast nog aanvullende risico's voorzien zijn, of de grondexploitatieberekening op onderdelen (kostenkant) niet betrouwbaar zou zijn, zal (na een collegebesluit hiertoe) dit eveneens onderdeel uitmaken van de risico kwantificering;
- Indien de uitkomst van de som $x - y - z > € 50.000$, de winst ter grootte van de som $(x - y - z)$ te nemen;
- Jaarlijks wordt in de MPG een overzicht opgenomen waarin de effecten van deze methodiek op de resultaatverantwoording van grondexploitaties (naar de Algemene Reserve Grondexploitaties) zichtbaar worden. In de jaarrekening en in de MPG wordt hierover verantwoording afgelegd.

Ten aanzien van verliezen geldt als uitgangspunt dat deze worden gedekt / voorzien in het jaar waarin het verlies tot uitdrukking komt (onafwendbaar is). Dit is meestal het jaar waarin de exploitatie wordt vastgesteld of het jaar waarin een boekwaarde is ontstaan die nog niet is verantwoord middels een grondexploitatie.

Verliezen worden dus – doorgaans – voorzien aan het begin van een project, terwijl winsten – doorgaans – worden genomen aan het einde van een project.

Naast de verrekening van winsten en verliezen speelt de ARG een belangrijke rol in de dekking van risico. Sinds 2004 dient op grond van de gewijzigde voorschriften BBV 2004 een voorziening te worden gevormd ter dekking van te verwachten verplichtingen of verliezen, waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten. De ARG dient te worden beschouwd als de buffer voor de risico's waarvan de omvang niet redelijkerwijs is in te schatten. Zodoende is het van belang de hoogte van de ARG uit de drukken als percentage van de boekwaarde voor zover de gemeente Borne het risico draagt en voor zover deze niet wordt gedekt door getroffen voorzieningen. Dit betekent dat boekwaarden van de projecten De Veldkamp (35/115) en Wijkerslocatie Olde Engberink (50/50) alleen moeten worden meegewogen voor het Bornse aandeel, al staan deze projecten in hun geheel in de boeken. Anderzijds betekent dit dat de boekwaarde RBT, niet in de gemeentelijke rekening terug te vinden, voor de 8% die Borne daaraan deelneemt, moet worden meegewogen.

Wanneer vervolgens het aandeel van de gemeente Borne in de boekwaarde RBT (8%) erbij wordt opgeteld, resteert een boekwaarde waarvoor risico wordt gedragen van circa € 67,2

miljoen. Naar verwachting zal de boekwaarde waarover risico wordt gedragen per 31 december 2015 zijn teruggelopen naar circa € 67 miljoen.

De stand van de reserve grondexploitatie – nadat de verhoging van de voorzieningen naar aanleiding van de MPG 2015 ten laste is gebracht van de reserve grondexploitatie – bedraagt per 1 januari 2015 € 6.687.444,--, zijnde 10.% van de totale boekwaarde waarover risico wordt gelopen. De aldus weergegeven stand per 1 januari 2015 is inclusief de aan de gemeenteraad voorgestelde resultaatbestemming van de jaarrekening 2014. Dit is conform de in de kaderbegroting 2013 vastgelegde richtlijn volgens welke de reserve per 1 januari 2015 minimaal 10% van de boekwaarde zou zijn.

Voor verdere analyse van de weerstandscapaciteit van de grondexploitaties wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van de MPG 2015.

Relatie reserves grondexploitatie en risico's 'grondbedrijf'

Voor de risico's van 'het grondbedrijf' wordt, behalve naar de MPG 2015, verwezen naar de paragraaf waar het weerstandsvermogen van de gemeente wordt beschreven. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Omdat de gemeente Borne geen formeel grondbedrijf heeft, werken de risico's via de algemene reserve grondexploitatie rechtstreeks door in de algemene dienst.

Ontwikkeling boekwaarde

Onder de boekwaarde wordt verstaan het saldo van de op de peildatum gerealiseerde uitgaven (zoals verwerving, plankosten en bouw- en woonrijp maken) en de gerealiseerde bijdragen en opbrengsten. De risico's die samenhangen met een hoge boekwaarde zijn hierboven behandeld.

Jaar (31-12)	raming boekwaarde excl.	raming boekwaarde excl. aandeel derden, incl.
2014	€ 59.803.067 *	€ 67.237.574 *
2015	€ 59.000.000	€ 66.000.000
2016	€ 57.000.000	€ 65.000.000
2017	€ 56.000.000	€ 64.000.000
2018	€ 54.000.000	€ 61.000.000
2019	€ 51.000.000	€ 59.000.000

Tabel ontwikkeling boekwaarde

* werkelijke boekwaarde per 31-12

De ontwikkeling vanaf 2015 is gebaseerd op de MPG 2015

Toelichting

Uit de ramingen blijkt dat de totale boekwaarde volgens de begroting de komende jaren verder zal gaan dalen. Deze trend kan worden verstoord door het optreden van risico's zoals omschreven in de MPG 2015, per complex en samengevat in hoofdstuk 7. Deze risico's hebben aldus hun weerslag in de 10% als norm voor de ARG.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel

	2013	2013	2014	2015	2016
	Formatie	Bezetting	Formatie	Formatie	Formatie
Afdeling grondgebied	67,22	59,93	42,21	39,51	38,61
Afdeling inwoners	38,20	33,28	25,85	27,76	31,41
Afdeling concernstaf	43,19	37,04	43,57	43,06	43,05
Brandweer	0	1	1	0	0
Projectatelier	1,51	1,11	1,51	1,51	1,51
Directie	2,42	2,42	2,97	2,42	2,42
Griffie	1,45	1,45	1,89	1,45	1,44
Totaal	153,99	136,23	119	116,27	118,44
Raadsleden	19	19	19	19	19
College van B&W	4	4	4	4	4
Voormalige wethouders (pensioen)		9	9	10	11
Voormalige wethouders (wachtgeld)		1	1	1	1

Postafhandeling

Post gaat vanaf 2012 niet meer fysiek de organisatie in, maar wordt via zgn. taakverdelers in het postregistratiesysteem Corsa digitaal verdeeld. De algemene afhandelingstermijn is bij de gemeente Borne gezet op 6 weken; een aantal processen hebben daarnaast afwijkende (wettelijke) termijnen. Van te bewaren documenten worden tot aan de substitutie-mogelijkheid (digitale vervanging), waar naar toe wordt gewerkt, nog wel fysieke dossiers gemaakt. De te vernietigen documenten worden nog 10 jaar bewaard.

Ontvangstbevestigingen worden centraal verstuurd. Medewerkers worden bij dreigende termijnoverschrijdingen per e-mail geïnformeerd en worden er periodiek rappellijsten gedraaid. Zo beperken we mogelijke risico's in kader van de Wet Dwangsom.

Belangrijke mail die geregistreerd dient te worden en niet via het centrale mailadres "info@borne.nl" maar via een persoonlijk mailadres binnenkomt worden doorgestuurd naar dit centrale mailadres. Op deze manier wordt belangrijk mailverkeer onderdeel van het centrale document management systeem (D.M.S.).

Er is een duidelijke tendens waarneembaar dat de poststromen veranderen. Het mailverkeer neemt een steeds belangrijkere rol in. Bedrijven, verenigingen en (overheids)instanties, maar ook burgers, gaan steeds meer digitaal.

Kwaliteit en dienstverlening

In de transitie naar regisserende netwerkgemeente gaat de dienstverlening mee naar de partners. In de dienstverleningsovereenkomsten wordt de kwaliteit van de dienstverlening vastgelegd aan de hand van prestatie-indicatoren/servicenormen. Samen met de partners gaan we de komende jaren werken aan het verbeteren van de bewaking van de kwaliteit van onze dienstverlening. Met de partners worden afspraken gemaakt over het systematisch verzamelen van gegevens over de afhandeling van klantcontacten. De regisseur monitort vervolgens deze gegevens en toetst aan de afspraken in de dienstverleningsovereenkomst. De gegevens worden gebundeld door de regisseur en gebruikt rapportages richting College en Raad en in het burgerjaarverslag.

Inkoop:

Voor 2016 wordt gefocust op dat er nog nadrukkelijker aan de voorkant moet worden gestuurd op een rechtmatige inkoop/aanbesteding. In dat kader zullen ook eerder en periodiek crediteurenanalyses worden uitgevoerd, die er voor moeten zorgen dat met name de inkoopdossiers op orde zijn. Voor 2016 zal er nog meer en nog intensiever worden samengewerkt. Dat wordt vergemakkelijkt doordat alle 14 gemeenten eenzelfde inkoopbeleid, dezelfde inkoopvoorwaarden en dezelfde (Twentse) klachtenregeling hebben. Dat maakt afstemming makkelijker en geeft duidelijkheid naar het MKB. Ten slotte zijn er specifieke inspanningen met betrekking tot inkoop in het kader van de IBO. Enschede, Almelo en Borne zijn voornemens om de inkoopprocessen en dergelijke samen te voegen tot een uniform proces.

Administratieve organisatie, interne controle en rechtmatigheid

De activiteiten op de gebieden administratieve organisatie, interne controle en financiële rechtmatigheid worden gecoördineerd vanuit het cluster Kwaliteit en Control. Jaarlijks wordt er een intern controle plan opgesteld. In dit plan wordt ingegaan op de wijze waarop we de interne controle en alle activiteiten die daaraan verbonden vorm willen geven. Over de resultaten wordt het managementteam en het college wordt hierover 3 keer per jaar gerapporteerd

Bepalend voor de inrichting van de administratieve organisatie, de interne beheersing en de uitvoering van de interne controlewerkzaamheden is de ontwikkeling van de nieuwe hoofdstructuur van onze organisatie. Een netwerkorganisatie gericht op meer regie, minder uitvoering en meer samenwerking. De gemeente Borne heeft inmiddels verschillende samenwerkingsovereenkomsten met verschillende juridische vormen die onder verantwoordelijkheid van de gemeente taken uitvoeren.

Bij het aangaan van een samenwerking is het van belang dat de opdrachtgever kan vertrouwen op de administratieve organisatie, de interne beheersing (AO/IB) en de uitgevoerde werkzaamheden van de uitvoerende partij.

Om het managen tussen gemeente en externe partijen te waarborgen is een traject opgezet die de controlemechanismen sturen/beheersen en verantwoorden moet optimaliseren.

Risicomanagement

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft gemeenten voor een risicoprofiel op te stellen, expliciet risicomanagementbeleid te voeren en op basis van hun risicoprofiel het (financiële) weerstandsvermogen in beeld te brengen.

Risicomanagement is een hulpmiddel om op een gestructureerde en expliciete manier risico's in kaart te brengen, te evalueren en beheersen. Dit wordt gecoördineerd door het cluster Kwaliteit en Control. Voor het managen van risico's wordt gebruikt gemaakt van het risicomanagement systeem NARIS. Er wordt per kwartaal aan het management en het college gerapporteerd en ter inzage gelegd voor de raad.

In deze rapportage wordt door middel van een risicosimulatie de verhouding (ratio) weergegeven in welke mate de organisatie in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te kunnen vangen en het benodigde weerstandsvermogen om alle onderkende risico's in financiële zin op te kunnen vangen.

In de nota weerstandsvermogen is deze norm gesteld op 1.0 bij een zekerheidspercentage van 90%.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de gemeentelijke begroting gemeoid. De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is een instrument voor de raad om de kaderstellende en controlerende taak uit te kunnen voeren. De paragraaf geeft inzicht in het kwaliteitsniveau van de diverse kapitaalgoederen, het geplande onderhoud, het achterstallige onderhoud en de benodigde middelen.

Borne heeft ± 2.700 hectare aan openbare ruimte in beheer en dit areaal stijgt met het groeien van de Borne-Maten. De openbare ruimte moet inspelen op de wensen en behoeften vanuit de samenleving, want deze zijn bepalend voor het woon-, leef- en werkklimaat in de gemeente. In de openbare ruimte hebben we te maken met verschillende kapitaalgoederen:

- Wegen: wegen, civieltechnische kunstwerken, openbare verlichting en straatmeubilair.
- Water: riolering, waterbodems en oeverbeschouwingen.
- Groen: openbaar groen, begraafplaatsen, sportvelden en speelvoorzieningen.
- Gemeentelijke gebouwen.

Nota kapitaalgoederen

In juni 2011 is de Nota Kapitaalgoederen vastgesteld. De nota geeft een overzichtelijk beeld van de omvang, de actuele staat, het onderhoudsniveau, het achterstallig onderhoud en de risico's van de kapitaalgoederen. Uit de nota bleek dat een flink aantal kapitaalgoederen in slechte staat van onderhoud verkeert. Dit kan leiden tot kapitaalvernietiging, aansprakelijkstellingen en andere ongewenste risico's. Om deze redenen is er een Plan van aanpak Kapitaalgoederen 2013-2017 vastgesteld (raad van 11 september 2012) waarin de noodzakelijk uit te voeren maatregelen voor deze periode zijn afgestemd op de beperkt beschikbare middelen.

Met behulp van risicomanagement zijn de meest risicovolle zaken uit de Nota kapitaalgoederen geselecteerd. Deze zaken moeten worden aangemerkt als onontkoombaar en onuitstelbaar. Er is een incidenteel bedrag van € 642.000 beschikbaar gesteld voor groen, wegen, kunstwerken, verlichting en oevers.

Autonome groei

Bij nieuwbouw breidt het areaal kapitaalgoederen uit. Eerder werd in de budgetten een deel autonome groei meegerekend op basis van een prognose. Na een periode van bevriezing van autonome groei (2009-2011) wordt de autonome groei weer gekoppeld aan de daadwerkelijke gerealiseerde hoeveelheden groen, wegen, speelvoorzieningen e.d. In tegenstelling tot de oude systematiek vindt de toekenning met ingang van de begroting 2012 achteraf plaats.

Vervangingsinvesteringen

Bij besluit van de programmabegroting 2010-2013 zijn alle vervangingsinvesteringen uitgesteld en is er een stelpost opgenomen voor vervangingsinvesteringen die niet kunnen wachten. Middels een B en W besluit wordt de raad voorgesteld om de onuitstelbare en onontkoombare vervangingen te realiseren.

Wegen, straten en pleinen

Beleidskader

Er is voor wegen geen door de raad vastgesteld beleidskader beschikbaar. In de Nota evaluatie onderhoud wegen (1999) is hier wel een voorstel voor gedaan, maar in verband met de toenmalige bezuinigingen niet geëffectueerd. Wel wordt planmatig onderhoud gevoerd met behulp van het Wegenbeheersplan (2011) en de Beheerkosten weginfrastructuur CROW (2003).

Voor openbare verlichting is er een Beleidsplan openbare verlichting vastgesteld in 2009.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Wegen

In het Plan van aanpak is aan de inkomstenkant verwezen naar gezamenlijke aanbesteding. In 2012 heeft een gezamenlijke aanbesteding plaatsgevonden voor het asfaltonderhoud met de gemeenten Tubbergen en Dinkelland voor de periode 2012 - 2014. In 2014 en 2015 is gebruik gemaakt van de mogelijkheid voor verlenging. In 2016 ligt het in de bedoeling om met "Noaberkracht" een nieuwe aanbesteding te houden voor een meerjarig raamcontract.

In het Plan van aanpak zijn voorstellen gedaan op basis van risicobeheersing. Vanuit de risico-analyse is voor het wegenonderhoud gekozen voor een versoberd onderhoud op de rijbanen, waarbij er prioriteit geldt voor asfaltwegen boven klinkerwegen. De focus bij het asfaltonderhoud verschuift daarbij van renoveren naar conserveren (bijvoorbeeld scheurvulling in plaats van een nieuwe deklaag). Binnen het beschikbare budget zal in 2016 daarnaast vooral voorrang moeten worden gegeven aan veiligheid van het langzame verkeer: het kleine onderhoud aan fiets- en voetpaden.

In 2015 wordt een tweejaarlijkse inspectie uitgevoerd, op basis waarvan de onderhoudsbehoefte voor de komende jaren wordt bepaald. Tevens wordt in deze inspectie onderscheid gemaakt in groot en klein onderhoud, waardoor deze inspectie voor Twente Milieu een richtlijn is voor de uit te voeren klein onderhoudsmaatregelen in 2015 en 2016.

Openbare verlichting

In het beleidsplan voor de openbare verlichting worden algemene beleidslijnen uitgezet, waarbij ook nadrukkelijk gekeken is naar de milieu aspecten. Ander belangrijk onderwerp is de noodzakelijke vervanging van masten en armaturen. Het achterstallige onderhoud is becijferd op € 1.500.000. Naar aanleiding van het Plan van aanpak is door steekproefsgewijze drukproeven een inschatting is gemaakt van de reststabiliteit. Het voorstel tot het maken van een beperkte start met de vervanging van de openbare verlichting is overgenomen door de gemeenteraad, die voor de periode 2013-2016 jaarlijks € 41.500 ter beschikking heeft gesteld. In 2015 zal het budget van 2013- 2015 worden benut voor een buurtgewijze aanpak. Voor 2016 moet op basis van urgentie nog worden bepaald waar het budget zal worden ingezet.

Kunstwerken

De gemeenteraad heeft middelen beschikbaar gesteld voor onderzoek naar de staat van betonbruggen in Borne. In 2014 heeft een inspectie van bruggen en duikers plaatsgevonden, waarvan de resultaten zijn vastgelegd in een onderhoudsprogramma. Vanaf 2015 kan voor de uitvoering van reparaties en groot onderhoud aanspraak worden gemaakt op vervangingsgelden.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

De mutaties van de wegen worden jaarlijks bijgehouden in het beheersysteem zodat er blijvend zicht is op het aantal te onderhouden vierkante meters weg.

Exploitatie

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E210	Wegen, straten, pleinen	1.259.500 N	1.252.500 N	1.268.500 N	1.269.500 N

In de jaren 2015 en 2016 zijn de budgetten incidenteel verhoogd met de toegekende middelen uit het vastgestelde Plan van aanpak.

Riolering en water

Beleidskader

Het beleid, beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen is vastgelegd in Gemeentelijk RioleringsPlan 2011-2016 (GRP). Jaarlijks zijn structureel gelden gereserveerd voor beheer en onderhoud van de rioleringsobjecten. De reserveringen zijn vastgesteld in het GRP.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Gemeente Borne draagt de verantwoordelijkheid voor de aanleg en het beheer van de riolering in de openbare voorzieningen. In het (riool)beheerprogramma worden de rioleringsgegevens beheerd. Naast

het up to date houden van het dataverkeer verstrekt het programma informatie over de restlevensduur van de riolering en daaraan gekoppelde investering voor de vervanging.

Het jaarlijks onderhoud aan de riolering is met ingang van 2014 ondergebracht bij Twente Milieu. In overleg met Twente Milieu is de afspraak gemaakt om meer fasering en structuur in de onderhoudswerkzaamheden aan te brengen. Op basis van het GRP is vastgelegd welke onderhoudsactiviteiten worden verricht en op welke frequentie jaarlijks.

Gemeente Borne inspecteert jaarlijks een bepaalde hoeveelheid van de riolering. Voor 2014 is de inspectie uitgesteld met een jaar door een samenloop van omstandigheden met Twente Milieu.

Naar aanleiding van de voorgaande inspecties beschikt gemeente Borne over een redelijk tot goed rioleringsnetwerk. Structurele inspectie en onderhoud voorkomen achterstallige werkzaamheden en extra uitgaven. Jaarlijks wordt circa 8 tot 10 km aan riolering geïnspecteerd en gelijktijdig gereinigd. Tot 2014 is circa 85% van de totale riolering geïnspecteerd. De overige nog te inspecteren riolering zal in de lopende planperiode van het GRP worden uitgevoerd. Uit de reeds jaarlijks uitgevoerde inspectie blijkt dat de riolering in gemeente Borne in een goede conditie verkeert. Vanaf 2024 vindt de grote vervangingspiek plaats. Jaarlijks is een ruimer budget gereserveerd voor eventuele acute vervanging(en) en waar nodig meegelift kan worden bij herinrichtings- en renovatieplannen. Grote vervangingsinvesteringen (op termijn) worden daarmee afgevlakt.

De primaire wateren in het stedelijk gebied zijn overgedragen naar waterschap Vechtstromen. Voor de Weideplas en vijvers Bekenhorst is het achterstallig onderhoud uitgevoerd. Daarmee komt het beheer en het onderhoud van de vijvers voor het natte oppervlak definitief in handen van het waterschap. Op het programma staan nog onderhoudswerkzaamheden gepland voor de vijvers bij de Gaspeldoorn en 't Oithof.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Exploitatie

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E722A	Riolering en waterzuivering	1.378.000 N	1.378.000 N	1.378.000 N	1.378.000 N
E722B	Riolering en waterzuivering uitvoering	27.000 N	27.000 N	27.000 N	27.000 N

Reserves en voorzieningen:

De stand van de reserve Tarief egalisatie rioolrechten (RV30133) is per 1 januari 2016 € 4.684.000

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
4600001	Beschikking over reserves	169.000 N	223.500 N	237.500 N	282.000 N

Groenvoorzieningen

Beleidskader

Het beleid ten aanzien van groene kapitaalgoederen is vastgelegd in het Groenbeleidsplan 2008-2020 (vastgesteld in 2009). Het beleidsplan is voor de uitvoerende taken vertaald naar de productbladen in de DVO met Twente Milieu.

Het bomenbeleid is vastgelegd in de Bomenverordening (vastgesteld in 2010).

Voor begraafplaatsen is geen overkoepelend beleidsplan beschikbaar. In 2015 is wel een beheerplan vastgesteld door de raad. Op basis van dit beheerplan kan de ruimtelijke kwaliteit van de begraafplaats in stand worden gehouden. In dit beheerplan is ook een beknopte, nader uit te werken visie op de toekomst van de begraafplaats opgenomen.

Voor de speelvoorzieningen is geen beleidsplan opgesteld. In de notitie "Spelen in Borne" (2006) zijn wel enkele beleidslijnen uitgezet. Ook is in het beheerrapport "Ruimte voor Spelen" (augustus 2008) de inrichting en het beheer van de speelvoorzieningen uitgewerkt. Landelijk zijn in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid opgenomen.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Openbaar groen

In het groenbeleidsplan zijn de kapitaalgoederen van de groenvoorzieningen vastgelegd, zowel voor de inrichting als het beheer. In het beleidsplan is aandacht gevraagd voor het oplossen van knelpunten die als gevolg van eerdere bezuinigingen en het verbod op het gebruik van gifstoffen in de plantsoenen (2009) zijn ontstaan. Door over te stappen op onderhoudsvriendelijker groen kunnen de gevolgen van het bestrijdingsverbod op termijn worden opgevangen. Bij vaststelling van het Plan van aanpak voor de kapitaalgoederen is besloten om voor de periode 2013-2016 jaarlijks een bedrag van € 95.000 beschikbaar te stellen voor omvorming.

De verwachting is dat per 1 januari 2016 een Europees onkruidbestrijdingsverbod op verhardingen en halfverhardingen van kracht zal worden. Twente Milieu houdt dit jaar een drietal proeven en zal de aangesloten gemeenten op grond van dit onderzoek adviseren over de te nemen maatregelen en de financiële consequenties voor het dagelijkse beheer.

Aan de participatie van burgers in het groenonderhoud zal ook in 2016 aandacht worden besteed. Deze worden zo mogelijk gekoppeld aan omvormingsprojecten.

Op grond van het Plan van aanpak kapitaalgoederen is in 2014 een eerste bomeninspectie (VTA) gehouden. De veiligheid en de vitaliteit van het gemeentelijke bomenbestand wordt door middel van periodieke inspecties vanaf 2015 in de gaten gehouden. Voor attentiebomen geldt een hogere frequentie, het gezonde bomenbestand wordt minder vaak geïnspecteerd.

Begraafplaats

In 2015 wordt op basis van het vastgestelde beheerplan voor de begraafplaats achterstallig onderhoud weggewerkt, waardoor een nieuwe uitgangspunt wordt gerealiseerd voor een sobere, maar respectvolle begraafplaats op beheerniveau basisplus. Vrijwilligers kunnen voor de extra kwaliteit zorgen.

Speelvoorzieningen

In verband met de ontwikkeling van de Bornse Maten is het van belang dat zowel het onderhoud als het beheer van meet af aan goed worden opgestart. Sinds 2008 is er een beheersysteem voor de speelvoorzieningen beschikbaar. De productgroep uitvoering voert regie op de inspectie, het bijhouden van het systeem, de logboeken en het uit te voeren groot en klein onderhoud.

De noodzakelijke renovatie van het speeltoestellenbestand is op basis van een in 2008 opgesteld beheerrapport vastgesteld op € 61.000 per jaar. Dit is niet structureel toegekend. Wel is in 2008 een éénmalig bedrag van € 300.000 door de gemeenteraad ter beschikking gesteld, welke gestort is in de reserve Speelvoorzieningen. Deze reserve is volledig besteed en per 31 december 2012 komen te vervallen. In 2015 wordt de vervangingsbehoefte voor de komende jaren in beeld gebracht. Bij deze inventarisatie worden ook het Convenant schoolpleinen meegenomen. Afhankelijk van de financiële mogelijkheden kan vanaf 2016 weer geïnvesteerd worden in de vervanging van speeltoestellen. Een voorstel hiervoor volgt uit het genoemde onderzoek.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Exploitatie

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
E560	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.573.000 N	1.468.000 N	1.459.00 N	1.431.000 N

Onderdeel van dit product is speelplaatsen. In hoofdstuk 6 staat de toelichting over speelvoorzieningen. In de jaren 2015 en 2016 zijn de budgetten incidenteel verhoogd met ruim € 100.000 door de toegekende middelen uit het Plan van aanpak kapitaalgoederen.

Gebouwen

Beleidskader

In 2013 heeft uw raad kaders voor gemeentelijk vastgoedbeleid vastgesteld. Aan de implementatie van dit beleid wordt momenteel gewerkt.

De uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

De gemeente Borne is verantwoordelijk voor het beheer van de gemeentelijke gebouwen en een aantal schoolgebouwen (en noodlokalen). Om deze goed te laten functioneren is planmatig onderhoud noodzakelijk. Al deze gebouwen zijn opgenomen in een gebouwenbeheersysteem, waarbij de gegevens periodiek (elke 3-5 jaar) worden geactualiseerd door Planon en de meerjarenplanning jaarlijks op basis van een eigen visuele inspectie wordt bijgesteld. De planperiode strekt zich in dit systeem uit over 10 jaar.

Conform de in 2015 geactualiseerde MOP (Planon) wordt het klein en groot onderhoud uitgevoerd. Preventieve onderhoud zoals schilderwerk wordt conform de staat van onderhoud en cyclus van onderhoud per object uitgevoerd. Reguliere onderhoud zoals onderhoud CV ketels, boilers, koel installaties etc. worden door middel van onderhoudscontracten conform regelgeving onderhouden. De staat van onderhoud van het gemeentelijk vastgoed is overwegend goed. Het hieronder genoemde onderhoud richt zich vooral op het eerste jaar.

Begraafplaats

Bij de begraafplaats zal een renovatie plaatsvinden van het Dodenhuisje en Kruisbeeld.

Gymlokalen

Bij Gymlokaal de Esch zal de sportvloer worden gerestaureerd/vervangen.

Sportcomplex 't Wooldrik

Mogelijk in verband met het Sportbedrijf zullen er aanpassingen in Sportcomplex 't Wooldrik plaatsvinden

Linoleum vloerbedekking zal op verschillende delen van het complex worden vervangen.

Kulturhus

Het renoveren/vervangen van het tribune in de theaterzaal zal worden onderzocht en worden uitgevoerd. Hierbij wordt mogelijk ook de aanwezige vloer vervangen.

De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Per jaar wordt kritisch gekeken of vervangingen uitgesteld kunnen worden en zo laat mogelijk kunnen worden uitgevoerd. Dit zonder verlies van kwaliteitsniveau van de objecten.

Het onderhoud van kapitaalgoederen is te splitsen in het dagelijks onderhoud en het groot onderhoud, waarbij de eerste rechtstreeks ten laste van de exploitatie komt en het groot onderhoud gedekt wordt uit de reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Exploitatie.

Product	Omschrijving	2016	2017	2018	2019
Div.producten/4343025	Regulier onderhoud gebouwen	119.500 N	119.500 N	119.500 N	119.500 N
Div.producten/4343023	Groot onderhoud*	143.500 N	212.000 N	222.500 N	156.000 N

Reserves en voorzieningen:

De stand van de reserve Egalisatie onderhoud (RV30132) is per 1 januari 2016 € 794.000.

		2016	2017	2018	2019
4600001	Beschikking over reserves	193.000 N	209.500 N	189.500 N	179.500 N
8600001	Toevoeging aan reserves	51.500 V	51.500 V	51.500 V	51.500 V

Paragraaf Verbonden Partijen

In 2012 is de Nota verbonden partijen vastgesteld. De nota geeft inzicht in het beleid en de structuur van de verbonden partijen en de sturing hierop vanuit het college, de raad en hun afgevaardigde bestuursleden.

De paragraaf verbonden partijen informeert over doelstellingen, behaalde resultaten en de wijze waarop deze resultaten bijdragen aan het beleid en belang van Borne.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) artikel 15 moet ten minste de volgende informatie verstrekt worden over verbonden partijen in de begroting:

- a. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- b. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- c. de lijst van verbonden partijen, waarin ten minste de volgende informatie moet worden opgenomen:
 - de naam en de vestigingsplaats;
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;
 - het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar.

Definitie verbonden partij

In artikel 1 lid b BBV wordt het begrip verbonden partij als volgt gedefinieerd.

Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Heeft de gemeente enkel een financieel of een bestuurlijk belang, dan is er geen sprake van een verbonden partij.

Financieel belang wordt gedefinieerd als:

Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij. Immers de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. Ook bij exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij. Het gaat dan om subsidiëring.

Bestuurlijk belang wordt gedefinieerd als

Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Zeggenschap is de mogelijkheid om op grond van feitelijke of juridische omstandigheden een beslissende invloed uit te oefenen op de activiteiten van een onderneming of een gemeenschappelijke regeling. In het kader van verbonden partijen is die zeggenschap beperkt tot een vertegenwoordiging in het bestuur of tot stemrecht. Bij alleen een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht is er geen sprake van een verbonden partij.

Een verbonden partij is een breed begrip. Onderstaand kader creëert duidelijkheid over wat de gemeente Borne niet onder een verbonden partij verstaat:

- Geen verbonden partijen zijn de gesubsidieerde instellingen, waarbij de bestuurlijke participatie ontbreekt. Gesubsidieerde instellingen waar wel sprake is van een financieel of bestuurlijk belang behoren wel tot de verbonden partijen.
- Geen verbonden partijen zijn de aan- of uitbestedingen. Net zoals bij subsidies heeft deze relatie het karakter van opdrachtgever/opdrachtnemer.
- In geval van aankoop door de gemeente van appartementen van individuele eigenaren participeert de gemeente verplicht in de vereniging van eigenaren. Dit zijn geen verbonden partijen.

- Geen verbonden partijen zijn contracten met projectontwikkelaars met betrekking tot de ontwikkeling van grondexploitatiecomplexen of andere grote projecten. Deze contracten vallen niet onder de definitie verbonden partijen volgens de BBV, omdat er geen sprake is van een bestuurlijk belang.
- Tenslotte werken gemeenten op diverse terreinen en met uiteenlopende motieven met elkaar en met private partijen samen. Samenwerkingsverbanden zijn op verschillende manieren vorm te geven en met verschillende juridische structuren in zowel het privaatrecht als het publiekrecht. Indien er geen een bestuurlijk en financieel belang is er geen sprake van een verbonden partij.

Overzicht verbonden partijen

In onderstaand overzicht zijn de verbonden partijen opgenomen, opgesplitst in deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen.

Naar aanleiding van wijzigingen in de BBV artikel 15 is de gevraagde informatie uitgebreid in het overzicht van de verbonden partijen, waaronder de financiële cijfers. Wanneer deze niet beschikbaar zijn wordt de informatie uit de meest recente jaarrekening opgenomen.

A. Deelnemingen:

- Cogas NV
- NV Bank Nederlandse Gemeenten
- Enexis NV
- Vitens NV
- Wadinko NV
- Twence Holding BV
- Twente Milieu NV

Cogas NV Rohofstraat 33, 7605 AT Almelo Postbus 71 7600 AB Almelo	
Doelstelling en openbaar belang	Cogas) is de regionale netbeheerder in grote delen van Twente en verzorgt de ontwikkeling, aanleg, onderhoud en beheer van energienetwerken (gas en electriciteit). Een stabiele energievoorziening is van groot belang. Het doel is een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam en publieksgericht energienetwerk.
Partijen	De gemeente Almelo, Dinkelland, Hardenberg, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen, Twenterand en Wierden.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	In het bestuur en de Raad van Commissarissen zit geen vertegenwoordiging van de gemeenten. De gemeenten hebben invloed via het aandeelhouderschap. De aandeelhoudersrol is geregeld in de statuten van de Cogas en het Deelnemingsstatuut (per 1 maart 2014 van kracht). Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Ter voorbereiding van de AvA wordt er een ambtelijk vooroverleg gehouden.
Financieel belang	381 aandelen à € 500 nominaal (7,49% van het totale aandelenpakket). In 2014 is het dividend 2013 uitgekeerd van € 647.700 uitgekeerd.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedraagt € 185 miljoen, vreemd vermogen € 42 miljoen. Resultaat over 2014 bedroeg € 16,1 miljoen.

Ontwikkelingen	Cogas Infra en Beheer B.V. verzorgt zowel het (net)beheer als de daaraan verbonden werkzaamheden aan de energie-infrastructuur. Cogas Infra en Beheer B.V. is aangewezen als netbeheerder binnen de Cogasgroep. Zij is verantwoordelijk voor het bewaken van een optimale balans tussen kosten en baten van het netwerk en voor een optimaal ontwerp van dat netwerk. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor het verzamelen en analyseren van alle informatie over de netten. Een andere belangrijke activiteit is het voeren van de administratie die noodzakelijk is voor het faciliteren van de vrije markt. Verder vallen alle gas- en elektriciteitsmeters voor kleinverbruik in het Cogasgebied onder de zorg van Infra en Beheer.
Risico's	Borne ontvangt een relatief hoog dividend. In de markt waar COGAS opereert is COGAS een relatief kleinere speler, waardoor verwachte resultaten op termijn sneller onder druk kunnen komen te staan.

NV Bank Nederlandse Gemeenten Koninginnegracht 2, 2514 AA Den Haag Postbus 30305 2500 GH Den Haag	
Doelstelling en openbaar belang	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Door gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Partijen	De aandeelhouders zijn de Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht in de Ava. Wethouder Mulder vertegenwoordigt Borne in de Ava.
Financieel belang	50% van de aandelen is in bezit van de Staat der Nederlanden en 50% in bezit van de overige partijen. 107.172 aandelen à 2,50 (0,19% van het totale aandelenpakket). In 2014 is het dividend 2013 uitgekeerd van € 136.108 uitgekeerd In 2012 hebben de aandeelhouders besloten het dividend te maximeren op 25% van de netto om te voldoen aan de strengere Basel 3-normen.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen € 3.582 miljoen, vreemd vermogen € 149.891 miljoen. Het resultaat bedroeg in 2014 € 126 miljoen.
Ontwikkelingen	Als gevolg van aanscherping van kapitaalvereisten zal de BNG de komende jaren mogelijk minder dividend uitkeren. Daarnaast hebben het schatkistbankieren en de huidige rentestand invloed op de operationele activiteiten van de bank.
Risico's	Beperkt risico (nominale waarde aandelenkapitaal)

Enexis NV Burgemeester Burgerlaan 40, 5245 NH Rosmalen	
Doelstelling en openbaar belang	Goede en veilige energievoorziening van gas en electriciteit. Met de deelneming in de stichting Essent Sustainability (sinds 2011) wordt het publieke belang van het borgen van de beschikbaarheid, betaalbaarheid, duurzaamheid van energie voor de burger gediend. RWE/Essent streven met hun investeringen naar een goede balans tussen deze drie aspecten.
Partijen	6 provincies en 121 gemeenten
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kotteman vertegenwoordigt Borne in de Ava.
Financieel belang	32.331 aandelen à € 1 (0,0216% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd.

Eigen vermogen	Eigen vermogen bedroeg ultimo 2014 € 3,5 miljard, vreemd vermogen € 2,9 miljard
Vreemd vermogen	
Jaarresultaat	Het resultaat bedroeg in 2014 € 265,5 miljoen.
Ontwikkelingen	Door de verkoop van het leveringsbedrijf aan RWE zijn er bij deze transactie nog een aantal rechtspersonen ontstaan die aflopen in een periode van circa 5 jaar.
Risico's	Het risico is vrij gering gelet op de waarde van het bedrijf

Vitens NV

Postbus 10005, 8000 GA Zwolle

Doelstelling en openbaar belang	Uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf
Partijen	4 provincies en 109 gemeenten in het verzorgingsgebied Overijssel, Gelderland, Friesland, Utrecht, Flevoland.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt Borne in de AvA.
Financieel belang	25.480 aandelen à € 1 (0,441% van het totale aandelenpakket) In 2014 is een dividend van € uitgekeerd.
Eigen vermogen	Eigen vermogen ultimo 2014 € 421,2 miljoen, vreemd vermogen € 1.292,5 miljoen.
Vreemd vermogen	
Jaarresultaat	Het resultaat over 2014 bedroeg € 77,6 miljoen.
Ontwikkelingen	Vitens kent een hoog investeringsniveau met als doel de processen verder te optimaliseren en een klantgerichte en efficiënte inrichting met als doel de drinkwatertarieven zo laag mogelijk te houden.
Risico's	Gelet op de grootte van het verzorgingsgebied zijn de risico's niet al te groot

Wadinko NV

Postbus 10005, 8000 GA Zwolle

Doelstelling en openbaar belang	Bevordering van bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in Overijssel, de Noord-Oostpolder en Zuidwest Drenthe.
Partijen	Provincie Overijssel en gemeentes uit de provincies Drenthe, Flevoland en Overijssel.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kottelman vertegenwoordigt de Gemeente Borne in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	55 aandelen à € 100 (2,302% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd. Op 26/11/10 hebben de aandeelhouders vastgesteld dat alleen dividend wordt uitgekeerd bij een eigen vermogen van tenminste € 60 miljoen en tenminste € 15 miljoen aan liquiditeiten.
Eigen vermogen	Eigen vermogen bedraagt € 60 miljoen, er is geen vreemd vermogen.
Vreemd vermogen	
Jaarresultaat	
Ontwikkelingen	Geen bijzonderheden
Risico's	Geen bijzonderheden

Twence Holding BV

Postbus 870, 7550 AW Hengelo

Doelstelling en openbaar belang	Beheren en exploiteren van milieuvorzieningen van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen. Het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval. Het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen.
Partijen	De 14 Twentse gemeenten en Berkelland zijn aandeelhouder van Twence. Daarnaast heeft Noord Groningen nog een klein aandeel en had Attero nog een aandeel dat verkocht is aan een private partij.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kotte van Borne vertegenwoordigt de Gemeente Borne in de aandeelhoudersvergadering.
Financieel belang	27.897 aandelen à € 1 (2,79% van het totale aandelenpakket). In 2014 is een dividend van € uitgekeerd. De gemeente Borne is sinds 2011 individueel aandeelhouder en is rechtstreeks verantwoordelijk voor de aansturing van Twence.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Eigen vermogen bedraagt € 122,6 miljoen, vreemd vermogen € 198,9 miljoen. Resultaat bedroeg in 2014 € 9,8 miljoen.
Ontwikkelingen	In het kader van het streven naar een afvalloze samenleving zal het aanbod van afval steeds meer van andere partijen moeten komen. Daarnaast zien we een ontwikkeling dat het omzetten van afval naar energie een steeds belangrijkere rol krijgt.
Risico's	Risico blijft dat de omzet niet meer als aandeelhouder kan worden gegarandeerd en dat daarmee ook toekomstige dividendverwachtingen onder druk komen te staan.

Twente Milieu NV Marssteden 37, 7547 TE Enschede Postbus 221, 7500 AE Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Een bijdrage leveren aan een duurzame, schone en fraaie fysieke leefomgeving. Milieuhygiënisch inzamelen en distribueren van afval. Constructief bijdragen aan gemeentelijk milieubeleid op het gebied van afvalscheiding.
Partijen	Naast de gemeente Borne zijn de gemeenten Almelo, Enschede, Hengelo, Hof van Twente, Losser en Oldenzaal aandeelhouder.
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder Kotte van Borne vertegenwoordigt Borne in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA). Ter voorbereiding van de AvA wordt er een ambtelijk vooroverleg gehouden.
Financieel belang	500 aandelen à € 81 (6,25% van het totale aandelenpakket). In 2014 is er geen sprake van dividend-inkomsten. Borne bezit B-aandelen. Hierdoor profiteert de gemeente niet van de in het verleden opgebouwde reservepositie van Twente Milieu, maar wel van toekomstige resultaten. Het bezit van A-aandelen wordt door de overige aandeelhouders bepleit.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Per 31/12/2013: € 7.966.930 € 14.590.934 € 110.436
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2014 is de buitendienst door Twente Milieu overgenomen en is de gemeente Borne toegetreden als aandeelhouder.
Risico's	Ten aanzien van de aansprakelijkheid als gevolg van ongevallen en schade in de openbare ruimte moeten nadere afspraken worden gemaakt.

B. Gemeenschappelijke regelingen:

- Regio Twente
- Stadsbank Oost Nederland

- Sociaal Werkleerbedrijf Midden Twente
- Openbaar Lichaam Crematoria Twente
- Openbaar Lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente
- Gemeentelijk Belastingkantoor Twente
- Veiligheidsregio Twente
- Samenwerken Maakt Sterker

Regio Twente Nijverheidstraat 30, 7511 JM Enschede Postbus 1400, 7500 BK Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Behartiging van de volgende belangen: Openbare orde en veiligheid, volksgezondheid, milieu en afvalverwerking, ruimtelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, sociaal- economische ontwikkeling, recreatie en toerisme, grensoverschrijdende samenwerking, arbeidsvoorziening, volkshuisvesting en <u>grondbeleid</u> .
Partijen	14 Twentse gemeenten
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	GR: Twee leden Algemeen Bestuur (raadslid en collegelid). 2014: 1 Lid Dagelijks Bestuur en 1 lid Algemeen Bestuur. Sturing door geannoteerde agenda regiораad te bespreken in gemeenteraad Stemverhoudingen in regiораad op basis van <u>inwoneraantal</u> .
Financieel belang	De gemeente draagt bij via een bedrag per inwoner. De totale begrote bijdrage (obv begroting 2015) aan de regio Twente is: € 816.500. Verdeling over de diverse producten: * E005 Bestuurlijke samenwerking: € 145.500 * E580 Recreatie en Toerisme: € 67.000 * E714A Gezondheidszorg en GGD: € 610.000 * E716 Centrum voor Jeugd en gezin: € 75.500
Eigen vermogen	Per 31/12/2013: € 8.446.273
Vreemd vermogen	€ 108.276.757
Jaarresultaat	€ 970.790
Ontwikkelingen	Heroriëntatie Twentse samenwerking. Bezuinigingen 2014-2017 van 1,6 miljoen
Risico's	Beperkte formele zeggenschap in bestuur. Daardoor weinig invloed op besluiten met voor Borne bindende financiële gevolgen.

Stadsbank Oost Nederland Spelbergsweg 35-37 7512 DX Enschede Postbus 1393, 7500 BJ Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Schuldhelpverlening aan burgers.
Partijen	22 gemeenten uit Twente en Oost-Achterhoek.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Borne (i.c. de wethouder met sociale zaken in de portefeuille) heeft zitting in het Algemeen Bestuur van de GR Stadsbank Oost Nederland. Het bestuur komt twee tot vier maal per jaar bij elkaar. Sturing vindt vooral plaats op het gebied van begroting en jaarrekening, maar ook bij het vaststellen van besluiten, verordeningen, het productenboek en andere bank brede <u>aangelegenheden</u> .
Financieel belang	De aangesloten gemeenten zijn, overeenkomstig de wet gemeenschappelijke regeling, gezamenlijk verantwoordelijk voor de overschotten en de tekorten van de Stadsbank Oost Nederland. De bijdrage aan de Stadsbank bedraagt € 175.000 en wordt verantwoord op het product Bijstandsverlening (E610).

Eigen vermogen	31-12-2013 € 3.009.000
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 16.097.100
Jaarresultaat	31-12-2013 € 113.300
Ontwikkelingen	In vervolg op het rapport Spekreijse over een nieuwe organisatiestructuur wordt een voorstel geschreven dat naar verwachting in de eerste helft van 2015 wordt voorgelegd aan het AB.
Risico's	Schuldhulpverlening kent een open einde regeling. Als er veel meer mensen gebruik van moeten maken dan verwacht werd, dan zal er een uitzetting op dit product zijn.

Sociaal Werkleerbedrijf Midden Twente (handelend onder de naam SWB en Filis) Wegtersweg 14 7556 BR Hengelo Postbus 122 7550 AC Hengelo	
Doelstelling en openbaar belang	Het ontwikkelen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt via werken & leren naar een duurzame en zo regulier mogelijke baan, passend bij hun talenten; waar nodig binnen de eigen organisatie. Tevens het uitvoeren van de WSW-regeling.
Partijen	Gemeenten Borne, Hengelo en Hof van Twente
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam). Wethouder sociale zaken: bestuurslid van het Dagelijks Bestuur. Wethouders sociale zaken en financiën: bestuurslid van Algemeen Bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van het aantal WSW SE (aantal arbeidsplaatsen) en bedraagt € 60.418. De bijdrage wordt verantwoord op het product Werkgelegenheid (E611).
Eigen vermogen	Per 31/12/2013 € 5.381.000
Vreemd vermogen	€ 4.544.000
Jaarresultaat	-/- € 59.000
Ontwikkelingen	Samenwerking op het gebied van groen tussen SWB, gemeenten Hengelo en Hof van Twente.
Risico's	-

Openbaar Lichaam Crematoria Twente Postbus 20, 7500 AA Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Het stichten en exploiteren van één of meer crematoria en ervoor zorgdragen dat de kwaliteit gehandhaafd blijft op minimaal het huidige niveau.
Partijen	In de gemeenschappelijke regeling OLCT nemen 13 gemeenten in Twente en de Achterhoek deel; Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Tubbergen, Wierden en Winterswijk.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Wethouder Velten zit in het Algemeen Bestuur. In deze besturen worden de belangrijke besluiten genomen, na een ambtelijke voorbereiding.
Financieel belang	De gemeente draagt niet bij, maar ontvangt jaarlijks een winstuitkering op basis van het resultaat van de BV en het aantal crematies. Deze wordt verantwoord op het product Overige financiële middelen, incl. deelnemingen (E913).
Eigen vermogen	Uitmo 2014 bedraagt het eigen vermogen € 1,6 miljoen euro, er is geen
Vreemd vermogen	vreemd vermogen.
Jaarresultaat	Het resultaat bedroeg in 2014 € 0.9 miljoen euro.

Ontwikkelingen	De strategie van het OLCT is om een betere spreiding in het verzorgingsgebied te hebben. Hiertoe is men bezig met de realisatie van een vestiging in Oldenzaal, alsmede met een haalbaarheidsonderzoek/ontwikkelovereenkomst voor een vestiging in Borne.
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn aansprakelijk voor het resultaat van de OLCT. Jaarlijks wordt er op basis van het aantal crematies dividend uitgekeerd op basis van positieve resultaten. Met het oog op de verwachte uitbreidingen is het dividend voor twee jaar op nul gezet om het resultaat te kunnen inzetten voor de uitbreiding.

Openbaar Lichaam Regionaal Bedrijventerrein Twente (RBT) Wierdensestraat 25/B 7807 GE Almelo Postbus 1400 7500 BK Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Ontwikkeling grootschalig bedrijventerrein ten behoeve van de (boven)regionale vraag naar kavels voor bedrijven die veel ruimte vragen om op deze wijze de Twentse economische structuur te versterken.
Partijen	Provincie Overijssel, gemeente Almelo, gemeente Enschede, gemeente Hengelo (allen 23%) en gemeente Borne (8%).
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Wethouder Kotteman zit in het Dagelijks Bestuur (vicevoorzitter) en het Algemeen Bestuur. In deze besturen worden de belangrijke besluiten genomen, na een ambtelijke voorbereiding.
Financieel belang	Aandeel in de deelname van de grondexploitatie is 8%. Voor meer informatie over het RBT wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.
Eigen vermogen	31-12-2014 € - 31-12-2013 € -
Vreemd vermogen	31-12-2014 € 88.391.951 31-12-2013 € 86.568.110
Jaarresultaat	Alle lasten en baten met betrekking tot het onderhanden werk worden ten gunste ten laste gebracht van de post voorraad onderhanden werk. 31-12-2014 Per saldo wordt € 19,3 miljoen ten laste van het onderhanden werk geboekt. Voor het Bornse aandeel (€ 1.544.000) in dit tekort is een voorziening getroffen. 31-12-2013 Per saldo wordt € 3,9 miljoen ten laste van het onderhanden werk geboekt. Voor het Bornse aandeel (€ 312.000) in dit tekort is een voorziening getroffen.
Ontwikkelingen	De uitgifte van het bedrijventerrein loopt de laatste jaren, geheel in lijn met de regio, moeizaam. Momenteel zien de voorspellingen er positiever uit, met een aantal concrete partijen die zich willen vestigen. De grondexploitatie is echter zeer afhankelijk van de grondverkoop, die blijft grillig. Planologisch en fysiek gezien wordt het plan steeds verder uitgewerkt, de laad- en loskade wordt aangelegd en de ontsluiting over de weg geoptimaliseerd. Er loopt een verkenningstraject waarbij onderzocht wordt of de provincie Overijssel alle aandelen van het RBT kan overnemen. Eind 2015 verwachten we hier uitsluitel over, incl. de bijbehorende voorwaarden.
Risico's	Grootste risico is tegenvallende grondverkoop, we hebben een ambitieuze verkoopprognose waardoor de nodige hectares verkocht moeten worden. Daarnaast lopen er nog een aantal bestemmingsplanprocedures en moet er nog grondverwerving (onteigening) plaats vinden.

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	
Hazenweg 121, 7556 BM Hengelo	
Doelstelling en openbaar belang	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.
Partijen	Het GBT wordt gevormd door de gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Haaksbergen, Hengelo, Losser en Oldenzaal.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Burgemeester Welten is voorzitter van het dagelijks bestuur, wethouder Mulder vertegenwoordigt Borne in het algemeen bestuur.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage wordt berekend op basis van het aantal aanslagen van de verschillende belastingen die voor de gemeente Borne worden uitgevoerd. De begrote bijdrage aan het belastingkantoor is € 344.000 en wordt verantwoord op product Uitvoering Wet Woz (E930).
Eigen vermogen Vreemd vermogen	Het eigen vermogen bedraagt ultimo 2014 € 1,0 miljoen, het vreemd vermogen € 3,6 miljoen
Jaarresultaat	Het jaarresultaat 2014 bedroeg € 0,5 voordelig.
Ontwikkelingen	Het GBT heeft de ambitie om de werkzaamheden op het gebied van belastingen voor geheel Twente uit te voeren. Daarnaast willen zij op basis van dienstverleningsovereenkomsten ook diensten aanbieden aan andere partijen. Op dit moment zijn er vergaande onderhandelingen met het gemeentelijk Havenbedrijf Twente en de gemeenten Berkelland en Bronckhorst.
Risico's	Bij verdergaande groei bestaat het risico dat groei niet meer vertaald wordt in kwaliteitsverbetering of efficiency voor de huidige partners.

Veiligheidsregio Twente	
Nijverheidstraat 30, 7511 JM Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	De veiligheidsregio heeft tot doel de brandweerzorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen met behoud van lokale verankering bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau te integreren teneinde een doelmatige en slagvaardige hulpverlening te verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding.
Partijen	14 Twentse gemeenten.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	1 Lid Algemeen Bestuur. Sturing door geannoteerde agenda VRT te bespreken met portefeuillehouder en/of gemeenteraad. Elk lid van het Algemeen Bestuur beschikt in de vergadering over één stem. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening, beschikt een lid van het algemeen bestuur over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio is begroot op € 1.045.000 en wordt verantwoord op het product Brandweer en rampenbestrijding (E120A).
Eigen vermogen	31-12-2013 € 4.932.276
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 54.744.433
Jaarresultaat	31-12-2013 € 4.257.000

Ontwikkelingen	Herverdeling financieringssysteem. De nieuwe systematiek wordt ingevoerd met ingang van begrotingsjaar 2016. Gemeente Borne is een nadeelgemeente. Verhoogde bijdrage van (€ 164.972) Teneinde het herverdeeldeffect tijdelijk te dempen is een ingroeiregeling voor de periode van 3 jaar (2016-2018) voorgesteld. Deze regeling is gebaseerd op het uitgangspunt van onderlinge solidariteit. In bijlage 3 is de ingroeiregeling op grond van de cijfers uit het rapport uitgewerkt. Sinds 2011, het jaar waarin de vorming van één Twentse brandweer is gestart, is aan de organisatie een reeks van bezuinigingen opgelegd. De som van de taakstellende bezuinigingen bedraagt € 4,8 mln. Een deel daarvan is reeds in achterliggende jaren geëffectueerd. De restantopgave bedroeg per 1 januari 2013 c.a. € 3,3 mln. De bezuinigingen worden fasegewijs in de begroting doorgevoerd. Tot en met 2015 loopt de bezuinigingstaakstelling op naar € 2,5 mln. Voor de periode daarna wacht een additionele opgave van € 0,8 mln.
Risico's	Beperkte formele zeggenschap in bestuur. Daardoor weinig invloed op besluiten met voor Borne bindende financiële gevolgen.

Samenwerken Maakt Sterker Hazenweg 121, 7556 BM Hengelo Postbus 16, 7550 AA Hengelo	
Doelstelling en openbaar belang	Samenwerking tussen de gemeente Borne en gemeente Hengelo op het domein van sociale zaken.
Partijen	Gemeenten Borne en Hengelo
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeenschappelijke Regeling (lichte variant centrumgemeente constructie). Periodiek bestuurlijk overleg wethouders sociale zaken van beide gemeenten.
Financieel belang	Om voor beide gemeenten tot dezelfde terugverdientijd te komen moet door Borne een éénmalige vereveningsbijdrage aan Hengelo betaald worden van € 51.000, verdeeld over drie jaar (per 1 juli 2013). De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage bedraagt € 3.735 per cliënt.
Eigen vermogen Vreemd vermogen Jaarresultaat	Door de centrumgemeente constructie niet van toepassing
Ontwikkelingen	- De gemeente Haaksbergen is per 1-1-2015 aangesloten bij de samenwerking op het werkplein Twente Locatie de Gieterij - De gemeente Haaksbergen is voornemens om per 1-1-2016 aan te sluiten bij de uitvoeringsorganisatie Borne-Hengelo - Invullen van de trekkingsrechten.
Risico's	-

C. Stichtingen:

- Stichting Het Beste van Borne
- Stichting Dierenpark Borne
- Stichting Stimuleringsfonds Bornse evenementen

Stichting Het Beste van Borne Grotestraat 152, 7622 GR Borne	
Doelstelling en openbaar belang	Facilitaire diensten en mogelijkheden verlenen aan verenigingen en instellingen uit Borne die initiatieven voor evenementen, manifestaties en activiteiten ontwikkelen.
Partijen	Gemeente Borne, BBO, VVV-Borne

Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	De gemeente Borne is vanwege het inzetten van nieuw beleid (regie-functie) niet meer actief betrokken in het bestuur van de stichting. Wel is er betrokkenheid in de uitvoering van de activiteiten van de stichting.
Financieel belang	De subsidie aan de stichting is begroot op € 2.689 en wordt verantwoord op het product Instellingen cultuur (E540).
Eigen vermogen	Jaarrekening 2014, totale uitgaven: € 26.865,65
Vreemd vermogen	-
Jaarresultaat	-
Ontwikkelingen	Activiteiten op het gebied van Living Statues, koren, en duo's, kunst op straat enz.
Risico's	Exploitatielekort c.q. afrekeningstekort over een bepaald jaar

Stichting Dierenpark Borne

Rheineplein 1, 7622 DG Borne

Postbus 200, 7620 AE Borne

Doelstelling en openbaar belang	Bevorderen leefbaarheid en educatie, met inzet van buurtparticipatie
Partijen	Bons en Evers, Woonbeheer Borne, gemeente Borne, werkgroep Vogelbuurt en wijkraad 't Oldhof
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Borne heeft zitting in het stichtingsbestuur. Wethouder Kottelman is secretaris namens de gemeente Borne. De voorzittersfunctie wordt bekleed vanuit Bons en Evers en de penningmeester is werkzaam bij Woonbeheer Borne. De stichting vergadert enkele keren per jaar om de dagelijkse praktijk en ontwikkelingen te bespreken. De vertegenwoordigers van de Vogelbuurt en 't Oldhof nemen deel aan deze vergaderingen. Er is een apart overleg van het bestuur met de beheerder.
Financieel belang	De bijdrage aan de stichting voor beheer van het dierenpark is voor 2016 vastgesteld op € 8.200. Deze wordt verantwoord op het product Openbaar groen en openluchtrecreatie.
Eigen vermogen	31-12-2014 € 22.957 31-12-2013 € 17.756
Vreemd vermogen	31-12-2014 € 25.142 31-12-2013 € 25.142
Jaarresultaat	31-12-2014 € 5.201 31-12-2013 -/- € 1.174
Ontwikkelingen	In 2014 is voorzichtig begonnen om de stichting meer op afstand te plaatsen. De verzorging van de dieren wordt nu rechtstreeks geregeld door het stichtingsbestuur. Twente Milieu verricht sinds 2014 hand- en spandiensten.
Risico's	Financiële risico's zijn beperkt. Een risico in de dagelijkse praktijk betreft dierziekten, zoals de Vogelgriep. Het mobiliseren van vrijwilligers (werkgroep Vogelbuurt) verloopt moeizaam.

Stichting Stimuleringsfonds Bornse evenementen

Rheineplein 1, 7622 DG Borne

Postbus 200, 7620 AE Borne

Doelstelling en openbaar belang	Extra impuls geven aan activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, toerisme en recreatie.
Partijen	Gemeente Borne, BBO en VVV-Borne
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeente is actief betrokken in het bestuur van de stichting. Voorzitter en ambtelijk secretaris. Jaarlijks worden er subsidies verstrekt.

Financieel belang	De jaarlijkse subsidie aan het stimuleringsfonds bedraagt € 5.000 en wordt verantwoord op het product Recreatie en toerisme (E580).
Eigen vermogen	31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent 31-12-2013 € 25.000
Vreemd vermogen	31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent 31-12-2013 –
Jaarresultaat	31-12-2014 Jaarrekening 2014 krijg ik van Vincent 31-12-2013 Jaarlijkse uitgaven bedragen ongeveer € 10.000
Ontwikkelingen	Fonds verstrekt subsidies aan vernieuwende initiatieven op het gebied van kunst & cultuur en R&T, activiteiten die Borne op de kaart zetten
Risico's	Inzet subsidiebedrag

D. Verenigingen:

- Coöperatieve Vereniging Dimpact
- Euregio

Coöperatieve Vereniging Dimpact Zuiderval 96, 7543 EZ Enschede Postbus 40033, 7504 RA Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Het ontwikkelen en leveren van oplossingen voor de gemeentelijke digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen.
Partijen	Dimpact, Hellendoorn, Enschede, Zwoile, Oldenzaal, Emmen, Borne, Coevorden, Oost Gelre, Hardenberg, Borger-Odoorn, Helmond, Gemert-Bakel, Assen, Oldambt, Bellingwedde, Menterwolde, Pekela, Veendam, Velsen, Waterland, Landsmeer, Blaricum, Eemnes, Laren, Kampen, Gilze en Rijen, Landerd, Roermond, Laarbeek, Ommen, Schijndel, Deventer, Olst-Wijhe en Raalte.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Bestuurder: Rob Welten. Sturing in de volgende overleggroepen: • ALV – 2 x per jaar (juni en december) • Gemeentesecretarisoverleg – 1x per jaar • RVC – 5x per jaar • Stuurgroepen – 6 x per jaar • Kerngroep: – Tweedaagse in maart tbv input bedrijfsplan volgend jaar – Dagsessie in mei tbv voorbereiding ALV in juni – Dagsessie in september – Dagsessie in november tbv werkplan • Regionaaloverleg: 4x per jaar in de verschillende regio's • Expertgroepen: afhankelijk van thematiek
Financieel belang	De jaarlijkse bijdrage voor het lidmaatschap bedraagt € 6.000. De bijdrage voor het gebruik van de producten van Dimpact is 3,97 per inwoner per jaar. Daarnaast wordt er jaarlijks € 12.000 betaald voor het gebruik van hun software.
Eigen vermogen	31-12-2013 € 528.459 31-12-2012 € 407.846
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 634.320 31-12-2012 € 733.277
Jaarresultaat	2013 € 118.612 2012 € 280.665
Ontwikkelingen	Onafhankelijkheid van leveranciers vergroten en implementatie van het zogenaamde 'Breed Zaakgericht werken' bij gemeenten. Dit is van essentieel belang bij de realisatie van efficiënte bedrijfsvoering en het bereiken van klantgerichte dienstverlening voor elke gemeente.

Risico's	Een te lage of geen bijdrage in natura leveren aan de ontwikkeling van producten en/of diensten van Dimpact kan leiden tot het in rekening brengen van de kosten van ontwikkeling. Voor Borne gaat dit om een maximaal bedrag van € 15.000.
----------	---

EUREGIO Enscheder Straße 362, 48599 Gronau Postbus 5008 7503 GA Enschede	
Doelstelling en openbaar belang	Om te komen tot "één" verzorgingsgebied, zet de EUREGIO zich in voor het wegnemen van grensgerelateerde barrières en ondersteunt "grensburgers", bedrijven, organisaties en gemeenten om te profiteren van de kansen die de grenssituatie biedt. Prioritaire gebieden van samenwerking in de EUREGIO zijn (1) Duurzame Ruimtelijke Ontwikkeling, (2) Economie en (3) Maatschappelijke Ontwikkeling. De EUREGIO is draaischijf, platform en spreekbuis.
Partijen	129 Euregio-gemeenten, -steden en -(Land)Kreise.
Bestuurlijke betrokkenheid en sturing	Gemeente Borne is lid van de EUREGIO organisatie en heeft een stem in de EUREGIO raad. Bestuurlijke afstemming van de veertien Twentse gemeenten vindt plaats via de Regio Twente / Commissie Grens. De gemeente Borne wordt vertegenwoordigd door burgemeester Welten.
Financieel belang	De gemeente Borne betaalt een contributiebijdrage die is gebaseerd op een bedrag per inwoner. De financiële bijdrage wordt via de Regio Twente in rekening gebracht en afgerekend. Voor 2016 wordt een bijdrage van € 7.500 verwacht.
Eigen vermogen	31-12-2013 € 1.203.157,23
Vreemd vermogen	31-12-2013 € 2.495.022,73
Jaarresultaat	2013 € 40.744
Ontwikkelingen	Burgemeester Welten is op 21 november 2014 gekozen tot voorzitter van de EUREGIO-raad. De rechtsvorm van de EUREGIO wordt in 2015 gewijzigd met als doel de aanpassing en harmonisering van de lidmaatschapsbijdragen. Dit leidt naar verwachting voor Borne tot een iets lagere bijdrage. Ook ontstaat de mogelijkheid voor waterschappen om deelnemer te worden.
Risico's	Er zijn geen specifieke risico's